

E. M. Swartz

Oklahoma City
May 1914

First Edition:	<i>March, 1904.</i>	8000.
Second Edition:	<i>October, 1904.</i>	2500.
Third Edition:	<i>April, 1906.</i>	2000.
Fourth Edition:	<i>June, 1908.</i>	5000.
Fifth Edition:	<i>October, 1909.</i>	2500.
Sixth Edition:	<i>November, 1910.</i>	9000.

ADVERTISEMENT.

The text of this Greek Testament was in the main first published by the Bible Society of Württemberg at Stuttgart in 1898. It was prepared for that Society by Professor **Eberhard Nestle**, D.D., of Maulbronn, and he revised the several editions which followed the first one. By the kind permission of the Württemberg Society the British and Foreign Bible Society was permitted to adopt its latest text (the 4th) and to publish it in England under Dr Nestle's care in 1904.

The text is the resultant of a collation of three of the principal recensions of the Greek Testament which appeared in the latter half of the 19th century, viz. those of **Tischendorf**, *editio octava* 1869—72 (as reproduced in the 4th edition by Oskar von Gebhardt, 1898); of **Westcott and Hort**, 1881 (impression of 1895); and of **Bernhard Weiss**, 1894—1900 (second edition 1902). The readings adopted in the text are those in which at least two of these editions agree. An exception to this rule has been made in St Mark i. 1; St John v. 3, 4, and vii. 53—viii. 11. These passages have been retained in the text, but they are placed within special marks.

Besides this edition with critical apparatus, another is published containing the text by itself.

The apparatus at the foot of each page indicates every variation of any importance in the resultant

text above it, in words, spelling or punctuation, from (1) the Textus Receptus, and (2) the Greek Text which avowedly or inferentially underlies the English Revised Version of 1881. For the purpose of comparison a Greek Testament printed for the Society at the University Press, Cambridge, in 1876 has been used in the main to represent the Textus Receptus as hitherto published by the Society. It gives (but not with perfect accuracy) the text of the Elzevir edition of 1624, which was based on that of Robert Estienne [Stephanus], Paris 1550, and which took the name of Received Text from the preface to the edition of 1633.

The readings of the English Revisers are gathered (1) from the list furnished by them and reproduced by Scrivener (Cambridge 1881, 1894) and Palmer (Oxford 1881, 1901); and (2) inferentially from a comparison of their English with the Greek text of the present edition. In some cases these readings can only be inferred with probability, and not with certainty.

Variations are indicated in the footnotes as follows :—

- No mark A reading found in the Textus Receptus (or the Society's 1876 edition of it) which takes the place of that in the resultant text above; e.g. Mt 1, 1.
- + - *Plus* indicates something added to the text, and *minus* something omitted from it; e.g. Mt 1, 6. 18.
- () When a Greek reading is enclosed in curved brackets, the variation is only one in punctuation, accentuation, or spelling; e.g. Mt 1, 8. 9; 3, 17.

- | An upright bar in the text marks the beginning of a new verse when that is not made clear by the punctuation. An upright bar in the apparatus separates the variations in a single verse; e.g. Mt 1, 6.
- 1°, 2° &c. When the same word recurs in a verse, the numeral indicates the particular instance in the series to which the variation applies; e.g. Mt 1, 5.
- κ.τ.λ. Is used in the cases where a particular reading or spelling will recur in the N.T., and the correction is made at its first occurrence, once for all; e.g. Mt 1, 1.
- S (=Stephanus-Elzevir's or the Society's edition.) S stands for the T.R. when at the same place a variation occurs in that text, and in the Eng. R.V.; e.g. Mk 1, 16.
- R (=Revisers.) R, by itself, indicates a variation which occurs only in the Revisers' text, and is one of those to be found in Scrivener's list of the Revisers' avowed readings; e.g. Mk 1, 16.
- R Indicates a reading of the Revisers, which has been inferred from their English, but is not specified by Scrivener; e.g. Mt 1, 6.
- (R) The R is enclosed in curved brackets when the inference as to what was the Revisers' reading is probable, but not absolutely certain; e.g. Mt 3, 7.
- SR } Are used when the variation is common to
 SR } T. R. and R. V., with more or less certainty
 S(R) } in the latter case, as already explained;
 e.g. SR, Mt 10, 25; SR, Mt 1, 5; S(R), Mt 3, 7.
- R^t, R^t Are used when the variation occurs in the Revisers' text, as distinguished from their margin; e.g. R^t Mt 3, 16; R^t John 4, 11.

1 Ch. 3, 15, 16.
1 Esr. 1, 32 Lxx.

1 Ch. 3, 17.
Ezr. 3, 2

27, 17, 22.

Lk. 1, 35.

Lk. 1, 31 : 2, 21.
Ac. 4, 12.

- 11 ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήαν, Ἰωσήας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς
- 12 μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβάβελ,
- 13 Ἰ Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ, Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Μαθθάν, Μαθθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.
- 17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυεὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυεὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.
- 18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὗρέθη ἐν γαστρὶ
- 19 ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων Ἰωσήφ υἱὸς Δαυεὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἑστίν
- 21 Ἁγίου. τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα

10 (Ἰωσίαν) 11 (Ἰωσίας) 15 Μαθθαν 1^ο 2^ο
18 R^m - Ἰησου | γεννησις | μνηστ. γαρ 19 παρα-
δειγματισαί 20 Μαριάμ

αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ
ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν 22 Is. 7, 14.
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Κυρίου διὰ τοῦ προ-
φήτου λέγοντος

Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, 23
καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ,
ὃ ἔστιν μεθερμηνεύμενον Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. ἐγερ- 24
θεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς
προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλα-
βεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν 25 Lk. 2, 7.
ἕως οὗ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Ἰησοῦν.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς 2 Lk. 2, 1-7.
Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ
μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα
λέγοντες Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς Βασιλεὺς τῶν 2 Nu. 24, 17.
Ἰουδαίων; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ
ἀνατολῇ, καὶ ἦλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἀκού- 3
σας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη, καὶ πᾶσα
Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, καὶ συναγαγὼν πάντας 4
τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυν-
θάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. οἱ 5 Mic. 5, 2.
Jn. 7, 42.
δὲ εἶπαν αὐτῷ Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως
γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου

Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, 6
οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἰ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα·
ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος,
ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.
Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους 7
ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου

22 ὑπο του Κ. 24 Διεγερθεις 25 τον υιον
αὐτης τον πρωτοτοκον
II, 3 Ηρωδης ο βασιλευς 5 ειπον

- 8 ἀστέρος, καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεέμ εἶπεν
 Πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου·
 ἐπὰν δὲ εὑρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως καὶ γὼν
 9 ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ
 βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον
 ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἐστάθη
 10 ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα
 Ps. 72, 10, 15. 11 ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἐλθόντες
 Is. 60, 6. εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς
 μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ,
 καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγ-
 καν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.
 12 καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς
 Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν
 χώραν αὐτῶν.
 Ex. 2, 15. 13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγγελος
 Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων
 Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα
 αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἵσθι ἐκεῖ ἕως
 ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παι-
 14 δίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλα-
 βεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ
 Hos. 11, 1. 15 ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς
 τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ
 Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος Ἐξ Αἰγύπτου
 ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.
 16 Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν
 μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνείλεν
 πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεέμ καὶ ἐν πᾶσι
 τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ
 Jer. 31, 15. 17 τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. τότε

ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου
λέγοντος

Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη,

18 Gn. 35, 19.

κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολὺς·

Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς,

καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν.

Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος 19

Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ

λέγων Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν 20 Ex. 4, 19.

μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνή-

κασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.

ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μη- 21

τέρα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. ἀκού- 22

σας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ

τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελ-

θεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς

τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἔλθων κατώκησεν εἰς 23 Lk. 1, 26; 2, 39.

πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν

διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται. Jn. 1, 46.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται 3

1-12:

Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ

Mk. 1, 1-8.

τῆς Ἰουδαίας, λέγων Μετανοεῖτε· ἡγγικεν γὰρ 2

Lk. 3, 3-19.

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ 3

Lk. 1, 13.

ῥηθεὶς διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος

4, 17.

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Is. 40, 3.

Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,

Jn. 1, 23.

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ 4 2 K. 1, 8

τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν

17 δια] υπο

18 Ῥαμὰ | θρηνος και κλαυθμ.

19 κατ' οναρ φαινεται

21 ηλθεν

22 επι της |

αντι Ηρωδου του πατρος αυτου

III, 1 Ιωαννης κτλ.

2 και λεγων

3 δια] υπο

ὅσφυν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ
 5 μέλι ἄγριον. Τότε ἐξέπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱερο-
 σόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περί-
 6 χωρος τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ
 Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς

12, 34; 23, 33.
 Gn. 3, 15.

7 ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρι-
 σαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπ-
 τισμα εἶπεν αὐτοῖς Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς
 ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

8.9 ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας· καὶ
 μὴ δόξετε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς Πατέρα ἔχομεν τὸν
 Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ
 τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.

Ro 2 28-29; 4, 12.
 Jn. 8, 32, 39.

Lk. 13, 6-9.
 Jn. 15, 6.

10 ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων
 κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
 11 ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἐγὼ μὲν ὑμᾶς
 βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου
 ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ
 ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς

Jn. 1, 15 26 27, 33
 Ac. 1, 5.

12 βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ καὶ πυρί· οὐ τὸ
 πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν
 ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς
 τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ
 ἀσβέστῳ.

13-17:

Mk. 1 9-11.
 Lk. 3, 21-22.
 Jn. 1, 31-34.

13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλι-
 λαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ
 14 βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ διεκώλυεν αὐτὸν
 λέγων Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι,
 15 καὶ σὺ ἔρχῃ πρόσ με; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
 εἶπεν αὐτῷ Ἀφες ἄρτι· οὕτως γὰρ πρέπον ἐστίν

4 αὐτου ην 6 — ποταμω 7 S(R) βαπτισμα
 αὐτου 8 καρπους αξιους 10 δε και η 11 βαπτίζω
 υμας 14 SR ο δε Ιωαννης | (πρὸς μέ) 15 προς
 αὐτον

ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφί-
 ησιν αὐτόν. βαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς 16
 ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἠνεώχθησαν οἱ
 οὐρανοί, καὶ εἶδεν Πνεῦμα Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ
 περιστεράν, ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν· καὶ ἰδοὺ φωνὴ 17
 ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου
 ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

17, 5.
Ps. 2, 7. Is. 42, 1.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ 4
 τοῦ Πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου.
 καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσεράκοντα καὶ τεσσερά- 2
 κοντα νύκτας ὕστερον ἐπείνασεν. καὶ προσελθὼν 3
 ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ
 ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. ὁ δὲ ἀπο- 4
 κριθεὶς εἶπεν Γέγραπται Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ
 ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκ-
 πορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ. Τότε παραλαμ- 5
 βάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ
 ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ 6
 λέγει αὐτῷ Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν
 κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι

1-11:
Mk. 1, 12. 13.
Lk. 4, 1-13.
He. 4, 15.
Ex. 34, 28.
1 K. 19, 8.
Gn. 3, 1-7.

Dt. 8, 3.

27, 53.

Ps. 91, 11. 12.

Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ
 καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν σε,

μή ποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.
 ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πάλιν γέγραπται Οὐκ ἐκ- 7
 πειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. Πάλιν παρα- 8
 λαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν,
 καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ
 κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ 9
 Ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς

Dt. 6, 16.

16 Καὶ βαπτισθ. ο. I. ανεβη ευθys | SR^t ανεωχθησαν
 αυτω | το Πν. του Θ. | SR καὶ ερχ. 17 (R^m μου, ο
 αγαπητος εν)

IV, 2 καὶ νυκτ. τεσσαρ. 3 προσ. αυτω ο πειρ.
 ειπεν, 4 - ο (2^ο) 5 ἴστησιν 9 λεγει | Ταυτα
 παντα σοι

De. 6, 13. 10 μοι. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὑπαγε, Σατανᾶ·
γέγραπται γάρ Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις

Jn. 1, 51. He. 1, 6, 14. 11 καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. Τότε ἀφίησιν αὐτὸν
ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσήλθον καὶ
διηκόνουν αὐτῷ.

12-17: 12 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν
Mk. 1, 14, 15. 13 εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρά
Lk. 4, 14, 15. 14 ἐλθὼν κατέκησεν εἰς Καφαρναοὺμ τὴν παρα-
14, 3. Jn. 2, 12. θαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ·

Is. 8, 23; 9, 1. 14 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου
λέγοντος

15 Γῇ Ζαβουλὼν καὶ γῇ Νεφθαλείμ,
ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν,

16 ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκοτίᾳ
φῶς εἶδεν μέγα,
καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου
φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.

3, 2. 17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ
λέγειν Μετανοεῖτε· ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν.

18-22: 18 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι-
Mk. 1, 16-20. 19 λαιᾶς εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον
Lk. 5, 1-11. Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὴν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλον-
Jn. 1, 40 a. τας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ

13, 47. 19 ἀλειεῖς. καὶ λέγει αὐτοῖς Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ
Ezk. 47, 10. 20 ποιήσω ὑμᾶς ἀλειεῖς ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως
19, 27. 21 ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προ-

12 δε ο Ιησους 13 Ναζαρετ | Καπερναουμ κτλ.
15 (θαλασσης περαν) 16 σκοτει ειδε φως μεγα
18 δε ο Ιησους | αλιεις 19 αλιεις

βὰς ἐκείθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον
τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς
αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκά-
λεσεν αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον 22
καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Καὶ περιῆγεν ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ, διδάσκων 23
ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐ-
αγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν
νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. καὶ 24
ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν· καὶ
προσῆνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας
ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους,
δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παρα-
λυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. καὶ ἠκολού- 25
θησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ
Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους 5
ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσ-
ῆλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἀνοίξας τὸ 2
στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων

Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν 3
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. 4

μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν 5
τὴν γῆν.

μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιο- 6
σύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. 7

μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν 8
Θεὸν ὄψονται.

Mk. 1, 29.
Lk. 4, 15, 44.
Ac. 10, 28.

Mk. 6, 55.

Mk. 3, 7, 8.
Lk. 6, 17-19.

c. 5-7:
Lk. 6, 20-49.

Is. 57, 15.

Ps. 126, 5.
Is. 61, 3.
Rev. 7, 17.
Ps. 37, 11.

Ja. 2, 13.

Ps. 24, 4; 51, 10;
73, 1.
1 Jn. 3, 2, 3.

23 ὁλην την Γαλιλαιαν | SRⁱ ο Ιησους, διδασκ.

24 συνεχ., και δαιμ.

V, 1 προσηλθον

4.5 R^m 5.4

He. 12, 14. 9 μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται.

1 P. 3, 14. 10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

1 P. 4, 14. 11 μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι

Ja. 5, 10. He. 11, 38-88. 12 ἕνεκεν ἑμοῦ. χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἐδίδωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

Mk. 9, 50. Lk. 14, 34, 35. 13 Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθὲν ἔξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν

Jn. 8, 12. 14 ἀνθρώπων. Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὅρους κειμένη·

Mk. 4, 21. 15 οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει

Eph. 5, 8, 9. 1 P. 2, 12. 16 πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

3, 15. Ro. 3, 31; 10, 4. 17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ

Lk. 16, 17; 21, 33. 18 πληρῶσαι. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένη-

Ja. 2, 10. 1 Co. 15, 9. 19 ται. ὅς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας
20 κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλείον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ

μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ex. 20, 13;
 Ἑκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις. Οὐ φονεύσεις· 21, 12.
 21 ὅς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. ἐγὼ Lv. 24, 17.
 22 δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ Dt. 17, 8.
 αὐτοῦ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἂν εἴπῃ τῷ 1 Jn. 3, 15.
 ἀδελφῷ αὐτοῦ Ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ·
 ὅς δ' ἂν εἴπῃ Μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν
 τοῦ πυρός. ἂν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου 23 Mk. 11, 25.
 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κακῇ μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελ-
 φός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου 24
 σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὑπαγε πρῶ-
 τον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν
 πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντι- 25 6, 14, 15; 18, 35.
 δίκῳ σου ταχὺ ἕως ὅτου εἶ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ· Lk. 12, 58. 59.
 μὴ ποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ
 κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ·
 ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν 26
 ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. Ἑκούσατε 27 Ex. 20, 14.
 ὅτι ἐρρέθη Οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν 28 Job 31, 1.
 ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι 2 P. 2, 14.
 αὐτήν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.
 εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, 29 18, 8, 9.
 29 ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ Mk. 9, 43, 47.
 σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον Col. 3, 5.
 τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν· καὶ εἰ ἡ δεξιὰ 30
 σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτήν καὶ
 βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται
 ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς
 γέενναν ἀπέλθῃ. Ἑρρέθη δέ "Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν 31 19, 3-9.
Dt. 24, 1.

22 SR^m αὐτου εἰκῇ, ε. ε. τη κρ. | R^m Moreh
 24 (SR, πρωτον διαλλ.) 25 εν τη οδω μετ
 αὐτου | SR^t κριτῆς σε παραδω τω 27 ερρεθη τοις
 αρχαιοις 28 επιθ. αυτης 30 βληθη εις γεενναν
 31 δέ, οτι ος

- Lk. 16, 18. 32 γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. ἐγὼ δὲ
 1 Co. 7, 10, 11. λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
 παρεκτὸς λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι,
 καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.
 Ex. 20, 7. 33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις Οὐκ
 Lv. 19, 12. ἐπιорκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους
 Nu. 30, 2. σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε
 23, 16-22. 34 ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ Θεοῦ· μήτε ἐν
 Is. 46, 1. τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστὶν τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε
 Ac. 7, 49. 35 εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου Βα-
 Ps. 48, 2. 36 σιλέως· μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ
 δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν.
 2 Co. 1, 17. 37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισ-
 Jn. 5, 12. 38 σὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν. Ἐκούσατε
 Lv. 24, 19, 20. ὅτι ἐρρέθη Ὁφθαλμὸν ἐντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα
 39-48: 39 ἀντὶ ὀδόντος. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι
 Lk. 6, 27-36. τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιὰν
 Jn. 18, 22, 23. 40 σιαγόνα σου, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· καὶ
 Lv. 19, 18. 41 λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· καὶ ὅστις σε
 1 Co. 6, 7. 42 ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ δύο. τῷ
 43 σθαὶ μὴ ἀποστραφῆς. Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη
 Ex. 23, 4, 5. 44 Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν
 Ro. 12, 14, 20. ἐχθρόν σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπάτε τοὺς
 Lk. 23, 34. ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόν-
 Ac. 7, 58. 45 των ὑμᾶς· ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν
 Eph. 5, 1. τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει
 ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους

32 οτι ος αν απολυση | μοιχασθαι 36 λευκ. η
 μελ. ποιησ. 37 R^m εσται δε 39 ραπισει επι τ.
 δεξ. σου σιαγ. 42 διδου | (δανεισασθαι) 44 εχθρ.
 υμ., ευλογειτε τους καταρωμενους υμας, καλως ποιειτε
 τους μισουντας υμας, και πρ. υπ. τ. επηρεαζοντων υμας
 και διωκ. υ.

καὶ ἀδίκους. ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπών- 46
 τας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι
 τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελ- 47
 φούς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ
 οἱ ἔθνηκοι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; "Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς 48 Lv. 19, 2.
 τέλειοι ὡς ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.

Προσέχετε δὲ τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν 6
 ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι
 αὐτοῖς· εἰ δὲ μῆγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ
 Πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν 2
 ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου,
 ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς
 καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν
 ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισ-
 θὸν αὐτῶν. σοὺ δὲ ποιούντος ἐλεημοσύνην μὴ 3 25, 37 40.
Ro. 12, 8.
 γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, ὅπως 4
 ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ
 σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. Καὶ 5 23, 5. 6.
 ὅταν προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί·
 ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς
 γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι,
 ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
 ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ ὅταν προσ- 6 2 K. 4, 35.
Is. 26, 20 Lxx.
 εὐχῇ, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν
 θύραν σου πρόσευξαι τῷ Πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ
 κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ
 κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. Προσευχόμενοι δὲ μὴ 7 Is. 1, 15.
 βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἔθνηκοι· δοκοῦσιν γὰρ
 ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται.

47 οι τελωναι ουτω π. 48 ωσπερ | ο εν τοις
 ουρανοις

VI, 1 SR — δε | δικ.] ἐλεημοσυνην 4 αυτος αποδ.
 σοι εν τω φανερω 5 προσευχη, ουκ εση ωσπερ | οπως
 αν φ. | οτι απεχ. 6 ταμειον | σοι εν τω φανερω
 7 βαττολογησητε

32. 8 μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδεν γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν
ὡν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.
- Lk. 11, 2-4. Jn. 17, 6. 9 οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς
Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·
Ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
7, 21. Lk. 22, 42. 10 ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου·
γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς·
- 11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν
σήμερον·
- 14, 15. 18, 21-35. 12 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ
ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·
- (1 Ch. 29, 11-13.) Jn. 17, 11, 15. 13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ
ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
- 14 Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παρα-
πτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν
- Mk. 11, 25. 26. 15 ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις,
οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα
- Is. 58, 5-9. 16 ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς
οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ
πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις
νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν
- 17 μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου
- 18 τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως
μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ
Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ Πατὴρ σου
ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι.
- 19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς,
ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται

8 R^m γαρ ο Θεος ο Π. 10 ελθετω | επι της γης
12 αφιμεν 13 SR^m πονηρου. οτι σου εστιν η
βασιλεια και η δυναμις και η δοξα εις τους αιωνας·
αμην 15 SR ανθ. τα παραπτωματα αυτων
16 ωσπερ | οτι απεχ. 18 κρυπτω | κρυπτω | σοι
εν τω φανερω

διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· θησαυρίζετε δὲ 20 19, 21.
Lk. 12, 33. 34.
Col. 3, 1. 2.
 ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε
 βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσ-
 σουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· ὅπου γάρ ἐστιν ὁ 21
 θησαυρός σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδιά σου. Ὁ 22 Lk. 11, 34—35.
 λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. ἂν οὖν
 ᾗ ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου
 φωτεινὸν ἔσται· ἂν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς 23 20, 15.
 ᾗ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ
 φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον.
 Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ 24 Lk. 16, 9. 13.
 τὸν ἓνα μισήσῃ καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσῃ, ἢ ἐνὸς
 ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσῃ· οὐ
 δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. Διὰ τοῦτο 25 25—33:
Lk. 12, 22—31.
Ph. 4, 6.
1 P. 5, 7. 1 Tl. 6, 6.
He. 13, 5.
 λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί
 φάγητε ἢ τί πίνητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί
 ἐνδύσησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶν τῆς τροφῆς
 καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ἐμβλέψατε εἰς τὰ 26 10, 29—31.
 πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ
 θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ
 Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς
 μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μερι- 27
 μνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ
 πῆχυν ἓνα; καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; 28
 καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν·
 οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν· ἰ λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι 29 1 K. 10.
 οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιε-
 βάλετο ὡς ἐν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ 30
 ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον
 βαλλόμενον ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ
 μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; μὴ οὖν μεριμνήσητε 31

21 σου 1° 2°] ὑμων 1° 2° . 22 ουν· ο οφθ. σου
 απλ. η, 23 (ποσον;) 24 μαμμωνα 25 ἢ] και
 28 αυξανει | κοπια | νηθει

6, 31-7, 11 Κατα Μαθθαιον

- λέγοντες Τί φάγωμεν; ἢ Τί πίνωμεν; ἢ Τί περι-
 8. 32 βαλώμεθα; πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζη-
 τοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι
 33 χρῆζετε τούτων ἀπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον
 τὴν βασιλείαν καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ
 11. Ex. 16, 19. 34 ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν μερι-
 μνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει
 ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.
 7 2 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθήτε· ἐν ᾧ γὰρ κρίματι
 κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε
 3 μετρηθήσεται ὑμῖν. τί δὲ βλέπεis τὸ κάρφος
 τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν
 4 τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; ἢ πῶς ἐρεῖς
 τῷ ἀδελφῷ σου Ὑψες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ
 ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
 5 σου; ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ
 σου τὴν δοκόν, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ
 10, 11. 6 κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ
 δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς
 μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μή ποτε
 καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ
 7 στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ δοθή-
 σεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὕρήσετε· κρούετε, καὶ
 8 ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει,
 καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγή-
 9 σεται. ἢ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν αἰτήσῃ
 10 ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ
 Jn. 1, 17. 11 καὶ ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; εἰ
 οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ

31 ἢ τι 1^ο 2^ο 32 ἐπιζητεῖ 33 βασ. του Θεου
 34 τα εαυτης
 VII, 2 ἀντιμετρηθησεται 4 εκ] απο 5 την
 δοκ. εκ τ. οφθ. σου 6 καταπατησωσιν 9 ον εαν
 αιτηση 10 και εαν ιχθ. αιτηση

διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατήρ
 ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν
 αὐτόν. Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν 12 22, 39, 40.
 ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε Ro. 13, 8-10.
 αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

Εἰσελθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα 13 Lk. 13, 24.
 ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς Jn. 10, 7, 9.
 τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι
 δι' αὐτῆς· ὅτι στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ 14 19, 24.
 ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσιν Ac. 14, 22.
 οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν. Προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδο- 15 24, 4, 5, 24.
 προφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύ- Ac. 20, 29.
 μασιν προβάτων, ἔσθωθεν δέ εἰσιν λύκοι ἄρπαγες.
 ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. 16 Gal. 5, 19-22.
 μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀπὸ Ja. 3, 12.
 τριβόλων σῦκα; οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν 17 12, 33.
 καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον
 καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. οὐ δύναται δένδρον 18
 ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ἐνεγκεῖν, οὐδὲ δένδρον
 σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ἐνεγκεῖν. πᾶν δένδρον 19 3, 10. Jn. 15, 2, 6.
 μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ
 βάλλεται. ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπι- 20
 γνώσεσθε αὐτούς. Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε 21 21, 29. Ro. 2, 13.
 Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐ- Ja. 1, 22, 25;
 ρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου 2, 14.
 τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν 1 Co. 12, 3.
 22 Jer. 14, 14; 27, 15.
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ Κύριε Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι Lk. 13, 25-27.
 ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξε- 1 Co. 13, 1, 2.
 βάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς
 ἐποιήσαμεν; καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι 23 13, 41; 25, 41.
 2 Ti. 2, 19.

11 (fin. SR;) 12 αν 13 Εισελθετε | R^m - η
 πυλη 14 οτι] R^m τί 15 Προσεχ. δε 16 σταφυλην
 18 ενεγκειν 1^ο2^ο] SR ποιειν 1^ο2^ο 21 - τοις
 22 προεφητευσαμεν

Γα. 6, 8.

Οὐδέποτε ἔγνω· ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

21. 24

Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν

25 πέτραν. καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν· τεθεμελίωτο

26 γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ

Ezk. 13, 10. 11.

27 τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον. καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν, καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

11. 1; 13, 53;

19. 1; 26, 1.

Mk. 1, 22.

Lk. 4, 32.

Jn. 7, 46.

28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτούς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

1-4:

Mk. 1, 40-44.

Lk. 5, 12-14.

8 Καταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. καὶ ἰδὼν λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ λέγων Θέλω, καθάρισθητι.

9, 30. Mk. 7, 36.

Lk. 17, 14.

Lv. 13, 49;

14, 2-32.

4 καὶ εὐθέως ἐκαθερίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. ¹ καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δείξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

5-13:

Lk. 7, 1-10.

Jn. 4, 47.

5 Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναοὺμ προσ-
6 ἦλθεν αὐτῷ ἐκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν ¹ καὶ

24 ὁμοιωσῶ αὐτον | τὴν οἰκίαν αὐτου 25 προσεπεσον

26 τὴν οἰκίαν αὐτου 28 συνετελεσεν 29 - αυτων

VIII, 1 Καταβαντι δε αυτω 2 ελθων 3 αυτου

ο Ιησους, λεγ. | εκαθαρισθη 4 προσενεγκε | Μωσης

κτλ. 5 Εἰσελθοντι δε τω Ιησου

λέγων Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ
 παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. λέγει αὐτῷ 7
 Ἐγὼ ἔλθων θεραπεύσω αὐτόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 8
 ἑκατόνταρχος ἔφη Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς ἵνα μου
 ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ,
 καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός 9
 εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας,
 καὶ λέγω τούτῳ Πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ
 ἄλλῳ Ἐρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου
 Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς 10 15, 28.
 ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν Ἀμὴν
 λέγω ὑμῖν, παρ' οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ
 Ἰσραὴλ εὑρον· λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ 11
 ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθή-
 σονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν
 τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασι- 12
 λείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον·
 ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
 ὀδόντων. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχη 13
 Ὑπαγε, ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. καὶ ἰάθη
 ὁ παῖς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

Καὶ ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου 14
 εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσ-
 σουσαν· καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν 15
 αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτῷ.
 Ὁψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονι- 16
 ζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα
 λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθερά-
 πευσεν· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου 17
 τοῦ προφήτου λέγοντος Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας
 ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.

Lk. 13, 28, 29.
 Is. 49, 12;
 59, 19.
 Mal. 1, 11.
 Ps. 107, 3.

22, 13; 24, 51;
 25, 30.

9, 29; 15, 28.

14-16:
 Mk. 1, 29-34.
 Lk. 4, 38-41.
 1 Co. 9, 5.

Is. 53, 4.

7 SR και λεγει | αυτω ο Ιησους 8 S(R) και
 αποκρ. ο | λογον 9 R^m εξουσ. τασσομενος 10 SR^t
 υμ., ουδε εν τω Ισραηλ τοσ. πιστ. ευρ. 13 εκατον-
 ταρχω | και ως | ο παις αυτου 15 αυτοις

- Mk. 4, 35.
Lk. 8, 22.
- 18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄχλον περὶ αὐτὸν ἐκέ-
 19 λευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. Καὶ προσελθὼν
 εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ Διδάσκαλε, ἀκο-
 20 λουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ. καὶ λέγει αὐτῷ
 ὁ Ἰησοῦς Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ
 πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει.
 21 ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ Κύριε, ἐπί-
 τρεφόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν
 22 πατέρα μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ Ἀκολουθεῖ
 μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν
 23 νεκρούς. Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον,
 24 ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ
 σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ
 πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ
 25 ἐκάθευδεν. καὶ προσελθόντες ἤγειραν αὐτὸν
 26 λέγοντες Κύριε, σῶσον, ἀπολλύμεθα. καὶ λέγει
 αὐτοῖς Τί δειλοὶ ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεὶς
 ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ
 27 ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύ-
 μασαν λέγοντες Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ
 28 ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν; Καὶ
 ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν
 Γαδαρηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι
 ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν,
 ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ
 29 ἐκείνης. καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες Τί ἡμῖν
 καὶ σοί, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὥδε πρὸ καιροῦ
 30 βασανίσαι ἡμᾶς; ἣν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη
 31 χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες παρ-

18 SR πολλους οχλους 21 μαθ. αυτου 22 ειπεν
 23 R — το 25 προσ. οι μαθηται αυτου | σωσ. ημας
 27 υπακ. αυτω 28 ελθοντι αυτω | Γεργεσηνων
 29 σοι, Ιησου, υ.

εκάλουν αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς,
ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.
καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες 32
ἀπῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν
πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θά-
λασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. οἱ δὲ 33
βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν
ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων.
καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν τῷ 34
Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως
μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασεν, καὶ ἦλθεν 9
εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ 2
παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἰδὼν
ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ
Θάρσει, τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. καὶ 3
ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν ἐν ἑαυτοῖς
Οὗτος βλασφημεῖ. καὶ εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς τὰς 4
ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν Ἵνα τί ἐνθυμείσθε
πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί γάρ ἐστιν 5
εὐκοπώτερον, εἰπεῖν Ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι,
ἢ εἰπεῖν Ἐγειρε καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι 6
ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς
ἀφιεῖν ἁμαρτίας—τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ
Ἐγειρε ἄρόν σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν
οἶκόν σου. καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον 7
αὐτοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐφοβήθησαν καὶ 8
ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην
τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν 9

1-8:
Mk. 2, 1-12.
Lk. 5, 17-26.
4, 13.

Mk. 2, 7.

12, 25. Jn 2, 25.

9-13:
Mk. 2, 13-17.
Lk. 5, 27-32.

31 επιτρεψον ημιν απελθειν 32 εις την αγελην
των χοιρων | αγ. των χοιρων 34 συναντησιν
IX, 1 εις το πλ. 2 αφεωνται σοι αι αμ. σου
3 ειπον 4 SR^m ιδων | υμεις ενθ. 5 Αφεωνται
σοι | Εγειραι 6 S(R) Εγερθεις 8 εφοβ.] εθαυ-
μασαν

- εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Μαθ-
 θαιον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ Ἀκολούθει μοι.
 10 καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο
 αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ
 τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ
 Lk. 15, 2 11 Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ
 Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Διὰ τί
 μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ Δι-
 12 δάσκαλος ὑμῶν; ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν Οὐ χρεῖαν
 ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς
 Hos. 6, 6. 13 ἔχοντες. πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστὶν Ἔλεος
 1 s. 15, 22. 14 καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἤλθον καλέσαι
 18, 11. 15 δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς. Τότε προσέρχονται
 Mk. 2, 18-22. 16 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες Διὰ τί ἡμεῖς
 Lk. 5, 33-38. 17 καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν, οἱ δὲ μαθηταὶ σου
 Lk. 18, 12 18 οὐ νηστεύουσιν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μὴ
 Jn. 3, 29. 19 δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ' ὅσον
 μετ' αὐτῶν ἐστὶν ὁ νυμφίος; ἐλεύσονται δὲ
 20 ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ
 Jn. 1, 17. 21 τότε νηστεύσουσιν. οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπί-
 22 βλημα ράκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ·
 αἶρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου,
 23 καὶ χεῖρον σχῆσμα γίνεται. οὐδὲ βάλλουσιν
 24 οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε,
 25 ῥήγγυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται καὶ οἱ
 26 ἀσκοὶ ἀπόλλυνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον
 27 εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται.
 18-26: 18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄρχων
 Mk. 5, 22-43. 19 εἰς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι Ἡ
 Lk. 8, 41-56. 20 θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπί-

9 Ματθαιον 11 ειπον 12 ο δε Ιησους |
 ειπ. αυτοις 13 Ελεον | αλλ' αμαρτ. εις μετανοιαν
 14 SRⁱ νηστενομεν πολλα 17 απολουνται | αμφοτερα
 18 - εις | S(R) ελθων

θες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. καὶ 19
 ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθει αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη 20
 προσελθοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ
 ἱματίου αὐτοῦ· ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ Ἐὰν μόνον 21 14, 36.
 ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. ὁ δὲ 22
 Ἰησοῦς στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτήν εἶπεν Θάρσει,
 θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσώθη
 ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Καὶ ἐλθὼν ὁ 23
 Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς
 αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον ἔλεγεν 24 Jn. 11, 11. 14. 25.
 Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ
 καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἐξε- 25
 βλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς
 αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν ἡ 26
 φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. Καὶ παρά- 27
 γοντι ἐκείθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν δύο τυφλοὶ
 κράζοντες καὶ λέγοντες Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς
 Δαυεὶδ. ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον 28
 αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
 Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν
 αὐτῷ Ναί, Κύριε. τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν 29 8, 13.
 αὐτῶν λέγων Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω
 ὑμῖν. καὶ ἠνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. καὶ 30 8, 4.
 ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων Ὁράτε, μη-
 δεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφῆμισαν 31
 αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερ- 32
 χομένων, ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ κωφὸν δαιμονι-
 ζόμενον. καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλη- 33
 σεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες

19 ἠκολούθησεν 22 ἐπιστραφεὶς 24 λεγει
 αυτοις 27 SR ηκολ. αυτω | νιε 30 ανεωχθησαν |
 ενεβριμησατο 32 αυτ. ανθρωπον

9, 33-10, 7 Κατα Μαθθαιον

12, 24. 34 Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

4, 23. 35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν.

14, 14. 36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐσκυλμένοι καὶ ἐρμυμένοι ὥσει πρόβατα

Mk. 6, 34. Nu. 27, 17. Ezk. 34, 5. 37 μὴ ἔχοντα ποιμένα. τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι.

Lk. 10, 2. 38 δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκ-

1-15: 10 βάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτά, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν

Mk. 6, 7-13. Lk. 9, 1-5. 2 νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα· πρῶτος

2-4: Mk. 3, 14-19. Lk. 6, 13-16. Jn. 1, 40-49. Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ

3 Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκω-

4 βος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖος, Σίμων ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παρα-

5 δους αὐτόν. Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστείλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων

Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν

15, 24. Ac. 13, 46. Jer. 50, 6. 6 Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ.

4, 17. Lk. 10, 9. 7 πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι Ἡγγικεν

23 Οτι ουδεπ. 35 μαλ. εν τω λαω 36 εκλελυμενοι
X, 2 SR - και 2ο 3 Ματθαιος | Λεββαιος ο
επικληθεις Θ. 4 Κανανιτης

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀσθενοῦντας θερα- 8 Ac. 20, 33.
 πεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε,
 δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν
 δότε. Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ 9
 χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, μὴ πήραν εἰς ὁδὸν 10 Lk. 10, 4.
 μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· 1 Ti. 5, 18.
 ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. εἰς ἣν 11 Nu. 18, 31.
 δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθῃτε, ἐξετάσατε τίς ἐν
 αὐτῇ ἄξιός ἐστιν· κακεῖ μέναιτε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε.
 εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν· 12 Lk. 10, 5, 6.
 καὶ ἔαν μὲν ἦ ἡ οἰκία ἁγία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν 13
 ἐπ' αὐτήν· ἔαν δὲ μὴ ἦ ἁγία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς
 ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὅς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς 14 Lk. 10, 10-12.
 μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω Ac. 13, 51; 18, 6.
 τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν
 κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 15 11, 24.
 ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν Lk. 20, 47.
 ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἴδου ἐγὼ 16 Lk. 10, 3. Jn. 10,
 ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· 12
 γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς Ac. 20, 29.
 αἱ περιστρεφαί. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώ- Ro. 16, 19.
 πων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ Eph. 5, 15.
 ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς·
 καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε 18 17-22:
 ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνε- Mk. 13, 9-13.
 σιν. ὅταν δὲ παραδώσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε Lk. 21, 12-17.
 πῶς ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ 24, 9.
 τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε· οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λα- 24, 14.
 λοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τὸ Ac. 25, 23;
 λαλοῦν ἐν ὑμῖν. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν 27, 24.
 εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται 19 Lk. 12, 11, 12.
 20 Jn. 14, 26.
 21 1 Co. 2, 4.
 35.
 Mic. 7, 6.

8 λεπρ. καθ., νεκρ. εγ.
 13 ελθετω... 14 εαν | -εξω
 10 αυτ. εστιν
 19 παραδιδωσιν |
 ωρα τι λαλησετε

- 24, 9, 13, 22 τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτοὺς. καὶ
Jn. 15, 21. ἔεσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου.
- 16, 28. 23 ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. ὅταν
δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς
τὴν ἑτέραν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε
τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου. Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον
- Lk. 6, 40, 24 οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ἀρκετὸν
Jn. 13, 16; 15, 20, 12, 24. τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ,
καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσ-
πότην Βεεζεβουλ ἐπεκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς
- 26-33: 26 οἰκιακοὺς αὐτοῦ. μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐ-
Lk. 12, 2-9, δὲν γὰρ ἔστιν κεκαλυμμένοι ὁ οὐκ ἀποκαλυφθή-
Mk. 4, 22, 27 σεται, καὶ κρυπτὸν ὁ οὐ γνωσθήσεται. ὃ λέγω
Lk. 8, 17. ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἶπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὁ εἰς
- Ja. 4, 12. 28 τὸ οὐς ἀκούετε, κηρύξτε ἐπὶ τῶν διωμάτων. καὶ
μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα,
τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβεῖσθε
δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα
- 29 ἀπολέσαι ἐν γεένῃ. οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσα-
ρίου πωλεῖται; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ
- 30 τὴν γῆν ἄνευ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν. ὑμῶν δὲ καὶ αἱ
τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσίν.
- 12, 12. 31 μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε
32 ὑμεῖς. Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ
ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·
- Lk. 9, 26. 33 ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀν-
θρώπων, ἀρνήσομαι καὶ γὰρ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ
- 34-36: 34 Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομί-
Lk. 12, 51-53. σῇτε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ

23 ετ.] αλλην | εως αν 25 SR Βεεζεβουλ κ.τ.λ. |
εκαλεσαν | (fin.) 28 φοβηθητε | αποκτεινοντων | φοβη-
θητε 31 φοβηθητε 32- τοις 33 αυτον καγω | - τοις

ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. ἦλθον 35 Mic. 7, 9
 γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ
 θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ
 τῆς πενθεράς αὐτῆς, καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ 36
 οἰκιακοὶ αὐτοῦ. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ 37 Dt. 33, 9.
 ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ Lk. 14, 26, 27.
 θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὅς 38 16, 24, 25.
 οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ
 ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. ὁ εὐρὼν τὴν 39 Lk. 17, 33.
 ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν Jn. 12, 25.
 ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. Ὁ δε- 40 18, 5. Lk. 10, 16.
 χόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος Jn. 12, 44; 13, 20.
 δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ δεχόμενος προ- 41
 φήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου
 λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα
 δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. καὶ ὅς ἐάν 42 25, 40. Mk. 9,
 44.
 ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ
 μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ
 ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσ- 11 7, 28; 13, 53;
 σων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκείθεν 19, 1; 23, 1.
 τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν
 αὐτῶν.

Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ 2 2-19:
 τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν
 αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον 3 Lk. 7, 18-35.
 προσδοκῶμεν; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 4 14, 2.
 αὐτοῖς Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκού-
 ετε καὶ βλέπετε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ 5 Mal. 3, 1.
 περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ Jn. 9, 16.
 ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγ-
 γελίζονται· καὶ μακάριός ἐστιν ὅς ἐάν μὴ σκαν- 6 Is. 26, 5, 6; 61, 1.
 18, 57; 26, 31.

- 3, 1, 5. 7 δαλισθῇ ἐν ἐμοί. Τούτων δὲ πυρενομένων
 ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάνου
 Τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον
 8 ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ἀλλὰ τί ἐξήλθατε
 ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ
 οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασι-
 Lk. 1, 76. 9 λέων. ἀλλὰ τί ἐξήλθατε; προφήτην ἰδεῖν; ναί,
 Mal. 3, 1. Mk. 10 λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. οὗτός
 1. 2. Jn. 3, 28. ἐστὶν περὶ οὗ γέγραπται

Ἴδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ
 προσώπου σου,

ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.

- 13, 17. 11 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς
 γυναικῶν μείζων Ἰωάνου τοῦ Βαπτιστοῦ· ὁ δὲ
 μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων
 12 αὐτοῦ ἐστίν. ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάνου τοῦ
 Bapτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
 13 βιάζεται, καὶ βιασται ἄρπάζουσιν αὐτήν. πάντες
 γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάνου ἐπρο-
 14 φήτευσαν· καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν
 15 Ἡλείας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὦτα ἀκουέ-
 16 τω. Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην;
 ὁμοία ἐστὶν παιδίῳ καθημένῳ ἐν ταῖς ἀγοραῖς

- Pr. 29, 9. 17 ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἐτέροις | λέγουσιν
 Ἠυλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὤρχήσασθε·
 ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε.

- 3, 4. 18 ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης μῆτε ἐσθίων μῆτε πίνων, καὶ
 9, 14, 15. 19 λέγουσιν Δαιμόνιον ἔχει. ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ

7.8.9 ἐξηλθετε 8 μαλ. ιματιοις | βασ. εισιν
 9 SR^m ἐξηλθετε ιδειν; προφητην; 10 ουτ. γαρ
 13 προεφητευσαν 14 Ἡλιας κτλ. 15 SR^t ωτα
 ακουειν 16 παιδαριοις εν αγοραις καθ. και προσφω-
 νουσι τ. εταιροις (it R εταιρ.) αυτων και 17 εθρην.
 υμιν

ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων· καὶ λέγουσιν Ἰδοὺ
 ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος
 καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ
 τῶν ἔργων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς 20 **20-24.**
 πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις **Lk. 10, 12-15.**
 αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν· Ἰούαι σοι, Χοραζαῖν· 21 **Jon. 3, 6.**
 οὐαί σοι, Βηθσαῖδάν· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι
 ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι
 ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. πλὴν 22
 λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται
 ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. καὶ σύ, Καφαρναούμ, 23 **4, 13; 8, 5; 9, 1.**
 μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθῇ; ἕως Ἰερουσαλὲμ καταβῇ· **Is. 14, 13, 15.**
 ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ
 γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον.
 πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον 24 **10, 15.**
 ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς 25 **25-27:**
 εἶπεν Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ **Lk. 10, 21, 22.**
 οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ **1 Co. 1, 26-29.**
 σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νη-
 πίοις· ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο 26
 ἔμπροσθέν σου. Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ 27 **28, 18.**
 Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν Υἱὸν εἰ **Jn. 8, 35; 17, 2.**
 μὴ ὁ Πατήρ, οὐδὲ τὸν Πατέρα τις ἐπιγινώσκει **Ph. 2, 9.**
 εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ ὃς ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀπο-
 καλύψαι. Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες 28 **12, 20. Jer. 31, 25.**
 καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε 29 **Jer. 6, 16.**
 τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι
 πραῖς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε
 ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· ὁ γὰρ ζυγός μου 30 **1 Jn. 5, 3.**
 χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

19 ἐργων] SR^m τεκνων 21 (Χοραζιν) 23 ἡ εως
 του ουρ. υψωθεις, | SR^m καταβιβασθησθαι | εγενοντο |
 εμειναν 25 απεκρυψας 26 εγεν. ευδοκ. 29 πραῖς

- 1-8: 12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς
 Mk. 2, 23-28. 1 κ. 6, 1-5.
 Dt. 5, 14; 23, 25. 2 καὶ ἐσθίειν. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπαν αὐτῷ
 Ex. 20, 10. 3 ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ
 1 S. 21, 1-6. 4 οἱ μετ' αὐτοῦ; πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ
 Lv. 24, 9. 5 εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις; ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν
 Nu. 28, 9. 6 τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ
 9, 12. Hos. 6, 6. 7 τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοί εἰσιν;
 8 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μείζον ἐστὶν ὧδε.
 9 εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστὶν Ἑλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν,
 10 οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. κύριος γάρ
 9-14: 11 ἐστὶν τοῦ σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ
 Mk. 3, 1-6. 12 μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν.
 Lk. 6, 6-11. 13 καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος χεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ ἐπηρώ-
 Lk. 14, 3 14 τησαν αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν
 11 θεραπεύσαι; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. ὁ δὲ
 12 εἶπεν αὐτοῖς Τίς ἐστὶ ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς
 13 ἔξει πρόβατον ἓν, καὶ ἂν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς
 Lk. 14, 5 14 σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ
 15 ἐγερεῖ; πόσω οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου.
 16 ὥστε ἔξεστιν τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. | τότε
 17 λέγει τῷ ἀνθρώπῳ Ἐκτεινόν σου τὴν χεῖρα.
 18 καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ
 Jn. 5, 16. 19 ἄλλη. ἐξελθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον
 20 ἔλαβον κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

XII, 2 ειπον 3 επειν. αυτος κ. 4 SRⁱ εφαγεν |
 δ] ους 6 μειζων 7 Ελεον 8 εστ. και τ. 10 ανθρ.
 ην την χ. | θεραπευειν 12 (προβατου;) 13 την χειρα
 σου | αποκατεσταθη 14 Οι δε Φαρ. συμβ. ελαβ. κ.
 αυτ. εξελθ.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς γινούς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. καὶ 15 Mk. 3, 7-12.
ἠκολούθησαν αὐτῷ πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτοὺς πάντας, καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ 16 8, 4.
φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν 17 Is. 42, 1-4;
διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος 41, 9.

Ἰδοὺ ὁ παῖς μου ὃν ἡρέτισα, 18 3, 17.

ὁ ἀγαπητός μου ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ μου·

θήσω τὸ Πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν,

καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.

οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγᾶσει, 19

οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν
αὐτοῦ.

κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει 20

καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει,

ὥς ἂν ἐκβάλλῃ εἰς νίκος τὴν κρίσιν.

καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἔλπιουσιν. 21

Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς 22

καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν κω-

φὸν λαλεῖν καὶ βλέπειν. καὶ ἐξίσταντο πάντες 23

οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον Μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς

Δαυεὶδ; οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον 24 9, 34.

Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ ἐν τῷ

Βεεζεβουλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. εἰδὼς δὲ 25

τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς Πᾶσα βα-

σιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ

πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ

σταθήσεται. καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν 26

ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθή-

σεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεεζεβουλ 27

ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκ-

βάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν.

22-45:

Mk. 3, 22-30.
Lk. 11, 14-26.
29-32.

15 οχλοι πολλοι 17 ινα] οπως 18 εις ον ευδ.
21 και εν τω 22 τον τυφλον και κωφον και 25 δε ο
Ιησους 27 υμ. εσ. κριτ.

- 1 Jn. 3, 8. 28 εἰ δὲ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἡ πὼς δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἄρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δῇσῃ τὸν ἰσχυρόν, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει; ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.
- Is. 49, 24. 1 Jn. 4, 4. 29 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται. καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἀγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. *Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. γεννήματα ἐχιδνῶν, πὼς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθά, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἄργον ὃ λαλήσουσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ.
- He. 6, 4. 6; 10, 26. 1 Jn. 5, 16. Lk. 12, 10. 1 Ti. 1, 13. 30 Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς
- Jn. 8, 43; 12, 39. Ro. 8, 7. Lk. 6, 45. 31 32 33 34 35 36 37 38 39

28 δε εγω εν Πν. Θ. εκβ.

29 διαρπασαι, εαν

31 αφεθ. 1^ο] R^m + υμιν | αφεθ. 2^ο] + τοις ανθρωποις

32 αν 35 αγαθ. θησ. της καρδιας εκβ. τα αγ.

36 ο εαν λαλησωσιν 38 — αυτω

Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ
σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον
Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν 40 Jon. 2, 1, 2.
τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας,
οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ
τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ἄνδρες 41 Jon. 3, 5.
Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς
γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι
μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλείον
Ἰωνᾶ ὧδε. βασιλίσσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ 42 1 K. 10, 1—10.
κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ
αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς
ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλείον
Σολομῶνος ὧδε. Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα 43
ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων
τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὐρίσκει. τότε 44
λέγει Εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον·
καὶ ἔλθον εὐρίσκει σκολάζοντα καὶ σεσαρωμένον
καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ παρα- 45 2 P. 2, 20.
λαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα
πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ·
καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου
χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ
ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.

Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ ἡ 46 46—50:
μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω Mk. 3, 31—35.
ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. εἶπεν δέ τις αὐτῷ 47 Lk. 8, 19—21.
Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἐστή-
κασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 48 I.k. 2, 49.
εἶπεν τῷ λέγοντι αὐτῷ Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου, καὶ
τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα 49

41 (Νινευεται) 42 Σολομωντος 1° 2° 44 Επιστρ.
εις τ. οικ. μ. | SR — και 2° 46 Ετι δε | R — αυτου 2°
47 R^m — vers. 48 λεγ.] ειποντι

12, 49—13, 13 Κατα Μαθθαιον

Ro. 8, 29.
Jn. 15, 14.

αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν Ἴδου ἡ μήτηρ
50 μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ
τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς,
αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

1—23:

Mk. 4, 1—20.
Lk. 8, 4—15.

13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς
2 οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνή-
χθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν
εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πῶς ὁ ὄχλος
3 ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς
πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων Ἴδου ἐξῆλθεν ὁ
4 σπείρων τοῦ σπείρειν. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν
ἀ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἐλθόντα τὰ
5 πετεινὰ κατέφαγεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ
τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ
εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς,
6 ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ
7 μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ
τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαὶ καὶ ἀπέ-
8 πνιξαν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν
καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ
9 ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. ὁ ἔχων ὥτα ἀκουέτω.
10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ Διὰ
11 τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν ὅτι Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς
βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται.
12 ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευ-
θήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται
13 ἀπ' αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς
λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες

25, 29, Mk 4, 25.
Lk. 8, 18.

Dt. 29, 4.

XIII, 1 Εν δε | απο της . 2 εις το πλ. 4 ηλθε
τα πετ., και 9 SR^m ωτα ακουειν 10 ειπον
11 SR ειπ. αυτοις

οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνιοῦσιν. καὶ ἀναπληροῦται 14 Is. 6, 9, 10.
Jn. 12, 40.
Ac. 28, 26, 27.
αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαίου ἡ λέγουσα

Ἄκοῃ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνήτε,
καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε.
ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, 15

καὶ τοῖς ὥσιν βαρέως ἤκουσαν,
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·
μὴ ποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς

καὶ τοῖς ὥσιν ἀκούσωσιν
καὶ τῇ καρδίᾳ συνώσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν,
καὶ ἰάσονται αὐτούς.

ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν, καὶ 16 Lk. 10, 23, 24.

τὰ ὧτα ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν 17

ὅτι πολλοὶ προφήται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν

ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε

καὶ οὐκ ἤκουσαν. Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παρα- 18

βολὴν τοῦ σπείραντος. Παντὸς ἀκούοντος τὸν 19

λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ

πονηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ

αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς.

ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν 20

λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων

αὐτόν· οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσ- 21

καιρὸς ἐστιν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ

διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. ὁ δὲ εἰς 22 6, 19-34.
1 Ti. 6, 9.

τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον

ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη

τοῦ πλούτου συνπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος

γίνεται. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρεῖς, οὗτός 23

ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιείς, ὃς δὴ

καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἐξή-

κοντα, ὃ δὲ τριάκοντα.

14 ἐπ αὐτ. 15 ιασωμαι 16 ακουει 17 ειδον
18 S(R) σπειροντος 22 αιων. τουτου 23 την γην
την καλ. | συνιων | ὁ ter

- 36-47. 24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων
 Ὁμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπεί-
 25 ραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ἐν δὲ τῷ
 καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς
 καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ
 26 ἀπῆλθεν. ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ
 καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.
 27 προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου
 εἶπον αὐτῷ Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας
 28 ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; ὁ δὲ
 ἔφη αὐτοῖς Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν.
 οἱ δὲ δοῦλοι αὐτῷ λέγουσιν Θέλεις οὖν ἀπελ-
 29 θόντες συλλέξωμεν αὐτά; ὁ δὲ φησιν Οὐ, μή
 ποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα
 3, 12. 30 αὐτοῖς τὸν σῖτον. ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφό-
 τερα ἕως τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θε-
 ρισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς Συλλέξατε πρῶτον τὰ
 ζιζάνια καὶ δῆσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ
 κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς
 31 τὴν ἀποθήκην μου. Ἄλλην παραβολὴν παρέ-
 θεκεν αὐτοῖς λέγων Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία
 τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρω-
 32 πος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· ὁ μικρότερον
 μὲν ἔστιν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ
 αὐξηθῇ, μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται
 δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
 33 κατασκηνοῖν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Ἄλλην
 παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς Ὁμοία ἐστὶν ἡ
 βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ
 ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη
 34 ὅλον. Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παρα-

31. 32:

Mk. 4, 30-32.
Lk. 13, 18, 19.Dn. 4, 12, 21.
Ezk. 17, 23; 31, 6.
Ps. 104, 12.

Lk. 13, 20, 21.

Mk. 4, 33, 34.

24 σπειροντι 25 εσπειρε 27 τα ζιζ. 28 ειπον
 αυτω 29 εφη 30 μεχρι | εν τω κ. 32 κατα-
 σκηνουν

βολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν
ἐλάλει αὐτοῖς· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ 35 Ps. 78, 2
προφήτου λέγοντος

Ἄνοιξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου,
ἐρεῦξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς.

Τότε ἀφείς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. 36 24-30.

Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες
Διασάφησον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων
τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ὁ σπείρων 37
τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ὁ 38 1 Co. 3 9.
δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα,
οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια
εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας 39
αὐτὰ ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια
αἰῶνός ἐστιν, οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοι εἰσιν. ὥσπερ 40 Jn. 15, 6.
οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται,
οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. ἀποστε- 41 Zeph. 1, 3.
λεῖ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, 25, 31-46.
καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα 7, 23.
τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, καὶ 42 8, 12.
βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός·
ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόν-
των. τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν 43 Dn. 12, 3.
τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὥτα
ἀκουέτω. Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν 44 19, 29. Lk. 14, 35.
θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὗρων Ph. 3, 7.
ἄνθρωπος ἔκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ Pr. 2, 4.
ὑπάγει καὶ πωλεῖ ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν
ἀγρὸν ἐκεῖνον. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι- 45
λεία τῶν οὐρανῶν ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαρ-

34 ουκ ελ. 35 SR^c καταβ. κοσμον 36 οικ. ο
Ιησους | Φρασον 37 ειπ. αυτοις 39 του αι.
40 αι. τουτου 43 SR^m ωτα ακουειν 44 Παλιν
ορ. | SR κ. παντα οσα εχει πω. 45 SR ανθρωπω εμπ.

- Pr. 8, 10. 11. 46 γαρίτας· εὐρὼν δὲ ἓνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἡγόρασεν
- 22, 9. 10. 47 αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνη βληθείση εἰς τὴν θάλασσαν καὶ
- 48 ἐκ παντὸς γένους συναγαγούση· ἣν ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἄγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω
- 25, 32. 49 ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονη-
- 50 ροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
- 51 καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. Συνήκατε ταῦτα
- 52 πάντα; λέγουσιν αὐτῷ Ναί. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασι-
- λεείᾳ τῶν οὐρανῶν ὁμοίός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκο-
- δεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.
- 53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παρα-
- 54 βολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν. καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συνα-
- γωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνά-
- 55 μεις; οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσήφ καὶ Σίμων καὶ
- 56 Ἰούδας; καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς
- Jn. 7, 15. 52. Jn. 4, 44. 57 ἡμᾶς εἰσιν; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ
- 58 πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

46 ος ευρ. ενα
ο Ιησους | Ναι, κυριε
54 εκπληττεσθαι
πατρ. αυτου

48 αγγεια 51 Λεγει αυτοις
52 εις την βασιλειαν
55 ουχι η | Ιωσῆς 57 SR

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τε- 14 **1-12:**
 τραάρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν 2 **Mk. 6, 14, 17-30.**
 αὐτοῦ Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής· αὐτὸς **Lk. 9, 7-9;**
 ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνά- **3, 19, 20.**
 μεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρα- 3 **11, 2.**
 τήσας τὸν Ἰωάννην ἔδωκεν καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο
 διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελ-
 φοῦ αὐτοῦ· ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης αὐτῷ Οὐκ 4 **Lv. 18, 16 ; 20, 21.**
 ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. καὶ θέλων αὐτὸν ἀπο- 5 **21, 26.**
 κτεῖναι ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην
 αὐτὸν εἶχον. γενεσίῳ δὲ γενομένοις τοῦ Ἡρώδου 6
 ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ
 καὶ ἤρεσεν τῷ Ἡρώδῃ, ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολό- 7
 γησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσῃται. ἡ δὲ προ- 8
 βιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς Δός μοι,
 φησὶν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ
 Βαπτιστοῦ. καὶ λυπηθεὶς ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς 9
 ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆ-
 ναι, καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν Ἰωάννην ἐν τῇ 10 **17, 12.**
 φυλακῇ. καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι 11
 καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ
 αὐτῆς. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν 12
 τὸ πτώμα καὶ ἔθαψαν αὐτόν, καὶ ἐλθόντες ἀπήγ-
 γειλαν τῷ Ἰησοῦ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς 13 **13-21:**
 ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον **Mk. 6, 31-44.**
 κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν **Lk. 9, 10-17.**
 αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν 14 **9, 36.**
 πολλὸν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ
 ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ὁψίας δὲ 15

XIV, 1 τετραρχης 3 εδ. αυτον και εθετο εν φ.
 4 αυτω ο Ιωαννης 6 γενεσιων δε αγομενων 9 SR
 Και ελυπηθη ο βασ., δια δε τ. 10 τον Ιω. 12 σωμα |
 αυτο 13 Και ακ. ο 14 εξελθ. ο Ιησους | επ
 αυτους

- γενομένης προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες
 *Ερημὸς ἐστὶν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν·
 ἀπόλυσον οὖν τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς
 16 τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν ἀπελ-
 17 θεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν
 αὐτῷ Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ
 18 δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπεν Φέρετέ μοι ὧδε αὐτούς.
 19 καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ
 χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο
 ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν,
 καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ
 2 K. 4, 44. 20 δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ
 ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν
 21 κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ
 ἐσθιόντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς
 22 γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν
 Mk. 6, 45—56.
 Jn. 6, 15—21. 22 τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν
 αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.
 Lk. 6, 12; 9, 18. 23 καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ'
 ἰδίαν προσεύξασθαι. ὁψίας δὲ γενομένης μόνος
 24 ἦν ἐκεῖ. τὸ δὲ πλοῖον ἤδη σταδίους πολλοὺς
 ἀπὸ τῆς γῆς ἀπείχεν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν
 25 κυμάτων, ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. τετάρτη δὲ
 φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἦλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν
 Lk. 24, 37. 26 ἐπὶ τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν
 ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἐταράχθησαν
 λέγοντες ὅτι Φάντασμά ἐστιν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου
 27 ἔκραξαν. εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς

15 μαθ. αυτου | SR—ουν 18 αυτους ωδε
 19 επι τους χορτους | SR και λ. 22 ην. ο Ιησους
 τ. μαθ. αυτου 24 SR¹ ηδη μεσον της θαλασσης ην, β.
 25 απηλθε πρ. αυτ. ο Ιησους, π. επι της θαλασσης
 26 και ιδ. αυτ. οι μαθ. επι την θαλασσαν 27 ευθews |
 ελαλησ. αυτ. ο Ιησ.

λέγων Θαρσείτε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. ἀπο- 28
κριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν Κύριε, εἰ σὺ εἶ,
κέλευσόν με ἔλθειν πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα. ὁ δὲ 29
εἶπεν Ἐλθέ. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου
Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα καὶ ἦλθεν
πρὸς τὸν Ἰησοῦν. βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἐφο- 30
βήθη, καὶ ἄρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξεν
λέγων Κύριε, σῶσόν με. εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς 31 8, 25.
ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει
αὐτῷ Ὁλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; καὶ ἀνα- 32
βάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.
οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγον- 33
τες Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες 34
ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς Γεννησαρέτ. καὶ ἐπιγνόντες 35
αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν
εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσή-
νεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, καὶ 36 9, 21. Lk. 6, 19.
παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρα-
σπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤψαντο
διεσώθησαν.

Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ Ἱεροσο- 15 1-20:
λύμων Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες | Διὰ 2 Mk. 7, 1-23.
τί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουνσιν τὴν παράδοσιν Dt. 4, 2.
τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας Lk. 11, 38.
ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 3
αὐτοῖς Διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν
τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; ὁ γὰρ Θεὸς 4 Ex. 20, 12;
εἶπεν Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ Ὁ 21, 17.
κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ· Dt. 5, 16.

28 προς σε ελθειν 29 ο Πετρ. | SR^t υδ., ελθειν
30 SR^m αν. ισχυρον 32 εμβαντων 33 πλ. ελθοντες
34 εις την γην Γ.

XV, 1 οι απο Ιερ. γραμμ. και Φαρ. 2 χειρ.
αὐτων 4 Θ. ενετειλατο, λεγων | πατ. σου κ.

5 ὑμεῖς δὲ λέγετε Ὅς ἂν εἴπη τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί
6 Δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, ¹ οὐ μὴ τιμήσει
τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ· καὶ ἡκυ-
ρώσατε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν

Is. 29, 13 Lxx.

7 ὑμῶν. ὑποκριταί, καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ
ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων

8 Ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾷ,
ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·

9 μάτην δὲ σέβονταί με,

διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.

12, 34. 1 Tl. 4, 4.

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς
11 Ἀκούετε καὶ συνίετε· ¹ οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ
στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευό-
μενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρω-
πον.

Jn. 15, 2.

12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν
αὐτῷ Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν
13 λόγον ἐσκανδαλίσθησαν; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
Πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ Πατήρ μου ὁ

23, 24. Lk. 6, 39.
Jn. 9, 40. Ro. 2,
19.

14 οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. ἄφετε αὐτούς· τυφλοὶ
εἰσιν ὁδηγοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν
15 ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Φράσον ἡμῖν

16 τὴν παραβολήν. ὁ δὲ εἶπεν Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς
17 ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπο-
ρευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ

18 καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; τὰ δὲ ἐκπορευό-
μενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται,

Gn. 8, 21.

19 κακείμενα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ τῆς καρδίας

6 και ου μη τιμηση | R^t - η την μητ. αυτου | τ. λογ.]
S την εντολην R^m τον νομον 7 προεφητευσε 8 Εγγιζει
μοι ο λ. ουτ. τω στοματι αυτων και τ. χ. 12 μαθ.
αυτου | λεγ.] SR ειπον 14 οδηγ. εισ. τυφλοι τ.
(R - τυφλων) 15 παραβ. ταυτην 16 ο δε Ιησους
17 ουπω

ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνείαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίας. ἡ ταῦτα ἐστὶν τὰ κοινούντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ 20 ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον.

Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν 21 **21-28:**
εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ ἰδοὺ γυνή 22 Mk. 7, 24-30.
Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα
ἔκραζεν λέγουσα Ἐλέησόν με, Κύριε υἱὸς Δαυεὶδ·
ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. ὁ δὲ οὐκ 23
ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτουν αὐτὸν λέγοντες Ἀπό-
λυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ 24 10, 6.
ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ
πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. ἡ δὲ 25
ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα Κύριε, βοήθει
μοι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐκ ἔστιν καλὸν 26
λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς
κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπεν Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ 27
κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων
ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. τότε ἀπο- 28 8, 10, 13.
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ ὦ γύναι, μεγάλη
σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοὶ ὡς θέλεις. καὶ
ιάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ 29 Mk. 7, 31.
τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ
ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι 30
πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς, κυλλούς,
τυφλούς, κωφούς, καὶ ἐτέρους πολλούς, καὶ ἔριψαν
αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτούς· ὥστε τὸν ὄχλον θαυμάσαι βλέποντας 31 Mk. 7, 37.
κωφούς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς καὶ χωλούς

22 εκραυγασεν αυτω λ. | υιε 23 ηρωτων 30 SR
τυφλ. κωφ. κυλ. | αυτου] του Ιησου 31 τους οχλους |
— και 1°

15, 31-16, 4 Κατα Μαθθαιον

32-39:
Mk. 8, 1-10.
14, 14.

περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ
32 ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν
Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι
τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φά-
γωσιν· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω,
33 μὴ ποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ λέγουσιν
αὐτῷ οἱ μαθηταί· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι
34 τοσούτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσούτον; καὶ
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ
35 δὲ εἶπαν Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ παραγ-
36 γείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν | ἔλαβεν
τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας καὶ εὐχαρισ-
τήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ
37 μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ
ἐχορτάσθησαν, καὶ τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων
38 ἦσαν ἑπτὰ σφυρίδας πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες
ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ
39 παιδίων. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς
τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγαδάν.

1-12:
Mk. 8, 11-21.
12, 38.

Lk. 12, 54-56.

11, 4.

16 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδου-
καῖοι πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ
2 τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδείξαι αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς Ὁψίας γενομένης λέγετε Εὐδία,
3 πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός· | καὶ πρωΐ Σήμερον
χειμῶν, πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. τὸ
μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν,
4 τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε; γενεὰ

Jon. 2, 1.
12, 39, 40.

32 ημερας 33 μαθ. αυτου 34 ειπον 35 Και
εκελευσε τοις οχλοις 36 και λαβων | -και 2° |
εδωκε | μαθ. αυτου, οι δε μ. τω οχλω 37 και ηραν
το π. τ. κλ. | σφυριδας 39 Μαγαδά
XVI, 2.3 R^m - vers. Οψίας...fin. 3 3 υποκριται
το | (R δυνασθε.)

πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ ση-
 μείον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ.
 καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. Καὶ ἐλθόντες οἱ 5
 μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν.
 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε 6 Lk. 12, 1.
 ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.
 οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι Ἄρτους 7
 οὐκ ἐλάβομεν. γνούς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Τί δια- 8 6, 30.
 λογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ
 ἔχετε; οὐπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε 9 14, 17-21.
 ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους
 ἐλάβετε; οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχι- 10 15, 34-38.
 λίων καὶ πόσας σφυρίδας ἐλάβετε; πῶς οὐ νοεῖτε 11
 ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; προσέχετε δὲ ἀπὸ
 τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. τότε 12 Jn. 6, 27.
 συνήκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης
 τῶν ἄρτων, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων
 καὶ Σαδδουκαίων.
 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρίας 13 13-20:
 τῆς Φιλιππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων Mk. 8, 27-30
 Τίνα λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν Υἱὸν τοῦ I.k. 9, 18-21.
 ἀνθρώπου; οἱ δὲ εἶπαν Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν 14 14, 2. 17, 10
 Βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλείαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν
 ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. λέγει αὐτοῖς Ὑμεῖς δὲ 15
 τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων 16 Jn. 6, 69.
 Πέτρος εἶπεν Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ
 τοῦ ζῶντος. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ 17 Gal. 1, 15, 16.
 Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα 17, 4, 5.
 οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ' ὁ Πατὴρ μου ὁ ἐν τοῖς

4 Ἰωνα του προφητου 5 μαθ. αυτου 7 R^m Οτι
 αρτους 8 ειπ. αυτοις | ελαβετε 10 σφυριδας
 11 αρτου | υμιν προσεχειν απο | (ση. :) 12 του αρτου,
 αλλ' 13 SR^m Τίνα με 14 ειπον 17 Και
 αποκριθεις ο | Βαρ Ἰωνα

16, 17-27 Κατα Μαθθαιον

Jn. 1, 42. Eph. 2, 20. 18 οὐρανοῖς. καὶ γὰρ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι Ἰδαίου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. 19 δώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 20 τότε ἐπετίμησεν τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδεὶν εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Χριστός.

21-28: 21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο Ἰησοῦς Χριστὸς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι 22 καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων Ἰλεώς σοι, Κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι 23 τοῦτο. ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· σκάνδαλον εἶ ἐμοῦ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. 24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω 25 μοι. ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν 4. 8. 26 αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, εὕρήσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφεληθήσεται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 27 μέλλει γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αἰτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων

Jn. 5, 29. Ro. 2, 6. Ps. 62, 12. Pr. 24, 12.

19 καὶ δώσω | κλεῖς 20 διεσπειρατο | μαθ. αὐτοῦ |
 Ἰησοῦς ὁ Χρ. 21 SR^t ὁ Ἰησοῦς δεικ. | ἀπελθ. εἰς Ἱερ.
 23 μου εἰ 25 ἀν 26 ὠφελεῖται

αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν ὧδε 28 10, 23.
ἐστῶτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς 17 **1-13:**
τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν **Mk. 9, 2-13.**
αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' **Lk. 9, 28-36.**
ιδίαν. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ 2 **2 P. 1, 16-18.**
ἐλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ
ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. καὶ 3
ἰδοὺ ὥφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἡλείας συνλα-
λοῦντες μετ' αὐτοῦ. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος 4
εἶπεν τῷ Ἰησοῦ Κύριε, καλὸν ἐστίν ἡμᾶς ὧδε
εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσω ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ
μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἡλείᾳ μίαν. ἔτι 5 **3, 17.**
αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκία- **16, 16, 17.**
σεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης **Dt. 18, 16.**
λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός,
ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε αὐτοῦ. καὶ ἀκούσαντες 6
οἱ μαθηταὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφο-
βήθησαν σφόδρα. καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς 7
καὶ ἀψάμενος αὐτῶν εἶπεν Ἐγέρθητε καὶ μὴ
φοβεῖσθε. ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν 8
οὐδένα εἶδον εἰ μὴ αὐτὸν Ἰησοῦν μόνον. Καὶ 9 **16, 20.**
καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὄραμα
ἕως οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἐγερθῇ.
Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες Τί 10 **11, 14. Mat. 4, 5.**

28 — οτι | εσθηκοτων

XVII, 3 ὡφθησαν | μετ' αὐτ. συλλ. 4 ποιησωμεν |
Μωση | και μιαν Ηλια 5 αὐτ. ακου. 6 ἐπεσον
7 και προσελθων ο Ιησους ηψατο αὐτ., και 8 αὐτον]
τον 9 εκ 1^ο] απο | εγ.] αναστη 10 S(R) μαθ. αὐτου

οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἑλεῖαν δεῖ ἐλ-

11 θεῖν πρῶτον; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἑλεῖας μὲν

14, 9, 10. 12 ἔρχεται καὶ ἀποκαταστήσει πάντα· λέγω δὲ ὑμῖν

ὅτι Ἑλεῖας ἤδη ἦλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν,
ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν· οὕτως

καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐ-

Lk. 1, 17. 13 τῶν. τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου

τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

14-21: 14 Καὶ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν

Mk. 9, 14-29. 15 αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτόν | καὶ λέγων

Lk. 9, 37-42. Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται

καὶ κακῶς ἔχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ

16 καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ προσήνεγκα

αὐτόν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν

17 αὐτόν θεραπεῦσαι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς

Dt. 32, 5. Jn. 14, 9. εἶπεν Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως

πότε μεθ' ὑμῶν ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;

18 φέρετέ μοι αὐτόν ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ

ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον,

καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

10, 1. 19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ'

ιδίαν εἶπον Διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκ-

21, 21. Lk. 17, 6. 20 βαλεῖν αὐτό; ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς Διὰ τὴν ὀλιγο-

Mk. 11, 22. πιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε

πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τοῦτω

Μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν

ἀδυνατήσκει ὑμῖν.

22, 23:

Mk. 9, 30-32.

Lk. 9, 43-45.

16, 21.

22 Συστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ

εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-

11 δε Ιησους | ειπ. αυτοις | ερχ. πρωτον, κ. 14 ελθ.

αυτων | γον. αυτω 15 εχ.] SR πασχει 17 εσομαι μεθ υμ.

20 δε Ιησους ειπεν αυτ. | απιστιαν | Μεταβηθι εντευθεν

21 SR^m τουτο δε το γενοσ ουκ εκπορευεται, ει μη εν

προσευχη και νηστεια. 22 SRⁱ Αναστρεφομενων

θρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ 23
ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθή-
σεται. καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλ- 24 Ex. 30, 13.
θον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ
εἶπαν Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ δίδραχμα;
ἡ λέγει Ναί. καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν προ- 25
έφθασεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων Τί σοι δοκεῖ,
Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβά-
νουσιν τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ
ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; εἰπόντος δέ Ἀπὸ τῶν 26
ἀλλοτρίων, ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀραγε ἐλεύ-
θεροὶ εἰσιν οἱ υἱοί. ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν 27
αὐτούς, πορευθεὶς εἰς θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον
καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ ἀνοίξας
τὸ στόμα αὐτοῦ εὐρήσεις στατήρα· ἐκείνον λαβὼν
δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ 18 1-9:
Ἰησοῦ λέγοντες Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασι- Mk. 9, 33-47.
λείᾳ τῶν οὐρανῶν; καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον 2 Lk. 9, 46-48.
ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἡ καὶ εἶπεν Ἀμὴν 3 19, 14. Jn. 3, 3.5.
λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῇτε καὶ γέννησθε ὡς τὰ
παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν. ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ 4
παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασι-
λείᾳ τῶν οὐρανῶν. καὶ ὅς ἐὰν δέξηται ἐν παιδίον 5 10, 40. Jn. 13, 20.
τοιούτου ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· ὅς δ' ἂν 6 Lk. 17, 1. 2.
σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόν-
των εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος
ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ

24 εἰπον | τα διδρ. 25 Καὶ οτε εισηλθεν εἰς
26 λεγει αὐτῷ ο Πέτρος 27 εἰς την θ.
XVIII, 2 προσκ. ο Ἰησους 4 ταπεινωσῃ 5 παιδ.
τοιουτου ἐν 6 περι] ἐπι

- 7 ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ ἔλθειν τὰ σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον
 5, 29, 30. 8 ἔρχεται. Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ χωλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοί ἐστιν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς
 He. 1, 14. 10 τὴν γέενναν τοῦ πυρός. Ὁρατε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηται τι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἐν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφήσει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ 13 πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ 14 πεπλανημένοις. οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα 15 ἀπολήται ἐν τῶν μικρῶν τούτων. Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἑλεγχέον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. εἰάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας 16 τὸν ἀδελφόν σου· ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἓνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο 17 μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥήμα· ἐὰν δὲ παρα-

Lv. 19, 17.
Lk. 17, 3.
Gal. 6, 1.

Dt. 19, 15.

1 Co. 5, 13.

7 γαρ εστιν | ανθρ. εκεινω 8 αυτα | χωλ. η κυλλ.
 11 SR^m ηλθε γαρ ο υιος του ανθρωπου σωσαι το απο-
 λωλος. 12 S(R) αφεις τα | εννενηκονταεννεα (it 13) |
 SR, επι τα ορη πορ. 14 υμων] R^m μου | εις 15 SR^t
 εις σε ο | και ελ.

κούσῃ αὐτῶν, εἰπὸν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν 18 16, 19. Jn. 20, 23.
 δῆσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ. Πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο 19 Mk. 11, 24.
 συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. οὗ γάρ 20 28, 29. Jn. 14, 23.
 εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

Τότε προσελθὼν ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Κύριε, 21
 ποσάκις ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἐπτάκις; ἡ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς 22 Lk. 17, 4.
 Οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκις, ἀλλὰ ἕως ἑβδομηκοντάκις ἐπτά. Διὰ τοῦτο ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν 23
 οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησεν συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἀρξαμένου δὲ 24
 αὐτοῦ συναίρειν, προσήχθη εἰς αὐτῷ ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦ- 25
 ναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει 26
 αὐτῷ λέγων Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ 27
 δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφήκεν αὐτῷ. ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκείνος εὗρεν 28
 ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὥφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἐπνιγεν λέγων

17 ειπε 18 εν τω ουρ. 1ο 2ο 19 SR - αμην |
 δυο υμων συμφ. επι 21 αυτω ο Πητρ. ειπε 22 αλλ
 24 S(R) προσηνεχθη αυτω εις 25 S(R) ο κυρ. αυτου |
 S(R) γυν. αυτου | SR ειχε 26 SR Κυριε, μακρ. | σοι
 αποδ.

18, 28-19, 5 Κατα Μαθθαιον

- 29 Ἀπόδος εἴ τι ὀφείλεις. πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων Μακροθύμησον ἐπ’
 30 ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. ὁ δὲ οὐκ ᾔθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως ἀποδοῦ
 31 τὸ ὀφειλόμενον. ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἐαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα.
 32 τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην
 33 ἀφήκᾳ σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὥς καὶ γὰρ σὲ
 5, 26 34 ἠλέησα; καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδοῦ πᾶν τὸ
 6, 14, 15 35 ὀφειλόμενον αὐτῷ. Οὕτως καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφήτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

1-9:
 Mk. 10, 1-12.
 7, 28; 11, 1;
 13, 53; 26, 1.

19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν
 2 εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

5, 31, 32.

3 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες Εἰ ἔξεστιν ἀπολῦσαι τὴν

Gn. 1, 27.

4 γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ κτίσας ἀπ’ ἀρχῆς

Gn. 2, 24.

5 ἄρσεν καὶ θήλυ ἐποίησεν αὐτοὺς¹ καὶ εἶπεν Ἕνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν

Eph. 5, 31.

28 εἰ τι] μοι ὅ τι 29 αὐτ. εἰς τοὺς ποδας αὐτοῦ |
 καὶ παντὰ ἀπ. 30 εἰς οὐ 31 οὖν] δε | αὐτῶν
 33 καὶ ἐγὼ 34 R- αὐτῷ 35 ἐπουρανίος | ὑμῶν
 τὰ παραπτώματα αὐτῶν

XIX, 3 SR^m οἱ Φαρ. | λεγ. αὐτῷ | ἐξεστ. ἀνθρωπῶν
 4 εἰπ. αὐτοῖς | κτισ.] SRⁱ ποιήσας 5 Ἕνεκεν

μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ
 ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν; ὥστε οὐκέτι εἰσὶν 6 1 Co. 7, 10, 11.
 δύο ἀλλὰ σὰρξ μία. ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν,
 ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. λέγουσιν αὐτῷ Τί οὖν 7 Dt. 24, 1.
 Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ
 ἀπολῦσαι; λέγει αὐτοῖς Ὅτι Μωϋσῆς πρὸς τὴν 8
 σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι
 τὰς γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν
 οὕτως. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν 9 Lk. 16, 18.
 γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην,
 μοιχᾶται. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Εἰ οὕτως 10
 ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός,
 οὐ συμφέρει γαμῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οὐ 11 1 Co. 7, 7, 17.
 πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέ-
 δοται. εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας 12
 μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι
 οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ
 εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν
 βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν
 χωρεῖτω.

Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παῖδιά, ἵνα τὰς 13 13-15:
 χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξῃται· οἱ δὲ μαθη- Mk. 10, 13-16.
 ταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἄφετε 14 Lk. 18, 15-17.
 τὰ παῖδιά καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με· 18, 2, 3.
 τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
 καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκείθεν. 15

Καὶ ἰδὼν εἰς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν Διδάσ- 16 16-30:
 καλε, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον; Mk. 10, 17-31.
 Lk. 18, 18-30.

5 προσκολληθήσεται 7 απολ. αυτην 9 μη
 επι π.] SR^t ει μη επι π., R^m παρεκτος λογου πορνειας |
 και γ. α. μ.] R^m ποιει αυτην μοιχευθηναι | SR^t μοιχ.,
 και ο απολελυμενην γαμησας μοιχαται. 10 μαθ.
 αυτου 13 προσηνεχθη 15 αυτ. τας χειρ. 16 ειπ.
 αυτω | SR^m Διδ. αγαθε | εχω

- Lk. 10, 26-28. 17 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ;
εἰς ἐστὶν ὁ ἀγαθός· εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν
Ex. 20, 12-16. 18 εἰσελθεῖν, τήρει τὰς ἐντολάς. λέγει αὐτῷ Ποίας;
Dt. 5, 17-20. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη Τό Οὐ φονεύσεις, Οὐ μοιχεύσεις,
Ex. 20, 12. 19 Οὐ κλέψεις, Οὐ ψευδομαρτυρήσεις, Ἰτίμα τὸν πατέρα
Lv. 19, 18. Dt. 5, 16. καὶ τὴν μητέρα, καὶ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
20 σεαυτόν. λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος Ταῦτα πάντα
6, 20. Lk. 12, 33. 21 ἐφύλαξα· τί ἔτι ὑστερῶ; ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Εἰ
θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ
ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν
Ps. 62, 10. 22 ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ἀκούσας
δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος·
23 ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασι-
24 λεϊάν τῶν οὐρανῶν. πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκο-
πώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος ραφίδος
εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
25 ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα
Gn. 18, 14. 26 λέγοντες Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; ἐμβλέψας
Job 42, 2. Zec. 8, 6. δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο
ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά.
27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ
ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι·
Lk. 22, 30. Dn. 7, 9, 10. 28 τί ἄρα ἐσται ἡμῖν; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές
μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ

17 SR^m με λεγεις αγαθον; ουδεις αγαθος, ει μη εις, ο Θεος. | εισελθ. εις την ζ., τηρησον 18 εφη] ειπε
19 S(R) πατ. σου 20 Παντ. ταυτα εφυλαξαμην εκ νεοτητος μου 21 R τοις πτωχ. | ουρανῳ 23 δυσκολ. πλουσ. 24 τρυπηματος | SR διελθειν | SR Θεου εισελθειν 25 μαθ. αυτου 26 δυν. εστι 28 παλιγγεν.

ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθήσασθε
καὶ αὐτοὶ ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς
δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. καὶ πᾶς ὅστις 29 He. 10, 34.
ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα
ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ἐμοῦ
ὀνόματος, πολλαπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν
αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶ- 30 20, 16. Lk. 13, 30.
τοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι. Ὁμοία γάρ 20
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκο-
δεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῳ μισθώσασθαι
ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. συμφωνήσας 2
δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν
ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καὶ 3
ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας
ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, ¹ καὶ ἐκείνοις εἶπεν Ὑπάγετε 4
καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ἦ δίκαιον
δώσω ὑμῖν. ¹ οἱ δὲ ἀπηλθον. πάλιν δὲ ἐξελθὼν 5
περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως.
περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους 6
ἐστῶτας, καὶ λέγει αὐτοῖς Τί ὥδε ἐστήκατε ὅλην
τὴν ἡμέραν ἀργοί; λέγουσιν αὐτῷ Ὅτι οὐδεὶς 7
ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε καὶ
ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα. ὁψίας δὲ γενομένης 8
λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ
αὐτοῦ Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος τὸν
μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν
πρῶτων. ἐλθόντες δὲ οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην 9
ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. καὶ ἐλθόντες οἱ 10

28 S(R) καθισσεσθε κ. υμεις ε. 29 os | SR^m μητ.,
η γυναικα, η τ. | του ονομ. μου | SR^t εκατονταπλασιονα
XX, 3 περι την τρ. 4 κακεινοις 5 SR — δε 2^ο |
εννατην 6 ενδεκ. ωραν | εστωτ. αργους 7 αμπ., και
ο εαν η δικαιον ληψεσθε 8 SR αποδ. αυτοις 9 και
ελθ. οι 10 ελθ. δε οι

- πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλείον λήμψονται· καὶ
 11 ἔλαβον τὸ ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί. λαβόντες
 12 δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου ἰ λέγοντες
 Οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους
 αὐτοὺς ἡμῖν ἐποίησας τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος
 13 τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν Ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ
 14 δηναρίου συνεφώνησάς μοι; ἄρον τὸ σὸν καὶ
 ὕπαγε· θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἔσχατῳ δοῦναι ὡς καὶ
 Ro. 9, 16. 21. 15 σοί· οὐκ ἔξεστίν μοι ὃ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς
 6, 23. ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ
 19, 30. 16 ἀγαθός εἰμι; Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι
 καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι.
- 17-19: 17 Μέλλων δὲ ἀναβαίνειν Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσό-
 Mk. 10, 32-34. λυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα κατ' ἰδίαν, καὶ ἐν
 Lk. 18, 31-33. 18 τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερο-
 16, 21; 17, 22. 23. σόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται
 τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρι-
 19 νοῦσιν αὐτὸν εἰς θάνατον, καὶ παραδώσουσιν
 αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστι-
 γῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
 ἐγερθήσεται.
- 20-28: 20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν
 Mk. 10, 35-45. Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνούσα
 10, 2. 21 καὶ αἰτοῦσά τι ἀπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ Τί
 19, 28. θέλεις; λέγει αὐτῷ Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ
 δύο υἱοί μου εἰς ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων
 26, 29. Jn. 18, 11. 22 σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ

10 πλειονα | S(R) ελαβ. και αυτοι ανα δην. 12 λεγ.,
 Οτι | ημιν αυτ. 13 ειπ. ενι αυτων 15 η ουκ |
 22, 14. ποιησ. ο θελω 16 εσχατοι· πολλοι γαρ εισι κλητοι,
 ολιγοι δε εκλεκτοι. 17 SR Και αναβαινων ο Ιησ. | SR
 δωδ. μαθητας | ιδ. εν τη οδ., και ειπ. 18 αυτ. θανατω
 19 αναστησεται 20 παρ 21 S(R) δεξ. σου | - σου 1°

Ἰησοῦς εἶπεν Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε
 πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν; λέγουσιν
 αὐτῷ Δυνάμεθα. λέγει αὐτοῖς Τὸ μὲν ποτήριόν 23
 μου πίεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ
 εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν τοῦτο δοῦναι, ἀλλ' οἷς
 ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ Πατρός μου. καὶ ἀκού- 24 Lk. 22, 24-26
 σαντες οἱ δέκα ἡγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελ-
 φῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς 25
 εἶπεν Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατα-
 κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιά-
 ζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως ἐστὶν ἐν ὑμῖν· ἀλλ' 26 23, 11.
 ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν
 διάκονος, καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, 27 Mk. 9, 35.
 ἔσται ὑμῶν δούλος· ὥσπερ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 28 Lk. 22, 27.
 οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ Ph. 2, 7. 1Ti. 2, 6.
 δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱερειχὼ ἦκο- 29 29-34:
 λούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. καὶ ἰδὼν δύο 30 Mk. 10, 46-52.
 τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες Lk. 18, 35-43.
 ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες Κύριε, 15, 22.
 ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς Δαυεὶδ. ὁ δὲ ὄχλος ἐπετί- 31
 μησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μείζον
 ἔκραξαν λέγοντες Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς
 Δαυεὶδ. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς 32
 καὶ εἶπεν Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; λέγουσιν αὐτῷ 33
 Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. σπλαγ- 34
 χνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀμμάτων αὐτῶν,
 καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

22 πίνειν, και το βαπτισμα ο εγω βαπτίζομαι
 βαπτισθηναι; 23 και λεγ. | πιεσθε, και το βαπτισμα
 ο εγω βαπτίζομαι βαπτισθησεσθε· | ευων. μου | - τουτο
 26 ουτως δε | SR εσται | γεν., εστω 27 εαν | εστω
 29 Ἱεριχω κ.τ.λ. 30 Ελεησ. ημ., κυρ. 31 εκρα-
 ζον | Ελεησ. ημ., κυρ. 33 ανοιχθωσιν ημ. οι οφθ.
 34 S(R) οφθαλμων | ανεβλ. αυτων οι οφθαλμοι.

Lk. 12, 50.

- 1-11: 21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον
 Mk. 11, 1-10.
 Lk. 19, 29-38.
 Jn. 12, 12-19.
 2 εἰς Βηθφαγὴν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε
 2 Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς ἰ λέγων αὐτοῖς
 Πορευέσθε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν,
 καὶ εὐθὺς εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ'
 26, 18. 3 αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν
 εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι Ὁ Κύριος αὐτῶν χρεῖαν ἔχει·
 4 εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. Τοῦτο δὲ γέγονεν
 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος
 5 Εἰπάτε τῇ θυγατρὶ Σιών
 Ἰδοὺ ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι
 πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον
 καὶ ἐπὶ πῶλον νίδν ὑποζυγίου.
 6 πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς
 7 συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ
 τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῶν τὰ ἱμάτια,
 2 K. 9, 13. 8 καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. ὁ δὲ πλείστος
 ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ,
 ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ
 9 ἔστρώννουν ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προά-
 γοντες αὐτὸν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέ-
 γοντες
 Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυεὶδ·
 Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου·
 Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.
 10 καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη
 46. 11 πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα Τίς ἐστίν οὗτος; οἱ δὲ
 ὄχλοι ἔλεγον Οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης Ἰησοῦς ὁ
 ἀπὸ Ναζαρέθ τῆς Γαλιλαίας.

XXI, 1 εἰς 3^ο] προς | ο Ιησ. 2 Πορευθητε | απε-
 ναντι | ευθεως 3 ευθεως 4 δε ολον 5 και
 πωλον 6 προσεταξεν 7 επανω | S(R) ιμ. αυτων |
 επεκαθισαν 9 -αυτον 11 Ιησ. ο προφ. |
 Ναζαρετ

Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐξέ- 12 **12-22:**
 βαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας Mk. 11, 11-24.
 ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν Lk. 19, 45-48.
 κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων Jn. 2, 14-16.
 τὰς περιστεράς, καὶ λέγει αὐτοῖς Γέγραπται 13 Is. 56, 7.
 Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς δὲ Jer. 7, 11.
 αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον ληστῶν. Καὶ προσῆλθον 14
 αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθερά-
 πευσεν αὐτούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 15 Ps. 118, 25.
 γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺς
 παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας
 Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυεὶδ, ἡγανάκτησαν, ¹ καὶ 16 Ps. 8, 2.
 εἶπαν αὐτῷ Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ
 Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι
 Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω
 αἶνον; Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς 17
 πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἠϋλίσθη ἐκεῖ.
 Πρῶτὴ δὲ ἐπαναγαγὼν εἰς τὴν πόλιν ἐπείνα- 18
 σεν. καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν 19 Lk. 13, 6.
 ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὔρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα
 μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ Οὐ μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς
 γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα
 ἡ συκὴ. καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν 20
 λέγοντες Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκὴ;
 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω 21 17, 20.
 ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ
 μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ καὶ τῷ ὄρει
 τούτῳ εἰπῆτε Ἀρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θά-
 λασσαν, γενήσεται· καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε 22
 ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήμψεσθε.

12 ο Ἰησ. | SR^t ἱερὸν τοῦ Θεοῦ 13 ἐποιήσατε
 15 - τοὺς 2^ο 16 εἶπον 18 Πρῶτῃς | ἐπαναγῶν
 19 - Οὐ

23-27:

Mk. 11, 27-33.
Lk. 20, 1-8.

Jn. 2, 18.

- 23 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον
αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
τοῦ λαοῦ λέγοντες Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην;
24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἐρωτήσω
ὑμᾶς καὶ γὼ λόγον ἓνα, ὃν ἂν εἴπητέ μοι, καὶ γὼ
25 ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· τὸ βάπ-
τισμα τὸ Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ
ἀνθρώπων; οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες
Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν Διὰ τί
14, 5. 26 οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἂν δὲ εἴπωμεν Ἐξ
ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ
27 ὡς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην. καὶ ἀπο-
κριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν Οὐκ οἶδαμεν. ἔφη
αὐτοῖς καὶ αὐτός Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ
28 ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρω-
πος εἶχεν τέκνα δύο· προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν
Τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι.
7, 21. 29 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἐγὼ κύριε, καὶ οὐκ
30 ἀπήλθεν. προσελθὼν δὲ τῷ δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύ-
τως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐ θέλω, ὕστερον
Lk. 18, 14. 31 μεταμεληθεὶς ἀπήλθεν. τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν
τὸ θέλημα τοῦ πατρός; λέγουσιν Ὁ ὕστερος.
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ
τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν
Lk. 7, 29. 32 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης πρὸς
ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν
αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐδὲ μετεμελήθητε ὅστε-

23 ἐλθοντι αυτω
26 εχ. τον Ιω. ως προφ.
προσ. | αμπ. μου
μεταμεληθεις, απηλθε
SR Εγω, κυριε· και ουκ απηλθε
(S+αυτω,) Ο πρωτος

25 — το 2^ο | εν] S(R) παρ
27 ειπον 28 SR και
29 SR ειπ., Ου θελω· υστερον δε
30 S(R) και προσ. τω |
31 SR λεγουσιν
32 πρ. υμ. Ιωαν. | ου μετ.

ρον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην παραβολὴν 33 **33-46:**
 ἀκούσατε. Ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης ὅστις **Mk. 12, 1-12.**
 ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν **Lk. 20, 9-19.**
 καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον,
 καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν.
 ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν 34
 τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν
 τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ 35
 τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτει-
 ναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πάλιν ἀπέστειλεν 36
 ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποί-
 ησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν 37
 πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων Ἐντραπή-
 σονται τὸν υἱόν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν 38 **27, 18.**
 υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος·
 δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ σχῶμεν τὴν κλη-
 ρονομίαν αὐτοῦ· καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον 39
 ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. ὅταν οὖν 40
 ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσῃ τοῖς
 γεωργοῖς ἐκείνοις; λέγουσιν αὐτῷ Κακοὺς κα- 41
 κῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώ-
 σεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν
 αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. λέγει 42 **Ps. 118, 22, 23.**
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς **Ac. 4, 11.**
 γραφαῖς **Ro. 9, 33.**
1 P. 2, 6-8.

Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
 οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
 παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη,
 καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;
 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ 43
 βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι

21, 43-22, 11 Κατα Μαθθαιον

- Dn. 2, 34. 35. 44 τοὺς καρποὺς αὐτῆς. καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον
 44. 45. τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ,
 45 λικμήσει αὐτόν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς
 καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν
 11. 46 ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· καὶ ζητοῦντες αὐτὸν
 κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπεὶ εἰς
 2-14: 22 προφήτην αὐτὸν εἶχον. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
 Lk. 14, 16-24. Jn. 3, 29. Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων
 2 Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
 βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ.
 3 καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς
 κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον
 21, 36. 4 ἐλθεῖν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων
 Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις Ἴδου τὸ ἄριστόν μου
 ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα,
 5 καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. οἱ δὲ
 ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν,
 6 ὃς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· οἱ δὲ λοιποὶ
 κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὑβρίσαν καὶ
 24, 2. 7 ἀπέκτειναν. ὁ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη, καὶ πέμψας
 τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς
 8 ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. τότε
 λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός
 13, 47; 21, 46. 9 ἐστίν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι· πορεύ-
 εσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους
 10 ἐὰν εὑρήτε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. καὶ
 ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκείνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνή-
 11 γαγον πάντας οὓς εὔρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς·
 καὶ ἐπλήσθη ὁ νυμφὼν ἀνακειμένων. εἰσελθὼν
 δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν

44 R^m - vers. 46 επειδη ως προφ.
 XXII, 1 αυτ. εν παραβ. 4 ητοιμασα 5 os
 bis] ὁ | επι] εις 7 ακουσας δε ο βασιλ. 9 αν
 10 SR οσους | S(R) γαμος

ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου·
καὶ λέγει αὐτῷ Ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ 12
ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφिमώθη. τότε ὁ 13 8, 12.
βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις Δῆσαντες αὐτοῦ
πόδας καὶ χεῖρας ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ
ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς
τῶν ὀδόντων. Πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοί, ὀλίγοι 14
δὲ ἐκλεκτοί.

Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον 15 Mk. 12, 13-17.
ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. καὶ 16 Lk. 20, 20-26.
ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ
τῶν Ἑρῳδιανῶν λέγοντας Διδάσκαλε, οὔδαμεν
ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ
διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ
βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων· εἰπὸν οὖν ἡμῖν, 17
τί σοι δοκεῖ; ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ
οὐ; γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν 18
Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; ἐπιδείξατέ μοι τὸ 19
νόμισμα τοῦ κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ
δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη 20
καὶ ἡ ἐπιγραφή; ἰ λέγουσιν· Καίσαρος. τότε 21 Ro. 13, 7.
λέγει αὐτοῖς Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι
καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ ἀκούσαντες ἐθαύ- 22
μασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθον αὐτῷ Σαδδου- 23
καῖοι, λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτη-
σαν αὐτὸν ἰ λέγοντες Διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν 24
Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ
ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει
σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν 25
ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γήμας ἐτελεύτησεν,

15-22:

Mk. 12, 13-17.

Lk. 20, 20-26.

Jn. 8, 6.

Mk. 3, 6. Jn. 3, 2

23-33:

Mk. 12, 18-27.

Lk. 20, 27-40.

Ac. 23, 6. 8.

Gn. 38, 8.

Dt. 25, 5. 6.

13 ειπ. ο βασι. | αρατε αυτον και εκβ. εις 16 λε-
γοντες 17 ειπε 21 SR λεγουσ. αυτω 22 απηλ-
θον 23 Σ., οι λεγ. 25 γαμησας

- καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
 26 τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ
 27 τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέ-
 28 θανεν ἡ γυνή. ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν τίνος τῶν
 ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν.
 29 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πλανᾶσθε
 μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ
 30 Θεοῦ. ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε
 γαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν.
 31 περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε
 8, 11. Ex. 3, 6. 32 τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λέγοντος Ἐγὼ εἰμι
 ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς
 Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων.
 33 καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ
 διδαχῇ αὐτοῦ.
 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν
 τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό,
 35 καὶ ἐπηρώτησεν εἰς ἐξ αὐτῶν νομικὸς πειράζων
 36 αὐτόν Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ
 Dt. 6, 5. 37 νόμῳ; ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν
 Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ
 38 σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. αὕτη ἔστιν ἡ
 Lv. 19, 18. 39 μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή. δευτέρα ὁμοία αὐτῇ
 7, 12. Ro. 13, 10. Gal. 5, 14. 40 Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἐν
 ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος κρέ-
 41 μαται καὶ οἱ προφῆται. Συνηγμένων δὲ τῶν
 Mk. 12, 35-37. Lk. 20, 41-44. Jn. 7, 42. 42 Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς ἰ λέγων
 Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱός
 43 ἔστιν; λέγουσιν αὐτῷ Τοῦ Δαυείδ. ἰ λέγει αὐτοῖς

27 και η 28 τη ουν αναστ. 30 εκγαμίζονται |
 SR^m αγγ. του Θεου | -τω 32 ο Θεος Θεος ν. 35 αυτ.
 και λεγων 37 δε Ιησους ειπεν 38 εστι πρωτη
 και μεγ. εντ. 39 SR δευτ. δε ομ. | R^c αυτη
 40 νομ. και οι προφ. κρεμανται

Πῶς οὖν Δαυεὶδ ἐν Πνεύματι καλεῖ αὐτὸν Κύριον λέγων

Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου 44 26, 64. Ps. 110, 1.
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου ;

εἰ οὖν Δαυεὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐ- 45
τοῦ ἐστίν ; καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ 46
λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας
ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ 23 Mk. 12, 38—40.
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἰ λέγων Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως 2 Lk. 20, 45—47.
καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι- Lk. 11, 39—52.
σαῖοι. πάντα οὖν ὅσα ἔαν εἴπωσιν ὑμῖν ποιήσατε 3 Mal. 2, 7. 5
καὶ τηρεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε·
λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. δεσμεύουσιν δὲ 4
φορτία βαρέα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους
τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ
θέλουσιν κινήσαι αὐτά. πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐ- 5
τῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις·
πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ
μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα, φιλοῦσιν δὲ τὴν 6
πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθ-
εδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἰ καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς 7
ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων
Ῥαββεῖ. ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε Ῥαββεῖ· εἷς 8
γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος, πάντες δὲ ὑμεῖς
ἀδελφοί ἐστε. καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν 9
ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ Πατὴρ ὁ

6, 1. Ps. 13, 2.
Nu. 15, 38, 39.

Lk. 14, 7.
6, 5.

43 κυρ. αυτ. καλ.
46 αυτω αποκρ.

44 ο Κυρ. | υποποδιον τ.

XXIII, 3 αν | υμ. τηρειν, τηρειτε και ποιειτε 4 δε]
γαρ | SR^t βαρ. και δυσβαστακτα | ανθρ. τω δε δακτ.
5 γαρ] δε | κρασπ. των ιματιων αυτων 6 δε] τε
7 Ραββι, ραββι 8 διδ.] καθηγητης, ο Χριστος 9 ο
πατ. υμ., ο εν τοις ουρανοις

- 10 οὐράνιος. μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι καθη-
 20, 26 27. 11 γητῆς ὑμῶν ἐστὶν εἷς ὁ Χριστός. ὁ δὲ μείζων
 12 ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. Ὅστις δὲ ὑψώσει
 Pr. 29, 23. Job 22, 29. 13 αὐτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει
 Ezk. 21, 26. Lk. 18, 14. 1 P. 5, 5. 13 αὐτὸν ὑψωθήσεται. Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμμα-
 14 15 τεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν
 βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ-
 16 17 πων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς
 15 εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. Οὐαὶ ὑμῖν,
 16 17 γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιά-
 18 19 γετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα
 15, 14. 16 17 προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν
 17 18 υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν,
 19 20 ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες Ὅς ἂν ὁμόσῃ ἐν
 21 22 τῷ ναῷ, οὐδὲν ἐστίν· ὃς δ' ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ
 23 24 χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί,
 25 26 τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ
 27 28 ἀγιάσας τὸν χρυσόν; καὶ Ὅς ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ
 Ex. 29, 37. 29 30 θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἐστίν· ὃς δ' ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ
 31 32 δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. τυφλοί, τί γὰρ
 33 34 μείζων, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον
 35 36 τὸ δῶρον; ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ
 37 38 ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ·
 39 40 καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ
 5, 34. 41 ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν· καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ
 42 43 οὐρανῷ ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ
 Lv. 27, 30. Mic. 6, 8. 44 45 καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς
 καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ
 46 47 ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ

10 S(R) εις γαρ υμ. εστ. ο καθ., ο 14 SR^m
 Ουαι υμιν, γραμματεις και Φαρισαιοι, υποκριται, οτι
 κατεσθιετε τας οικιας των χηρων, και προφασει μακρα
 προσευχομενοι· δια τουτο ληψεσθε περισσοτερον κριμα.
 17 αγιαζων 18 Ος εαν 19 μωροι και τυφλ.

ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ
 τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι
 καὶ ἐκεῖνα μὴ ἀφεῖναι. ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διῦλί- 24
 ζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες.
 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, 25 Mk. 7, 4.
 ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς
 παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ
 ἀκρασίας. Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον 26 Tit. 1, 15.
 τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς
 αὐτοῦ καθαρὸν. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ 27 Ac. 23, 3.
 Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις
 κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται
 ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὁστέων νεκρῶν καὶ
 πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν 28 Lk. 16, 15.
 φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δέ ἐστε
 μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. Οὐαὶ ὑμῖν, 29
 γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδο-
 μεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε
 τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, ¹ καὶ λέγετε Εἰ ἡμεθα 30
 ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἡμεθα
 αὐτῶν κοινωνοὶ ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν.
 ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν φονευ- 31 Ac. 7, 52.
 σάντων τούτων προφήτας. καὶ ὑμεῖς πληρώσατε 32
 τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. ὄφεις, γεννήματα 33 3, 7.
 ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης;
 διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προ- 34 13, 52.
 φήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ἐξ αὐτῶν 10, 23.
 ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστι- 1 Th. 2, 15.
 γώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε
 ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν 35 Gn. 4, 8.
 αἷμα δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ 2 Ch. 24, 20, 21.

23 τον ελεον | — δε | αφιεναι 26 SE ποτ. και
 της παροψιδος | αυτων 28 μεστ. εστε 30 ημεν bis |
 κοιν. αυτων 34 και εξ 35 εκχυννομενον

23, 35—24, 7 Κατα Μαθθαιον

- αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος
 Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξύ
 36 τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν, ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.
 37 Ἰερουσαλὴμ Ἰερουσαλὴμ, ἣ ἀποκτείνουσα τοὺς
 προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους
 πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ
 τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία.
 38 αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ἰδοὺ
 39 ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ
 με ἴδῃτε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε
 Εὐλόγημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.
- 24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο,
 καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδειῖξαι αὐτῷ
 2 τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
 αὐτοῖς Οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ
 3 καταλυθῇσεται. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ
 ὄρους τῶν Ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
 κατ' ἰδίαν λέγοντες Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται,
 καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ συντε-
 4 λείας τοῦ αἰῶνος; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
 5 αὐτοῖς Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ
 γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες Ἐγώ
 6 εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. μελ-
 λήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων·
 ὁρᾶτε, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω
 7 ἐστὶν τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος
 καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ

Mk. 13.
Lk. 21, 5—36.

Lk. 19, 44.

24. Jn. 5, 43.
Ac. 5, 36. 37.
1 Jn. 2, 18.
Dn. 2, 28.

1s. 19, 2.
2 Ch. 15, 6.

37 επισυν. ορν. | εαυτης 38 SR^t υμων ερημος
 XXIV, 1 επορ. απο του ιερ. 2 αποκρ.] Ιησους |
 παντα ταυτα | ου μη 3 (SR εσται;) | και της συντ.
 6 γαρ παντα 7 λιμ. και λοιμοι, κ.

σεισμοὶ κατὰ τόπους· πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὧδίνων. 8
 τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ ἀποκτε- 9 10, 17, 22.
 νοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων Jn. 16, 2.
 τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ τότε σκανδαλι- 10 Dn. 11, 41.
 θήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ
 μισήσουσιν ἀλλήλους· καὶ πολλοὶ ψευδοπρο- 11 7, 15. 1 Jn. 4, 1.
 φῆται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς·
 καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ 12 2 Th. 2, 10.
 ἀγάπη τῶν πολλῶν. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, 13 2 Ti. 3, 1-5.
 οὗτος σωθήσεται. καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ 14 10, 22. Rev. 13, 10.
 εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς
 μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἥξει τὸ
 τέλος. Ὅταν οὖν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως 15 Dn. 9, 26, 27;
 τὸ ρηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἑστὸς ἐν τόπῳ 12, 11.
 ἁγίῳ, ὃ ἀναγινώσκων νοείτω, ἡ τότε οἱ ἐν τῇ 16
 Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, ὃ ἐπὶ τοῦ δώ- 17 Lk. 17, 31.
 ματος μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ,
 καὶ ὃ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὸ 18
 ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσιν 19
 καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
 προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν 20 Ac. 1, 12.
 χειμῶνος μηδὲ σαββάτῳ· ἔσται γὰρ τότε θλίψις 21 Dn. 12, 1.
 μεγάλη, οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ Jn. 2, 2.
 νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν 22
 αἱ ἡμέραι ἐκείναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ
 δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι 23
 ἐκείναι. τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ Ἰδοὺ ὧδε ὁ 24
 Χριστός, ἢ ὦδε, μὴ πιστεύσητε· ἐγερθήσονται 5, 11.
 γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται, καὶ δώσου- 1 Pt. 13, 1-3.
 σιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, 2 Th. 2, 8, 9.
 εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ἰδοὺ προεῖρηκα 25
 ὑμῖν. ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν Ἰδοὺ ἐν τῇ 26

15 εστωσ 16 επι 17 καταβαινετω | τα] τι
 18 τα ιματια 20 εν σαββ.

24, 26—38 Κατα Μαθθαιον

- ἐρήμῳ ἐστίν, μὴ ἐξέλθῃτε· Ἴδου ἐν τοῖς τα-
Lk. 17, 23, 24. 27 μείοις, μὴ πιστεύσῃτε· ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ
ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσ-
Job 39, 30.
Hab. 1, 8.
Lk. 17, 37. 28 ἀνθρώπου· ὅπου ἐὰν ᾗ τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχ-
29 θήσονται οἱ ἄετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν
Is. 13, 10; S4, 4.
2 P. 3, 10. θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται,
καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ
ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις
Rev. 1, 7.
26, 64.
Dn. 7, 13, 14.
Zec. 12, 10 ss.
Rev. 19, 11. 30 τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φαιήσεται
τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ,
καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ
ᾄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν
νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης
1 Co. 15, 52.
1 Th. 4, 16.
Rev. 8, 1, 2.
Is. 27, 13.
Zec. 2, 6.
Dt. 30, 4. 31 πολλῆς· καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ
σάλπιγγος μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκ-
32 τοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων
οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς
μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς
γείνηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε
33 ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· οὕτως καὶ ἡμεῖς ὅταν ἴδῃτε
πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θί-
34 ραις. Ἄμην λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γερεὰ
5, 18. 35 αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γείνηται. ὁ οὐρανὸς καὶ
ἡ γῆ παρελείσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλ-
1 Th. 5, 1, 2. 36 θωσιν. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας
οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν οὐδὲ ὁ
Gn. 6, 11—13.
Lk. 17, 26, 27. 37 Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατὴρ μόνος. ὥσπερ γὰρ αἱ ἡμέ-
ραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ
2 P. 3, 5, 6.
Gn. 7, 1. 38 τοῦ ἀνθρώπου. ὥς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις

27 και η παρ. 28 οπου γαρ 30 εν τω ου.
31 SRⁱ σαλπ. φωνης μεγ. 34—οτι 35 παρελει-
σονται 36 και της ω. | SR^m—ουδε ο Υιος | πατ. μου
37 SR Ωσπ. δε | και η 38 ωσπερ

ἐκείναις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ
 πίνοντες, γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέ-
 ρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν 39
 ἕως ἥλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας,
 οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀν-
 θρώπου. τότε ἔσονται δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς 40 Lk. 17, 35. 36.
 παραλαμβάνεται καὶ εἷς ἀφίεται· δύο ἀλλήθουσai 41
 ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίε-
 ται. γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποῖα ἡμέρα 42 25, 13.
 ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε 43 Lk. 12, 39-46.
 ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα φυλακῇ ὁ
 κλέπτῃς ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν
 εἴασεν διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. διὰ τοῦτο 44 Rev. 16, 15.
 καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ οὐ δοκεῖτε ὥρα
 ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Τίς ἄρα ἔστιν 45
 ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατέστησεν
 ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι
 αὐτοῖς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ; μακάριος ὁ δοῦλος 46
 ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσῃ οὕτως
 ποιοῦντα· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς 47 25, 21. 23.
 ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσῃ αὐτόν. ἔαν δὲ 48 Ec. 8, 11.
 εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ
 Χρονίζει μου ὁ κύριος, | καὶ ἄρξῃται τύπτειν τοὺς 49
 συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν
 μεθυόντων, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν 50
 ἡμέρᾳ ἡ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἡ οὐ γινώσκει,
 | καὶ διχοτομήσῃ αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ 51 8, 12.
 τῶν ὑποκριτῶν θήσῃ· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ

38 — ἐκεῖναις | ἐκγαμίζοντες 39 R — καὶ 3^ο
 40 δυο εσονται. | ο εἷς | καὶ ο εἷς 41 μυλωνι 42 ποῖα
 ὡρα 43 διορυγῃναι 44 ἡ ὡρα οὐ δοκ. 45 κυρ.
 αὐτου ἐπὶ τ. θεραπειας α., τ. διδοῖναι 46 ποιοῦντα
 οὕτως 48 ο κυρ. μου ἐλθῇν 49 — αὐτου | ἐσθίειν |
 πίνειν

24, 51- 25, 13 Κατα Μαθθαιοι

- 14, 12, 8, 8 25 ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Τότε ὁμοιωθήσεται
 15, 19, 7 ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες
 λαβοῦνται τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν ἐξηλθόν εἰς ὑπ-
 2 αὐτησιν τοῦ νυμφίου. πείτε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν
 3 μωραὶ καὶ πέντε φρόνιμοι. αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦ-
 σαι τὰς λαμπάδας οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον·
 4 αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις
 5 μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν. χρονίζοντος δὲ τοῦ
 6 νυμφίου ἐνίσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. μέσης
 7 ἡμέρας ἐκτετὸς κραυγὴ γέγονεν Ἰδοὺ ὁ νυμφίος, ἐξέρ-
 7 χεσθε εἰς ἀπάντησιν. τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ
 παρθενοὶ ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας
 8 ἑαυτῶν. αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπαν Δότε
 ἡμῖν ἐκ τοῦ ἔλαιον ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν
 9 σβέννυνται. ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγονσαι
 Μὴ ποτε οὐ μὴ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε
 μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε
 10 ἑαυταῖς. ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν
 ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ
 11 εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ὕστερον
 δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθενοὶ λέγονσαι
 12 Κύριε Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
 13 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. Πρηγορεῖτε
 οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν.
 14 Ὡς περ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς
 15 ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρ-
 χοντα αὐτοῦ, καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαιτα,
 ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν,

XXV, 1 αὐτῶν | ἀπαντησιν 2 ἦσαν ἐξ αὐτ.
 φρον., καὶ π. μωραὶ 3 αἵτινες μ. | S(R) λαμπ. αὐτῶν
 4 αγγ. αὐτῶν λαμπ. αὐτῶν 6 νυμφ. ἐρχεται |
 SR απ. αὐτον 7 αὐτῶν 8 εἶπον 9 οὐκ αρκ. |
 πορ. δε μ. 13 ὡρ., ἐν ἣ ο υιος του ανθρωπου
 ἐρχεται

καὶ ἀπεδήμησεν. εὐθέως | πορευθεῖς ὁ τὰ πέντε 16
τάλαντα λαβὼν ἡργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκέρδησεν
ἄλλα πέντε· ὡσαύτως ὁ τὰ δύο ἐκέρδησεν ἄλλα 17
δύο. ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν ἀπελθὼν ὥρυξεν γῆν καὶ 18
ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. μετὰ δὲ 19
πολὺν χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων
καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. καὶ προσελθὼν ὁ 20
τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε
τάλαντα λέγων Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέ-
δωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα. ἔφη 21 23, 24, 45—47.
αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ Εὐ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ,
ἐπὶ ὀλίγα ἧς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω·
εἵσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν 22
καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα εἶπεν Κύριε, δύο τάλαντά
μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα.
ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ Εὐ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ 23 21.
πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἧς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε κατα-
στήσω· εἵσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.
προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφώς 24
εἶπεν Κύριε, ἔγνω σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος,
θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν
οὐ διεσκόρπισας· καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα 25
τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν.
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ Πονηρὲ 26
δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ
ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; ἔδει 27
σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύριά μου τοῖς τραπεζεῖταις,
καὶ ἔλθων ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ.
ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ 28

15 ἀπεδημησεν ευθεως. 16 πορ. δε | ειργασατο |
SR εποιησεν α. π. ταλαντα 17 SR ωσ. και ο | κερδ.
και αυτος 18 εν τη γη | απεκρυψε 19 χρον.
πολ. | μετ αυτ. λογ. 20 κερδ. επ αυτοις 21 εφη
δε 22 SR δε και | ταλ. λαβων | κερδ. επ αυτοις
26 (SR διεσκορπισα·) 27 ουν σε | το αργυριον

25, 28—42 Κατα Μαθθαιον

- 13, 12. 29 ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα· τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δο-
θήσεται καὶ περισσευθήσεται· τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος
- 8, 12. 30 καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ τὸν ἀχρεῖον
δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
- 16, 27. Zec. 14, 5.
Rev. 20, 11—13. 31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ
αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε
- Ro. 14, 10. 32 καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· καὶ συναχθή-
σονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ
ἀφορίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν
- Ezk. 34, 17. 33 ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, καὶ στήσει
τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια
34 ἐξ εὐωνύμων. τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δε-
ξιῶν αὐτοῦ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου,
κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν
- Is. 58, 7. 35 ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώ-
κατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος
36 ἦμην καὶ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ
με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκεψασθέ με, ἐν φυλακῇ
ε. 3. 37 ἦμην καὶ ἤλθατε πρὸς με. τότε ἀποκριθήσονται
αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες Κύριε, πότε σε εἶδομεν
πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτί-
38 σαμεν; πότε δέ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν,
39 ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; πότε δέ σε εἶδομεν
ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ;
- Ps. 119, 17.
He 2, 11. 40 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν
- 7, 23.
Rev. 20, 10, 15. 41 μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. τότε ἐρεῖ
καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ κατ-
ηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον
- 42 τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἄγγέλοις αὐτοῦ. ἐπείνασα

29 απο δε τ. 30 εκβαλλετε 31 οι αγιοι αγγ.
32 συναχθησεται | αφοριει 36 ηλθετε 39 ασθενη
41 οι κατ.

γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ οὐκ
 ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ 43
 με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ
 ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀπο- 44
 κριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες Κύριε, πότε σε
 εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ
 ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι; τότε 45
 ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
 ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐν τούτων τῶν ἐλαχίστων,
 οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι 46
 εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Jn. 5, 29. Im.
12, 2.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας 26
 τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
 Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, 2
 καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ
 σταυρωθῆναι. Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς 3
 καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ
 ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, καὶ συνεβου- 4
 λεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ
 ἀποκτείνωσιν. ἔλεγον δέ Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα 5
 μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.

7, 28; 11, 1;
13, 63; 19, 1.

2-5:
Mk. 14, 1. 2.
Lk. 22, 1. 2.
20, 18.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ 6
 Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ 7
 ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου καὶ κατέ-
 χεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. ἰδόντες 8
 δὲ οἱ μαθηταὶ ἠγανάκτησαν λέγοντες Εἰς τί ἢ
 ἀπώλεια αὕτη; ἐδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι 9
 πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς 10
 εἶπεν αὐτοῖς Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί;

6-13:
Mk. 14, 3. 9.
Lk. 7, 36-50.
Jn. 12, 1-8.

Lk. 11, 7.

44 αποκρ. αυτω

XXVI, 3 αρχ. και οι γραμματεις κ. 4 κρατ. δολω

7 αλαβ. μυρ. εχ. βαρ. | την κεφαλην 8 μαθ. αυτου

9 ηδυνατο | τουτο το μυρον | S(R) τοις πτωχ.

- Dt. 15, 11. 11 ἔργον γὰρ καλὸν ἡργάσατο εἰς ἐμέ·¹ πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάν-
 12 τοτε ἔχετε· βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με
 13 ἐποίησεν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαλη-
 θήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον
 14 αὐτῆς. Τότε πορευθεῖς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ
 λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχι-
 15 ερεῖς¹ εἶπεν Τί θέλετέ μοι δοῦναι, καὶ γὰρ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα
 16 ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ.
 17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἁζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες Ποῦ θέλεις ἐτοι-
 18 μάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; ὁ δὲ εἶπεν Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἵπατε αὐτῷ Ὁ Διδάσκαλος λέγει Ὁ καιρὸς μου ἐγγύς ἐστιν· πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μα-
 19 θητῶν μου. καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.
 20 Ὁσίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα
 21 μαθητῶν. καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. καὶ
 22 λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ εἰς ἕκαστος Μήτι ἐγὼ εἰμι, Κύριε; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ
 24 τρυβλίῳ, οὗτός με παραδώσει. ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ
 25 ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ἀποκριθεὶς δὲ

14-16:

Mk. 14, 10. 11.
Lk. 22, 3-6.

Jn. 11, 57.
Zec. 11, 12.

1 Tl. 6, 9. 10.

17-19:

Mk. 14, 12-16.
Lk. 22, 7-13.
Ex. 12, 18-20.
21, 3.

20-30:

Mk. 14, 17-26.
Lk. 22, 14-23.
Jn. 13, 21-26.

Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν εἶπεν Μήτι ἐγὼ εἰμι,
 Ῥαββεί; λέγει αὐτῷ Σὺ εἶπας. Ἐσθιόντων 26 14, 19.
 δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας 1 Co. 11, 23-25.
 ἔκλασεν καὶ δούς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν Λάβετε
 φάγετε· τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν 27
 ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων
 Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· ¹ τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά 28 Ex. 24, 8.
 μου τῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον Jer. 31, 31.
 εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πῖω 29 Zec. 9, 11.
 ἅπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου
 ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ'
 ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου.
 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν. 30
 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πάντες ὑμεῖς σκαν- 31
 δαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ·
 γέγραπται γάρ Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ δια-
 σκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης· μετὰ 32
 δὲ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμῖς εἰς τὴν Γαλι-
 λαίαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Εἰ 33
 πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε
 σκανδαλισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν 34 Jn. 13, 36.
 λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα
 φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με. λέγει αὐτῷ ὁ 35 56.
 Πέτρος Καὶν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ
 σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ
 εἶπαν.

Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον 36
 λεγόμενον Γεθσημανεὶ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς
 Καθίσατε αὐτοῦ ἕως οὗ ἀπελθὼν ἐκεῖ προσεύξω- 36-46:
 Mk. 14, 32-42.
 Lk. 22, 40-46.

26 τον αρτ. | ἐδιδου τ. μ., καὶ εἶπε 27 SR^m το
 ποτ. 28 μου, το | SR^m της καινης δ. | εκχυννομενον
 29 οτι ου | γεννηματος 31 διασκορπισθησεται
 33 Εἰ καὶ 35 εἶπον 36 Γεθσημανῇ | R μαθ.
 αυτου | προσ. ἐκει

- He. 5, 7. 37 μαι. καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο
υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν.
- Ps. 43, 5.
Jn. 12, 27. 38 τότε λέγει αὐτοῖς Περιλυπὸς ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου
ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ’
- Jn. 18, 11.
He. 5, 8. 39 ἐμοῦ. καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσ-
ωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων Πάτερ
μου, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἀπ’ ἐμοῦ τὸ
ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ’ ὡς
40 σύ. καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὕρισκει
αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ Οὕτως
οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ’ ἐμοῦ;
He. 2, 14; 4, 15. 41 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε
εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ
42 σὰρξ ἀσθενής. πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν
προσηύξατο λέγων Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται
τοῦτο παρελθεῖν ἐὰν μὴ αὐτὸ πῶ, γενηθήτω τὸ
43 θέλημά σου. καὶ ἐλθὼν πάλιν εὗρεν αὐτοὺς
καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βε-
44 βαρημένοι. καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἀπελθὼν
προσηύξατο ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν
45 πάλιν. τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ
λέγει αὐτοῖς Καθεύδετε λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε·
ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
Jn. 14, 31. 46 παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. ἐγείρεσθε,
47 ἄγωμεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με. Καὶ
ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα
ἦλθεν, καὶ μετ’ αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαι-
ρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσ-
48 βυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν
ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων Ὅν ἂν φιλήσω

47 56:
Mk. 14, 43-50.
Lk. 22, 47-53.
Jn. 18, 3-12.

39 παρελθετω
χεσθε ινα)

43 ελθ. ευρισκει αυτ. παλ.

-παλιν 2°

41 (R^m γρηγορειτε, και προσει-

42 τουτο το ποτηριον παρ. απ εμου

44 απελθ. παλ. |

45 μαθ. αυτου | το λοιπ.

αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτόν. καὶ εὐθέως προσ- 49
 ελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν Χαίρε, Ῥαββεΐ, καὶ
 κατεφίλησεν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοὺς εἶπεν αὐτῷ 50
 Ἐταίρε, ἐφ' ὃ πάρει. τότε προσελθόντες ἐπέ-
 βαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν
 αὐτόν. καὶ ἰδοὺ εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας 51
 τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ
 πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφείλεν αὐτοῦ
 τὸ ὠτίον. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοὺς Ἀπό- 52
 στρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς·
 πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ
 ἀπολοῦνται. ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακα- 53
 λέσαι τὸν Πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι ἄρτι
 πλείω δώδεκα λεγιῶνας ἀγγέλων; πῶς οὖν πλη- 54
 ρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι; Ἐν 55
 ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοὺς τοῖς ὄχλοις Ὡς
 ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων
 συλλαβεῖν με; καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ ἔκαθε-
 ζόμην διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. Τοῦτο 56 31.
 δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν
 προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες
 αὐτὸν ἔφυγον.

Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον 57
 πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς
 καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. ὁ δὲ Πέτρος 58
 ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ
 ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν
 ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ 59
 τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ
 τοῦ Ἰησοῦ ὅπως αὐτὸν θανατώσωσιν, καὶ οὐχ 60

Gn. 9, 6.
Rev. 13, 10.

Jl. 3, 11.

57-75:

Mk. 14, 53-72.
Lk. 22, 54-71.
Jn. 18, 12-27.

50 ἐφ' ὃ | (παρει;) 52 σου τὴν μαχ. | ἐν
 μαχαίρα 53 δυν. ἄρτι | μοι πλείους ἢ δ. λεγεῶνας
 55 ἐξήλθετε | ἡμ. πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμενον διδ. ἐν τ. ἱερ.
 59 ἀρχ. καὶ οἱ πρεσβύτεροι κ.

- εὔρον πολλῶν προσελθόντων ψευδομαρτύρων.
 Jn. 2, 19-21. 61 ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο | εἶπαν Οὗτος ἔφη
 Δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ
 62 τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι. καὶ ἀναστὰς ὁ ἄρ-
 χιερεὺς εἶπεν αὐτῷ Οὐδὲν ἀποκρίνη, τί οὗτοί σου
 27, 12. 63 καταμαρτυροῦσιν; | ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ
 ὁ ἄρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ
 Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ
 64 Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
 P. 110, 1. 27, 24, 30. Dn. 7, 13. 64 Σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν
 Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνά-
 μεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.
 9, 3. Jn. 10, 33. 65 τότε ὁ ἄρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
 λέγων Ἐβλασφήμησεν· τί ἔτι χρειάν ἔχομεν
 μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν·
 Jn. 19, 7. 19, 24, 16. 66 'τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν Ἐνοχος
 Is. 50, 6. 67 θανάτου ἐστίν. Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον
 αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν
 68 | λέγοντες Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστιν
 69 ὁ παίσας σε; Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω
 ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη
 λέγουσα Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλι-
 70 λαίου. ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων λέγων
 71 Οὐκ οἶδα τί λέγεις. ἐξελθόντα δὲ εἰς τὸν πυ-
 λῶνα εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ Οὗτος
 72 ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. καὶ πάλιν
 ἠρνήσατο μετὰ ὅρκου ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.
 73 μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον
 τῷ Πέτρῳ Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ

60 ευρον· και πολλ. ψευδ. προσ., ουχ ευρον | δυο
 ψευδομαρτυρες 61 ειπον | SR οικοδ. αυτον
 62 (SR αποκρινη;) 63 και αποκριθεις 65 Οτι
 εβλ. | βλασφ. αυτου 66 ειπον 69 εξω εκαθ.
 71 δε αυτον | SR Και ουτος 72 μεθ

ἡ λαλιά σου δηλόν σε ποιεί. τότε ἤρξατο κατα- 74
θεματίζειν καὶ ὁμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρω-
πον. καὶ εὐθὺς ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. ¹ καὶ ἐμνήσθη 75 34.
ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος ὅτι Πρὶν
ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήσῃ με· καὶ ἐξ-
ελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.

Πρωίας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον 27 Mk. 15, 1.
πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ Lk. 22, 66.
κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν· καὶ 2 Jn. 18, 28.
δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν Πει-
λάτῳ τῷ ἡγεμόνι. Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδοὺς 3
αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ
τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυ-
τέροις ¹ λέγων Ἡμαρτον παραδοὺς αἷμα ἁθῶν. 4
οἱ δὲ εἶπαν Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺν ὅψῃ. ¹ καὶ ῥύψας 5
τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν ἀνεχώρησεν, καὶ ἀπελ-
θὼν ἀπήγγεστο. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ 6
ἀργύρια εἶπαν Οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν
κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστιν. συμβούλιον 7
δὲ λαβόντες ἡγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ
κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. διὸ ἐκλήθη ὁ 8
ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς σήμερον.
τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προ- 9
φήτου λέγοντος Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια,
τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ νιῶν
Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, 10
καθὰ συνέταξέν μοι Κύριος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη 11
ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν

Mk. 15, 1.
Lk. 22, 66.
Jn. 18, 28.

Lk. 23, 1.
Jn. 18, 31, 32.

26, 15.

Ac. 1, 18.
2 S. 17, 23.

Mk. 12, 41.

Ac. 1, 19.

Zec. 11, 12, 13.
Jer. 32, 6-9.

11-14:
Mk. 15, 2-5.
Lk. 23, 2, 3.
Jn. 18, 20-38.

74 καταναθεματίζειν | ευθεως
αυτω

75 του Ιησ. ειρ.

XXVII, 2 παρεδ. αυτον Ποντιω Πιλατω 3 SR
παραδιδους | απεστρεψε | και τοις 4 αθω.] R^m δικαιον |
ειπον | οψει 5 εν τω ναω 6 ειπον 10 R^m
εδωκα 11 S(R) εστη

27, 11-25 Κατα Μαθθαιον

- 26, 63. Is. 53, 7. 12 ὁ ἡγεμὼν λέγων Σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰου-
 13 δαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη Σὺ λέγεις. ¹ καὶ ἐν τῷ
 κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ
 14 πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει
 αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Οὐκ ἀκούεις πόσα σου κατα-
 Jn. 19, 9. 14 μαρτυροῦσιν; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ
 ἐν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.
 15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα
 16 τῷ ὄχλῳ δέσμιον ὃν ᾔθελον. εἶχον δὲ τότε δέσ-
 17 μιον ἐπίσημον λεγόμενον Βαραββᾶν. συνηγ-
 μένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Τίνα
 θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν
 Jn. 11, 47, 48; 12, 19. 18 λεγόμενον Χριστόν; ᾗδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον
 19 παρέδωκαν αὐτόν. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ
 βήματος ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ
 λέγουσα Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ·
 πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.
 20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς
 ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ
 21 Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν
 εἶπεν αὐτοῖς Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπο-
 22 λύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν Τὸν Βαραββᾶν. ¹ λέγει
 αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν
 λεγόμενον Χριστόν; λέγουσιν πάντες Σταυρω-
 23 θήτω. ¹ ὁ δὲ ἔφη Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ
 δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες Σταυρωθήτω.
 Mt. 21, 6. 24 ἰδὼν δὲ ὁ Πειλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλ-
 λον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ἵδωρ ἀπενίψατο
 τὰς χεῖρας κατέναντι τοῦ ὄχλου λέγων Ἀθῶός
 25 εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τούτου· ὑμεῖς ὤψεσθε. καὶ
 ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ'

11 SR εφη αυτω 12 και των πρ. 17 (SR υμιν ;)
 21 ειπον, Βαρ. 22 λεγουσ. αυτω 23 δε ηγεμων
 24 απεναντι | SR^c αιμ. του δικαιου τ.

ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε ἀπέλυσεν 26
αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελ-
λώσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ.

Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλα- 27
βόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον
ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπείραν. καὶ ἐκδύσαντες 28
αὐτὸν χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, καὶ 29
πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ
αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ
ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες Χαῖρε, Βασιλεῦ τῶν
Ἰουδαίων, καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν 30
κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν 31
χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. Ἐξερ- 32
χόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι
Σίμωνα· τοῦτον ἡγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ. Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολ- 33
γοθᾶ, ὃ ἐστὶν κρανίου τόπος λεγόμενος, ἔδωκαν 34
αὐτῷ πιεῖν οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ
γευσάμενος οὐκ ἠθέλησεν πιεῖν. σταυρώσαντες 35
δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες
κλῆρον, καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. 36
καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν 37
αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ
ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἰς ἐκ 38

27—30 :
Mk. 15, 16—19.
Jn. 19, 2, 3.

Is. 50, 6.

31—56 :
Mk. 15, 20—41.
Lk. 23, 26, 33—
49.
Jn. 19, 16—30.

Ps. 69, 21.

P.s. 22, 18.

Is. 53, 12.

28 R^m ενδυσαντες | αυτ., περιεθ. αυτω χλ. κοκκ.
29 την κεφαλην | επι την δεξιαν | ενεπαιζον | ο βασιλευς
33 ος εστι λεγομενος Κρ. τ. 34 οξος | ηθελε 35 + ινα
πληρωθη το ρηθεν υπο του προφητου, Διεμερισαντο τα
ιματια μου εαντοις, και επι τον ιματισμον μου εβαλον
κληρον.

27, 38-52 Κατα Μαθθαιον

- Ps. 22, 7; 109, 25. 39 δεξιῶν καὶ εἰς ἕξ εὐωνύμων. Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινῶντες τὰς κεφαλὰς
26, 61. Jn. 2, 19. 40 αὐτῶν¹ καὶ λέγοντες Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, καὶ κατὰ βῆθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.
41 ὁμοίως οἱ ἄρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον Ὑλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· Βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστίν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πισ-
Ps. 22, 8. Sap. 2, 13. 18-20. 43 τεύσομεν ἐπ' αὐτόν. πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ῥυσάσθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν· εἶπεν γὰρ ὅτι Θεοῦ
44 εἰμι Υἱός. τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταὶ οἱ συνσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν
Ps. 22, 1. 46 ἕως ὥρας ἐνάτης. περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων Ἑλεῖ Ἑλεῖ λεμὰ σαβαχθανεῖ; τοῦτ' ἐστίν Θεέ μου
47 Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες; τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἑλείαν φωνεῖ
Ps. 69, 21. 48 οὗτος. καὶ εὐθέως δραμῶν εἰς ἕξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας τε δξους καὶ περιθεὶς
49 καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. οἱ δὲ λοιποὶ εἶπαν Ὑφες ἰδῶμεν εἰ ἔρχεται Ἑλείας σῶσων αὐτόν.
50 ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράζας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκεν
Ev. 26, 31. He. 10, 19, 30. 51 τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἀπ' ἄνωθεν ἕως κάτω εἰς δύο, καὶ ἡ γῆ
Am. 8, 3 Lxx; 9, 1. 52 ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν,¹ καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεώχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν

40 (SR σεαυτον) | SR - και 3^ο 41 Ομ. δε |
SR και οι 42 (R^m σωσαι;) | ει βασ. | πιστ. αυτω
43 SR νυν αυτον 44 - συν | ων. αυτω 46 SR Ἑλι,
'Ἑλι, λαμα σαβαχθανι 47 εστωτων 49 ελεγον |
fin R^m + αλλος δε λαβων λογχην ενυξεν αυτου την
πλευραν, και εξηλθεν υδωρ και αιμα. 51 SR εις δυο
απο αν. εως κατω

κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθησαν· καὶ ἐξελθόντες 53 Ac. 26, 23.
Dn. 12, 2.
ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον
εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς.
Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες 54
τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γινόμενα
ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες Ἀληθῶς Θεοῦ
Υἱὸς ἦν οὗτος. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ 55 Lk. 8, 2. 3.
ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν
τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ·
ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ 56 20, 20.
Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν
υἱῶν Ζεβεδαίου.

Ὁψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος 57 **57-61:**
ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς Mk. 15, 42-47.
Lk. 23, 50-55.
Jn. 19, 38-42.
Ex. 34, 25.
ἐμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ· οὗτος προσελθὼν τῷ 58
Πειλάτῳ ᾗτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ
Πειλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι. καὶ λαβὼν τὸ 59
σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ ἐν σινδόνι καθαρᾷ,
καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ 60 Is. 53, 9.
ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον
μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. Ἦν δὲ 61
ἐκεῖ Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία,
καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. Τῇ δὲ ἐπαύ- 62
ριον, ἣτις ἐστὶν μετὰ τὴν Παρασκευὴν, συνήχ-
θησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πειλάτον
λέγοντες Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκείνος ὁ πλά- 63 40, 12, 40.
νος εἶπεν ἔτι ζῶν Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι.
κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς 64
τρίτης ἡμέρας, μή ποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ
κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσιν τῷ λαῷ Ἠγέρθη
ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη

52 ηγερθη 54 γενομενα 56 SR Ἰωσή
57 ἐμαθητευσε 58 αποδ. το σωμα 59 - εν
61 Μαρια 64 SR μαθ. αυτου | νυκτος κλ.

- 65 χείρων τῆς πρώτης. ἔφη αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος
 *Ἔχετε κουστωδίαν· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἷ-
 Dn. 6, 17. 66 δατε. οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφάλισαν τὸν τάφον
 σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.
- 1-10: 28 Ὅψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν
 Mk. 16, 1—10.
 Lk. 24, 1—10.
 Jn. 20, 1—18.
 2 ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. καὶ ἰδού
 σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ Κυρίου
 καταβάς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν
 3 τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ
 εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπή, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
 4 λευκὸν ὡς χιών. ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ
 ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγενήθησαν ὡς
 5 νεκροί. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς
 γυναιξίν Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ ὅτι
 6 Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· οὐκ ἔστιν
 ὧδε· ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν
 7 τόπον ὅπου ἔκειτο. καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἶπατε
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν,
 καὶ ἰδού προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ
 8 αὐτὸν ὄψεσθε. ἰδού εἶπον ὑμῖν. ¹ καὶ ἀπελθοῦσαι
 ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς
 μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.
 9 καὶ ἰδού Ἰησοῦς ὑπῆντησεν αὐταῖς λέγων Χαί-
 ρετε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς
 10 πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. τότε λέγει αὐταῖς
 ὁ Ἰησοῦς Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγεῖλατε
 τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλι-
 11 λαίαν, κακεῖ με ὄψονται. Πορευομένων δὲ

12, 40; 16, 21;
 17, 23; 20, 19.
 Ac. 2, 36.

26, 32.

He. 2, 11.
 Gn. 45, 4; 50, 19.

65 εφη δε
 XXVIII, 1 Μαρια 2 — και 2° | λιθ. απο της
 θυρας 3 ιδεα | ωσει χ. 4 εγενοντο ωσει 6 SR^ε
 εκ. ο Κυριος 8 εξελθουσαι 9 Ως δε επορευοντο
 απαγγειλαι τοις μαθηταις αυτου, και ιδ. ο Ιησ. απηντησεν

αὐτῶν ἰδοὺ τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυ- 12
τέρων συμβούλιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις, ¹ λέγοντες Εἴπατε ὅτι 13 27, 64.
Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ 14
τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμους ποιήσομεν. οἱ δὲ λαβόντες ἀργύρια ἐποίησαν 15
ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας. Οἱ 16 7.
δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
¹ καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίδ- 17
τασαν. καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν 18 11, 27.
αὐτοῖς λέγων Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐ- Eph. 1, 20 22.
ρανῶ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. πορευθέντες οὖν μαθη- Dn. 7, 14.
τεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς 19 Mk. 16, 15, 16.
τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν 20 18, 20. Jn. 14, 23.
πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

14 SR πεισ. αυτον 15 τα αργ. | S(R) - ημερας
17 προσεκ. αυτω 18 SR - της 20 αιωνος. Αμην.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ <Υίου
Θεοῦ>.

2-8:

Mt. 3, 1-12.

Lk. 3, 1-18.

Jn. 1, 19-30.

Mal. 3, 1.

Mt. 11, 10.

Jn. 3, 28.

Is. 40, 3.

2 Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἑσαΐα τῷ προφήτῃ
Ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσ-
ώπου σου,

ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου·

3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,

4 ἐγένετο Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ κη-
ρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρ-

5 τιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ
Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμεῖται πάντες, καὶ
ἐβαπτίζοντο ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ

2 K. 1, 8.

Zec. 13, 4.

6 ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. καὶ ἦν ὁ
Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην
δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἔσθων

Ac. 13, 25.

7 ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριοι. καὶ ἐκήρυσσεν λέγων
Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ

8 ἐμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑπο-
δημάτων αὐτοῦ. ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι,
αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς Πνεύματι Ἁγίῳ.

Inser. TO KATA MAPKON AGION ETAPΓΓEΛION.

I, 1 SR^t Χρ. υιου (του) Θεου 2 · ως | SR^m εν τοις
προφηταις | Ἰδοὺ ἐγώ | σου ἐμπροσθεν σου 3 (αυτου.)

4 — ο | S(R) και κηρ. 5 Ἱεροσ.· και εβαπτ. παντες

εν τ. Ἰορδ. ποτ. υπ αυτ. 6 ην δε Ιω. | εσθιων

8 ἐγώ μεν | S(R) εν υδ. | S(R) εν Πν.

Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν 9
 Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπ-
 τίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάνου. καὶ εὐθὺς 10
 ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος εἶδεν σχιζομένους τοὺς
 οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν κατα-
 βαῖνον εἰς αὐτόν· καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν 11
 οὐρανῶν Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ
 εὐδόκησα. Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκ- 12
 βάλλει εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ 13
 τεσσαράκοντα ἡμέρας πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ
 Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι
 διηκόνουν αὐτῷ.

Καὶ μετὰ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν 14
 ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐ-
 αγγέλιον τοῦ Θεοῦ καὶ λέγων ὅτι Πεπλήρωται 15
 ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετα-
 νοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Καὶ 16
 παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας
 εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος
 ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσῃ· ἦσαν γὰρ ἀλεεῖς.
 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ 17
 ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλεεῖς ἀνθρώπων. καὶ 18
 εὐθὺς ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ.
 Καὶ προβὰς ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ 19
 Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ
 αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα.
 καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν 20

9-11

Mt. 3, 13-17.
 Lk. 3, 21, 22.
 Jn. 1, 31-34.
 Lk. 2, 51.

12, 13:

Mt. 4, 1-11.
 Lk. 4, 1-13.
 Ps. 91, 13.
 Jn. 1, 51.

14, 15:

Mt. 4, 12-17.
 Lk. 4, 14, 15.
 Gal. 4, 4.

16-20:

Mt. 4, 18-22.
 Lk. 5, 1-11.

Mt. 13, 47.

9 υπο Ιω. εις τ. Ι. 10 ευθως | απο | ωσει | επ
 αυτ. 11 εν ω 13 ην εκει | ημερ. τεσσαρ.
 14 SR Μετα δε το | της βασιλειας του Θ. 16 Περι-
 πατων δε π. | R του Σιμ. S αυτου | βαλλοντας αμφι-
 βληστρον | αλιεις 17 αλιεις 18 ευθως | δικτ.
 αυτων 19 προβ. εκειθεν ολ. 20 (it. 21.29.30.43)
 ευθως

πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν
μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

21-28: 21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναοὺμ· καὶ

1k. 4. 32-37.

Mc. 4. 13.

Mc. 7. 28-29.

22 εὐθὺς τοῖς σαββάσιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συνα-
γωγὴν ἐδίδασκεν. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ
23 διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξου-
24 σταν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. Καὶ

2. 7. 14-16.

24 εὐθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν
πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξεν· λέγων Τί
ἡμῶν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἤλθες ἀπολέσαι

25 ἡμᾶς. οἶδά σε τίς εἶ, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. καὶ
ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Φιμώθητι καὶ ἐξέλθε

2. 9.

26 ἐξ αὐτοῦ. καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ
ἀκάθαρτον καὶ φωνήσαν φωνῇ μεγάλη ἐξῆλθεν

27 ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν ἅπαντες, ὥστε συν-
ζητεῖν αὐτοὺς λέγοντας Τί ἐστὶν τοῦτο; διδαχὴ
καὶ ἡ κατ' ἐξουσίαν· καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκα-

28 θάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. καὶ
ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς παιταχοῦ εἰς ὅλην

29-34:

Mc. 8. 14-16.

1k. 4. 38-41.

29 τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εὐθὺς ἐκ
τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν
Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

30 ἡ δὲ πεντέκοντα Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ
31 εὐθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν

ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρὸς· καὶ ἀφήκεν
32 αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὁψίας

δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυσεν ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς
αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαι-

23 —ευθὺς 24 Εα, τι | (SR ημας;) 25 SR Ιησ.,
λεγων 26 και κραζαν 27 παντες | αυτους |
S προς αυτους R πρ. εαιτους | τις η διδ. η κ. αιτη, οτι
κ. εξουσιαν και (R καινη κατ) 28 Εξηλθε δε
— παντ. 29 R^m εξελθων ηλθεν 31 χειρ. αυτης |
πυρ. ευθως 32 εδυ

μονιζομένους· καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη 33
 πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς 34 Lk. 4, 41.
Ac. 16, 17, 18.
 ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ
 ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι
 ᾗδειςαν αὐτόν. Καὶ πρῶτ' ἐννυχα λίαν ἀναστὰς 35 35-39:
Lk. 4, 42-44.
 ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κακεῖ
 προσηύχετο. καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ 36
 μετ' αὐτοῦ, καὶ εὑρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ 37
 ὅτι Πάντες ζητοῦσίν σε. καὶ λέγει αὐτοῖς 38
 Ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις,
 ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξῆλθον. καὶ 39
 ἦλθεν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς
 ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν 40 40-45:
Mt. 8, 2-4.
Lk. 5, 12-16.
 αὐτὸν καὶ γονυπετῶν λέγων αὐτῷ ὅτι Ἐὰν θέλῃς
 δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ σπλαγχνισθεὶς ἐκ- 41
 τείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἤψατο καὶ λέγει αὐτῷ
 Θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' 42
 αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθερίσθη. καὶ ἐμβριμη- 43 3, 12; 7, 26.
 σάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν, καὶ λέγει 44 Lv. 13, 49;
14, 2-3.
 αὐτῷ Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἶπης, ἀλλὰ ὕπαγε
 σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ
 καθαρισμοῦ σου ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς εἰς μαρ-
 τύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν 45
 πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι
 αὐτὸν δύνασθαι φανερώς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ'
 ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς
 αὐτὸν πάντοθεν.

33 και η πολ. ολ. επισυνηγ. ην 34 R^m αυτον
 Χριστον ειναι 35 εννυχον 36 κατεδιωξαν αυτ. ο Σ.
 37 ευροντες αυτ., λεγ. 38-αλλαχ. | κακει | εξεληλυθα
 39 ηλθ.] ην | εν ταις συναγωγαῖς α. 40 SRⁱ γον.
 αυτον, και (R^m-) 41 ο δε Ιησους σπλ. | χ., ηψ. αυτ.
 42 και ειποντος αυτου, ευθews | εκαθαρισθη 44 αλλ
 45 επ] εν | πανταχοθεν

1-12:

Mt. 9, 1-8.
Lk. 5, 17-26.

Lc. 43, 25.

- 2 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμε-
 2 ρῶν ἠκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν. καὶ συνήχθησαν
 πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν
 3 θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ ἔρχον-
 ται φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον
 4 ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι
 αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην
 ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον
 5 ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. καὶ ἰδὼν ὁ
 Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ
 6 Τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. ἦσαν δέ τινες
 τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζό-
 7 μνοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἰ Τί οὗτος οὕτως
 λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφίεναι ἁμαρ-
 8 τίας εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός; καὶ εὐθὺς ἐπιγνούς ὁ
 Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογί-
 ζονται ἐν ἑαυτοῖς, λέγει αὐτοῖς Τί ταῦτα δια-
 9 λογίξεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστὶν
 εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ Ἀφίενταί
 σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν Ἐγειρε καὶ ἄρον τὸν
 10 κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι
 ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφίεναι ἁμαρ-
 11 τίας ἔπὶ τῆς γῆς,—λέγει τῷ παραλυτικῷ ἰ Σοὶ
 λέγω, ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπάγε
 12 εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας
 τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε

II, 1 Καὶ παλ. εἰσηλθεν | καὶ ἡκ. | S(R) εἰς οἶκον
 2 καὶ εὐθεὺς 3 ἐρχ. πρ. αὐτ., παρ. φερ. 4 SR^t
 προσεγγίσει | κραββατον (κτλ.) ἐφ' ὃ 5 ἰδων δε
 ο | ἀφωνται σοι αἱ αμ. σου 7 (λαλεῖ βλασφημίας;)
 8 εὐθεὺς | λεγ.] εἶπεν 9 Αφωνται σοι αἱ | Εγειραι |
 σου τον κραββ. 10 S αφ. επι της γης αμ. R επι τ. γ.
 αφ. αμ. 11 εγειραι, καὶ 12 ἡγ. εὐθεὺς, καὶ αρ. |
 ἐναντίον

ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγον-
τας ὅτι Οὕτως οὐδέποτε εἶδαμεν.

Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ 13 **13-17:**
πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν Mt. 9, 9-13,
Lk. 5, 27-32.
αὐτούς. Καὶ παράγων εἶδεν Λευεῖν τὸν τοῦ 14 Jn. 1, 43.
Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει
αὐτῷ Ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν
αὐτῷ. Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ 15
οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ
συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἠκολούθουν αὐτῷ. καὶ οἱ 16
γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων ἰδόντες ὅτι ἐσθίει
μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν, ἔλεγον τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ Ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ
ἁμαρτωλῶν ἐσθίει; καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει 17
αὐτοῖς Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ
ἄλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δι-
καίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς. Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ 18 **18-22:**
Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες. καὶ ἔρ- Mt. 9, 14-17,
Lk. 5, 33-38.
χονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ Διὰ τί οἱ μαθηταὶ
Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύ-
ουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; καὶ 19
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ
νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν
νηστεύειν; ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον
μετ' αὐτῶν, οὐ δύνανται νηστεύειν. ἐλεύσονται 20
δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος,
καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

12 ουδεπ. ουτ. ειδομεν 14 Λευιν 15 SR
εγενετο | εν τω κ. | ηκολουθησαν 16 SR^m γρ. και οι
Φαρισαιοι | ιδ. αυτον εσθιοντα | τελ. και αμ. | Τι οτι |
SR^t εσθ. και πινει (R^t). 17 αμ. εις μετανοιαν
18 οι των Φαρισαιων | - μαθ. 3^ο 19 μεθ εαυτων
εχ. τον ν. 20 εν εκειναις ταις ημεραις

2, 21-3, 4 Κατα Μαρκον

- 21 Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥώκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ
 ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἶρει τὸ πλήρωμα
 ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον
 22 σχίσμα γίνεται. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον
 εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήξει ὁ οἶνος
 τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί.
 ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς.
- 23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν παρα-
 πορεύεσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ ἤρξαντο ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στά-
 24 χυας. καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ Ἰδε τί
 25 ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν; καὶ λέγει
 αὐτοῖς Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυεὶδ,
 ὅτε χρεῖαν ἔσχεν καὶ ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ'
 26 αὐτοῦ; πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ
 Ἀβιάθαρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως
 ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς,
 27 καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν; καὶ ἔλεγεν
 αὐτοῖς Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο,
 28 καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· ὥστε
 κύριός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαβ-
 3 βάτου. Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς συναγωγὴν,
 καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν
 2 χεῖρα· καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν
 θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.
 3 καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν χεῖρα ἔχοντι
 4 ξηράν Ἐγειρε εἰς τὸ μέσον. καὶ λέγει αὐτοῖς

23-28:
 Mt. 12, 1-8.
 Lk. 6, 1-5.

18, 21, 1-6.
 Lv. 24, 9.

Dt. 5, 14.

1-6:
 Mt. 12, 9-14.
 Lk. 6, 6-11.

21 και ουνδ. | επι ιματιω παλαιω | - απ 22 ρησσει
 ο οιν. ο νεος | οιν. εκχειται κ. οι α. απολουνται· αλλα |
 καιν. βλητεον 23 εγ. παραπ. αυτ. εν τ. σαβ. | Ε
 διαπορευεσθαι | και ηρξ. οι μαθ. αυτ. 24 εν τοις
 25 και αυτος | SR ελεγεν 26 SR^m του αρχ. | τοις
 ιερεινσι 27 - και 2^ο

III, 1 SR εις την σ. 3 τω εξηραμμενην εχ. την
 χ., Εγειραι

*Εξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, 5 Jn. 11, 32.
 συνλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ *Ἐκτεινον τὴν χεῖρα. καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν 6 Mt. 22, 16.
 Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον ἐδίδουν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνε- 7 7-12:
Mt. 12, 15. 16.
Lk. 6, 17-19.
 χώρησεν πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησεν· καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ¹ καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τῆς 8 Mt. 4, 25.
 Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούοντες ὅσα ποιεῖ, ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν τοῖς μαθη- 9
 ταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· πολλοὺς γὰρ 10
 ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. καὶ τὰ πνεύματα 11 Jk. 4, 41.
 τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν 12 1, 34.
 φανερόν ποιήσωσιν. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ 13 13-19:
Mt. 10, 1-4.
Lk. 6, 12-16.
 ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἠθέλεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. καὶ ἐποίησεν δώδεκα ἵνα 14
 ὦσιν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν ¹ καὶ ἔχειν ἐξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ 15

4 αγαθοποιησαι 5 συλλ. | χειρα σου | αποκατε-
 σταθη | αυτ. υγιης ως η αλλη 6 ευθεως | S(R) εποιουν
 7 ανεχ. μ. τ. μαθ. αυτ. | ηκολουθησαν αυτω 8 Ιορδ.
 και οι π. | ακουσαντες | SR εποιει 11 εθεωρει, προσ-
 επιπτεν | εκραζε 14 R^m δωδεκα ους και αποστολους
 ωνομασεν 15 εξ. θεραπευειν τας νοσους, και εκβ.

- Jn. 1, 42. 16 δαιμόνια· καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα, καὶ ἐπέθηκεν
 Lk. 9, 54. 17 ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον· καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ
 Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάνην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου,
 καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὄνομα Βοανηργές, ὃ ἐστίν
 18 Υἱοὶ βροντῆς· καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ
 Βαρθολομαῖον καὶ Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ
 Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ
 19 Σίμονα τὸν Καναναῖον¹ καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ,
 ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.
 20 Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν
 ὁ ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον
 21 φαγεῖν. καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον
 22 κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. καὶ οἱ
 γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλε-
 γον ὅτι Βεεζεβούλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι
 23 τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ προσ-
 καλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐ-
 τοῖς Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν;
 24 καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται
 25 σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη· καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ'
 ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δυνήσεται ἢ οἰκία ἐκείνη
 26 στῆναι. καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ
 ἐμεριδθῇ, οὐ δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει.
 27 ἀλλ' οὐ δύναται οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ
 εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ
 πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῇσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν
 28 αὐτοῦ διαρπάσει. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα
 ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρ-
 τήματα καὶ αἱ βλασφημίαι, ὅσα ἐὰν βλασφη-

Jn. 7, 20; 8, 48,
52; 10, 20.

22—30:

Mt. 12, 24—32.
Lk. 11, 15—22;
12, 10.

16 SR^t — και επ. τ. δωδ. | τω Σιμ. ονομα 17 ονο-
 ματα 18 Ματθαιον | Κανανιτην 19 Ισκαριωτην
 20 ερχονται | — ο | μητε 22 (SR και, Οτι) 25 δυνα-
 ται σταθηναι η οικ. εκ. 26 μεμερισται | σταθηναι
 27 — αλλ | τα σκ. τ. ισχ., εισελθ. εις τ. οικ. αυ., διαρπ.
 28 τα αμ. τ. υι. τ. ανθρ., και βλασφ. οσας αν

μήσωσιν· ὅς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα 29
τὸ Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ
ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου ἁμαρτήματος. ὅτι ἔλεγον 30 22.
Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. Καὶ ἔρχονται ἡ 31
μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔξω στή-
κοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν.
καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ 32
Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ αἱ
ἀδελφαί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. καὶ ἀποκριθεὶς 33
αὐτοῖς λέγει Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελ-
φοί; καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύ- 34
κλῳ καθημένους λέγει Ἰδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ
ἀδελφοί μου. ὅς ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ 35
Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ
ἐστίν.

31-35:
Mt. 12, 46-50.
Lk. 8, 19-21.

Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασ- 4
σαν. καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πλείστος,
ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ
θαλάσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν
ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν. καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν 2
παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ
αὐτοῦ Ἰ 1 Ἀκούετε. Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων σπεί- 3
ραι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν 4
παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέ-
φαγεν αὐτό. καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες 5
ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἐξανέ-
τειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· καὶ ὅτε 6

1-20:
Mt. 13, 1-23.
Lk. 8, 4-15.

29 αλλ' | αι. κρισεως 31 Ερχ. ουν οι αδ. και η
μην. αυτ. | εστωτες | φωνουντες 32 οχλ. περι αυτ.
ειπον δε | SR- και αι αδ. σ. 33 απεκριθη αυτ., λεγων |
και] η | S(R) αδ. μου 34 κυκ. τ. π. αυτ. 35 SR
ος γαρ | αδελφη μου

IV, 1 συννηχθη | πολυς | εμβ. εις το πλ. | ην 3 του
σπ. 4 πετ. του ουρανου 5 αλλο δε | ευθεως
(it. 15.16.17.29)

- ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ
 7 ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς
 ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν
 8 αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. καὶ ἄλλα ἔπεσεν
 εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀνα-
 βαίνοντα καὶ αὐξανόμενα, καὶ ἔφερεν εἰς τριά-
 9 κοντα καὶ ἐν ἐξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν
 10 Ὁς ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. Καὶ ὅτε ἐγένετο
 κατὰ μόνας, ἡρώτων αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν
 1 Co. 5, 12. 11 τοῖς δώδεκα τὰς παραβολὰς. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς
 Ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ
 Θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ
 12 πάντα γίνεται, ἵνα
 βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν,
 καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν,
 μὴ ποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς.
 13 καὶ λέγει αὐτοῖς Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύ-
 14 την, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; ὁ
 15 σπείρων τὸν λόγον σπείρει. οὗτοι δέ εἰσιν οἱ
 παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν
 ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἶρει
 16 τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον εἰς αὐτούς. καὶ οὗτοι
 εἰσὶν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι,
 οἱ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ χαρᾶς
 17 λαμβάνουσιν αὐτόν, καὶ οὐκ ἔχουσιν ρίζαν ἐν
 ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἴτα γενομένης
 18 θαλίζονται. καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας

Is. 6 9, 10.
 Jo. 12, 40.
 Ac. 28, 26.

6 ηλιον δε ανατειλαντος 8 αλλο | αυξανοντα |
 εις] εν | εν 1° 20'] S εν 1° 20' R εις 1° 20' 9 ελεγ.
 αυτοις, Ο εχων 10 Οτε δε | ηρωτησαν | την παρα-
 βολην 11 Υμ. δεδοται γνωμαι το μυστ. 12 αυτ.
 τα αμαρτηματα 15 εσπ. εν ταις καρδιαις αυτων
 18 αλλοι] ουτοι

σπειρόμενοι· οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες,
καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ 19 10, 23, 24.
πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμῖαι εἰσπο-
ρευόμεναι συνπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος
γίνεται. καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν 20
καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ
παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα
καὶ ἐν ἑξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. Καὶ ἔλεγεν 21 **21-25:**
αὐτοῖς ὅτι Μῆτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν **Lk. 8, 16-18.**
μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν **Mt. 5, 15.**
λυχνίαν τεθῇ; οὐ γάρ ἐστίν τι κρυπτόν, ἐὰν μὴ 22 **Mt. 10, 26.**
ἵνα φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα **Lk. 12, 2.**
ἔλθῃ εἰς φανερόν. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκου- 23
έτω. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Βλέπετε τί ἀκούετε. 24 **Mt. 7, 2.**
ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προσ-
τεθήσεται ὑμῖν. ὃς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· 25 **Mt. 13, 12.**
καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
Καὶ ἔλεγεν Οὕτως ἐστίν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, 26
ὡς ἄνθρωπος βάλη τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, 1 καὶ 27 **Jn. 5, 7.**
καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ
σπόρος βλαστᾷ καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός.
αὐτομάτῃ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτεν 28
στάχυν, εἶτεν πλήρης σῖτος ἐν τῷ στάχυϊ. ὅταν 29 **Jl. 3, 13.**
δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέ-
πανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. Καὶ ἔλεγεν 30 **30-34:**
Πῶς ὁμοιωσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ ἐν **Mt. 13, 31. 32. 34.**
τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν; ὡς κόκκῳ σινάπεως, 31 **Lk. 13, 18. 19.**

18 ακουοντες 19 αι. τουτου 20 εκ.]
ουτοι | εν] εν ter 21 αυτ., Μητι ο λυχν. ερχ. |
λυχ. επιτεθη 22 ο εαν μη φαν. | εις φαν. ελθη
24 υμιν 2ο] + τοις ακουουσιν 25 αν εχη 26 ως εαν
27 βλαστανη 28 αυτ. γαρ | ειτα 1ο 2ο | πληρη
σιτον 29 παραδω 30 Τινι ομ. | εν ποια παρ.
παραβαλωμεν αυτ.

1^η 4, 12, 21.
Ezk. 17, 23; 31, 6.

35-41:
Mt. 8, 18, 23-27.
Lk. 8, 22-25.

1-21:

Mt. 8, 23-34.
Lk. 8, 26-40.

- ὅς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὂν πάντων
 32 τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὅταν σπαρῇ,
 ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζον πάντων τῶν λαχάνων,
 καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ
 τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατα-
 33 σκηνοῖν. Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς
 ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν.
 34 χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν
 δὲ τοῖς ἰδίους μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα.
 35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας
 36 γενομένης Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες
 τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ
 37 πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ γί-
 νεται λαίλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα
 ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἡδὴ γεμίζεσθαι
 38 τὸ πλοῖον. καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ
 προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν
 καὶ λέγουσιν αὐτῷ Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι
 39 ἀπολλύμεθα; καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέ-
 μῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ Σιώπα, πεφίμωσο.
 καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη με-
 40 γάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί δειλοὶ ἐστε οὕτως;
 41 πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; ἡ καὶ ἐφοβήθησαν φόβον
 μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους Τίς ἄρα
 οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα
 5 ὑπακούει αὐτῷ; Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς
 2 θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. καὶ
 ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ὑπήντησεν

31 μικροτερος παντ. τ. σπ. εστι τ. 32 παντ. τ.
 λαχ. μειζων | κατασκηνοει 34 τοις μαθ. αὐτου
 36 κ. αλλα δε πλοιαρια 37 ανεμ. μεγ. τα δε |
 ωστε αυτο ηδη γεμ. 38 και ην αυτ. επι τη | διεγει-
 ρουσιν 40 R εστε; ουπω εχ. 41 υπακουουσιν
 V, 1 Γαδαρηνων 2 εξελθοντι αυτω | ευθεως
 (it. 29.30.42) | απηνητησεν

αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι
 ἀκαθάρτῳ, ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνή- 3
 μασιν, καὶ οὐδὲ ἀλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο
 αὐτὸν δῆσαι, διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ 4
 ἀλύσεσιν δεδέσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς
 ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετριῖσθαι, καὶ οὐδεὶς
 ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς 5
 καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν
 ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. καὶ 6
 ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσ-
 ἐκύνησεν αὐτόν, καὶ κράζας φωνῇ μεγάλῃ 7 1. 24.
 λέγει Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ
 Ὑψίστου; ὀρκίζω σε τὸν Θεόν, μή με βασανί-
 σης. ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ Ἐξέλθε τὸ πνεῦμα τὸ 8
 ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐτόν 9
 Τί ὄνομά σοι; καὶ λέγει αὐτῷ Λεγιὼν ὄνομά
 μοι, ὅτι πολλοὶ ἐσμεν. καὶ παρεκάλει αὐτόν 10
 πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας.
 ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη 11
 βοσκομένη· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντες 12
 Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς
 εἰσέλθωμεν. καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. καὶ ἐξελ- 13
 θόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς
 τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ
 κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, καὶ
 ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. καὶ οἱ βόσκοντες 14
 αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ
 εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ᾗλθον ἰδεῖν τί ἐστὶν τὸ

3 μνημείοις | οὐτε αλυσεσιν οὐδ. ἡδύνατο 4 αὐτ.
 ισχ. 5 ἐν τ. ορ. καὶ ἐν τ. μν. 6 Ἰδων δὲ | αὐτῷ
 7 εἶπε 9 σοὶ οὐ.; καὶ ἀπεκριθῇ, λεγὼν, Λεγεὼν
 10 αὐτοὺς 11 τα ὄρη 12 αὐτ. πάντες οἱ δαίμονες, λεγ.
 13 αὐτ. εὐθεὺς ὁ Ἰησοῦς | ἦσαν δὲ ὡς 14 Οἱ δὲ βοσκ.
 τοὺς χοίρους | ἀνηγγείλαν | ἐξῆλθον

- 15 γεγονός. καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λε-
 16 γῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ
 17 περὶ τῶν χοίρων. καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν
 18 ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ
 19 δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ᾗ. καὶ οὐκ ἀφήκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς, καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα
 7, 31. 20 ὁ Κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἡλέησέν σε. καὶ
 Mt. 4, 25. ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.
- 21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ
 22 αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ
 7, 32. 23 ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς τὰς χεῖρας
 24 αὐτῇ, ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ
 25 συνέθλιβον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα ἔτη, καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' αὐτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς
 27 τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ἀκούσασα τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ,

22-43:

Mt. 9, 18-26.
Lk. 8, 41-56.

15 και ιματ. | λεγεωνα 18 εμβαντος | η μετ αυτ.
 19 ο δε Ιησους | αναγγειλον | σοι ο Κυρ. εποιησε
 22 Και ιδου 23 παρεκαλει | αυτη τ. χειρ., οπως σ.
 25 γυνη τις | ετη δωδ. 26 εαυτης
 27 - τα

ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὅπισθεν ἤψατο τοῦ ἱματίου
 αὐτοῦ· ἔλεγεν γὰρ ὅτι Ἐὰν ἄψωμαι κὰν τῶν 28
 ἱματίων αὐτοῦ σωθήσομαι. καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη 29
 ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι
 ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μαστίγος. καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς 30 Lk. 6, 12.
 ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελ-
 θοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν Τίς μου
 ἤψατο τῶν ἱματίων; καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ 31
 αὐτοῦ Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ
 λέγεις Τίς μου ἤψατο; καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν 32
 τὴν τοῦτο ποιήσασαν. ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα 33
 καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν αὐτῇ, ἦλθεν καὶ
 προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν
 ἀλήθειαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ θυγάτηρ, ἡ πίστις 34
 σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὲς
 ἀπὸ τῆς μαστίγός σου. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος 35
 ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι
 Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἔτι σκύλλεις τὸν
 διδάσκαλον; ὁ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον 36
 λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ Μὴ φοβοῦ,
 μόνον πίστευε. καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ' 37
 αὐτοῦ συνακολουθῆσαι εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ
 Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου.
 καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, 38
 καὶ θεωρεῖ θόρυβον, καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλά-
 ζοντας πολλά, ¹ καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς Τί 39 Jn. 11, 12.
 θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν
 ἀλλὰ καθεύδει. ¹ καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. αὐτὸς 40
 δὲ ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα
 τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ,

28 Οτι, καν τ. μ. αυτ. αψ.

33 επ αυτη

34 θυγατερ

36 Ιησ. ευθεως ακουσας

37 μετ

αυτου] αυτω | -τον 1°

38 ερχεται | -και 3°

40 ο δε | απαντας

5, 40—6, 7 Κατα Μαρκον

I.k. 7, 14. 41 καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. καὶ
 κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ
 Ταλιθὰ κούμ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον Τὸ
 42 κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. καὶ εὐθὺς ἀνέστη
 τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν δώ-
 δεκα. καὶ ἐξέστησαν εὐθὺς ἐκστάσει μεγάλη.
 1, 44. 43 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοῖ
 τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

1—6:

Mt. 13, 53—58
 I.k. 4, 15—30.

Jn. 7, 15.

6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκείθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πα-
 τρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
 2 αὐτοῦ. καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο διδάσ-
 κειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ οἱ πολλοὶ ἀκούοντες
 ἐξεπλήσσοντο λέγοντες Πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ
 τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ; καὶ αἱ δυνάμεις
 3 τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι; οὐχ
 οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας καὶ
 ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσήτος καὶ Ἰούδα καὶ
 Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε
 4 πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. καὶ
 ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἔστιν προφήτης
 ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς
 13. 5 συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ
 οὐκ ἔδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ
 ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευ-
 6 σεν. καὶ ἐθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

7—13:

Mt. 10, 1, 9—15.
 I.k. 9, 1—6.
 Lk. 10, 1.

Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων.
 7 Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐ-
 τοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς

40 παιδ. ανακειμενον

41 SR κοιμη | εγειραι

42 —ευθυσ 2° 43 γνω

VI, 1 ερχ.] ηλθεν 2 εν τη συν. διδ. | SR^t — οι |

(R ταυτα; καὶ Τις) | δοθ. αυτω, οτι και δυν. | γινονται

3 —της | M., αδ. δε | Ιωση 4 ελεγε δε | συγγενεσι

και 5 ηδυνατο | ουδ. δυν. ποι. 6 εθαυμαζε

ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, καὶ 8
 παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μὴδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν
 εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς
 τὴν ζώνην χαλκόν, ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σαν- 9
 δάλια, καὶ μὴ ἐνδύσῃσθε δύο χιτῶνας. καὶ 10
 ἔλεγεν αὐτοῖς Ὅπου ἂν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν,
 ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν. καὶ ὃς 11
 ἂν τόπος μὴ δέξῃται ὑμᾶς μὴδὲ ἀκούσωσιν
 ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν
 τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον
 αὐτοῖς. Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν ἵνα μετανοῶσιν, 12
 | καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον 13 Ja. 5, 14. 15.
 ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον.

Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερόν 14 **14-29:**
 γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον ὅτι Mt. 14, 1-12.
Lk. 9, 7-9;
3, 19, 20.
 Ἰωάνης ὁ Βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ
 διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι 15
 δὲ ἔλεγον ὅτι Ἠλείας ἐστίν. ἄλλοι δὲ ἔλεγον
 ὅτι προφήτης ὡς εἰς τῶν προφητῶν. ἀκούσας 16
 δὲ ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν Ὅν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα
 Ἰωάνην, οὗτος ἠγέρθη. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης 17
 ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάνην καὶ ἔδησεν
 αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα
 Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγά-
 μησεν. ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάνης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι Οὐκ 18 Lv. 18, 16.
 ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.
 ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνείχεν αὐτῷ καὶ ἠθελεν αὐτὸν 19
 ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο. ὁ γὰρ Ἡρώδης 20

8 μη πηρ., μη αρτ. 9 αλλ' | ενδυσασθαι
 11 οσοι αν μη δεξωνται | αυτοις. αμην λεγω υμιν,
 Ανεκτοτερον εσται Σοδομοις η Γομορροις εν ημερα
 κρισεως, η τη πολει εκεινη. 12 εκηρυσσον | μετα-
 νοησωσι 14 SR^t ελεγεν | εκ νεκ. ηγερθη
 15 — δε 1^ο | προφ. εστιν, η ως 16 ειπεν, Οτι ον |
 ουτ. εστιν· αυτος ηγ. εκ νεκρων 17 εν τη φ.

ἐφοβείτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον
καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας
αὐτοῦ πολλὰ ἠπόρει, καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουεν.
21 καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου ὅτε Ἑρῳδῆς τοῖς
γενεσίοις αὐτοῦ δείπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν
αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς
22 Γαλιλαίας, καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς
τῆς Ἑρῳδιάδος καὶ ὀρχησαμένης, ἤρρεσεν τῷ
Ἑρῳδῇ καὶ τοῖς συνανακειμένοις. ὁ δὲ βασι-
λεὺς εἶπεν τῷ κορασίῳ· Αἰτήσόν με ὃ ἐὰν θέλῃς,
Est. 5, 3. 6. 23 καὶ δώσω σοι· καὶ ὤμοσεν αὐτῇ· Ὅτι ἐὰν με
αἰτήσῃς δώσω σοι ἕως ἡμίσεως τῆς βασιλείας
24 μου. καὶ ἐξελθοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί
αἰτήσωμαι; ἡ δὲ εἶπεν· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου
25 τοῦ Βαπτίζοντος. καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺς μετὰ
σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ᾗτήσατο λέγουσα·
Θέλω ἵνα ἐξαυτῆς δῶς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κε-
26 φαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. καὶ περίλυπος
γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς
27 ἀνακειμένους οὐκ ᾗθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν. καὶ
εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέ-
28 ταξεν ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἀπελθὼν
ἀπεκέφαλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκεν
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν
τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ
29 μητρὶ αὐτῆς. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἦλθαν καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν αὐτὸ
ἐν μνημείῳ.

20 SR^m εποιει 21 εποιει 22 αυτης της]
R^m αυτου | και αρεσασσης | ειπεν ο βασ. 23 SR Οτι
ο εαν 24 η δε εξ. | αιτησομαι | βαπτιστου
25 ευθεις | μοι δως εξ. 26 συνανακειμενους |
αυτ. αθετ. 27 ευθεις | ενεχθηναι | ο δε απελθ.
29 ηλθον

Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν 30 Lk. 9, 10; 10, 17.
 Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποί-
 ησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. καὶ λέγει αὐτοῖς Δεῦτε 31
 ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀνα-
 παύσασθε ὀλίγον. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ
 ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν.
 καὶ ἀπῆλθον ἐν τῷ πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' 32
 ἰδίαν. καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας καὶ ἐπέγνωσαν 33
 πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέ-
 δραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτούς. Καὶ ἐξελθὼν 34
 εἶδεν πολλὴν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοὺς
 ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ
 ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. Καὶ ἤδη ὥρας 35
 πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι Ἐρημὸς ἐστὶν ὁ τόπος, καὶ ἤδη
 ὥρα πολλή· ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες 36
 εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν
 ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 37
 αὐτοῖς Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν
 αὐτῷ Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δηναρίων δια-
 κοσίων ἄρτους, καὶ δώσομεν αὐτοῖς φαγεῖν; ὁ 38
 δὲ λέγει αὐτοῖς Πόσους ἔχετε ἄρτους; ὑπάγετε
 ἴδετε. καὶ γνόντες λέγουσιν Πέντε, καὶ δύο
 ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλιθῆναι πάντας 39
 συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ 40
 ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαὶ κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ
 πεντήκοντα. καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ 41

32—44:

Mt. 14, 13—21.

Lk. 9, 11—17.

Jn. 6, 1—13.

Nu. 27, 17.

Ezk. 34, 5.

Mt. 9, 36.

8, 1—9.

7, 34.

30 π., καὶ ὅσα 31 εἶπεν | ἀναπαυεσθε | ηὐκαίρουν
 32 εἰς ἐρ. τοπ. τῷ πλ. 33 υπαγ. οἱ ὄχλοι, κ. ἐπ.
 αὐτον π. | αὐτ., καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτον 34 εἰδ. ο
 Ἰησοῦς | ἐπ αὐτοῖς 35 λεγουσιν 36 εαυτ. ἄρτους·
 τι γὰρ φαγῶσιν οὐκ ἐχουσιν 37 διακ. δην. | δωμεν
 38 ἀρτ. ἐχ. | υπ. καὶ ἰδ. 39 ἀνακλιναι 40 ἀνε-
 πεσον | ἀνα ἐκ. κ. ἀνα π.

- τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλό-
 γησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς
 μαθηταῖς ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο
 42 ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ
 Dt. 28, 5. 43 ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν κλάσματα δώδεκα κοφί-
 44 νων πληρώματα καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. καὶ ἦσαν
 οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι ἄνδρες.
 45 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμ-
 βῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν
 πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς ἀπολύει τὸν ὄχλον.
 46 καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος
 47 προσεύξασθαι. καὶ ὀψίας γενομένης ἦν τὸ πλοῖον
 ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς
 48 γῆς. καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ
 ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, περὶ
 τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐ-
 τοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελεν
 49 παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς
 θαλάσσης περιπατοῦντα ἔδοξαν ὅτι φάντασμα
 50 ἐστίν, καὶ ἀνέκραξαν· πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδαν
 καὶ ἐταράχθησαν. ὁ δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ'
 αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ
 51 φοβεῖσθε. καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον,
 καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν
 52 ἑαυτοῖς ἐξίσταντο· οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς
 ἄρτοις, ἀλλ' ἦν αὐτῶν ἡ καρδιά πεπωρωμένη.
 53 Καὶ διαπεράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἦλθον εἰς Γεννη-
 54 σαρέτ καὶ προσωρμίσθησαν. καὶ ἐξεληθόντων

41 μαθ. αὐτον | παραθωσιν 43 κλασματων |
 κοφινους πληρεις 44 ωσει πεντ. 45 ευθεως |
 απολυση 48 ειδεν | και περι 49 περιπ. επι τ.
 θαλ. | εδ. φαντ. ειναι 50 ειδον | και ευθεως
 51 R — εκ περισσου | εξιστ., και εθαυμαζον 52 ην
 γαρ η καρδ. αυτ. 53 ηλθ. επι τ. γην Γενν. (R^t, επι
 τ. γ. R^m επι τ. γ.,)

αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς ἐπιγινόντες αὐτὸν
 ἰ περιέδραμον ὅλην τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἤρ- 55
 ξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας
 περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐστίν. καὶ ὅπου ἂν 56
 εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ εἰς πόλεις ἢ εἰς ἀγρούς,
 ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθесαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ
 παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ
 ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἤψαντο
 αὐτοῦ ἐσώζοντο.

5, 27, 28.
 Ac. 5, 15;
 19, 11 s.

Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ 7
 τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσο- 1—23:
 λύμων. καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 2 Mt. 15, 1—20.
 ὅτι κοιναῖς χερσίν, τοῦτ' ἐστὶν ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν
 τοὺς ἄρτους,—οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ 3 Lk. 11, 39.
 Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ πνυγμῇ νύψωνται τὰς χεῖρας οὐκ
 ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσ-
 βυτέρων, καὶ ἀπ' ἀγορᾶς ἐὰν μὴ ῥαντίσωνται 4
 οὐκ ἐσθίουσιν, καὶ ἄλλα πολλά ἐστὶν ἃ παρέ-
 λαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν
 καὶ χαλκίων,—καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρι- 5
 σαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς Διὰ τί οὐ περιπατοῦσιν
 οἱ μαθηταί σου κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυ-
 τέρων, ἀλλὰ κοιναῖς χερσίν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον;
 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἡσαΐας 6 Is. 29, 13 Lxx.
 περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται ὅτι

Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾷ,

ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·

54 ευθεως 55 περιδραμοντες | περιχωρον εκ.,
 ηρξ. | οτι εκει 56 —εις 2^ο 3^ο | ετιθουν | ηπτοντο
 VII, 1.2 (R Ιεροσολυμων, και) 2 αυτ. κοιν. |
 εσθιοντας αρτ., εμεψαντο· 4 απο | SR^t βαπτισων-
 ται | SR^m χαλκ. και κλινων 5 επειτα επ. | οι μαθ.
 σ. ου περιπ. | αλλα ανιπτοις χ. 6 δε αποκριθεις |
 Οτι καλ. προεφητευσεν | — οτι

7 μάτην δὲ σέβονταί με,
 διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώ-
 πων.

8 ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ κρατεῖτε τὴν παρά-
 9 δοσιν τῶν ἀνθρώπων. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Καλῶς
 ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν

Ex. 20, 12; 21, 17.
 Dt. 5, 16.

10 ὑμῶν τηρήσητε. Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν Τίμα τὸν
 πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ Ὁ κακολογῶν

11 πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. ὑμεῖς δὲ
 λέγετε Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί
 Κορβάν, ὃ ἐστὶν Δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφελη-

12 θῇς, οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ

13 ἢ τῇ μητρί, ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ
 παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια

14 τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ προσκαλεσάμενος
 πάλιν τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς Ἀκούσατέ μου

Ac. 10, 14. 15.

15 πάντες καὶ σύνετε. οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ
 ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται
 κοινῶσαι αὐτόν· ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου
 ἐκπορευόμενά ἐστιν τὰ κοινῶντα τὸν ἄνθρωπον.

17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου,
 ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν παρα-

18 βολήν, καὶ λέγει αὐτοῖς Οὕτως καὶ ὑμεῖς
 ἀσύμετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν
 εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται

19 αὐτὸν κοινῶσαι, ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς
 τὴν καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν
 ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζων πάντα τὰ

8 αφ. γαρ | ανθρ., βαπτισμους ξεστων και ποτηριων,
 και αλλα παρομοια τοιαυτα πολλα ποιειτε. 12 και οικ. |
 π. αυτου | μ. αυτου 14 παλ.] παντα | Ακουετε | συνιετε
 15 αυτ. κοιν. | τα εκπορ. απ' αυτου, εκεινα 16 SR^m ει
 τις εχει ωτα ακουειν, ακουετω. 17 περι της παραβολης
 18 (κοινωσαι;) | 19 (R εκπορευεται;) | καθαριζων

βρώματα; ἔλεγεν δὲ ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου 20
ἐκπορευόμενον, ἐκείνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.
ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ 21
διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, πορνεῖαι,
κλοπαί, φόνοι, ¹μοιχεῖαι, πλεονεξίαι, πονηρίαι, 22
δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφη-
μία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· πάντα ταῦτα τὰ 23
πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄν-
θρωπον.

Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὄρια 24
Τύρου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἤθελεν
γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνάσθη λαθεῖν· ἀλλ' εὐθὺς 25
ἀκούσασα γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχεν τὸ θυγάτριον
αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσεν
πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, 26
Συροφοινίκισσα τῷ γένει· καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα
τὸ δαιμόνιον ἐβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.
καὶ ἔλεγεν αὐτῇ Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ 27
τέκνα· οὐ γάρ ἐστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον
τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. ἡ δὲ 28
ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε· καὶ τὰ
κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ
τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. καὶ εἶπεν αὐτῇ Διὰ 29
τοῦτον τὸν λόγον ὑπάγε, ἐξελέλυθεν ἐκ τῆς
θυγατρὸς σου τὸ δαιμόνιον. καὶ ἀπελθοῦσα εἰς 30
τὸν οἶκον αὐτῆς εὗρεν τὸ παιδίον βεβλημένον
ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.

24-30:
Mt. 15, 21-28.

19 (SR βρωματα.) 21.22 μοιχ., πορν., φον., κλ.
24 Καὶ εκ. | μεθορια | SR^t T. καὶ Σιδωνος | εἰς τὴν οικ. |
ἠδυνήθη 25 ακουσ. γαρ γ. 26 ἡν δε ἡ γυνή |
Συροφοινισσα | εκβαλλη 27 ο δε Ἰησους εἶπεν αὐτ. |
καλ. εστ. | βαλ. τ. κυν. 28 καὶ γαρ τα | εσθιει
29 το δαιμ. εκ τ. θ. σ. 30 ευρ. το δ. εξ., καὶ τὴν
θυγατερα βεβλημενην ἐπὶ τῆς κλινῆς

7, 31—8, 6 Κατα Μαρκον

- Mt. 15, 29—31.
 5, 23.
 8, 23.
 6, 41. Jn. 11, 41.
 1, 43—45.
 Is. 35, 5.
 1—10:
 Mt. 15, 32—39.
 6, 34—44.

 31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου ἦλθεν
 διὰ Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας
 32 ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. Καὶ φέρου-
 σιν αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιάλον, καὶ παρακαλοῦσιν
 33 αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. καὶ ἀπολαβό-
 μενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλεν
 τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὕδα αὐτοῦ καὶ
 34 πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἀνα-
 βλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει
 35 αὐτῷ Ἐφφαθά, ὃ ἐστὶν Διανοίχθητι. καὶ
 ἠνοιγῆσαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ εὐθὺς ἐλύθη ὁ
 δεσμός τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.
 36 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδεὶν λέγωσιν· ὅσον
 δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον περισσό-
 37 τερον ἐκήρυσσον. καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξέπλησ-
 σοντο λέγοντες Καλῶς πάντα πεποιήκεν, καὶ
 τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ ἀλάλους λαλεῖν.
 8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ὄχλου
 ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσά-
 2 μενος τοὺς μαθητὰς λέγει αὐτοῖς Ὁ Σπλαγχνίζομαι
 ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσιν
 3 μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἐὰν ἀπολύσω
 αὐτοὺς νήστευσεν εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν
 τῇ ὁδῷ· καὶ τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν εἰσὶν.
 4 καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι
 Πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων
 5 ἐπ' ἑρημίας; καὶ ἠρώτα αὐτοῦ Πόσους ἔχετε
 6 ἄρτους; οἱ δὲ εἶπαν Ἑπτὰ. καὶ παραγγέλλει

31 Τυρ. καὶ Σιδωνος, ἦλθε πρὸς τ. 32 — καὶ 2^ο
 35 εὐθεὺς διανοίχθησαν | — εὐθὺς 36 εἰπωσιν |
 αὐτος αὐτ. | — αὐτοὶ 37 καὶ τοὺς αλ.
 VIII, 1 ημ., παμπολλοὺν | προσκ. ο Ἰησοῦς | S μαθ.
 αὐτοῦ R μ. αὐτοῦ 2 ἡμέρας 3 καὶ τιν.] τινες γὰρ |
 — ἀπο | ηκουσι 4 — ὅτι 5 ἐπηρώτα | εἶπον 6 παρηγγείλε

τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς
 ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν, καὶ παρέ-
 θηκαν τῷ ὄχλῳ. καὶ εἶχαν ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ 7
 εὐλογήσας αὐτὰ εἶπεν καὶ ταῦτα παρατιθέναι.
 καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν περισ- 8
 σεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σφυρίδας. ἦσαν δὲ 9
 ὡς τετρακισχίλιοι. καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. Καὶ 10
 εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν
 αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

Dt. 28, 5.

Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συνζη- 11
 τεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ
 οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. καὶ ἀναστενάξας 12
 τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει Τί ἡ γενεὰ αὕτη ζητεῖ
 σημεῖον; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ
 ταύτῃ σημεῖον. καὶ ἀφείς αὐτοὺς πάλιν ἐμβὰς 13
 ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. Καὶ ἐπελάθοντο 14
 λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον
 μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ διεστέλλετο 15
 αὐτοῖς λέγων Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης
 τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. καὶ 16
 διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους ὅτι ἄρτους οὐκ
 ἔχουσιν. καὶ γινὺς λέγει αὐτοῖς Τί διαλογί- 17
 ζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὐπω νοεῖτε οὐδὲ
 συνίετε; πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν;
 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ 18
 ἀκούετε; καὶ οὐ μνημονεύετε, ὅτε τοὺς πέντε 19
 ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους

11-21:
Mt. 16, 1-12
Jn. 6, 30.Lk. 12, 1.
3, 6.

6, 52.

Jer. 5, 21.
Ezk. 12, 2.
6, 41-44.

6 παραθωσι 7 εἶχον | εὐλ. εἶπε παραθεῖναι καὶ
 αὐτὰ 8 ἐφαγ. δε 9 δε οἱ φαγοντες ως
 10 ευθεως 12 σημ. επιζητει 13 εμβ. παλ. εἰς το
 πλοιον 16 SR^{t&m2} αλλ. λεγοντες | SR^{m2} Οτι αρτ.
 R^t οτι Αρτ. | SR^{t&m2} εχομεν 17 SR γν. ο Ιησους |
 ετι πεπ. 18 (SR μνημ.;)

- κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἤρατε; λέγουσιν
 6-9. 20 αὐτῷ Δώδεκα. ὅτε τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρα-
 κισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμά-
 21 των ἤρατε; καὶ λέγουσιν Ἑπτά. καὶ ἔλεγεν
 αὐτοῖς Οὐπω συνίετε;
- 6, 56. 22 Καὶ ἔρχονται εἰς Βηθσαϊδάν. Καὶ φέρουσιν
 αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ
 7, 32. 33. Jn. 9, 6. 23 ἄψηται. καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ
 ἐξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς
 24 τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἔπη-
 24 ρώτα αὐτόν Εἴ τι βλέπεις; καὶ ἀναβλέψας
 ἔλεγεν Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα
 25 ὁρῶ περιπατοῦντας. εἶτα πάλιν ἐπέθηκεν τὰς
 χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ διέβλεψεν
 καὶ ἀπεκατέστη, καὶ ἐνέβλεπεν τηλαυγῶς ἅπαντα.
 7, 36. 26 καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων
 Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς.
- 27-9, 1: 27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
 Mt. 16, 13-28.
 Lk. 9, 18-27. εἰς τὰς κώμας Καισαρίας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν
 τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐ-
 6, 15. 28 τοῖς Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; οἱ δὲ
 εἶπαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν,
 καὶ ἄλλοι Ἡλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἰς τῶν προφη-
 Jn. 6, 67-69. 29 τῶν. καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτοὺς Ὑμεῖς δὲ τίνα
 με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ
 9, 9. 30 Σὺ εἶ ὁ Χριστός. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα
 31 μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤρξατο δι-

19 πλ. κλ. 20 SR οτε δε | οι δε ειπον | R+ αυτω
 21 Πως ου 22 ερχεται 23 εξηγαγεν | ει τι βλεπει.
 25 αυτ., και εποιησεν αυτον αναβλεψαι· και απο-
 κατεσταθη, και ενεβλεψε | απαντας 26 εις τον οικ. |
 εισελθ., μηδε ειπης τινη εν τη κωμη 28 απεκριθησαν,
 Ιω. | δε ενα των 29 αυτ. λεγει αυτοις | αποκρ. δε

δάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμμα-
τέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας
ἀναστῆναι· καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. 32
καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπι-
τιμᾶν αὐτῷ. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς 33
μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει
Ἵπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ
τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσ- 34
καλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
εἶπεν αὐτοῖς Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν,
ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ 35 Mt. 10, 39.
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ'
ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ
τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖ 36
ἄνθρωπον κερδῆσαι τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιω-
θῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; τί γὰρ δοῖ ἄνθρωπος 37
ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ὃς γὰρ ἐὰν ἐπ- 38 Mt. 10, 38.
αισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ
ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνηθήσεται αὐτόν, ὅταν
ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν
ἀγγέλων τῶν ἁγίων. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ἀμὴν 9
λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες ὧδε τῶν ἐστη-
κότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν
ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν
δυνάμει.

31 απο | -των 2^ο 3^ο 32 αυτ. ο Π. 33 τω
Π., λεγων 34 Οστις 35 γαρ αν | δ' αν απολεση |
ουτος σωσει 36 ωφελησει | εαν κερδηση | ζημιωθη
37 η τι δωσει 38 γαρ αν
ΙΧ, 1 των ωδε

2-13:

Mt. 17, 1-13.
Lk. 9, 28-36.1, 11. 2 P. 1, 17.
Dt. 18, 15.
Ac. 3, 22.

8, 30.

Mal. 4, 5.
Is. 53, 3.Mt. 11, 14.
1 K. 19, 2, 10.

- 2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς
τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ
ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μό-
3 νους. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν,
οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευ-
4 κᾶναι. καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἡλείας σὺν Μωϋσεί,
5 καὶ ἦσαν συναλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ Ῥαββεί, καλὸν
ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς,
6 σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεὶ μίαν καὶ Ἡλείᾳ μίαν. οὐ
γὰρ ᾔδει τί ἀποκριθῇ· ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο.
7 καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ
ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης Οὗτός ἐστιν ὁ
8 Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε αὐτοῦ. καὶ ἐξά-
πινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ
9 τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. Καὶ καταβαι-
νόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα
μηδενὶ ἂ εἶδον διηγῇσονται, εἰ μὴ ὅταν ὁ Υἱὸς
10 τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ τὸν λόγον
ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συνζητοῦντες τί ἐστὶν τὸ
11 ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέ-
γοντες Ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλείαν
12 δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς Ἡλείας μὲν
ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστάνει πάντα· καὶ πῶς
γέγραπται ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ
13 πάθῃ καὶ ἐξουδενηθῇ; ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ
Ἡλείας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ᾔθελον,
καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

2 μεθ' | τον Ιω. 3 λιαν ως χιων | — ουτως
5 σκην. τρ. 6 τι λαληση· ησαν γαρ εκφ. 7 κ.
ηλθε φ. | νεφ., λεγουσα | αυτ. ακ. 8 αλλα] R ει μη
9 Καταβαιν. δε | απο | διηγ. α ειδ. 11 R^ε οτι
Λεγουσιν 12 δε αποκριθεις ειπεν | αποκαθιστα |
εξουδενωθη· 13 ηθελησαν

Καὶ ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδον ὄχλον 14
πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας
πρὸς αὐτούς. καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες 15
αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες ἡσπά-
ζοντο αὐτόν. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς Τί συζη- 16
τεῖτε πρὸς αὐτούς; καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἰς ἓκ τοῦ 17
ὄχλου Διδάσκαλε, ἡνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ,
ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον· καὶ ὅπου ἔαν αὐτὸν κατα- 18
λάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς
ὀδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπα τοῖς μαθηταῖς
σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. ὁ δὲ 19
ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει Ὡ γενεὰ ἄπιστος, ἕως
πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;
φέρετε αὐτὸν πρὸς με. καὶ ἡνεγκαν αὐτὸν πρὸς 20
αὐτόν. καὶ ἰδὼν αὐτὸν τὸ πνεῦμα εὐθὺς συν-
εσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο
ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ 21
Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ
εἶπεν Ἐκ παιδιόθεν· καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ 22
αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν·
ἀλλ' εἴ τι δύνη, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ'
ἡμᾶς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Τό Εἰ δύνη, 23
πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. εὐθὺς κράξας ὁ 24
πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν Πιστεύω· βοήθει μου
τῇ ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει 25
ὄχλος, ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ
λέγων αὐτῷ Τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ
ἐπιτάσσω σοι, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλ-

14-29:
Mt. 17, 14-21.
Lk. 9, 37-42.

14 ελθων | ειδεν | συζ. αυτοις 15 ευθως | ιδων
αυτ. εξεθαμβηθη 16 επηρ. τους γραμματεις
17 αποκριθεις εις | οχλ. ειπε 18 αν | οδ. αυτου |
ειπον 19 αυτω 20 ευθως το πνευμα εσπαραξεν
21 - Εκ 22 αυτ. και εις π. | δυνασαι 23 δυνασαι
πιστευσαι 24 και ευθως | SR^m παιδ. μετα δακρυων |
Πιστ., κυριε 25 Το πν. το αλ. κ. κωφ. | σοι επιτ.

1. 26. 26 θῆς εἰς αὐτόν. καὶ κράξας καὶ πολλὰ σπαράξας
 ἐξῆλθεν· καὶ ἐγένετο ὥσπερ νεκρός, ὥστε τοὺς
 27 πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἰησοῦς κρα-
 τήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη.
 28 καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
 κατ' ἰδίαν ἐπηρώτων αὐτόν ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνή-
 29 θημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτο
 τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν
 προσευχῇ.

30—32:

Mt. 17, 22, 23.

Lk. 9, 43—45.

Jn. 7, 1.

8, 31; 10, 32—34.

30 Κακεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς

31 Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνοί· ἐδίδασκεν
 γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι
 Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας
 ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκταν-
 32 θεῖς μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. οἱ δὲ
 ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβούντο αὐτόν ἐπερω-
 τῆσαι.

Lk. 9, 45; 18, 34.

33—50:

Mt. 18, 1—9.

Lk. 9, 46—50.

Mt. 17, 24.

33 Καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναούμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ
 γενόμενος ἐπηρώτα αὐτοὺς Τί ἐν τῇ ὁδῷ διελο-
 34 γίζεσθε; οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ

10, 44. 35 διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. καὶ καθίσας
 ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς Εἴ τις
 θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ

10, 16. 36 πάντων διάκονος. καὶ λαβὼν παιδίον ἕστησεν
 αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ

Mt. 10, 40.

Jn. 13, 20.

37 εἶπεν αὐτοῖς Ὅς ἂν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων
 δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς
 ἂν ἐμὲ δέχεται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀπο-

26 κραξαν | σπαραξαν αυτον | — τους 27 κρατ.
 αυτον τ. χ., ηγ. 28 εισελθοντα αυτον | επηρ. αυτ. κ.
 ιδ. | (R^b οτι Ημεις...αυτο.) 29 SR^m πρ. και
 νηστεια 30 Και εκειθεν | γνω 31 τη τριτη
 ημερα 33 ηλθεν | οδ. προς εαυτους 37 εαν |
 εαν | δεξεται

στείλαντά με. Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης Διδάσ- 38 Nu. 11, 27, 28.
καλε, εἶδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα
δαιμόνια, ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύομεν
αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς 39 1 Co. 12, 3.
εἶπεν Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς
ποιήσῃ δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσε-
ται ταχὺ κακολογήσαί με· ὃς γὰρ οὐκ ἐστιν καθ' 40 Mt. 12, 30.
ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς 41 Mt. 10, 42.
ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματι, ὅτι Χριστοῦ ἐστε,
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν
αὐτοῦ. Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν 42
τούτων τῶν πιστευόντων, καλὸν ἐστιν αὐτῷ μάλ-
λον εἰ περίκειται μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον
αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ ἔαν 43 Mt. 5, 30.
σκανδαλίσῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν·
καλὸν ἐστίν σε κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, ἢ
τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν,
εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. καὶ ἔαν ὁ πούς σου 45
σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἐστίν σε
εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ τοὺς δύο πόδας
ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν. καὶ ἔαν ὁ 47 Mt. 5, 29.
ὀφθαλμὸς σου σκανδαλίξῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν·
καλὸν σέ ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα
βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν 48 Is. 66, 24.
οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. πᾶς γὰρ 49 Lv. 2, 13.
πυρὶ ἀλισθήσεται. καλὸν τὸ ἅλας· ἔαν δὲ τὸ 50 Mt. 5, 13.
Col. 4, 6.

38 Απεκριθη δε | Ιω., λεγων | — εν | R — os ουκ ακολ.
ημιν | εκωλυσαμεν | ακολουθει 41 εν τω ον. μου |
— οτι 2° 42 — τουτ. | SR^t πιστ. εις εμε | λιθος μυλικος
43 σκανδαλιζη | σοι εστ. | εις τ. ζ. εισελθ. 44.46 οπου
ο σκωληξ αυτων ου τελευτα, και το πυρ ου σβεννυται.
45 εστι σοι | γεεν., εις το πυρ το ασβεστον 47 σοι
εστι | γεεν. του πυρος 49 SR^m αλισθ., και πασα
θυσια αλι αλισθησεται

9, 50—10, 14 Κατα Μαρκον

ἀλας ἀναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε;
ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλα καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

- 1—12:** **10** Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς
Mt. 19, 1—9.
9, 33.
Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συνπορεύον-
ται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει πάλιν
2 ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ προσελθόντες Φαρισαῖοι
ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπο-
3 λῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
Dt. 24, 1.
Mt. 5, 31, 32.
4 αὐτοῖς Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; οἱ δὲ εἶπαν
Ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι
5 καὶ ἀπολῦσαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πρὸς
τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντο-
Gn. 1, 27.
Gn. 2, 24.
6 λὴν ταύτην. ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ
ἡθλυ ἐποίησεν αὐτούς· ἐνεκεν τούτου καταλείψει ἄν-
8θρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἔσονται
οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ
9 μία σάρξ. ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος
10 μὴ χωριζέτω. καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθη-
Lk. 16, 18.
11 ταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. καὶ λέγει αὐ-
τοῖς Ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ
12 γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· καὶ ἐὰν αὕτῃ
ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον,
μοιχᾶται.
13—16: **13** Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα αὐτῶν ἄψῃ-
Mt. 19, 13—15.
Lk. 18, 15—17.
14 ται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ἰδὼν δὲ
ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀφετε
τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, μὴ κωλύετε αὐτά·

50 αλα] αλας

X, 1 Κακειθεν | Ιουδ., δια του π. 2 οι Φ. επηρωτησαν
4 ειπον | Μωσης επετρ. 5 και αποκριθεις ο Ιησ.
6 αυτ. ο Θεος 7 SR^t μητ. και προσκολληθησεται
προς την γυναικα αυτου (R αυτου) 10 εν τη οικια,
μαθ. αυτου π. του αυτου επηρωτησαν 11 εαν 12 εαν
γυνη απολυση | και γαμηθη αλλω 13 αψ. αυτ. | επε-
τιμων τοις προσφερουσιν 14 και μη

τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν 15 Mt. 18, 3.
 τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.
 καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶς τὰς 16 9, 36.
 χεῖρας ἐπ' αὐτά.

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδρα- 17 17-31 :
 μὸν εἰς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν Mt. 19, 16-20.
 Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζῶν αἰώνιον Lk. 18, 18-30.
 κληρονομήσω; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Τί με 18
 λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός.
 τὰς ἐντολὰς οἶδας Μὴ φονεύσης, Μὴ μοιχεύσης, 19 Ex. 20, 12-17.
 Μὴ κλέψης, Μὴ ψευδομαρτυρήσης, Μὴ ἀποστερή- Dt. 5, 16-20;
 σης, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. ὁ δὲ 20 24, 14.
 ἔφη αὐτῷ Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην
 ἐκ νεότητός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ 21 8, 34. Mt. 10, 38.
 ἡγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐν σε ὑστερεῖ.
 ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς,
 καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει
 μοι. ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυ- 22
 πούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Καὶ 23
 περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς
 αὐτοῦ Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες
 εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται. οἱ δὲ 24 Ps. 62, 10.
 μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ 1 Ti. 6, 17.
 δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς Τέκνα,
 πῶς δύσκολόν ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
 εἰσελθεῖν· εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τῆς 25
 τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς
 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. οἱ δὲ περισ- 26

15 εαν 16 αυτ., τιθ. τ. χ. επ αυτα, ηυλογει αυτα
 19 Μη μοιχ.· μη φον. 20 δε αποκριθεις ειπεν αυτω
 21 "Εν σοι | R - τοις | μοι, αρas τον σταυρον 24 SR^t
 εστι τους πεποιθοτας επι (S + τοις) χρημασιν 25 R - της
 1^ο 2^ο

Gn. 18, 14.
Job 42, 2.
Zec. 8, 6 Lxx.

σὼς ἐξεπλήρουντο λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς Καὶ
27 τίς δύναται σωθῆναι; ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
λέγει Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ
28 Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ. ἤρξατο
λέγειν ὁ Πέτρος αὐτῷ Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν
29 πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν σοι. ἔφη ὁ Ἰησοῦς
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν
ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ μητέρα ἢ πατέρα ἢ
τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγ-
30 γελίου, ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν
τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς
καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν,
καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.
31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχατοι
πρῶτοι.

32-34:
Mt. 20, 17-19.
Lk. 18, 31-34.
Jn. 11, 16. 55.
9, 31.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱερο-
σόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ
ἐθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο.
καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς
33 λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, ὅτι Ἰδοὺ
ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς
γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ
34 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμ-
παΐξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστι-
γώσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ τρεῖς
ἡμέρας ἀναστήσεται.

26 εαυτους] R^t αὐτον 27 εμβλ. δε | π. τω Θεω |
δυν. εστι 28 Και ηρξ. ο Π. λεγ. | ηκολουθησαμεν
29 αποκριθεις δε ο Ιησ. ειπεν | η πατ., η μητ., η γυναικα |
- ενεκεν 2^ο 32 εθαμβ., και ακολ. 33 (εθνεσιν]
S, R^t) 34 κ. μαστ. αυτ., κ. εμπτ. αυτω | αποκτ. αυτον
κ. τη τριτη ημερα

Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες αὐτῷ Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμέν σε ποιήσης ἡμῖν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Τί θέλετέ με ποιήσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Δὸς ἡμῖν ἵνα εἰς σου ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἐξ ἁριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πῖεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε. τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δὲ ἔστιν ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱερειχώ. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱερειχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ ὁ υἱὸς Τιμαίου Βαρτιμαῖος, τυφλὸς προσαίτης, ἐκάθητο παρὰ τὴν

35-45:
Mt. 20, 20-23.

14, 36. Lk. 12, 50
Ro. 6, 3.

Ac. 12, 2.
Rev. 1, 9.

Lk. 22, 25-27.

9, 35.

46-52:
Mt. 20, 29-34.
Lk. 18, 35-43.

35 - αυτω 2ο | -σε 36 ποιησαι με 37 ειπον |
εις εκ δεξ. σου κ. εις εξ ευωνυμων σου 38 η] και
39 ειπον | Το μεν π. 40 η] και | ευων. μου
42 ο δε Ιησ. προσκ. 43 δε εσται | εαν | γεν. μεγ. |
διακ. υμ. 44 υμων γενεσθαι πρ. 46 - ο | Βαρτί-
μαιος ο τ. εκ. π. τ. οδ. προσαιτων

47 ὁδόν. καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζαρηνός
 ἐστὶν ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν Υἱὲ Δαυεὶδ
 48 Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ
 ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν Υἱὲ
 49 Δαυεὶδ, ἐλέησόν με. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
 Φωνήσατε αὐτόν. καὶ φωνοῦσιν τὸν τυφλὸν
 50 λέγοντες αὐτῷ Θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ σε. ὁ δὲ
 ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας ἦλθεν
 51 πρὸς τὸν Ἰησοῦν. καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
 εἶπεν Τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν
 52 αὐτῷ Ῥαββουνεὶ, ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ
 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ὑπαγε, ἡ πίστις σου σέσω-
 κέν σε. καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει
 αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

1—10: Mt. 21, 1—9.
 Lk. 19, 29—38.
 Jn. 12, 12—16.

11 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς Βηθ-
 φαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν,
 2 ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ¹ καὶ λέγει
 αὐτοῖς Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι
 ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρή-
 σετε πῶλον δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδεὶς οὕπω ἀνθρώ-
 3 πων ἐκάθισεν· λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. καὶ
 14, 14. 4 εἰάν τις ὑμῖν εἴπῃ Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε Ὁ
 Κύριός αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει, καὶ εὐθὺς αὐτὸν ἀπο-
 5 στέλλει πάλιν ὧδε. καὶ ἀπῆλθον καὶ εὑρον
 πῶλον δεδεμένον πρὸς θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφ-
 6 ὁδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. καὶ τινες τῶν ἐκεῖ
 ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν

47 Ναζωραιος | Ο υιος 49 ειπεν αυτον φωνηθηναι |
 εγειραι 50 αναστας 51 απ. λεγει αυτω ο Ιησ.,
 Τι θελ. ποι. σοι | SR Ραββονι 52 ο δε Ιησ. | ευθεως |
 ηκ. τω Ιησου

XI, 1 Ιερουσαλημ 2 ευθεως | — ουπω | κεκαθικε·
 λυσαντες αυτ. αγαγετε 3 Οτι ο | ευθεως | αποστελει
 ωδε 4 απηλθ. δε | τον πωλ. | πρ. την θ.

πῶλον· οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· 6
καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. καὶ φέρουσιν τὸν πῶλον 7
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ
ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν. καὶ 8
πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν,
ἄλλοι δὲ στιβάδας, κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν. καὶ 9
οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον

Ps. 118, 25, 26.

Ὡσαννά·

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου·

Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς 10
ἡμῶν Δαυεὶδ·

Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερόν· καὶ 11
περιβλεψάμενος πάντα, ὅψε ἤδη οὔσης τῆς ὥρας,
ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

11-24:

Mt. 21, 12-22.
Lk. 19, 45-48.

Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βη- 12
θανίας ἐπεΐνασεν. καὶ ἰδὼν συκὴν ἀπὸ μακρόθεν 13
ἔχουσιν φύλλα ἦλθεν εἰ ἄρα τι εὕρήσει ἐν αὐτῇ,
καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὔρεν εἰ μὴ φύλλα·

Lk. 2, 9; 13, 6-9.

ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς 14 20.
εἶπεν αὐτῇ Μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς
καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ εἰσελθὼν 15 Jn. 2, 14-16.
εἰς τὸ ἱερόν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας
καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς
τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας
τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψεν, καὶ 16

6 ειπον | καθ. ενετειλατο 7 ηγαγον | επεβαλον |
εκ. επ αυτω 8 πολλοι δε | στοιβαδας εκοπτον εκ
τ. δενδρων, και εστρωννουν εις την οδον 9 εκρ.,
λεγοντες 10 βασ. εν ονοματι Κυριου, τ. 11 Ιερ. ο
Ιησους, και εις | οφιας 13 - απο | ευρ. τι | ου γαρ ην
κ. σ. 14 απ. ο Ιησους | εκ σ. εις τ. αι. ουδεις
15 εισελθ. ο Ιησους | - τους 20

- οὐκ ἤφειεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεύος διὰ τοῦ ἱεροῦ,
 Is. 56, 7. 17 ^{Jer. 7, 11.} καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Οὐ γέγραπται
 ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν
 τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ πεποιήκατε αὐτὸν σπήλαιον
 18 ληστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
 ματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφο-
 βούντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο
 19 ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Καὶ ὅταν ὁψὲ ἐγένετο,
 14. 20 ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως. Καὶ παρα-
 πορευόμενοι πρῶτ' εἶδον τὴν συκὴν ἐξηραμμένην
 21 ἐκ ῥιζῶν. καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ
 Ῥαββεί, ἴδε ἡ συκὴ ἣν κατηράσω ἐξήρανται.
 Jn. 14, 1. 22 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Ἐχετε
 Mt. 17, 20. 23 πίστιν Θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ
 Lk. 17, 6. ὄρει τούτῳ Ἀρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασ-
 σαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ
 Mt. 7, 7. 24 πιστεύῃ ὅτι ὃ λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ. διὰ
 Jn. 14, 13; 16, 23. τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα προσεύχεσθε καὶ
 αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν.
 Mt. 5, 23. 25 καὶ ὅταν στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι
 Mt. 6, 14, 15. ἔχετε κατὰ τινος, ἵνα καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν
 τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.
 27-33: 27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐν
 Mt. 21, 23-27. τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτόν
 Lk. 20, 1-8. οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
 28 τεροι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
 ποιεῖς; ἢ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα

16 (SR ἱερου.) 17 ἐδιδ., λεγων | εποιησατε
 18 οι γρ. κ. οι αρχ. | απολεσουσιν | οτι πας ο 19 οτε |
 SR^t εξεπορευετο 20 πρωι παρ. 23 αμ. γαρ |
 πιστευση | α λεγει | αυτω ο εαν ειπη 24 οσα αν
 προσευχομενοι αιτ. | λαμβανετε 25 στηκτητε
 26 SR^m ει δε υμεις ουκ αφιετε, ουδε ο πατηρ υμων ο εν
 τοις ουρανοις αφησει τα παραπτωματα υμων. 28 λε-
 γουσιν | η] και | τ. εξ. ταυτ. εδ.

ταῦτα ποιῆς; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἐπερω- 29
 τήσω ὑμᾶς ἓνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ
 ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ βάπ- 30
 τισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων;
 ἀποκρίθητέ μοι. καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς 31
 λέγοντες Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ Διὰ τί
 οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἀλλὰ εἴπωμεν Ἐξ 32
 ἀνθρώπων;—ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον· ἅπαντες γὰρ
 εἶχον τὸν Ἰωάννην ὄντως ὅτι προφήτης ἦν. καὶ 33
 ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν Οὐκ οἶδαμεν.
 καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν
 ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Καὶ ἤρξατο 12
 αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν. ἀμπελῶνα ἀνθρω-
 πος ἐφύτευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὥρυξεν
 ὑπολήνιον καὶ ψκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο 2
 αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. καὶ ἀπέ-
 στειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον,
 ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν
 τοῦ ἀμπελῶνος· καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ 3
 ἀπέστειλαν κενόν. καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς 4
 αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· καὶ κεῖνον ἐκεφαλίωσαν καὶ
 ἠτίμασαν. καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν· καὶ κεῖνον 5
 ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέ-
 ροντες, οὓς δὲ ἀποκτένοντες. ἔτι ἓνα εἶχεν, 6
 υἱὸν ἀγαπητόν· ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς
 αὐτοὺς λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου.

1—12:
 Mt. 21, 33—46.
 Lk. 20, 9—19.
 Is. 5, 1. 2.

29 ἀποκριθεὶς εἶπεν | υμ. καγὼ 30 — το 2^ο
 31 ἐλογίζοντο 32 ἀλλ' εἰ | (SR^t ἀνθρώπων,) |
 SR τ. λαον | ὅτι ὄντως 33 λεγ. τῷ Ἰησ. | ἀποκριθεὶς
 λεγεί

XII, 1 λεγείν | ἐφυτ. ἀνθρ. | ἐξεδότο 2 τοῦ καρ-
 που 3 οἱ δὲ λ. 4 λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαιώσαν, |
 R ἠτιμάσαν S ἀπεστείλαν ἠτιμωμένον 5 καὶ πάλιν
 ἀλλ. | τοὺς | τοὺς | ἀποκτείνοντες 6 ἐτι οὖν ἓνα υ.
 ἐχων ἀγ. αὐτοῦ | καὶ αὐτ. πρ. αὐτ. ἐσχ.

- 7 ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς εἶπαν ὅτι
 Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν
 8 αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. καὶ λα-
 βόντες ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω
 9 τοῦ ἀμπελῶνος. τί ποιήσῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπε-
 λῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς,
 10 καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. οὐδὲ τὴν
 γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε
 Λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
 οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
 11 παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη,
 καὶ ἔστιν θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;
 12 Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν
 τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν
 παραβολὴν εἶπεν. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.
 13 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινὰς τῶν
 Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρῳδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύ-
 14 σωσιν λόγῳ. καὶ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ
 Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει
 σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον
 ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ
 διδάσκεις· ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ;
 15 δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπό-
 κρισιν εἶπεν αὐτοῖς Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι
 16 δηνάριον ἵνα ἴδω. ὁ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει
 αὐτοῖς Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;
 17 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Καίσαρος. ὁ δὲ Ἰησοῦς
 εἶπεν αὐτοῖς Τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι
 καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ ἐξεθαύμαζον
 ἐπ' αὐτῷ.

13-17:

Mt. 22, 15-22.

Lk. 20, 20-26.

3, 6.

Ro. 13, 7.

7 ειπον πρ. εαυτ. 8 αυτ. απεκτ. | - αυτον 2ο
 9 SR τι ουν 14 οι δε ελθ. | κηνσ. K. δουν.
 16 ειπον 17 και αποκριθεις ο Ιησ. | Αποδ. τα K. |
 εθαυμασαν

Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες 18 18-27:
λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν Mt. 22, 23-33.
λέγοντες ἰ Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι 19 Lk. 20, 27-38.
ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα Dt. 25, 5, 6.
καὶ μὴ ἀφῇ τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Gn. 38, 8.
τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ. ἐπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος 20
ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν
σπέρμα· καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθα- 21
νεν μὴ καταλιπὼν σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως·
καὶ οἱ ἐπτὰ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἔσχατον 22
πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. ἐν τῇ ἀναστάσει, 23
ὅταν ἀναστῶσιν, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ
γὰρ ἐπτὰ ἔσχον αὐτήν γυναῖκα. ἔφη αὐτοῖς ὁ 24
Ἰησοῦς Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς
γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; ὅταν γὰρ 25
ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμί-
ζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε 26 Ex. 3, 2, 6.
ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ Βάτου πῶς εἶπεν Mt. 8, 11.
αὐτῷ ὁ Θεὸς λέγων Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ Lk. 16, 22.
Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ Θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν Θεὸς 27
νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. πολὺ πλανᾶσθε.

Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ἀκούσας 28 28-34:
αὐτῶν συνζητούντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη Mt. 22, 34-40.
αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν αὐτόν Ποία ἐστὶν ἐντολὴ Lk. 30, 39, 40.
πρώτη πάντων; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρώτη 29 Dt. 6, 4, 5.

18 ἐπηρωτησαν 19 κ. τεκνα μη αφη | S(R) τ.
γυν. αυτου 20 επτα ουν 21 απεθ., και ουδε αυτος
αφηκε σπ. 22 και ελαβον αυτην οι επτα, και ουκ |
εσχατη π. απεθ. και η γ. 23 τη ουν | R-, οταν
αναστωσησιν, 24 και αποκριθεις ο Ιησ. ειπεν αυτ.
25 γαμисκονται | αγγ. οι 26 της βατου | ως | κ. ο |
κ. ο 27 ο Θ. ν. | Θεος ζωντ. υμεις ουν π. 28 αυτ.
απεκρ. | πρ. πασων εντ. 29 ο δε Ιησ. απεκρ. αυτω

- ἐστίν Ἐκουε, Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύ-
 ριος εἰς ἐστίν, καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου
 ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου
 καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς
 ἰσχύος σου. δευτέρα αὕτη Ἀγαπήσεις τὸν πλη-
 σίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐν-
 τολὴ οὐκ ἔστιν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς
 Καλῶς, Διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἰς
 ἐστίν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην αὐτοῦ· καὶ τὸ
 ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς
 συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν
 τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν περισσώτερόν ἐστιν πάν-
 των τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν. καὶ ὁ Ἰησοῦς,
 ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ
 Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. καὶ
 οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. Καὶ
 ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ
 Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς
 Δαυεὶδ ἐστίν; αὐτὸς Δαυεὶδ εἶπεν ἐν τῷ Πνεύ-
 ματι τῷ Ἁγίῳ
 Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου
 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν
 σου.
 αὐτὸς Δαυεὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον, καὶ πόθεν
 αὐτοῦ ἐστίν υἱός;
 Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. Καὶ
 ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν Βλέπετε ἀπὸ τῶν

29 ἐστίν 1^ο] πασων των εντολων | (R^t ημων,
 R^m ημων) 30 ισχ. σου. αὔτη πρωτη εντολη 31 και
 δευτ. ομοια αὔτη 32 ειπας | εστ. Θεος, και 33 συν.,
 και εξ ολης της ψυχης, κ. | πλειον | και των θ. 35 ι.
 εστι Δ. 36 αυτ. γαρ | ο Κυρ. | SR^t υποποδιον
 37 αυτ. ουν | ι. αυτ. εστι 38 Και ελεγ. αυτοις εν
 τη διδ. αυτ.

Κατα Μαρκον 12, 38-13, 6

γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν
καὶ ἄσπασμους ἐν ταῖς ἀγοραῖς ¹ καὶ πρωτοκαθ- 39
εδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν
τοῖς δεῖπνοις· οἱ κατέσθοντες τὰς οἰκίας τῶν 40
χρηῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, οὐ-
τοι λήμψονται περισσώτερον κρίμα. Καὶ 41 41-44:
καθίσας κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς I.k. 21, 1-4.
ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ 2 K. 12, 9.
πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά· καὶ ἔλθοῦσα 42
μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὃ ἐστὶν κο-
δράντης. καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς 43
αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα
αὕτη ἢ πτωχὴ πλεῖον πάντων ἔβαλεν τῶν βαλ-
λόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· πάντες γὰρ ἐκ τοῦ 44 2 Co. 8, 12.
περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς
ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν,
ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει 13 Mt. 24.
Lk. 21, 5-36.
αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Διδάσκαλε, ἴδε
ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. καὶ ὁ 2
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας
οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον ὃς
οὐ μὴ καταλυθῇ. Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς 3
τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπη-
ρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ
Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας ¹ Εἰπὸν ἡμῖν, πότε ταῦτα 4
ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντε-
λεῖσθαι πάντα; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν 5
αὐτοῖς Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ 6

40 κατεσθιοντες 41 καθ. ο Ιησους 43 λεγει |
βεβληκε | βαλοντων

XIII, 2 αποκριθεις ειπ. | R αφεθη ωδε | επι λιθω
3 επηρωτων 4 Ειπε | παντα ταυτα συντ. 5 απο-
κριθεις αυτ. ηρξ. λεγ. 6 πολ. γαρ

- ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι
 7 Ἐγὼ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ
 ἀκούσῃτε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θρο-
 8 εῖσθε· δεῖ γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω τὸ τέλος. ἐγερθήσε-
 9 ται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν.
 ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοί· ἀρχὴ
 9 ὧδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς· παρα-
 δώσουσιν ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς
 10 δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων στα-
 11 θήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ
 εἰς πάντα τὰ ἔθνη πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ
 11 εὐαγγέλιον. καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδι-
 δόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὃ
 ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ᾠρᾷ, τοῦτο λαλεῖτε·
 οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα
 12 τὸ Ἅγιον. καὶ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς
 θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται
 13 τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· καὶ
 ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά
 μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.
 14 Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἑστη-
 κὸτα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, τότε οἱ
 15 ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, ὁ ἐπὶ τοῦ
 δώματος μὴ καταβάτω μηδὲ εἰσελθάτω τι ἄραι
 16 ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν μὴ
 ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον
 17 αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς
 18 θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύ-

7 δει γαρ 8 επι | και εσ. | και εσ. λιμ. και
 αραχαι. αρχαι 9 SR παρ. γαρ 10 δει πρ.
 11 οταν δε αγαγωσιν | λαλησ., μηδε μελετατε 12 παρ.
 δε 14 ερ., το ρηθεν υπο Δανιηλ του προφητου,
 εστως 15 S(R) ο δε | καταβ. εις την οικιαν, μ.
 εισελθετω αραι τι 16 αγρ. ων

χεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος· ἔσονται 19 Dn. 12, 1.
Jl. 2, 2.
 γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκείναι θλίψις, οἷα οὐ γέγονεν
 τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἣν ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἕως
 τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολό- 20
 βωσεν Κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα
 σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο
 ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. καὶ τότε ἂν τις ὑμῖν 21
 εἴπῃ· Ἰδε ὧδε ὁ Χριστός, Ἰδε ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε·
 ἐγερθήσονται δὲ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται 22 Dt. 18, 1.
 καὶ ποιήσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀπο-
 πλανᾶν εἰ δυνατόν τοὺς ἐκλεκτούς. ὑμεῖς δὲ 23
 βλέπετε· προεῖρηκα ὑμῖν πάντα. Ἀλλὰ ἐν 24 Is. 13, 10.
 ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην
 ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ
 φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐ- 25 Is. 34, 4.
 ρανοῦ πίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρα-
 νοῖς σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν 26 Dn. 7, 13.
 τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνά-
 μεως πολλῆς καὶ δόξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ 27 Zec. 2, 6.
Dt. 30, 4.
Mt. 13, 41.
 τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐ-
 τοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως
 ἄκρου οὐρανοῦ. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε 28
 τὴν παραβολήν· ὅταν ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἀπα-
 λὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε
 ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν 29
 ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστίν
 ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρ- 30
 ἔλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένη-

18 γεν. η φυγη υμων 19 ην] ης 20 Κυρ.
 εκολ. 21 S(R) Ιδου | SR η, Ιδου εκ. | πιστευσητε
 22 δε] SR γαρ | SR δωσουσι | και τους 23 SR ιδου,
 πρ. 24 Αλλ' | αστ. του ουρ. εσ. εκπιπτοντες 27 αγγ.
 αυτου 28 αυτ. ηδη ο κλ. 29 ταυτα ιδ. γιν.
 30 παντα ταυτα

13, 30-14, 5 Κατα Μαρκον

31 ται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ
 32 λόγοι μου οὐ παρελεύσονται. Περὶ δὲ τῆς
 ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ
 ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατήρ.
 33 Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ
 34 καιρὸς ἐστίν. ὥς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείλκε τὴν
 οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δούλους τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν
 ἐξουσίαν, ἐκάστην τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ
 35 ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ
 οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἢ
 36 ὅψε ἢ μεσονύκτιον ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ· μὴ
 37 ἔλθων ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. ὁ δὲ
 ὑμῖν λέγω, πᾶσιν λέγω, γρηγορεῖτε.

Mt. 25, 14.
Lk. 19, 12.

Lk. 12, 38.

1. 2:
Mt. 26, 1-5.
Lk. 22, 1. 2.

14 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο
 ἡμέρας. καὶ ἐξήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
 ματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτεί-
 2 νωσιν. ἔλεγον γὰρ Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μὴ ποτε
 ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ.

3-9:
Mt. 26, 6-15.
Jn. 12, 1-8.
Lk. 7, 36.

3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ
 Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν
 γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς
 πολυτελοῦς· συντρίψασα τὴν ἀλάβαστρον κατέ-
 4 χεεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. ἦσαν δέ τινες ἀγα-
 νακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια
 5 αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; ἡδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ
 μύρον πραθῆναι ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων καὶ
 δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ.

31 ου μη παρελθωσι 32 η] και | οι εν 33 SR
 αργ. και προσειχεσθε 34 και εκ. 35 - η 1° |
 μεσονυκτιου 37 α
 XIV, 2 ελ. δε | θορ. εστ. 3 και συντρ. το αλ.
 κατα της 4 εαυτ., και λεγοντες 5 - το μυρ.
 τριακ. δην.

ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἀφετε αὐτήν· τί αὐτῇ 6
 κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον ἡργάσατο ἐν ἐμοί.
 πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν, 7
 καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοῖς εὖ ποιῆσαι, ἐμέ
 δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ὃ ἔσχεν ἐποίησεν· προέ- 8
 λαβεν μυρίσαι τὸ σῶμά μου εἰς τὸν ἐνταφιασμόν.
 ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγ- 9
 γέλιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη
 λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Καὶ 10
 Ἰούδας Ἰσκαριώθ, ὁ εἰς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθεν
 πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτὸν παραδοῖ αὐτοῖς.
 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο 11
 αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐζήτει πῶς αὐτὸν
 εὐκαίρως παραδοῖ.

Dt. 15, 11.

10. 11:
 Mt. 26, 14-16.
 Lk. 22, 3-6.

Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ 12
 πάσχα ἔθουν, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
 Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγης
 τὸ πάσχα; καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν 13
 αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν,
 καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος
 βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, ¹ καὶ ὅπου ἐὰν 14 11, 3.
 εἰσέλθῃ εἶπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι Ὁ Διδάσ-
 καλος λέγει Ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμά μου, ὅπου
 τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; καὶ 15
 αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον
 ἑτοιμον· καὶ ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν. καὶ ἐξῆλθον 16
 οἱ μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὑρον
 καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.
 Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. 17

12-16:
 Mt. 26, 17-19.
 Lk. 22, 7-13.

17-25:
 Mt. 26, 20-29.
 Lk. 22, 14-23.
 Jn. 13, 21-26.

6 εἰργασατο εἰς ἐμε 7 αὐτοὺς 8 εἶχε αὐτὴ |
 μου το σ. 9 -δε | αν | εὐαγγ. τουτο 10 ο Ι. ο
 Ισκαριωτης, εἰς | παραδω αυτον 11 ευκ. αυτ. παραδω
 14-μου 1° 15 ανωγειν | -και 2° 16 μαθ.
 αυτου

- 18 καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς
 εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παρα-
 19 δώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. ἤρξαντο λυπεῖσθαι
 20 καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς κατὰ εἰς Μήτι ἐγώ; ὁ δὲ
 εἶπεν αὐτοῖς Εἰς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος
 21 μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρίβλιον. ὅτι ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ·
 οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεν-
 22 νήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν
 λαβὼν ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐ-
 τοῖς καὶ εἶπεν Λάβετε· τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά
 23 μου. καὶ λαβὼν ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν
 24 αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς Τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ
 25 ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
 οὐκέτι οὐ μὴ πῶς ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου
 ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν
 26 τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλ-
 27 θον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Καὶ λέγει αὐτοῖς
 ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες σκανδαλισθήσεσθε, ὅτι
 γέγραπται Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ τὰ πρόβατα
 16, 7. 28 διασκορπισθήσονται. ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί
 29 με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ὁ δὲ Πέτρος
 ἔφη αὐτῷ Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται,
 30 ἀλλ' οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν
 Jn. 13, 38. λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἢ

26—31:
 Mt. 26, 30—35.
 Lk. 22, 31—34, 39.
 Ps. 113—118.
 Zec. 13, 7.

18 ειπ. ο Ιησ. 19 οι δε ηρξ. | καθ | εγω; και
 αλλος, Μήτι εγω; 20 αποκριθεις ειπ. | εκ των
 21 — οτι | S(R) καλ. ην 22 λαβ. ο Ιησους | Λαβ.,
 φαγετε 23 το ποτ. 24 μου, το | SR^m της καινης
 διαθ. | το περι πολλων εκχυννομενον 25 γεννηματος
 27 σκανδ. εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη | διασκορπισθησεται
 τα πρ. 29 Και ει 30 — συ | εν τη ν. ταυτη

οὐκ ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς με ἀπαρνήσῃ. ὁ δὲ 31 Jn. 11, 16.
ἐκπερισσῶς ἐλάλει Ἐὰν δέῃ με συναποθανεῖν
σοι, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ
πάντες ἔλεγον.

Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθση- 32 32-42:
μανεὶ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Καθίσατε Mt. 26, 26-46,
ὥδε ἕως προσεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν 33 Lk. 22, 40-46.
Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην μετ' Jn. 18, 1.
αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν,
καὶ λέγει αὐτοῖς Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως 34 Jn. 12, 27.
θανάτου· μείνατε ὥδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ προ- 35 Ps. 43, 5.
ελθὼν μικρὸν ἐπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύ-
χετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ
ὥρα, καὶ ἔλεγεν Ἀββὰ ὁ Πατήρ, πάντα δυνατά 36 10, 38.
σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ'
οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. καὶ ἔρχεται καὶ 37
εὕρισκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ
Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρη-
γορῆσαι; γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ 38
ἔλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον,
ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσ- 39
ῆύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. καὶ πάλιν 40
ἐλθὼν εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν
οἱ ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν
τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ 41
λέγει αὐτοῖς Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀνα-
παύεσθε· ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδοται
ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρ-

30 απαρν. με 31 εκ περισσου ελεγε μαλλον |
με δεη. 32 Γεθσημανη 33 και Ιω. μεθ εαυτου
35 επεσεν 36 απ ε. τουτο 38 (R^m γρηγορεите,
και προσευχεσθε ινα) | SR εισελθητε 40 και υποστρε-
ψας ευρ. αυτ. παλ. καθ. | οι οφθ. αυτ. βεβαρημενοι |
αυτω αποκρ.

Jn. 14, 31. 42 τωλῶν. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς

43-54:

Mt. 26, 47-58.

Lk. 22, 47-55.

Jn. 18, 2-18.

43 με ἡγγικεν. Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος
 παραγίνεται ὁ Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα, καὶ μετ'
 αὐτοῦ ὄχλος μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν
 ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσ-
 44 βυτέρων. δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσ-
 σημον αὐτοῖς λέγων Ὅν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν·
 45 κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. καὶ
 ἐλθὼν εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ λέγει Ῥαββεῖ,
 46 καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· οἱ δὲ ἐπέβαλαν τὰς
 47 χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. εἰς δέ τις
 τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν
 ἔπαισεν τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν
 48 αὐτοῦ τὸ ὠτᾶριον. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
 αὐτοῖς Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν
 49 καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς
 ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ
 50 με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ
 51 ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. Καὶ νεανίσκος
 τις συνηκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα
 52 ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ κρατοῦσιν αὐτόν· ὁ δὲ κατα-
 λιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν.

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα,
 καὶ συνέρχονται πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσ-
 54 βύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ
 μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐ-
 λὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συνκαθήμενος μετὰ τῶν
 55 ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. Οἱ

55-65:

Mt. 26, 59-68.

Lk. 22, 63-71.

Jn. 18, 19-24.

43 ευθεως (it. 45) | - ο | εις ων | οχλ. πολυς
 44 απαγαγετε 45 Ραββι, ραββι 46 επεβαλον
 επ αυτον τ. χ. αυτων 47 ωτιον 48 εξηλθετε |
 (SR με;) 50 παντ. εφυγ. 51 εις τις ν. ηκολουθει
 αυτ. οι νεανισκοι 52 εφ. απ αυτων 53 SR
 συνερχ. αυτω

δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ
 τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν,
 καὶ οὐχ ἠῤῥισκον· πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν 56
 κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. καὶ 57
 τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέ-
 γοντες ὅτι Ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι 58 Jn. 2, 19; 4, 21. 23.
 Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον
 καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκο-
 δομήσω. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐ- 59
 τῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώ- 60
 τησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; τί
 οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ 61 15, 5. Is. 53, 7.
 οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπη-
 ρώτα αὐτόν καὶ λέγει αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ
 Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἐγὼ 62 Dn. 7, 13.
 εἰμι, καὶ ὅψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν
 καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν
 νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρῆξας 63
 τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει Τί ἔτι χρειάν ἔχομεν
 μαρτύρων; ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν 64 Jn. 19, 7.
 φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον
 εἶναι θανάτου. Καὶ ἡρξάντο τινες ἐμπτύειν αὐτῷ 65
 καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ κολα-
 φίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ Προφήτευσον, καὶ
 οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔλαβον. Καὶ 66
 ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία
 τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἰδοῦσα τὸν 67
 Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει
 Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ.

55 ευρισκον 60 εις το μ. 61 και ουδεν
 απεκρ. 62 καθ. εκ δεξ. 64 ειναι ενοχ. 65 το
 πρ. αυτ. | εβαλλον 66 εν τ. αυ. κατω 67 N.
 Ιησου ησθα

14, 68-15, 7 Κατα Μαρκον

68 ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων Οὐτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι
 σὺ τί λέγεις. καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον.
 69 καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν λέ-
 γειν τοῖς παρεστῶσιν ὅτι Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν.
 70 ὁ δὲ πάλιν ἡρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν
 οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ Ἀληθῶς ἐξ
 71 αὐτῶν εἶ. καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ. ὁ δὲ ἤρξατο
 ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύναι ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄν-
 80. 72 θρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου
 ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ
 ῥῆμα ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα
 δις φωνῆσαι τρίς με ἀπαρνήσῃ. καὶ ἐπιβαλὼν
 ἔκλαιεν.

Mt. 27, 1-2.
 Lk. 22, 66; 23, 1.
 Jn. 18, 28.

2-19:

Mt. 27, 11-30.
 Lk. 23, 2-25.
 Jn. 18, 28-19, 16.

14, 61. 15, 53, 7.

15 Καὶ εὐθὺς πρῶτὶ συμβούλιον ἐτοιμάσαντες οἱ
 ἄρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων
 καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπή-
 2 νεγκαν καὶ παρέδωκαν Πειλάτῳ. καὶ ἐπηρώ-
 τησεν αὐτὸν ὁ Πειλᾶτος Σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν
 Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει Σὺ λέγεις.
 3 καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἄρχιερεῖς πολλά.
 4 ὁ δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων Οὐκ
 5 ἀποκρίνη οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. ὁ
 δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν
 6 τὸν Πειλᾶτον. Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυνεν αὐτοῖς
 7 ἓνα δέσμιον ὃν παρητοῦντο. ἦν δὲ ὁ λεγόμενος
 Βαραββᾶς μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος, οἷ-

68 Ουκ οἶδα, οὐδε | (R^m ἐπισταμαι· συ τι λεγεις;) | τι
 συ | SR^c προαιλ.· και αλεκτωρ εφωνησε 69 παλ.
 ηρξ. | παρεστηκοσιν 70 ει 2^ο] + και η λαλια σου
 ομοιαζει 71 ομνυειν 72 - ευθυς | του ρηματος
 ου | φων. δις, απ. με τρ.

XV, 1 ευθεως επι το πρ. | S(R) συμβ. ποιησαντες |
 τω Π. 2 ειπεν αυτω 4 επηρωτησεν | καταμαρτυ-
 ρουσιν 6 ονπερ ητουντο 7 συστασιαστων

τινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. καὶ 8
 ἀναβὰς ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐποίει
 αὐτοῖς. ὁ δὲ Πειλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων 9
 Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα τῶν Ἰου-
 δαίων; ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώ- 10
 κεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς 11
 ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν
 ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἀπο- 12
 κριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς Τί οὖν ποιήσω ὃν λέγετε
 τὸν Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν 13
 Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πειλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς 14
 Τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν
 Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πειλᾶτος βουλόμενος 15
 τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς
 τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φρα-
 γελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς 16
 αὐλῆς, ὃ ἐστὶν Πραιτώριον, καὶ συνκαλοῦσιν
 ὅλην τὴν σπεῖραν. καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν 17
 πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες
 ἀκάνθινον στέφανον· καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι 18
 αὐτόν Χαῖρε, Βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔτυπ- 19
 τον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυνον
 αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ.
 καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν 20
 πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.
 Καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν.
 καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρη- 21
 ναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάν-
 δρου καὶ Ρούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

Jn. 11, 48; 12, 19.
 Mt. 21, 28.

20-41:

Mt. 27, 31-54.
 Lk. 23, 26-49.
 Jn. 19, 16-30.

Ro. 16, 13.

8 αναβοησας | αει επ. 12 αποκρ. παλ. ειπεν |
 ουν θελετε | - τον 14 κακ. εποι. | περισσοτερως
 17 ενδυνουσιν 20 αυτου] τα ιδια

15, 22—36 Κατα Μαρκον

- 22 καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν τόπον, ὃ
 Ps. 69, 21. 23 ἐστὶν μεθερμηνεύμενος Κρανίου τόπος. καὶ
 ἐδίδουν αὐτῷ ἐσμυρνισμένον οἶνον· ὃς δὲ οὐκ
 Ps. 22, 18. 24 ἔλαβεν. καὶ σταυροῦσιν αὐτόν, καὶ διαμερίζονται
 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς
 25 τί ἄρῃ. ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.
 26 καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμ-
 μένη Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.
 27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστές, ἓνα ἐκ
 Ps. 22, 7; 109, 25, 14, 58. 29 δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. Καὶ οἱ
 παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινεῦντες
 τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες Οὐὰ ὁ κατα-
 λύνων τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν ἐν τρισὶν ἡμέραις,
 30 σῶσον σεαυτὸν καταβὰς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.
 31 ὁμοίως καὶ οἱ ἄρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλή-
 λους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον Ὑλλους
 Mt. 16, 1. 4. 32 ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· ὁ Χριστὸς
 ὁ Βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ
 σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. καὶ οἱ
 συνεσταυρωμένοι σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.
 Am. 8, 9. 33 Καὶ γενομένης ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο ἐφ'
 Ps. 22, 1. 34 ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. καὶ τῇ ἐνάτῃ
 ὥρᾳ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ Ἑλωὶ
 Ἑλωὶ λαμὰ σαβαχθανεὶ; ὃ ἐστὶν μεθερ-
 μηνεύμενον Ὁ Θεός μου ὁ Θεός μου, εἰς τί
 35 ἐγκατέλιπές με; καὶ τινες τῶν παρεστηκότων
 Ps. 69, 21. 36 ἀκούσαντες ἔλεγον Ἴδε Ἠλείαν φωνεῖ. δραμῶν

22 ἐπὶ Γολγοθᾶ | μεθερμηνευομενον 23 αὐτῷ
 πιεῖν | ο δε 24 σταυρωσαντες αὐτ., διεμεριζον
 28 SR^m καὶ ἐπληρωθῇ ἡ γραφὴ ἡ λεγουσα, Καὶ μετὰ
 ανομων ἐλογισθῇ. 29 καὶ ἐν τρ. ημ. οἰκ. 30 καὶ καταβα
 31 δε καὶ | (R^m σωσαι;) 32 τοῦ Ἰσ. | — σιν 33 Ἰ' ἐν.
 δε 34 τῇ ὥρᾳ τῇ ἐνν. | μεγ., λεγων, λαμμὰ | με
 εγκ. 35 S(R) Ἰδου

δέ τις γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθεῖς καλάμῳ
ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων Ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται
Ἡλείας καθελεῖν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείς 37
φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν. Καὶ τὸ καταπέ- 38
τασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπ' ἄνωθεν ἕως
κάτω. Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ 39
ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως ἐξέπνευσεν, εἶπεν Ἀλη-
θῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος Υἱὸς Θεοῦ ἦν. Ἦσαν 40 Lk. 2, 2, 3.
δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς
καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου
τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσήτος μήτηρ καὶ Σαλώμη, αἱ 41
ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διη-
κόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι
αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν Παρα- 42 42—47:
σκευή, ὃ ἐστὶν προσάββατον, ἔλθων Ἰωσήφ 43 Mt. 27, 57—61.
ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ Lk. 23, 50—55.
αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, Jn. 19, 38—42.
τολμήσας εἰσῆλθεν πρὸς τὸν Πειλᾶτον καὶ ᾗτή-
σατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πειλᾶτος 44
ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος
τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτόν εἰ πάλαι ἀπέ-
θανεν· καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο 45
τὸ πτώμα τῷ Ἰωσήφ. καὶ ἀγοράσας σινδύνα 46
καθελὼν αὐτόν ἐνείλησεν τῇ σινδόνι καὶ κατέ-
θηκεν αὐτόν ἐν μνήματι ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ
πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν
τοῦ μνημείου. ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ 47
Μαρία ἡ Ἰωσήτος ἐθεώρουν ποῦ τέθεται.

36 δε εις, και | περιθ. τε 38 απο 39 SR^m
ουτω κραξας | ο ανθρ. ουτ. υι. ην Θ. 40 αἱς ην και |
του Ιακ. | Ιωσή 41 αἱ και 43 ηλθεν | -τον
44 παλαι] R^m ηδη 45 σωμα 46 και καθελ. |
Ε εθηκεν | μνημειω 47 Μαρια Ιωσή | τιθεται

1-8:

Mt. 28, 1-8.
Jk. 24, 1-12.
Jn. 20, 1-10.

16 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρίῳ ἡ
 Μαγδαληνῇ καὶ Μαρίῳ ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ
 Σαλώμῃ ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλεί-
 2 ψωσιν αὐτόν. καὶ λίαν πρῶτὴ τῇ μιᾷ τῶν σαββά-
 των ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνήμα, ἀνατείλαντος τοῦ
 3 ἡλίου. καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς Τίς ἀποκυλίσει
 4 ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; καὶ
 ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀνακεκύλισται ὁ
 5 λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. καὶ εἰσελθοῦσαι
 εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν
 τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ
 6 ἐξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς Μὴ ἐκ-
 θαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν
 ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ
 14, 28. 7 τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλὰ ὑπάγετε εἰπατε
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι Προάγει
 ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε,
 8 καθὼς εἶπεν ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ
 τοῦ μνημείου, εἶχεν γὰρ αὐτὰς τρόμος καὶ
 ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπαν· ἐφοβοῦντο
 γάρ.

Lk. 8, 2.
Jn. 20, 11-18.

9 [[Ἀναστὰς δὲ πρῶτὴ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη
 πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, παρ' ἧς ἐκβε-
 10 βλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγ-
 γειλεν τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις πενθοῦσι καὶ
 11 κλαίουσιν· καὶ αὐτοὶ ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη
 Lk. 24, 13-35. 12 ὑπ' αὐτῆς ἠπίστησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν
 ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ
 13 μορφῇ πορευομένοις εἰς ἀγρόν· καὶ αὐτοὶ ἀπελ-

θόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις
ἐπίστευσαν. Ὑστερον δὲ ἀνακειμένοις αὐτοῖς 14 **14-18:**
τοῖς ἑνδεκα ἐφαιερώθη, καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπι- Lk. 24, 36-49.
Jn. 20, 19-23.
στίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν ὅτι τοῖς θεασα- 1 Co. 15, 5.
μένοις αὐτὸν ἐγγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. καὶ 15 Mt. 28, 18-20.
εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα
κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ὁ 16 Ac. 2, 38.
πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ
ἀπιστήσας κατακριθήσεται. σημεία δὲ τοῖς 17 Ac. 16, 18.
Ac. 2, 4, 11;
10, 46.
πιστεύσασιν ταῦτα παρακολουθήσει, ἐν τῷ ὀνό-
ματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν, γλώσσαις λαλή-
σουσιν καιναῖς, ὅφεις ἀροῦσιν καὶ θανάσιμόν 18 Lk. 10, 19.
Ac. 28, 3-6.
Ja. 5, 14, 15.
τι πῶσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάβῃ, ἐπὶ ἀρρώστους
χεῖρας ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς ἔξουσιν. Ὁ μὲν 19 **19:**
οὖν Κύριος Ἰησοῦς μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς Lk. 24, 50-53.
Ac. 1, 4-11,
1 Ti. 3, 16.
Ps. 110, 1.
Ac. 7, 55.
2 K. 2, 11.
ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν
τοῦ Θεοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν παν- 20 He. 2, 4.
ταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον
βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.]]

ΑΛΛΩΣ

[[Πάντα δὲ τὰ παρηγγελμένα τοῖς περὶ τὸν
Πέτρον συντόμως ἐξήγγειλαν. Μετὰ δὲ ταῦτα
καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ ἀνατολῆς καὶ ἄχρι δύσεως
ἐξαπέστειλεν δι' αὐτῶν τὸ ἱερόν καὶ ἄφθαρτον
κήρυγμα τῆς αἰωνίου σωτηρίας.]]

14 - δε 17 R^m - καιναις 18 βλαψει 19 - Ιησ.
20 SR σημ. Αμην. SR - ΑΛΛΩΣ κτλ.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

- 1 Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι
 διύγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν
 2 πραγμάτων, καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς
 3 αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, ἔδοξε
 κάμοι παρηκολουθηκότε ἀνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς
 4 καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ¹ ἵνα ἐπι-
 γνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.
- 5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου βασιλέως
 τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ
 ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγα-
 τέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ.
 6 ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέροι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ,
 πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιοῦ-
 7 μασιν τοῦ Κυρίου ἀμεμπτοι. καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς
 τέκνον, καθότι ἦν ἡ Ἐλισάβετ στείρα, καὶ
 ἀμφοτέροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν
 8 ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν
 τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐναντι τοῦ Θεοῦ,
 9 κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι
 10 εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, καὶ πᾶν τὸ
 πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρῃ
 11 τοῦ θυμιάματος. ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου

Inser. ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΑΓΙΟΝ ΕΤΑΓΓΕΛΙΟΝ.

I. 5 Ηρ. του β. | η γυνη αυτου | Ελισαβετ κτλ.
 6 ενωπιον 7 η Ελίσ. ην 10 του λαου ην

ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιά-
 ματος. καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος 12
 ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ 13
 ἄγγελος Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη
 ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνή σου Ἐλεισάβετ γεννήσει
 υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννη·
 καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ 14
 ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται. ἔσται γὰρ 15
 μέγας ἐνώπιον Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ
 μὴ πίνει, καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι
 ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν 16
 Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν·
 καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύ- 17
 ματι καὶ δυνάμει Ἡλεία, ἐπιστρέψαι καρδίας
 πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δι-
 καίων, ἐτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.
 καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον Κατὰ τί 18
 γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ
 γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.
 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ Ἐγὼ εἰμι 19
 Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ
 ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σέ καὶ εὐαγγελίσασθαι
 σοι ταῦτα· καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνά- 20
 μενος λαλῆσαι ἄχρι ἥς ἡμέρας γένηται ταῦτα,
 ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες
 πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. καὶ ἦν ὁ 21
 λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον
 ἐν τῷ χρονίζειν ἐν τῷ ναῷ αὐτόν. ἐξελθὼν δὲ 22
 οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι
 ὀπτασίαν ἐώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν
 διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενεν κωφός. καὶ ἐγέ- 23

Nu. 6, 3.
 Jk. 13, 4, 5.
 1 S. 1, 11.

Mt. 17, 11-13.
 Mal. 3, 1; 4, 5, 6.

Gn. 18, 11.

Dan. 8, 16; 9, 21.
 He. 1, 14.

14 γεννησει
 σεται | Ἡλιου

15 του Κυριου
 21 αυτ. εν τω ναω

17 R^m προσελευ-
 22 ηδυνατο

- νετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας
 24 αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Μετὰ
 δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλεισάβητ ἡ
 γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε,
 Gn. 30, 23. 25 λέγουσα ὅτι Οὕτως μοι πεποίηκεν Κύριος ἐν
 ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν ὄνειδος μου ἐν
 ἀνθρώποις.
 26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος
 Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας
 2, 5. Mt. 1, 16. 18. 27 ἥ ὄνομα Ναζαρέθ, πρὸς παρθένον ἐμνηστευμένην
 ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυεὶδ, καὶ τὸ
 Jg. 5, 24. 28 ὄνομα τῆς παρθένου Μαρίας. καὶ εἰσελθὼν πρὸς
 αὐτὴν εἶπεν Χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ
 29 σου. ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελο-
 30 γίζετο ποταπὸς εἶη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. καὶ εἶπεν
 ὁ ἄγγελος αὐτῇ Μὴ φοβοῦ, Μαρίας· εὑρες γὰρ
 Jg. 13, 3. 31 χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. καὶ ἰδοὺ συλλήμψῃ ἐν
 Is. 7, 14. 2, 1. 21-23. 32 γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα
 Is. 9, 7. 2, 8. 7, 12, 13, 16. 33 αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται μέγας καὶ Υἱὸς
 Mic. 4, 7. 34 Θεὸς τὸν θρόνον Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ
 Dn. 7, 14. 35 βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας,
 36 καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπεν
 δὲ Μαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον Πῶς ἔσται τοῦτο,
 Ex. 13, 12. 37 ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγ-
 Mt. 1, 18, 20. 38 γελος εἶπεν αὐτῇ Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται
 ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι·
 διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται Υἱὸς
 39 Θεοῦ. καὶ ἰδοὺ Ἐλεισάβητ ἡ συγγενὴς σου καὶ

25 ο Κυριος | το ον. 26 απο] υπο | Ναζαρετ
 27 μεμνηστ. 28 εισελθ. ο αγγελος πρ. | SR^m σου·
 ευλογημενη συ εν γυναιξιν 29 δε ιδουσα διεταρ. επι
 τ. λογω αυτου 35 γενν.] R^m + εκ σου | (R, υιος)
 36 συγγενης

αὕτῃ συνείληφεν υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος
μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στεῖρα·
ὅτι οὐκ ἀδυνατήσκει παρὰ τοῦ Θεοῦ πᾶν ῥῆμα. 37 Gn. 18, 14
εἶπεν δὲ Μαριάμ Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό 38
μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς
ὁ ἄγγελος. Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς 39
ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ
σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν 40
οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἡσπάσατο τὴν Ἑλισάβετ.
καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς 41 15. Gn. 25, 22
Lxx.
Μαρίας ἡ Ἑλισάβετ, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος
ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος
Ἁγίου ἡ Ἑλισάβετ, καὶ ἀνεφώνησεν κραυγῇ 42 1pt. 28, 9.
Jk. 5, 24.
μεγάλῃ καὶ εἶπεν Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν,
καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. καὶ 43
πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου
μου πρὸς ἐμέ; ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ 44
ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν
ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. καὶ 45 20; 11, 28.
μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς
λεδαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου. Καὶ εἶπεν 46 1 S. 2, 1-10.
Μαριάμ

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον,
καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ 47
τῷ Σωτηρί μου·

ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης 48 25. 1 S. 1, 11.
Ps. 113, 5, 6,
11, 27.
αὐτοῦ.

ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριούσιν με
πᾶσαι αἱ γενεαί·

ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ δυνατός.
καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 49 Ps. 111, 9.

36 συνειληφναι | γηρα 37 τω Θεω 41 η Ελισ.
τον ασπ. της Μαρ. 42 φωνη μεγ. 43 προς με
45 (SR^t πιστευσασα, οτι) 49 μεγαλεια

- Ps. 103, 13, 17. 50 καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς
τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
- Ps. 89, 10, 2 S. 22, 28. 51 Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ,
διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας
αὐτῶν.
- Ps. 147, 6, Job 12, 19; 5, 11, 1 S. 2, 7. 52 καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσεν
ταπεινοὺς,
- 1 S. 2, 5, Ps. 34, 10; 107, 9. 53 πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας
ἐξαπέστειλεν κενούς.
- Is. 41, 8, Ps. 98, 3. 54 ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ,
μνησθῆναι ἐλέους,
- Mic. 7, 20, Gn. 17, 7; 18, 18; 22, 17. 55 καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,
τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς
τὸν αἰῶνα.
- 56 Ἐμείνεν δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡς μῆνας τρεῖς,
καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.
- 57 Τῇ δὲ Ἐλεισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ
- 58 τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν
οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν
Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέ-
- Gn. 17, 12. 59 χαιρον αὐτῇ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ὀγδόῃ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν
αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν.
13. 60 καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν Οὐχί,
61 ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. καὶ εἶπαν πρὸς αὐ-
τήν ὅτι Οὐδεὶς ἐστὶν ἐκ τῆς συγγενείας σου ὃς
62 καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. ἐνένεον δὲ τῷ
63 πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό. καὶ
αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων Ἰωάννης ἐστὶν
64 ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ἠανεψήθη
δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα

50 εἰς γενεας γενεων 56 ὡσει 59 ἐν τη ογδ.
ἡμ. 61 εἶπον | ἐν τη συγγενεια 62 καλ. αὐτον
63 το ονομα

αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν. Καὶ 65
 ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιουκοῦντας
 αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελα-
 λείτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἔθεντο πάντες 66
 οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες Τί
 ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ γὰρ χεὶρ Κυρίου
 ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ 67
 ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἐπροφήτευσεν
 λέγων

Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, 68 7, 16. Ps. 41, 13;
 ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ
 λαῷ αὐτοῦ,

καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν 69 1 S. 2, 10.
 ἐν οἴκῳ Δαυίδ παιδὸς αὐτοῦ,
 καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ' 70
 αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ,

σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάν- 71 Ps. 106, 10.
 των τῶν μισούντων ἡμᾶς,

ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν 72 Ps. 105, 8;
 καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ,
 ὅρκον ὃν ᾤμωσεν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, 73 Gn. 17, 7.
 τοῦ δοῦναι ἡμῖν ἰσχύος ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν 74 Lv. 26, 42.
 ῥυσθέντας
 Gn. 22, 16. 17.
 Mic. 7, 20.
 Tit. 2, 12. 14.

λατρεύειν αὐτῷ ἰσχύος ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν 75
 ἐνώπιον αὐτοῦ πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κλη- 76 Mal. 3, 1.
 θήσῃ. Mt. 3, 3.

προπορεύσῃ γὰρ ἐνώπιον Κυρίου ἐτοιμάσαι
 ὁδὸν αὐτοῦ,

66 — γαρ 67 προεφητευσεν 69 εν τω οικ. Δ.
 του παιδ. 70 τ. αγ. των 74 SR των εχθρ. ημων
 75 πασας τας ημερας της ζωης ημων 76 — δε [ενωπ.]
 SR προς προσωπου

1, 77-2, 10 Κατα Λουκαν

- Jer. 31, 34. 77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ
ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν,
- Nu. 24, 17. 78 διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν,
Is. 60, 1. 2.
Mal. 4, 2. ἐν οἷς ἐπισκέψεται ἡμᾶς ἀνατολή ἐξ ὕψους,
- Mt. 4, 16. 79 ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθη-
Is. 9, 2; 58, 8. μένοις,
τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν
εἰρήνης.
- Mt. 3, 1. 80 Τὸ δὲ παιδίον ἠΐξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύ-
ματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀνα-
δείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.
- 2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν
δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι
2 πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. αὕτη ἀπογραφὴ πρώτη
3 ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. καὶ
ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν
4 ἑαυτοῦ πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρέθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν
εἰς πόλιν Δαυεὶδ ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ
1, 27. 5 εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυεὶδ, ἀπο-
γράψασθαι σὺν Μαριάμ τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ,
6 οὔσῃ ἐγκύῳ. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς
Mt. 1, 25. 7 ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ
ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαρ-
γάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ,
διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.
8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυ-
λοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς
9 ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. καὶ ἄγγελος Κυρίου
ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν
10 αὐτοῖς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ

78 SR^m επεσκεψατο

II, 2 αυτη η απογρ. 3 εαυτ.] ιδιαν 5 μεμνηστ.
αυτω γυναικι 7 τη φατνη 9 και ιδου,

εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος Μὴ φοβεῖσθε· ἰδὸν
 γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις
 ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον ¹¹
 Σωτὴρ, ὃς ἐστὶν Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυεὶδ.
 καὶ τοῦτο ὑμῖν σημεῖον, εὐρήσετε βρέφος ἐσπαρ- ¹²
 γανωμένον καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ. καὶ ἐξαίφνης ¹³ ^{Dn. 7, 10.}
 ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλήθος στρατιᾶς οὐρανοῦ
 αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ¹⁴ ^{19, 38. Is. 57, 19.}
 ἀνθρώποις εὐδοκίας. ^{Eph. 2, 14, 17.}

Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐ- ¹⁵
 ρανὸν οἱ ἄγγελοι, οἱ ποιμένες ἐλάλουν πρὸς ἀλλή-
 λους Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ
 ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν
 ἡμῖν. καὶ ἦλθαν σπεύσαντες, καὶ ἀνεύραν τήν ¹⁶
 τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον
 ἐν τῇ φάτνῃ· ἰδόντες δὲ ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ¹⁷ ^{10-12.}
 ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου
 τούτου. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν ¹⁸
 περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς
 αὐτούς· ἡ δὲ Μαρία πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ¹⁹ ^{51.}
 ταῦτα συνβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. καὶ ²⁰
 ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες
 τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς
 ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περι- ²¹ ^{1, 31. 59.}
 τεμεῖν αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς,
 τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημ-
 φθῆναι αὐτόν ἐν τῇ κοιλίᾳ. ^{Lv. 12, 3 ss.}

12 S(R) το σημειον | — και 2° | εν τη φ. 14 SR^m
 ειρηνη· εν ανθρ. ευδοκια 15 αγγ., και οι ανθρωποι
 οι ποιμ. ειπον πρ. 16 ηλθον | ανευρον 17 διεγνωρ.
 19 Μαριαμ 20 επεστρεψαν 21 αυτον] το
 παιδιον

- Lv. 12, 22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ
 αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν
 Ex. 13, 2. 12. 15. 23 εἰς Ἱεροσόλυμα παραστήσαι τῷ Κυρίῳ, καθὼς
 γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι Πᾶν ἄρσεν διανοίγον
 Lv. 12, 8; 5, 11. 24 μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται, καὶ τοῦ δοῦναι
 θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου,
 Is. 40, 1; 49, 13. 25 ζεύγος τρυγόνων ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν. Καὶ
 ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἱερουσαλὴμ ᾧ ὄνομα Συ-
 μεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής,
 προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ
 26 Πνεῦμα ἦν Ἅγιον ἐπ' αὐτόν· καὶ ἦν αὐτῷ κεχηρ-
 ματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου μὴ
 ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἂν ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου.
 27 καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν
 τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ
 ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου
 28 περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγ-
 κάλας καὶ εὐλόγησεν τὸν Θεὸν καὶ εἶπεν
 Gn. 46, 30. 29 Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα,
 κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ·
 Is. 40, 5; 52, 10. 30 ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,
 31 ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,
 Is. 42, 6; 49, 6;
 25, 7; 46, 13. 32 φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν
 καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.
 33 καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ θαυμάζοντες
 Is. 8, 14.
 Mt. 21, 42.
 1 Co. 1, 23.
 1 P. 2, 8. 34 ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. καὶ εὐλόγησεν
 αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα
 αὐτοῦ Ἰδοὺ οὗτος κείμενος εἰς πτώσιν καὶ ἀνά-
 στασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον
 35 ἀντιλεγόμενον — καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν

22 αυτων] αυτης 24 -τω | (SR Κυριου, Ζευγ.) |
 νεοσσοις 25 ην ανθρ. | (R) Σιμεων, it. 34 | Πν.
 Ἅγιον ην 26 -αν 28 αγκ. αυτου 32 (SR
 εθνων,) 33 ην Ιωσηφ κ. η μητ. αυτου

διελεύσεται ῥομφαία —, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν
 ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. Καὶ ἦν 36
 Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς
 Ἀσὴρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς,
 ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς ἔτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας
 αὐτῆς, καὶ αὕτη χήρα ἕως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσ- 37 1 Ti. 5, 5.
 σάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ νηστεύσας καὶ
 δεήσασιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ 38 Is. 52, 9.
 αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Θεῷ
 καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις
 λύτρωσιν Ἱερουσαλήμ.

Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον 39
 Κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς πόλιν
 ἑαυτῶν Ναζαρέθ.

Τὸ δὲ παιδίον ἠΰξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πλη- 40 Mt. 1, 80.
 ρούμενον σοφία, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς 41 Ex. 23, 14—17.
 Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. Καὶ ὅτε 42
 ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβαινόντων αὐτῶν κατὰ
 τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, καὶ τελειωσάντων τὰς 43 Ex. 12, 18.
 ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν
 Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν
 οἱ γονεῖς αὐτοῦ. νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν 44
 τῇ συνοδίᾳ ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν
 αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενεῦσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, καὶ 45
 μὴ εὐρόντες ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀναζη-
 τοῦντες αὐτόν. καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς 46

36 ἐτη μετὰ ἀνδρ. ἐπτα 37 αὕτη | ὡς | ἀπο τοῦ
 38 αὕτη αὐτῇ | Θεῷ] Κυρίῳ | ἐν Ιερ. 39 ἀπαντα |
 υπεστρ. | εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν 40 ἐκρ. πνευματι |
 SR σοφίας 42 ἀναβαινόντων αὐτ. εἰς Ιεροσόλυμα
 43 ἐγνω Ἰωσηφ καὶ ἡ μητὴρ αὐτ. 44 ἐν τῇ συν.
 εἶναι | συγγενεσι καὶ ἐν 45 εὐρ. αὐτόν | ζητούντες
 46 μεθ

- εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ
 τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερω-
 47 τῶντα αὐτοὺς· ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες
 αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ.
 48 καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ εἶπεν πρὸς
 αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν
 οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου καὶ γὰρ ὁδυνώμενοι ζητοῦ-
 Jn. 2, 16. 49 μέν σε. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Τί ὅτι ἐζητεῖτέ
 με; οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ Πατρός μου δεῖ
 50 εἶναί με; καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλά-
 19. 51 λησεν αὐτοῖς. καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν
 εἰς Ναζαρέθ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ
 μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ἐν τῇ
 1 S. 2, 26.
 Pr. 3, 4. 52 καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν ἐν τῇ
 σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀν-
 θρώποις.
 3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας
 Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πει-
 λάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετρααρχούντος τῆς
 Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ
 αὐτοῦ τετρααρχούντος τῆς Ἰουραίας καὶ Τρα-
 χωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιλη-
 2 νῆς τετρααρχούντος, ἐπὶ ἀρχιερέως Ἀννα καὶ
 Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάνην τὸν
 3 Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς
 3-18: Mt. 3, 1-12.
 Mk. 1, 1-8.
 1s. 40, 3-5. πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων
 4 βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ὡς
 γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαίου τοῦ προ-
 φήτου

48 καὶ πρ. αὐτ. ἡ μ. αὐτ. εἶπε | ἐζητουνμεν 51 ρημ.
 ταυτα 52 - εν τη

III, 1 τετραρχουντος ter 2 επ' αρχιερων |
 τον του Ζ. 4 προφ., λεγοντος

Φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ·

πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται

5

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται,

καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείας

καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λεῖας·

καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ. 6

Ac. 28, 28.

Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπ- 7

Mt. 23, 32.
Jn. 3, 36.

τισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέ-

δειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· 8

καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς Πατέρα ἔχομεν

τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς

ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.

ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων 9

κείται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν

ἐκκύπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Καὶ ἐπηρώ- 10

των αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες Τί οὖν ποιήσωμεν;

ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας 11

μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα

ὁμοίως ποιείτω. ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπ- 12

τισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν Διδάσκαλε, τί

ποιήσωμεν; ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μηδὲν 13

πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε.

ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες 14

Τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς; καὶ εἶπεν αὐτοῖς

Μηδένα διασείσητε μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ

ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. Προσδοκῶντος 15

Jn. 1, 19-28.

δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς

καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μή ποτε αὐ-

5 ευθειαν 10 ποιησωμεν 11 λεγει 12 ειπον |
ποιησωμεν 14 Και ημεις τι ποιησωμεν | προς
αυτους

- Ac. 13, 25. 16 τὸς εἶη ὁ Χριστός, ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ
 Ἰωάννης Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται
 δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς λῦσαι
 τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς
 17 βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί· οὗ τὸ
 πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθᾶραι τὴν ἄλωνα
 αὐτοῦ καὶ συναγαγεῖν τὸν σίτον εἰς τὴν ἀποθήκην
 αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.
 18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελί-
 ζετο τὸν λαόν· ὁ δὲ Ἑρώδης ὁ τετραάρχης,
 ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἑρωδιάδος τῆς
 γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων
 20 ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἑρώδης, προσέθηκεν
 καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν, κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν
 φυλακῇ.
 21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν
 λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχο-
 μένου ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανόν, καὶ καταβῆναι τὸ
 Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῶς εἶδει ὡς περιστερὰν
 ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι Σὺ εἶ
 23 ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. Καὶ
 αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἀρχόμενος ὥσει ἐτῶν τριάκοντα,
 24 ὧν υἱός, ὡς ἐνομίζετο, Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλεὶ τοῦ
 Ματθαῖ τοῦ Λευεὶ τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἰανναὶ τοῦ
 25 Ἰωσήφ τοῦ Ματθαίου τοῦ Ἀμὼς τοῦ Ναοῦμ
 26 τοῦ Ἑσλεὶ τοῦ Ναγγαὶ τοῦ Μαῦθ τοῦ Ματτα-
 27 θίου τοῦ Σεμεεὶν τοῦ Ἰωσήχ τοῦ Ἰωδὰ τοῦ
 Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ τοῦ Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιῆλ
21. 22: Mt. 3, 13-17.
 Mk. 1, 9-11.
 Jn. 1, 32.
 9, 35.
 Ps. 2, 7.
 Is. 42, 1.
 23-38: Mt. 1, 1-17.
 4, 22.
 1 Ch. 3, 17.
 Ezr. 3, 2.

16 απ. ο Ιω. απασι λεγων 17 και διακαθαριει |
 συναξει 19 τετραρχης | γυν. Φιλιππου του 20 και
 κατεκλ. | εν τη φ. 22 ωσει | γεν., λεγουσαν | ηυδο-
 κησα 23 ο Ιησ. ωσει ετ. τρ. αρχ., ων, ως ενομ., υι. |
 SR Ἡλι 24 Λευὶ | Μελχι | Ιαννα 25 Ἑσλι
 26 Σεμεὶ | Ιωσηφ | Ιουδα 27 Ἰωανῶ

τοῦ Νηρεὶ | τοῦ Μελχεὶ τοῦ Ἀδδὲ τοῦ Κωσάμ 28
 τοῦ Ἑλμαδάμ τοῦ Ἡρ | τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἑλιέζερ 29
 τοῦ Ἰωρεὶμ τοῦ Μαθθαὶ τοῦ Λευεὶ | τοῦ Συμεὼν 30
 τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωνάμ τοῦ Ἑλιακεὶμ
 | τοῦ Μελεὰ τοῦ Μεινὰ τοῦ Ματθαθὰ τοῦ Ναθαμ 31 1 S. 16, 1. 13.
 τοῦ Δανεὶδ | τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ Ἰωββὴδ τοῦ Βοὸς 32 2 S. 5, 14.
 τοῦ Σαλαὶ τοῦ Ναασσὼν | τοῦ Ἀμιναδάβ τοῦ 33 Ru. 4, 22.
 Ἀδμειν τοῦ Ἀρνεὶ τοῦ Ἐσρὼμ τοῦ Φαρὲς τοῦ
 Ἰούδα | τοῦ Ἰακώβ τοῦ Ἰσαάκ τοῦ Ἀβραάμ τοῦ 34 Gn. 21, 2. 3;
 Θάρα τοῦ Ναχώρ | τοῦ Σερουὺχ τοῦ Ῥαγαῦ τοῦ 35 11, 10-26.
 Φάλεκ τοῦ Ἐβερ τοῦ Σαλαὶ | τοῦ Καϊνὰμ τοῦ 36 1 Ch. 1, 24-27.
 Ἀρφαξὰδ τοῦ Σὴμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ | τοῦ 37 Gn. 5, 3-32.
 Μαθουσαλά τοῦ Ἐνὼχ τοῦ Ἰάρετ τοῦ Μαλε- 1 Ch. 1, 1-4.
 λεὴλ τοῦ Καϊνὰμ | τοῦ Ἐνὼς τοῦ Σὴθ τοῦ Ἀδάμ 38 Gn. 11, 10; 4, 25
 τοῦ Θεοῦ.

Ἰησοῦς δὲ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέ- 4 1-13:
 στρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἦγετο ἐν τῷ Mt. 4, 1-11.
 Πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ | ἡμέρας τεσσαράκοντα 2 Mk. 1, 12, 13.
 πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν
 οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθει-
 σὼν αὐτῶν ἐπείνασεν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος 3
 Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένη-
 ται ἄρτος. καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς 4 Dt. 8, 3.
 Γέγραπται ὅτι Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρω-
 πος. Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας 5

27 Νηρι 28 Μελχι | Αδδι | Ελμωδαμ 29 Ἰωσή |
 Ματθαὶ | Λευὶ 30 Ἰωναν 31 Μελεὰ | Μαϊνὰν |
 SR Ναθαν 32 SR Ὠββὴδ | Βοοζ | SR Σαλμων
 33 Rm² - του Αμιναδαβ | SR^{t&m3} - του Αδμειν | Αρνει]
 SR^{m3} Ἀραμ | S(R) Εσρων 35 Σαρουχ | Φάλεκ |
 Ἐβέρ 36 S(R) Καϊναν 37 Μαθουσαλά | S(R)
 Ιαρεδ | S(R) Καϊναν

IV, 1 Πν. Αγ. πλ. | εις την ερημον 2 (SR τεσ-
 σαρ.,) | υστερον επεινασε 3 και ειπεν αυτ. 4 απεκρ.
 Ιησ. πρ. αυτ., λεγων | ανθρ., αλλ επι παντι ρηματι Θεου
 5 αυτον ο διαβολος εις ορος υψηλον, εδ.

- τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου.
 6 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν
 ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ
 7 παραδέδοται καὶ ὧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν· σὺ
 οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοῦ
 Dt. 6, 13, 14. 8 πᾶσα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ
 Γέγραπται Προσκυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου
 9 καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. Ἦγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς
 Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔστησεν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ
 ιεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε
 Ps. 91, 11, 12. 10 σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς
 ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελείται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι
 11 σε, καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν σε, μή ποτε προσ-
 Dt. 6, 16. 12 κόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. καὶ ἀποκριθεὶς
 εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Εἴρηται Οὐκ ἐκπειράσεις
 He. 4, 15. 13 Κύριον τὸν Θεόν σου. Καὶ συντελέσας πάντα πει-
 ρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.
 14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ
 Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθεν
 15 καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς
 ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος
 ὑπὸ πάντων.
 16 Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν τεθραμμένος,
 καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρα
 τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη
 17 ἀναγνῶναι. καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προ-
 φήτου Ἡσαΐου, καὶ ἀνοίξας τὸ βιβλίον εὗρεν
 τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον

7 μου | παντα 8 αυτ. ειπ. ο Ιησ., Υπαγε οπισω
 μου, Σατανα· γεγρ. γαρ | R Κυρ. τον Θ. σ. προσκ.
 9 Και ηγαγεν αυτ. | εστ. αυτον | ο υιος 10 (R οτι
 Τοις) 11 (R οτι Επι) 16 εις την Ναζαρετ (R -ρεθ)
 17 Ησ. του προφ. | αναπτυξας

Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ,

18

οὗ ἐνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς,
ἀπέσταλκέν με κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ
τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,

ἀποστέλλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει,

κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν.

19 Lv. 25, 10.

καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκά- 20

θισεν· καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ
ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς 21

αὐτοὺς ὅτι Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη
ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ 22

Jn. 6, 42.

καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς
ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ

ἔλεγον Οὐχὶ υἱὸς ἐστὶν Ἰωσήφ οὗτος; καὶ εἶπεν 23

Mt. 4, 13.

πρὸς αὐτοὺς Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν
ταύτην Ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἤκού-

σαμεν γενόμενα εἰς τὴν Καφαρναοὺμ, ποιήσον
καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. εἶπεν δέ Ἄμην 24

Jn. 4, 44.

λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν
τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, 25

1 K. 17, 1. 9;
18, 1.
Jn. 5, 17.

πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλείου ἐν
τῷ Ἰσραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία

καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πάσαν
τὴν γῆν, καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη 26

Ἡλείας εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς
γυναῖκα χήραν. καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ 27

2 K. 5, 14.

Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ οὐδεὶς
αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Ναιμὰν ὁ Σύρος. καὶ 28

ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκού-

18 ενεκεν | με· ευαγγελιζεσθαι πτωχοις απεστ. με,
ιασασθαι τους συντετριμμενους την καρδιαν, κηρ. 20 π.
εν τη σ. οι οφθ. 22 Ουχ ουτος εστ. ο υιος Ιωσ.
23 εν τη Καπερναουμ 26 Σιδωνος 27 ησαν επι
Ελισσαιου τ. πρ. εν τω Ισρ. | Νεεμαν

29 οντες ταῦτα, καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἐξω
τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὄφρυός τοῦ
ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις ὑποκοδόμητο αὐτῶν, ὥστε
30 κατακρημνίσαι αὐτόν· αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ
μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.

31-37:

Mk. 1, 21-28.

Mt. 4, 13.

Jn. 2, 12.

Mt. 7, 28. 29.

Jn. 7, 46.

31 Καὶ κατῆλθεν εἰς Καφαρναοὺμ πόλιν τῆς
Γαλιλαίας. καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς
32 σάββασιν· καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ
33 αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ ἐν
τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου
34 ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ¹ Ἔα,
τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἤλθες ἀπο-
λέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ.
35 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων Φιμώθητι
καὶ ἐξέλθε ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ
δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ μηδὲν
36 βλάψαν αὐτόν. καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας,
καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες Τίς
ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπι-
τάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ ἐξέρχονται;
37 καὶ ἐξεπορεύετο ἡχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον
38 τῆς περιχώρου. Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συνα-
γωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. πενθερὰ
δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ,
39 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. καὶ ἐπιστὰς
ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν
αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς.
40 Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου ἅπαντες ὅσοι εἶχον ἀσθε-
νοῦντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς
αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας

38-44:

Mt. 8, 14-17.

Mk. 1, 29-39.

29 της οφρ. | η πολ. αυτ. ωκ. | ωστε] εις το 33 μεγ.,
λεγων 35 απ 1^ο] εξ 36 (Π^ο ουτος; οτι...εξερχονται.)
38 απο] εκ | η πενθ. 40 παντες

ἐπιτιθεὶς ἐθεράπευεν αὐτούς. ἐξήρχετο δὲ καὶ 41 Mt. 8, 29.
 δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κραυγάζοντα καὶ λέγοντα Mk. 3, 11, 12.
 ὅτι Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ
 εἶα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾗδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν
 εἶναι. Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη 42
 εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν,
 καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ
 πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς 43 8, 1.
 ὅτι Καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι
 με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο
 ἀπεστάλην. καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγω- 44 Mt. 4, 23.
 γὰς τῆς Ἰουδαίας.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ 5
 καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν 1—11:
 ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, καὶ εἶδεν 2 Mt. 4, 18—22.
 πλοῖα δύο ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἄλεις Mk. 1, 16—20.
 ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες ἔπλυνον τὰ δίκτυα. ἐμβὰς 3
 δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώτησεν
 αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καθίσας
 δὲ ἐκ τοῦ πλοίου ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους. ὥς δὲ 4 Jn. 21, 6.
 ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμονα Ἐπανά-
 γαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν
 εἰς ἄγραν. καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν Ἐπι- 5
 στάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλά-
 βομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα.
 καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων 6
 πολὺ· διεμήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. καὶ 7

40 επιθεῖς εθεραπευσεν 41 κραζοντα | ο Χριστος
 ο υι. 42 εζητουν 43 εις τουτο απεσταλμαι
 44 εν ταις συναγωγαῖς | SR^t Γαλιλαιας
 V, 1 και 1^ο] του 2 δυο πλοια | αλεις αποβ. απ
 αυτ. απεπλυναν 3 του Σ. | και καθισας εδ. εκ τ. πλ.
 5 ο Σ. ειπ. αυτω | ολ. της | το δικτυον 6 ιχθ. πλ.
 πολ. | διερρηγνυτο δε το δικτυον

κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθαν, καὶ ἐπλησαν ἀμφοτέρα τὰ πλοῖα ὥστε βυθίζεσθαι
 8 αὐτά. ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι
 9 ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε. θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ
 Mt. 13, 47. 10 τῇ ἄγρα τῶν ἰχθύων ἧ συνέλαβον, ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἱ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν
 Mt. 19, 27. 11 ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες πάντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

12-16:

Mt. 8, 1-4.
Mk. 1, 40-45.

12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας· ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι.

13 καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ λέγων Θέλω, καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ'

Lv. 13, 49;
14, 2-32.

14 αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσ-

15 ἔταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν
 Mk. 1, 35. 16 ἀσθενειῶν αὐτῶν· αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

17-26:

Mt. 9, 1-8.
Mk. 2, 1-12.

17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἱ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης

7 τ. μετ. τοῖς | ἦλθον 8 του Ἰησ. 9 η] R ων
 11 απαντα 12 και ιδων τον 13 λεγ.] ειπων
 15 θεραπ. υπ αυτου

κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερου-
σαλήμ· καὶ δύνανται Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι
αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης 18
ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν
αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ 19
μὴ εὐρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν
ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων
καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον
ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν 20
αὐτῶν εἶπεν Ἀνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι
σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς 21
καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες Τίς ἐστὶν οὗτος ὃς
λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἁμαρτίας ἀφεῖναι
εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ Θεός; ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοὺς τοὺς 22
διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς
Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστὶν 23
εὐκοπώτερον, εἰπεῖν Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι
σου, ἢ εἰπεῖν Ἐγειρε καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ 24
εἰδῆτε ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει
ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἶπεν τῷ παρα-
λελυμένῳ Σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρας τὸ κλινιδίον
σου πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ παραχρῆμα 25
ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὃ κατέκειτο,
ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν Θεόν.
καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν 26
Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ὅτι
Εἶδομεν παραδόξα σήμερον.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, καὶ ἐθεάσατο τελώ- 27
νην ὀνόματι Λευεὶν καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον,
καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀκολούθει μοι. καὶ καταλιπὼν 28

7, 49.
Is. 43, 25.
Jn. 5, 12.

27-32:
Mt. 9, 9-13.
Mk. 2, 13-17.

17 αυτον] SR^m αυτους 19 δια ποιας 20 ειπεν
αυτω 21 αφιεναι αμαρτιας 23 Εγειραι 24 οτι
εξ. εχ. ο υι. τ. ανθρ. | εγειραι 25 ο] ω 27 Λευειν

- 15, 1. 29 πάντα ἀναστὰς ἠκολούθει αὐτῷ. Καὶ ἐποίησεν
 δοχὴν μεγάλην Λευεὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ·
 καὶ ἦν ὄχλος πολὺς τελωνῶν καὶ ἄλλων οἱ ἦσαν
 30 μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρι-
 σαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς
 αὐτοῦ λέγοντες Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ
 31 ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; καὶ ἀποκριθεὶς
 ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν
 32 οἱ ὑγιαίνοντες ἱατροῦ ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ
 ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς
 33 μετάνοιαν. Οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν Οἱ μαθηταὶ
 Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται,
 ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν
 34 καὶ πίνουσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς
 Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ
 νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστίν, ποιῆσαι νηστεύσαι;
 35 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν
 ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς
 36 ἡμέραις. Ἐλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς
 ὅτι Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἀπὸ ἱματίου καινοῦ σχίσας
 ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ
 τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει
 37 τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς
 βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ
 μήγε, ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς
 38 ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολούνται· ἀλλὰ
 39 οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον. καὶ

33—39:

Mt. 9, 14—17.
Mk. 2, 18—22.

28 απαντα | ηκολουθησεν 29 ο Λευῆς | τελ.
 πολυς 30 οι γρ. αυτ. και οι Φαρ. | -των 31 αλλ'
 33 ειπον | Διατι οι...πινουσιν; 34 - Ιησους | νη-
 στευειν 35 (R ημεραι) 36 - απο 1ο | -σχισας |
 σχιζει | συμφωνει επιβλ. 37 ο νεος οινος 38 βλη-
 τεον, και αμφοτεροι συντηρουνται.

οὐδείς πῶν παλαιὸν θέλει νέον· λέγει γάρ ὁ παλαιὸς χρηστός ἐστιν.

Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ διαπορεύεσθαι αὐ- 6
τὸν διὰ σπορίμων, καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
καὶ ἡσθιον τοὺς στάχους ψώχοντες ταῖς χερσίν.
τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπαν Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ 2
ἔξεστιν τοῖς σάββασιν; καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς 3
αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ
ἐποίησεν Δαυεὶδ ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ
μετ' αὐτοῦ ὄντες; ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ 4
Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως λαβὼν ἔφαγεν
καὶ ἔδωκεν τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν
φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; καὶ ἔλεγεν 5
αὐτοῖς Κύριός ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐτέρῳ σαββάτῳ εἰσελ- 6
θεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ
ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν
ξηρά· παρετηροῦντο δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ 7
οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύει, ἵνα
εὕρωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ᾗδει τοὺς 8
διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ ξηρὰν
ἔχοντι τὴν χεῖρα Ἐγειρε καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον·
καὶ ἀναστὰς ἔστη. εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς 9
αὐτοὺς Ἐπερωτῶ ὑμᾶς εἰ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ
ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ
ἀπολέσαι; καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς 10
εἶπεν αὐτῷ Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. ὁ δὲ

1-5:
Mt. 12, 1-8.
Mk. 2, 23-28

Jn. 5, 10.
1 S. 21, 1-6.

Lv. 24, 9.

6-11:
Mt. 12, 9-14.
Mk. 3, 1-6.

14, 1.

39 παλ. ευθews θ. | SR^m χρηστοτερος

VI, 1 SR^m σαββ. δευτεροπρωτω | δια των σπ. | SR
τους σταχ., και ησθ. 2 ειπον αυτοις | SR εξ. ποιειν | εν
τοις 3 R οτε 4 ελαβε, και εφ. | SR εδ. και τοις 5 Οτι
κυρ. εστ. ο υι. τ. ανθρ. και του σ. 6 δε και εν | εκει ανθρ.
7 παρετηρουν | θεραπευσει | κατηγοριαν 8 και ειπε τω
ανθρωπω τω | Εγειραι | ο δε αναστ. 9 δε] ουν | Επερω-
τησω υμας, τι εξ. τοις σαββασιν, 10 ειπε τω ανθρωπω

- 11 ἐποίησεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ.
- 12-16: 12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτε-
Mk. 3, 13-19.
- 13 ρεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους
Mt. 10, 2-4.
Jn. 6, 70.
Ac. 1, 13.
- 14 ὠνόμασεν, Ἰσίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον,
15 ἰ καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον Ἀλ-
16 φαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένε-
17-19: 17 νετο προδότης, καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς παραλίου
Mt. 4, 23-5, 1.
Mk. 2, 7-12.
- 18 Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἱ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτουν ἄπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις
19 παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας. Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν
20-23: 20 Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
Mt. 5, 3. 4. 6. 11.
12.
- 21 μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε.

10 εποι. ουτω | αποκατεσταθη | αυτ. υγιης ως η
αλλη 11 ποιησειαν 12 εξηλθεν εις 14 -και
3^ο 5^ο 15 -και 1^ο 3^ο | Ιακ. τον του Α. 16 -και
1^ο | Ισκαριωτην, ος και εγ. 17 -πολυς 18 οχ-
λουμενοι υπο | και εθερ. 19 εζητει | (εξηρχετο,)

μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρω- 22 Jn. 15, 19; 16, 2.
ποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσιν
καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα
τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ 23
ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν
πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν
τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε 24 Ja. 5, 1.
τὴν παράκλησιν ὑμῶν.

οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινά- 25 Is. 5, 22.
σετε.

οὐαί, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ
κλαύσετε.

οὐαὶ ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσιν πάντες οἱ 26 Ja. 4, 4.
ἄνθρωποι· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν τοῖς ψευδο-
προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω 27 Mt. 5, 39-48.
τοῖς ἀκούουσιν Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, κα-
λῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, εὐλογεῖτε τοὺς 28
καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπη-
ραζόντων ὑμᾶς. τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα 29
πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου
τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. παντὶ 30
αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ
μὴ ἀπαίτει. καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν 31 Mt. 7, 12.
ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. καὶ εἰ 32
ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις
ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας
αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. καὶ γὰρ ἐὰν ἀγαθοποιῇτε τοὺς 33
ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν;
καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. καὶ ἐὰν 34 Lv. 26, 35. 36

23 χαιρετε | κατα ταῦτα 25 - νυν 1^ο | οναι υμιν οι
26 οναι υμιν, | κατα ταῦτα 27 ΑΛΛ' 28 καταρ.
υμιν, και πρ. υπερ 30 παντι δε τω αιτ. 31 SR και
υμεις ποιειτε 33 SR - γαρ | SR και γαρ οι

- δανίσητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις
 ἐστίν; καὶ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανίζουνσιν ἵνα
 35 ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα. πλὴν ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς
 ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανίζετε μηδὲν ἀπελ-
 πίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ
 ἔσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ
 36 τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς. Γίνεσθε οἰκτίρ-
 -μονες, καθὼς ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν.
 37 καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθήτε· καὶ μὴ κατα-
 δικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπολύετε,
 38 καὶ ἀπολυθήσεσθε· δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν·
 μέτρον καλὸν πεπιεσμένον σεσαλευμένον ὑπερεκ-
 χυννόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· ὃ γὰρ
 39 μέτρῳ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Εἶπεν
 δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς Μήτι δύναται τυφλὸς
 τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον
 40 ἐμπεσοῦνται; οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσ-
 -καλον· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσ-
 41 καλος αὐτοῦ. Τί δὲ βλέπεis τὸ κάρφος τὸ ἐν
 τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν
 42 ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; πῶς δύνασαι
 λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου Ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ
 κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ
 ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ὑποκριτά, ἐκ-
 βαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου,
 καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
 43 τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν. Οὐ γάρ ἐστιν δέν-
 δρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν, οὐδὲ πάλιν

34 δανειζετε | απολαβειν | και γαρ οι αμ. | (δανειζ.)
 35 (δανειζ.) | R^m μηδενα | του Υψ. 36 γιν. ουν | καθως
 και 37 — και 3^ο 38 και σεσ. και υπερεκχυννομενον |
 τω γαρ αυτω μετρω ω μετρειτε 39 — και | πεσοουνται
 40 διδ. αυτου 42 SR η πως | διαβλ. εκβαλειν το κ. |
 43 — παλιν

δένδρον σαπρὸν ποιῶν καρπὸν καλόν. ἕκαστον 44
 γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται·
 οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ
 βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος 45 Mt. 12, 34, 35.
 ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει
 τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προ-
 φέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ περισσέυματος καρδίας
 λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. Τί δέ με καλεῖτε Κύριε 46 Mal. 1, 6, Mt. 7, 21.
 Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ὅ ἃ λέγω; Πᾶς ὁ ἐρχόμενος 47
 πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν
 αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος. ὅμοιός 48
 ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν
 καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν·
 πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρηξεν ὁ ποταμὸς
 τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλευθῆναι αὐτήν
 διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐτήν. ὁ δὲ ἀκούσας 49
 καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδο-
 μήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ἣ
 προσέρηξεν ὁ ποταμός, καὶ εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ
 ἐγένετο τὸ ρῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.
 Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ρήματα αὐτοῦ εἰς 7 1-10:
Mt. 8, 5-13.
 τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναούμ.
 Ἐκατοντάρχου δέ τινος δούλος κακῶς ἔχων 2 Jn. 4, 47.
 ἤμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. ἀκούσας 3
 δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσ-
 βυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν
 διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ. οἱ δὲ παραγενόμενοι 4
 πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως,
 λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο· ἀγαπᾷ 5

44 τρυγ. σταφ. 45 καρδ. αυτου | ο πον.
 ανθρωπος | πον. θησαυρου της καρδιας αυτου | του περ.
 της 48 πλημμυρας | προσερρηξεν | SR^m αυτην· τεθε-
 μελιωτο γαρ επι την πετραν. 49 προσερρηξεν |
 ευθεως επεσε

VII, 1 Επει δε 4 (R οτι Αξιος) | παρεξει

γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς
 6 ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν
 αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ
 τῆς οἰκίας, ἔπεμψεν φίλους ὁ ἑκατοντάρχης λέγων
 αὐτῷ Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ ἱκανὸς εἰμι
 7 ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· διὸ οὐδὲ
 ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σέ ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπέ
 8 λόγῳ, καὶ ἰαθήτω ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ
 ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων
 ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ Πορεύ-
 θητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ Ἔρχου, καὶ
 ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου Ποίησον τοῦτο, καὶ
 9 ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν
 αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὅχλῳ
 εἶπεν Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην
 10 πίστιν εὑρον. καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον
 οἱ πεμφθέντες εὑρον τὸν δούλον ὑγιαίνοντα.
 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξῆς ἐπορεύθη εἰς πόλιν
 καλουμένην Ναῖν, καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ
 12 μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὄχλος πολὺς. ὥς δὲ ἤγγισεν
 τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνη-
 κὼς μονογενὴς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη
 ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν
 13 αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη
 14 ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ Μὴ κλαῖε. καὶ προσ-
 ελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες
 ἔστησαν, καὶ εἶπεν Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρ-
 15 θητι. καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο
 λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτόν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.

8, 42.
1 K. 17, 17.

1 K. 17, 23.
2 K. 4, 36.

6 SR επεμ. προς αυτον | ο εκατονταρχος φιλουσ |
 ειμι ικ. 7 SR ιαθησεται 10 οι πεμφθ. εις
 τ. οικ. | τον ασθενουντα δουλον 11 τω] SR^m τη |
 επορευετο | αυτου ικανοι 12 υιος μονογ. | R αυτη |
 -ην 1^ο

ἔλαβεν δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν 16 1. 68; 19, 44.
 Θεὸν λέγοντες ὅτι Προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν
 ἡμῖν, καὶ ὅτι Ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν
 αὐτοῦ. καὶ ἐξήλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ 17
 Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάνει οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 18 18-35:
 περὶ πάντων τούτων. καὶ προσκαλεσάμενος δύο Mt. 11, 2-19.
 τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης | ἔπεμψεν 19 Ps. 40, 7; 118, 26
 πρὸς τὸν Κύριον λέγων Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ Mal. 3, 1.
 ἄλλον προσδοκῶμεν; παραγενόμενοι δὲ πρὸς 20 Dn. 9, 26.
 αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπαν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς
 ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σέ λέγων Σὺ εἶ ὁ ἐρχο-
 μένος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ 21
 ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων
 καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς
 ἐχαρίσατο βλέπειν. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς 22 Is. 35, 5; 61, 1.
 Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάνει ἃ εἶδετε καὶ
 ἤκούσατε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, χωλοὶ περιπα-
 τοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν,
 νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· καὶ 23
 μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.
 Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου ἤρξατο 24
 λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου Τί ἐξήλ-
 θατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ
 ἀνέμου σαλευόμενον; ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; 25
 ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ
 οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες
 ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσὶν. ἀλλὰ τί ἐξήλθατε 26 1. 76.

16 απαντας | εγγηγερται . . . 17 και εν π.
 18 Ιωαννη . . . 19 Κυριον] Ιησουν . . . 20 ειπον |
 απεσταλκεν . . . 21 εν αυτη δε τη | το βλεπειν
 22 αποκρ. ο Ιησους . . . Ιωαννη . . . οτι τυφλ. |
 -και 3ο . . . 24 εξελθλυθατε . . . 25 εξελθλυθατε
 26 εξελθλυθατε

ἰδεῖν ; προφήτην ; ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσό-
 Mat. 3, 1. 27 τερων προφήτου. οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται
 Ἴδου ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσ-
 ῶπου σου,

ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.
 1, 15. 28 λέγω ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν Ἰωάννου
 οὐδεὶς ἐστιν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
 3, 7. 12. 29 Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστιν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκού-
 Mt. 21, 32. σας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπ-
 Ac. 13, 46. 30 τισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· οἱ δὲ Φαρισαῖοι
 καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν
 31 εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ. Τίνι
 οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης,
 32 καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; ὅμοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς
 ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις
 ἃ λέγει

Ἡυλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὤρχήσασθε·
 ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.
 33 ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς μὴ ἐσθίων
 ἄρτον μήτε πίνων οἶνον, καὶ λέγετε Δαιμόνιον
 15, 2. 34 ἔχει. ἐλήλυθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ
 πίνων, καὶ λέγετε Ἴδου ἄνθρωπος φάγος καὶ
 35 οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ
 ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων
 αὐτῆς.
 11, 37. 36 Ἡρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγη
 μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρι-
 37 σαίου κατεκλίθη. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἣτις ἦν ἐν τῇ

27 Ἴδου, ἐγώ 28 λεγὼ γὰρ | γυν. προφητῆς Ἰω.
 του βαπτιστου 31 εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Τίνι 32 ἀλλ.,
 καὶ λεγουσιν | ἐθρ. ὑμῖν 33 μὴτε ἀρτ. ἐσθ. μὴτε
 οι. πιν. 34 τελ. φιλ. 35 ἀπο τ. τεκν. αὐτ.
 παντων 36 τὴν οἰκίαν | ἀνεκλιθῇ 37 γυν. ἐν τ.
 πολ., ἡτις ἦν

πόλει ἁμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατὰκειται
 ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβα-
 στρον μύρου ¹ καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας ³⁸ Mt. 26, 7-13.
 αὐτοῦ κλαίονσα, τοῖς δάκρυσιν ἤρξατο βρέχειν Jn. 12, 3-8.
 τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ταῖς θριξίν τῆς κεφαλῆς
 αὐτῆς ἐξέμασθεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ
 καὶ ἤλειφεν τῷ μύρῳ. ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ ³⁹
 καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων Οὗτος εἰ
 ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ
 γυνὴ ἣτις ἅπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστιν.
 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν Σίμων, ⁴⁰
 ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δὲ Διδάσκαλε, εἰπέ, φησὶν.
 δύο χρεοφειλέται ἦσαν δανιστῇ τινι· ὁ εἷς ⁴¹
 ὥφειλεν δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντή-
 κοντα. μὴ ἐχόντων αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ⁴²
 ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν πλεῖον ἀγαπήσει αὐ-
 τόν; ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν Ὑπολαμβάνω ὅτι ⁴³
 ὃ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ὅρθως
 ἔκρινας. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ ⁴⁴ Gn. 18, 4.
 Σίμωνι ἔφη Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰς-
 ἤλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ μοι ἐπὶ πόδας οὐκ
 ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς
 πόδας καὶ ταῖς θριξίν αὐτῆς ἐξέμαξεν. φίλημά ⁴⁵ Ro. 16, 16.
 μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον οὐ
 διέλειπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. ἐλαίῳ ⁴⁶
 τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ
 ἤλειψεν τοὺς πόδας μου. οὐ χάριν λέγω σοι, ⁴⁷

37 (R πολει, αμαρτ.) | — και 2^ο | ανακειται 38 π.
 τ. π. αυτ. οπ. κλ., ηρξ. βρ. τ. π. αυτ. τ. δακρ. | R εξεμαξε
 39 R^m ο προφ. 40 δε φησι, Διδ., ειπ. 41 χρεω-
 φειλεται | (δανειστη) 42 εχ. δε | αυτων, ειπε, πλ. αυτ.
 αγαπ. 43 δε ο Σ. 44 νδ. επι τ. π. μου ουκ |
 θριξι της κεφαλης αυτης 45 διελιπε 46 μου τ. π.

ἀφένονται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι
 ἡγάπησεν πολὺ· ὧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον
 5, 20, 21. 48 ἀγαπᾷ. εἶπεν δὲ αὐτῇ Ἀφένονται σου αἱ ἁμαρ-
 49 τίας. καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν
 ἑαυτοῖς Τίς οὗτός ἐστιν, ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίη-
 8, 48; 17, 19; 50 σιν; εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα Ἡ πίστις σου
 18, 42. σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν
 κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζό-
 4, 43. μένος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν
 Mk. 15, 40, 41; 2 αὐτῷ, καὶ γυναῖκές τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμένοι
 16, 9. ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία
 ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπτὰ
 3 ἐξελλύθει, καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου
 Ἡρώδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες
 διηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.
 4 Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν
 ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπεν διὰ παραβολῆς
 5 Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι τὸν σπόρον
 αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσεν
 παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ
 6 τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. καὶ ἕτερον κατέ-
 πεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη
 7 διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἱκμάδα. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν
 μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συνφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι
 8 ἀπέπνιξαν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν
 τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατοντα-
 πλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει Ὁ ἔχων ὦτα
 9 ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ
 1a. 6, 9, 10. 10 μαθηταὶ αὐτοῦ τίς αὕτη εἴη ἡ παραβολή. ὁ δὲ
 εἶπεν Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς

VIII, 3 SR Ἰωαννα | SR^m διηκ. αὐτω | εκ] απο
 6 επεσεν 8 επι την γ. 9 λεγοντες, Τις ειη η π.
 αυτη;

βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παρα-
 βολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες
 μὴ συνιῶσιν. ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή. 11 1 P. 1, 23.
 ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. 12 1 Co. 1, 21. οἱ δὲ παρὰ
 τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἴτα ἔρχεται
 ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας
 αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ 13
 τῆς πέτρας οἱ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέ-
 χονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ
 πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ
 ἀφίστανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί 14
 εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλού-
 του καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συνπνίγονται
 καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί 15
 εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκού-
 σαντες τὸν λόγον κατέχουσιν καὶ καρποφοροῦσιν
 ἐν ὑπομονῇ. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει 16
 αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ
 λυχνίας τίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν
 τὸ φῶς. οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερόν 17
 γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ καὶ
 εἰς φανερόν ἔλθῃ. βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε 18
 ὃς ἂν γὰρ ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς ἂν μὴ
 ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

Ac. 16, 14.
 He. 10, 36.
 Rev. 3, 10.

16-18:
 Mk. 4, 21-25.

Mt. 5, 15.

Mt. 10, 26.

19, 26.

Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ 19
 ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ
 διὰ τὸν ὄχλον. ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ Ἡ μήτηρ σου 20
 καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν ἔξω ἰδεῖν θέλοντές
 σε. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς Μήτηρ 21
 μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον
 τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιῶντες.

19-21:
 Mt. 12, 46-50.
 Mk. 3, 31-35.

12 ακουοντες 16 λυχν. επιτιθησιν 17 ου
 γνωσθησεται 18 γαρ αν 19 Παρεγενοντο 20 και
 απ. αυτω, λεγοντων | σε θελοντες 21 ποι. αυτον

22-25:
Mt. 8, 18, 23-27.
Mk. 4, 35-41.

- 22 Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης·
23 καὶ ἀνήχθησαν. πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν. καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ
24 συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες Ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύσαντο,
25 καὶ ἐγένετο γαλήνη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ποῦ ἡ πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;
26 Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν, ἣτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας.
27 Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως ἔχων δαιμόνια, καὶ χρόνῳ ἱκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν
28 ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ
29 Ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃς. παρήγγελλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο ἀλύσειν καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρήσσων τὰ δεσμὰ ἡλαύνετο ἀπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους.
30 ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς Τί σοι ὄνομά ἐστιν; ὁ δὲ εἶπεν Λεγιών, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια

22 Καὶ ἐγεν. ἐν 24 ἐγερθεὶς 25 Που
ἐστιν 26 R^{m1} Γεργεσηνων SR^{m2} Γαδαρηνων | αντι-
πέραν 27 υπηντ. αυτω | πολ., ος ειχε δαιμ. εκ χρονων
ικανων, και ιμ. ουκ ενεδιδυσκετο 28 και ανακρ.
29 παρηγγειλε | εδεσμειτο | διαρρ. | υπο του δαιμονος
30 λεγων, Τι σοι εστ. ον. | Λεγειων | δαιμ. π. εισ.

πολλὰ εἰς αὐτόν. καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ 31
 ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. ἦν δὲ 32
 ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένη ἐν τῷ ὄρει·
 καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς
 ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ἐξελ- 33
 θόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον
 εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ
 κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. ἰδόντες δὲ 34
 οἱ βόσκοντες τὸ γεγονός ἐφυγον καὶ ἀπήγγειλαν
 εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ἐξῆλθον δὲ 35
 ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ
 εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια
 ἐξῆλθεν ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς
 πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. ἀπήγ- 36
 γειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμο-
 νισθεὶς. καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς 37
 περιχώρου τῶν Γερασσηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν,
 ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς
 εἰς πλοῖον ὑπέστρεψεν. ἐδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ 38
 ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ·
 ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν λέγων ἰ 'Υπόστρεφε εἰς τὸν 39
 οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ Θεός.
 καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα
 ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

Ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο 40
 αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες
 αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, 41
 καὶ οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν· καὶ
 πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτόν

40-56:

Mt. 9, 18-26.
Mk. 5, 21-43.

31 παρεκαλει 32 βοσκομενων | παρεκαλουν
 33 εισηλθεν 34 γεγεννημενον | και απελθοντες απ.
 35 εξεληλυθει 36 και οι ιδ. 37 ηρωτησαν | R^{mi}
 Γεργεσηνων SR^{m2} Γαδαρηνων | εις το πλ. 38 εδεετο |
 αυτ. ο Ιησους 39 εποι. σοι 40 Εγενετο δε εν
 τω υποστρεψαι. 41 ουτος] αυτος | του Ιησ.

- 7, 12. 42 εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι θυγάτηρ
 μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα καὶ αὕτη
 ἀπέθνησκει. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι
 43 συνέπνιγον αὐτόν. καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ρύσει
 αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἣτις οὐκ ἴσχυσεν
 44 ἀπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὀπισθεν
 ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ
 παραχρῆμα ἔστη ἡ ρύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς.
 45 καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Τίς ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνού-
 μένων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος Ἐπιστάτα, οἱ
 46 ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν. ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν Ἦψατό μου τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνω
 47 δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ. ἰδοῦσα δὲ ἡ
 γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, τρέμουσα ἦλθεν καὶ προσ-
 πεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγ-
 γειλεν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη
 7, 50. 48 παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ Θυγάτηρ, ἡ πίστις
 49 σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. Ἐτι
 αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυνα-
 γώγου λέγων ὅτι Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου,
 50 μηκέτι σκύλλε τὸν Διδάσκαλον. ὁ δὲ Ἰησοῦς
 ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ Μὴ φοβοῦ· μόνοι
 51 πίστευσον, καὶ σωθήσεται. ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν
 οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν τινα σὺν αὐτῷ εἰ
 μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν
 7, 13. 52 πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. ἔκλαιον
 δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπεν
 53 Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. καὶ

43 SRⁱ ητις, ιατροις (S εἰς ιατροὺς) προσαναλωσασα
 ολον τον βιον, ουκ | απ] υπ 45 S Περ. και οι μετ
 αυτου Rⁱ Π. κ. οι συν αυτω | αποθλ., και λεγεις, Τις ο
 αψαμενος μου; 46 εξελθουσιν 47 απηγγ. αυτω
 48 Θαρσει, θυγατερ 49 λεγ. αυτω | SR μη
 50 αυτ., λεγων | πιστευε 51 εισελθων | εισ. ουδενα,
 ει μη | και Ιακ. και Ιω. 52 R ου γαρ

κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. αὐτὸς 54
 δὲ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων
 Ἡ παῖς, ἔγειρε. καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα 55
 αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν
 αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς 56 5, 14. Mk. 7, 36.
 αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν
 τὸ γεγονός.

Συνκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν αὐτοῖς 9
 δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ
 νόσους θεραπεύειν· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρῦσ- 2
 σειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι, καὶ 3
 εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μηδὲν αἵρετε εἰς τὴν ὁδόν,
 μήτε ῥάβδον μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύ-
 ριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. καὶ εἰς ἣν 4
 ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν
 ἐξέρχεσθε. καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, 5
 ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν κοινορ-
 τὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε εἰς
 μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο 6
 κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύ-
 οντες πανταχοῦ. Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ 7
 τετραάρχης τὰ γινόμενα πάντα, καὶ διηπόρει διὰ
 τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινων ὅτι Ἰωάννης ἡγέρθη ἐκ
 νεκρῶν, ἢ ὑπὸ τινων δὲ ὅτι Ἡλείας ἐφάνη, ἄλλων 8
 δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπεν 9
 δὲ Ἡρώδης Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δέ
 ἐστὶν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει

1-6:

Mt. 10, 1. 7. 9-

11. 14.

Mk. 6, 7-13.

10, 5-7.

10, 11.

7-9:

Mt. 14, 1. 2.

Mk. 6, 14-16.

23, 8.

54 δε εκβαλων εξω παντας, και κρ. | εγειρου
 IX, 1 δωδ. μαθητας αυτου 2 SR^h ιασθ. τους
 ασθενουντας 3 ραβδους | R-ανα 5 δεξωνται |
 και τον κ. | αποτιναξατε 7 τετραρχης | γιν. υπ
 αυτου π. | εγγηγερται 8 τις] εις 9 και ειπεν ο Η. |
 εγω ακ.

10-17:

Mt. 14, 13-21.
Mk. 6, 30-44.
Jn. 6, 1-13.

- 10 ἰδεῖν αὐτόν. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστο-
λοι διηγῆσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. Καὶ παρα-
λαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς πόλιν
11 καλουμένην Βηθσαϊδά. οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες
ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς
ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ
12 τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θεραπείας ἰάτο. Ἡ δὲ ἡμέρα
ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶ-
παν αὐτῷ Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες
εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ ἀγροὺς καταλύσωσιν
καὶ εὖρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ
13 ἐσμέν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς Δότε αὐτοῖς φαγεῖν
ὑμεῖς. οἱ δὲ εἶπαν Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλείον ἢ
ἄρτοι πέντε καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες
ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον
14 βρώματα. ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχί-
λιοι. εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Κατα-
κλίνατε αὐτοὺς κλισίας ὡσεὶ ἀνὰ πεντήκοντα.
15 καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ κατέκλιναν ἅπαντας.
16 λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας,
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς
καὶ κατέκλασεν, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παρα-
2 K. 4, 44. 17 θεῖναι τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν
πάντες, καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμά-
των κόφινι δώδεκα.

18-27:

Mt. 16, 13-28.
Mk. 8, 27-9, 1.

- 18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον
κατὰ μόνας συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπη-
ρώτησεν αὐτοὺς λέγων Τίνα με οἱ ὄχλοι λέγουσιν
7. 19 εἶναι; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν Ἰωάννην τὸν

10 εἰς τοπον ερημον πολεως καλουμενης Β. 11 δε-
ξαμενος 12 ειπον | απελθοντες | και τους αγρ.
13 υμεις φαγ. | ειπον | πεντε αρτοι κ. δυο ιχθ. 14- ωσει
2° 15 ανεκλιναν 16 παρατιθεναι 18 λεγ.
οι οχλ. 19 ειπον

Βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἡλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προ-
φήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς 20 Jn. 6, 69.
Ἑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Πέτρος δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. ὁ δὲ ἐπι- 21
τιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο,
εἰπὼν ὅτι Δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ 22 44. 18, 32, 33.
παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέ-
ρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκταν-
θῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. Ἐλεγεν 23
δὲ πρὸς πάντας Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι,
ἀρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ
καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἐὰν 24 17, 33. Mt. 10, 39.
Jn. 12, 25.
θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν.
ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ,
οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος 25
κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας
ἢ ζημιωθείς; ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυθῇ με καὶ τοὺς 26 Mt. 10, 33.
ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισ-
χυθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ
τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. λέγω δὲ 27
ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶν τινες τῶν αὐτοῦ ἐστηκότων
οἱ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὥσπερ 28 28-36:
Mt. 17, 1-9.
Mk. 9, 2-8.
ἡμέραι ὀκτώ, καὶ παραλαβὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην
καὶ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι.
καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος 29
τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον καὶ ὁ ἱματισμὸς
αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο 30
συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ
Ἡλείας, οἱ ὁφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον 31 22.

20 αποκρ. δε ο Π. 21 λεγ.] ειπειν 23 ελθειν,
απαρνησασθω 24 εαν] αν 27 αυτου] ωδε | γευσονται
28 τον Π.

2 P. 1, 16-18.
Jn. 1, 14.

- 32 αὐτοῦ, ἣν ἤμελλεν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ.
ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι
ὑπνω· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδαν τὴν δόξαν
αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας
33 αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς
ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν
Ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ
ποιήσωμεν σκηναὶς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν
Μωϋσεῖ καὶ μίαν Ἠλεία, μὴ εἰδὼς ὁ λέγει.
34 ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ
ἐπεσκίαζεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελ-
35 θεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλην. καὶ φωνὴ ἐγένετο
ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου
36 ὁ ἐκλελεγμένος, αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐν τῷ γειέ-
σθαι τὴν φωνὴν εὐρέθη Ἰησοῦς μόνος. καὶ αὐτοὶ
ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς
ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑώρακαν.
37 Ἐγένετο δὲ τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν
ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς.
38 καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐβόησεν λέγων
Διδάσκαλε, θέομαί σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν
39 μου, ὅτι μονογενὴς μοί ἐστιν, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα
λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσ-
σει αὐτόν μετὰ ἁφροῦ, καὶ μόλις ἀποχωρεῖ ἀπ'
40 αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν· καὶ ἐδεήθη τῶν μαθητῶν
σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν.
41 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ὡ γενεὰ ἄπιστος
καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ
ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου.

37-45:
Mt. 17, 14-23.
Mk. 9, 14-32.

31 εμελλε 32 ειδον 33 και Μωσει μιαν
34 επεσκιασεν | εκεινους εισελθ. εις 35 εκλελ.]
SR^m αγαπητος 36 ο Ιησ. | εωρακασιν 37 δε
εν τη 38 ανεβοησε | σου, επιβλεψον | εστι μοι
39 μογισ 40 εκβαλλωσιν

ἔτι δὲ προσπερχομένον αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαι- 42 7, 15.
μόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς
τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα
καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ἐξέπλήσ- 43
σοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίει
εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Θέσθε ὑμεῖς εἰς 44 22
τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας
ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἡγνούν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν 45 18, 34. Mk. 9, 32.
παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ αἰσθωνται
αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ
ῥήματος τούτου. Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν 46
αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς 47
εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπι-
λαβόμενος παιδίον ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτοῦ, καὶ 48 Mt. 10, 40.
εἶπεν αὐτοῖς Ὅς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ
τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ
δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ
μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστιν
μέγας. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν Ἐπι- 49
στάτα, εἶδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλ-
λοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ
ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν 50 11, 23. Ph. 1, 18.
Ἰησοῦς Μὴ κωλύετε· ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ'
ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν.

46-50:

Mt. 18, 1-5.
Mk. 9, 33-40.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας 51 Mk. 10, 32.
τῆς ἀναλήμψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον
ἐστήρισεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ 52 Jn. 7, 1.
Jn. 4, 4.

43 ἐποίησεν ο Ἰησους, εἰπ. 47 SR ιδων | παιδιου
48 αν] εαν | εσται 49 ἐπι τω ον. | τα δαιμ. | εκωλυ-
σαμεν 50 και εἰπε | ο Ἰησ. | ημων, υπ. ημων 51 πρ.
αυτου εστηριξε

- ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ
 πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν,
 Jn. 4, 9. 53 ὥστε ἐτοιμάσαι αὐτῷ· καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν,
 ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερου-
 2 K. 1, 10. 12. 54 σαλήμ. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ
 Ἰωάννης εἶπαν Κύριε, θέλεις εἰπώμεν πῦρ κατα-
 55 βῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς; στρα-
 56 φεῖς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς
 57-60: 57 Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις
 Mt. 8, 19-23. πρὸς αὐτόν Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ.
 58 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς
 ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώ-
 σεις, ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει πού τὴν
 59 κεφαλὴν κλίνῃ. Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον Ἀκολούθει
 μοι. ὁ δὲ εἶπεν Ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελ-
 60 θόντι θάψαι τὸν πατέρα μου. εἶπεν δὲ αὐτῷ
 Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, σὺ
 δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
 1 K. 19, 20. 61 Εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε·
 πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς
 62 τὸν οἶκόν μου. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς
 Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον καὶ
 βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὐθετὸς ἐστὶν τῇ βασιλείᾳ
 τοῦ Θεοῦ.
 1-12: 10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος ἑτέρους
 Mt. 10, 7-16. ἐβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ
 Mk. 6, 7.

54 SR μαθ. αυτου | ειπον | SR^m αυτους, ως και
 Ἡλίας ἐποίησε; 55 SR^m αυτοις, και ειπεν, Ουκ
 οιδατε οιοι πνευματος εστε υμεις· (56) ο γαρ υιος
 του ανθρωπου ουκ ηλθε ψυχας ανθρωπων απολεσαι,
 αλλα σωσαι. 57 Εγενετο δε πορ. | αν απ., κυριε.
 59 SR Κυριε, επιτρ. | απελθ. πρ. 60 αυτω ο Ιησους
 62 χειρ. αυτου | εις την βασιλειαν
 X, 1 και ετ. | R^m εβδομ. δυο

προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ
 ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς 2 Jn. 4, 35.
Mt. 9, 37. 38.
 Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεή-
 θητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐργάτας
 ἐκβάλῃ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε· ἰδοὺ 3
 ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. μὴ 4 9, 3-5.
2 K. 4, 29.
 βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα·
 καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. εἰς ἣν δ' 5
 ἂν εἰσέλθῃτε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε Εἰρήνη τῷ
 οἴκῳ τούτῳ. καὶ ἐὰν ἐκεῖ ᾗ υἱὸς εἰρήνης, ἐπανα- 6
 παήσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε,
 ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, 7 1 Ti. 5, 18.
1 Co. 9, 5-14.
 ἔσθοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιός γάρ
 ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. μὴ μεταβαίνετε ἐξ
 οἰκίας εἰς οἰκίαν. καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε 8 1 Co. 10, 27.
 καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἔσθίετε τὰ πυρατιθέμενα ὑμῖν,
 καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε 9
 αὐτοῖς Ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
 εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθῃτε καὶ μὴ δέχωνται 10
 ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἵπατε
 Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς 11 Ac. 18, 6.
 πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἀπομασσόμεθα ὑμῖν·
 πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἡγγικεν ἡ βασιλεία
 τοῦ Θεοῦ. λέγω ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ 12
 ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.
 Οὐαὶ σοι, Χοραζεῖν, οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδᾶ· ὅτι εἰ 13 Mt. 11, 21-23
 ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ
 γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ
 καθήμενοι μετενόησαν. πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι 14

1 εμελλεν 2 Ελεγ. ουν | εκβαλλη εργ. 3 ιδ.,
 εγω 4 βαλαντιον | μηδε υπ. 5 οικ. εισερχησθε, |
 (Ε^{νη} οικιαν πρωτον,) 6 εαν μεν η εκ. ο υι. | επανα-
 παυσεται 7 εσθιοντες | αυτον εστι 8 δ' αυ
 10 εισερχησθε 11 -εις τ. ποδ. | ηγγ. εφ υμας
 12 λεγω δε 13 (Χοραζιν) | εγενοντο | καθημεναι

- Is. 14, 13, 15. 15 ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. καὶ σὺ, Καφαρναούμ, μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθῇσῃ; ἕως τοῦ
- Mt. 10, 40. 16 Ἰδοὺ καταβήσῃ. Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, Jn. 5, 23; 15, 23. καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ. ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν
- 17 ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου.
- Jn. 12, 31. 18 εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς Rev. 12, 8, 9. 19 ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ἰδοὺ δέδωκα Mk. 16, 18. Ps. 91, 13. ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄψεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ
- Ex. 32, 32. 20 οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. πλὴν ἐν τούτῳ μὴ Ph. 4, 3. Rev. 3, 5. Mt. 7, 22. χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐνγέγραπται ἐν τοῖς
- 21 οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιᾶσατο τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ καὶ εἶπεν Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι
- 22 οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστίν ὁ Υἱὸς εἰ μὴ ὁ Πατήρ, καὶ τίς ἐστίν ὁ Πατήρ εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ ὃ ἐὰν βούληται
- Mt. 13, 16, 17. 23 ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι. Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπεν Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ
- 1 P. 1, 10. 24 οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφηῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

15 ἡ ἕως του ουρ. υψωθῃσα, εως αδου | SR καταβι-
 βασθηση 17 R^m εβδομ. δυο 19 διδωμι | αδικηση
 20 δε μαλλον | εγραφη 21 τω Αγω] ο Ιησους
 εγεν. ευδ. 22 παρεδ. μοι 23 (R, κατ)
 24 ειδον

Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπαιράζων αὐ- 25 25-28:
 τὸν λέγων Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον Mt. 22, 35-40.
 κληρονομήσω; ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἐν τῷ 26 Mk. 12, 28-34.
 νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; ὁ δὲ 27 Dt. 6, 5.
 ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν Lv. 19, 18.
 σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ
 σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχυί σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ
 σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. εἶπεν δὲ 28 Lv. 18, 5.
 αὐτῷ Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει καὶ ζήση. Mt. 19, 17.
 ὁ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν 29
 Ἰησοῦν Καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον; ὑπολαβὼν 30
 ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἀνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ
 Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱερειχώ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν,
 οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες
 ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανή. κατὰ συγκυρίαν δὲ 31
 ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν
 αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ Λευεΐτης 32
 κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν.
 Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ 33
 ἰδὼν ἐσπλαγχνίσθη, καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ 34
 τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβι-
 βάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν
 εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν 35
 αὔριον ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ
 καὶ εἶπεν Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὃ τι ἂν προσ-
 δαπανήσης ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω
 σοι. τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι 36
 γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστας; ὁ δὲ 37
 εἶπεν Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. εἶπεν δὲ
 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

25 και λεγ. 27 εξ ολης της ψυχης σου, και εξ ολης
 της ισχυος σου, κ. εξ ολης της διανοιας σου 29 δικαιουν
 30 δε ο | ημιθ. τυγχανοντα 32 Λευιτης, γενομενος
 33 ιδ. αυτον 35 εξελθων, εκβ. | ειπ. αυτω 36 τις
 ουν | δοκ. σοι πλ. 37 δε 2ο] ουν

- Jn. 11, 1; 12, 2, 3. 38 Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς αὐτὸς εἰσῆλθεν
 εἰς κώμην τινά· γυνή δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπε-
 39 δέξατο αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ τῇδε ἦν ἀδελφή
 καλουμένη Μαριάμ, ἥ καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς
 τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ.
 40 ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν·
 ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ
 ἀδελφή μου μόνην με κατέλειπεν διακονεῖν;
 41 εἰπὸν οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἁπο-
 κριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Κύριος Μάρθα Μάρθα,
 Mt. 6, 33. 42 μεριμνᾷς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά, ὀλίγων
 δέ ἐστιν χρεῖα ἢ ἐνός· Μαριάμ γὰρ τὴν ἀγα-
 θὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἣτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται
 αὐτῆς.
- 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ
 5, 33. προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν
 μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς
 προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς
 2-4: 2 μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ὅταν προσεύ-
 Mt. 6, 9-13. χησθε, λέγετε Πάτερ, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
 3 ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου· ἁ τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν
 4 ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· καὶ ἄφες
 ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν
 παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς
 5 εἰς πειρασμόν. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Τίς
 ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτόν

38 Εγενετο δε εν τω | και αυτος | S(R) τον οικον
 αυτης 39 Μαρια | παρακαθισασα παρα τ. π. του Ιησου
 40 κατελιπε | ειπε 41 ο Ιησους | R^{m1} - μεριμνας και
 et περι πολλα... (42) ενος et γαρ | τυρβαζη 42 SR^c ενος
 δε εστι χρεια (R^{m2} = text) | Μαρια | γαρ] δε | απ αυτης
 XI, 2 SR^m Πατερ ημων ο εν τοις ουρανοις | ελθετω |
 SR^m βασ. σου· γεννηθτω το θελημα σου, ως εν ουρανω,
 και επι της γης. 4 αφιεμεν | SR^m πειρ., αλλα ρυσαι
 ημας απο του πονηρου.

μεσσηνικίου καὶ εἶπη αὐτῷ Φίλε, χρῆσόν μοι
 τρεῖς ἄρτους, ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ 6
 ὁδοῦ πρὸς με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ·
 καὶ ἐκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη Μὴ μοι κόπους 7 Mt. 26, 10.
 πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία
 μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι 8 18, 5.
 ἀναστὰς δοῦναί σοι. λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει
 αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι φίλον αὐτοῦ, διὰ γε
 τὴν ἀναιδίαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων
 χρήζει. Καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται 9 9-13:
Mt. 7, 7-11.
 ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὕρησεται· κρούετε, καὶ ἀνοι-
 γήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ 10
 ὁ ζητῶν εὕρισκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγθήσεται.
 τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς 11
 ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὅφιν αὐτῷ ἐπιδώσει; ἢ 12
 καὶ αἰτήσῃ ὥον, ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; εἰ οὖν 13
 ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ
 διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατήρ
 ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει Πνεῦμα Ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν
 αὐτόν.

Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν 14 14-26:
Mt. 12, 22-30.
43-45.
Mk. 3, 22-27.
 κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξεληθόντος
 ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι·
 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπαν Ἐν Βεεζεβοὺλ τῷ 15
 ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια·
 ἕτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ ἐζήτουν 16 Mk. 8, 11.
 παρ' αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοή- 17
 ματα εἶπεν αὐτοῖς Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν
 διαμερισθεῖσα ἐρημούται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον

7 (SR σοι;) 8 αὐτου φιλον | ἀναίδειαν 11 - ἐξ |
 SR^t υιος αρτον, μη λιθον επιδωσει αυτω; ει (R^t ἦ) και
 ιχθ. | επιδ. αυτω; 12 εαν αιτηση | μη επιδ. 13 αγαθ.
 δομ. | (SR αυτον;) 14 R -, και αυτο ην 15 ειπον |
 - τω 16 παρ αυτ. εζ. εξ ουρ. 17 (SR^t οικον,)

- 18 πίπτει. εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμε-
ρίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι
λέγετε ἐν Βεεζεβούλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια.
19 εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεεζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ
υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ
Ex. 8, 19. 20 ὑμῶν κριταὶ ἔσονται. εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ
ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς
21 ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθω-
πλισμένος φυλάσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ
Col. 2, 15. 22 ἔστιν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ἐπὰν δὲ ἰσχυρότερος
αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν
αὐτοῦ αἶρει ἐφ' ἧ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ
9, 50. 23 διαδίδωσιν. Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν,
24 καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. Ὅταν
τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου,
διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν,
καὶ μὴ εὐρίσκον λέγει Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν
25 μου ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἔλθον εὐρίσκει σεσαρω-
Jn. 5, 14. 26 μένον καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ
παραλαμβάνει ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυ-
τοῦ ἑπτά, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ
γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα
1, 28. 42. 48. 27 τῶν πρώτων. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν
ταῦτα ἐπάρασά τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου
εἶπεν αὐτῷ Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά
8, 15. 21. 28 σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶπεν
Μενοῦν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
καὶ φυλάσσοντες.
29-32: 29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισομένων ἤρξατο λέγειν
Mt. 12, 38-42. Ἡ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρά ἐστιν· σημεῖον
1 Co. 1, 22. ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ

19 κριτ. υμ. αυτοι 20 — εγω 22 δε ο 26 επτ.
ετ. πν. πον. εαυτ. 27 γυνη φωνην 28 Μενουνγε |
φυλ. αυτον. 29 — γενεα 2° | επιζητει

σημεῖον Ἰωνᾶ. καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς τοῖς 30
 Νινευίταις σημεῖον, οὕτως ἔσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. βασίλισσα νότου 31 1 K. 10, 1.
 ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς
 γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν
 ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν
 Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλείον Σολομῶνος ὧδε.
 ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει 32 Jon. 3, 5.
 μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν·
 ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ
 πλείον Ἰωνᾶ ὧδε. Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς 33 8, 16. Mt. 5, 15.
 κρυπτὴν τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ
 τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος
 βλέπωσιν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ 34 34—36 :
 ὀφθαλμός σου. ὅταν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς Mt. 6, 22, 23.
 ᾗ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν· ἐπὰν
 δὲ πονηρὸς ᾗ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν.
 σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. 35
 εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον μέρος 36
 τι σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ
 λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε.

Ἐν δὲ τῷ λαλήσαι ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος 37 7, 36; 14, 1.
 ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν.
 ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον 38 Mt. 15, 2.
 ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. εἶπεν δὲ ὁ Κύριος 39 39—52 :
 πρὸς αὐτόν Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν Mt. 23, 1—50.
 τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ
 δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας.
 ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν 40
 ἐποίησεν; πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, 41

29 Ἰωνα του προφητου 30 σημ. τ. Νινευίταις
 31 Σολομωντος 1^ο 2^ο 32 Νινευί 33 Ουδεις δε |
 S κρυπτον R κρύπτην | R φως 34 — σου 1^ο | οταν
 ουν 36 τι μερος 37 ηρωτα | Φαρ. τις

- 42 καὶ ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστίν. ἀλλὰ οὐαὶ
 ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἰδύ-
 οσμον καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ
 παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ·
 ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ παρῆναι.
 20, 46. 43 οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν
 πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς
 44 ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ
 ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ
 45 περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οὔδασιν. Ἀποκριθεὶς
 δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ Διδάσκαλε,
 46 ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπεν
 Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ, ὅτι φορτίζετε τοὺς
 ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ
 τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις.
 47 οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προ-
 φητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς.
 48 ἄρα μάρτυρές ἐστε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις
 τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν
 49 αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. διὰ τοῦτο καὶ ἡ
 σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς
 προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπο-
 50 κτενοῦσιν καὶ διώξουσιν, ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα
 πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκκεχυμένον ἀπὸ κατα-
 51 βολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, ἀπὸ
 αἵματος Ἀβελ ἕως αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπο-
 λομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου·
 ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς
 52 ταύτης. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν

Gn. 4, 8.
 2 Ch. 24, 20.

42 ἀλλ' | —δε | S(R) αφιεναι
 ματεις και Φαρισαιοι, υποκριται
 και | οικοδ. αυτων τα μνημεια
 50 S(R) εκχυννομενον
 του αιμ.

44 υμιν, γραμ-
 48 μαρτυρειτε
 49 εκδιωξουσιν
 51 απο του αιμ. | εως

κλείδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε καὶ
 τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. Κακείθεν 53
 ἐξελθόντος αὐτοῦ ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ
 Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐ-
 τὸν περὶ πλειόνων, ἐνεδρεύοντες αὐτὸν θηρεύσαι 54 20, 20.
 τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Ἐν οἷς ἐπισυναχθεῖσων τῶν μυριάδων τοῦ 12 Mt. 16, 6.
 ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξαστο λέγειν Mk. 8, 15.
 πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον Προσέχετε
 ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις, τῶν
 Φαρισαίων. οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ 2
 οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθή-
 σεται. ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῷ 3
 φῶτι ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε
 ἐν τοῖς ταμείοις κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων.
 Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ 4
 τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ
 ἔχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. ὑποδείξω δὲ 5
 ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀπο-
 κτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν.
 ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. Ὁὐχὶ πέντε 6
 στρουθία πωλοῦνται ἀσσαρίων δύο; καὶ ἐν ἐξ
 αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ
 Θεοῦ. ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν 7 21, 18.
 πᾶσαι ἡρίθμηνται. μὴ φοβεῖσθε· πολλῶν στρου-
 θίων διαφέρετε. Λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ὁμο- 8
 λογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ
 Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ἔμπρο-

52 εισηληθετε 53 Κακ....αυτου] Λεγοντος δε
 αυτου ταυτα προς αυτους 54 αυτον, και ζητουντες
 θ. | αυτον, ινα κατηγορησωσιν αυτου.

XII, 1 (SR^m αυτου, Πρωτ. πρ.) | SR ζ. των Φαρ.,
 ητις ε. υποκρ. 4 αποκτεινοντων 5 εξ. εχ.
 6 πωλειται 7 μη ουν

- 9, 26. 9 σθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ ἀρνησάμενός
 με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον
 Mt. 12, 32. 10 τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον
 Mk. 3, 28, 29. εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ·
 τῷ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ
 21, 14, 15. 11 ἀφεθήσεται. ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς
 Mt. 10, 19, 20. συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ
 μεριμνήσητε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε ἢ τί εἰ-
 12 πητε· τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν
 13 αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν. Εἶπεν δέ τις ἐκ τοῦ
 ὄχλου αὐτῷ Διδάσκαλε, εἰπέ τῷ ἀδελφῷ μου
 Ac. 7, 27. 14 μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. ὁ δὲ
 εἶπεν αὐτῷ Ἀνθρωπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν
 1 Th. 6, 9, 10. 15 ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς
 Ὅρατε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας,
 ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστίν
 16 ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ. Εἶπεν δὲ παραβολὴν
 πρὸς αὐτοὺς λέγων Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου
 17 εὐφόρησεν ἡ χώρα. καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ
 λέγων Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς
 18 καρπούς μου; καὶ εἶπεν Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ
 μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ
 συνάξω ἐκεῖ πάντα τὸν σίτον καὶ τὰ ἀγαθὰ μου,
 19 καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ
 κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε,
 Ho. 9, 27. 20 εὐφραίνου. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Θεός Ἀφρων, ταύτῃ
 τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ
 Mt. 6, 20. 21 δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; οὕτως ὁ θησαυρίζων
 22-31: 22 αὐτῷ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Εἶπεν δὲ πρὸς
 Mt. 6, 25-33. τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ

11 προσφέρωσιν | μεριμνατε

13 αὐτ. εκ τ. οχλ.

14 κατεστ. δικαστην η μερ.

15 πασης] της |

υπαρχ. αυτου

18 τον σιτ.] τα γεννηματα μου

21 εαυτω

22 υμιν λεγ.

μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι
τί ἐνδύσησθε. ἡ γὰρ ψυχὴ πλείον ἐστὶν τῆς 23
τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. κατα- 24 Ps. 147, 9.
νοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὔτε σπεύρουσιν οὔτε
θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη,
καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς
διαφέρετε τῶν πετεινῶν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μερι- 25
μνῶν δύναται ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι
πῆχυν; εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ 26
τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; κατανοήσατε τὰ κρίνα, 27
πῶς οὔτε νήθει οὔτε ὑφαίνει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ
Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς
ἐν τούτων. εἰ δὲ ἐν ἀγρῷ τὸν χόρτον ὄντα 28
σήμερον καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ
Θεὸς οὕτως ἀμφιάζει, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγό-
πιστοι. καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί 29
πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· ταῦτα γὰρ πάντα τὰ 30
ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν· ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ
οἶδεν ὅτι χρῆζετε τούτων· πλὴν ζητεῖτε τὴν 31
βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν.
Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν 32 22, 29. 1s. 41, 14.
ὁ Πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν.
Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημο- 33 33. 34:
σύνην· ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιού- Mt. 6, 20, 21.
μενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 18, 22.
ὅπου κλέπτῃς οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σῆς διαφθείρει·
ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ 34

22 ψυχ. υμων | R σωμ. υμων 23 — γαρ 24 ου
σπ., ουδε θερ. | (πετεινων;) 25 προσθ. επι τ. ηλ.
αυτ. πηχ. ενα 26 ουδε] ουτε 27 SR πως
αυξανει· ου κοπια, ουδε νηθει | Σολομων 28 τον
χορτ. εν τω αγρ. σημ. οντ. | αμφιεννυσι | (SR ολιγο-
πιστοι;) 29 φαγ., η τι 30 επιζητει 31 SR^m
βασ. του Θεου | ταυτα παντα 33 βαλαντια

- 35-46: 35 καρδιά ὑμῶν ἔσται. Ἐστῶσαν ὑμῶν αἱ ὀσφίεις
 Mt. 24, 42-51. 36 περιεζωσμένοι καὶ οἱ λύχνοι καϊόμενοι· καὶ ὑμεῖς
 Ex. 12, 11. ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον
 1 P. 1, 13. ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλ-
 Mt. 25, 1-13. θόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ.
 Jn. 13, 4. 37 μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος
 εὐρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περι-
 ζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ παρελθὼν
 38 διακονήσει αὐτοῖς. κὰν ἐν τῇ δευτέρᾳ κὰν ἐν τῇ
 τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὐρὴ οὕτως, μακάριοί
 1 Th. 5, 2. 39 εἰσιν ἐκεῖνοι. τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἤδει ὁ
 οἰκοδεσπότης ποία ὥρα ὁ κλέπτης ἔρχεται, οὐκ
 40 ἂν ἀφῆκεν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ
 ὑμεῖς γίνεσθε ἑτοιμοί, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ
 41 Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος
 Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις
 2 Ti. 2, 15. 42 ἢ καὶ πρὸς πάντας; καὶ εἶπεν ὁ Κύριος Τίς ἄρα
 ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ὁ φρόνιμος, ὃν κατα-
 στήσῃ ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ
 43 διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον; μακάριος ὁ
 δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει
 Mt. 25, 21. 44 ποιοῦντα οὕτως. ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ
 πάσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσῃ αὐτόν.
 45 ἔαν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ
 Χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξῃται
 τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν
 46 τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, ἥξει ὁ κύριος τοῦ
 δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν
 ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσῃ αὐτόν, καὶ τὸ
 Ja. 4, 17. 47 μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσῃ. ἐκεῖνος

36 αναλυσει 38 και εαν ελθῃ ἐν τῇ δ. φυλακῇ,
 και ἐν | οἱ δούλοι ἐκεῖν. 39 SR ἐρχ., ἐγρηγορησεν αὐ.
 και | R-αν | διορυγῆναι 40 υμ. οὐν 41 δε αὐτῷ
 42 εἶπε δε ο | (R^m, ο φρον.) S και φρ.

δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ
καὶ μὴ ἐτοιμάσας ἢ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα
αὐτοῦ δαρήσεται πολλὰς· ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας 48
δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ᾧ
ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ
ᾧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν
αὐτόν. Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί 49
θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη. βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτί- 50
σθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως ὅτου τελεσθῇ.
δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; 51 **51-53:**
οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ διαμερισμὸν. ἔσονται 52 **Mt. 10, 34-35.**
γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ διαμεμερισ-
μένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισὶν ἰ δια- 53 **Mic. 7, 6.**
μερισθήσονται, πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί,
μήτηρ ἐπὶ θυγατέρα καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τὴν μητέρα,
πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν
πενθεράν. Ἔλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις Ὅταν 54 **Mt. 16, 2, 3.**
ἴδῃτε νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως
λέγετε ὅτι Ὀμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως· καὶ 55
ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι Καύσων ἔσται,
καὶ γίνεται. ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς 56
καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἶδατε δοκιμάζειν, τὸν καιρὸν δὲ
τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε; Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν 57
οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; ὥς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ 58 **Mt. 5, 25, 26.**
ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργα-
σίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μή ποτε κατασύρῃ
σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδώσει
τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυ-

47 κυρ. εαυτου | η] μηδε 49 βαλ. eis | (fin. SR;)
50 εως ου | (fin.;) 52 οικ. ενι | (SR τρισι.) 53 δια-
μερισθησεται πατ. εφ | θυγατρι | επι μητρι | πενθεραν
αυτης 54 την νεφ. | επι] απο | -οτι 56 τον
δε κ. τ. | R ουκ οιδατε δοκιμαζειν 58 παραδω |
βαλλη

12, 58-13, 11 Κατα Λουκαν

59 λακήν. λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως
καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδώσ.

Ac. 5, 37. 13 Παρήσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγ-
γέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα

Jn. 9, 2. 2 Πειλᾶτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. καὶ
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι
οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους

Ps. 7, 12. 3 ἐγένοντο, ὅτι ταῦτα πεπόνθασιν; οὐχί, λέγω ὑμῖν,
ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεισθε.

4 ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα ὀκτὼ ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος
ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι
αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἄν-

5 θρώπους τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ; οὐχί,
λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήσητε, πάντες

6 ὡσαύτως ἀπολεισθε. *Ἐλεγεν δὲ ταύτην τὴν
3, 9.
Mt. 3, 10; 21, 19.
Mk. 11, 13.
παραβολήν. συκὴν εἶχέν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ
ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν

7 αὐτῇ καὶ οὐχ εὔρεν. εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπε-
λουργόν Ἴδου τρία ἔτη ἀφ' οὗ ἔρχομαι ζητῶν
καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ εὐρίσκω· ἔκκο-

2 P. 3, 9, 16. 8 ψον αὐτήν· ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ
τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν καὶ

9 βάλλω κόπρια, καὶ μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ
μέλλον· εἰ δὲ μήγε, ἐκκόψεις αὐτήν.

10 *Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν

11 τοῖς σάββασιν. καὶ ἰδοὺ γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα
ἀσθενείας ἔτη δέκα ὀκτώ, καὶ ἦν συνκύπτουσα

59 εως ου και

XIII, 2 αποκρ. ο Ιησους | τοιαυτα

3 ωσαντως

4 και οκτ. | ουτοι | — τους 1^ο | εν Ιερ. 5 μετανοητε |

ομοιως 6 εν τω αμπ. αυτ. πεφ. | καρπ. ζητ. 7 — αφ

ου 8 κοπριαν 9 καρπον· ει δε μηγε, εις το μελλ.

11 γυν. ην | και οκτω

καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν 12
 δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ
 Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου, | καὶ ἐπέ- 13 Mk. 7, 32.
 θηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνορθώθη,
 καὶ ἐδόξαζεν τὸν Θεόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχι- 14 Ex. 20, 9.
 συνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθερά- Dt. 5, 13.
 πευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ὅτι Ἐξ ἡμέραι
 εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν αὐταῖς οὖν ἐρχό-
 μενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
 ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν Ὑποκριταί, 15 14, 5.
 ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βόυν αὐτοῦ
 ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν πο-
 τίζει; ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὔσαν, ἣν 16 19, 9. Ac. 3, 25.
 ἔδησεν ὁ Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ
 ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ
 τοῦ σαββάτου; καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησ- 17
 χύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς
 ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς
 γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ. Ἐλεγεν οὖν Τίνι ὁμοία 18 18-21:
 ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω Mt. 13, 31-33.
 αὐτήν; ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν Mk. 4, 30-32.
 ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ, καὶ ἠῤῥῆσεν Dn. 4, 12, 21.
 καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ Ezk. 17, 23; 31, 6.
 κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Καὶ πάλιν 20
 εἶπεν Τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ;
 ὁμοία ἐστὶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν εἰς 21
 ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας δι- 22
 δάσκων καὶ πορείαν ποιούμενός εἰς Ἱεροσόλυμα.
 Εἶπεν δέ τις αὐτῷ Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; 23
 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς | Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ 24 Mt. 7, 13, 14.
 1 Τί. 6, 12.

14 - οτι 2^ο | αυταις] ταυταις 15 δε] ουν |
 Ὑποκριτα 18 ουν] δε 19 ον] ο | δεινδρ. μεγα
 21 ενεκρυψεν 22 Ιερουσαλημ

- τῆς στενῆς θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητή-
 σουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. ἀφ' οὗ ἂν
 ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν,
 καὶ ἄρξῃσθε ἔξω ἐσθάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν
 λέγοντες Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς
 ἐρεῖ ὑμῖν Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. τότε ἄρξεσθε
 λέγειν Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ
 ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας· καὶ ἐρεῖ λέγων
 ὑμῖν Οὐκ οἶδα πόθεν ἐστέ· ἀπόσταντε ἀπ' ἐμοῦ
 πάντες ἐργάται ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
 καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὤψῃσθε Ἀβραὰμ
 καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς προφῆτας
 ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους
 ἔξω. καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ
 ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν
 τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἱ
 ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσονται
 ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ προσῆλθάν τινες
 Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ Ἐξελθε καὶ πορεύου
 ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. καὶ
 εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι
 ταύτῃ Ἴδου ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἀπο-
 τελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι.
 πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ
 πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπο-
 λέσθαι ἔξω Ἱερουσαλὴμ. Ἱερουσαλὴμ Ἱερου-
 σαλὴμ, ἣ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθο-
 βολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις
 ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον
 ὄρνις τὴν ἐαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας,
 καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος

24 πυλῆς | (R^m ἰσχυσοῦσιν,)

25 Κυριε, κυριε

27 SR ερει, Λεγω | οιδ. υμας | π. οι εργ. της

31 ημερα

προσηλθον

32 επιτελω

Κατα Λουκαν 13, 35—14, 11

ὑμῶν. λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ ἴδητέ με ἕως ἡξέει
ὅτε εἴπητε

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος 14 6, 6—11 ; 11, 37.
τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν
ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν.
καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἐμπροσθεν 2
αὐτοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς 3
νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων Ὑπερβαίνει τῷ
σαββάτῳ θεραπεῦσαι ἢ οὐ; οἱ δὲ ἡσύχασαν. 4
καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτόν καὶ ἀπέλυσεν.
καὶ πρὸς αὐτοὺς εἶπεν Τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς 5 13, 15. Mt. 12, 11.
εἰς φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει
αὐτόν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; καὶ οὐκ ἴσχυσαν 6
ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα. Ὑπερβαίνει δὲ πρὸς 7 Mt. 23, 6.
τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς
πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς
Ὅταν κληθῇς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλι- 8 Pr. 25, 6.
θῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μή ποτε ἐντιμότερός
σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ 9
αὐτόν καλέσας ἐρεῖ σοι Δὸς τούτῳ τόπον, καὶ
τότε ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνῃς τὸν ἔσχατον τόπον
κατέχειν. ἀλλ' ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε 10
εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς
σε ἐρεῖ σοι Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε
ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν συνανακει-
μένων σοι. ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινω- 11 13, 14. Mt. 23, 12.

35 ὑμων ερημος· αμην δε λ. υ., οτι ου μη με ιδ. εως
αν ηξη | R—ηξει οτε

XIV, 3 Eι εξ. | θεραπευειν | —η ου 5 και απο-
κριθεις πρ. | υιος] SR^t ονος | εμπεσειται | εν τη ημ.
6 αντ. αυτω πρ. 9 μετ 10 αναπεσον | ειπη |
—παντων

θήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

12 Ἐλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν· Ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονας πλουσίους, μή ποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ γένηται ἀνταπόδομά σοι.

Dt. 14, 29. 13 ἀλλ' ὅταν δοχὴν ποιῇς, κάλει πτωχοὺς, ἀναπήρους,

Jn. 5, 29. 14 χωλοὺς, τυφλοὺς· καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι· ἀνταποδοθήσεται γάρ

13, 29. 15 σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. Ἀκούσας

δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ Μακάριος ὅστις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ

16 τοῦ Θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ἀνθρωπὸς τις

16-24: Mt. 22, 2-10.

17 ἐποίει δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλούς, ¹ καὶ ἀπέστειλεν τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις Ἐρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά

18 ἐστίν. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες παραιεῖσθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ Ἀγρὸν ἠγόρασα,

καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθὼν ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε,

19 ἔχε με παρητημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι

1 Co. 7, 33. 20 αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν Γυναιῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι

21 ἐλθεῖν. καὶ παραγενόμενος ὁ δούλος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἐξελθε

ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς

22 καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ δούλος Κύριε, γέγονεν ὃ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστίν.

12 σε αντικαλ. | σοι ανταπ.

13 ποι. δοχ.

15 ος 16 εποιησε

17 εστι παντα

18 παραιτ.

παντ. | εξελθειν και

21 δουλ. εκεινος | χωλ. κ.

τυφλ.

22 δ] ως

καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον Ἐξέλθε εἰς 23
τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν,
ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς 24
τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου
τοῦ δείπνου.

Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ 25
στραφεῖς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς· Εἴ τις ἔρχεται πρὸς 26
με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα
καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς
καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι τε καὶ τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ,
οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. ὅστις οὐ βαστάζει 27 9, 23.
τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ
δύναται εἶναί μου μαθητής. Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν 28
θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας
ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν;
ἵνα μή ποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύ- 29
οντος ἐκτελέσαι πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται
αὐτῷ ἐμπαίζειν¹ λέγοντες ὅτι Οὗτος ὁ ἄνθρωπος 30
ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἰσχυσεν ἐκτελέσαι.
Ἡ τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἐτέρῳ βασιλεῖ 31
συμβαλεῖν εἰς πόλεμον οὐχὶ καθίσας πρῶτον
βουλεύσεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν
ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἔρχομένῳ
ἐπ' αὐτόν; εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος 32
πρεσβεῖαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην.
οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν 33
τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν οὐ δύναται εἶναί μου
μαθητής. Καλὸν οὖν τὸ ἅλας· εἰ δὲ καὶ τὸ 34
ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; οὔτε εἰς γῆν 35

26. 27:

Mt. 10, 37, 38.

Dt. 33, 9, 10.

18, 29, 30.

Jn. 12, 25.

23 γεμ. ο οικ. μου 26 SR πατ. εαυτου | τε] δε |
την εαυτ. ψυχ. | μου μαθ. ειν. 27 και οστις | αὐτου |
μου ειν. μαθ. 28 ειν] τα προς 29 εμπ. αυτω
31 συμβ. ετ. βασ. | βουλευεται | απαντησαι 33 μου
ειν. 34 - ουν | - και

14, 35-15, 13 Κατα Λουκαν

οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

15 Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι

5, 30. 2 καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον

οἷ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι Οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει

3 αὐτοῖς. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν

4 ταύτην λέγων Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν

πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν οὐ καταλείπει

τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται

5 ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὗρῃ αὐτό; καὶ εὕρων ἐπι-

6 τίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ χαίρων, καὶ ἐλθὼν

εἰς τὸν οἶκον συνκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γεί-

τονας, λέγων αὐτοῖς Συνχάρητέ μοι, ὅτι εὔρον

7 τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. λέγω ὑμῖν ὅτι

οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ

μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις οἱ-

8 τινες οὐ χρεῖαν ἔχουσιν μετανοίας. Ἡ τίς γυνή

δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν

μίαν, οὐχὶ ἄπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ

9 ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως οὗ εὗρῃ; καὶ εὕροῦσα συν-

καλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας λέγουσα Συνχάρητέ

Eph. 3, 10. 10 μοι, ὅτι εὔρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. οὕτως,

λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων

11 τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. Εἶπεν

12 δέ Ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. καὶ εἶπεν ὁ

νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί Πατέρ, δός μοι τὸ ἐπι-

βάλλον μέρος τῆς οὐσίας. ὁ δὲ διεῖλεν αὐτοῖς

Pr. 20, 3. 13 τὸν βλον. καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν

πάντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν

XV, 1 εγγ. αυτ. 2-τε 4 εν εξ αυτ. | εννεν.
5 εαυτου 7 εστ. εν τω ουρ. | εννεν. 8 οτου
9 συγκαλειται | και τας γειτ. 10 χαρ. γιν.
12 ο δε] και 13 απαντα

μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ
ζῶν ἀσώτως. δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα 14
ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην,
καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. καὶ πορευθεὶς 15
ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ
ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν
χοίρους· καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ 16 Pr. 23, 21.
ἐκ τῶν κερατίων ὧν ἡσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς
ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη Πόσοι 17
μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύονται ἄρτων,
ἐγὼ δὲ λιμῷ ὥδε ἀπόλλυμαι. ἀναστὰς πορεύ- 18 Jer. 3, 12. 13.
σομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ Πάτερ,
ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, ¹ οὐκέτι 19
εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποιήσόν με ὡς ἓνα
τῶν μισθίων σου. καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν 20
πατέρα ἑαυτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακράν ἀπέχοντος
εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη,
καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ
καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. εἶπεν δὲ ὁ υἱὸς αὐτῷ 21
Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου,
οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. εἶπεν δὲ ὁ 22
πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ Ταχὺ ἐξενέγκατε
στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε
δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς
τοὺς πόδας, καὶ φέρετε τὸν μῶσχον τὸν σιτευτόν, 23
θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ¹ ὅτι οὗτος 24 Eph. 2, 1. 5; 5, 14.
ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλὼς
καὶ εὗρέθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. ¹ ἦν δὲ 25
ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς

14 ἰσχυρος 16 R επεθ. χορτασθῆναι εκ | εκ] απο
17 ειπε | περισσεουσιν | -ωδε 19 και ουκετι
21 αυτω ο υι. | και ουκ. | R^m υ. σου· ποιησον με ως ενα
των μισθιων σου. 22-Ταχυ | την στολ. 23 φερ.]
ενεγκαντες 24 και απολ. ην

15, 25—16, 5 Κατα Λουκαν

- ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας
 26 καὶ χορῶν, καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παίδων
 27 ἐπυνθάνετο τί ἂν εἴη ταῦτα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι
 Ὁ ἀδελφός σου ἦκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν
 μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέ-
 28 λαβεν. ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν.
 29 ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. ὁ
 δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρί Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη
 δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον,
 καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν
 30 φίλων μου εὐφρανθῶ. ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος
 ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν,
 31 ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον. ὁ δὲ εἶπεν
 αὐτῷ Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα
 32 τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν· εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι
 ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ
 ἔζησεν, καὶ ἀπολωλὼς καὶ εὑρέθη.
- 16 Ἐλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς Ἀνθρωπός
 τις ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος
 διεβλήθη αὐτῷ ὥς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα
 2 αὐτοῦ. καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ Τί τοῦτο
 ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκο-
 3 νομίας σου· οὐ γὰρ δύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν. εἶπεν
 δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός
 μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπ-
 4 τειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. ἔγνων τί
 ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας
 5 δέξονται με εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν. καὶ προσκα-
 λεσάμενος ἓνα ἕκαστον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ

26—αν 28 δε 2ο] ουν 29 R πατρι αυτου
 30 R μετα των πορν. | τον μ. τον σιτ. 32 ανεξησε |
 απολ. ην

XVI, 1 μαθ. αυτου 2 δυνηση 4—εκ | αυτων
 5 χρεωφειλετων

κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγεν τῷ πρώτῳ Πόσον ὀφείλεις
τῷ κυρίῳ μου; ὁ δὲ εἶπεν Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. 6
ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ
καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. ἔπειτα 7
ἐτέρῳ εἶπεν Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν
Ἑκατὸν κόρους σίτου. λέγει αὐτῷ Δέξαι σου τὰ
γράμματα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. καὶ ἐπῆνεσεν 8 Eph. 5, 8. 1 Th. 5, 5.
ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως
ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονι-
μώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός εἰς τὴν γενεὰν
τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. Καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἑαυτοῖς 9 14, 14.
ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, Mt. 6, 20; 10, 40.
ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους 19, 21.
σκηνάς. ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ 10 19, 17
πιστὸς ἐστίν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν
πολλῷ ἄδικός ἐστιν. εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδέκῳ μαμωνᾶ 11
πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύ-
σει; καὶ εἰ ἐν τῷ ἄλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, 12
τὸ ἡμέτερον τίς δώσει ὑμῖν; Οὐδεὶς οἰκέτης 13 Mt. 6, 24.
δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα
μισήσῃ καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσῃ, ἢ ἐνὸς ἀνθ-
έξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσῃ. οὐ δύνασθε
Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ. Ἦκουον δὲ ταῦτα 14 Mt. 23, 14.
πάντα οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ
ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς 15 18, 9—14.
ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώ- Mt. 23, 28.
πων, ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι Ps. 7, 9.
τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Pr. 6, 16, 17.
Θεοῦ. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι Ἰωάνου· 16 Mt. 11, 12, 13.
ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται καὶ

6 ο δε 2^ο] και | το γραμμα . . . 7 και λεγ. | το
γραμμα 9 καγω | Ποι. εαυτ. | εκλιπητε 12 SR^t
υμετερον | υμιν δωσ. 14 και οι Φ. 15 Θεου εστιν
16 εως Ι.

- Mt. 5, 18. 17 πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται, ἐκποπώτερον δέ ἐστιν
 τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου
 Mt. 5, 32; 19, 9. 18 μίαν κεραίαν πεσεῖν. Πᾶς ὁ ἀπολείων τὴν γυ-
 ναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, καὶ ὁ
 19 ἀποσελευμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει. Ἄν-
 θρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο
 πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν
 20 λαμπρῶς. πτωχὸς δέ τις ὀνόματι Λάζαρος ἐβέ-
 Mt. 16, 27. 21 βλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἰλκωμένος¹ καὶ
 ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων ἀπὸ
 τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες
 22 ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ
 ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν
 ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ·
 23 ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. καὶ ἐν
 τῷ Ἰδιῇ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων
 ἐν βασάνοις, ὁρᾷ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ
 24 Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς
 φωνήσας εἶπεν Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ
 πέμψου Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακ-
 τύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλωσσίδαί-
 25 μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. εἶπεν δὲ
 Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ
 ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως
 τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυν-
 26 νᾶσαι. καὶ ἐν πᾶσι τοῖτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ
 ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὥπως οἱ θέλοντες
 διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνουνται, μηδὲ
 27 ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. εἶπεν δὲ Ἑρωδιᾶ
 σε οὖν, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον

18 και πας ο απολελ. 20 τις ην | ος εβεβλ. |
 ηλκωμενος 21 απο των ψιχιων τ. π. | απειλειχον
 22 του Αβρ. 23 τον Αβρ. 25 απελ. αν | ωδε | οδε
 26 εν] επι | εντευθεν | οι εκειθ. 27 ουν σε

τοῦ πατρός μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· 28
ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ
ἐλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου.
λέγει δὲ Ἀβραάμ Ἐχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς 29 2 Ti. 3, 16.
προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν 30
Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν
πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. εἶπεν 31 Jn. 11, 45-53.
δὲ αὐτῷ Εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ
ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πει-
σθήσονται.

Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Ἀνένδεκ- 17
τόν ἐστιν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, οὐαὶ δὲ
δι' οὗ ἔρχεται· λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς 2 Mt. 18, 6, 7.
περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται
εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίση τῶν μικρῶν
τούτων ἓνα. ἰ προσέχετε ἑαυτοῖς. ἐὰν ἁμάρτη ὁ 3 Mt. 18, 15.
ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἐὰν μετα-
νοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας 4 Mt. 18, 21, 22.
ἁμαρτήσῃ εἰς σέ καὶ ἐπτάκις ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ
λέγων Μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ. Καὶ εἶπάν 5 Mk. 9, 24.
οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ Πρόσθες ἡμῖν πίστιν.
εἶπεν δὲ ὁ Κύριος Εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον 6 Mt. 17, 20; 21, 21.
σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ Ἐκρι-
ζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ ὑπή-
κουσεν ἂν ὑμῖν. Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων 7
ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ
ἀγροῦ ἐρεῖ αὐτῷ Εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε,
ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ Ἐτοίμασον τί δειπνήσω, 8
καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ

29 δε] αυτω

XVII, 1 — αυτου | εστι μη ελθ. τα σκανδ. | R πλην
ουαι δι' 2 μυλος ονικος | ενα τ. μικρ. τ. 3 εαν
δε αμ. εις σε 4 αμαρτη | επτ. της ημερας | προς] επι
5 ειπον 6 ειχετε 7 ερει ευθεως, Παρ. αναπεσαι

9 πῶ, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πῖεσαι σύ; μὴ
 ἔχει χάριν τῷ δούλῳ ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα;
 10 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ δια-
 ταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι Δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν,
 ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

- 9, 51; 13, 22. 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσα-
 λὴμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσον Σαμαρίας καὶ
 Lv. 13, 45, 46. 12 Γαλιλαίας. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα
 κώμην ἀπῆντησαν δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἑστησαν
 13 πόρρωθεν, καὶ αὐτοὶ ἤραν φωνὴν λέγοντες Ἰησοῦ
 5, 14. Lv. 13, 49; 14. 14 Ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς
 14, 2. 3. Πορευθέντες ἐπιδειξάτε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ
 ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν.
 15 εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ
 16 φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ
 πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν
 17 αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. ἀποκριθεὶς δὲ
 ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Οὐχ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν;
 18 οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; ἢ οὐχ εὗρέθησαν ὑποστρέψαντες
 δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος;
 7, 50. 19 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου
 σέσωκέν σε.
 Jn. 18, 36; 3, 3. 20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε
 ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς
 καὶ εἶπεν Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ
 Mt. 24, 23. 21 παρατηρήσεως, οὐδὲ ἐροῦσιν Ἰδοὺ ὧδε ἢ Ἐκεῖ·
 Jn. 1, 26; 12, 35. ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν.
 22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς Ἐλεύσονται ἡμέραι
 21, 8. 23 ἀνθρώπου ἰδεῖν καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ ἐροῦσιν

9 χαρ. εχει τ. δ. εκεινω | διατ. αυτω; ου δοκω.
 10 οτι ο 11 πορ. αυτον | μεσου 12 απ. αυτω
 17 Ουχι 18 (R^m ουτος.) 21 η, Ιδου εκ.

ὑμῖν Ἰδοὺ ἐκεῖ, Ἰδοὺ ὧδε· μὴ ἀπέλθῃτε μηδὲ
 διώξῃτε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα 24 Mt. 24, 26, 27.
 ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν
 λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ 25 9, 22.
 παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς
 ταύτης. καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, 26 Mt. 24, 37-39.
 οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ
 ἀνθρώπου· ἦσθιον, ἔπινον, ἐγάμον, ἐγαμίζοντο, 27 Gn. 7, 7-22.
 ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ
 ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν πάντας.
 ὁμοίως καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λῳτ· 28 Gn. 18, 20.
 ἦσθιον, ἔπινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον,
 ὠκοδόμουν· ἡ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθεν Λῳτ ἀπὸ Σοδό- 29 Gn. 19, 15, 24, 25.
 μων, ἔβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώ-
 λεσεν πάντας. κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ 30
 Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. ἐν ἐκείνῃ 31 Mt. 24, 17, 18.
 τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ
 σκευὴ αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι
 αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω
 εἰς τὰ ὀπίσω. μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λῳτ. 32
 ὅς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι, 33 9, 24.
 ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὅς ἂν ἀπολέσει, ζωογονήσῃ
 αὐτήν. λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο 34
 ἐπὶ κλίνης μιᾶς, ὁ εἰς παραλημφθήσεται καὶ ὁ
 ἕτερος ἀφεθήσεται· ἔσονται δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ 35 Mt. 24, 40, 41.
 τὸ αὐτό, ἡ μία παραλημφθήσεται ἡ δὲ ἑτέρα
 ἀφεθήσεται. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ 37 Job 30, 30.
 Mt. 24, 28.

23 Ἰδου ὧδε, ἡ, Ἰδου ἐκεῖ 24 ἡ ἀστρ. ἡ ἀστρ. |
 υπ ουρ. | και ο | R^m — εν τη ημ. αυτου 26 του Νωε
 27 εξεγαμιζοντο | απαντας 28 ομ. και ως εγ.
 29 απαντας 30 κατα ταυτα 31 εν τω αγρ.
 33 περιπ.] σωσαι | S και ος εαν R ος δ' αν | απολεση αυτην
 35 δυο εσ. | η δε] και η (36) SR^m δυο εσονται εν τω
 αγρω· ο εις παραληφθησεται, και ο ετερος αφεθησεται.

17, 37-18, 13 Κατα Λουκαν

Ποῦ, Κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ καὶ οἱ αἰετοὶ ἐπισυναχθήσονται.

Ra. 12, 12.
Col. 4, 2.
1 Th. 5, 17.

11, 7, 8.

Is. 58, 2, 3.
16, 16.

Mt. 23, 28.

Ra. 51, 1.

- 18 Ἐλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐγκακεῖν, 2 λέγων Κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπόμενος. 3 χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου 4 μου. καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ ταῦτα δὲ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι 5 οὐδὲ ἄνθρωπον ἐντρέπομαι, διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα 6 μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. Εἶπεν δὲ ὁ Κύριος Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· 7 ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, 8 καὶ μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς; λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; 9 Εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἐξουθενούντας 10 τοὺς λοιποὺς τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἰς 11 Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελῶνης. ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν προσηύχετο Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς 12 οὗτος ὁ τελῶνης· νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, 13 ἀποδεκατεύω πάντα ὅσα κτῶμαι. ὁ δὲ τελῶνης μακρόθεν ἐστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς

37 εκ. συναχθησονται οι αετ.

XVIII, 1 δε και | -αυτους | εκκακειν 3 δε τις

4 ηθελησεν | δε ταυτα | και ανθρ. ουκ εντρ. 7 ποιησει |

βο. προς αυτον | μακροθυμων 11 πρ. εαυτ. ταυτα

12 αποδεκατω 13 και ο τ.

ἐπαραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἔτυπτεν τὸ στῆθος
αὐτοῦ λέγων Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρ-
τωλῷ. λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεικναι ὅτι εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρ' ἐκείνων· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν
ἐαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἐαυτὸν
ὑψωθήσεται. 14

14, 11. Mt. 23, 12.
Ezk. 21, 31.

Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν 15
ἅπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς.
ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκάλεσατο αὐτὰ λέγων Ἄφετε 16
τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε
αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἂν μὴ δέξηται τὴν 17
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ
εἰς αὐτήν.

15-17:
Mt. 19, 13-15.
Mk. 10, 13-16.

Mt. 18, 3.

Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων Δι- 18
δάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονο-
μήσω; εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Τί με λέγεις 19
ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός. τὰς 20
ἐντολὰς οἶδας Μὴ μοιχεύσης, Μὴ φονεύσης, Μὴ
κλέψης, Μὴ ψευδομαρτυρήσης, Τίμα τὸν πατέρα σου
καὶ τὴν μητέρα. ὁ δὲ εἶπεν Ταῦτα πάντα ἐφύ- 21
λαξα ἐκ νεότητος. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 22
αὐτῷ Ἔτι ἓν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον
καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν τοῖς
οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ ἀκούσας 23
ταῦτα περιλυπὸς ἐγενήθη, ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα.
ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Πῶς δυσκόλως οἱ 24
τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
εἰσπορεύονται· εὐκοπώτερον γάρ ἐστιν κάμηλον 25

18-30:
Mt. 19, 16-29.
Mk. 10, 17-30.

Ex. 20, 12-16.
Dt. 5, 16-20.

Mt. 6, 20.

13 εἰς τ. οὐρ. επαρ. | εἰς το στ. 14 S(R) η εκεινος
15 επιτιμησαν 16 προσκαλεσαμενος αυτα ειπεν
17 εαν 20 μητ. σου 21 εφυλαξαμην | S(R) νεοτ.
μου 22 δε ταυτα | εν ουρανῳ 23 εγενετο 24 Ιησ.
περιλυπον γενομενον | SR εισελουσονται εἰς τ. βασ. τ. Θ.

διὰ τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς
 26 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. εἶπαν δὲ οἱ
 27 ἀκούσαντες Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; ὁ δὲ εἶπεν
 Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ
 28 Θεῷ ἐστίν. Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος Ἰδοὺ ἡμεῖς
 29 ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμεν σοι. ὁ δὲ εἶπεν
 αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστίν ὃς
 ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφούς ἢ γονεῖς ἢ
 30 τέκνα εἵνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὃς οὐχὶ μὴ
 λάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν
 τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶν αἰώνιον.

31—34:
 Mt. 20, 17—19.
 Mk. 10, 32—34.
 9, 22, 44.

31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐ-
 τοὺς Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ τελε-
 σθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν
 32 τῷ Υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου· παραδοθήσεται γὰρ τοῖς
 ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὑβρισθήσεται καὶ
 33 ἐμπτυσθήσεται, καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν
 34 αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. καὶ
 αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα
 τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον
 τὰ λεγόμενα.

35—43:
 Mt. 20, 29—34.
 Mk. 10, 46—52.

35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς Ἱερειχὼν
 τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν.
 36 ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί
 37 εἶη τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ
 38 Ναζωραῖος παρέρχεται. καὶ ἐβόησεν λέγων Ἰησοῦ
 39 υἱὲ Δαυεὶδ, ἐλέησόν με. καὶ οἱ προάγοντες ἐπε-
 τίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον
 40 ἔκραζεν Υἱὲ Δαυεὶδ, ἐλέησόν με. σταθεὶς δὲ ὁ
 Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν.

25 τρυμαλιας ραφιδος 26 Εἶπον 27 δυν. ἐστι
 π. τ. Θ. 28 ἀφηκαμεν παντα, και ηκ. 29 γον.,
 η αδ., η γυν. | ενεκεν 30 ου μη απολαβη 31 Ιερο-
 σολυμα 35 προσαιτων 39 σιωπηση

ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν ¹ Τί σοι 41
 θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ εἶπεν Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω.
 | καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις 42 17, 19.
 σου σέσωκέν σε. καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ 43
 ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν. καὶ πᾶς ὁ
 λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱερειχώ. Καὶ ἰδοὺ 19 ²
 ἄνθρωπος ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν
 ἀρχιτελώνης, καὶ αὐτὸς πλούσιος· καὶ ἐζήτησε ἰδεῖν 3
 τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστιν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ
 ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. καὶ προδραμὼν 4
 εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ
 αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμέλλεν διέρχεσθαι. καὶ ὥς 5
 ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
 πρὸς αὐτόν Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰβηθι· σήμερον
 γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μέναι. καὶ σπεύσας 6
 κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. καὶ ἰδόντες 7 15, 2.
 πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι Παρὰ ἁμαρτωλῷ
 ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλύσαι. σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος 8 Ex. 22, 1.
 εἶπεν πρὸς τὸν Κύριον Ἴδου τὰ ἡμίσειά μου τῶν Nu. 5, 6, 7.
 ὑπαρχόντων, Κύριε, τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἴ
 τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.
 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον σω- 9 13, 16.
 τηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς Ac. 8, 25; 16, 31.
 υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν· ἦλθεν γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν- 10 Ezk. 34, 16.
 θρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός. Jn. 3, 17.
 5, 32. 1 Ti. 1, 15.

Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπεν 11 11—27:
 παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἱερουσαλὴμ αὐτόν
 καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασι-
 λεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι· εἶπεν οὖν Ἀνθρω- 12 Mk. 13, 34.

41 λεγων, Τι

XIX, 2 αυτος 2^ο] ουτος ην

4 — εις το | δι εκειν.

5 Ιησ. ειδεν αυτον, και ειπ.

7 απαντες 8 ημιση

των υπ. μου | διδ. τ. πτ.

11 αυτ. ειπ. Ιερ.

- πὸς τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν
 13 ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. καλέσας δὲ
 δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς,
 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Πραγματεύσασθε ἐν ᾧ
 Jn. 1, 11. 14 ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ
 ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες Οὐ
 15 θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. καὶ ἐγένετο
 ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτόν λαβόντα τὴν βασιλείαν
 καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους
 οἷς δεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τίς τί διεπραγμα-
 16 τεύσατο. παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων Κύριε,
 16, 10. 17 ἡ μνᾶ σου δέκα προσηργάσατο μνᾶς. καὶ εἶπεν
 αὐτῷ Εὖγε, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς
 ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων.
 18 καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων Ἡ μνᾶ σου, κύριε,
 19 ἐποίησεν πέντε μνᾶς. εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ Καὶ
 20 σὺ ἐπάνω γίνου πέντε πόλεων. καὶ ὁ ἕτερος
 ἦλθεν λέγων Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον
 21 ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ· ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι
 ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἶρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ
 22 θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. λέγει αὐτῷ Ἐκ τοῦ
 στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. ἦδεις ὅτι
 ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἰμι, αἶρων ὃ οὐκ ἔθηκα,
 23 καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα; καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκάς
 μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν; καὶ ἐλθὼν σὺν
 24 τόκῳ ἂν αὐτὸ ἔπραξα. καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν
 Ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα
 25 μνᾶς ἔχοντι. καὶ εἶπαν αὐτῷ Κύριε, ἔχει δέκα
 8, 18. Mt. 13, 12. 26 μνᾶς. λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται,

13 ἐν ᾧ] SR εως 15 ἔδωκε | γινω | τις τι δ.] R τί
 διεπραγματευσαντο 16 προσειργάσατο δεκα μν.
 17 Εὖ 18 Κυρ., η μνα σου 19 γιν. επανω 20 — ο
 22 λεγ. δε | (SR εσπειρα') 23 το αργ. μου επι την τρ.
 και εγω | SR επρ. αυτο; 25 ειπον 26 λεγω γαρ

ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται.
πλήν τοὺς ἐχθροὺς μου τούτους τοὺς μὴ θελή- 27
σαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε
καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου.

Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀνα- 28
βαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν 29
εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ κα-
λούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν
λέγων Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾗ 30
εἰσπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν
οὔδεις πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες
αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ εἰάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ Διὰ τί 31
λύετε; οὕτως ἐρεῖτε ὅτι Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειάν
ἔχει. ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς 32
εἶπεν αὐτοῖς. λύνοντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν 33
οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς Τί λύετε τὸν πῶλον;
οἱ δὲ εἶπαν ὅτι Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειάν ἔχει. 34
καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρίψαντες 35
αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν
Ἰησοῦν. πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννουν τὰ 36
ἱμάτια ἐαυτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ 37
ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν
ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες
αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλη περὶ πασῶν ὧν
εἶδον δυνάμεων, λέγοντες

29-38:
Mt. 21, 1-9.
Mk. 11, 1-10.
Jn. 12, 12-16.

2 K. 9, 13.

Ps. 118, 26.
2, 14.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος,

ὁ Βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ἐν οὐρανῷ εἰρήνη

καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

26 SR αρθ. απ αυτου 27 τουτ.] εκεινους |
- αυτους 29 ελαιων | μαθ. αυτου 30 ειπων |
SR - και 31 ερειτε αυτω 33 ειπον 34 ειπον |
- οτι 35 (επιρριψαντες) | εαυτων 36 αυτων
38 SR -, ο 2ο | ειρ. εν ουρ.

19, 39—20, 2 Κατα Λουκαν

39 καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν
πρὸς αὐτόν Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθη-
40 ταῖς σου. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν Λέγω ὑμῖν ἐὰν

2 K. 9, 11.
Jn. 11, 35.

41 οὗτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κράξουσιν. Καὶ
ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν,

Dt. 32, 29.
Mt. 13, 14.
Jn. 12, 38.

42 λέγων ὅτι Εἰ ἔγνωσ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ σὺ
τὰ πρὸς εἰρήνην· νῦν δὲ ἐκρίβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν

43 σου. ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ καὶ παρεμ-
βαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ περι-
κυκλώσουσίν σε καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν,

21, 6. Ps. 137, 9.

44 καὶ ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ
οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἐπὶ λίθον ἐν σοί, ἀνθ' ὧν

45—48:

Mt. 21, 12—16.
Mk. 11, 15—18.
Jn. 2, 13—16.

45 οὐκ ἔγνωσ τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. Καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς

Is. 56, 7. Jer. 7, 11.

46 πωλοῦντας, λέγων αὐτοῖς Γέγραπται Καὶ ἔσται
ὁ οἶκός μου οἶκος πρυσευχῆς· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποι-
ήσατε σπήλαιον ληστῶν.

21, 37; 22, 53.
Jn. 18, 20.

47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ·
οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν

48 ἀπολεῖσθαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, καὶ οὐχ εὗρισ-
κον τὸ τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ ᾄπας ἐξεκρέ-
μετο αὐτοῦ ἀκούων.

1—8:

Mt. 21, 23—27.
Mk. 11, 27—33.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν διδάσκοντος
αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου
ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν
2 τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς
αὐτόν Εἰπὸν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς,

39 ειπον 40 ειπ. αυτοις | SR οτι, εαν | σιωπη-
σωσιν | κεκραξονται 41 αυτη 42 εγν. και συ, και
γε εν τη ημ. σου τ. | ειρ. σου 43 περιβαλουσιν
44 εν σοι λιθ. επι λιθω 45 πωλ. εν αυτω και αγορα-
ζοντας 46 Γεγρ., Ο οικ. μ. οικ. πρ. εστιν·
48 εξεκρεματο

XX, 1 ημ. εκεινων 2 ειπον πρ. αυτ., λεγ., Ειπε

ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἐρωτήσω ὑμᾶς 3 καὶ γὰρ λόγον, καὶ εἶπατέ μοι ἰ Τὸ βάπτισμα 4 Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ 5 συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ Διὰ τί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἐὰν δὲ εἴπωμεν Ἐξ ἀνθρώπων, ὁ 6 λαὸς ἅπας καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννης προφήτην εἶναι. καὶ ἀπεκρίθησαν 7 μὴ εἰδέναι πόθεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς 8 Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν 9 παραβολὴν ταύτην. ἄνθρωπος ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς. καὶ καιρῷ ἀπέστειλεν 10 πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν δείραντες κενόν. καὶ προσ- 11 ἔθετο ἕτερον πέμψαι δοῦλον· οἱ δὲ κακῆϊνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι· οἱ δὲ καὶ τοῦτον 12 τραυματίσαντες ἐξέβαλον. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ 13 ἀμπελῶνος Τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον ἐντραπήσονται. ἰδόντες 14 δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέ- 15 κτειναν. τί οὖν ποιήσῃ αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωρ- 16

9-19:

Mt. 21, 33-46.
Mk. 12, 1-12.

Is. 5, 1.

2 Ch. 36, 15, 16

3 ενα λογ. 5 ουν ουκ 6 πας ο λαος 9 Ανθρ.
τις | εξεδото 10 εν καιρω | δωσιν | δειρ. αυτ. εξ. κεν.
11 πεμψ. ετ. 12 πεμψ. τρ. 13 τουτ. ιδοντες
14 πρ. εαυτους | δευτε, αποκτ.

γούς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.

Ps. 118, 22. 17 ἀκούσαντες δὲ εἶπαν Μὴ γένοιτο. ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν Τί οὖν ἐστὶν τὸ γεγραμμένον τοῦτο

Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,

οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;

Is. 8, 14. 18 πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθή-

19, 48. 19 σεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς

20-26:

Mt. 23, 15-22.
Mk. 12, 13-17.

11, 54.

20 αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην. Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτόν τῇ ἀρχῇ
21 καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις.
22 ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ;
23 κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς
24 αὐτούς ὁ Δεῖξατέ μοι δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα
25 καὶ ἐπιγραφὴν; οἱ δὲ εἶπαν Καίσαρος. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς Τοῖνυν ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος
26 Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν.

27-40:

Mt. 23, 23-33. 46.
Mk. 12, 18-27. 34.

27 Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν

16 εἶπον 19 οι αρχ. κ. οι γρ. | την παρ. ταυτ. εἶπ.
20 ὥστε] εἰς το 22 ἡμιν 23 αὐτ., Τι με πειραζετε;
24 ἐπιδειξατε | ἀποκριθεντες δε εἶπον 25 εἶπ. αυτοις;
Ἀποδ. τοιν. 26 αὐτου 1^ο] R του 27 R οι λεγοντες

αὐτὸν ἰ λέγοντες Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν 28 Gn. 38, 8.
 ἡμῖν, ἔάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, Dt. 25, 5, 6.
 καὶ οὗτος ἀτεκνὸς ἦ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
 τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ
 αὐτοῦ. ἐπτα οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος 29
 λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἀτεκνός· καὶ ὁ δεύτερος 30
 ἰ καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ 31
 ἐπτα οὐ κατέλιπον τέκνα καὶ ἀπέθανον. ὕστερον 32
 καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. ἡ γυνὴ οὖν ἐν τῇ ἀνα- 33
 στάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἐπτα
 ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 34
 Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ γαμί-
 σκονται, οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου 35
 τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε
 γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται· οὐδὲ γὰρ ἀποθανεῖν 36 1 Jn. 3, 1, 2.
 ἔτι δύνανται, ἰσάγγελοι γάρ εἰσιν, καὶ υἱοὶ εἰσιν
 Θεοῦ τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. ὅτι δὲ ἐγεί- 37 Ex. 2, 2, 6.
 ρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς
 Βάτου, ὡς λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ καὶ
 Θεὸν Ἰσαὰκ καὶ Θεὸν Ἰακώβ· Θεὸς δὲ οὐκ 38 Ro. 14, 8.
 ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ
 ζῶσιν. ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων 39
 εἶπαν Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. οὐκέτι γὰρ 40
 ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. Εἶπεν δὲ 41
 πρὸς αὐτοὺς Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι
 Δαυεὶδ υἱόν; αὐτὸς γὰρ Δαυεὶδ λέγει ἐν βίβλῳ 42
 Ψαλμῶν

41-44:
 Mt. 22, 41-45.
 Mk. 12, 35-37.
 Ps. 110, 1.
 Jn. 7, 42.

28 η] αποθανη 30 και ελαβεν ο δευτερος την
 γυναικα, και ουτος απεθανεν ατεκνος· (R δευτερος·)
 31 επτα· και 32 υστ. δε παντων απεθ. και η γυνη.
 33 η...τη] SR εν τη ουν | γιν.] R εσται 34 Και
 αποκριθεις | εκγαμισκονται 35 εκγαμισκονται
 36 ουτε | του Θεου 37 (βατου) | των Θεων | τον
 Θεον 39 ειπον 40 γαρ] δε 41 υι. Δ. ειν.
 42 και αυτ. Δ.

20, 42—21, 8 Κατα Λουκαν

Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου
43 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
σου.

44 Δαυεὶδ οὖν αὐτὸν Κύριον καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ
υἱὸς ἔστιν;

45—47: 45 Ἀκούοντας δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς

Mt. 23, 1, 5—7, 14.
Mk. 12, 38—40.

11, 43.

46 μαθηταῖς Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν
θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλούντων
ἄσπασμους ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας
ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς

47 δείπνοις, οἳ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν
καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήμ-
21 ψονται περισσότερον κρίμα. Ἀναβλέψας δὲ

1—4:
Mk. 12, 41—44.

εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ
2 δῶρα αὐτῶν πλουσίους. εἶδεν δέ τινα χήραν

2 Co. 8, 12.

3 πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ λεπτὰ δύο, καὶ εἶπεν
Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ
4 πλείον πάντων ἔβαλεν· πάντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ
περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα, αὕτη
δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς πάντα τὸν βίον ὃν
εἶχεν ἔβαλεν.

5—24:

Mt. 24, 1—21.
Mk. 13, 1—19.

19, 44.

5 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις
6 καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν κεκόσμηται, εἶπεν ἰ Ταῦτα

ἂ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἄφε-
θήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ ὃς οὐ καταλυθήσεται.
7 ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες Διδάσκαλε, πότε

Dm. 7, 22.

8 ταῦτα γίνεσθαι; ὁ δὲ εἶπεν Βλέπετε μὴ πλανη-
θῇτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου
λέγοντες Ἐγὼ εἰμι, καὶ Ὁ καιρὸς ἤγγικεν· μὴ

42 ο Κυρ. 44 κυρ. αυτον | υι. αυτ. 45 μαθ. αυτου

XXI, 1 τα δωρ. αυτ. εις το γαζ. 2 δε και | δυο

λεπτ. 3 η πτ. αυτη 4 απαντες | δωρ. του Θεου |

απαντα 6 R λιθω ωδε 8 Οτι εγω | μη ουν

πορευθήτε ὀπίσω αὐτῶν. ὅταν δὲ ἀκούσητε 9 Dn. 2, 28.
πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ
γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ
τέλος. Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς Ἐγερθήσεται ἔθνος 10 Is. 19, 2.
ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, σεισμοὶ τε 11 2 Ch. 15, 6.
μεγάλοι καὶ κατὰ τόπους λοιμοὶ καὶ λιμοὶ ἔσον-
ται, φόβητρά τε καὶ ἀπ' οὐρανοῦ σημεῖα μεγάλα
ἔσται. πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' 12 12, 11.
ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδι-
δόντες εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγο-
μένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ
ὀνόματός μου· ἀποβήσεται ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 13
θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν 14 Mt. 10, 19.
ἀπολογηθῆναι· ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ 15 Ac. 6, 10.
σοφίαν, ἣ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν
ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. παραδοθήσεσθε 16
δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ
φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, ¹ καὶ ἔσεσθε 17 Mt. 10, 21, 22.
μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ 18 12, 7. 18, 14, 45.
θριξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται· ἐν 19 2 Ch. 15, 7.
τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. He. 10, 36.
Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων 20
Ἱερουσαλὴμ, τότε γινώτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις
αὐτῆς. τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς 21
τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρεῖτωσαν, καὶ
οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν,
ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταὶ εἰσιν τοῦ πλησθῆναι 22
πάντα τὰ γεγραμμένα. οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ 23 Dt. 32, 35.
ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς Hos. 9, 7.
Jer. 5, 29.
1 Co. 7, 26.

10 ἐπὶ ἐθν. 11 μεγ. κατα τοπ. καὶ | SR λιμοὶ κ.
λοιμοὶ | σημ. ἀπ οὐρ. 12 ἀπαντων | — τας 2^ο | ἀγο-
μενους 13 δε υμ. 14 θεσθε | εἰς τας καρδιας
15 ἀντειπ. οὐδε ἀντιστ. | παντες 19 κτησασθε
20 την Ιερ. 22 πληρωθηναι 23 οὐαι δε

ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς

- 24 καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ πεσοῦνται στόματι
μαχαίρης καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη
πάντα, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ
25 ἔθνων, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν καιροὶ ἔθνων. Καὶ
ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις,
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἔθνων ἐν ἀπορίᾳ ἤχους
26 θαλάσσης καὶ σάλου, ἀποψυχόντων ἀνθρώπων
ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ
οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευ-
27 θήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης
28 πολλῆς. ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακί-
ψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίξει
29 ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. Καὶ εἶπεν παραβολὴν
αὐτοῖς Ἰδετε τὴν συκὴν καὶ πάντα τὰ δένδρα·
30 ὅταν προβάλῃσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν
31 γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· οὕτως
καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε
32 ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἀμὴν
λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως
33 ἂν πάντα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρε-
λεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται.
34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μὴ ποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν
αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις
βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῇ ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα
35 ἐκείνη ὡς παγίς· ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάν-
τας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς
36 γῆς. ἀγρυπνεῖτε δὲ ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα

23 εν τω λ.

24 μαχαιρας | εις παντ. τα εθν. |

—ου 25 εσται | , ηχουσης θαλ. 33 μη παρελθωσι

34 βαρυνθωσιν | αιφν. εφ υμ. επιστ. 34.35 εκεινη·

ως παγ. γαρ επελευσεται 36 δε] ουν | (R , δεο-

μενοι)

Κατα Λουκαν 21, 36-22, 12

κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα
γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ
ἀνθρώπου.

Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς 37 19, 47.
δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ὑψίλιζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ Jn. 8, 1 ss.
καλούμενον Ἑλαιῶν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὠρθριζεν 38
πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

Ἦγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη 22 1. 2:
Πάσχα. καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ- Mt. 26, 1-5.
ματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ Mk. 14, 1. 2.
τὸν λαόν. Εἰσῆλθεν δὲ Σατανᾶς εἰς Ἰούδα 20, 19.
τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ 3
τῶν δώδεκα· καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς 4
ἀρχιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτοῖς παρα-
δῶ αὐτόν. καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ 5
ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτει 6
εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν ἄτερ ὄχλου αὐ-
τοῖς.

Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἣ ἔδει θύε- 7
σθαι τὸ πάσχα· καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ 8
Ἰωάννην εἰπὼν Πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ
πάσχα, ἵνα φάγωμεν. οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Ποῦ 9
θέλεις ἐτοιμάσωμεν; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ 10
εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσῃ ὑμῖν
ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθή-
σατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται·
καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας Λέγει σοι 11
ὁ Διδάσκαλος Ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ
πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; κακεῖνος 12

7-23:
Mt. 26, 17-29.
Mk. 14, 12-25.
Ex. 12, 18-20.

36 καταξιωθητε 37 SR ελαιῶν
XXII, 3 ο Σατ. | επικαλουμενον 4 κ. τοις στρ. |
αυτον παραδ. αυτοις 6 αυτ. ατ. οχλ., 7 εν η
9 ειπον 10 εις ην] ου

ὑμῖν δείξει ἀνάγκαιον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοι-

19, 32. 13 μάσατε. ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς εἰρήκει

14 αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὅτε

ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν, καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν

15 αὐτῷ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἐπιθυμία ἐπεθύ-

13, 29. 16 με παθεῖν· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω

αὐτὸ ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ

17 Θεοῦ. καὶ δεξάμενος ποτήριον εὐχαριστήσας

εἶπεν Λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτοὺς·

18 λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ πῖω ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ

γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως οὗ ἡ βασιλεία τοῦ

1 Co. 11, 23-25. 19 Θεοῦ ἔλθῃ. καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας

Ac. 27, 35.

ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων Τοῦτό ἐστιν

τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο

Ex. 24, 8. 20 ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. καὶ τὸ ποτήριον

Jer. 31, 31.
Zec. 9, 11.

ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων Τοῦτο τὸ

ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ

Jn. 13, 21. 22 ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον. πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ

παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

22 ὅτι ὁ Υἱὸς μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὀρισμένον

πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ

23 παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συνζητεῖν πρὸς

ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἶη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων

9, 46. 24 πράσσειν. Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν

25 αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. ὁ δὲ

25. 26:
Mt. 20, 25. 27.
Mk. 10, 42-44.

εἶπεν αὐτοῖς Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν

αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται

26 καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων

12 ανωγειον

13 ειρηκεν

14 οι δωδεκα απ.

16 R - ουκετι | φαγ. εξ αυτου

17 διαμ. εαυτοις

18 υμ., οτι | -απο τ. νυν | γεννηματος | οτου 19 R^m

-το υπερ... (20) εκχυννομενον 20 ωσ. και το ποτ. |

εκχυννομ. 22 και ο μεν υι. του α. πορ. κ. τ. ωρ.

ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος
 ὡς ὁ διακονῶν. τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος 27 Jn. 13, 4-14.
 ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δὲ ἐν
 μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν. ὑμεῖς δὲ ἐστε 28
 οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς
 μου· καὶ γὰρ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι 29 12, 32.
 ὁ Πατὴρ μου βασιλείαν, ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε 30 Mt. 19, 28.
 ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ
 καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων τὰς δώδεκα φυλὰς κρίνον-
 τες τοῦ Ἰσραὴλ. Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς 31
 ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· ἐγὼ 32
 δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου·
 καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέψας στήρισον τοὺς ἀδελφούς
 σου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός 33
 εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι.
 ὁ δὲ εἶπεν Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσῃ σή- 34
 μερον ἀλέκτωρ ἕως τρίς με ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι.
 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ 35 9, 3; 10, 4.
 βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μὴ τινος
 ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπαν Οὐθενός. ὁ εἶπεν δὲ 36
 αὐτοῖς Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω,
 ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ
 ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. λέγω 37 Is. 53, 12.
 γὰρ ὑμῖν ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι
 ἐν ἐμοί, τό Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ γὰρ
 τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. οἱ δὲ εἶπαν Κύριε, 38
 ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἰκανόν
 ἐστίν.

26 γενεσθω 27 εἰμ. εν μεσ. υμ. 29 (SR^ε μου,) 30 εσθητε | S καθισησθε R καθισσεσθε | κριν. τ. δωδ. φυλ. 31 Εἶπε δε ο Κυριος, Σιμ. 32 εκλειπη | στηριξον 34 ου μη | εως] πριν η | S απαρν. μη ειδ. με R με απαρν. ειδεναι 35 βαλαντιου | ειπον | Ουδενος 36 S ειπ. ουν R ο δε ειπ. | βαλαντιον | (R^m εχων, πωλ. ...αγορασατω, μαχ.) 37 οτι ετι | τα περι 38 ειπον

39-46:

Mt. 26, 30. 36-46.
Mk. 14, 26. 32-42.
21, 37. Jn. 18, 1.

39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ
 ὄρος τῶν Ἑλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ
 40 μαθηταί. γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐ-
 τοῖς Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν.
 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὥσεί λίθου
 42 βολήν, καὶ θείς τὰ γόνατα προσηύχετο ἰ λέγων
 Πάτερ, εἰ βούλει παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον
 ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν
 43 γινέσθω. ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ
 44 ἐνισχύων αὐτόν. καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτε-
 νέστερον προσηύχετο· καὶ ἐγένετο ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ
 ὥσεί θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν.
 45 καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς
 τοὺς μαθητὰς εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς
 46 λύπης, ἰ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί καθεύδετε; ἀνα-
 στάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς
 47 πειρασμόν. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος,
 καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα προήρχετο
 αὐτούς, καὶ ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλησαί αὐτόν.
 48 Ἰησοῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ Ἰούδα, φιλήματι τὸν Υἱὸν
 49 τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; ἰδόντες δὲ οἱ περὶ
 αὐτὸν τὸ ἐσόμενον εἶπαν Κύριε, εἰ πατάξομεν
 50 ἐν μαχαίρῃ; καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τοῦ
 ἀρχιερέως τὸν δοῦλον καὶ ἀφείλεν τὸ οὖς αὐτοῦ
 51 τὸ δεξιόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἐὰτε
 ἕως τούτου· καὶ ἀψάμενος τοῦ ὠτίου ἰάσατο
 37. 52 αὐτόν. Εἶπεν δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενο-
 μένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγοὺς τοῦ

47-53:

Mt. 26, 47-56.
Mk. 14, 43-49.
Jn. 18, 2-11.

39 μαθ. αυτου 42 παρενεγκειν το ποτ. τουτο |
 γενεσθω 43.44 R^m-vv. 44 εγεν. δε 45 μαθ.
 αυτου | αυτ. κοιμ. 47 Ετι δε | προηρχ. αυτων
 48 ο δε Ιησ. ειπ. 49 ειπον αυτω | μαχαιρα 50 τον
 δουλ. τ. αρχ. | αυτ. το ους 51 ωτ. αυτου
 52 ο Ιησ.

ιεροῦ καὶ πρεσβυτέρους Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων; καθ' ἡμέραν ὄντος 53 Jn. 7, 30; 8, 20.
μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνετε τὰς Col. 1, 13.
χείρας ἐπ' ἐμέ· ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα
καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.

Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον 54 54-62:
εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως· ὁ δὲ Πέτρος ἤκο- Mt. 26, 57, 58.
λούθει μακρόθεν. περιψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ 55 69-75.
τῆς αὐλῆς καὶ συνκαθισάντων ἐκάθητο ὁ Πέτρος Mk. 14, 53, 54.
μέσος αὐτῶν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις 56 66-72.
καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ Jn. 18, 12-18.
εἶπεν Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. ὁ δὲ ἠρνήσατο 57 26-27.
λέγων Οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι. καὶ μετὰ βραχὺ 58
ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ.
ὁ δὲ Πέτρος ἔφη Ἀνθρωπε, οὐκ εἰμί. ἰ καὶ δια- 59
στάσης ὥσεί ὥρας μιᾶς ἄλλος τις διῡσχυρίζετο
λέγων Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν,
καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος 60
Ἀνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα
ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. καὶ 61 34.
στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπ-
εμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν
αὐτῷ ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι σήμερον ἀπαρ-
νήσῃ με τρίς. καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς. 62
Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν ἐνέπαιζον 63 63-65:
αὐτῷ δέροντες, καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἐπηρώ- 64 Mt. 26, 67, 68.
των λέγοντες Προφήτευσον, τίς ἐστὶν ὁ παῖσας Mk. 14, 65.

52 S ἐξεληλυθατε R ἐξηλθετε 53 υμων εστιν
54 εισηγ. αυτον | τον οικον 55 αφαντων | συγκαθ.
αυτων | εν μεσω 57 ηρν. αυτον | Γυν., ουκ. οιδ. αυτ.
58 Περτ. ειπεν 60 ο αλεκτ. 61 λογ.] R ρηματος |
— σημερον 62 εξω ο Περτος 63 συνεχ. του
Ιησουν 64 αυτον, ετυπτον αυτου το προσωπον, και |
SR επηρ. αυτον, λεγ.

22, 64—23, 7 Κατα Λουκαν

65 σε; καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66—71:

Mt. 26, 59—66.
Mk. 14, 55—64.

Jn. 3, 12; 8, 45;
10, 24.

Dn. 7, 13.
Ps. 110, 1.

1—25:

Mt. 27, 2, 11—31.
Mk. 15, 1—20.
Jn. 18, 28—19, 16.
20, 25.

1 Ti. 6, 13.

66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσ-
βυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς,
καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν,
67 λέγοντες Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὸν ἡμῖν.
εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύ-
68 σητε· ἐὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε.
69 ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθή-
70 μενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. εἶπαν δὲ
πάντες Σὺ οὖν εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς
71 αὐτοὺς ἔφη Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἰμι. οἱ δὲ
εἶπαν Τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας χρεῖαν; αὐτοὶ
23 γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Καὶ
ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν
2 ἐπὶ τὸν Πειλᾶτον. ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ
λέγοντες Τοῦτον εὗραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος
ἡμῶν καὶ κωλύοντα φόρους Καίσαρι διδόναι, καὶ
3 λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. ὁ δὲ
Πειλᾶτος ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων Σὺ εἶ ὁ Βασι-
λεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη
4 Σὺ λέγεις. ὁ δὲ Πειλᾶτος εἶπεν πρὸς τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους Οὐδὲν εὐρίσκω αἷτιον
5 ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες
ὅτι Ἀνασεῖει τὸν λαόν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς
Ἰουδαίας, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως
6 ὧδε. Πειλᾶτος δὲ ἀκούσας ἐπηρώτησεν εἰ ὁ
3, 1. 7 ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστιν, καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ

66 ἀνῆγαγον | εαυτων 67 Χριστος; ειπε 68 δε
και | αποκρ. μοι, η απολυσητε 69—δε 70 ειπον |
(R^m λεγετε, οτι) 71 ειπον | χρ. εχ. μαρτ.
XXIII, 1 ηγαγεν 2 ευρομεν | —ημων | Καισ.
φορ. | —και 2^ο | Χρ.] R^m χριστον 3 επηρωτησεν
5—και 6 ακ. Γαλιλαιαν

τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν
 πρὸς Ἡρώδην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις
 ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν 8 9,2
 Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ἱκανῶν χρόνων
 θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ, καὶ
 ἡλπίζεν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον.
 ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ 9
 οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. εἰστήκεισαν δὲ οἱ 10
 ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγο-
 ροῦντες αὐτοῦ. ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης 11
 σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας, περι-
 βαλὼν ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ
 Πειλάτῳ. ἐγένοντο δὲ φίλοι ὁ τε Ἡρώδης καὶ 12
 ὁ Πειλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων·
 προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς αὐτούς.
 Πειλᾶτος δὲ συνκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ 13
 τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν¹ εἶπεν πρὸς αὐτούς 14
 Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀπο-
 στρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν
 ἀνακρίνας οὐθέν εὑρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ
 αἷτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. ἀλλ' οὐδὲ 15
 Ἡρώδης· ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς·
 καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπραγ-
 μένον αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 16
 ἀνέκραγον δὲ πανπληθεὶ λέγοντες Αἶρε τοῦτον, 18
 ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν· ὅστις ἦν διὰ 19
 στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον
 βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. πάλιν δὲ ὁ Πειλᾶτος 20
 προσεφώνησεν αὐτοῖς, θέλων ἀπολύσαι τὸν

8 θελ. ἐξ ἱκανοῦ ἰδ. | ακ. πολλα 11 περιβ. αὐτον
 12 Πιλ. καὶ ὁ Ηρ. | εαυτους 14 ουδεν 15 ανεπεμψα
 γαρ υμας προς αυτον 17 SR^{m1} (2 post 19) αναγκην
 δε ειχεν απολυνειν αυτοις κατα εορτην ενα. 18 ανε-
 κραξαν 19 βεβλημενος εις φυλακην 20 δε] ουν |
 — αυτοις

- 21 Ἰησοῦν. οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες Σταύρου
 22 σταύρου αὐτόν. ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτοὺς
 Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν αἴτιον
 θανάτου εὑρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτόν
 23 ἀπολύσω. οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλας αἰ-
 τούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ
 24 φωναὶ αὐτῶν. καὶ Πειλᾶτος ἐπέκρινεν γενέσθαι
 25 τὸ αἶτημα αὐτῶν· ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν
 καὶ φόνον βεβλημένον εἰς φυλακὴν, ὃν ἡτοῦντο,
 τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν.
 26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνά
 τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ ἐπέθηκαν
 αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὀπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.
 27 Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ
 28 γυναικῶν αἱ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. στρα-
 φεῖς δὲ πρὸς αὐτὰς Ἰησοῦς εἶπεν Θυγατέρες
 Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ· πλὴν ἐφ'
 29 ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, ὅτι ἰδοὺ
 ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν Μακάριαι αἱ
 στεῖραι, καὶ αἱ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ
 30 μαστοὶ οἱ οὐκ ἔθρεψαν. τότε ἄρξονται λέγειν
 τοῖς ὄρεσιν Πέσατε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς
 31 Καλύψατε ἡμᾶς· ὅτι εἰ ἐν ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα
 32 ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; Ἦγοντο δὲ καὶ
 ἕτεροι κακοῦργοι δύο σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι.
 33 Καὶ ὅτε ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον
 Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούρ-
 34 γους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ὁ δὲ
 Ἰησοῦς ἔλεγεν Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ
 οἶδαςιν τί ποιοῦσιν. διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια

Mt. 27, 82.
Mk. 15, 21.

21, 23.

Hos. 10, 8.
Rev. 6, 16; 9, 6.

1 P. 4, 17.

33-49:

Mt. 27, 33-36.
Mk. 15, 22-41.
Jn. 19, 17-30.

Mt. 5, 44.
Is. 53, 12.
Ps. 22, 18.

21 Σταυρωσον 1^ο 2^ο 23 αυτων και των αρχιερων
 24 Ο δε Πιλ. 25 δε αυτοις | εις την φ. 26 Σιμωνος
 τινος Κυρηναιου του ερχομενου 27 αι και 28 ο Ιησ.
 29 - αι 2^ο | εθηλασαν 30 Πεσετε 31 εν τω υγρ.
 32 δυο κακ. 33 απηλθον 34 R^m - ο δε...ποιουσιν.

αὐτοῦ ἔβαλον κλήρους. καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς 35 Ps. 22, 7.
 θεωρῶν. ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες λέ-
 γοντες ἝΑλλους ἔσωσεν, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ
 οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἐκλεκτός.
 ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερ- 36 Ps. 69, 21.
 χόμενοι, ὄξος προσφέροντες αὐτῷ ἰ καὶ λέγοντες 37
 Εἰ σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον
 σεαυτόν. ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ἐπ' αὐτῷ Ο 38
 ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ ΟΥΤΟΣ. Εἰς 39
 δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει
 αὐτόν Οὐχὶ σὺ εἶ ὁ Χριστός; σῶσον σεαυτόν
 καὶ ἡμᾶς. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ 40
 ἔφη Οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ
 κρίματι εἶ; καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὦν 41
 ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτο-
 πον ἔπραξεν. καὶ ἔλεγεν Ἰησοῦ, μνήσθητί μου 42 Mt. 16, 28.
 ὅταν ἔλθῃς εἰς τὴν βασιλείαν σου. καὶ εἶπεν 43
 αὐτῷ Ἀμὴν σοι λέγω, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ
 ἐν τῷ Παραδείσῳ. Καὶ ἦν ἤδη ὥσεὶ ὥρα 44 Am. 8, 9.
 ἕκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως
 ὥρας ἐνάτης ἰ τοῦ ἡλίου ἐκλιπόντος, ἐσχίσθη δὲ 45
 τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. καὶ φωνήσας 46
 φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Πάτερ, εἰς χεῖράς
 σου παρατίθειμαι τὸ πνεῦμά μου. τοῦτο δὲ εἰπὼν
 ἐξέπνευσεν. ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γενό- 47
 μενον ἐδόξαζεν τὸν Θεὸν λέγων Ὁντως ὁ

34 S(R) κληρον 35 αρχ. συν αυτοις | ο του Θεου εκλ.
 36 ενεπαιζον | και οξος 38 επιγρ. γεγραμμενη επ
 αυτω γραμμασιν Ελληνικοις και Ρωμαϊκοις και Εβραϊκοις,
 Ουτος εστιν ο β. τ. Ι. 39 SR αυτ., λεγων | Ει συ |
 (Χριστος,) 40 επιτιμα αυτω, λεγων 42 ελεγε
 τω Ιησου, Μν. μου, κυριε, | SR^b εν τη βασιλεια σου
 43 αυτω ο Ιησους | λεγω σοι 44 Ην δε ωσει 45 R
 τον ηλ. εκλείποντος S και εσκοτισθη ο ηλιος | και εσχ. το
 46 παραθησομαι | Και ταυτα ειπ. 47 εκατονταρχος |
 εδοξασε

- 48 ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. καὶ πάντες οἱ συν-
 παραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην,
 θεωρήσαντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη
 Ps. 88, 8; 35, 11. 49 ὑπέστρεφον. εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ
 8, 2. αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολου-
 θοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα.
 50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ βουλευτῆς
 Mt. 27, 57-61. 51 ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, ¹ —οὗτος οὐκ
 Mk. 15, 42-47. ἦν συνκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει
 Jn. 19, 38-42. αὐτῶν,—ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων,
 2, 25, 38. 52 ὃς προσεδέχετο τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ¹ οὗτος
 προσελθὼν τῷ Πειλάτῳ ᾗτήσατο τὸ σῶμα τοῦ
 53 Ἰησοῦ, καὶ καθελὼν ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι,
 καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν
 54 οὐδεὶς οὐπω κείμενος. καὶ ἡμέρα ἦν Παρασκευῆς,
 49. 55 καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν. Κατακολουθήσασαι
 δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνελληλυθῦναι ἐκ τῆς
 Γαλιλαίας αὐτῷ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς
 Ex. 12, 16; 20, 10. 56 ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοι-
 Lv. 23, 8. μασαν ἁρώματα καὶ μύρα.
 Καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν
 1-12: 24 ἐντολὴν, τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὀρθρου βαθέως
 Mt. 28, 1-8. ἐπὶ τὸ μνῆμα ἦλθον φέρουσαι ἅ ἡτοίμασαν ἁρώ-
 Mk. 16, 1-8. 2 ματα. εὔρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ
 Jn. 20, 1-13. 3 τοῦ μνημείου, εἰσελθοῦσαι δὲ οὐκ εὔρον τὸ σῶμα
 4 τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι
 αὐτὰς περὶ τούτου καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν

48 θεωρουντες | εαυτων τα στ. 49 αυτου μακ-
 ροθεν | συνακολουθησασαι 51 ος και πρ. και αυτος
 53 καθελ. αυτο | εθηκ. αυτο | ουδεπω ουδεις 54 πα-
 ρασκευη 55 δε και γυν. | αυτω εκ της Γαλ.
 56 (εντολην.)

XXIV, 1 βαθεος ηλθ. επι το μν. | αρωμ., και τινες
 συν αυταις 3 και εισελθ. ουχ | R^m — του Κυρ. Ιησου
 4 διαπορεισθαι | δυο ανδρ.

αὐταῖς ἐν ἐσθῇτι ἀστραπτούσῃ· ἐμφόβων δὲ 5
γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς
τὴν γῆν, εἶπαν πρὸς αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα
μετὰ τῶν νεκρῶν; οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἡγέρθη. 6
μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλι-
λαίᾳ, λέγων τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παρα- 7 Mt. 17, 22, 23.
δοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν καὶ
σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. καὶ 8
ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέ- 9
ψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα
τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. ἦσαν δὲ ἡ 10 8, 2, 3.
Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ
Ἰακώβου· καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς ἔλεγον πρὸς
τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον 11
αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠπίστουν
αὐταῖς. [[Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ 12
μνημεῖον· καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια
μόνα· καὶ ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν θαυμάζων τὸ
γεγονός.]]

Καὶ ἰδὼν δύο ἐξ αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ 13 13—35:
ἦσαν πορευόμενοι εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους
ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ἥ ὄνομα Ἑμμαούς,
καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων 14
τῶν συμβεβηκότων τούτων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ 15 Mt. 18, 20.
ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συνζητεῖν, καὶ αὐτὸς Ἰησοῦς
ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ 16
αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. εἶπεν 17
δὲ πρὸς αὐτούς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντι-

4 ἐσθησεσιν ἀστραπτουσαις 5 το προσωπον | ειπον
6 R^m — ουκ εστ. ... ηγερθη | αλλ 7 Οτι δει τ. υι. τ.
ανθρ. 9 R^m — απο τ. μνημειου 10 SR Ιωαννα |
— η 2ο | αι ελεγ. 11 ταυτα] αυτων 12 R^{m(1)} —
vers. | οθ. κειμενα μ. | (R^{m(2)}, προς) | εαυτον 13 ησ.
πορ. εν αυτ. τη ημ. 15 ο Ιησ.

βάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες; καὶ
 18 ἐστάθησαν σκυθρωποί. ἀποκριθεὶς δὲ εἰς ὄνο-
 ματι Κλεόπας εἶπεν πρὸς αὐτόν Σὺ μόνος
 παροικεῖς Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα
 Mt. 21, 11. 19 ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 Ποῖα; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ
 Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς
 ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς
 20 τοῦ λαοῦ, ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς
 καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ
 1, 68; 2, 38; 21 ἐσταύρωσαν αὐτόν. ἡμεῖς δὲ ἡλπίζομεν ὅτι αὐ-
 19, 11.
 Ac. 1, 6. τός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ.
 ἀλλὰ γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην ταύτην
 1-11. 22 ἡμέραν ἄγει ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. ἀλλὰ καὶ
 γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενό-
 23 μенаι ὀρθρινὰ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ μὴ εὑροῦσαι
 τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν
 12. Jn. 20, 3-10. 24 ἀγγέλων ἑωρακέσαι, οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. καὶ
 ἀπηλλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ
 εὔρον ὅτιως καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν
 25 δὲ οὐκ εἶδον. καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς Ὡ
 ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ
 26 πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται· οὐχὶ ταῦτα
 ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν
 Dt. 18, 15.
 Ps. 22. 18. 53. 27 δόξαν αὐτοῦ; καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ
 ὑπὸ πάντων τῶν προφητῶν διερμηνεύσεν αὐτοῖς
 28 ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ
 ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς
 29 προσεποιήσατο πορρώτερον πορεύεσθαι. καὶ
 παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες Μείνον μεθ' ἡμῶν,

17 περιπ., καὶ εστε σκυθρ.; 18 ο εἰς, ω ονομα
 Κλ. ἐν Ιερ. (SR^m), 19 εἶπον | Ναζωραίου 21 - καὶ |
 αγ. σημερον 22 ὀρθρῖαι 24 R καθως αἱ 27 διηρ-
 μηνευεν | αὐτου 28 προσεποιεῖτο πορρωτερῳ

ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ἤδη ἡ ἡμέρα.
καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μείναι σὺν αὐτοῖς. | καὶ ἐγένετο 30 22, 19.
ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν λαβὼν τὸν
ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς·
αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνω- 31
σαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν.
καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν 32
καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ,
ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; Καὶ ἀναστάν- 33
τες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ,
καὶ εὔρον ἡθροισμένους τοὺς ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν
αὐτοῖς, λέγοντας ὅτι ὄντως ἠγέρθη ὁ Κύριος καὶ 34 1 Co. 15, 4. 5.
ὤφθη Σίμωνι. καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ 35
ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ
ἄρτου. Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς 36
ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν [καὶ λέγει αὐτοῖς Εἰρήνη
ὑμῖν]. πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμβοβοι γενόμενοι 37
ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί 38
τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀνα-
βαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; ἴδετε τὰς χεῖράς 39
μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτός·
ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σὰρκα καὶ
ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. [καὶ 40
τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς
πόδας.] ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς 41
καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς Ἐχετέ τι βρώσι-
μον ἐνθάδε; οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ 42 Jn. 21, 5. 10.
μέρος· καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. 43
Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς Οὔτοι οἱ λόγοι μου οὗς 44 9, 22, 45;
18, 31-33.

29 — ἡδη 32 ειπον | οδ., και ως 33 συνηθροισ-
μενους 34 ηγ. ο κυρ. οντ. 36 αυτος ο Ιησους |
R^m — και...υμιν 38 ταις καρδιαις 39 αυτ. εγω ειμ.
40 R^m — vers. | επεδειξεν 42 SR^m μερος, και απο
μελισσιου κηριου 44 δε αυτοις | — μου

27. ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὧν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ
 πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ
 Μωϋσέως καὶ τοῖς προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ
 45 ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι
 1 Ti. 3, 16. 46 τὰς γραφάς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγρα-
 πται παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν
 47 τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 αὐτοῦ μετάνοιαν εἰς ἅφεςιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα
 48 τὰ ἔθνη,—ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. ὑμεῖς
 Jn. 15, 26; 16, 7. 49 μάρτυρες τούτων. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω
 Ac. 1, 4. τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς
 δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ
 ὕψους δύναμιν.

50—53:

 Mk. 16, 19.
 Ac. 1, 4—14.

50 Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἕως πρὸς Βηθανίαν, καὶ
 51 ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ
 ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ'
 Jn. 16, 22; 14, 28. 52 αὐτῶν [[καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν]]. καὶ
 αὐτοὶ [[προσκυνήσαντες αὐτὸν]] ὑπέστρεψαν εἰς
 53 Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, καὶ ᾗσαν διὰ
 παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν.

44 — τοῖς 46 γεγρ., καὶ οὕτως εἰπε π. 47 εἰς 1^ο]
 SR^t καὶ | ἀρξαμενον 47.48 (R^m ἐθνη. Ἀρξ. ἀπο
 Ἱερουσ., υμεῖς) 48 υμ. δε εστε μ. 49 ἀποστελλω |
 πολ. Ἱερουσαλημ | δυν. ἐξ υψ. 50 ἐξω εως εἰς Βηθ.
 51 R^m — καὶ...οὐρ. 52 R^m — προσκ. αὐτ. 53 αἰ-
 νουντες καὶ εὐλ. τ. Θ. Ἀμην.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς 1
 τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν 2
 ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, 3
 καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. ἐν 4
 αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀν-
 θρώπων. καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ 5
 σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος, 6
 ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης·
 οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ 7
 τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ.
 οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ 8
 τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φω- 9
 τίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.
 ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, 10
 καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, 11
 καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον 12
 αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέ-
 σθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὅτι 13
 οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ
 ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.
 Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, 14
 καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονο-
 γενοῦς παρὰ Πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀλη-

1 Jn. 1, 1. 2. 17, 5.
Rev. 19, 13.

Pr. 8, 22.

Col. 1, 16. 17.
He. 1, 2.

5, 26.

3, 19.

Lk. 1, 13—17.
57—80. Mt. 3, 1.
Mk. 1, 4.

Lk. 3, 3

29.

3—5.

Gal. 3, 26.

2, 5. 6.

Is. 7, 14.
2 P. 1, 16. 17.
Is. 60, 1.
Lk. 9, 32.

Inscr. TO KATA IOANNHN AI'ION ETAIΓΓEΛION.

I, 3.4 (R^m ουδε εν. ο γεγονεν εν) 6 (ανθρ.
 απεστ.) 9 (SR^{m2} ανθρ. ερχ.) 14 SR (και εθεασ.
 ...πατρος) | Πατρος] R^m πατρος

27. 30. Mt. 3, 11. 15 **θείας.**¹ Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων Οὗτος ἦν ὃν εἶπον Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· μονογενὴς Θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.
- 3, 34. Col. 1, 19. 16 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευείτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν
- Ro. 6, 14; 10, 4. Ex. 34, 6. Ps. 26, 10; 40, 10; 85, 10. 17 Σὺ τίς εἶ; καὶ ὡμολόγησεν καὶ οὐκ ἡρνήσατο, καὶ ὡμολόγησεν ὅτι Ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ Χριστός. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν Τί οὖν; σὺ Ἠλείας εἶ; καὶ λέγει Οὐκ εἰμί. Ὁ προφήτης εἶσὺ; καὶ ἀπεκρίθη
- 6, 46. 1 Jn. 4, 12. Mt. 11, 27. Lk. 10, 22. 1 Ti. 6, 16. 18 Οὐ. εἶπαν οὖν αὐτῷ Τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισιν δώμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;¹ ἔφη Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. Καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν καὶ εἶπαν αὐτῷ Τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὐδὲ Ἠλείας οὐδὲ ὁ προφήτης; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος ὑμῶν στήκει ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε,¹ ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, οὗ οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα
- Is. 40, 3. Mt. 3, 3. Mk. 1, 3. Lk. 3, 4. 19 τοῦ ὑποδήματος. Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο
- Ac. 13, 25. 20
- Mt. 17, 10. Dt. 18, 15. 6, 14; 7, 40. 21
- Mt. 21, 25. 22
- Is. 40, 3. Mt. 3, 3. Mk. 1, 3. Lk. 3, 4. 23
- Mt. 3, 11. Mk. 1, 7. 8. 24
- 3, 26. Ac. 13, 25. 25
- Mt. 3, 6. 13. 26

15 R^m λεγων (οιτος ην ο ειπων) 16 οτι] και
 18 SR^t ο μον. Τις 19 — προς αυτον 20 ουκ ειμι
 εγω 21 Ἠλιας ει συ; 22 ειπον 24 και οι απ.
 25 ειπον | ουτε Ηλ., ουτε 26 μεσ. δε υμ. εστηκεν |
 οιδατε. (27) αυτος εστιν ο οπ. μ. ερχ., ος εμπροσθεν μου
 γεγονεν· ου εγω ουκ ειμ. 28 S Βηθαβαρᾶ R^{m1} -ρα
 R^{m2} Βηθαβαβᾶ

πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων. Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει Ἴδε ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον Ὅπισω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων. Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι Τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκείνός μοι εἶπεν Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. καὶ γὰρ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει Ἴδε ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἤκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ λαλοῦντος καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. στραφεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς Τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Ῥαββεῖ, (ὃ λέγεται μεθερμηνευόμενον Διδάσκαλε,) ποῦ μένεις; λέγει αὐτοῖς Ἐρχεσθε καὶ ὄψεσθε. ἦλθαν οὖν καὶ εἶδαν ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ· εὕρισκει οὗτος πρῶτον τὸν

29 36. Is. 53, 7.

30 15. 27.

32 Mt. 3, 16.
Mk. 1, 10.
Lk. 3, 22.33 Lk. 3, 2.
Mt. 3, 11.

34 Mt. 3, 17.

36 29. Is. 53, 7.

40 Mt. 4, 18 ss.

41 1 S. 2, 10.
Ps. 2, 2.

28 - ο

29 βλεπ. ο Ιωαννης

30 εστι περι

31 εν τω υδ.

32 ωσει

37 αυτ. οι δυο μαθ.

38 ειπον | ερμηνευομενον

39 ιδετε. ηλθον και

ειδον | δε ην

41 πρωτος

ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμονα καὶ λέγει αὐτῷ Εὐρή-
καμεν τὸν Μεσσίαν (ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον
42 Χριστός). ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Σὺ εἶ Σίμων ὁ
υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς (ὃ ἐρμηνεύεται
43 Πέτρος). Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς
τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὐρίσκει Φίλιππον. καὶ λέγει
44 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀκολουθεῖ μοι. ἦν δὲ ὁ Φίλιπ-
πος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ
45 Πέτρου. εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ
λέγει αὐτῷ Ὁν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ
καὶ οἱ προφηταὶ εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν υἱὸν τοῦ
46 Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Να-
θαναὴλ Ἐκ Ναζαρέτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι;
47 λέγει αὐτῷ ὁ Φίλιππος Ἐρχου καὶ ἴδε. ἰ εἶδεν
Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ
λέγει περὶ αὐτοῦ Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλείτης, ἐν
48 ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν. λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ
Πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
αὐτῷ Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ
49 τὴν συκῇν εἰδόν σε. ἀπέκρίθη αὐτῷ Ναθαναὴλ
Ῥαββεί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ Βασιλεὺς εἶ
50 τοῦ Ἰσραὴλ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ
Ὅτι εἰπὸν σοι ὅτι εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς,
51 πιστεύεις; μείζω τούτων ὅψῃ. ἰ καὶ λέγει αὐτῷ
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅψεσθε τὸν οὐρανὸν
ἀνεωγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαί-
νοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου.

41 ο Χρ. 42 και ηγαγ. | εμβλ. δε | Ιωαν̄

43 ηθελ. ο Ιησους | - ο Ιησους 45 τον υιον

46 - ο 47 ο Ιησ. 48 ο Ιησ. 49 απεκρ.

Ναθ. και λεγει αυτω | ει ο βασ. 50 - οτι 2° | οψει

51 Απ αρτι οψ.

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν 2 1, 43
 Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ
 ἐκεῖ· ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ 2
 αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. καὶ ὑστερήσαντος οἴνου 3
 λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν Οἶνον οὐκ
 ἔχουσιν. καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Τί ἐμοὶ καὶ 4 19, 26. Mt. 12, 48
 σοί, γύναι; οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου. ἡ λέγει ἡ 5
 μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις Ὁ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν,
 ποιήσατε. ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαὶ ἐξ κατὰ 6 Mk. 7, 3, 4.
 τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι
 ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 7
 Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγένισαν αὐτὰς
 ἕως ἄνω. καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀντλήσατε νῦν καὶ 8
 φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. οἱ δὲ ἤνεγκαν. ὡς δὲ 9
 ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενη-
 μένον, καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι
 ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμ-
 φίον ὁ ἀρχιτρίκλινος ἡ καὶ λέγει αὐτῷ Πᾶς ἄν- 10
 θρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ ὅταν
 μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν
 καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν 11 1, 14; 11, 40.
 τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας
 καὶ ἐφάνέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν
 εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὸς 12 7, 3. Mt. 4, 13.
 καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ 13
 ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. καὶ εὑρεν ἐν 14 14-16:
 τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ
 Mt. 21, 12, 13.
 Mk. 11, 15-17.
 Lk. 19, 45, 46.

II, 1 Κανᾷ 4—καὶ 1^ο 6 ὑδρ. λιθ. ἐξ κειμ.
 κατα τ. κ. τ. Ιουδ. 8 οἱ δε] καὶ 10 μεθ., τότε
 11 την αρχ. | Κανᾷ 12 αδ. αυτου

- 15 περιστερὰς καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους, καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὰ κέρματα καὶ τὰς
- Lk. 2, 49. 16 τραπέζας ἀνέτρεψεν, καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν Ἀρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε
- Ps. 69, 9. 17 τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν
- Mt. 21, 23. 3, 2. 18 Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ Τί σημεῖον
- Mt. 26, 61 ; 27, 40. 19 δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ
- 20 ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις
- 1 Co. 6, 19. 21 ἐγερεῖς αὐτόν; ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.
- 23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει.
- 24 αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν αὐτοῖς διὰ
- Mk. 2, 8. 25 τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.
- 7, 50 ; 19, 39. 3 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· οὗτος ἦλθεν
- Mt. 22, 16. 2

15 το κερμα | ανεστρεψε 17 δε οι | κατεφαγε
 18 ειπον 19 ο Ιησ. 20 ειπον | ωκοδομηθη
 22 ελεγ. αυτοις | ον] ω 23 - τοις 24 ο Ιησ. |
 S εαυτον R αὐτον

πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ῥαββεί, οἶ-
 δαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς
 γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς,
 ἐὰν μὴ ᾗ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς 3
 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις
 γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν
 τοῦ Θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος Πῶς 4
 δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέροντων; μὴ δύ-
 νатаι εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον
 εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἀμὴν 5
 ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος
 καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν
 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς 6
 σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ
 Πνεύματος πνεῦμά ἐστιν. μὴ θαυμάσης ὅτι εἶ- 7
 πόν σοι Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. τὸ πνεῦμα 8
 ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις,
 ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει·
 οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύμα-
 τος. ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ Πῶς 9
 δύναται ταῦτα γενέσθαι; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ 10
 εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ
 ταῦτα οὐ γινώσκεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ 11
 οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὁ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν,
 καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ 12
 ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἶπω
 ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; καὶ οὐδεὶς ἀνα- 13
 βέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 καταβάς, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. καὶ καθὼς 14
 Μωϋσῆς ὕψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως
 ὑψωθῆναι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς 15

Mt. 18, 3.
 Lk. 17, 21.
 1 P. 1, 23.

Ezk. 36, 25-27.
 Eph. 5, 26. Tit. 3, 5.

1, 13. Gn. 5, 3.
 Ps. 51, 5.

Mk. 4, 41.
 Ec. 11, 5.

7, 16; 8, 26, 28;
 12, 49.

Lk. 22, 67.

Pr. 30, 4.
 Eph. 4, 9.

Nu. 21, 8, 9.

III, 2 προς τον Ιησουν | ταυτα τα σημ. δυν. 3 ο
 Ιησ. 5 ο Ιησ. 8 R^m Πνευμα 10 ο Ιησ. 13 SR^t
 ανθρ. ο ων εν τω ουρανω

- Ro. 5, 8; 8, 32. 16 ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχη ζωὴν αἰώνιον. (Οὕτως
 1 Jn 4, 9. γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν
 τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς
 5, 22; 12, 47. 17 αὐτὸν μὴ ἀπολήται ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. οὐ
 Jk. 19, 10. γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν εἰς τὸν κόσμον
 Ac. 17, 31. ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος
 36. 5, 24. 18 δι' αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται·
 ὁ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν
 εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.
 1, 5, 9-11; 12, 48. 19 αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς
 τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ
 σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα.
 Eph. 5, 13. 20 πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ
 ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα
 21 αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ
 φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν Θεῷ
 ἐστὶν εἰργασμένα.
 4, 1, 2. 22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν
 Mt. 4, 12. 23 μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης
 βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα
 πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο·
 Mt. 14, 3. 24 οὐπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν Ἰωάννης.
 25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου
 1, 26-34. 26 μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. καὶ ἦλθον πρὸς
 τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ· Ῥα ββαί, ὃς ἦν μετὰ
 σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἶδε
 οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.
 He. 5, 4. 27 ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν Οὐ δύναται ἄν-

15 S εἰς αὐτον (R^c, ἐν αὐτῷ R^m ἐν αὐτῷ,) | μὴ
 ἀπολήται, ἀλλ' ἐχῇ 16 υἱ. αὐτοῦ τοῦ 17 υἱοῦ
 αὐτοῦ 18 ὁ δὲ μὴ 19 πον. αὐτ. 21 (R^m, ὅτι)
 24 ὁ Ἰωάννης 25 Ἰουδαίων 26 εἶπον

θρωπος λαμβάνειν οὐδὲν ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον
 αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυ- 28 1, 20, 23, 27.
 ρεῖτε ὅτι εἶπον Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' Mk. 1, 2.
 ὅτι Ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. Ὁ 29 Mt. 9, 15; 22, 2
 ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ
 νυμφίου, ὁ ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρὰ
 χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν
 ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκείνον δεῖ αὐξάνειν, 30 2 S. 3, 1.
 ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος 31 8, 23.
 ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς
 γῆς ἐστίν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ἑώρακεν καὶ 32 11.
 ἤκουσεν, τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ
 οὐδεὶς λαμβάνει. ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν 33
 ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς ἐστίν. ὃν γὰρ 34 1, 33, 34.
 ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ.
 οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ Πνεῦμα. ὁ Πατὴρ 35 5, 20; 17, 2.
 ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ Mt. 11, 27.
 αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· 36 18, Lk. 3, 7.
 ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ Υἱῷ οὐκ ὀψεται ζώην, ἀλλ' ἡ 1 Jn. 5, 12.
 ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.
 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρι- 4 3, 22, 26.
 σαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ
 βαπτίζει ἢ Ἰωάννης, — καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς 2 1 Co. 1, 17.
 οὐκ ἐβάπτισεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, — ἀφῆκεν 3
 τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν Γαλι-
 λαίαν. Ἐδεῖ δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σα- 4 Lk. 9, 52.
 μαρίας. ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρίας 5 Gn. 48, 22.
 λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Jos. 24, 32.
 Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ 6
 τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς

31 R^m — επανω παντ. εστιν 2^ο 32 και ο εωρ.

34 διδ. ο Θεος το

IV, 5 Σιχαρ

- ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα
 7 ἦν ὡς ἕκτη. ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρίας
 ἀντλήσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Δός μοι
 8 πεῖν. οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς
 Lk. 9, 55. 9 τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. λέγει οὖν αὐτῷ
 ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ'
 ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος οὔσης;
 7, 38. 39. 10 οὐ γὰρ συνχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. ἡ ἀπ-
 ἐκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν
 τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστίν ὁ λέγων σοι Δός μοι
 πεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἅν σοι
 11 ὕδωρ ζῶν. λέγει αὐτῷ Κύριε, οὔτε ἀντλημα
 ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις
 8, 53. 12 τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς
 ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς
 ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμ-
 6, 58. 13 ματα αὐτοῦ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ
 Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν·
 6, 27. 35; 7, 37-39. 14 ὃς δ' ἂν πῖνῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ,
 οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ
 δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλο-
 15 μένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ
 γυνὴ Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ
 16 μηδὲ διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. λέγει αὐτῇ
 Ὑπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλθε ἐνθάδε.
 17 ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν Οὐκ ἔχω ἄνδρα.
 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Καλῶς εἶπες ὅτι Ἄνδρα οὐκ
 18 ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις
 1 Co. 14, 24. 25. 9, 17. 19 οὐκ ἐστίν σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. λέγει

6 ὡσει 7 πιειν 9 πιειν | ουσ. γυν. Σαμ. |
 R^m — ου γαρ...Σαμ. [R^t(...)] 10 πιειν 11 SR αυт.
 η γυνη | [R^t κυριε pro K., it. 15.19.49.] 13 ο Ιησ.
 14 διψηση | R ο εγω 15 ερχωμαι 16 SR αυт.
 ο Ιησους 17 R ειπεν αυτω | ειπας

αὐτῷ ἡ γυνή Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ.
οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὅρει τούτῳ προσεκύνησαν· 20 Dt. 12, 5.
καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ Ps. 122
τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς 21 Mk. 14, 58.
Πίστενέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν
τῷ ὅρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνή-
σετε τῷ Πατρὶ. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, 22 2 K. 17, 29-41.
ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ Is. 2, 3.
τῶν Ἰουδαίων ἐστίν· ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν 23
ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνή-
σουσιν τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ
γὰρ ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας
αὐτόν· Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας 24 Ro. 12, 1.
ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν· λέγει 25 2 Co. 3, 17.
αὐτῷ ἡ γυνή Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὃ 1, 41.
λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ
ἡμῖν ἅπαντα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι, ὃ 26 9, 37. 10, 25.
λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ 27
αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει·
οὐδεὶς μέντοι εἶπεν Τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ'
αὐτῆς; ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή καὶ 28
ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις
Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ἃ 29
ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; ἔξηλθον 30
ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν 31
τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτόν οἱ μαθηταὶ λέγοντες
Ῥαββεῖ, φάγε. ὃ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἐγὼ βρῶσιν 32 34.
ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. ἔλεγον οὖν οἱ 33
μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους Μή τις ἠνεγκεν αὐτῷ
φαγεῖν; λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν 34 17, 4.

20 τούτω τῷ ὄρει | δεῖ προσκ. 21 Γυν., πιστευσον
μοι 23 ἀλλ 24 R^m πνευμα | προσκ. αὐτὸν ἐν
25 παντα 27 ἦλθον | ἐθαύμασαν | (SR ; ἦ, Ti)
29 α] οσα 30 ἐξηλθ. ουν 31 Ἐν δε

- Mt. 9, 37. 35 ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ
 Lk. 10, 2. 35 τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι
 "Ἐτι τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ
 λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ
 θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσιν πρὸς θε-
 36 ρισμόν. ἤδη.¹ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ
 συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα ὁ σπείρων
 Mic. 6, 15. 37 ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος
 ἐστὶν ἀληθινὸς ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ
 38 ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν
 ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν,
 καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.
 39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκεῖνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
 αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς
 40 μαρτυρούσης ὅτι Εἰπέν μοι πάντα ἃ ἐποίησα. ὥς
 οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων
 αὐτὸν μέναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο
 41 ἡμέρας. καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν
 1 Jn. 4, 14. 42 λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι Οὐκέτι διὰ
 τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν,
 καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ
 κόσμου.
 Mt. 4, 12. 43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς
 Mt. 13, 57. 44 τὴν Γαλιλαίαν. αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν
 Mk. 6, 4. ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει.
 Lk. 4, 24. 2. 23. 45 ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν
 οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ὅσα ἐποίησεν ἐν
 Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον
 εἰς τὴν ἑορτήν.

34 R ποιησω 35 τετραμηνον | (SR^t θερισμον
 ἡδη.) 36 και ο | ινα και 37 ο αληθ. 39 α] οσα
 42 κοσμ., ο Χριστος 43 εκειθ., και απηλθεν εις
 44 ο Ιησ. 45 οσα] α

Ἦλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλι- 46 2, 1. 2.
 λαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν
 τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἡσθέnei ἐν Καφαρναούμ·
 οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας 47 Lk. 7, 23
 εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ
 ἡρώτα ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν·
 ἤμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς 48 2, 18. 1 Co. 1, 22.
 πρὸς αὐτὸν Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε, οὐ
 μὴ πιστεύσητε. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός 49
 Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου.
 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. 50
 ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ
 ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. ἤδη δὲ αὐτοῦ κατα- 51 Mt. 8, 6.
 βαίνοντος οἱ δοῦλοι ὑπῆντησαν αὐτῷ λέγοντες
 ὅτι ὁ παῖς αὐτοῦ ζῇ. ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν 52
 παρ' αὐτῶν ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχεν· εἶπαν οὖν
 αὐτῷ ὅτι Ἐχθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφήκεν αὐτὸν ὁ
 πυρετός. ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐκείνη τῇ ὥρᾳ 53 Lk. 19, 9.
 ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ
 ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. Τοῦτο 54 2, 11. 23.
 δὲ πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς
 ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

Μετὰ ταῦτα ἦν ἐορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ 5
 ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστιν δὲ ἐν 2
 τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμ-
 βήθρα, ἣ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθζαθά,

46 ουν ο Ιησους π. 47 ηρ. αυτον 50 και επιστ. |
 ον] ω 51 δουλ. αυτου απηγγησαν αυτ., και απηγγειλαν
 λεγ. | παις σου ζ. 52 παρ αυτ. τ. ω. | και ειπον
 (ειπον et R) αυτ. | χθες 53 εν εκ. | Οτι ο υι.
 54 SR - δε

V, 1 R^m η εορτη | ο Ιησ. 2 SR^t Βηθεσδα R^{m1}
 Βηθσαιδα

- 3 πέντε στοὰς ἔχουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πλη-
 4 <, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. ἄγ-
 γελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ
 κολυμβήθρα καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν
 πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴναραχὴν τοῦ ὕδατος
 ὑγιὴς ἐγένετο, ᾧ δὴποτε κατείχετο νοσήματι>.
 5 ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη
 6 ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ· τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς
 κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον
 7 ἔχει, λέγει αὐτῷ Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; ἀπεκρίθη
 αὐτῷ ὁ ἀσθενὼν Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα
 ὅταναραχθῇ τὸ ὕδωρ βάλη με εἰς τὴν κολυμ-
 βήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ
 8 καταβαίνει. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἐγειρε ἄρον
 9 τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. καὶ εὐθέως
 ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἤρην τὸν κράβαττον
 αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. Ἦν δὲ σάββατον ἐν
 10 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ
 11 σοι ἄραι τὸν κράβαττον. ὅς δὲ ἀπεκρίθη αὐτοῖς
 Ὁ ποιήσας με ὑγιῇ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν Ἄρον τὸν
 12 κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. ἠρώτησαν αὐτόν
 Τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι Ἄρον καὶ
 13 περιπάτει; ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ
 8, 11. 14 Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ
 ταῦτα εὐρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ
 εἶπεν αὐτῷ Ἴδε ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε,
 15 ἵνα μὴ χεῖρόν σοι τι γένηται. ἀπήλθεν ὁ ἄν-
 θρωπος καὶ εἶπεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν

3 πληθ. πολυ 4 <...> = SR^m | γαρ] R^m + Κυριου
 5 - και | - αυτου 7 (R^c κυριε pro K.) | βαλλη
 8 Εγειραι 10 - και 11 - os δε 12 ηρ. ουν | Αρον
 τον κραβατατον σου και 14 τι σοι 15 ειπ.] ανηγγειλε

ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῇ. καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον οἱ 16 Mt. 12, 14.
 Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαβ-
 βάτῳ. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς Ὁ Πατήρ μου 17 9, 4
 ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ γὼ ἐργάζομαι· διὰ τοῦτο 18 7, 30; 10, 33.
 οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι,
 ὅτι οὐ μόνον ἔλυνεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ
 Πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν
 ποιῶν τῷ Θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς 19 3, 11, 32.
 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ
 δύναται ὁ Υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἂν μή τι
 βλέπῃ τὸν Πατέρα ποιῶντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος
 ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. ὁ γὰρ 20 3, 35.
 Πατήρ φιλεῖ τὸν Υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ
 ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ
 ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. ὥσπερ γὰρ ὁ Πατήρ 21
 ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ
 Υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ Πατήρ 22 Dn. 7, 13, 14.
 κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν Ac. 17, 31.
 τῷ Υἱῷ, ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν Υἱὸν καθὼς 23 Ph. 2, 10, 11.
 τιμῶσι τὸν Πατέρα. (ὃ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν οὐ 1 Jn. 2, 23.
 τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. ἀμὴν 24 Lk. 10, 16.
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων 3, 16, 18; 8, 51.
 καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, 1 Jn. 3, 14.
 καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ
 τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω 25 Mt. 8, 22.
 ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ νεκροὶ Eph. 2, 5, 6.
 ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ οἱ
 ἀκούσαντες ζήσουσιν. ὥσπερ γὰρ ὁ Πατήρ ἔχει 26 1, 1—4.
ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ Υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν
 ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ 27 Dn. 7, 10, 14.
 22.

16 τον Ιησ. οι Ιουδ., και εξητουν αυτον αποκτειναι,
 οτι 17 SR δε Ιησους 19 ελεγ.] ειπεν |
 εαν μη 25 ακουσονται | ζησονται 26 εδωκε
 και τ. υι.

- 28 κρίσιν ποιεῖν, ὅτι Υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. μὴ
θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ πάντες οἱ
ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ
- 6, 40. Dn. 12, 2. 29¹ καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς
Mt. 16, 27. ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς
19. 6, 38. 30 ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἅπ'
ἐμαντοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις
ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ
- 8, 14. 31 ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. Ἐὰν
ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαντοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ
- 36, 37. 1 Jn. 5, 9. 32 ἔστιν ἀληθῆς· ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ
ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθῆς ἐστίν ἡ μαρτυρία ἣν
- 1, 19-34. 33 μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς
34 Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· ἐγὼ δὲ
οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω,
- Lk. 1, 17. 35 ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος
ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ
ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ
- 1 Jn. 5, 9. 36 αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ
1, 33; 3, 2. Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ δέδωκεν μοι ὁ Πατὴρ
ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ, μαρ-
τυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ Πατὴρ με ἀπέσταλκεν.
- Mt. 3, 17. 37 καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν
Dt. 4, 12. περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε
- 38 οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐωράκατε, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ
οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν
- Lk. 24, 27, 44. 39 ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐραυνάτε
2 Tm. 3, 15-17. τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν
1 P. 1, 11. αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι
- 40 περὶ ἐμοῦ· καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με ἵνα

27 και κρισ. | Υἱος] R^m υιος 28 ακουσονται
29 (SR, οι) | SR δε τα φ. 30 με πατρος 35 αγαλ-
λιασθηναι 36 εδωκε | εγω ποιω 37 εκ.] αυτος |
ακηκ. πωπ. 38 μεν. εν υμ. 39 Ερευνατε

ζωὴν ἔχητε. Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκείνον λήμψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε; μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν Πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπύκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε;

Mt. 24, 5.

12, 43.
Mt. 23, 5-7.

Dt. 31, 26.

Gn. 3, 15; 49, 10.
Dt. 18, 15.

7, 19. Lk. 16, 31.

1-15:

Mt. 14, 13-21;
15, 32-39.
Mk. 6, 32-44;
8, 1-10.
Lk. 9, 10-17.

Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος. ἦκου- λούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἐώρων τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὄρος Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς Φίλιππον Πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλεν ποιεῖν. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Φίλιππος Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος βραχύ τι λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου

2, 18; 11, 55
Lk. 22, 1.

42 αλλ' 44 R^m - Θεου 46 Μωση
VI, 2 και ηκ. αυτ. | R εθεωρουν | αυτου τα σημ.
3 ο Ιησ. 5 ο Ιησ. τ. οφθ. | τον Φ. | αγορασομεν
7 - ο | εκ. αυτων

2 K. 4, 42. 43.

- 9 Ἔστιν παιδάριον ὧδε ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστὶν εἰς
 10 τοσούτους; εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡς
 11 πεντακισχίλιοι. ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν τοῖς ἀνακειμένοις,
 12 ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι
 13 ἀπόληται. συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν
 14 κριθίνων ἃ ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν. Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν σημεῖον ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος
 15 εἰς τὸν κόσμον. Ἰησοῦς οὖν γινὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν βασι-
 16 λέα, ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.
 16 Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
 17 ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐμβάντες εἰς πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ. καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐπω ἐληλύθει πρὸς
 18 αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου
 19 πνέοντος διεγείρετο. ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ
 20 πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει
 21 αὐτοῖς Ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

16—21:

Mt. 14, 22—33.
Mk. 6, 45—52.

9 παιδ. εν | ος] ο 10 δε ο'Ι. | ανεπεσον | ωσει
 11 ελαβε δε | διεδ. τοις μαθηταις, οι δε μαθηται τοις
 ανακ. 13 επερисσευσε 14 R^m α εποιησε σημεια |
 σημ. ο Ιησους 15 ποιησ. αυτον β. 17 εις το πλ. |
 ουκ ελ. 18 διηγειρετο 21 το πλ. εγεν.

Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς 22
 θαλάσσης εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ
 εἰ μὴ ἓν, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς
 αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον· ἀλλὰ ἦλθεν πλοιάρια 23 11.
 ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν
 ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου. ὅτε οὖν 24
 εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια
 καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.
 καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον 25
 αὐτῷ Ῥαββεί, πότε ὧδε γέγονας; ἀπεκρίθη 26
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι
 ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργά- 27 4, 14. 5, 36.
 ζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ
 τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ
 Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ
 Πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός. εἶπον οὖν πρὸς 28
 αὐτόν Τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ
 Θεοῦ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτό 29 1 Jn. 3, 23.
 ἐστὶν τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς ὃν
 ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν αὐτῷ Τί οὖν 30 2, 18. Mk. 8, 11.
 ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστευσώμεν
 σοι; τί ἐργάζῃ; ὁ οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα 31 Ex. 16, 13, 14.
 ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶν γεγραμμένον
 Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. εἶπεν 32 49.
 οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ
 Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
 ἀλλ' ὁ Πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ

22 ιδων | εν εκεινο εις ο ενεβησαν οι μαθηται αυτου,
 και οτι | πλοιαριον 23 S αλλα δε R αλλα [R (αλλα...
 Κυριου).] 24 και αυτοι | πλοια 29 ο Ιησ. |
 πιστευσητε 32 R εδωκεν

51. 33 τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν· ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ
Θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
34 ζωὴν διδούς τῷ κόσμῳ. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν
48. 4, 14; 7, 37. 35 Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. εἶπεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ
ἐρχόμενος πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων
26. 29. 36 εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑμῖν
17, 6-8. 37 ὅτι καὶ ἐωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε. Πᾶν ὃ
Mt. 11, 28. δίδωσίν μοι ὁ Πατήρ πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τὸν
4, 34. 38 ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω, ὅτι κατα-
Mt. 26, 39. βέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα
τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.
10, 28. 29; 17, 12. 39 τοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα
πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ
5, 29; 11, 24. 40 ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο γάρ
ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου, ἵνα πᾶς ὁ
θεωρῶν τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ
ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ ἐν τῇ
41 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ
αὐτοῦ ὅτι εἶπεν Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ
Lk. 4, 22. 42 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔλεγον Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς
ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ
τὴν μητέρα; πῶς νῦν λέγει ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
43 καταβέβηκα; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς
65. 44 Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. οὐδεὶς δύναται
ἐλθεῖν πρὸς με ἐὰν μὴ ὁ Πατήρ ὁ πέμψας με
ἐλκύσῃ αὐτόν, καὶ γὰρ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ
Is. 54, 13. 45 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς προ-
Jer. 31, 33, 34. φήταις Καὶ ἔσονται πάντες διδασκτοὶ Θεοῦ· πᾶς ὁ
ἀκούσας παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται

35 ειπε δε | προς με | διψηση 38 απο] εκ 39 με
πατρος | R - εν 40 γαρ] δε | Πατρ. μου] πεμψαντος
με | SR - εν 42 πως ουν λεγ. ουτος 43 ουν ο
Ιησ. 44 και εγω | - εν 45 του Θεου | πας ουν

πρὸς ἐμέ. οὐχ ὅτι τὸν Πατέρα ἐώρακέν τις, εἰ 46 1, 18.
 μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἐώρακεν τὸν
 Πατέρα. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστευὼν 47 3, 16
 ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 48 35.
 οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα 49 31, 32.
 καὶ ἀπέθανον· οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ 50 1 Co. 10, 3, 5.
 οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ
 μὴ ἀποθάνῃ. ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ 51 He. 10, 5, 10.
 οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ
 ἄρτου, ζήσκει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν
 ἐγὼ δώσω ἡ σὰρξ μου ἐστὶν ὑπὲρ τῆς τοῦ
 κόσμου ζωῆς. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους 52 60.
 οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν
 δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ 53
 Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε
 τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε
 αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ 54
 τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα
 ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ γὰρ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ
 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθὴς ἐστὶν 55
 βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθὴς ἐστὶν πόσις. ὁ 56 15, 4.
 τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα 1 Jn. 3, 24; 2, 24.
 ἐν ἐμοὶ μένει καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ. καθὼς ἀπέστειλén 57
 με ὁ ζῶν Πατὴρ καὶ γὰρ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, καὶ
 ὁ τρώγων με κακεῖνος ζήσκει δι' ἐμέ. οὗτός ἐστιν 58
 ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον
 οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν
 ἄρτον ζήσκει εἰς τὸν αἰῶνα. Ταῦτα εἶπεν ἐν 59
 συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ. Πολλοὶ 60
 οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν

45 προς με 46 τις εωρ. 47 πιστ. εις εμε
 49 το μαννα εν τ. ερ. 51 ζησεται | εστ., ην εγω δωσω
 υπερ 54 και εγω 55 αληθως 1° 2° 57 ζησεται
 58 εκ του ουρ. | πατ. υμων το μαννα | ζησεται 60 ειπον

- Σκληρός ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ
 61 ἀκοῦειν; εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύ-
 ζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς
 3, 12. 62 Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν
 Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ
 2 Co. 3, 6. 63 πρότερον; τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιοῦν, ἡ
 σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ
 λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν.
 13, 11. 64 ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν.
 ἤδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ
 πιστεύοντες καὶ τίς ἐστὶν ὁ παραδώσων αὐτόν.
 44. 65 καὶ ἔλεγεν Διὰ τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς
 δύναται ἔλθειν πρὸς με ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ
 66 ἐκ τοῦ Πατρός. Ἐκ τούτου πολλοὶ τῶν
 μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι
 67 μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς
 τοῖς δώδεκα Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;
 63. 68 ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, πρὸς τίνα
 1, 49; 11, 27.
 Mt. 14, 33;
 16, 16. 69 ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις· καὶ
 ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ
 70 ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
 Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ
 71 ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν
 Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἔμελλεν παρα-
 διδόναι αὐτόν, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα.

6, 1. Mk. 9, 30.
Lk. 9, 51.

7 Καὶ μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ
Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ᾔθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περι-

60 ουτ. ο λογ. 63 λαλω 65 πατρ. μου
 66 απ. των μαθ. αυτ. 68 ουν αυτω 69 ει ο
 Χριστος ο υιος του Θεου του ζωντος 70 (SR εξελεξ.,...
 εστιν;) 71 Ισκαριωτην | ημελλεν αυτ. παραδ., εις
 ων εκ

VII, 1 περ. ο Ιησ. μετα ταυτα

πατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτείνειν.
 ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. 2 Lv. 23, 34.
 εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μετά- 3 2, 12 Mt. 12, 46. Ac. 1, 14.
 βηθι ἐντεῦθεν καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα
 καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσουσιν τὰ ἔργα σου ἃ
 ποιεῖς· οὐδεὶς γάρ τι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ καὶ ζητεῖ 4
 αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανε-
 ρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ 5 Mt. 13, 55
 αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ 6 2, 4
 Ἰησοῦς Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπὼ πάρεστιν, ὁ δὲ
 καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἑτοιμος. οὐ 7 15, 18.
 δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι
 ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ
 πονηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν· 8
 ἐγὼ οὐπὼ ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ
 ἐμὸς καιρὸς οὐπὼ πεπλήρωται. ταῦτα δὲ εἰπὼν 9
 αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. Ὡς δὲ ἀνέ- 10
 βησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν, τότε καὶ
 αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερώς ἀλλὰ ὡς ἐν κρυπτῷ.
 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ 11
 ἔλεγον Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; καὶ γογγυσμὸς περὶ 12
 αὐτοῦ ἦν πολὺς ἐν τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον
 ὅτι Ἀγαθὸς ἐστιν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον Οὐ, ἀλλὰ
 πλανᾷ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει 13 9, 22; 12, 42; 19, 38.
 περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.
 Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἀνέβη Ἰησοῦς 14 -
 εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. ἐθαύμαζον οὖν οἱ 15 Mt. 13, 54. Lk. 2, 47.
 Ἰουδαῖοι λέγοντες Πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ
 μεμαθηκώς; ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς Ἰησοῦς καὶ 16 12, 49.

3 θεωρησωσι 4 εν κρ. τι | αυτος] R^m αυτο
 8 εορτ. ταυτην | ουπω 1^ο] R^m ουκ | ο καιρ. ο εμος
 10 αυτου, τοτε κ. α. αν. εις τ. εορτ. | αλλ 12 πολ.
 περι α. ην 14 ο Ιησ. 15 και εθανμ. οι 16— ουν |
 ε Ιησ.

- εἶπεν Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ
 17 πέμψαντός με· ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ
 ποιεῖν, γινώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ
 5, 41. 44. 18 τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαντοῦ λαλῶ. ὁ ἀφ'
 ἐαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ
 ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος
 5, 47. Ac. 7, 53. 19 ἀληθὴς ἐστὶν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. οὐ
 5, 16. 18. Μωϋσῆς ἔδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ
 Ro. 2, 17—29. ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι;
 Mk. 3, 21 s. 20 ἡ ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ
 8, 48. 52; 10, 20. 21 ἀποκτεῖναι; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 5, 16. 22 Ἐν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε. διὰ
 Gn. 17, 10—12. 23 τοῦτο Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν, —
 Lv. 12, 3 s. οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστὶν ἀλλ' ἐκ τῶν πα-
 5, 8. 24 τέρων, — καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον.
 25 εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ
 8, 15. 26 ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι
 27 ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῇ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; μὴ
 19. 28 κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.
 29 Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμειτῶν Οὐχ
 30 οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; καὶ ἶδε παρ-
 ρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. μὴ ποτε
 ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
 41. 27 Χριστός; ἡ ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ
 δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν
 28 ἐστίν. ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ
 Ἰησοῦς καὶ λέγων Καὶ οἶδατε καὶ οἶδατε πόθεν
 εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαντοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐστὶν
 Mt. 11, 27. 29 ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε· ἐγὼ
 οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι κακῆϊνός με
 8, 20; 13, 1. 30 ἀπέστειλεν. Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ

19 δέδωκεν | (SR νομον,...νομον;) 20 οχλ. και
 ειπε 21 ο Ιησ. 21.22 (R^m θαυμ. δια τουτο.
 Μωσσης) 26 εστ. αληθως 27 ερχεται 29 εγω δε

οὐδείς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὐπω
 ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ 31 8, 30; 10, 42;
 ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον Ὁ Χριστὸς 11, 45; 12, 42.
 ὅταν ἔλθῃ, μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσῃ ὥν οὗτος
 ἐποίησεν; Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου 32
 γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν οἱ
 ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὑπηρέτας ἵνα πιάσωσιν
 αὐτόν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς Ἐτι χρόνον μικρὸν 33 13, 33.
 μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με.
 ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετε, καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ 34 8, 21; 13, 36;
 ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι 35 17, 24.
 πρὸς ἑαυτούς Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι
 ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν Δια-
 σποράν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ
 διδάσκειν τοὺς Ἑλληνας; τίς ἐστὶν ὁ λόγος 36
 οὗτος ὃν εἶπεν Ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετε,
 καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;
 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς 37 4, 10, 14.
 εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξεν λέγων Ἐάν τις 17, 23, 36.
 διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. ὁ πιστεύων 38 Is. 44, 3; 55, 1;
 εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς 58, 11.
 κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. τοῦτο 39 Ezk. 47, 1. 12.
 δὲ εἶπεν περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμ- Zec. 13, 1; 14, 8.
 βάνειν οἱ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν Jn. 2, 23. 3, 18.
 Πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. Ἐκ τοῦ 40 6, 14. Dt. 18, 15.
 ὄχλου οὖν ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον
 Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· ἄλλοι ἔλεγον 41 1, 46.
 Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· οἱ δὲ ἔλεγον Μὴ γὰρ

31 Πολλ. δε εκ τ. οχλ. | ελεγ., Οτι ο | μητι | σημ.
 τουτων 32 απεστ. οι Φ. και οι αρχ. 33 ουν
 αυτοις | μικρ. χρ. 34 R ευρησ. με 36 ουτ. ο
 λογ. | R ευρησ. με 39 πιστευοντες | SR^m Πνευμα
 Αγιον (R^m + δεδομενον) | ο Ιησ. | R ουπω 40 πολλοι
 ουν εκ τ. οχλ. | τον λογον ελεγ. 41 οι] αλλοι

- 2 S. 7, 12. 42 ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; οὐχ ἡ
 Mic. 5, 2. γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυεὶδ, καὶ ἀπὸ
 Mt. 2, 5, 6; 22, 42. Βηθλεὲμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυεὶδ, ἔρχεται ὁ
 Γs. 89, 3 s.
 9, 16. 43 Χριστὸς; σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν.
 30. 44 τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς
 32. 45 ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ
 ὑπηρεταὶ πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ
 εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι Διὰ τί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν;
 Mt. 7, 28, 29. 46 ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρεταὶ Οὐδέποτε ἐλάλησεν
 οὕτως ἄνθρωπος, ὡς οὗτος λαλεῖ ὁ ἄνθρωπος.
 47 ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι Μὴ καὶ
 12, 42. 48 ὑμεῖς πεπλάνησθε; μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπί-
 49 στευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλὰ ὁ
 ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπάρατοί
 3, 1, 2. 50 εἰσιν. λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν
 Dt. 1, 16, 17; 19, 15. 51 πρὸς αὐτόν πρότερον, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν ἢ Μὴ ὁ
 νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ
 41. 1, 46. 52 πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ γινῶ τί ποιεῖ; ἀπεκρίθησαν
 καὶ εἶπαν αὐτῷ Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ;
 ἐραύνησον καὶ ἴδε ὅτι ἐκ τῆς Γαλιλαίας προφήτης
 οὐκ ἐγείρεται.
- 53 <Καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
 8 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.
 2 Ὁρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ
 πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν. καὶ καθίσας
 3 ἐδίδασκεν αὐτούς. ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ
 οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτόν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ

42 ουχι | ο Χρ. ερχ. 43 ουν εν τω οχλ. εγεν.
 46 ουτως ελαλ. | R-ωσ...ανθρ. | -λαλει 49 αλλ |
 επικαταρατοι 50 ελθ. νυκτος | -προτερον 51 παρ
 αυτ. προτερον 52 ειπον | ερευνησον | (R^m ιδε· οτι) |
 προφ. εκ της Γαλ. | εγγεγερται
 <53—VIII, 11> = S[R] 53 R επορευθησαν
 VIII, 3 R-πρ. αυτ. | R επι

κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ,
 ἡ λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατε- 4
 λήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη. ἐν δὲ τῷ 5
 νόμῳ Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας
 λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέγεις; τοῦτο δὲ 6
 ἔλεγον πειράζοντες αὐτὸν, ἵνα ἔχῃσι κατηγο-
 ρεῖν αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας, τῷ
 δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν· ὡς δὲ ἐπέμενον 7 Dt. 17, 7.
 ἐρωτῶντες αὐτὸν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτοὺς,
 Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος τὸν λίθον ἐπ’
 αὐτῇ βαλέτω. καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν 8
 εἰς τὴν γῆν. οἱ δὲ, ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ τῆς 9 Mt. 22, 22.
 συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἰς καθεῖς, Ro. 2, 15.
 ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχά-
 των· καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ
 ἐν μέσῳ ἐστῶσα. ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ 10
 μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπεν
 αὐτῇ, Ἡ γυνὴ, ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί
 σου; οὐδεὶς σε κατέκρινεν; ἡ δὲ εἶπεν, Οὐδεὶς, II 5, 14.
 κύριε. εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ ἐγὼ σε
 κατακρίνω· πορεύου καὶ μηκέτι ἀμάρτανε.>

Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς λέγων 12 Is. 49, 6. 1, 5, 9.
 Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν μοι 12, 46.
 οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ’ ἔξει τὸ φῶς
 τῆς ζωῆς. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι Σὺ περὶ 13
 σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν
 ἀληθής. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κἀν 14 5, 31.

4 R κατειληπται 5 R λιθαζειν | R λεγ. περι
 αυτης 6 R κατεγραφεν 7 R -τον 8 R κυψ. τω
 δακτυλω εγρ. 9 R -και υπο τ. σ. ελ. | εστωσα]
 R οουσα 10 R -και...γυν. | R -εκ. οι κ. σ.
 11 R -αυτη | R πορ. * απο του νυν μηκ.
 12 ο Ιησ. αυτ. ελαλ. | εμοι | περιπατησει

- ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαντοῦ, ἀληθῆς ἐστὶν ἡ μαρ-
 τυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω·
 ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω.
- 7, 24; 12, 47. 15 ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω
 29. 16 οὐδένα. καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ
 ἀληθινὴ ἐστίν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ
- Dt. 17, 6; 19, 15. 17 ὁ πέμψας με. καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ
 γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀλη-
 1 Jn. 5, 9. 18 θῆς ἐστίν. ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαντοῦ,
 καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με Πατήρ.
- 14, 7. 19 ἔλεγον οὖν αὐτῷ Ποῦ ἐστὶν ὁ Πατήρ σου; ἀπε-
 κρίθη Ἰησοῦς. Οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν Πατέρα
 μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν Πατέρα μου ἂν ᾔδειτε.
- 7, 30; 15, 1. 20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ
 Lk. 22, 53. διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν,
 ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.
- 7, 34; 13, 33. 21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς Ἐγὼ ὑπάγω καὶ
 ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθα-
 νεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.
- 7, 35. 22 ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν,
 ὅτι λέγει Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε
- 3, 31. 23 ἐλθεῖν; καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω
 ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ
 κόσμου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.
- 24 εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις
 ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀπο-
 14. 25 θανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἔλεγον οὖν
 αὐτῷ Σὺ τίς εἶ; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Τὴν
33. 12, 49. 26 ἀρχὴν ὃ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν; πολλὰ ἔχω περὶ
 ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με

14 ἦ] καὶ 16 αληθῆς | SR με πατηρ 19 ο
 Ιησ. | μου ηδ. αν 20 ελαλ. ο Ιησους 21 αυτ. ο
 Ιησους 23 ελεγ.] ειπεν | του κοσμ. τουτου (1^ο)
 25 και ειπεν | R^m οτι | (SRⁱ υμιν.)

ἀληθὴς ἐστίν, καὶ γὰρ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα
λαλῶ εἰς τὸν κόσμον. οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν 27
Πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς 28 3, 14; 12, 32.
"Όταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε
γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἑμαντοῦ ποιῶ
οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ Πατήρ, ταῦτα
λαλῶ. καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ 29 16. Mt. 27, 46.
ἀφῆκέν με μόνον, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ
πάντοτε. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπί- 30 7, 31; 10, 42;
στευσαν εἰς αὐτόν. Ἐλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς 31 15, 14.
πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους Ἐὰν
ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθη-
ταί μού ἐστε, καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ 32
ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν πρὸς 33 Mt. 3, 9.
αὐτόν Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδου- Neh. 9, 36.
λεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις ὅτι Ἐλεύθεροι
γενήσεσθε; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν 34 Ro. 6, 16, 20.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν 1 Jn. 3, 8.
δοῦλός ἐστιν τῆς ἁμαρτίας. ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει 35 Gal. 4, 30.
ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν
αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὅντως 36 Ro. 6, 18, 22
ἐλεύθεροι ἔσεσθε. οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ 37
ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ
ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ἃ ἐγὼ ἐώρακα παρὰ τῷ 38
Πατρὶ λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἃ ἤκούσατε παρὰ τοῦ
πατρὸς ποιεῖτε. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ 39 Mt. 3, 9.
Ὁ πατήρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστίν· λέγει αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἐστε, τὰ ἔργα τοῦ
Ἀβραάμ ποιεῖτε· νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, 40
ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν

26 λαλῶ] λεγῶ 28 οὖν αυτοῖς | (R^{m1} ἐγὼ
εἰμί, SR^{m2} ἐγὼ εἰμί) | πατήρ μου 29 μον. ο
πατήρ 33 ἀπεκρ. αὐτῷ 38 α ἐγῶ] ἐγὼ ο |
πατρὶ μου | α ἡκ.] ο ἐώρακατε | R^m του Πατρος S τῷ
πατρὶ υμῶν 39 εἶπον | ἦτε | R^b ἐποιεῖτε S ἐποιεῖτε αὐ

- ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ
 ἐποίησεν. ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς
 ὑμῶν. εἶπαν αὐτῷ Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐκ ἐγεν-
 νήθημεν, ἕνα Πατέρα ἔχομεν τὸν Θεόν. εἶπεν
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἰ ὁ Θεὸς Πατὴρ ὑμῶν ἦν,
 ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον
 καὶ ἤκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαντοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ'
 ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. διὰ τί τὴν λαλίαν τὴν
 ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν
 λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ δια-
 βόλου ἐστέ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν
 θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ'
 ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ
 ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος,
 ἐκ τῶν ιδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ
 πατὴρ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω,
 οὐ πιστεύετε μοι. τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ
 ἁμαρτίας; εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ
 πιστεύετε μοι; ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ
 Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι
 ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ. Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι
 καὶ εἶπαν αὐτῷ Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι
 Σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; ἀπεκρίθη
 Ἰησοῦς Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν
 Πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. ἐγὼ δὲ οὐ
 ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων.
 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν ἐμὸν λόγον
 τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.
 εἶπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι
 δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προ-

41 ειπον ουν αυτ. | ου γεγεννημεθα 42 ειπ. ουν
 44 — του 1^ο | SR^m ουχ ἔστ. R^t ουκ ἔστ. 46 ει δε
 48 Απεκρ. ουν | ειπον 51 τ. λογ. τον εμον 52 ειπον
 ουν αυτ.

φῆται, καὶ σὺ λέγεις Ἐάν τις τὸν λόγον μου
τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσῃται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.
μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, 53 4, 12
ὅστις ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον·
τίνα σεαυτὸν ποιεῖς; | ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἐὰν 54
ἐγὼ δοξάσω ἑμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν·
ἐστὶν ὁ Πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς
λέγετε ὅτι Θεὸς ἡμῶν ἐστίν, καὶ οὐκ ἐγνώκατε 55 7, 28.
αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. καὶ ἐῖπω ὅτι οὐκ
οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν ψεύστης· ἀλλὰ
οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. Ἀβραάμ 56
ὁ πατήρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν
τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη. εἶπαν οὖν οἱ 57
Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν Πεντήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις
καὶ Ἀβραάμ ἐώρακας; εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς 58
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραάμ γενέσθαι
ἐγὼ εἰμί. ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' 59 10, 31.
αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ
ιεροῦ.

Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ 9 Ac. 3, 2; 14, 8.
γενετῆς. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 2 Lk. 18, 2.
λέγοντες Ῥαββεί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ Ex. 20, 5.
γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; ἀπεκρίθη 3 11, 4.
Ἰησοῦς Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς
αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν
αὐτῷ, ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμ- 4
ψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νῦν ὅτε
οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ 5 8, 12; 12, 35.

52 γενησεται 53 συ ποι. 54 δοξαζω | ημ.]
υμων 55 και εαν | υμων, ψ. | αλλ 57 ειπον
58 ο Ιησ. | ἐγὼ εἰμι 59 SR^m ιερου, (R^m + και)
διελθων δια μεσου αυτων (R^m + επορευετο)* και παρηγεν
ουτω(s).

IX, 3 ο Ιησ. 4 ημ.] εμε

- Mk. 8, 23. 6 ὦ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν
χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ
ἐπέθηκεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς,
7 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὑπαγε νύψαι εἰς τὴν κολυμ-
βήθραν τοῦ Σιλωάμ (ὃ ἐρμηνεύεται Ἀπεσταλ-
μένος). ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνύψατο, καὶ ἦλθεν
8 βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες
αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι προσαίτης ἦν, ἔλεγον
Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν;
9 ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν. ἄλλοι ἔλεγον
Οὐχί, ἀλλὰ ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν
10 ὅτι Ἐγὼ εἰμι. ἔλεγον οὖν αὐτῷ Πῶς οὖν ἠνεώ-
11 χθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος Ὁ
ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν
καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶπέν
μοι ὅτι Ὑπαγε εἰς τὸν Σιλωάμ καὶ νύψαι.
12 ἀπελθὼν οὖν καὶ νυψάμενος ἀνέβλεψα. καὶ
εἶπαν αὐτῷ Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει Οὐκ
13 οἶδα. Ἀγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους,
5, 9. 14 τὸν ποτε τυφλόν. ἦν δὲ σάββατον ἐν ᾗ ἡμέρα
τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέψξεν αὐτοῦ
15 τοὺς ὀφθαλμούς. πάλιν οὖν ἡρώτων αὐτὸν καὶ
οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς
Πηλὸν ἐπέθηκέν μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ
31. 93. 7, 43. 16 ἐνυψάμην, καὶ βλέπω. ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φα-
8, 2. ρισαίων τινές Οὐκ ἔστιν οὗτος παρὰ Θεοῦ ὁ
ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι
ἔλεγον Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοι-

6 SR επεχρισε(ν) | — αυτου | οφθ. του τυφλου
8 προσαιτ.] τυφλος 9 ελεγ. Ουχι, αλλα (R αλλ')]
δε, Οτι 10 Πως ανεωχθησαν 11 εκ. και ειπεν |
— ο 1^ο 2^ο | — οτι | εις την κολυμβηθραν του Σ. | ουν] δε
12 ειπον ουν αυτ. 14 σαββ., οτε τον 15 επι τ.
οφθ. μου 16 Ουτ. ο ανθρ. ουκ εστ. παρα του Θεου |
R αλλοι δε

αὐτὰ σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς.
 λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν Τί σὺ λέγεις περὶ 17 4, 19.
 αὐτοῦ, ὅτι ἠνέωξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ
 εἶπεν ὅτι Προφήτης ἐστίν. οὐκ ἐπίστευσαν 18
 οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἦν τυφλὸς καὶ
 ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ
 τοῦ ἀναβλέψαντος ¹ καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέ- 19
 γοντες Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε
 ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν βλέπει ἄρτι;
 ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν 20
 Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι
 τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶ- 21
 δαμεν, ἢ τίς ἡνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς
 οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸν ἐρωτήσατε, ἡλικίαν ἔχει,
 αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. ταῦτα εἶπαν οἱ 22 7, 13; 12, 42.
 γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἡδὴ
 γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν
 ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται.
 διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι Ἑλικίαν 23
 ἔχει, αὐτὸν ἐπερωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν τὸν 24 Jos. 7, 19.
 ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπαν
 αὐτῷ Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι
 οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτωλός ἐστιν. ἀπεκρίθη 25
 οὖν ἐκεῖνος Εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἐν
 οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. εἶπαν οὖν 26
 αὐτῷ Τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἡνοιξέν σου τοὺς
 ὀφθαλμούς; ἀπεκρίθη αὐτοῖς Εἶπον ὑμῖν ἡδὴ 27
 καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκοῦειν; μὴ
 καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; καὶ 28

17- ουν | Συ τι | ηνοιξε 18 τυφλ. ην 19 αρτι
 βλ. 20 SR- ουν | αυτοις οι | ειπον 21 αυτος
 ηλ. εχ. αυτ. ερωτ., | αὐτοῦ 22 ειπον 23 ειπον |
 ερωτησατε 24 εκ δευτ. τ. ανθρ. | ειπον | ο ανθρ. ουτ.
 25 εκ. και ειπεν 26 ειπον δε αυτ. παλιν

- ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν Σὺ μαθητὴς εἶ
ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί·
29 ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεί λελάληκεν ὁ Θεός,
30 τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. ἀπεκρίθη ὁ
ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐν τούτῳ γὰρ τὸ
θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν
Is. 1, 15. 31 ἐστίν, καὶ ἤνοιξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς. οἶδαμεν
Pr. 15, 29.
Ac. 10, 35. ὅτι ὁ Θεὸς ἁμαρτωλῶν οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις
θεοσεβῆς ᾗ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου
32 ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἠνέψξεν
16 33 τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου· εἰ μὴ ἦν
2. Ps. 51, 5. 34 οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἡδύνατο ποιεῖν οὐδέν. ἀπε-
κρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἐν ἁμαρτίαις σὺ
ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ
35 ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. / Ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι
ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρὼν αὐτὸν εἶπεν Σὺ
36 πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; ἀπεκρίθη
ἐκεῖνος καὶ εἶπεν Καὶ τίς ἐστιν, Κύριε, ἵνα πι-
4, 26. 10, 25. 37 στεύσω εἰς αὐτόν; εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Καὶ
ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκείνός
38 ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη Πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύ-
Mt. 13, 11-15. 39 νησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Εἰς κρίμα ἐγὼ
εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέπον-
τες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται.
Mt. 23, 26; 40 ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ μετ' αὐτοῦ
15, 14. ὄντες, καὶ εἶπαν αὐτῷ Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ
Pr. 26, 12. 41 ἐσμεν; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἰ τυφλοὶ ᾗτε,
οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι Βλέ-
10 πομεν· ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει. Ἀμὴν ἀμὴν

28 ελοιδ. ουν | ειπον | ει μαθ. 29 Μωση
30 Εν γαρ τουτω θαυμ. | ανεωξε 31 οιδ. δε | αμ.
ο Θεος 32 ηνοιξε 34 ειπον 35 ο Ιησ. | ειπ.
αυτω | ανθρ.] SR^ε Θεου 36 - Και (2^ο) 37 ειπε δε
40 και ηκ. | οντ. μετ αυτ. | ειπον 41 η ουν αμ.

λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς
 τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλ-
 λαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτῃς ἐστὶν καὶ ληστής· ὁ δὲ 2
 εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστὶν τῶν
 προβάτων. τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ 3
 πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια
 πρόβατα φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά.
 ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν 4
 πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι
 οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ· ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ 5 27.
 ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι
 οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. Ταύτην 6 16, 25.
 τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ
 οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν 7 Ps. 118, 20.
 οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι 14, 6.
 ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. πάντες ὅσοι 8 Mt. 7, 13. 14.
 ἦλθον πρὸ ἐμοῦ κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί· ἀλλ' Jer. 23, 1. 2.
 οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. ἐγὼ εἰμι ἡ 9 Ps. 118, 20.
 θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ 14, 6. 1 Co. 3, 15.
 εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει.
 ὁ κλέπτῃς οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ 10
 καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ
 περισσὸν ἔχωσιν. ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. 11 Ps. 23, 1.
 ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ Lk. 15, 4-7.
 τῶν προβάτων· ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, 12 Is. 40, 11.
 οὐ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον Ezk. 34, 11-23.
 ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, — 37, 24.
 καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει. — ὅτι 13 Mt. 10, 16.
 μισθωτὸς ἐστὶν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προ- Ac. 20, 29.
 Tit. 1, 11.
 1 P. 5, 2. 3.

X, 3 φων.] καλεῖ 4 καὶ οταν | παντα]
 προβατα 5 ακολουθησωσιν 7 SR παλ. αυτοις |
 R-οτι 8 προ εμ. ηλθ. 12 μισθ. δε | εστ.]
 εισι 12.13 σκορπ. τα προβατα. ο δε μισθωτος
 φευγει, οτι

- 2 Tl. 2, 19. 14 βάτων. ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω
Mt. 11, 27. 15 τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκουσίν με τὰ ἐμά, καθὼς γινώ-
σκει με ὁ Πατὴρ καὶ ἐγὼ γινώσκω τὸν Πατέρα,
καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθῃμι ὑπὲρ τῶν προβάτων.
Ezk. 37, 24; 34, 23. 16 καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς
11, 52. ταύτης· κακεῖνα δεῖ με ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωινῆς
1 P. 2, 25. μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἷς
Eph. 4, 5. 17 ποιμὴν. διὰ τοῦτό με ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ
Ph. 2, 8, 9. 18 τίθῃμι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν.
5, 26. 19 οὐδεὶς ἤρην αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθῃμι
19, 11. αὐτὴν ἀπ' ἐμαντοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν,
καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην
7, 43; 9, 16. 20 τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρός μου.
7, 20; 8, 48. 21 Σχίσμα πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ
Mk. 3, 21 s. 22 τοὺς λόγους τούτους. ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ
αὐτῶν Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ
23 ἀκούετε; ἄλλοι ἔλεγον Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ
ἐστὶν δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται
24 τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι;
1 Mc. 4, 59. 25 Ἐγένετο τότε τὰ ἐνκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσο-
Ac. 3, 11; 5, 12. 26 λύμοις· χειμῶν ἦν· καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς
27 ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶνος. ἐκύκλω-
1 k. 22, 67. 28 σαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ Ἔως
4, 26; 5, 36. 29 πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός,
9, 37. 30 εἰπὸν ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
6, 64; 8, 45. 31 Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ
3, 4, 8, 47. 32 ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου, ταῦτα μαρ-
33 τυρεῖ περὶ ἐμοῦ· ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι
34 οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. τὰ πρό-

14 εμα, και γινωσκομαι υπο των εμων. 16 με
δει | R^t γεννησονται 17 ο πατ. με 18 SR^t αιρει
19 ουν παλ. 21 ανοιγειν 22 τοτε] SR^t δε |
, και χ. 23 Σολομωντος 24 ειπε 26 αλλ |
οτι ουκ] ου γαρ | εμων, καθως ειπον υμιν

βατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, καὶ γὰρ
 γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, ¹ καὶ γὰρ 28 5, 28. 6, 39.
 δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται 17, 12; 18, 9.
 εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἄρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς
 χειρὸς μου. ὁ Πατὴρ μου ὁ δέδωκέν μοι πάντων 29
 μεῖζόν ἐστιν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἄρπάζειν ἐκ τῆς
 χειρὸς τοῦ Πατρός. ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἓν ἐσμεν. 30
 Ἐβάστασαν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθά- 31 8, 59.
 σωσιν αὐτόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πολλὰ 32
 ἔργα ἔδειξα ὑμῖν καλὰ ἐκ τοῦ Πατρός· διὰ ποῖον
 αὐτῶν ἔργον ἐμὲ λιθάζετε; ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ 33 5, 18. Mt. 26, 65.
 Ἰουδαῖοι Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε
 ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν
 ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 34 Ps. 82, 6.
 Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν ὅτι
 Ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε; εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς 35 Mt. 5, 17, 18.
 πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύνα-
 ται λυθῆναι ἢ γραφῇ, ὃν ὁ Πατὴρ ἡγάσεν καὶ 36 5, 17-20.
 ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὑμεῖς λέγετε ὅτι
 Βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι; ¹ εἰ 37
 οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρός μου, μὴ πιστεύετέ
 μοι· εἰ δὲ ποιῶ, καὶ ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς 38
 ἔργοις πιστεύετε, ἵνα γνῶτε καὶ γινώσκητε ὅτι
 ἐν ἐμοὶ ὁ Πατὴρ καὶ γὰρ ἐν τῷ Πατρί. Ἐζήτουν 39 8, 59. Lk. 4, 20.
 οὖν αὐτὸν πάλιν πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς
 χειρὸς αὐτῶν:

Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς 40 1, 28.
 τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων,

27 ακουει 28 ζω. αι. διδ. αυτ. 29 δ] SR^t os |
 SR^t μειζων παντων | πατρ. μου 31 ουν παλ.
 32 καλ. εργ. εδ. υμ. | πατρ. μου | λιθ. με 33 Ιουδ.
 λεγοντες 34 - οτι 38 εργ. πιστευσατε | γιν.]
 πιστευσητε | τω Πατρι] αυτω 39 R - ουν | παλ. αυτ.

10, 40—11, 13 Κατα Ιωαννην

- 41 καὶ ἔμενον ἐκεῖ. καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν
καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν
οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου
8, 30. 42 ἀληθὴ ἦν. καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν
ἐκεῖ.
- Lk. 10, 38. 39. 11 Ἦν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας,
ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς
12, 3. 2 αὐτῆς. ἦν δὲ Μαριὰμ ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον
μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν
3 αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἡσθένει. ἀπέ-
στειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι
9, 3. 4 Κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς
θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα
5 δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς. ἡγάπα δὲ
ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς
6 καὶ τὸν Λάζαρον. ὥς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ,
7 τότε μὲν ἔμεινον ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας· ἔπειτα
μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς Ἀγωμεν εἰς τὴν
8, 59; 10, 31. 8 Ἰουδαίαν πάλιν. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί
Ῥαββεὶ, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι,
9, 4. 5. 9 καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Οὐχὶ
1 Jn. 2, 10. δώδεκα ὥραί εἰσιν τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ
ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ
12, 35. 1 Jn. 2, 11. 10 κόσμου τούτου βλέπει· ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν
τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν
Mt. 9, 24. 11 αὐτῷ. ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς
Lk. 8, 52. Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορευό-
12 μαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. εἶπαν οὖν οἱ μαθηταί
13 αὐτῷ Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. εἰρήκει
δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκείνοι δὲ

40 εμεινον 42 επιστ. πολλ. εκ. εις αυτ.
XI, 2 Μαρια (it. 20.32) 9 ο Ιησ. | εισ. ωραι
12 ειπον | S οι μαθ. αυτου R αυτω οι μαθ.

ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει.
 τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ Λάζα- 14
 ρος ἀπέθανεν, ¹ καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύ- 15
 σητε, ὅτι οὐκ ἦμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς
 αὐτόν. εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος 16 Mk. 10, 32;
 τοῖς συνμαθηταῖς Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθά- 14, 31.
 νωμεν μετ' αὐτοῦ. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς 17
 εὑρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡδὴ ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ
 μνημείῳ. ἦν δὲ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύ- 18
 μων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. πολλοὶ δὲ ἐκ 19
 τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν Μάρθαν
 καὶ Μαριάμ, ἵνα παραμυθῇσονται αὐτὰς περὶ τοῦ
 ἀδελφοῦ. ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς 20
 ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαριάμ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ
 ἑκαθέζετο. εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς Ἰησοῦν 21 3. 32.
 Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου.
 καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεὸν δώσει 22
 σοι ὁ Θεός. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἀναστήσεται 23
 ὁ ἀδελφός σου. λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα Οἶδα ὅτι 24 5, 29; 6, 40.
 ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ 14, 14.
 ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνά- 25
 στασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ καὶ ἀπο-
 θάνῃ ζήσεται, καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς 26 5, 24; 8, 51
 ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· πιστεύεις
 τοῦτο; ¹ λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα 27 6, 69.
 ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ εἰς τὸν
 κόσμον ἐρχόμενος. καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν 28
 καὶ ἐφώνησεν Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα
 εἰποῦσα Ὁ Διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε.

15 ἀλλ 17 ημ. ηδη 18 η Βηθ. 19 και
 πολλοι εκ | πρ. τας περι M. | Μαρναν (it. 28.31.45) |
 αδελφ. αυτων 20 ο Ιησ. 21 τον Ιησ. | ο αδ.
 μου ουκ αν ετεθνηκει 22 αλλα και 24 - η
 28 ταυτα | (SR^t λαθρα, R^m, λαθρα)

- 29 ἐκείνη δὲ ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἤρχετο
 20. 30 πρὸς αὐτόν· οὐπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν
 κώμην, ἀλλ' ἦν ἔτι ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπῆντησεν
 31 αὐτῷ ἡ Μάρθα. οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ'
 αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν,
 ἰδόντες τὴν Μαριάμ ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ
 ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, δόξαντες ὅτι ὑπάγει
 21. 32 εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ οὖν Μαριάμ
 ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν
 αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ Κύριε,
 εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός.
 13. 21. 33 Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς
 συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβρι-
 34 μῆσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν, καὶ
 εἶπεν Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ
 I. k. 19, 41. 35 Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.
 36 ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν.
 37 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπαν Οὐκ ἐδύνατο οὗτος ὁ
 ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα
 Mt. 27, 60. 38 καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβρι-
 μώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ
 20, 1. 39 σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. λέγει ὁ
 Ἰησοῦς Ἀρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ
 τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα Κύριε, ἤδη ὄζει·
 4. 23. 25. 26. 40 τεταρταῖος γάρ ἐστιν. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς
 Οὐκ εἰπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὅψῃ τὴν δόξαν
 41 τοῦ Θεοῦ; ἡ ἦραν οὖν τὸν λίθον. ὁ δὲ Ἰησοῦς
 ἤρην τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπεν Πάτερ, εὐ-
 12, 30. 42 χαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι
 πάντοτέ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν

29 — δε | R ηγερθη | ερχεται 30 — ετι 31 δοξ.]
 λεγοντες 32 ο Ιησ. | επ. εις τ. π. αυτου | απεθ. μου
 37 ειπον | ηδυνατο 39 τεθνηκοτος 40 οψει
 41 λιθον, ου ην ο τεθνηκως κειμενος

περιεστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλη 43 ἐκραύγασεν Λάζαρε, δεῦρο ἕξω. ἐξῆλθεν ὁ 44 τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε αὐτὸν ὑπάγειν.

Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες 45 πρὸς τὴν Μαριάμ καὶ θεασάμενοι ὃ ἐποίησεν, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον 46 πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν Ἰησοῦς. Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 47 Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον Τί ποιούμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ σημεῖα; ἐὰν 48 ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. εἰς δέ τις 49 ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρει ὑμῖν ἵνα εἰς ἄν- 50 θρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, 51 ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου ἐπροφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' 52 ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν. ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας 53 ἐβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.

Ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει 54 ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν

45-53:
Lk. 16, 31.
10, 42; 12, 42.

18, 14.

Gn. 50, 20.
Ex. 28, 30.
Nu. 27, 21.

10, 16. 1 Jn. 2, 2.
Mt. 12, 30.

44 καὶ ἐξῆλθ. | — αὐτον 2° 45 ο] SR^m α | ἐποι. ο
Ιησ. 46 εἶπον | ο Ιησ. 47 (SR ποιούμεν;...σημ.
ποιει.) 50 διαλογίξεσθε | ἡμιν 51 προεφήτευσεν |
ο Ιησ. 53 συνεβουλευσαντο 54 Ο ουν Ι.] Ι. ουν

11, 54—12, 9 Κατα Ιωαννην

2 Ch. 30, 17.
Mk. 10, 32.
Ac. 21, 24, 26

55 χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, καὶ ἐκεῖ ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ
56 πάσχα, ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες Τί δοκεῖ ὑμῖν; ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς
57 τὴν ἑορτήν; δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὰς ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ ἐστιν μνηύση, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

1—8:

Mt. 26, 6—13.
Mk. 14, 3—9.

11, 1. 43.

Lk. 10, 40.

Lk. 7, 38.

Lk. 8, 3.

Dt. 15, 11.

12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἤγειρεν
2 ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς. ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἰς ἡν
3 ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ· ἡ οὖν Μαριὰμ λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυ-
τίμου ἠλείψεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν
ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία
4 ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου. λέγει δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ
5 μέλλων αὐτόν παραδιδόναι Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη
6 πτωχοῖς; εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν καὶ τὸ γλωσ-
7 σόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς Ἀφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν
8 τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τηρήσῃ αὐτό· τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
9 ἔχετε. Ἔγνω οὖν ὁ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων

54 διετριβε | μαθ. αυτου
και | εντολην

56 (υμιν,)

57 δε

XII, 1 Λαζ. ο τεθνηκως | — Ιησους 2° 2 — εκ
συνανακειμενων αυτω 3 Μαρια 4 λεγ. ουν εις εκ τ.
μ. αυτ., Ιουδ. Σιμωνος Ισκαρ. 6 ειχε, και τα 7 (R¹
αυτην SR^m αυτην) | — ινα | τετηρηκεν αυτο 9 — ο

ὅτι ἐκεῖ ἐστίν, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον,
ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ
νεκρῶν. ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ 10
τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν 11
ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν
Ἰησοῦν.

Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν 12 **12-19:**
ἐορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱερο- Mt. 21, 1-11.
σόλυμα, ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον 13 Mk. 11, 1-10.
εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἐκραύγαζον Lk. 19, 29-40.
Ps. 118, 25, 26.

Ὡσαννά,

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου,

καὶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, 14 Zec. 9, 9.
καθὼς ἐστίν γεγραμμένον

Μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών·

15

ἰδοὺ ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται,

καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.

Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, 16 7, 39.

ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι
ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν
αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ 17

ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ
ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. διὰ τοῦτο καὶ ὑπῆν- 18

τησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν
πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν 19 11, 48.

πρὸς ἑαυτούς· Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν·

ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

Ἦσαν δὲ Ἑλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων 20 7, 35. 11, 55.

ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἐορτῇ· οὗτοι οὖν προσ- 21 1, 44.
ἦλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, Lk. 19, 3; 23, 8.

12 SR^b-ο 1° | ο Ιησ.

13 εκραζον | — και 3°

15 θυγατερ

16 δε ουκ | οι μαθ. αυτου | ο Ιησ.

18 ηκουσε

19 ειπον | (ουδεν;)

20 τινες Ελλ.

- καὶ ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες Κύριε, θέλομεν τὸν
 22 Ἰησοῦν ἰδεῖν. ἔρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ
 Ἀνδρέᾳ· ἔρχεται Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέ-
 23 γουσιν τῷ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται
 αὐτοῖς λέγων Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ
 24 Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν
 μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀπο-
 θάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν
 25 καρπὸν φέρει. ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολ-
 λυεὶ αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ
 κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν.
 26 ἐὰν ἐμοὶ τις διακονῇ, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου
 εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· ἐάν
 27 τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ Πατήρ. νῦν ἡ
 ψυχὴ μου τετάραται, καὶ τί εἶπω; Πάτερ, σῶσόν
 με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον
 28 εἰς τὴν ὥραν ταύτην. Πάτερ, δόξασόν σου τὸ
 ὄνομα. ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Καὶ
 29 ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς
 καὶ ἀκούσας ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι· ἄλλοι
 30 ἔλεγον Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. ἀπεκρίθη
 Ἰησοῦς καὶ εἶπεν Οὐδὲ ἐμέ ἢ φωνὴ αὕτη γέγονεν
 31 ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τού-
 του· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθή-
 32 σεται ἔξω· καὶ γὰρ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας
 33 ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων
 34 ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. ἀπεκρίθη
 ὁ οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου
 ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λέγεις
 σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς

22 — ο | Ἀνδρέα· καὶ πάλιν Α. κ. Φ. λεγ. 23 απε-
 κρινατο 25 απολεσει 26 διακ. τις | καὶ εαν τις
 27 (R^m ταυτης;) 30 ο Ιησ. | αυτη η φων. 34 — ουν |
 συ λεγ.

ἐστὶν οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; εἶπεν οὖν αὐ- 35 8, 12; 9, 5.
 τοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν 11, 10.
 ἐστὶν. περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ
 σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ
 σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. ὡς τὸ φῶς ἔχετε, 36 Eph. 5, 8.
 πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Mt. 23, 39.
 Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη
 ἀπ' αὐτῶν. Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιη- 37
 κότες ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν,
 ἵνα ὁ λόγος Ἡσαίου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν 38 Is. 53, 1.
 εἶπεν Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ Ro. 10, 16.
 βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; διὰ τοῦτο οὐκ 39 Is. 6, 9, 10.
 ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαίας | Τε- 40 Mt. 13, 14, 15.
 τύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπώρωσεν
 αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς
 καὶ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ στραφῶσιν, καὶ ἰάσονται
 αὐτούς. ταῦτα εἶπεν Ἡσαίας ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν 41 Is. 6, 1.
 αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. ὁμως μέντοι 42 7, 48; 9, 22.
 καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν,
 ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ
 ἀποσυναγάγωγοι γένωνται· ἠγάπησαν γὰρ τὴν 43 5, 44.
 δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ περ τὴν δόξαν τοῦ
 Θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν Ὁ πιστεύων 44 Mt. 10, 40.
 εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά
 με, καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. 45 14, 9.
 ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ 46 35. 8, 12.
 πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. καὶ 47 3, 17. Lk. 9, 56.
 εἰάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ φυλάξῃ,
 ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν
 κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. ὁ ἀθετῶν 48 He. 4, 12.
 ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν Rev. 19, 15.

35 ἐν υμ.] μεθ υμων | εως 36 εως | ο Ιησ.
 40 πεπωρωκεν | επιστραφωσι | ιασωμαι 41 οτε
 44 αλλ 47 φυλ.] πιστευση

12, 48-13, 10 Κατα Ιωαννην

κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος
 49 κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ὅτι ἐγὼ ἐξ
 ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με Πατὴρ
 αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκεν τί εἶπω καὶ τί λαλήσω.
 8, 26, 28: 50 καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰωνίος ἐστίν.
 ἃ οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἶρηκέν μοι ὁ Πατὴρ,
 οὕτως λαλῶ.

- 7, 30; 8, 20. 13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς
 15, 13. ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου
 Gal. 2, 20. τούτου πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους
 1 Jn. 3, 16. τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς.
 Jk. 22, 3. 2 καὶ δείπνου γινομένου, τοῦ διαβόλου ἡδὴ βεβλη-
 κότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας
 3 Σίμωνος Ἰσκαριώτης, εἰδὼς ὅτι πάντα ἔδωκεν
 3, 35. 16, 28. αὐτῷ ὁ Πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ
 17, 2. 4 ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, ἐγείρεται ἐκ
 Mt. 11, 29; 20, 28. τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν
 Lk. 12, 37. 5 λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν· εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς
 τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν
 μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσ-
 1 P. 5, 3. 6 μένος. ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· λέγει
 7 αὐτῷ Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; ἀπ-
 12. 8 οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. λέγει
 αὐτῷ Πέτρος Οὐ μὴ νύψῃς μου τοὺς πόδας εἰς
 τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ Ἐὰν μὴ νύψω
 9 σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ Σίμων
 Πέτρος Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ
 15, 3. 10 καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. λέγει αὐτῷ

49 ἔδωκε 50 λαλῶ ἐγώ

XIII, 1 ἐληλυθεν 2 γενομένου | καρδ. Ιουδα Σιμ.
 Ισκαριωτου ινα αυτ. παραδω 3 ειδ. ο Ιησους | δεδωκεν
 6 και λεγ. αυτ. εκεινος 8 τ. ποδ. μου | αυτ. ο Ιησ.

Ἰησοῦς Ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρείαν εἰ μὴ τοὺς
 πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ
 ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. ἦδαι γὰρ 11 6, 64 70, 71.
 τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι Οὐχὶ
 πάντες καθαροὶ ἐστε. Ὅτε οὖν ἔνυψεν τοὺς 12
 πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ
 ἀνέπεσεν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς Γινώσκετε τί πε-
 ποιήκα ὑμῖν; ὑμεῖς φωνεῖτέ με Ὁ Διδάσκαλος 13 Mt. 23, 8, 10.
 καὶ ὁ Κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. εἰ 14 Lk. 22, 27.
1 Ti. 5, 10.
 οὖν ἐγὼ ἔνυψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ Κύριος καὶ ὁ
 Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν
 τοὺς πόδας· ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς 15 Ph. 2, 5, Col. 3, 13.
1 P. 2, 21.
 ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν 16 Mt. 10, 24.
 λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου
 αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος
 αὐτόν. εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν 17 Mt. 7, 24.
Ja. 1, 25.
 ποιῆτε αὐτά. οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ 18 Ps. 41, 9.
 οἶδα τίνas ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πλη-
 ρωθῇ Ὁ τρώγων μου τὸν ἄρτον ἐπήρην ἐπ' ἐμὲ
 τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ 19 14, 29.
 γενέσθαι, ἵνα πιστεύητε ὅταν γένηται ὅτι ἐγὼ
 εἰμι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἂν 20 Mt. 10, 40.
 τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων
 λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. Ταῦτα εἰπὼν 21
 Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν
 καὶ εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ
 ὑμῶν παραδώσει με. ἔβλεπον εἰς ἀλλήλους οἱ 22
 μαθηταὶ ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. ἦν ἀνα- 23
 κείμενος εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ

10 ο Ἰησ. | ου χρ. εχει | ει μη] ἡ | R^m — ει μη τ. ποδ.
 11 — οτι 12 αυτου, αναπεσων 13 και Ο κ.
 15 R δεδωκα 18 τινας] ους | μου] SR^m μετ εμου
 19 οταν γεν., πιστευσητε (πιστευσ. et R) 20 εαν
 21 ο Ἰησ. 22 εβλ. ουν 23 ην δε | — εκ

- 24 τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς· νεύει οὖν τούτῳ
 Σίμων Πέτρος καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰπὲ τίς ἐστίν
 25 περὶ οὗ λέγει. ἀναπεσὼν ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ τὸ
 στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐστίν;
 26 ἀποκρίνεται οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ
 βάψω τὸ ψωμίον καὶ δώσω αὐτῷ. βάψας οὖν τὸ
 ψωμίον λαμβάνει καὶ δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος
 2 27 Ἰσκαριώτου. καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν
 εἰς ἐκείνον ὁ Σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ Ἰησοῦς
 28 Ὁ ποιεῖς ποίησον τάχιον. τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω
 12, 6. 29 τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ· τινὲς γὰρ
 ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι
 λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς· Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν
 30 εἰς τὴν ἑορτήν, ἣ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. λαβὼν
 οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος ἐξῆλθεν εὐθύς· ἦν δὲ νύξ.
 31 Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν, λέγει Ἰησοῦς· Νῦν ἐδο-
 ξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη
 12, 23; 17, 1-5. 32 ἐν αὐτῷ· εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς
 δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθύς δοξάσει αὐτόν.
 7, 33. 8, 21. 33 τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι· ζητήσετέ με,
 καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ἐγὼ
 ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω
 15, 12. 13. 17. 34 ἄρτι. ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε
 1 Jn. 2, 8. 10. ἀλλήλους, καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς
 35 ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες
 ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν
 36 ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε,
 ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ὅπου ὑπάγω

36-38:

Mt. 26, 33-35.
Mk. 14, 29-31.
Lk. 22, 31-34.

24 καὶ...ἐστίν] πυθεσθαι τις αν ειη 25 επιπεσων
 δε εκ. επι 26 - ουν | βαψας το ψ. επιδωσω. και
 εμβαψας το ψ., διδ. | Ισκαριωτη 27 ο Ιησ. 29 ο
 Ιουδ. | ο Ιησ. 30 ευθεως εξηλθ. 31 ο Ιησ.
 32 R - ει ο Θεος εδ. εν αυτω | αυτω 2°] εαυτω 33 υπαγω
 εγω 36 απεκρ. αυτω ο Ιησ.

οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις 7, 24 21, 18, 19.
 δὲ ὕστερον. λέγει αὐτῷ Πέτρος Κύριε, διὰ τί 37
 οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχὴν
 μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀποκρίνεται Ἰησοῦς Τὴν 38
 ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἀρνήσῃ με
 τρίς. Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά· πι- 14 27. Mk. 11, 22.
 στεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ἐν 2
 τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρὸς μου μοναὶ πολλάι εἰσιν· εἰ
 δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν· ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι
 τόπον ὑμῖν· καὶ ἂν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω 3 12, 26; 17, 24.
 τόπον ὑμῖν, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμφομαι
 ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ καὶ ὑμεῖς
 ᾔητε. καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε τὴν ὁδόν. 4
 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ 5
 ὑπάγεις· πῶς οἶδαμεν τὴν ὁδόν; ἡ λέγει αὐτῷ 6
 Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ
 ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα εἰ μὴ
 δι' ἐμοῦ. εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν Πατέρα μου 7
 ἂν ᾔδειτε. ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑωρά-
 κατε. Λέγει αὐτῷ Φίλιππος Κύριε, δεῖξον ἡμῖν 8
 τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. λέγει αὐτῷ ὁ 9 12, 45. He. 1, 3.
 Ἰησοῦς Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ
 οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακεν
 τὸν Πατέρα· πῶς σὺ λέγεις Δεῖξον ἡμῖν τὸν
 Πατέρα; οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ 10 12, 49.
 ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω

36 υστ. δε ακολ. μοι 37 ο Πετρ. 38 απεκριθη
 αυτω ο Ιησ. | φωνησει | απαρνηση

XIV, 2—στι 3 υμ. τοπ. 4 SR^m οιδ., και την
 οδ. οιδατε 5 και πως δυναμεθα την οδ. ειδεναι;
 6 ο Ιησ. 7 αν ηδ.] εγνωκειτε αν· και | SR εωρ. αυτον
 9 και πως 10 λεγ.] λαλω

- 20, 10, 25, 38. 11 ὑμῶν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ Πατὴρ ἐν ἐμοὶ
 μένων ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ· πιστεῖτέ μοι ὅτι
 ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή,
 Mk. 16, 19, 20. 12 διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε. ἀμὴν ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ
 καὶ ἐκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι
 15, 7. Mk. 11, 24. 13 ἐγὼ πρὸς τὸν Πατέρα πορεύομαι· καὶ ὅς τις ἂν
 1 Jn. 5, 14. αἰτήσῃ ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα
 16, 23, 24. 14 δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ. ἐάν τις αἰτήσῃ
 15, 10. 1 Jn. 5, 3. 15 με ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. Ἐὰν
 ἀγαπᾷτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε.
 26, 15, 26; 16, 7. 16 καὶ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα καὶ ἄλλον Παράκλητον
 1 Jn. 2, 1. 17 δώσει ὑμῖν ἵνα ἢ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, τὸ
 16, 13. 7, 39. Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται
 Mt. 10, 20. 18 λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει· ὑμεῖς
 Ko. 8, 26. γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν
 16, 16. 19 ἔσται. οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς
 17, 21-23. 20 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ
 2 Co. 3, 18. 21 Πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν ὑμῖν. ὁ ἔχων
 1 Jn. 5, 3. τὰς ἐντολὰς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ
 ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ
 τοῦ Πατρὸς μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφα-
 Ac. 10, 41. 22 νίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ
 Ἰσκαριώτης Κύριε, καὶ τί γέγονε ὅτι ἡμῖν
 μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;
 21, 15, 24. 23 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐάν τις ἀγαπᾷ
 Pr. 8, 17. τὸν κόσμον, τὸν Πατέρα μου οὐ δύναται ἀγαπᾶν· ὁ ἀγαπῶν
 Mt. 18, 20; τὸν Πατέρα μου καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὁ ἀγαπᾷ καὶ τὸν
 28, 20. κόσμον· ὁ ἀγαπῶν τὸν Πατέρα καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὁ
 Eph. 3, 17. ἀγαπᾷ καὶ τὸν κόσμον. ὁ ἀγαπῶν τὸν κόσμον, τὸν Πατέρα
 2 Co. 6, 16. μου οὐ δύναται ἀγαπᾶν· ὁ ἀγαπῶν τὸν Πατέρα καὶ τὰς ἐντολὰς
 αὐτοῦ, ὁ ἀγαπᾷ καὶ τὸν κόσμον.

10 ο εν εμ. μ., αυτος π. | — αυτου 11 εμοι εστιν |
 SR πιστ. μοι 12 πατ. μου πορευομαι. 14 SR^m—
 με | εγω] R τουτο 15 τηρησατε 16 και εγω | η]
 μενη 17 γιν. αυτο· υμεις δε 19 (SR με· οτι) |
 (SRⁱ ζω, και) | ζησεσθε 21 και εγω 22 SR—
 και I.^o 23 ο Ιησ.

με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ Πατήρ μου
 ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ
 μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα. ὁ μὴ ἀγαπῶν με 24 ^{7, 16.}
 τοὺς λόγους μου οὐ τήρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ^{1 Jn. 2, 5.}
 ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός
 με Πατρός. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν 25
 μένων· ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον 16. Mt. 10, 19 s
 ὃ πέμψει ὁ Πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκείνος
 ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα
 ἃ εἶπον ὑμῖν ἐγώ. Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρή- 27 ^{1. 16, 33. Ph. 4, 7}
 νην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος
 δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν
 ἡ καρδιά μηδὲ δειλιάτω. ἡκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον 28 ^{3. 18. 6.}
 ὑμῖν Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἡγαπᾶτέ ^{Lk. 24, 52.}
 με, ἐχάρητε ἂν ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα,
 ὅτι ὁ Πατήρ μείζων μου ἔστιν. καὶ νῦν εἴρηκα 29 ^{13, 19.}
 ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε.
 οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ 30 ^{12, 31. Eph. 2, 2}
 τοῦ κόσμου ἄρχων· καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν,
 ἀλλ' ἵνα γνῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, 31 ^{10, 18.}
 καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ Πατήρ, οὕτως ποιῶ. ^{Mt. 26, 46;}
 Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν. ^{Mk. 14, 42}
 Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατήρ 15 ^{Jer. 2, 21.}
 μου ὁ γεωργός ἐστιν. πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ 2 ^{Ps. 80, 8. s. 15. 18.}
 φέρον καρπὸν, αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν ^{Sir. 24, 17 (23).}
 φέρον, καθαίρει αὐτὸ ἵνα καρπὸν πλείονα φέρῃ. ^{Mt. 15, 13.}
 ἡδὴ ὑμεῖς καθαροὶ ἔστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελά- 3
 ληκα ὑμῖν· ¹ μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς 4
 τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ
 εἰ μὴ μένῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς εἰ μὴ
 μένῃ ἐν ἐμοὶ μένητε. ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς 5 ^{1 Co. 12, 12. 27.}
^{2 Co. 3, 5.}

23 ποιησομεν 26 — ἐγώ 28 (R αν,) | ὅτι εἶπον,
 Πορ. | μου μειζ. μου 30 κοσμ. τουτου
 XV, 2 πλει. καρπ. 4 μεινη | μεινητε

- τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ,
οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ
 Mt. 8, 10; 13, 6, 40. 6 δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἔὰν μή τις μένῃ ἐν ἐμοί,
 ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ
 συναγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν, καὶ
 Mk. 11, 24. 7 καίεται. ἔὰν μείνητε ἐν ἐμοί καὶ τὰ ῥήματά μου
 ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἔὰν θέλητε αἰτήσασθε, καὶ γενή-
 Mt. 5, 16. 8 σεται ὑμῖν. ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ Πατήρ μου,
 ἵνα καρπὸν πολύν φέρητε καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ
 9 μαθηταί. καθὼς ἡγάπησέν με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ
 ὑμᾶς ἡγάπησα· μένατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ.
 14, 15, 8, 29. 10 ἔὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ
 1 Jn. 2, 4, 8. ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τοῦ Πατρός μου τὰς ἐν-
 17, 13. 11 τολάς τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ.
 13, 34. 1 Jn. 3, 11. 12 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν
 Mk. 12, 30. ᾗ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη ἐστὶν ἡ
 ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἡγά-
 10, 12. 1 Jn. 3, 16. 13 πησα ὑμᾶς. μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει,
 ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων
 8, 31. Mt. 12, 50; 28, 20. 14 αὐτοῦ. ὑμεῖς φίλοι μου ἑστέ, ἔὰν ποιῇτε ὃ ἐγὼ
 15 ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι
 ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς
 δὲ εἵρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ
 13, 18; 6, 70. 16 Πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς με ἐξε-
 λέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθην
 ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ
 ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ, ἵνα ὃ τι ἂν αἰτήσητε τὸν
 17 Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῶ ὑμῖν. ταῦτα ἐν-
 7, 7. 1 Jn. 3, 13. 18 τέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ἰ Εἰ
 ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον

6 μεινῃ | εἰς πυρ 7 αἰτησεσθε 8 R^m φερητε,
 (SR^c ·) καὶ γενησθε 9 ηγαπ. υμ. 10 τας εντ. τ.
 πατρ. μου 11 ᾗ] μεινῃ 14 S οσα R ᾱ 15 υμ.
 λεγω

ὑμῶν μεμίσηκεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος 19 1 Jn. 4, 5. 17, 14.
 ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ
 ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου,
 διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. μνημονεύετε 20 13, 16.
 τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Οὐκ ἔστιν δοῦλος
 μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ
 ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ
 τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. ἀλλὰ ταῦτα πάντα 21 10, 22. 16, 3.
 ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ
 οἶδαςιν τὸν πέμψαντά με. εἰ μὴ ἦλθον καὶ 22 Mt. 5, 11.
 ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ
 πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐ-
 τῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. 23 5, 23. 1 Jn. 2, 23.
 εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος 24 Lk. 10, 16.
 ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἐωρά-
 κασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα
 μου. ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ 25 Ps. 35, 19; 69, 4.
 αὐτῶν γεγραμμένος ὅτι Ἐμίσησάν με δωρεάν.
 Ὅταν ἔλθῃ ὁ Παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν 26 14, 26. Lk. 24, 49.
 παρὰ τοῦ Πατρός, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ
 παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει
 περὶ ἐμοῦ· καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς 27 Lk. 1, 2.
 μετ' ἐμοῦ ἔστε. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα 16 Ac. 1, 8; 5, 32.
 μὴ σκανδαλισθῇτε. ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν 2 14, 29.
 ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας
 ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. καὶ 3 15, 21.
 ταῦτα ποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν Πατέρα
 οὐδὲ ἐμέ. ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν 4 Jn. 22, 53.
 ἔλθῃ ἡ ὥρα αὐτῶν μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ
 εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον,
 ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν 5 7, 35.

21 eis υμ.] υμιν 22 ειχον 24 πεποιηκεν |
 ειχον 25 γεγρ. εν τω νομ. αυτ. 26 SR Οταν δε
 XVI, 3 ποι. υμιν 4— αυτων 1°

- πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με Ποῦ
 6 ὑπάγεις; ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη
 14, 16, 26, 28. 7 πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλή-
 θειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω.
 ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος οὐ μὴ ἔλθῃ
 πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς
 1 Co. 14, 24. 8 ὑμᾶς. καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον
 He. 4, 12. περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ
 3, 18. Ro. 1, 18. 9 κρίσεως· περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν
 Ac. 5, 31. 10 εἰς ἐμέ· περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν Πατέρα
 Ro. 4, 25. 11 ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· περὶ δὲ κρίσεως,
 12, 31; 14, 30. 11 ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. *Ετι
 1 Co. 3, 1. 12 πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστά-
 14, 26. 1 Jn. 2, 27. 13 ζεῖν ἄρτι· ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς
 ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς τὴν ἀλήθειαν πᾶσαν·
 οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἀκούει λα-
 14 λήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ἐκεῖνος
 ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγ-
 17, 10. 15 γελεῖ ὑμῖν. πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ ἐμά ἐστιν·
 διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ
 14, 19. 16 ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Μικρὸν καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ
 17 με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με. Εἶπαν οὖν
 ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους Τί ἐστιν
 τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με,
 καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; καὶ *Οτι ὑπάγω
 18 πρὸς τὸν Πατέρα; ἔλεγον οὖν Τοῦτο τί ἐστιν
 19 ὃ λέγει τὸ μικρόν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ. ἔγνω
 Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς
 Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον

7 SR ουκ ελευσεται 10 πατ. μου 12 λεγ. υμ.
 13 πασ. τ. αληθ. | R ακουσει S αν ακουση 15 λη-
 ψεται 16 ουκετι] ου | οψ. με, οτι εγω υπαγω προς
 τον πατερα 17 Ειπον | Οτι εγω 18 R Τι εστι
 τουτο 19 ουν ο Ιησ.

Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ
 ὄψεσθέ με ; ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε 20
 καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται·
 ὑμεῖς λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν
 γενήσεται. ἡ γυνὴ ὅταν τίκῃ λύπην ἔχει, ὅτι 21 1s. 26, 17.
 ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον,
 οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι
 ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς 22 1s. 66, 14.
 οὖν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὀφομαι ὑμᾶς,
 καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά, καὶ τὴν χαρὰν
 ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ 23 14, 20. 14, 13. 14.
 ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν ἀμὴν
 λέγω ὑμῖν, ἂν τι αἰτήσητε τὸν Πατέρα δώσει
 ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου. ἕως ἄρτι οὐκ ᾔτήσατε 24 15, 11.
 οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε, καὶ λήψεσθε,
 ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾗ πεπληρωμένη. Ταῦτα ἐν 25 10, 6.
 παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκ-
 ἔτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ
 περὶ τοῦ Πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ τῇ 26
 ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω
 ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν·
 αὐτὸς γὰρ ὁ Πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ 27 14, 21.
 πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ
 Θεοῦ ἐξῆλθον. ἐξῆλθον ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ ἐλή- 28
 λυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον
 καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα. Λέγουσιν οἱ 29 25.
 μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰδε νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ
 παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας 30 2, 25.
 πάντα καὶ οὐ χρεῖαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν
 τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. ἀπε- 31

20 υμ. δε λυπ. 22 λυπ. μεν νυν 23 οτι οσα
 αν αιτ. | εν τω ον. μου, δωσ. υμιν 25 αλλ ερχ. |
 αναγγελω 27 Θεου] R πατρος 28 εκ] παρα
 29 Λεγ. αυτω | - εν

16, 31-17, 10 Κατα Ιωαννην

- Zec. 13, 7. 32 κρίθη αὐτοῖς Ἰησοῦς Ἄρτι πιστεύετε; ἰδοὺ
Mt. 26, 31, 45. ἔρχεται ὥρα καὶ ἐλήλυθεν ἵνα σκορπισθῇτε ἕκα-
Mk. 14, 27, 50. στος εἰς τὰ ἴδια καὶ μόνον ἀφήτε· καὶ οὐκ εἰμὶ
8, 29. μόνος, ὅτι ὁ Πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστιν. ταῦτα
14, 27. Ro. 5, 1. 33 λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ
1 Jn. 5, 4. κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα
τὸν κόσμον.
- 11, 41. 17 Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς
13, 1. ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν Πάτερ,
ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα ὁ
Mt. 11, 27. 2 Υἱὸς δοξάσῃ σέ, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν
πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὁ δίδωκας αὐτῷ δώσῃ
1 Jn. 5, 20. 3 αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος
1 Th. 1, 9. ζωή, ἵνα γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν
4, 34. 4 καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. ἐγὼ σε ἐδό-
ξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον τελειώσας ὁ δέδωκάς
24, 1, 1. Ph. 2, 6. 5 μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πάτερ,
παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον
9. Mt. 6, 9. 6 εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς
ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ
ἦσαν καὶ αὐτοὺς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον σου
7 тетήρηκαν. νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς
16, 30. 8 μοι παρὰ σοῦ εἰσιν· ὅτι τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι
δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν
ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν
6, 37. 44. 65. 9 ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ·
οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέ-
16, 15. Lk. 15, 31. 10 δωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσιν, καὶ τὰ ἐμὰ πάντα
σά ἐστιν καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν

31 ο Ιησ. 32 και νυν ελ. | και εμε 33 εξετε
XVII, 1 ο Ιησ. | επηρε | και ειπε | και ο υι. σου δ.
σε· 3 γινώσκωσί σε 4 ετελειωσα 6 δεδωκας
1^ο 2^ο | και εμοι | тетηρηκασι 7 εστιν 8 δεδωκας μ.
9 (εισι.)

αὐτοῖς. καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ 11 10, 30.
 ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶν, καὶ γὰρ πρὸς σὲ ἔρχομαι. Mt. 6, 13.
 Πάτερ ἄγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί
 σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὥσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς.
 ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ 12 6, 39.
 ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, καὶ ἐφύλαξα, καὶ Ps. 41, 9; 109, 8.
 οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπω- 2 Th. 2, 3.
 λείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. νῦν δὲ πρὸς σὲ 13 15, 11.
 ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν
 τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς.
 ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος 14 15, 19.
 ἐμίσησεν αὐτοὺς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου
 καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. οὐκ 15 2 Th. 3, 3.
 ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα 1 Jn. 5, 18.
 τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ἐκ τοῦ κόσμου 16 Mt. 6, 13.
 οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. Lk. 22, 32.
 ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ λόγος ὁ σὸς 17 6, 63.
 ἀλήθειά ἐστιν. καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν 18 20, 21.
 κόσμον, καὶ γὰρ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον·
 καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτόν, ἵνα ὥσιν 19 He. 10, 10.
 καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. Οὐ περὶ 20 9.
 τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευ-
 όντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, ἵνα πάντες 21 Gal. 3, 28.
 ἐν ὧσιν, καθὼς σύ, Πατήρ, ἐν ἐμοὶ καὶ γὰρ ἐν σοί,
 ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ
 ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ γὰρ τὴν δόξαν ἣν δέ- 22 Ac. 4, 32.
 δωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς
 ἡμεῖς ἐν· ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσιν 23 1 Co. 6, 17.
 τετελειωμένοι εἰς ἐν, ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι Gal. 2, 20.

11 οὗτοι | και εγω | ω] οὗς

εν τω κοσμῳ | σου' οὗς δεδ. μ. εφ.

τοῖς 16 εκ του κοσμ. οὐκ εἰμι

σου 19 και αυτ. ὡσιν

21 (SR ὡσιν· 1^ο 2^ο) | πατερ | εν ημ. ἐν | πιστευση

22 και εγω | ημ. εν εσμεν

12 μετ αυτ.

13 εν αυ-

17 τη αληθ.

20 πιστευουστων

23 και ινα γιν.

17, 23-18, 8 Κατα Ιωαννην

10, 29; 12, 26.
Eph. 1, 4.

24 σὺ με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς
ἐμὲ ἠγάπησας. Πατήρ, ὃ δέδωκάς μοι, θέλω
ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι ὅσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα
θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν, ἣν δέδωκάς μοι
25 ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. Πα-
τὴρ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε
ἔγνω, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.
26 καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω,
ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἡ καὶ γὰρ
ἐν αὐτοῖς.

Mt. 26, 36.
Mk. 14, 32.
Lk. 22, 39.
2 S. 15, 23.

2-11:

Mt. 26, 47-56.
Mk. 14, 43-52.
Lk. 22, 47-53.

Lk. 21, 37.

19, 28.

18 Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων,
ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ
2 μαθηταὶ αὐτοῦ. ἦδεν δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παρα-
διδούς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη
3 Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ὁ οὖν
Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων
καὶ ἐκ τῶν Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ
4 μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. Ἰησοῦς
οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξῆλθεν
5 καὶ λέγει αὐτοῖς Τίνα ζητεῖτε; ἀπεκρίθησαν
αὐτῷ Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς
Ἐγὼ εἰμι. εἰστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς
6 αὐτὸν μετ' αὐτῶν. ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς Ἐγὼ
εἰμι, ἀπῆλθαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπесαν χαμαί.
7 πάλιν οὖν ἐπηρώτησεν αὐτοὺς Τίνα ζητεῖτε; οἱ
8 δὲ εἶπαν Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. ἀπεκρίθη
Ἰησοῦς Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι· εἰ οὖν ἐμέ

24 Πατερ | δ | SR^m ous | ην εδωκας 25 Πατερ
XVIII, 1 ο Ιησ. 2 ο Ιησ. 3 S και Φαρ. R
και των Φ. 4 εξελθων ειπεν 5 SR αυτοις ο Ιησους
6 Οτι εγω | απηλθον | επεσον 7 αυτ. επηρ. | ειπον
8 ο Ιησ.

ζητείτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν· ἵνα πληρωθῇ ὁ 9 17, 12.
 λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι Οὐς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπό-
 λεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων 10
 μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ
 ἀρχιερέως δούλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον
 τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος.
 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ Βάλε τὴν μά- 11 Mt. 26, 39.
 χαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν
 μοι ὁ Πατήρ, οὐ μὴ πίω αὐτό;

Ἡ οὖν σπέῖρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπη- 12 12—27:
 ρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ 13 Mt. 26, 57—75.
 ἔδωσαν αὐτόν, καὶ ἤγαγον πρὸς Ἀνναν πρῶτον· 14 Mk. 14, 53—72.
 ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς 15 Lk. 22, 54—71.
 τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου· ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβου- 16 11, 49, 50.
 λεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρεי ἓνα ἄνθρωπον
 ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἦκολούθει δὲ τῷ 17 20, 3; 21, 20.
 Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ 18 Ac. 8, 1.
 μαθητὴς ἐκείνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ
 συνεισηλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρ-
 χιερέως, ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. 16
 ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὁ γνωστὸς τοῦ
 ἀρχιερέως καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσῆγαγεν
 τὸν Πέτρον. λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη 17
 ἡ θυρωρὸς Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ 18
 ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκείνος Οὐκ εἰμί. / εἰ-
 στήκεισαν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν
 πεποιηκότες, ὅτι ψυχὸς ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν
 δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν ἐστὼς καὶ θερμαινό-
 μενος. Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν 19
 περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς

10 ωτιον 11 μαχ. σου 13 απηγαγον αυτον
 14 απολεσθαι 15 και ο αλλ. 16 SR αλλ. os ην
 γν. τω αρχιερει | (R θυρωρω και) 17 η παιδ. η θυρ.
 τω Πετρ. 18 δε μετ αυτ. ο Π. (R,)

7, 14, 26.
Mt. 10, 27.

20 αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς Ἐγὼ παρρησίᾳ
λελάληκα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν
συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντες οἱ Ἰου-
δαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν.

21 τί με ἐρωτᾷς; ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοῦτας τί ἐλά-
λησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ.

19, 3.
Ac. 23, 2.

22 ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἰς παρεστηκὼς τῶν
ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπὼν

23 Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ; ἀπεκρίθη αὐτῷ
Ἰησοῦς Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ

24 τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις; ἀπέστειλεν
οὖν αὐτὸν ὁ Ἀννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν

25 ἀρχιερέα. Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστὼς καὶ
θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ Μὴ καὶ σὺ ἐκ

τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἡρνήσατο ἐκείνος καὶ

26 εἶπεν Οὐκ εἰμί. λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ
ἀρχιερέως, συγγενῆς ᾧν οὐ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ

ῥάβδιον Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;
27 πάλιν οὖν ἡρνήσατο Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ

ἐφώνησεν.

28--19, 15:

Mt. 27, 2, 11-30.
Mk. 15, 1-19.
Lk. 23, 1-25.

28 Ἀγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς
τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ· καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλ-
θον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλὰ

29 φάγωσιν τὸ πάσχα. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πειλᾶτος ἔξω
πρὸς αὐτοὺς καὶ φησὶν Τίνα κατηγορίαν φέρετε

30 τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν
αὐτῷ Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸν ποιῶν, οὐκ ἂν σοι

19, 6, 7.
Ac. 18, 15.

31 παρεδώκαμεν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος
Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν

Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν

20 ο Ἰησ. | ἐλάλησα | ἐν τῇ συν. | πάντες] παντοθεν

21 ἐπερωτας; ἐπερωτησον 22 εἰς τῶν ὑπηρ. παρ.

23 ο Ἰησ. 24 - ουν 27 ο Πητρ. 28 πρωΐα |
ἀλλ ἵνα φαγ. 29 - ἐξω | καὶ εἶπε | κατὰ τοῦ ἀνδρ.

30 εἶπον | SR κακοποιοις

κρίνατε αὐτόν. εἶπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι Ἡμῖν
οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· ἵνα ὁ λόγος τοῦ 32 12, 32, 33.
Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ
ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. Εἰσῆλθεν οὖν πάλιν 33 Mt. 20, 19.
εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πειλᾶτος καὶ ἐφώνησεν τὸν
Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἀφ' ἐαυτοῦ σὺ 34 Mt. 16, 13.
τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι εἶπόν σοι περὶ ἐμοῦ; ἀπ- 35 1, 11. Mt. 21, 39.
εκρίθη ὁ Πειλᾶτος Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ
ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί·
τί ἐποίησας; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ 36
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ
ἐμοὶ ἡγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις·
νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. εἶπεν 37 1 Ti. 6, 13.
οὖν αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;
ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι.
ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα
εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς
ὃς ὦν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς.
λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Τί ἐστὶν ἀλήθεια; 38
Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς Ἰου-
δαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς Ἐγὼ οὐδεμίαν εὕρισκω
ἐν αὐτῷ αἰτίαν. ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα 39
ἕνα ἀπολύσω ὑμῖν ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν
ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;
ἐκραύγασαν οὖν πάλιν λέγοντες Μὴ τοῦτον, 40
ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς
ληστής.

Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πειλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ 19
ἐμαστίγωσεν. καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέ- 2

31 εἶπον] + ουν 33 εἰς το πρ. παλ. 34 αὐτω
ο Ἰησ. | σοι εἶπον 36 ο Ἰησ. 37 (R^m λεγεις·
οτι) | εἰμι ἐγω. ἐγω 38 αἰτ. ευρ. εν αυτ. 39 υμ.
απολ. 1° 2° 40 παλ. παντες

18, 22.

φανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ,
 3 καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, ¹ καὶ
 ἤρχοντο πρὸς αὐτόν καὶ ἔλεγον Χαῖρε ὁ Βασιλεὺς
 τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ῥαπίσματα.
 4 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ἔξω ὁ Πειλᾶτος καὶ λέγει
 αὐτοῖς Ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτόν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι
 5 οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. ἐξῆλθεν οὖν
 ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ
 τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς Ἴδου ὁ
 6 ἄνθρωπος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
 ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες Σταυρώσον σταυ-
 ρωσον. λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Λάβετε αὐτόν
 ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν
 7 αὐτῷ αἰτίαν. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι
 Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὀφείλει
 8 ἀποθανεῖν, ὅτι Υἱὸν Θεοῦ ἑαυτὸν ἐποίησεν. Ὅτε
 οὖν ἤκουσεν ὁ Πειλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον
 9 ἐφοβήθη, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν
 καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ Πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς
 10 ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ
 Πειλᾶτος Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξου-
 σίαν ἔχω ἀπολύσαι σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρώσαι
 11 σε; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν κατ'
 ἐμοῦ οὐδεμίαν εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν· διὰ
 τοῦτο ὁ παραδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει.
 12 ἐκ τούτου ὁ Πειλᾶτος ἐζήτει ἀπολύσαι αὐτόν· οἱ
 δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν λέγοντες Ἐὰν τοῦτον
 ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ
 βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.

5, 18; 10, 33.
Lv. 24, 16.

10, 18. Ac. 2, 23.

Ac. 17, 7.

XIX, 3—καὶ ηρχ. πρ. αυτ. | εδιδουν 4 Εξηλθ.
 ουν | εν αυτ. ουδ. αιτ. ευρ. 5 Ιδε 7 νομ. ημων οφ. |
 εαυτ. υι. του Θεου 10 σταυρ. σε, κ. εξ. εχ. απολ. σε
 11 R απεκρ. αυτω | ο Ιησ. | ουδ. κατ εμ. | σοι δεδ. |
 παραδιδους 12 εξ. ο Π. | εκραζον | αυτον

Ὁ οὖν Πειλάτος ἀκούσας τῶν λόγων τούτων 13
 ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος
 εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ
 Γαββαθᾶ. ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα 14
 ἦν ὡς ἕκτη· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις Ἴδε ὁ
 Βασιλεὺς ὑμῶν. ἐκραύγασαν οὖν ἐκείνοι Ἄρον 15
 ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλάτος
 Τὸν Βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ
 ἀρχιερεῖς Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα.
 τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. 16

16-30:
 Mt. 27, 31-50.
 Mk. 15, 20-37.
 Lk. 23, 23-46.

Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν·¹ καὶ βαστάζων 17
 ἑαυτῷ τὸν σταυρὸν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον
 Κρανίου τόπον, ὃ λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ,
¹ ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους 18
 δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.
 ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πειλάτος καὶ ἔθηκεν 19
 ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον **ΙΗΣΟΥΣ**
Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥ-
ΔΑΙΩΝ. τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνω- 20
 σαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς
 πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γε-
 γραμμένον Ἑβραϊστί, Ῥωμαϊστί, Ἑλληνιστί.
 ἔλεγον οὖν τῷ Πειλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων 21
 Μὴ γράφε Ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ'
 ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν Βασιλεὺς εἰμι τῶν Ἰουδαίων.
 ἀπεκρίθη ὁ Πειλάτος Ὁ γέγραφα, γέγραφα. 22

Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν 23
 Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν
 τέσσερα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν
 χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν

13 τουτον τον λογον | επι του βημ. 14 ωρα δε
 ωσει 15 οι δε εκραυγ. 16 Παρελ. δε | Ιησ. και
 απηγαγον 17 βαστ. τ. στ. αυτου | ος 20 της
 πολ. ο τοπ. | Ελλ., Ρωμ.

- Ps. 22, 18. 24 ὕφαντος δι' ὅλου. εἶπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους Μὴ
σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος
ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Διεμερίσαντο τὰ
ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου
ἔβαλον κλῆρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα
25 ἐποίησαν. εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ
Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς
αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγ-
18, 28. 26 δαληνῆ. Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν
μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρί
27 Γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου. εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ
Ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας
13, 3; 18, 4. 28 ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ
Ps. 22, 15. τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤδη πάντα τετέλεστοι,
Ps. 69, 21. 29 ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ, λέγει Διψῶ. | σκεῦος
ἔκειτο ὄξους μεστόν· σπόγγον οὖν μεστόν τοῦ
ὄξους ὑσσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ
Job 19, 26. 27 30 τῷ στόματι. ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς
Lxx. εἶπεν Τετέλεστοι, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέ-
Dt. 21, 23. 31 δωκεν τὸ πνεῦμα. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ Παρα-
σκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ
σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα
ἐκείνου τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν Πειλᾶτον
ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν.
32 ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου
κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συνσταυρω-
33 θέντος αὐτῷ· ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὥς
εἶδον ἤδη αὐτὸν τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ
34 σκέλη, ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν
πλευρὰν ἔνυξεν, καὶ ἐξῆλθεν εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ.

24 ειπον | SR πληρ. η λεγουσα 26 μητρ. αυτου |
ιδου 27 Ιδου | αυτ. ο μαθ. 28 παντα ηδη
29 Σκ. ουν | οι δε, πλησαντες σπ. οξ., και υσσ.
31 ινα...σαββατω, επει παρασ. ην, | εκεινη 33 αυτ.
ηδη 34 ευθ. εξηλθ.

καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ 35
 ἐστὶν ἡ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθὴ
 λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύητε. ἐγένετο γὰρ 36
 ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Ὅσπου οὐ συντριβή-
 σεται αὐτοῦ. καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει 37
 Ὁψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.

Ex. 12, 46.
 Nu. 9, 12.
 Ps. 34, 20.

Zec. 12, 10.
 Rev. 1, 7.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πειλᾶτον Ἰωσήφ 38
 ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμ-
 μένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ
 τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πειλᾶτος.
 ἦλθεν οὖν καὶ ἦρεν τὸ σῶμα αὐτοῦ. ἦλθεν δὲ 39
 καὶ Νικόδημος, ὁ ἔλθων πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ
 πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς
 λίτρας ἑκατόν. ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ 40
 καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων,
 καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ἦν 41
 δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος, καὶ ἐν τῷ
 κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἦν
 τεθειμένος· ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν Παρασκευὴν τῶν 42
 Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν
 Ἰησοῦν.

38-42:
 Mt. 27, 57-61.
 Mk. 15, 42-47.
 Lk. 23, 50-55.

3, 2 Mt. 2, 11.

Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδα- 20
 ληνὴ ἔρχεται πρῶτὴ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ
 μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ
 μνημείου. τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα 2
 Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ
 Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ
 τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.
 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ 3
 ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· 4
 καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ

1-18:
 Mt. 28, 1-10.
 Mk. 16, 1-11.
 Lk. 24, 1-12.

18, 23.

35 κακεινος | — και 4° | πιστευσητε · 38 ο Ιωσ.
 ο απο | αυτου] του Ιησου 39 πρ. τον Ιησουν | R^m
 ἔλιγμα | ωσει 41 ετεθη

- 5 Πέτρου καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ
 παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι
 6 εἰσῆλθεν. ἔρχεται οὖν καὶ Σίμων Πέτρος ἀκο-
 λουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ
 11, 44 7 θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, ¹ καὶ τὸ σουδάριον, ὃ
 ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων
 κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τύπον.
 8 τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὃ ἐλθὼν
 πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν·
 1 Co. 15, 4. 9 οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφήν, ὅτι δεῖ αὐτὸν
 Ac. 2, 24-32 10 ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς
 11 αὐτοὺς οἱ μαθηταί. Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ
 μνημείῳ ἔξω κλαίουσα. ὥς οὖν ἔκλαιεν, παρέ-
 12 κυψεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους
 ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ
 καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα
 13 τοῦ Ἰησοῦ. καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι Γύναι,
 τί κλαίεις; λέγει αὐτοῖς ὅτι Ἦραν τὸν Κύριόν
 14 μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ταῦτα
 εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν
 Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν.
 15 λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς;
 ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν, λέγει αὐτῷ
 Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθη-
 16 κας αὐτόν, καὶ γὰρ αὐτόν ἀρῶ. λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς
 Μαριάμ. στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊστί
 17 Ῥαββουνεὶ (ὃ λέγεται Διδάσκαλε). λέγει αὐτῇ
 Ἰησοῦς Μὴ μου ἅπτου, οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα
 πρὸς τὸν Πατέρα· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελ-
 φούς μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς Ἀναβαίνω πρὸς τὸν

He. 2, 11. 12
 Ro. 8, 29

XX, 6—καὶ 1^ο 10 εαυτους 11 το μνημειον
 κλ. εξω 13 SR, Οτι ηραν 14 και ταυτα | ο Ιησ.
 15 ο Ιησ. | αυτ. εθηκ. 16 ο Ιησ. | Μαρια |— Εβραϊστι |
 R Ραββονι 17 ο Ι. | πατ. (1^ο) μου

Πατέρα μου καὶ Πατέρα ὑμῶν καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ 18 ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι Ἐώρακα τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

Οὕτως οὖν ὁψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ 19 **19-23:**
 σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου Mk. 16, 14-18.
Lk. 24, 36-49.
 ἦσαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων,
 ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει
 αὐτοῖς Εἰρήνῃ ὑμῖν. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν 20 1 Jn. 1, 1.
 καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. ἐχάρησαν
 οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. εἶπεν οὖν 21 17, 18.
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν Εἰρήνῃ ὑμῖν· καθὼς
 ἀπέσταλκέν με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. καὶ 22 Gn. 2, 7.
 τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς Λάβετε
 Πνεῦμα Ἅγιον. ἂν τινῶν ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, 23 Mt. 16, 19; 18, 18.
 ἀφεύονται αὐτοῖς· ἂν τινῶν κρατῆτε, κεκράτηνται.

Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος 24 11, 16; 14, 5.
 Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν Ἰησοῦς.
 ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ Ἐωράκαμεν 25 19, 34.
 τὸν Κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν
 ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω
 τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τόπον τῶν ἥλων καὶ
 βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ
 μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν 26 19.
 ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ'
 αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισ-
 μένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν Εἰρήνῃ
 ὑμῖν. εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ Φέρε τὸν δάκτυλόν 27
 σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν
 χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου, καὶ μὴ

18 Μαρια | απαγγέλλουσα | εωρακε 19 των
 σαββ. | μαθ. συνηγμενοι 20 εδ. αυτοις | S(R)
 — και 2ο | αυτοις] αυτου 23 αφιενται 24 ο Ιησ.
 25 τοπον] SR τυπον | την χ. μου

20, 27-21, 7 Κατα Ιωαννην

- 1, 1. 28 γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.
- 1 P. 1, 8. 29 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας; μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.
- 30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν, ἃ οὐκ ἔστιν
- 1 Jn. 5, 13. Ro. 1, 17. 31 γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.
- 21 Μετὰ ταῦτα ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος·
- 1, 45. 2 ἐφάνέρωσεν δὲ οὕτως. ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου
- 3 καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος Ὑπάγω ἀλιεύειν. λέγουσιν αὐτῷ Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐν
- 20, 14. Lk. 24, 16. 4 ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. πρωίας δὲ ἦδη γινομένης ἔστη Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι
- Lk. 24, 41. 5 ᾗδειςαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν. λέγει οὖν αὐτοῖς Ἰησοῦς Παιδιά, μή τι προσφάγιον ἔχετε;
- I. k. 5, 4-7. 6 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Οὐ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυον ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.
- 13, 28. 7 λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκείνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ Ὁ Κύριός ἐστιν. Σίμων οὖν Πέτρος,

28 καὶ απεκρ. ο Θ. 29 με, Θωμα | (SRⁱ πεπιστευκας') 30 μαθ. αυτου 31 πιστευσητε | ο Ιησ. XXI, 1 ο Ιησ. 3 ανεβησαν | πλ. ευθυς 4 γενομνης | ο Ιησ. 1° 5 ο Ιησ. 6 ισχυσαν

ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν, τὸν ἐπενδύτην διεζώ-
 σατο, ἣν γὰρ γυμνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν
 θάλασσαν· οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ 8
 ἦλθον, οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ ὡς
 ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν
 ἰχθύων. ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπου- 9
 σιν ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον
 καὶ ἄρτον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐνέγκατε 10
 ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη Σίμων 11
 Πέτρος καὶ εἴλκυσε τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν
 ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ
 τοσοῦτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει 12
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς
 ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν Σὺ τίς εἶ·
 εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. ἔρχεται Ἰησοῦς καὶ 13 6, 11.
 λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ
 ὀψάριον ὁμοίως. τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη 14 20, 19, 26.
 Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐγερθεῖς ἐκ νεκρῶν.
 Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ 15 1, 42.
 ὁ Ἰησοῦς Σίμων Ἰωάνου, ἀγαπᾷς με πλεόν του-
 των; λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ
 σε. λέγει αὐτῷ Βόσκει τὰ ἀρνία μου. ἰ λέγει 16 1 P. 5, 2, 4.
 αὐτῷ πάλιν δεύτερον Σίμων Ἰωάνου, ἀγαπᾷς
 με; λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ
 σε. λέγει αὐτῷ Ποίμαινε τὰ προβάτιά μου.
 λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον Σίμων Ἰωάνου, φιλεῖς 17 13, 38. 16, 30.
 με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον
 Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριε, πάντα σὺ
 οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε· λέγει αὐτῷ
 Ἰησοῦς Βόσκει τὰ προβάτιά μου. ἀμὴν ἀμὴν 18 7.
 Mt. 16, 22;
 23, 39.

8 αλλ 11 R ανεβη ουν | επι της γης 12 SR
 ουδ. δε 13 ουν ο Ιησ. 14 ο Ιησ. | μαθ. αυτου
 15 Ιωνα (it. 16.17) | πλειον 16 S(R) προβατα
 (it. S 17) 17 συ παντα | ο Ι.

- λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ
 περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς,
 ἐκτενείς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος ζώσῃ σε καὶ
 13, 36. 19 οἷσιν ὅπου οὐ θέλεις. τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων
 ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν
 13, 23. 20 λέγει αὐτῷ Ἀκολουθεῖ μοι. ἐπιστραφεὶς ὁ
 Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς
 ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ
 τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν Κύριε, τίς ἐστίν ὁ
 21 παραδιδούς σε; τοῦτον οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει
 22 τῷ Ἰησοῦ Κύριε, οὗτος δὲ τί; λέγει αὐτῷ ὁ
 Ἰησοῦς Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι,
 23 τί πρὸς σέ; σύ μοι ἀκολουθεῖ. ἐξῆλθεν οὖν
 οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφούς ὅτι ὁ μαθητὴς
 ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· οὐκ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ
 Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' Ἐὰν αὐτὸν
 θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ;
 15, 27. 24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ
 τούτων καὶ ὁ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι
 20, 30. 25 ἀληθὴς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν. Ἔστιν δὲ
 καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν
 γράφηται καθ' ἓν, οὐδ' αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον
 χωρήσειν τὰ γραφόμενα βιβλία.

18 σε ζώσει 20 δε ο Π. 21 — ουν
 22 ακολ. μοι 23 ο λογ. ουτ. | και ουκ ειπ. αυτω
 24 S(R) — ο 3^ο | εστ. η μ. αυτ. 25 α] οσα | ουδε |
 χωρησαι | Ἀμὴν.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάν- 1 Lk. 1, 3.
 των, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε
 καὶ διδάσκειν, ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς 2 Lk. 6, 13.
 ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἁγίου οὓς ἐξελέξατο
 ἀνελήμφθη· οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα 3
 μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι'
 ἡμερῶν τεσσεράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ
 λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· καὶ 4 10, 41. Jn. 15, 26.
 συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσο-
 λύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγ-
 γελίαν τοῦ Πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου· ὅτι Ἰωάννης 5 Mt. 3, 11.
 μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ἐν Πνεύματι βαπ-
 τισθήσεσθε Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.
 Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες 6 Lk. 24, 21.
 Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν
 βασιλείαν τῷ Ἰσραὴλ; εἶπεν πρὸς αὐτούς Οὐχ 7 Mk. 13, 32.
 ὑμῶν ἐστὶν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ Πατὴρ
 ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν 8
 ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ
 ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν
 πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρίᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου
 τῆς γῆς. καὶ ταῦτα εἰπὼν βλέπόντων αὐτῶν 9 Mk. 16, 19.
 ἐπήρθη, καὶ νεφέλῃ ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν Lk. 24, 51.
 Jn. 6, 62.

Inscr. ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

I, 5 βαπτ. εν Πν. Αγ. 6 επηρωτων 7 SR
 ειπε δε 8 μου] μοι

1, 9-18 Πραξεις Αποστολων

- Lk. 24, 4 10 ὁφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθήσεσι λευκαῖς,
- Mt. 26, 64.
Lk. 21, 27.
1 Th. 3, 16.
Rev. 1, 7. 11 ἰ οἱ καὶ εἶπαν Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ σαββάτου ἔχον ὁδόν.
- Lk. 6, 13-16. 13 καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῶν ἀνέβησαν οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου
2. 1. Jn. 7, 3. 5.
Mt. 13, 55. 14 καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτῆς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ σὺν γυναιξὶν καὶ Μαρίας τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.
- 15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡσεὶ ἑκατὸν εἴκοσι Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ἣν προεἶπεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαυεὶδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβούσιν Ἰησοῦν, ὅτι κατηριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης.
- Mt. 27, 3-10. 18 οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησεν μέσος,

10 (ουρανον,) | εσθητι λευκη 11 ειπον | εμβλε-
ποντες 13 ανεβ. εις το υπ. | Ιακ. και Ιωαν. | Ματθαιοι
14 τη πρ. και τη δεησει | Μαρια 15 αδ.] μαθητων |
ως 16 γρ. ταυτην | τον Ιησ. 17 εν] συν
18, 19 R (...) 18 εκ του μ.

Πραξεις Αποστολων 1, 18-2, 2

καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ· καὶ 19
γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερου-
σαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκείνο τῇ ἰδίᾳ
διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμάχ, τοῦτ' ἐστὶν Χωρίον
αἵματος. γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν 20 Ps. 69, 25;
109, 8.

Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος

καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ,

καί

Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λαβέτω ἕτερος.

δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ 21 Jn. 15, 27.
χρόνῳ ᾧ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος
Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάνου 22
ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήμφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα
τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν γενέσθαι ἕνα
τούτων. Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλού- 23
μενον Βαρσαββάν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰούστος, καὶ
Μαθθίαν. καὶ προσευξάμενοι εἶπαν Σὺ Κύριε 24 Jn. 2, 24, 25; 6, 70.
καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ
τούτων τῶν δύο ἕνα ἵ λαβεῖν τὸν τόπον τῆς δια- 25
κονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἀφ' ἧς παρέβη
Ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. καὶ 26 Pr. 16, 33.
ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ
Μαθθίαν, καὶ συνεκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα
ἀποστόλων.

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς 2 Lv. 23, 15-21.
Πεντηκοστῆς ἦσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ 2 1, 14.
ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερο-
μένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον 4, 31.

19 R-ιδία | Ακελδαμα 20 λαβοι 21 εν ω
22 γεν. συν ημ. 23 Βαρσαβαν | Μαθθιαν 24 ειπον |
εκ τ. τ. δ. ενα ον εξ. 25 τοπ.] κληρον | αφ] εξ
26 αυτοις] αυτων | Μαθθιαν
II, 1 απαντες ομοθυμαδον

ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. οὐ γὰρ ὡς ὑμεῖς 15
ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γὰρ ὥρα
τρίτῃ τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον 16 J1. 2, 28-32.
διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ

Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ 17
Θεός,

ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα,
καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγα-
τέρες ὑμῶν,

καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται,
καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνια-
σθήσονται·

καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δού- 18
λας μου

ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύ-
ματός μου,
καὶ προφητεύσουσιν.

καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω 19
καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,

αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ.

ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος 20

καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα,

πρὶν ἔλθειν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ
ἐπιφανῆ.

καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἐὰν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα 21 Ro. 10, 13.

Κυρίου σωθήσεται.

Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τού- 22 Jn. 3, 2.

τους· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδε-
δειγμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ
τέρασι καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ
Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἴδατε, ¹ τοῦτον 23 4, 28. 1 P. 1, 20.

17 ἐνυπνια 18 (R conj. ἐν τ. ημ. ἐκ. cum praeec.)

20 πρὶν ἢ ἐλθ. τὴν ημ. | (R Κυρίου,) 21 ἀν

22 ἀπο τ. Θ. ἀποδ. | καθὼς καὶ

2, 23-33 Πραξεις Αποστολων

- τῇ ὠρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ
 ἐκδοτον διὰ χειρὸς ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλατε,
 3, 15. 24 ὃν ὁ Θεὸς ἀνέστησεν λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανά-
 του, καθότι οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ'
 F.s. 16, 8-11. 25 αὐτοῦ. Δαυεὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν
 Προορώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός,
 ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.
 26 διὰ τοῦτο ηὐφράνθη μου ἡ καρδία καὶ ἡγαλ-
 λιάσατο ἡ γλῶσσά μου,
 ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ'
 ἐλπίδι,
 13, 35. 27 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς Ἄιδην
 οὐδὲ δώσεις τὸν Ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
 28 ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς,
 πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώ-
 που σου.
 13, 36. 29 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς
 1 K. 2, 10. ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυεὶδ, ὅτι καὶ ἐτε-
 λεύτησεν καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἔστιν
 Ps. 89, 3. 4. 30 ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. προφήτης οὖν
 2 S. 7, 12. 13. ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς
 Ps. 132, 11. ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καθίσει ἐπὶ τὸν
 Ps. 16, 10. 31 θρόνον αὐτοῦ, προῖδὼν ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀνα-
 στάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οὔτε ἐγκατελείφθη εἰς
 32 Ἄιδην οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. τοῦ-
 τον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες
 1.4 33 ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες· τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ
 ὑψωθεὶς τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος
 τοῦ Ἁγίου λαβὼν παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐξέχεεν

23 εκδ. λαβοντες, δια χειρων | ανειλετε 25 Προω-
 ρωμην 26 ευφρανθη η καρδ. μου 27 αδου 29 ἐστιν
 30 οσφ. αυτου το κατα σαρκα αναστησειν τον Χριστον, |
 του θρονου 31 ου κατελειφθη η ψυχη αυτου εις
 αδου, ουδε 33 του Αγ. Πν. λαβ.

τοῦτο ὃ ὑμεῖς καὶ βλέπετε καὶ ἀκούετε. οὐ γὰρ 34 Ps. 110, 1.
Δαυεὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός

Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν 35
σου.

ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι 36 5, 31.
καὶ Κύριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν ἐποίησεν ὁ Θεός,
τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.

Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τὴν καρδίαν, εἰπόν 37 16, 30.

τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους
Τί ποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρος δὲ πρὸς 38 3, 17-19, Lk. 24, 47.

αὐτοὺς Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος
ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν
τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ λήμψεσθε τὴν δωρεὰν

τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγ- 39 J1. 2, 32, 18, 57, 19.

γελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς
μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσῃται Κύριος ὁ Θεὸς
ἡμῶν. ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο, 40 Dt. 32, 5, Ph. 2, 15.

καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων Σώθητε ἀπὸ τῆς
γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν οὖν ἀπο- 41 4, 4; 5, 14.

δεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ
προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὥσπερ
τρισχίλιαι· ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ 42 20, 7.

τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ
ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. Ἐγένετο δὲ πάσῃ 43

ψυχῇ φόβος· πολλὰ δὲ τέρατα καὶ σημεῖα διὰ
τῶν ἀποστόλων ἐγένετο. πάντες δὲ οἱ πιστεύ- 44 4, 32.

σαντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἶχον ἅπαντα κοινά, καὶ τὰ 45

33 ο νυν υμ. | SR — και 1° 34 ο Κυρ. 36 οτι
Κυρ. και Χρ. αυτον ο Θ. εποι. 37 τη καρδια | ποιη-
σομεν 38 δε εφη | επι] R εν | — των | — υμων
40 διεμαρτυρετο | — αυτους 41 ουν ασμενως | — εν
42 κοιν. και τη 43 Εγενετο | πολλα τε | R^m εγενετο
εν Ιερουσαλημ· φοβος τε ην μεγας επι παντας 44 SR
πιστευοντες ησαν επι το αυτο, και ειχ.

2, 45-3, 10 Πραξεις Αποστολων

κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν, καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν.

42. 46 καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι

4, 4; 5, 14; 11, 21; 14, 1. 47 καρδίας, αἰνοῦντες τὸν Θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό.

3 Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν

14, 8. Jn. 9, 1.

2 ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὠραίαν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερὸν· ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἡρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν.

14, 9. 4 ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν

5 Βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδο-

16. 6 κῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. εἶπεν δὲ Πέτρος

Ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ

7 τοῦ Ναζωραίου περιπάτει. καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν· παραχρῆμα δὲ

Jn. 5, 14.

8 ἑστερεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ σφυδρά, καὶ ἑξαλλόμενος ἕστη, καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος

9 καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν

10 περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν· ἐπεγίνωσκον δὲ αὐτόν, ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην

47 ημ. τη εκκλησια.

III, 1 Επι το αυτο δε II. και

7 —αυτον 2ο | αυτ. αι β. | σφυρα

10 δε] τε

6 εγειραι και περ.

9 αυτ. πας ο λ.

καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὠραίᾳ Πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. Κρατοῦντος δὲ αὐτοῦ 11 5, 12.
τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος ἑκθαμβοί. ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀπε- 12
κρίνατο πρὸς τὸν λαόν· Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, 13 Ελ. 3, 6.
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν Παῖδα 5, 30. Is. 52, 13; 53, 11.
αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ 2, 23.
ἡρνήσασθε κατὰ πρόσωπον Πειλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν· ὑμεῖς δὲ τὸν Ἅγιον καὶ Δίκαιον 14 Mt. 27, 20, 21.
ἡρνήσασθε, καὶ ἡτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, τὸν δὲ Ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε, 15 4, 10. 5, 31. He. 2, 10.
ὃν ὁ Θεὸς ἡγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ 16
τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν 17 Lk. 23, 34. 1 Ti. 1, 13.
ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν· ὁ δὲ Θεὸς 18 Lk. 24, 27.
ἂ προκατήγγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν, παθεῖν τὸν Χριστὸν αὐτοῦ, ἐπλήρωσεν οὕτως. μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε πρὸς 19 2, 38.
τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, ὅπως ἂν 20
ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Χριστὸν Ἰησοῦν, ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι 21

11 αὐτου] του ιαθεντος χωλου | - τον 2° | πρ. αυτ.
πας ο λ. 12 - ο 13 - μεν | ηρν. αυτον 18 προφ.
αυτου | - αυτου 19 προς] εις 20 προκεκηρυγμενον |
S Ιησ. Χρ. (R Χρ., Ιησ.)

3, 21-4, 5 Πραξεις Αποστολων

- ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλά-
λησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ’
Dt. 18, 18. 19. 22 αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. Μωϋσῆς μὲν εἶπεν ὅτι
7, 37.
Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ἐκ τῶν
ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ
Lv. 23, 29. 23 πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. ἔσται δὲ πᾶσα
ψυχὴ ἣτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου
24 ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. καὶ πάντες δὲ οἱ
προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι
ἐλάλησαν καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας.
Gn. 12, 3; 22, 18. 25 ὑμεῖς ἐστε οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς δια-
Gal. 3, 8.
θήκης ἧς ὁ Θεὸς διέθετο πρὸς τοὺς πατέρας
ὑμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ Καὶ ἐν τῷ σπέρματί
σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς.
13, 46. 26 ὑμῖν πρῶτον ἀναστήσας ὁ Θεὸς τὸν Παῖδα αὐ-
τοῦ ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ
ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.
I.k. 22, 4. 52. 4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν
αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ
23, 8. 2 οἱ Σαδδουκαῖοι, διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν
αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ
3, 1. 3 τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐπέβαλον
αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν
2, 47. 4 αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν
ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη
ἄριθμὸς τῶν ἁνδρῶν ὡς χιλιάδες πέντε.
5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν
τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς

21 στομ. παντων αγ. αυτ. προφ. απ αι. 22 μεν
γαρ προς τους πατερας ειπεν | Θεος υμων | (R^m υμων,
ws) 23 αν 24 (SR ελαλησαν, και) | προκατηγ-
γειλαν 25 -οι | διεθ. ο Θ. | υμ.] ημων | -εν
26 SR ο Θ. (R,) αν. | αυτου Ιησουν
IV, 1 R^m αρχιερεis 4 ο αριθμ. | ωσει 5 -τους
2ο 3ο

γραμματεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἄννας ὁ ἀρ- 6
 χιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος
 καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ, καὶ στή- 7 Mt. 21, 23.
 σαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο Ἐν ποίᾳ
 δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο
 ὑμεῖς; τότε Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Ἀγίου 8 Mt. 10, 19, 20.
 εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἀρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσ-
 βύτεροι, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ 9
 εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος
 σέσωσται, γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ 10 3, 6. 12-16.
 τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ
 Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε,
 ὃν ὁ Θεὸς ἡγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος
 παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. οὗτός ἐστιν 11 Mt. 21, 42.
 ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδόμων, ὁ
 γεγόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. καὶ οὐκ ἔστιν ἐν 12 Mt. 1, 21.
 ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία· οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν
 ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώ-
 ποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. Θεωροῦντες δὲ τὴν 13
 τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλα-
 βόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ
 ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι
 σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, τὸν τε ἄνθρωπον βλέποντες 14 3, 8, 9.
 σὺν αὐτοῖς ἐστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν
 εἶχον ἀντειπεῖν. κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ 15
 συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους
 λέγοντες Τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; 16 Jn. 11, 47.
 ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν,
 πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ φανερόν,
 καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι· ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ 17 5, 28.

5 εν] εις 6 και Ανναν τον αρχιερεα κ. Καϊαφαν
 κ. Ιωαννην κ. Αλεξανδρον, 8 πρεσβ. του Ισραηλ
 11 οικοδομουντων 12 ουδε] ουτε 14 τε] δε
 15 συνεβαλον 16 ποιησομεν | αρνησασθαι

4, 17—27 Πραξεις Αποστολων

- πλείον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλησώμεθα
 αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ
 18 μηδενὶ ἀνθρώπων. καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρ-
 ἡγγειλαν καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν
 5, 29. 19 ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πέτρος καὶ
 Ἰωάννης ἀποκριθέντες εἶπον πρὸς αὐτούς· Εἰ
 δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν
 20 μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατε· οὐ δυνάμεθα γὰρ
 21 ἡμεῖς ἅ εἶδαμεν καὶ ἡκούσαμεν μὴ λαλεῖν. οἱ
 δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν
 εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωνται αὐτούς, διὰ τὸν
 λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γε-
 22 γονότι· ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαεράκοντα ὁ
 ἄνθρωπος ἐφ' ὃν γεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς
 23 ἰάσεως. Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς
 ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἄρχιε-
 24 ρεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. οἱ δὲ ἀκούσαντες
 ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἶπαν
 Δέσποτα, σὺ ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
 25 καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὁ τοῦ
 πατρὸς ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου στόματος
 Δαυεὶδ παιδός σου εἰπών

Ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη

καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά·

- 26 παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς

καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ

κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.

- 1 κ. 23, 12. 27 συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ
 ἐπὶ τὸν ἅγιον Παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας,
 Ἑρῳδῆς τε καὶ Πόντιος Πειλᾶτος σὺν ἔθνεσιν καὶ

17 απειλη απειλ. 18 παρ. αυτοις το καθ. 19 πρ.

αυτ. ειπ. 20 ειδομεν 22 εγεγονει 23 ειπον

24 ειπον | συ ο θεος ο 25 — τ. πατρ. ημ. | — Πνευμ.

Αγ. | Δ. του παιδ. 27 — εν τη πολ. τ.

λαοῖς Ἰσραὴλ, ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ 28 2, 23.
 βουλὴ προώρισεν γενέσθαι. καὶ τὰ νῦν, Κύριε, 29 Eph. 6, 10.
 ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις
 σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον
 σου, ἐν τῷ τὴν χεῖρα ἐκτείνειν σε εἰς ἱάσιν καὶ 30
 σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ
 ἁγίου Παιδός σου Ἰησοῦ. καὶ δεηθέντων αὐτῶν 31 2, 24.
 ἔσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ
 ἐπλήσθησαν ἅπαντες τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ
 ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν καρδιά 32 2, 44.
 καὶ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων
 αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς πάντα
 κοινά. καὶ δυνάμει μεγάλῃ ἀπεδίδουν τὸ μαρ- 33 2, 47.
 τύριον οἱ ἀπόστολοι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ τῆς
 ἀναστάσεως, χάρις τε μεγάλῃ ἦν ἐπὶ πάντας
 αὐτούς. οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ἦν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι 34 2, 45.
 γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πω-
 λοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων
 | καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· 35
 διεδίδετο δὲ ἐκάστω καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν.
 Ἰωσήφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ἀπὸ τῶν ἀπο- 36 11, 22, 24,
 στόλων, ὃ ἐστὶν μεθερμηνεύμενον Υἱὸς παρα- 13, 4, 15, 39.
 κλήσεως, Λευεΐτης, Κύπριος τῷ γένει, | ὑπάρ- 37
 χοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκεν τὸ χρήμα
 καὶ ἔθηκεν πρὸς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφείρῃ 5
 τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν κτῆμα, καὶ ἐνο- 2 4, 37.
 σφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυῖς καὶ τῆς

28 SR βουλη σου 30 χ. σου 31 απ. Πν. Αγ.
 32 η καρδ. κ. η ψ. | απαντα 33 μεγ. δυν. | τ. αναστ.
 τ. Κυρ. Ιησ. (R^m + Χριστου) 34 ην] υπηρχεν
 35 διεδιδото 36 Ιωσήφ | απο] υπο 37 προς] παρα
 V, 2 συνειδυας

Jn. 13, 2.

3 γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας
 τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος
 Ἀνανία, διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρ-
 διάν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
 καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου;
 4 οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ
 ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου
 τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ
 5 τῷ Θεῷ. ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους
 τούτους πεσὼν ἐξέψυξεν· καὶ ἐγένετο φόβος
 6 μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας. ἀναστάντες
 δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ ἐξενέ-
 7 καντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν
 διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός
 8 εἰσῆλθεν. ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὴν Πέτρος
 Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ
 9 εἶπεν Ναί, τοσούτου. ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτήν
 Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ Πνεῦμα
 Κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα
 10 σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοίσουσίν σε. ἔπεσεν δὲ
 παραχρῆμα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν·
 εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὔρον αὐτὴν νεκράν,
 καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς.
 11 Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκ-
 κλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

3, 11.

12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο
 σημεῖα καὶ τέρατα πολλὰ ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἦσαν
 13 ὁμοθυμαδὸν πάντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος· τῶν
 δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ'
 14 ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· μᾶλλον δὲ προσετίθεντο

2, 47; 6, 7;
21, 30.

2 γυν. αυτου 3 — ο 1^ο 4 (R εμενεν;) 5 — ο |
 ακ. ταυτα 8 δε αυτη ο Π. 9 Π. ειπε πρ.
 10 προς 1^ο] παρα 12 εν τω λ. πολλα | απαντες
 14 (R^m προσετιθεντο,)

πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ
 γυναικῶν· ὥστε καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν 15 ^{19, 11, 12.}
 τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων καὶ ^{Mk. 6, 56.}
 κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ
 ἐπισκιάσῃ τινὲς αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ 16
 πλήθος τῶν πέριξ πόλεων Ἱερουσαλὴμ, φέροντες
 ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκα-
 θάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν 17 ^{4, 1. 6.}
 αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλή-
 σθησαν ζήλου ¹ καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ 18
 τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει
 δημοσίᾳ. Ἀγγελος δὲ Κυρίου διὰ νυκτὸς ἤνοιξε 19 ^{12. 7.}
 τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἐξαγαγόν τε αὐτοὺς εἶπεν
 Πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ 20
 λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς Ζωῆς ταύτης. ἀκού- 21
 σαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν
 καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς
 καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ
 πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ
 ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς.
 οἱ δὲ παραγενόμενοι ὑπηρέται οὐχ εὗρον αὐτοὺς 22
 ἐν τῇ φυλακῇ· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν
 λέγοντες ὅτι Τὸ δεσμωτήριον εὗρομεν κεκλεισ- 23
 μένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας
 ἐστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα
 εὗρομεν. ὥς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὁ 24
 τε στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν
 περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. παραγενόμενος 25
 δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι Ἰδοὺ οἱ ἄνδρες, οὓς

15 καὶ εἰς] κατα | κλινῶν 16 εἰς Ἱερ. 18 χειρ.
 αὐτῶν 19 δια τῆς ν. 22 υπηρ. παραγ. 23 το
 μεν δ. | ἐξω εστ. προ 24 τε ιερεις και ο στρ. 25 αυτ.
 λεγων

5, 25—36 Πραξεις Αποστολων

- 26 καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἤγεν αὐτοὺς, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, μὴ λιθασθῶσιν· ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς
- 4, 18. Mt. 27, 26. 28 ἰ λέγων Παραγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ
- 4, 19. Dn. 3, 18. 29 ἀνθρώπου τούτου. ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ
- Dt. 21, 22. 3, 15. 30 ἀνθρώποις. ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἡγίρειν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ
- He. 2, 10; 12, 2. 2, 33. 31 ξύλου· τοῦτον ὁ Θεὸς Ἀρχηγὸν καὶ Σωτῆρα ὑψωσεν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ τοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ
- Lk. 24, 48. Jn. 15, 26, 27. 32 Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.
- 7, 54. 33 οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ἐβούλοντο
- 22, 3. 34 ἀνελεῖν αὐτούς. Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τοὺς
- 35 ἀνθρώπους ποιῆσαι, εἶπέν τε πρὸς αὐτοὺς Ἄνδρες Ἰσραηλείται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώ-
- 21, 38. 36 ποῖς τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεοδᾶς, λέγων εἶναι τινα ἑαυτόν, ᾧ προσεκλήθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς τετρακοσίων· ὃς ἀνῆρέθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπεί-

26 ηγαγεν | ινα μη 28 Ου παρ. | (τουτω;)

29 δε ο ΙΙ. | ειπον 31 - του 32 εσμ.] S + αυτου

R^m εν αυτω | Πν. δε το | R^m - δ 33 εβουλευοντο

34 βραχυν τι τ. αποστολους 35 (R τουτοις,)

36 προσεκολληθη αρ. ανδρ. ωσει

θοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν.
 μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς 37 Lk. 2, 2. 13, 1.
 ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησεν λαὸν
 ὀπίσω αὐτοῦ· κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι
 ἐπέιθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. καὶ τὰ νῦν 38 Mt. 15, 13.
 λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων
 καὶ ἄφετε αὐτούς· ὅτι ἐὰν ἡ ἐξ ἀνθρώπων ἡ
 βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· εἰ 39 9, 5. Sap. 12, 14.
 δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστίν, οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι αὐτούς,
 μή ποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῇτε. ἐπίεσθησαν δὲ
 αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους 40 22, 19.
 δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀπέλυσαν. Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο 41 Mt. 5, 10-12.
 χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι 1 P. 4, 13.
 κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἀτιμασθῆναι·
 πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ 42 13, 5.
 ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν
 Χριστὸν Ἰησοῦν.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν 6 4, 35.
 μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν
 πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ
 διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. προσ- 2
 καλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν
 μαθητῶν εἶπαν Οὐκ ἄρεστόν ἐστιν ἡμᾶς κατα-
 λείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τρα-
 πέζαις. ἐπισκέψασθε δέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ 3 1 Ti. 3, 7. 8.
 ὑμῶν μαρτυρουμένους ἐπὶ πλήρεις Πνεύματος
 καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας

37 λαον ικανον 38 αφ.] εασατε 39 δυνασθε |
 αυτους] αυτο 40 απελ. αυτους 41 υπ. τ. ονομ.
 αυτου κατηξ. 42 Ιησ. τον Χρ.

VI, 2 ειπον 3 δε] SR^ε ουν | Πν. Αγιου | κατα-
 στησωμεν

- 4 ταύτης· ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ
 8, 5. 5 τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. καὶ ἤρεσεν ὁ
 λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέξαντο
 Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Ἡνεύματος
 Ἀγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα
 καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσή-
 1, 24 ; 13, 3 ; 14, 23. 6 λυτον Ἀντιοχέα, οὓς ἕστησαν ἐνώπιον τῶν
 ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς
 τὰς χεῖρας.
 19, 30. 7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠῤῥαεν, καὶ ἐπλη-
 θύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ
 σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον
 τῇ πίστει.
 8 Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως
 ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ.
 9 ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς
 λεγομένης Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλε-
 ξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συν-
 J.k. 21, 15. 10 ζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστηναί
 Mt. 26, 60—66. 11 τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ Πνεύματι ᾧ ἐλάλει. τότε ὑπέ-
 βαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λα-
 λούντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν
 12 Θεόν· συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσ-
 βυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες
 συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον,
 Jer. 26, 11. 13 ἕστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας Ὁ ἄν-
 θρωπος οὗτος οὐ παύεται λαλῶν ῥήματα κατὰ
 14 τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου· ἀκηκόαμεν
 γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος
 οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ
 15 ἔθνη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. καὶ ἀτενίσαντες
 εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ

Πραξεις Αποστολων 6, 15-7, 11

εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥσεί πρόσωπον ἀγγέλου. Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς Εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει; 7 ὁ δὲ ἔφη

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἂν σοὶ δείξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων κατώκησεν ἐν Χαρράν. καὶ κεῖθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετώκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε, καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ Θεός, ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐβροικὸν ἐν γῇ ἁλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια· καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἂν δουλεύουσιν κρινῶ ἐγώ, ὁ Θεὸς εἶπεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσιν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμέν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην

2 Ps. 29, 3.
Gn. 11, 31; 15, 7.

Gn. 12, 1; 48, 4.

Gn. 11, 32; 12, 5.

Gn. 12, 7; 13, 15;
17, 8; 48, 4.
Dt. 2, 5.

Gn. 15, 13, 14.
Ex. 2, 22; 12, 40.

Ex. 3, 12.

Gn. 17, 10; 21, 4.

Gn. 37, 11, 28;
39, 1, 2, 21;
45, 4.

Gn. 39, 21;
41, 38—45.
Ps. 105, 21.

Gn. 41, 54; 42, 5

VII, 1 Εἰ ἀρα 3 ἐκ τῆς συγγ. | — τὴν 5 αὐτῷ
δοῦναι 7 δουλεύουσι | εἰπ. ὁ Θεός 8 ὁ Ἰσ. | ὁ Ἰακ.
10 ἐξείλετο

7, 11-23 Πραξεις Αποστολων

τὴν Αἴγυπτον καὶ Χαναὰν καὶ θλίψις μεγάλη,
καὶ οὐχ ἡŷρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν.

- Gn. 42, 2. 12 ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα σιτία εἰς Αἴγυπτον ἐξαπέ-
Gn. 45, 2. 13 στείλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον· καὶ ἐν τῷ
δευτέρῳ ἐγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ,
καὶ φανερόν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος Ἰωσήφ.
Gn. 45, 9-11; 46, 27. Ex. 1, 5. Dt. 10, 22. 14 ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο Ἰακώβ τὸν
πατέρα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἐν ψυχαῖς
Gn. 46, 1; 49, 33. Ex. 1, 6. 15 ἐβδομήκοντα πέντε. καὶ κατέβη Ἰακώβ εἰς Αἴγυπ-
τον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν,
Gn. 29, 16. 17; 33, 19; 45, 9; 50, 13. Jos. 24, 32. Ex. 1, 7. 16 καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ
μνήματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ
17 τῶν υἱῶν Ἑμμὼρ ἐν Συχέμ. Καθὼς δὲ ἤγγιζεν
ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὡμολόγησεν ὁ Θεὸς
τῷ Ἀβραάμ, ἠŷξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν
18 Αἰγύπτῳ, ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος ἐπ’
Gn. 24, 7. Ex. 1, 9. 22. 19 Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. οὗτος κατα-
σοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας
τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἐκθετα αὐτῶν εἰς τὸ μὴ
Ex. 2, 2. He. 11, 23. 20 ζωογονεῖσθαι. Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς,
καὶ ἦν ἀστείος τῷ Θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς
Ex. 2, 5. 10. 21 ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός· ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ
ἀνελατο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο
22 αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς
πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἣν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις
Ex. 2, 11. 23 καὶ ἔργοις αὐτοῦ. Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσ-
σερακονταέτης χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν
αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς

11 τὴν γῆν Αἰγυπτου | ευρισκον 12 σῖτα ἐν
Αἰγυπτῳ 13 ἀνεγνωρίσθη | γεν. του Ι. 14 του
πατ. αυτ. Ιακ. | συγγ. αυτου 15 κατεβη δε
16 ω] ο | Εμμορ του Σ. 17 ωμολ.] ωμοσεν 18 — επ
Αιγ. 19 πατ. ημων | εκθ. τα βρ. 20 πατρ. αυτου
21 εκτεθεντα δε αυτον ανειλετο 22 εργ. αυτ.] εν
εργοις 23 τεσσαρακονταετης

υἱοὺς Ἰσραὴλ. καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον ἡμύ- 24 Ex. 2, 12.
 νατο, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ
 πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι 25
 τοὺς ἀδελφούς ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδω-
 σιν σωτηρίαν αὐτοῖς· οἱ δὲ οὐ συνήκαν. τῇ τε 26 Ex. 2, 13.
 ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ
 συνήλλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπὼν Ἄνδρες,
 ἀδελφοί ἐστε· ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; ὁ δὲ 27 Ex. 2, 14.
 ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπόσπαστο αὐτὸν εἰπὼν Τίς
 σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; μὴ 28
 ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνείλες ἐχθὲς τὸν
 Αἰγύπτιον; ἔφυγεν δὲ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, 29 Ex. 2, 15, 22;
 καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν
 υἱοὺς δύο. Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν γεσσέρα- 30 Ex. 3, 2.
 κοντα ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ
 ἄγγελος ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. ὁ δὲ Μωϋσῆς 31 Dt. 33, 16.
 ἰδὼν ἐθαύμαζεν τὸ ὄραμα· προσερχομένου δὲ
 αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ Κυρίου Ἐγὼ ὁ 32 Ex. 3, 6.
 Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ
 καὶ Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς οὐκ
 ἐτόλμα κατανοῆσαι. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος 33 Ex. 3, 5.
 Λύσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος
 ἐφ' ᾧ ἔστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. ἰδὼν εἶδον τὴν 34 Ex. 3, 7, 10; 2, 24.
 κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ
 στεναγμοῦ αὐτοῦ ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι
 αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε εἰς Αἴγυπτον.
 Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν, ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες Τίς σε 35 Ex. 2, 14.
 κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν; τοῦτον ὁ Θεὸς
 καὶ ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν χειρὶ

25 αδ. αυτου | αυτ. σωτ. 26 συνηλασεν | εστε
 υμεις 27 εφ ημας 28 χθες 30 αγγ. Κυριου
 31 εθαυμασε | Κυρ. προς αυτον 32 και ο Θεος Ισ.
 και ο Θεος Ιακ. 33 εφ] εν 34 SR στεν. αυτων |
 αποστελω 35 - και 2ο | απεστειλεν εν χ.

7, 35-44 Πραξεις Αποστολων

- 36 ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. οὗτος
Ex. 7, 3, 10; 14, 21. Nu. 14, 33.
 ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ
 Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ
 37 ἔτη τεσσεράκοντα. οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἶπας
3, 22. Dt. 18, 15.
 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Προφῆτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ
 38 Θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ. οὗτός ἐστιν
53. Ex. 19, 3. Dt. 9, 10; 33, 2 Lxx.
 ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ
 τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ
 καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα
 39 δοῦναι ὑμῖν, ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ
Nu. 14, 3.
 πατέρες ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν
 40 ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, εἰπόντες τῷ
Ex. 32, 1. 23.
 Ἀαρών Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύσονται
 ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ
Ex. 32, 4. 6.
 41 γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί ἐγένετο αὐτῷ. καὶ
 ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνή-
 γαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς
Jer. 7, 18 Lxx. 19, 13. Am. 5, 25-27.
 42 ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἔστρεψεν δὲ ὁ Θεὸς
 καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ
 οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προ-
 φητῶν

Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι

- 43 ἔτη τεσσεράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ,
 καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ
 καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ Ῥομφά,
 τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς;
 καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.

- 44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν
Ex. 25, 40.
 ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ

36 γη] R τη | Αιγυπτου 37 ειπων | Κυριος ο
 Θεος υμων | (R^m υμων, ως) | εμε· αυτου ακουσεσθε.
 38 υμιν] SR ημιν 39 αλλ | -εν 40 γεγονεν
 42 (SR Ισραηλ;) 43 θεου υμων | S' Ρεμφαν R' Ρεφάν |
 (SR αυτοις') 44 εν τοις π.

ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἐώρακει· ἦν καὶ 45 Gn. 17, 8; 48, 4.
εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Dt. 32, 49.
Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῶσεν Jos. 3, 14; 18, 1.
ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως
τῶν ἡμερῶν Δαυεὶδ· ὃς εὑρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ 46 2 S. 7, 2.
Θεοῦ καὶ ᾗτήσατο εὐρεῖν σκηνῶμα τῷ οἴκῳ Ἰακώβ. Ps. 132, 5.
Σολομῶν δὲ οἰκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. ἀλλ' οὐχ 47 1 K. 6, 1.
ὁ Ὑψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ· καθὼς ὁ 48 Is. 66, 1, 2.
προφήτης λέγει
Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, 49
ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου·
ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι, λέγει Κύριος,
ἡ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου;
οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα; 50 Ex. 32, 9; 33, 3.
Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι καρδίαις καὶ τοῖς 51 Lv. 26, 41.
ὤσιν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ ἀντι- Nu. 27, 14.
πίπτετε, ὥς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. τίνα 52 Jer. 9, 26; 6, 10.
τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; Is. 63, 10.
καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγέλαντας περὶ
τῆς ἐλεύσεως τοῦ Δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προ-
δότης καὶ φονεῖς ἐγένεσθε, οἵτινες ἐλάβετε τὸν 53 Ex. 20.
νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. Gal. 3, 19, 28.
Ἀκούοντές δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις 54 5, 33.
αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν.
ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ἀτενίσας 55 Lk. 22, 69.
εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν δόξαν Θεοῦ καὶ Ἰησοῦν
ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν Ἴδου 56
θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους καὶ τὸν Υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ Θεοῦ. κρά- 57
ξαντες δὲ φωνῇ μεγάλη συνέσχον τὰ ᾠτα αὐτῶν,
καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐκβα- 58 22, 20.

45 ἐξῶσεν 46 οἴκῳ] SR Θεω 47 Σολομῶν |
ωκοδομησεν 48 χειρ. ναοῖς 49 (SR οἰκοδ. μοι;)
51 τῇ καρδίᾳ 52 γεγενησθε 56 ἀνεωγμένους

7, 58-8, 9 Πραξεις Αποστολων

- λόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ
 μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς
 59 πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου. καὶ ἐλιθο-
 βόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα
 60 Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεὸς δὲ τὰ
 γόνατα ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ Κύριε, μὴ στήσῃς
 αὐτοῖς ταύτην τὴν ἁμαρτίαν. καὶ τοῦτο εἰπὼν
 8 ἐκοιμήθη. Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει
 αὐτοῦ.

- Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας
 ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες
 δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας
 2 καὶ Σαμαρίας πλὴν τῶν ἀποστόλων. συνε-
 κόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ
 3 ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. Σαῦλος δὲ
 ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους
 εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας
 παραδίδου εἰς φυλακὴν.

- 4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διήλθον εὐαγγελι-
 5 ζόμενοι τὸν λόγον. Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς
 τὴν πόλιν τῆς Σαμαρίας ἐκήρυσσε αὐτοῖς τὸν
 6 Χριστόν. προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγο-
 μένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ
 ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει.
 7 πολλοὶ γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα
 βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχοντο· πολλοὶ δὲ
 8 παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν· ἐγέ-
 9 νετο δὲ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἀνὴρ
 δὲ τις ὀνόματι Σίμων προὔπῃρχεν ἐν τῇ πόλει

58 (Σαυλου,) 60 τὴν αμ. ταυτ.

VIII, 1 δε 3^ο] τε 2 ἐποίησαντο. 5 - τὴν
 6 δε] τε 7 πολλων γαρ | (R^m μεγαλη,) | μεγ. φων.
 ἐξηρχετο 8 και εγεν. χ. μεγαλη

μαγεύων καὶ ἐξιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρίας,
λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν, ἃ ᾧ προσεῖχον 10
πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες Οὗτός
ἐστὶν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ καλουμένη Μεγάλη.
προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῶ χρόνῳ ταῖς 11
μαγίαις ἐξεστακέσαι αὐτούς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν 12 Mt. 28, 19.
τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας
τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ Σίμων 13
καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσ-
καρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε σημεῖα καὶ
δυνάμεις μεγάλας γινομένας ἐξίστατο. Ἀκού- 14 3, 1.
σαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι
δέδεκται ἡ Σαμαρία τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέ-
στειλαν πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, οἵτινες 15
καταβάντες προσηρίξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λά-
βωσιν Πνεῦμα Ἅγιον· οὐδέπω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ 16
αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι
ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. τότε 17 1 Τl. 4, 14.
ἐπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάβανον
Πνεῦμα Ἅγιον. ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς 18
ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ
Πνεῦμα, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα ἃ λέγων 19
Δότε καμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ᾧ ἂν ἐπιθῶ
τὰς χεῖρας λαμβάνῃ Πνεῦμα Ἅγιον. Πέτρος δὲ 20
εἶπεν πρὸς αὐτόν Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη
εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας
διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. οὐκ ἔστιν σοι μερὶς 21 Ps. 78, 37.
οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ καρδία
σου οὐκ ἔστιν εὐθεία ἔναντι τοῦ Θεοῦ. μετανόη- 22
σον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι

9 εξιστων 10 — καλουμενη 12 τα περι | του
Ιησ. 14 τον Π. 16 ουπω 17 επετιθουν
18 Θεασαμενος δε | SR^t Πν. το Αγιον 21 ενωπιον

Dt. 29, 18.
Is. 58, 6.
He. 12, 15.

τοῦ Κυρίου εἰ ἄρα ἀφεθήσεταιί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς
23 καρδίας σου· εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον
24 ἀδικίας ὀρώ σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων
εἶπεν Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον,
25 ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμέ ὧν εἰρήκατε. Οἱ
μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν
λόγον τοῦ Κυρίου ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα,
πολλὰς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίζοντο.

Is. 56, 3—7.

26 Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον
λέγων Ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν
ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ
27 εἰς Γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος. καὶ ἀναστὰς
ἐπορεύθη. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυ-
νάστης Κανδάκης βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν
ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσ-
28 κυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, ἣν δὲ ὑποστρέφων καὶ
καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ καὶ ἀνεγίνωσκεν
29 τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. εἶπεν δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ
Φιλίππῳ Πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι
30 τούτῳ. προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν
αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τὸν προφήτην,
καὶ εἶπεν Ἀρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;
31 ὁ δὲ εἶπεν Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἂν μὴ τις
ὁδηγήσῃ με; παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον
32 ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιοχὴ τῆς
γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη

Jn. 16, 13.

Is. 53, 7. 8.

Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη,

καὶ ὡς ἄμνός ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν
ἄφωνος,

οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

22 Κυρ.] Θεοῦ 25 υπεστρεψαν | Ιερουσαλημ |
ευηγγελισαντο 27 της βασ. 28 δε] τε 30 τον
προφ. Ησ. 31 οδηγηση

Ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη· 33
τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται;

ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φίλιππῳ εἶπεν 34
Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο;
περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός; Ἄνοιξας δὲ ὁ 35
Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς
γραφῆς ταύτης εὐηγγελίστατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν.
ὥς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπὶ τι 36 10, 47.
ὕδωρ, καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος Ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει
με βαπτισθῆναι; καὶ ἐκέλευσεν στήναι τὸ ἄρμα, 38
καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φί-
λιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ὅτε 39 1 κ. 18, 12.
δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου
ἦρπασεν τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτόν
οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος, ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ
χαίρων. Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἀζωτον, καὶ 40 21, 8, 9.
διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως
τοῦ ἔλθειν αὐτόν εἰς Καισαρίαν.

Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐνπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου 9 1-29:
εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ 22, 3-21;
ἀρχιερεὶ ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δα- 26, 9-20,
μασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινας 8, 3.
εὗρῃ τῆς Ὀδοῦ ὄντας, ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας,
δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ. Ἐν δὲ τῷ 3 1 Co. 15, 8.
πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ,
ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν 4
λέγουσαν αὐτῷ Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις;

33 ταπ. αυτου | την δε γ. 37 SR^m ειπε δε ο
Φιλιππος, Ει πιστευεις εξ ολης της καρδιας, εξεστιν.
αποκριθεις δε ειπε, Πιστευω τον υιον του Θεου ειναι τον
Ιησουν Χριστον.

ΙΧ, 3 και εξαιφν. περιηστ. αυτ. | εκ] απο

9, 5-16 Πραξεις Αποστολων

- 5, 30. 5 | εἶπεν δέ Τίς εἶ, Κύριε; ὁ δέ Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς
6 ὃν σὺ διώκεις· ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς
τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι ὃ τι σε δεῖ ποιεῖν.
- Sap. 18, 1. 7 οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἰστήκεισαν
ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεω-
8 ροῦντες. ἠγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεωγ-
μένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδὲν ἔβλεπεν·
χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσῆγαγον εἰς Δαμασκόν.
9 καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν
οὐδὲ ἔπιεν.
- 10, 17; 16, 9. 10 Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνα-
νίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὁράματι ὁ Κύριος
21, 39. 11 Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ, Κύριε, | ὁ δὲ
Κύριος πρὸς αὐτόν Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν
ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθείαν καὶ ζήτησον ἐν
οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ
12 προσεύχεται, καὶ εἶδεν ἄνδρα Ἀνανίαν ὀνόματι
εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρας, ὅπως
13 ἀναβλέψῃ. ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας Κύριε, ἤκουσα
ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ
22, 16. 1 Co. 1, 2. 14 τοῖς ἁγίοις σου ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ
2 Ti. 2, 22. ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δησαί
Ro. 1, 5. 15 πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. εἶπεν
25, 19; 27, 24. 2 Co. 4, 7. δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Κύριος Πορεύου, ὅτι σκεῦος
ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά
μου ἐνώπιον ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων νιῶν τε
2 Co. 11, 23-29. 16 Ἰσραὴλ· ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν

5 ο δε Κυριος ειπεν, | διωκεις· σκληρον σοι προς
κεντρα λακτιζειν. (6) τρεμων τε και θαμβων ειπε,
Κυριε, τι με θελεις ποιησαι; και ο Κυριος προς αυτον,
Αναστηθι | ο τι] τι 7 εννεοι 8 ο Σ. | ουδενα
10 ο Κυρ. εν ορ. 11 (SR ονοματι,) 12 ειδ. εν
οραματι ανδρ. ον. Αν. | S χειρα R τας χειρας 13 ο
Αν. | ακηκοα | εποι. τ. αγ. σου 15 μοι εστιν | R των
εθν. | - τε 1°

ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. Ἀπῆλθεν δὲ 17
 Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθείς
 ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν Σαουλ ἀδελφέ, ὁ
 Κύριος ἀπέσταλκέν με, Ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν
 τῇ ὁδῷ ἣ ἦρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς
 Πνεύματος Ἁγίου. καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν αὐτοῦ 18
 ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὡς λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε,
 καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, ¹ καὶ λαβὼν τροφήν ἐνί- 19
 σχυσεν.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν
 ἡμέρας τινάς, καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς 20
 ἐκήρυσεν τὸν Ἰησοῦν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ
 Θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ 21 1.14, 8,1; 26,10.
 ἔλεγον Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας εἰς Ἱερου-
 σαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ
 ᾧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει, ἵνα δεδemeμένους αὐτοὺς
 ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; Σαῦλος δὲ μᾶλλον 22 18, 28
 ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνεν Ἰουδαίους τοὺς κατοι-
 κοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν
 ὁ Χριστός. Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, 23 23, 12-23
 συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν.
 Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. παρετη- 24 23, 16.
 ροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς
 ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν. λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ 25 2 Co. 11, 32, 33.
 αὐτοῦ νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους καθῆκαν αὐτὸν
 χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. Παραγενόμενος δὲ εἰς 26 Gal. 1, 17-19.
 Ἱερουσαλὴμ ἐπείραζεν κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς.
 καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι
 ἐστὶν μαθητῆς. Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν 27 20.

18 απεπεσον απο τ. οφθ. αυτ. | SR ωσει | τε παρα-
 χρημα 19 δε ο Σαυλος 20 Ιησ.] Χριστον 21 εν
 Ιερ. | (R τουτο; και...αρχιερεις.) 22 συνεχυνε τους
 Ιουδ. 24 παρετηρουν | δε] SR τε | -και 1^ο
 25 αυτον οι μαθ. νυκτος (SR,) καθ. δ. τ. τειχ., χαλ.
 26 δε ο Σαυλος | επειρατο

9, 27-36 Πραξεις Αποστολων

ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο
αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν Κύριον καὶ ὅτι
ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρ-
28 ρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ. καὶ ἦν
μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος
εἰς Ἱερουσαλήμ, παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνό-
29 ματι τοῦ Κυρίου, ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς
τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχείρουν ἀνελεῖν
11, 25. Gal. 1, 21. 30 αὐτόν. ἐπιγινόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον
αὐτὸν εἰς Καισαρίαν καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν
εἰς Ταρσόν.

31 Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας
καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρίας εἶχεν εἰρήνην οἰκο-
δομουμένη καὶ πορευομένη τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου,
καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπλη-
θύνετο.

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων
κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦν-
33 τας Λύδδα. εὑρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα ὀνόματι
Αἰνέα, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβάττου,
34 ὃς ἦν παραλελυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος
Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς Χριστός· ἀνάστηθι καὶ
35 στρῶσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως ἀνέστη. ἰ καὶ εἶδαν
αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδα καὶ τὸν
Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

36 Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι
Ταβειθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς·

27 (R αποστολους και) | του Ιησου 28 εν Ιερ.
και παρρ. | Κυρ. Ιησου 29 αυτ. ανελ. 31 Αι
μεν ουν εκκλησαι | ειχον ειρ., οικοδομουμεναι (R,) και
πορευομεναι | (R Κυριου και.. πνευματος,) | επληθυνοντο.
32 Λυδδαν 33 Αιν. ον. | κραββατω 34 Ιησ. ο
Χρ. 35 ειδον | Λυδδαν

Πραξεις Αποστολων 9, 36-10, 3

αὕτη ἦν πλήρης ἔργων ἀγαθῶν καὶ ἐλεημοσυνῶν
 ὧν ἐποίει. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις 37
 ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ
 ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. ἐγγὺς δὲ οὔσης Λυδδας τῇ 38
 Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν
 ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρα-
 καλοῦντες Μὴ ὀκνήσης διελθεῖν ἕως ἡμῶν.
 ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνήλθεν αὐτοῖς· ὃν παρα- 39
 γενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερώον, καὶ παρέ-
 στησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίονσαι καὶ
 ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίει
 μετ' αὐτῶν οὔσα ἡ Δορκάς. ἐκβαλὼν δὲ ἔξω 40 Mk. 5, 40, 41.
 πάντας ὁ Πέτρος καὶ θεὸς τὰ γόνατα προσηύξατο,
 καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν Ταβειθά,
 ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς,
 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν. δοὺς δὲ αὐτῇ 41 32.
 χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους
 καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. γνωστὸν 42
 δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν
 πολλοὶ ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἐγένετο δὲ ἡμέρας 43 10, 6.
 ἱκανὰς μεῖναι ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

Ἄνῃρ δέ τις ἐν Καισαρίᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, 10 Mt. 8, 5.
 ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλι-
 κῆς, εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ 2
 τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ
 λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παντός, εἶδεν ἐν 3 3, 1.
 ὁράματι φανερώς, ὥσεί περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς
 ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν

36 αγαθ. εργ. 37 αυτην εθ. 38 Λυδδης |
 παρακαλ. μη οκνησαι | ημ.] αυτων 40 —και 1°
 42 πολλ. επιστ. 43 μειν. αυτον
 X, 1 τις ην 2 ποιων τε | (R διαπαντος.)
 3 —περι

- 4 καὶ εἰπόντα αὐτῷ Κορνήλιε. ὁ δὲ ἀτενίσας αὐ-
 τῷ καὶ ἔμβοστος γενόμενος εἶπεν Τί ἐστίν, Κύριε;
 εἶπεν δὲ αὐτῷ Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημο-
 σύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν
 5 τοῦ Θεοῦ. καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην
 καὶ μετὰπεμψαι Σίμωνά τινα ὃς ἐπικαλεῖται
 9, 43. 6 Πέτρος· οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ,
 7 ὃς ἐστίν οἰκία παρὰ θάλασσαν. ὥς δὲ ἀπῆλθεν ὁ
 ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν
 καὶ στρατιώτην εὐσεβῇ τῶν προσκαρτερούντων
 8 αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα αὐτοῖς ἀπέστειλεν
 9 αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοι-
 πορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων ἀνέβη
 Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὧραν
 10 ἕκτην. ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν γεύ-
 σασθαι· παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ἐγένετο ἐπ’
 11, 5-17. 11 αὐτὸν ἔκστασις, καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγ-
 μένον καὶ καταβαῖνον σκεῦός τι ὥς ὀθόνην με-
 γάλῃ, τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς,
 12 ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα καὶ ἔρπετὰ
 13 τῆς γῆς καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο
 φωνὴ πρὸς αὐτόν Ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ
 14 φάγε. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι
 15 οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον. καὶ
 φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν Ἀ ὁ Θεὸς
 16 ἑκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ
 τρίς, καὶ εὐθὺς ἀνελήμφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν
 17 οὐρανόν. Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος

Ezk. 4, 14. Lv. 11.

Mt. 15, 11.
Mk. 7, 15. 19.

4 εμπρ.] ενωπιον 5 εις I. ανδρ. | -τινα
 6 θαλ. ουτος λαλησει σοι τι σε δει ποιειν. 7 αυτω 1^ο
 τω Κορνηλιω | οικ. αυτου 8 αυτ. απαντα 10 δε
 εκεινων, επεπεσεν επ 11 καταβ. επ αυτον | αρχ.
 δεδεμενον, και καθ. 12 τετρ. της γης και τα θηρια
 κ. τα ερπ. κ. τα πετ. του 14 και] η 16 ευθ.]
 παλιν

Πραξεις Αποστολων 10, 17-28

τί ἂν εἶη τὸ ὄραμα ὃ εἶδεν, ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ
 ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες
 τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν
 πυλῶνα, καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων 18
 ὃ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. Τοῦ δὲ 19 13, 2; 15, 28.
 Πέτρου διενθυμούμενου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν
 τὸ Πνεῦμα Ἰδοὺ ἄνδρες δύο ζητοῦντές σε· ἅλλα 20
 ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν
 διακρινόμενος, ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. κατα- 21
 βὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ
 εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε; οἱ δὲ 22
 εἶπαν Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ
 φοβούμενος τὸν Θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ
 ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ
 ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον
 αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. εἰσκαλε- 23 11, 12.
 σάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν. Τῇ δὲ ἐπαύριον
 ἀναστὰς ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελ-
 φῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. τῇ δὲ 24
 ἐπαύριον εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καισαρίαν· ὃ δὲ
 Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτούς, συνκαλεσά-
 μενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους
 φίλους. Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, 25
 συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς
 πόδας προσεκύνησεν. ὃ δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν 26 14, 15. Rev. 19, 10.
 λέγων Ἀνάστηθι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἀνθρωπὸς εἰμι.
 καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εὗρίσκει συνε- 27
 ληλυθότας πολλούς, ἔφη τε πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς 28
 ἐπίστασθε ὥς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ

17 και ιδου | υπο] απο | -του 2° 19 ενθυ-
 μουμενου | SR ειπ. αυτω | δυο] SR τρεις | SR ζητουσι
 σε 20 διοτι 21 ανδρ. τους απεσταλμενους απο
 του Κορνηλιου προς αυτον 22 ειπον 23 αναστ.]
 ο Πιτρος | απο της Ι. 24 τη δε] και τη | SR εισηλθον
 25 -του 26 αυτ. ηγ. | καγω

10, 28-39 Πραξεις Αποστολων

- κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἄλλοφύλῳ· καὶ μοι
ὁ Θεὸς ἔδειξεν μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν
29 ἄνθρωπον· διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμ-
φθεῖς. πυνθάνομαι οὖν Τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ
30 με; καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας
μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἡμην τὴν ἐνάτην προσ-
ευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη
31 ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ, καὶ φησὶν
Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ
ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.
32 πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα
ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ
33 Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν. ἐξαυτῆς οὖν
ἔπεμψα πρὸς σέ, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγε-
νόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ
πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι
34 ὑπὸ τοῦ Κυρίου. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα
εἶπεν Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ
35 ἔστιν προσωπολήμπτης ὁ Θεός, ἀλλ' ἐν παντὶ
ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιο-
36 σύνην δεκτὸς αὐτῷ ἔστιν· τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὗτός ἐστιν πάντων Κύριος.
37 ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς
Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ
38 βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ
Ναζαρέθ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἁγίῳ
καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος
πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ δια-
39 βόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ· καὶ ἡμεῖς

28 καὶ εμοι 29 (R τινι...με.) 30 ἡμην νηστευων,
καὶ τ. εν. ωραν πρ. 32 θαλ.· ος παραγενομενος
λαλησει σοι. 33 Κυρ.] Θεου 36 R^m -ον | SR
Χριστου, (ουτος...Κυριος,) 37 αρξαμενον 39 ημ.
εσμεν

Πραξεις Αποστολων 10, 39—11, 2

μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν
 Ἰουδαίων καὶ Ἱερουσαλήμ· ὃν καὶ ἀνείλαν κρεμά-
 σαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐν τῇ 40 1 Co. 15, 4—7.
 τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι,
 οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς προκε- 41 Jn. 14, 19, 22;
 χειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνε- 15, 27.
 φάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι 1, 4.
 αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι 42 17, 31.
 τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ 1 Ro. 14, 9, 10.
 ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Κριτῆς ζώντων καὶ 1 P. 4, 5. 2 Ti. 4, 1.
 νεκρῶν. τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, 43 Is. 33, 24; 53, 5, 6.
 ἅφεςιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ Jer. 31, 34.
 πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. Ἔτι λαλοῦν- 44 Ezk. 34, 16.
 τος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ Dn. 9, 24.
 Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν 45
 λόγον. καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ 46
 ὅσοι συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ 2, 4. 19, 6.
 δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκκέχυται· ἤκουον Mk. 16, 17.
 γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόν-
 των τὸν Θεόν. τότε ἀπεκρίθη Πέτρος ἰ Μήτι τὸ 47
 ὕδωρ δύναται κωλύσαί τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι
 τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔλαβον ὡς
 καὶ ἡμεῖς; προσέταξεν δὲ αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματι 48 Jn. 4, 40.
 Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. τότε ἠρώτησαν
 αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.
 Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ 11
 ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο
 τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος 2 10, 45.
 εἰς Ἱερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ

39 εν Ιερ. | ον ανεILON 40 SR — εν 42 ουτος]
 αυτος 45 συνηλθον 46 ο Περτ. 47 κωλ.
 δυν. | καθως ... 48 δε] τε | βαπτ. εν τω ον. του
 Κυριου.

XI; 2 και οτε αν. | Ιεροσολυμα

11, 2-16 Πραξεις Αποστολων

Gal. 2, 12. Eph.
2, 11.

10, 9-48.

- 3 περιτομῆς ¹ λέγοντες ὅτι Εἰσῆλθες πρὸς ἄνδρας
ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ συνέφαγες αὐτοῖς.
4 ἄρξάμενος δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς
5 λέγων ¹ Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχό-
μενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, καταβαῖνον
σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς
καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ·
6 εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα
τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἐρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ
7 τοῦ οὐρανοῦ. ἤκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης
8 μοι Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε. εἶπον
δέ Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέ-
9 ποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. ἀπεκρίθη δὲ ἐκ
δευτέρου φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Ὁ Θεὸς ἐκαθά-
10 ρισεν σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς,
καὶ ἀνεσπάσθη πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν.
11 καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν
οἰκίαν ἐν ἣ ἤμεν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρίας
12 πρὸς με. εἶπεν δὲ τὸ Πνεῦμά μοι συνελθεῖν
αὐτοῖς μηδὲν διακρίναντα. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ
καὶ οἱ ἐξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν
13 οἶκον τοῦ ἀνδρός. ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν
τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ
εἰπόντα Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι
14 Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ὃς λαλήσει
ῥήματα πρὸς σέ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ
15 οἶκός σου. ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέ-
πεσεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς ὥσπερ καὶ
1. 5. 16 ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος
τοῦ Κυρίου, ὡς ἔλεγεν Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν

3 πρ. ανδρ. ακρ. εχ. εισηλθ. 4 ο Πητρ.
7 — και 1° 8 παν κοιν. 9 δε μοι φων. εκ δευτ.
10 παλ. ανεσπ. 11 ημην 12 μοι το Πν. | διακρινο-
μενον 13 δε | τε | ειπ. αυτω | Ιοππ. ανδρας 16 — του 2°

Πραξεις Αποστολων 11, 16-26

ὑδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς 17 ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ τίς ἡμῖν δυνατὸς κωλύσαι τὸν Θεόν; ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν, καὶ 18 13, 48; 14, 27. ἐδόξασαν τὸν Θεὸν λέγοντες Ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως 19 8, 1-4. τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδεὶν λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δέ 20 τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν, πολὺς 21 2, 47. τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς 22 4, 36. ἐκκλησίας τῆς οὔσης ἐν Ἱερουσαλὴμ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν ἕως Ἀντιοχείας· ὃς 23 13, 43. παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τὴν τοῦ Θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἦν ἀνὴρ 24 6, 5. 5, 14. ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως. καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀναζητῆσαι Σαῦλον, 25 9, 30. καὶ εὐρὼν ἡγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν. ἐγένετο δὲ 26 Gal. 2, 11. αὐτοῖς καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίζειν

17 ἐγὼ δε τις 18 ἐδοξαζον | Ἀραγε | ἐδ. εἰς ζ.
 20 εἰσελθόντες | — καὶ 2^ο | SR^m Ἑλληνιστας 21 — ο
 22 — ούσης | Ἱεροσολυμοῖς | διελθῆναι εἰς 23 — τὴν 2^ο |
 R^m ἐν τῷ Κ. 25 Ταρσ. ο Βαρναβας 26 εὐρ.
 αὐτον ἡγαγ. αὐτον | δε αὐτους ἐνιαυτ.

11, 26-12, 7 Πραξεις Αποστολων

26, 28. 1 P. 4, 16. τε πρώτως ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστι-
ανούς.

13, 1; 15, 32. 27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ
21, 10. 28 Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν· ἀναστὰς
δὲ εἰς ἕξ αὐτῶν ὀνόματι Ἀγαβος ἐσήμαινεν διὰ
τοῦ Πνεύματος λιμὸν μεγάλην μέλλειν ἔσεσθαι
ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ἣτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυ-
Gal. 2, 10. 29 δίου. τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό τις,
ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς
12, 25. 30 κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· ὃ καὶ ἐποίη-
σαν ἀποστέλλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ
χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

4, 3. 12 Κατ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης
ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ
2 τῆς ἐκκλησίας. ἀνείλεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν
3 Ἰωάννου μαχαίρη. ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστόν ἐστιν
τοῖς Ἰουδαίοις προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον,
4 ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἄζύμων, ὃν καὶ πιάσας ἔθετο
εἰς φυλακὴν, παραδούς τέσσαρσιν τετραδίοις στρα-
τιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ
Ja. 5, 16. 5 πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν
Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν
ἐκτενῶς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν
5, 22. 23. 6 Θεὸν περὶ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἤμελλεν προαγαγεῖν
αὐτὸν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος
κοιμώμενος μεταξύ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος
ἀλύσεσιν δυσίν, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτή-
5, 19. 7 ρουν τὴν φυλακὴν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου

26 πρωτον 28 εσημανε | μεγαν | οστις και εγεν. |
Κλ. Καίσαρος 29 ηυπορειτο
XII, 2 μαχαιρα 3 και ιδ. οτι 5 εκτενης |
περι] υπερ 6 εμελλεν αυτ. προαγειν ο Ηρ.

ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· πα-
τάσας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν
λέγων Ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ
αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπεν δὲ ὁ ἄγγελος 8
πρὸς αὐτόν Ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά
σου. ἐποίησεν δὲ οὕτως. καὶ λέγει αὐτῷ Περι-
βαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. καὶ 9
ἐξελθὼν ἠκολούθει, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές
ἐστὶν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ
ὄραμα βλέπειν. διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν 10
καὶ δευτέραν ἦλθαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρὰν
τὴν φέρουσιν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτῃ
ἠνοιγῇ αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην
μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ.
καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος εἶπεν Νῦν 11
οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν ὁ Κύριος τὸν
ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἑρῴδου
καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰου-
δαίων. συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς 12 25, 13, 5, 18;
Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου
Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ
προσευχόμενοι. κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν 13
τοῦ πυλῶνος προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακούσαι
ὀνόματι Ῥόδη, καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ 14
Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἠνοιξεν τὸν πυλῶνα,
εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον
πρὸ τοῦ πυλῶνος. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν 15 26, 24,
Μαίνη. ἡ δὲ διῡσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ
ἔλεγον Ὁ ἄγγελός ἐστιν αὐτοῦ. ὁ δὲ Πέτρος 16
ἐπέμενε κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδαν αὐτὸν καὶ

7 ἐξεπεσον 8 δε 1°] τε | Περιζῶσαι, 9 ηκ.
αὐτω 10 ἦλθον | ἠνοιχθη 11 γεν. εν εαυτ. |
— ο 2° | ἐξειλετο 12 — της 1° 13 αὐτου] του
Πετρον 15 ειπον | δε 3°] δ' | αὐτ. εστιν 16 ειδον

12, 16–13, 2 Πραξεις Αποστολων

- 17 ἐξέστησαν. κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾷ διηγῆσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς, εἶπέν τε Ἐπαγγεῖλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη
- 5, 21, 22. 18 εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ
- 19 Πέτρος ἐγένετο. Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς
- 1 Κ. 5, 25 [11]. 20 Καισαρίαν διέτριβεν. Ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν δὲ παρήσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ἡτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐ-
- 21 τῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς·
- Εzk. 28, 2. 22 ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώ-
- Δn. 5, 20. 23 που. παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ Θεῷ,
- 6, 7. 1s. 55, 11. 24 καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν. Ὁ δὲ λόγος τοῦ Κυρίου ἠὔξανεν καὶ ἐπληθύνετο.
- 11, 29. 12. 15, 37. 25 Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συν- παραλαβόντες Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.
- 11, 27. 13 Ἦσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὔσαν ἐκ- κλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι οἱ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναὴν τε Ἡρώδου τοῦ τετραάρχου
- 9, 15. 2 σύντροφος καὶ Σαῦλος. Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ Πνεῦμα τὸ

17 τε] δε 19 εἰς τὴν Καισ. 20 δε ο Ἡρωδης
21 καὶ καθ. 24 Κυρ.] SR Θεου 25 ἐξ] R^m εἰς |
καὶ Ἰωαν.

XIII, 1 δε τινες | τετραρχου

Ἅγιον Ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ
Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς·
τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπι- 3
θέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν. 14, 23. 6, 6.
1 Ti. 4, 14; 5, 22.

Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου 4
Πνεύματος κατήλθον εἰς Σελευκίαν, ἐκεῖθεν τε
ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον, καὶ γενόμενοι ἐν Σαλα- 5
μῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς
συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην
ὑπηρέτην. Διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι 6
Πάφου εὑρον ἄνδρα τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην
Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαριησοῦς, ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθ- 7
υπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος
προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον ἐπεζή-
τησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἀντίστατο 8
δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος, οὕτως γὰρ μεθερμη-
νεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν
ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. Σαῦλος δέ, ὁ καὶ 9
Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου ἀτενίσας εἰς
αὐτὸν ἔειπεν Ὁ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης 10
ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιο-
σύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς τοῦ Κυρίου
τὰς εὐθείας; καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ 11
ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ.
παραχρῆμα δὲ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος,
καὶ περιάγων ἐξήτει χειραγωγούς. τότε ἰδὼν ὁ 12
ἀνθύπατος τὸ γεγονός ἐπίστευσεν, ἐκπλησσομένος
ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου.

Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ Παῦλον 13
ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ 12, 12, 25; 15, 38.

2 τον τε Β. και τον Σ. 4 Ουτοι | του Πν. του
Αγ. | εις την Σ. | εις την Κ. 6 - ολην | - ανδρα |
(R Βαρ-Ιησους) 9 και ατεν. 10 - του 11 του
Κυρ. | επεπεσεν 13 τον Π.

13, 13-24 Πραξεις Αποστολων

- ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσό-
 14 λυμα. Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης
 παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίαν, καὶ ἐλ-
 θόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββά-
 15, 21. 15 των ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ
 νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ὀρχισυνά-
 γωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες Ἄνδρες ἀδελφοί,
 εἴ τις ἔστιν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν
 16 λαόν, λέγετε. ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατα-
 σείσας τῇ χειρὶ εἶπεν Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται καὶ
 17 οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε. ὁ Θεὸς τοῦ
 λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας
 ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὑψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ
 Αἰγύπτου, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν
 18 αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, καὶ ὡς τεσσαρακονταέτη χρόνον
 19 ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ καθελὼν ἔθνη
 ἐπτά ἐν γῇ Χαναὰν κατεκληρονόμησεν τὴν γῆν
 20 αὐτῶν ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα.
 καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκεν κριτὰς ἕως Σαμουὴλ
 21 προφήτου. καὶ κεῖθεν ἡγήσαντο βασιλέα, καὶ
 ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κεῖς, ἄνδρα
 22 ἐκ φυλῆς Βενιαμείν, ἔτη τεσσεράκοντα· καὶ
 μεταστῆσας αὐτὸν ἡγείρει τὸν Δαυεὶδ αὐτοῖς
 εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας Εὐδρον
 Δαυεὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν
 23 μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελημάτά μου. τούτου
 ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἡγαγεν
 24 τῷ Ἰσραὴλ Σωτῆρα Ἰησοῦν, προκηρύξαντος
 Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπ-

Is. 1, 2. Ex. 6, 1, 6;
 12, 37, 41;
 14, 8.

Ex. 16, 35.
 Nu. 14, 34.
 Dt. 1, 31.

Dt. 7, 1. Jos. 14, 2.

Jg. 2, 16.
 1 S. 3, 20.

1 S. 8, 5;
 10, 21, 24.

Ps. 89, 20.
 1 S. 44, 28.
 1 S. 16, 12, 13;
 13, 14.
 He. 1, 5; 5, 5

2 S. 7, 12.
 1 S. 11, 1.

Lk. 3, 3.

14 της Πισιδίας | εισελθοντες 15 — τις | λογ. εν
 υμ. 17 Αιγυπτω 18 R^m ετροφοφορησεν
 19 κατεκληροδοτησεν αυτοις 20 . και μετα ταυτα,
 ως ετ. τετρ. κ. π., εδ. | του προφ. 21 Κις 22 αυτ.
 τον Δ. 23 ηγειρε | (R Σωτηρα,)

Πραξεις Αποστολων 13, 24-37

τισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ. ὥς δὲ 25 Jn. 1, 20, 27.
Lk. 3, 16. Mk. 1, 7.
 ἐπλήρου Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν Τί ἐμὲ
 ὑπονοεῖτε εἶναι, οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται
 μετ' ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν
 λῦσαι. Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ καὶ 26 Ps. 107, 20.
46.
 οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἡμῖν ὁ λόγος τῆς
 σωτηρίας ταύτης ἔξαπεστάλη. οἱ γὰρ κατοικοῦντες 27 3, 17. Jn. 16, 3.
 ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν τοῦτον
 ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς
 κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας κρίναντες
 ἐπλήρωσαν, καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες 28 Mt. 27, 22, 23.
 ᾗτήσαντο Πειλᾶτον ἀναireθῆναι αὐτόν· ὥς δὲ 29 Mt. 27, 59, 60.
 ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθε-
 λόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. ὁ 30 3, 15.
 δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· ὃς ὤφθη ἐπὶ 31 1, 3.
 ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβάσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς
 Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, οἵτινες νῦν εἰσιν μάρ-
 τυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς 32 23.
 εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγ-
 γελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλή- 33 Ps. 2, 7.
 ρωκεν τοῖς τέκνοις ἡμῶν ἀναστήσας Ἰησοῦν, ὥς
 καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ Υἱὸς μου
 εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. ὅτι δὲ ἀνέστησεν 34 Is. 55, 3.
 αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν
 εἰς διαφθοράν, οὕτως εἶρηκεν ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ
 ὅσια Δαυεὶδ τὰ πιστά. διότι καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει 35 2, 27. Ps. 16, 10
 Οὐ δώσεις τὸν Ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. Δαυεὶδ 36 1 K. 2, 10.
Jg. 2, 10.
2, 29.
 μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ
 βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας
 αὐτοῦ καὶ εἶδεν διαφθοράν· ὃν δὲ ὁ Θεὸς ἤγειρεν, 37

25 ο Ιω. | Τίνα με | (SR ειναι;) 26 ημ.] υμιν |
 απεσταλη 29 απαντα 31 -νυν 33 ημων (R,)]
 αυτων ημιν, | τω δευτ. γεγρ. 35 διο 36 (P^{m2}
 υπηρετησας,)

13, 37-48 Πραξεις Αποστολων

- 10, 43. 38 οὐκ εἶδεν διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν,
 Nu. 15, 36.
 Ife. 9, 9; 13, 20. ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις
 ἀμαρτιῶν καταγγέλλεται, καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ
 Ro. 10, 4. 39 ἠδυνήθητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, ἐν
 Hab. 1, 5. 40 τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται. βλέπετε οὖν
 μὴ ἐπέλθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις
 41 Ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε καὶ
 ἀφανίσθητε,
 ὅτι ἔργον ἐργάζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν,
 ἔργον δ' οὐ μὴ πιστεύσητε ἂν τις ἐκδιηγῇται ὑμῖν.
 42 Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ
 σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα.
 11, 23. 43 λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ
 τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ
 Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες προσλαλοῦντες
 αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ
 44 Θεοῦ. Τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα
 ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.
 50, 14, 2. 45 ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν
 ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ Παύλου λαλου-
 3, 26. Mt. 10, 6. 46 μένοις βλασφημοῦντες. παρρησιασάμενοί τε ὁ
 Lk. 7, 30.
 18, 6. Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπαν Ὑμῖν ἦν ἀναγ-
 καῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ·
 ἐπειδὴ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξιόους κρίνετε
 ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς
 Is. 49, 6. 47 τὰ ἔθνη. οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος
 Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν
 τοῦ εἶναι σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἑσχάτου τῆς γῆς.
 11, 18. Ro. 8, 29. 48 ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν

38 εν τω ν. 40 επελθ. εφ υμας 41 εγω εργ. |
 ο] ω 42 αυτων παρεκ.] εκ της συναγωγης των
 Ιουδαιων, παρεκαλουν τα εθνη 43 επιμενειν 44 Θεου]
 Rm Κυριου 45 του Π. λεγομενοις, αντιλεγοντες και
 βλ. 46 τε] δε | ειπον | επειδη δε

λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τε-
ταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· διεφέρετο δὲ ὁ λόγος 49
τοῦ Κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι 50
παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς εὐσχή-
μονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπή-
γειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν,
καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. οἱ 51 18, 6. Mt. 10, 14.
δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ' αὐ-
τοὺς ἦλθον εἰς Ἰκόνιον, οἳ τὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο 52
χαρὰς καὶ Πνεύματος Ἁγίου.

Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίᾳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν 14
αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ
λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ
Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ἀπειθήσαντες 2 13, 45.
Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν
ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον 3 19, 11. He. 2, 4.
διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρ- Mk. 16, 20.
τυροῦντι ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντι
σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν.
ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν 4
ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀπο-
στόλοις. ὥς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ 5 19. 2 Ti. 3, 11.
Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ
λιθοβολῆσαι αὐτούς, συνιδόντες κατέφυγον εἰς 6 Mt. 10, 23.
τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην
καὶ τὴν περίχωρον· κακεῖ εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν. 7 11, 19, 20.
Καί τις ἀνὴρ ἀδύνατος ἐν Λύστροις τοῖς ποσὶν 8 3, 2; 9, 33.
ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὃς οὐδέ- Jn. 9, 1.
ποτε περιεπάτησεν. οὗτος ἤκουεν τοῦ Παύλου 9 3, 4. Mt. 9, 28.

48 Κυρίου] R^t Θεου 50 γυν. και τ. | τον B.
51 ποδ. αυτων 52 τε] δε
XIV, 2 απειθουντες 3 — επι 2^ο | και διδ.
7 ησαν ευαγγ. 8 εν Α. αδυν. | αυτου υπαρχων |
περιεπεπατηκει

14, 9-20 Πραξεις Αποστολων

- λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει
 10 πίστιν τοῦ σωθῆναι, εἶπεν μεγάλῃ φωνῇ Ἀνά-
 στηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. καὶ ἤλατο
 28, 6. 11 καὶ περιεπάτει. οἱ τε ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν
 Παῦλος ἐπήραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ
 λέγοντες Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέ-
 12 βησαν πρὸς ἡμᾶς, ἐκάλουν τε τὸν Βαρνάβαν
 Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ
 13 ἡγούμενος τοῦ λόγου. ὁ τε ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ
 ὄντος πρὸ τῆς πόλεως, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ
 τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν
 14 θύειν. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας
 καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν ἔξε-
 15 πήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κρίζοντες ἰ καὶ λέγοντες
 Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς
 ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ
 τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ Θεὸν ζῶντα,
 ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασ-
 17, 30. 16 σαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ὃς ἐν ταῖς παρωχη-
 μέναις γενεαῖς εἴασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι
 17 ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· καίτοι οὐκ ἁμάρτυρον αὐτὸν
 18 ἀφῆκεν ἀγαθουργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοὺς
 καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ
 19 αὐτοῖς. Ἐπῆλθαν δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ
 2 Co. 11, 25. 2 Ti. 3, 11. Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ
 λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως,
 20 νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι. κυκλωσάντων δὲ

9 πιστ. εχ. 10 μεγ. τη φ. | ηλλετο 11 τε]
 δε | ο Παυλ. 12 τον μεν B. 13 τε] δε | πολ.
 αυτων 14 ιμ. αυτων εισεπηδησαν 15 τον Θεον
 τον ζ. 17 καιτοιγε | εαυτον | αγαθοποιων | ημιν |
 ημων 19 Επηλθον | νομισαντες | τεθναται

Πραξεις Αποστολων 14, 20-15, 2

τῶν μαθητῶν αὐτὸν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. εὐαγγελιζόμενοί τε τὴν πόλιν 21 Mt. 28, 19.
ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ εἰς Ἀντιόχειαν, ἡ ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακα- 22 11, 28. 1 Th. 3, 3 Mt. 7, 14.
λοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ' ἐκκλη- 23 13, 3.
σίαν πρεσβυτέρους, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκει-
σαν. καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς τὴν 24
Παμφυλίαν, καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον 25
κατέβησαν εἰς Ἀτταλίαν, κακεῖθεν ἀπέπλευσαν 26 13, 1, 2.
εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν.
Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκ- 27 1 Co. 16, 9. 11, 18.
κλησίαν, ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως.
διέτριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς. 28

Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδί- 15 Gal. 5, 2.
δασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι Ἐὰν μὴ περιτμηθῇτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. γενο- 2 11, 30. Gal. 2, 1.
μένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καὶ τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητή-

20 αυτ. τ. μαθ. 21 ευαγγελισαμενοι | — εις 2ο 3ο
23 πρεσβ. κατ εκκλ. 24 — την 2ο 27 ανηγγειλαν
28 δε εκει

XV, 1 περιτεμνησθε | — τω 2ο 2 δε] ουν | συζη-
τησεως

15, 2-13 Πραξεις Αποστολων

- 3 ματος τούτου. Οί μὲν οὖν προπεμφθέντες
ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν τε Φοινίκην
καὶ Σαμαρίαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν
ἐθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς
14, 27. 4 ἀδελφοῖς. παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα
παρεδέχθησαν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν
ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν
5 τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. Ἐξανέ-
στησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν
Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι δεῖ περι-
τέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον
Μωϋσέως.
- 6 Συνήχθησάν τε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσ-
10, 44; 11, 15. 7 βύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. Πολλῆς
δὲ ζητήσεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν
πρὸς αὐτούς Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε
ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν ἐξελέξατο ὁ Θεὸς
διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον
8 τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. καὶ ὁ καρδιογνώ-
στης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δόνς τὸ Πνεῦμα
10, 34. 9 τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, καὶ οὐθὲν διέκρινεν
μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας
Gal. 3, 10; 5, 1. 10 τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν
Mt. 11, 30. Θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν
μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς
Gal. 2, 16. 11 ἰσχύσαμεν βαστάσαι; ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ
Eph. 2, 4-10. Κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρό-
12 πον κἀκεῖνοι. Ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ
ἤκουον Βαρνάβαν καὶ Παύλον ἐξηγουμένων ὅσα
ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν
21, 18. Gal. 2, 9. 13 δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη

3 — τε 4 Ἱερουσαλημ | ἀπεδεχθησαν | S(R) ὑπο
6 τε] δε 7 συζητήσεως | ο Θ. εν ημιν εξ. 8 αυ.,
δους αυτοις 9 ουδεν 11 — του | Ιησ. Χριστου

Ἰάκωβος λέγων Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου.
 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέ- 14 7-9.
 ψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.
 καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, 15 Am. 9, 11, 12.
 καθὼς γέγραπται

Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω 16 Jer. 12, 15.

καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυεὶδ τὴν
 πεπτωκυῖαν,

καὶ τὰ κατεστραμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω

καὶ ἀνορθώσω αὐτήν,

ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώ- 17
 πων τὸν Κύριον,

καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ
 ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς,

λέγει Κύριος ποιῶν ταῦτα ἡ γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος. 18 Is. 45, 21.

διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν 19

ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐ- 20 Gn. 9, 4.
 τοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων
 17, 10-16.

καὶ τῆς πορνείας καὶ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος.

Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς 21 13, 15.

κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ
 πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. Τότε ἔδοξε 22

τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ

ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι

εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ,

Ἰούδαν τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σίλαν,

ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, ἡ γράψαντες 23

διὰ χειρὸς αὐτῶν Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύ-

τεροι ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ

Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν

14 ἐπὶ τῷ οὐ.
 16 κατεσκαμμένα
 17 S(R) ο
 ποιῶν | ταῦτα πάντα. (18) γν. ἀπ. αἰ. ἐστὶ τῷ Θεῷ πάντα
 τα ἐργα αὐτοῦ. 20 ἀπεχ. ἀπο | κ. τοῦ πν. 22 ἐπι-
 καλουμένου Βαρσαβαν 23 αὐτ. ταδε' | καὶ οἱ ἀδελφ.

1. 24 χαίρειν. Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν
 25 ὑμῶν, οἷς οὐ διεστείλαμεθα, ¹ ἔδοξεν ἡμῖν γενο-
 μένοις ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι
 πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ
 26 καὶ Παύλῳ, ἀνθρώποις παραδεδοκόσι τὰς ψυχὰς
 αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 27 Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν
 καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλ-
 28 λοντας τὰ αὐτά. ἔδοξεν γὰρ τῷ Πνεύματι τῷ
 29 Ἁγίῳ καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν
 βάρος πλὴν τούτων τῶν ἐπάναγκες, ἀπέχεσθαι
 εἰδωλοθυτῶν καὶ αἵματος καὶ πνικτῶν καὶ πορ-
 νείας· ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε.
 Ἐρρωσθε.
 30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες κατήλθον εἰς Ἀντιό-
 χειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν
 31 ἐπιστολήν. ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ
 32 παρακλήσει. Ἰούδας τε καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ
 προφῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν
 33 τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν· ποιήσαντες δὲ
 χρόνον ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελ-
 35 φῶν πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. Παῦλος
 δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδά-
 σκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἐτέρων
 πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.
 1 Th. 3, 5. 36 Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν πρὸς Βαρνάβαν
 Παῦλος Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς

24 SR^t ἡμ. ἐξελθόντες | υμ., λεγοντες περιτεμενεσθαι
 και τηρειν τον νομον, οἱ 28 τω Αγ. Πν. | των επ.
 τουτ. 29 πνικτου 30 ηλθον 32 τε] δε
 33 πρ. τ. αποστολους. 34 SR^m εδοξε δε τω Σιλα
 επιμειναι αυτου. 36 Π. πρ. Β.

Πραξεις Αποστολων 15, 36-16, 6

ἀδελφούς κατὰ πόλιν πᾶσαν ἐν αἷς κατηγγείλα-
 μεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσιν. Βαρνάβας δὲ ἐβούλετο συνπαραλαβεῖν καὶ τὸν Ἰωάννην
 τὸν καλούμενον Μάρκον· Παῦλος δὲ ἡξίου, τὸν ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ
 συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συνπαραλαμ-
 βάνειν τοῦτον. ἐγένετο δὲ παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν τε
 Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν ἐξῆλθεν, παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου ὑπὸ
 τῶν ἀδελφῶν· διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας. Κατῆν-
 τησεν δὲ καὶ εἰς Δέρβην καὶ εἰς Λύστραν. καὶ ἰδοὺ μαθητῆς τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς
 γυναικὸς Ἰουδαίας πιστῆς πατρὸς δὲ Ἑλλήνος, ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ
 ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς
 Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἥδειςαν γὰρ ᾧ πάντες ὅτι Ἑλλήν ὁ πατὴρ αὐτοῦ
 ὑπῆρχεν. Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρέδιδον αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ
 κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ
 καθ' ἡμέραν.

Διήλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαλῆσαι

36 ἀδ. ημων | πασ. πολ. 37 εβουλευσατο | — και
 38 συμπαραλαβειν 39 δε] ουν 40 Κυρ.] Θεου
 XVI, 1 — και 1° | — εις 2° | γυν. τινος 3 απ.
 τον πατερα αυτ., οτι Ελλ. υπ. 4 παρεδιδουν | και
 των πρ. | Ιερουσαλημ 6 Διελθοντες | και την Γ.

16, 6-16 Πραξεις Αποστολων

- 7 τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν
Μυσίαν ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι,
8 καὶ οὐκ εἶασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα Ἰησοῦ· παρελ-
θόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρωάδα.
9 καὶ ὄραμα διὰ νυκτὸς τῷ Παύλῳ ὤφθη, ἀνὴρ
Μακεδὼν τις ἦν ἐστὼς καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ
λέγων Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν.
10 ὥς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν
ἐξελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι
προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Θεὸς εὐαγγελίσασθαι
αὐτούς.
11 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ Τρωάδος εὐθυδρομήσα-
μεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰς Νέαν
12 πόλιν, ἡ καλεῖθαι εἰς Φιλίππους, ἣτις ἐστὶν
πρώτη τῆς μερίδος Μακεδονίας πόλις, κολωνία.
Ἡμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας
13 τινάς. τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν
ἔξω τῆς πύλης παρὰ ποταμὸν οὗ ἐνομίζομεν
προσευχὴν εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς
Jn. 6, 44. 14 συνελθούσαις γυναῖξιν. καὶ τις γυνὴ ὀνόματι
Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβο-
μένη τὸν Θεόν, ἥκουεν, ἣς ὁ Κύριος διήνοιξεν
τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ
15 Παύλου. ὥς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς,
παρεκάλεσεν λέγουσα Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν
τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου
19, 24. 16 μένετε· καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ
πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχήν, παιδίσκην

6 (Ασια,) 7 -δε | εις] κατα | πορευεσθαι |
-Ιησου 9 δια της ν. ωφθη τ. Π. | τις ην Μακ. |
SR -και 2° 10 την Μακ. | Θεος] Κυριος 11 δε 1°]
SR ουν | απο της Τρ. | δε 2°] τε | Νεαπολιν 12 εκειθεν
τε | (R μεριδος,) | της Μακ. 13 πυλ.] πολεως |
ενομιζετο προσευχη 14 (R πορφυροπωλις,) | υπο
του Π. 15 μεινατε 16 -την

τινὰ ἔχουσιν πνεῦμα Πύθωνα ὑπαντῆσαι ἡμῖν,
 ἣτις ἐργασίαν πολλὴν παρέιχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς
 μαντευομένη. αὕτη κατακολουθοῦσα τῷ Παύλῳ 17 Mk. 1, 24, 31
 καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι
 δούλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες κατ-
 αγγέλλουσιν ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας. τοῦτο δὲ 18 19, 13.
 ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. διαπονηθεὶς δὲ Παῦ-
 λος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπεν Παραγ-
 γέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν
 ἀπ' αὐτῆς· καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. Ἰδόντες 19
 δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς
 ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ
 τὸν Σίλαν εἴλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς
 ἄρχοντας, καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρα- 20 17, 6. 1 K. 18, 17.
 τηγοῖς εἶπαν Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν
 ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες,¹ καὶ καταγ- 21
 γέλλουσιν ἔθνη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι
 οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσιν. καὶ συνεπέστη ὁ 22 2 Co. 11, 25.
 ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρῆξαντες
 αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίσειν, πολλὰς δὲ 23
 ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακὴν,
 παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν
 αὐτούς· ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν ἔβαλεν 24
 αὐτούς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας
 ἡσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον. Κατὰ δὲ τὸ 25
 μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι
 ὕμνου τὸν Θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμοι·
 ἄφνω δὲ σεισμός ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι 26
 τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου· ἠνεώχθησαν δὲ πα-
 ραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ
 ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ 27

16 Πυθωνος απαντησαι 17 κατακολουθησασα
 18 ο Π. | εν τω ον. 20 ειπον 23 δε] S(R) τε
 24 ειληφως | αυτ. ησφ. 26 ανεωχθησαν τε

16, 27—39 Πραξεις Αποστολων

- ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασά-
 μενος τὴν μάχαιραν ἤμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν,
 28 νομίζων ἐκπεφευγῆναι τοὺς δεσμίους. ἐφώνησεν
 δὲ Παῦλος μεγάλη φωνῇ λέγων Μηδὲν πράξεις
 29 σεαυτῷ κακόν, ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. αἰ-
 τήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν, καὶ ἔντρομος γενό-
 2. 37. 30 μενος προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ Σίλᾳ, καὶ
 προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη Κύριοι, τί με δεῖ
 31 ποιεῖν ἵνα σωθῶ; οἱ δὲ εἶπαν Πίστευσον ἐπὶ
 τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός
 32 σου. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
 33 σὺν πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλα-
 βὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν
 ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ
 34 αὐτοῦ ἅπαντες παραχρῆμα, ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς
 εἰς τὸν οἶκον παρέθηκεν τράπεζαν, καὶ ἡγαλλιά-
 35 σατο πανοικεῖ πεπιστευκῶς τῷ Θεῷ. Ἡμέρας
 δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς
 ῥαβδούχους λέγοντες Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους
 36 ἐκείνους. ἀπήγγειλεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς
 λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον, ὅτι Ἀπέ-
 σταλκαν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῆτε. νῦν οὖν
 22, 25. 37 ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. ὁ δὲ Παῦλος
 ἔφη πρὸς αὐτοὺς Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατα-
 κρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν
 εἰς φυλακὴν· καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν;
 οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν.
 38 ἀπήγγειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδούχοι τὰ
 ῥήματα ταῦτα. ἐφοβήθησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι
 Mt. 8, 34. 39 Ῥωμαῖοί εἰσιν, καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς,

27 — την | εμελλεν 28 φων. μεγ. ο Η. 29 κ.
 τω Σ. 31 ειπον | Κ. Ι. Χριστον 32 Θεου]
 SR^c Κυριου | συν] και 33 παντες 34 οικ. αυτου
 36 R — τουτους | απεσταλκασιν 37 εβαλον 38 ανηγ-
 γειλαν | και εφοβ. ακ.

καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως.
ἐξελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον πρὸς 40
τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελ-
φοὺς καὶ ἐξῆλθαν.

Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν 17 ^{1 Th. 2, 2.}
Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν
συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς 2
τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ σάβ-
βατα τρία διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν,
διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν 3 <sup>Lk. 24, 26. 27.
45, 46.</sup>
ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός
ἐστὶν ὁ Χριστός, ὃς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω
ὑμῖν. καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν καὶ προσε- 4
κληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλα, τῶν τε
σεβομένων Ἑλλήνων πλῆθος πολὺ, γυναικῶν τε
τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰου- 5
δαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων ἄνδρας
τινὰς πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες ἐθορύβουν
τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζή-
τουν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον· μὴ εὐρόντες 6 ^{16, 20.}
δὲ αὐτοὺς ἔσυρον Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφούς ἐπὶ
τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι Οἱ τὴν οἰκουμένην
ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρειςιν, οὓς 7 <sup>Lk. 23, 2.
Jn. 19, 12.
Ro. 16, 21.</sup>
ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι
τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσιν, βασιλέα
ἕτερον λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν. ἐτάραξαν δὲ τὸν 8
ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα, καὶ 9
λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν

39 ἐξελθεῖν της π. 40 απο] S(R) εκ | προς] εις |
ιδ. τους αδ., παρεκ. αυτους | εξηλθον

XVII, 1 - την 2ο | η συναγ. 2 διελεγετο
3 - ο 2ο 4 πολυ πλ. 5 οι απειθουντες Ιουδ. |
τιν. ανδρ. | και επιστ.] επιστ. τε | αγαγειν 6 τον
Ιασ. 7 πραττουσι | λεγ. ετ.

17, 9-18 Πραξεις Αποστολων

- 10 λοιπὼν ἀπέλυσαν αὐτούς. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως
 διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν
 Σίλαν εἰς Βέροϊαν, οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν
 Jn. 5, 39. 11 συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήρσαν· οὗτοι δὲ
 ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες
 ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ
 καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι
 12 ταῦτα οὕτως. πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπί-
 στευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν
 1 Th. 2, 14. 13 εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. Ὡς δὲ
 ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι
 καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου
 ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθον κακεῖ σαλεύοντες καὶ
 16. 1. 14 ταρασσόντες τοὺς ὄχλους. εὐθέως δὲ τότε τὸν
 Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ἕως
 ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμεινάν τε ὁ τε Σίλας καὶ
 15 ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον
 ἤγαγον ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς
 τὸν Σίλαν καὶ τὸν Τιμόθεον ἵνα ὡς τάχιστα
 ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξήρσαν.
 16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοῦ τοῦ
 Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
 17 θεωροῦντος κατείδωλον οὔσαν τὴν πόλιν. διε-
 λέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις
 καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πάσαν
 1 Co. 4, 12. 18 ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ
 καὶ τῶν Ἐπικουρίων καὶ Στωϊκῶν φιλοσόφων
 συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἔλεγον· Τί ἂν θέλοι
 ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δὲ Ἑένων δαι-
 μονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν Ἰησοῦν

10 δια της ν. 13 (R κακει,) | — και ταρασσ.
 14 εως] ως | υπεμενον δε 15 καθ:στωντες | ηγ.
 αυτον | — τον 3^ο 16 θεωρουντι 18 — και 1^ο | και
 των Στωϊκων

καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο. ἐπιλαβόμενοι 19
 δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγαγον, λέγοντες
 Δυνάμεθα γινῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ
 λαλουμένη διδαχὴ; ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις 20
 εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γινῶναι τίνα
 θέλει ταῦτα εἶναι. Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ 21
 ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον ἠικαίρουν ἢ
 λέγειν τι ἢ ἀκούειν τι καινότερον. Σταθεῖς δὲ 22
 Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου ἔφη Ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους
 ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν 23
 τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὔρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπε-
 γέγραπτο ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕΩ. ὃ οὖν ἀγνοοῦντες
 εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. ὁ Θεὸς 24
 ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ,
 οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων Κύριος οὐκ ἐν
 χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν 25
 ἀνθρωπίνων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος,
 αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα·
 ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατ- 26
 οικεῖν ἐπὶ παντὸς προσώπου τῆς γῆς, ὀρίσας
 προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς
 κατοικίας αὐτῶν, ἵζητεῖν τὸν Θεόν, εἰ ἄρα γε 27
 ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὔροιεν, καί γε οὐ
 μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. ἐν 28
 αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς
 καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν

1 K. 8, 27.
Is. 42, 5.
Mt. 11, 25.
7, 48.

Ps. 50, 12.

Dt. 32, 8.

Is. 55, 6.

Ps. 145, 18.
Jer. 23, 24.

Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.

γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν 29

Gn. 1, 27.
Is. 40, 18.
19, 26. 1 Co. 12, 2.

18 αυτοις ευηγγ. 19 δε] τε 20 τι αν θελοι
 21 ευκαιρουν | η ακ. τι] και ακ. 22 ο Π. 23 (R^t
 θεω R^m Θεω) | ο] ον | τουτον 24 Κυρ. υπ. 25 αν-
 θρωπων 26 εν. αιματος | επι παν το προσωπον |
 προτεταγμενους 27 Θεον] Κυριον | καιτοιγε

- νομίζειν, χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ Θεῖον εἶναι
 22. 14, 16. 30 ὅμοιον. τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπερ-
 1.k. 24, 47. ιδὼν ὁ Θεὸς τὰ νῦν ἀπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις
 Sir. 28, 7.
 Ps. 9, 8; 96, 13; 31 πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, καθότι ἔστησεν ἡμέραν
 98, 9. ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ,
 10, 42. Ro. 10, 14. ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὤρισεν, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν ἀνα-
 32 στήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ἀκούσαντες δὲ ἀνά-
 33 ἄκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν. οὕτως
 34 ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ
 ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ
 Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγεΐτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δά-
 μαρις καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.
 18 Μετὰ ταῦτα χωρισθεὶς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν
 Ro. 16, 3. 2 εἰς Κόρινθον. καὶ εὗρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι
 Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυ-
 θότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα
 αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι
 20, 34. 1 Co. 4, 12. 3 ἦλθεν αὐτοῖς, καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμενεν
 παρ' αὐτοῖς, καὶ ἡργάζοντο· ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ
 4 τῇ τέχνῃ. διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ
 πᾶν σάββατον, ἔπειθ' ἐν τε Ἰουδαίοις καὶ Ἑλληνας.
 17, 14, 15. 5 Ὡς δὲ κατήλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὃ τε Σίλας
 καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος,
 διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν Χριστὸν
 13, 46, 51. 20, 26. 6 Ἰησοῦν. ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφη-
 μούντων ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια εἶπεν πρὸς

29 (SR^m θειον) 30 SRⁱ παραγγελλει | παντας]
 πασι 31 διοτι 32 ειπον | σου παλ. περι τουτ.
 33 και ουτ.

XVIII, 1 Μετα δε | χωρ. ο Παυλος 2 απο 2^ο] εκ
 3 ειργαζετο | την τεχνην 5 λογ.] πνευματι | —ειναι

αὐτοὺς Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν·
καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύ-
σομαι. καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν 7
τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου σεβομένου τὸν Θεόν,
οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος 8 1 Co. 1, 14
δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν τῷ Κυρίῳ σὺν
ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων
ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. Εἶπεν δὲ 9 1 Co. 2, 3.
ὁ Κύριος ἐν νυκτὶ δι' ὁράματος τῷ Παύλῳ Μὴ
φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσης, ¹ διότι ἐγώ 10
εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι τοῦ κα-
κῶσαί σε, διότι λαὸς ἐστὶ μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει
ταύτῃ. Ἐκάθισεν δὲ ἑνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ δι- 11
δάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Γαλλίω- 12
νος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν
ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἤγαγον
αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγοντες ὅτι Παρὰ τὸν νόμον 13
ἀναπείθει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν
Θεόν. μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ 14 25, 18--20.
στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους Εἰ
μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιούργημα πονηρόν, ὃ
Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἀνέσχόμην ὑμῶν· εἰ δὲ 15 Jn. 18, 31.
ζητήματά ἐστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ
νόμον τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὅψεσθε αὐτοί· κριτὴς ἐγὼ
τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς 16
ἀπὸ τοῦ βήματος. ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες Σω- 17 1 Co. 1, 1.
σθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν
τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ
ἔμελεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας 18 21, 24.
ικανάς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς Nu. 6, 9, 18.

6 (R εγω*) 7 R Τιτου S—Τιτ. 9 δι ορ. εν ν.
11 δε] τε 12 ανθυπατενοντος 13 ουτ. αναπ.
14 μεν ουν ην | ηνεσχομην 15 ζητημα | κρ. γαρ
17 παντ. οι Ελληνες

- τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας,
 κειράμενος ἐν Κενχρεαῖς τὴν κεφαλὴν· εἶχεν γὰρ
 19 εὐχὴν. κατήντησαν δὲ εἰς Ἔφεσοι, κακείνους
 κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συνα-
 20 γωγὴν διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις. ἐρωτώντων δὲ
 αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μείναι οὐκ ἐπένευσεν,
 21 ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ εἰπὼν Πάλιν ἀνακάμψω
 πρὸς ὑμᾶς τοῦ Θεοῦ θέλοντος, ἀνήχθη ἀπὸ τῆς
 22 Ἐφέσου, καὶ κατελθὼν εἰς Καισαρίαν, ἀναβὰς
 καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς
 23 Ἀντιόχειαν, καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν,
 διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ
 Φρυγίαν, στηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.
 24 Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι, Ἀλεξαν-
 δρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς
 25 Ἔφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. οὗτος ἦν
 κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων τῷ
 πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ
 τοῦ Ἰησοῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα
 26 Ἰωάννου· οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ
 συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Πρίσκιλλα καὶ
 Ἀκύλας προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον
 27 αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ. βουλομένου
 δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψόμενοι
 οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι
 αὐτόν· ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς
 28 πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος· εὐτόνως γὰρ τοῖς
 Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς διὰ
 τῶν γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

18 την κεφ. εν Κεγχρ. 19 κατηντησε | διελεχθη
 20 μειν. παρ αυτοις 21 αλλ απεταξατο αυτοις, ειπων,
 Δει με παντως την εορτην την ερχομενην ποιησαι εις
 Ιεροσολυμα· παλιν δε ανακ. | θελοντος. και αν.
 23 επιστηριζων 25 Ιησου] Κυριου 26 Ακ. και
 Πρ. | την του Θεου οδ. 28 (SR^t δημοσια, R^m, δημοσια)

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι ἐν 19
 Κορίνθῳ Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη
 ἔλθειν εἰς Ἐφεσον καὶ εὑρεῖν τινας μαθητάς,
 εἶπέν τε πρὸς αὐτούς· Εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἐλάβετε 2 2, 38.
 πιστεύσαντες; οἱ δὲ πρὸς αὐτόν· Ἄλλ' οὐδ' εἰ
 Πνεῦμα Ἅγιον ἔστιν ἠκούσαμεν. εἶπέν τε Εἰς 3
 τί οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπαν· Εἰς τὸ Ἰωάννου
 βάπτισμα. εἶπεν δὲ Παῦλος· Ἰωάννης ἐβάπτισεν 4 Mt. 3, 11.
 βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχό-
 μενον μετ' αὐτόν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν εἰς
 τὸν Ἰησοῦν. ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς 5
 τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς 6 8, 17; 10, 44. 46.
 τοῦ Παύλου χεῖρας ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
 ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ ἐπροφή-
 τευον. ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὥσεί δώδεκα. 7
 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο 8
 ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων περὶ τῆς
 βασιλείας τοῦ Θεοῦ. ὥς δέ τινες ἐσκληρύνοντο 9 2 Ti. 1, 15, 9, 2.
 καὶ ἠπείθουν κακολογοῦντες τὴν Ὅδον ἐνώπιον
 τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς
 μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ
 Τυράννου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε 10
 πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι
 τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας.
 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ὁ Θεὸς ἐποίει διὰ 11 14, 3.
 τῶν χειρῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενούν- 12 5, 15.
 τας ἀποφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια
 ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς
 νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι.

XIX, 1 Εφεσον· και ευρων 2 — τε | δε ειπον |
 ουδε 3 τε προς αυτους | ειπον 4 Ιω. μεν | Χριστον
 Ιησ. 6 τας χειρ. | προεφητευον 7 δεκαδυο
 8 SR τα περι 9 Τυρ. τινος 10 Κυρ. Ιησου
 11 εποι. ο Θεος 12 επιφερεσθαι | εξερχεσθαι απ
 αυτων

19, 13-22 Πραξεις Αποστολων

- 1 Jk. 9, 49. 13 Ἐπεχείρησαν δέ τινες καὶ τῶν περιερχομένων
Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας
τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ λέγοντες Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν
14 Παῦλος κηρύσσει. ἦσαν δέ τινος Σκευᾶ Ἰουδαίου
15 ἀρχιερέως ἐπτά υἱοὶ τοῦτο ποιοῦντες. ἀποκριθὲν
δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν αὐτοῖς Τὸν Ἰη-
σοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς
16 δὲ τίνας ἐστέ; καὶ ἐφαλόμενος ὁ ἄνθρωπος ἐπ'
αὐτούς, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, κατα-
κυριεύσας ἀμφοτέρων ἴσχυσεν κατ' αὐτῶν, ὥστε
γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ
5, 5, 11. 17 οἴκου ἐκείνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν
Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν
Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς,
καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ·
18 πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολο-
γούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν.
19 ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνενέγκαν-
τες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ
συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου
6, 7; 12, 24. 20 μυριάδας πέντε. Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ Κυρίου
ὁ λόγος ηὔξανεν καὶ ἴσχυεν.
- 23, 11. Ro. 1, 13. 21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν
τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν
πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰπὼν ὅτι Μετὰ τὸ
17, 14. Ro. 16, 23. 22 γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. ἀπο-
στείλας δὲ εἰς Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων
αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἑραστον, αὐτὸς ἐπέσχειν

13 και] απο | (R Ιουδαιων,) | Ορκιζομεν | ο Παυλ.
14 τινες υιοι Σκ. | υιοι] οι 15 - αυτοις 16 εφελ-
λομενος | επ αυτ. ο ανθρ. | και κατακ. | αμφ.] αυτων
20 ο λογ. του Κυρ. 21 Ιερουσαλημ 22 εις την Μ.

Πραξεις Αποστολων 19, 22-34

χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν 23 ^{9. 2 Co. 1, 8, 9.}
 καιρὸν ἐκείνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς Ὁδοῦ.
 Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν 24 ^{16, 16.}
 ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τεχνί-
 ταις οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν, οὓς συναθροίσας καὶ 25
 τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας εἶπεν Ἄνδρες,
 ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία
 ἡμῖν ἐστίν, καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον 26 ^{17, 29.}
 Ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος
 οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι
 οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον 27
 δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν
 ἔλθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος
 ἱερὸν εἰς οὐθέν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθαι-
 ρεῖσθαι τῆς μεγαλειότητος αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία
 καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. ἀκούσαντες δὲ καὶ 28
 γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον λέγοντες Με-
 γάλη ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων. καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις 29 ^{20, 4.}
 τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ
 θέατρον, συναρπάσαντες Γαῖον καὶ Ἀρίσταρχον
 Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. Παύλου δὲ 30
 βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἶων
 αὐτὸν οἱ μαθηταί· τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, 31
 ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρε-
 κάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. ἄλλοι 32
 μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία
 συνεκχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος
 ἔνεκα συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου συνε- 33
 βίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων αὐτὸν τῶν
 Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα
 ᾗηελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δῆμῳ. ἐπιγνόντες δὲ 34

24 εργ. ουκ ολ. 25 ημων 27 ουδεν | την
 μεγαλειότητα 29 της] ολη | του Παυλ. 30 του
 δε Π. 32 ενεκεν 33 προεβιβασαν 34 επιγοντων

ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων,
ὥς ἐπὶ ὥρας δύο κράζοντες Μεγάλῃ ἢ Ἄρτεμις
35 Ἐφεσίων. καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν
ὄχλον φησὶν Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν
ἀνθρώπων ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν
νεωκόρον οὔσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ
36 διοπετοῦς; ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον
ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν
37 προπετεὲς πράσσειν. ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας
τούτους οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας
38 τὴν θεὸν ἡμῶν. εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ
σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσι πρὸς τινα λόγον,
ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλεί-
39 τωσαν ἀλλήλοις. εἰ δέ τι περαιτέρω ἐπιζητεῖτε,
40 ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ γὰρ
κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς
σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, περὶ οὗ οὐ
δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον περὶ τῆς συστρο-
φῆς ταύτης. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν
ἐκκλησίαν.

20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον μετα-
πεμφάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ παρα-
καλέσας, ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν πορεύεσθαι εἰς
2 Μακεδονίαν. διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ
παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν
3 Ἑλλάδα, ¹ ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης
ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι
ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τοῦ

34 κραζοντων 35 ανθρωπος | μεγ. θεας Αρτ. |
(Διοπετους) 36 πραττειν 37 θεαν υμων 38 πρ.
τιν. λογ. εχ. | αγόραιοι 39 SR περι ετερων 40 — οὐ |
— περι 3^ο

XX, 1 μεταπ.] προσκαλεσαμενος | — παρακαλεσας, |
πορευθηναι | εις την Μ. 3 αυτ. επιβ. | γνωμη

ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. συνείπετο δὲ 4 17, 10. 19, 29.
 αὐτῷ Σώπατρος Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονι-
 κέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σέκουνδος, καὶ Γάιος
 Δερβαῖος καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς καὶ
 Τρόφιμος· οὗτοι δὲ προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν 5 16, 8.
 Τρῳάδι· ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας 6
 τῶν ἁζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἦλθομεν πρὸς
 αὐτοὺς εἰς τὴν Τρῳάδα ἄχρι ἡμερῶν πέντε, ὅπου
 διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτὰ. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν 7 1 Co. 16, 2
 σαββάτων συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον ὁ 2, 42, 46.
 Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ
 ἐπαύριον, παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι με-
 σονυκτίου. ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ 8
 ὑπερώῳ οὗ ἡμεν συνηγμένοι. καθεζόμενος δέ 9
 τις νεανίας ὀνόματι Εὐτυχὸς ἐπὶ τῆς θυρίδος,
 καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ, διαλεγόμενου τοῦ
 Παύλου ἐπὶ πλείον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου
 ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστεγού κάτω καὶ ἦρθη νεκρός.
 καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συν- 10 1 K. 17, 21.
 περιλαβὼν εἶπεν Μὴ θορυβεῖσθε· ἡ γὰρ ψυχὴ
 αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας 11
 τὸν ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε ὀμι-
 λήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. ἤγαγον δὲ 12
 τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.
 Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν 13
 ἐπὶ τὴν Ἀσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν
 τὸν Παῦλον· οὕτως γὰρ διατεταγμένος ἦν,
 μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. ὥς δὲ συνέβαλλεν ἡμῖν 14
 εἰς τὴν Ἀσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἦλθομεν εἰς
 Μιτυλήνην· κακεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ 15

4 SR^t αυτω αχρι της Ασιας | —Πυρρου | (Σεκουῖνδος)
 5 —δε | R^m προσελθοντες 6 οπου] ου 7 ημων]
 των μαθητων | του κλ. 8 ημεν] ησαν 9 καθημενος
 11 —τον 13 επι 2^ο] εις | ην διατετ. 14 συνεβαλεν

20, 15-24 Πραξεις Αποστολων

- κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου, τῇ δὲ ἑτέρα παρε-
βάλομεν εἰς Σάμον, τῇ δὲ ἐχομένη ἦλθομεν εἰς
18, 21. 16 Μίλητον. κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι
τὴν Ἐφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτρι-
βῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδεν γάρ, εἰ δυνατόν εἴη
αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς
Ἱεροσόλυμα.
- 17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἐφεσον
μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας.
- 18, 19; 19, 10. 18 ὥς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς
ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην
εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον
3. 19 ἐγενόμην, δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης τα-
πεινοφροσύνης καὶ δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν
συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων,
20 ὥς οὐδὲν ὑπεστείλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ
ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ
21 κατ' οἴκους, διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ
Ἑλλήσιν τὴν εἰς Θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν εἰς
- 19, 21. 22 τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν. καὶ νῦν ἰδοὺ δεδε-
μένος ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ,
9, 16; 21, 4. 11. 23 τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντα ἐμοὶ μὴ εἰδώς, ἢ πλὴν
ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύ-
ρεταί μοι λέγον ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις με μέ-
21, 13. 24 νουσιν. ἀλλ' οὐδενὸς λόγου ποιοῦμαι τὴν ψυχὴν
τιμίαν ἐμαυτῷ ὥς τελειώσω τὸν δρόμον μου καὶ
τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,
διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ

15 ἀντικρὺ | SR^m Σαμον· και μειναντες εν Τρωγυλ-
λιω, τη | —δε 2^ο 16 ἐκρивε | ειη] ην 19 και
πολλων δακ. 21 εις τον Θ. | πιστ. την εις | SR^c Ιησ.
Χριστον 22 ἐγω δεδεμ. | μοι 23 —μοι | με και
θλ. 24 λογον | ποι., ουδε εχω την ψ. μου | τελειωσαι |
μου μετα χαρας

Θεοῦ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε 25
 τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διήλθον
 κηρύσσων τὴν βασιλείαν. διότι μαρτύρομαι ὑμῖν 26 18, 6.
 ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς εἰμι ἀπὸ τοῦ
 αἵματος πάντων· οὐ γὰρ ὑπεστείλामην τοῦ μὴ 27
 ἀναγγεῖλαι πάσαν τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ὑμῖν.
 προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ 28 Ps. 74, 2.
 ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, 1 Th. 4, 16.
 ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιποιή- 1 P. 5, 2.
 σατο διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου. ἐγὼ οἶδα ὅτι 29 Mt. 7, 15; 10, 16.
 εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς Jn. 10, 12.
 εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, καὶ ἐξ 30 1 Jn. 2, 19.
 ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες δι- Gal. 4, 17.
 εστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω
 ἑαυτῶν. διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριε- 31 Mk. 13, 35. 37.
 τίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ 1 Th. 2, 11.
 δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. καὶ τὰ νῦν 32 Dt. 33, 3.
 παρατίθεμαι ὑμᾶς τῷ Κυρίῳ καὶ τῷ λόγῳ τῆς
 χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ
 δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν.
 ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύ- 33 Mt. 10, 8.
 μησα· αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεαῖαις μου καὶ 34 1 Co. 9, 12.
 τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὐται. 1 S. 12, 3.
 πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ 35 18, 3. 1 Co. 4, 12.
 ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν 1 Th. 2, 9.
 τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς
 εἶπεν Μακάριόν ἐστιν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμ-
 βάνειν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεῖς τὰ γόνατα αὐτοῦ 36 21, 5.

25 βασ. του Θεου 26 διο | ειμι] εγω 27 υμ.
 πασ. τ. β. τ. θ. 28 προσ. ουν | Θεου] R^m Κυριου |
 δια του ιδ. αιμ. 29 εγω γαρ οιδ. τουτο 30 οπ. αυτων
 32 υμ., αδελφοι, | Κυρ.] SR^t Θεω | εποικοδομησαι | την]
 υμιν 34 αυτοι δε 35 διδ. μαλλ. 36 (SR
 αυτου,)

- 21, 6. Ro. 16, 16. 1 P. 5, 14. 37 σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. ἱκανὸς δὲ κλαυθ-
μὸς ἐγένετο πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν
25. 38 τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, ὁδυνώ-
μενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι
μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέ-
πεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.
21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπα-
σθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς
τὴν Κῶ, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον κάκειθεν εἰς
2 Πάταρα· καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς
3 Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ἀναφάναντες
δὲ τὴν Κύπρον καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον
ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήλθομεν εἰς Τύρον·
ἐκεῖσε γὰρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν
11, 12. 20, 22. 4 γόμον. ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν
αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον
διὰ τοῦ Πνεύματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα.
20, 36. 5 ὅτε δὲ ἐγένετο ἐξαρτίσαι ἡμᾶς τὰς ἡμέρας, ἐξελ-
θόντες ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων
σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ
θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμενοι
6 ἁψησασάμεθα ἀλλήλους, καὶ ἐνέβημεν εἰς τὸ
πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.
7 Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου
κατηντήσαμεν εἰς Ἡτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι
τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐ-
8 τοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες ἤλθομεν εἰς
Καισαρίαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλ-
ίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ,

37 εγεν. κλ.

XXI, 1 Κων

3 αναφανέντες | κατηχθημεν | ην
το πλ. 4 και ανευρ. τ. | αναβαινειν | Ιερουσαλημ
5 ημ. εξαρτ. | προσηυξαμεθα. 6 και ασπασαμενοι
αλλ., επεβημεν 8 εξελθ. οι περι τον Παυλον | του
οντος

ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες 9 2, 17.
 τέσσαρες παρθένοι προφητεύουσαι. Ἐπιμενόν- 10 11, 28.
 των δὲ ἡμέρας πλείους κατῆλθén τις ἀπὸ τῆς
 Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἀγαβος, καὶ ἐλθὼν 11 20, 23.
 πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου,
 δήσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν
 Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον Τὸν ἄνδρα οὗ
 ἐστίν ἡ ζώνη αὕτη οὕτως δήσουσιν ἐν Ἱερου-
 σαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας
 ἐθνῶν. ὥς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν 12 Mt. 16, 12.
 ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν
 εἰς Ἱερουσαλὴμ. τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος Τί 13 20, 24.
 ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν
 καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι ἀλλὰ καὶ
 ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐτοίμως ἔχω ὑπὲρ
 τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. μὴ πειθομένου 14 Mt. 26, 39.
 δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες Τοῦ Κυρίου τὸ Jn. 21, 18
 θέλημα γινέσθω.

Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι 15
 ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα· συνῆλθον δὲ καὶ 16
 τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρίας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες
 παρ' ᾧ ξενισθῶμεν Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ
 μαθητῇ. Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα 17
 ἀσμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. τῇ δὲ 18 15, 13. Gal. 1, 19.
 ἐπιούσῃ εἰσῆει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον,
 πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. καὶ 19
 ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγείτο καθ' ἐν ἑκάστον
 ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς δια-
 κονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν 20 15, 1.

9 παρθ. τεσσ. 10 δε ημων 11 δησ. τε αυτου
 τας χ. κ. τ. ποδ. 13 τοτε απεκρ.] απ. δε 14 Το
 θελ. του Κ. γενεσθω 15 αποσκευασαμενοι | Ιερου-
 σαλημ 17 εδεξαντο

21, 20—28 Πραξεις Αποστολων

- Θεόν, εἰπὴν τε αὐτῷ Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν·
- 16, 3. Ro. 10, 4. 21 κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα
- 22 μηδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν. | τί οὖν ἐστιν; πάν-
- 23 τως ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν ποίησον ὃ σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν
- 18, 18. 24 ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν· τούτους παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ξυρήσονται τὴν κεφαλὴν, καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ὦν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδὲν ἐστιν, ἀλλὰ
- 15, 20. 29. 25 στοιχεῖς καὶ αὐτὸς φυλάσσωσιν τὸν νόμον. περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό τε εἰδωλόθυ-
- Nu. 6, 1—20. 26 τον καὶ αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ πορνείαν. τότε 1 Co. 9, 20. ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ ἐχομένῃ 1 Mc. 3, 49, 50. ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς εἰσῆγει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἢ προσφορά.
- 27 Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἐπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλαν
- 6, 13. Ezk. 44, 7. 28 ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, κράζοντες Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχῇ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἑλλήνας

20 Θεον] Κυριον | ειπον | εν τ. Ι.] Ιουδαιων 22 παντ. δει πληθος συνελθειν· ακ. γαρ 24 ξυρησωνται | γνωσι | τον νομ. φυλ. 25 R^m απεστειλαμεν | κριν. μηδεν τοιουτον τηρειν αυτους, ει μη φυλ. | κ. το αιμ. 26 (SR^c, τη εχ. ημερα R^m τη εχ. ημερα,) 27 επεβαλον τ. χ. επ αυτ. 28 πανταχου

εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἅγιον
τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ προεωρακοῦτες Τρόφιμον 29 20, 4. 2 Ti. 4, 20.
τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον
ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. ἐκινήθη 30
τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ,
καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἶλκον αὐτὸν ἔξω
τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.
Ζητούντων τε αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις τῷ 31
χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι ὅλη συνχύνεται Ἱερου-
σαλήμ· ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ 32
ἐκατοντάρχας κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς· οἱ δὲ ἰδόν-
τες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο
τύπτοντες τὸν Παῦλον. τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος 33 11. 20, 23.
ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἀλύσει
δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ τί ἐστιν πεποιη-
κώς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ· 34
μὴ δυναμένου δὲ αὐτοῦ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ
τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν
παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθ- 35
μούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρα-
τιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου· ἠκολούθει γὰρ 36 22, 22. Lk, 23, 18.
τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρίζοντες Αἶρε αὐτόν.
Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ 37
Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν
τι πρὸς σέ; ὁ δὲ ἔφη Ἑλληνιστὶ γινώσκεις;
οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν 38 5, 36. 37.
ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον
τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων; εἶπεν 39 9, 11.
δὲ ὁ Παῦλος Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος,
Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολί-

31 τε] δε | S συγκεχυται R συγχυνεται 32 εκατον-
ταρχους 33 τις αν 34 εβων | δυναμενος δε γν.
36 κρζον 39 (, Ταρσευς,) S Ταρσευς, R , Ταρσευς) |
(R Κιλικιας,)

της· δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλήσαι πρὸς
 40 τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος
 ἐστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισεν τῇ χειρὶ
 τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώ-
 νησεν τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ λέγων

7, 2; 13, 26 22 *Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου

21, 40. 2 τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. — ἀκούσαντες
 δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς

3-21: 3 μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. καὶ φησὶν — Ἐγώ

9, 1 20;
 26, 9-20.

5, 34. Ro. 10, 12.

εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς
 Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,
 παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ πεπαιδευμένος κατὰ
 ἀκρίβειαν τοῦ πατρώου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων

8, 3. 4 τοῦ Θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον· ὃς

ταύτην τὴν Ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων
 καὶ παραδιδὼς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυ-
 5 ναῖκας, ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν
 τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξά-
 μενος, πρὸς τοὺς ἀδελφούς εἰς Δαμασκὸν ἐπο-
 ρευόμεν, ἄξων καὶ τοὺς ἐκείσε ὄντας δεδεμένους

6 εἰς Ἱερουσαλὴμ ἵνα τιμωρηθῶσιν. Ἐγένετο δέ μοι
 πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσ-
 ημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιεστράφαι
 7 φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ, ἔπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ

ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με
 8 διώκεις; Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην Τίς εἰ, Κύριε; εἶπέν
 τε πρὸς ἐμέ Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν

Sap. 18, 1.

9 σὺ διώκεις. οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς
 ἐθεάσαντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦν-
 10 τός μοι. εἶπον δέ Τί ποιήσω, Κύριε; ὁ δὲ Κύριος
 εἶπεν πρὸς με Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν,

XXII, 1 νυν 3 Ἐγὼ μὲν | (ταυτη παρα) |
 (SR Γαμαλιηλ,) 7 επεσον 8 προς με 9 εθεασ.,
 και εμφοβοι εγενοντο.

καὶ ἐκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακται
 σοι ποιῆσαι. ὥς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης 11
 τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν
 συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν. Ἀνανίας 12
 δέ τις, ἀνὴρ εὐλαβῆς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρού-
 μενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων,
 ἐλθὼν πρὸς ἐμὲ καὶ ἐπιστὰς εἶπέν μοι Σαοῦλ 13
 ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. καὶ γὰρ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα
 εἰς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων 14 3, 14.
 ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ
 καὶ ἰδεῖν τὸν Δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ
 στόματος αὐτοῦ, ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς 15
 πάντας ἀνθρώπους ὧν ἐώρακας καὶ ἤκουσας. καὶ 16 2 Ti. 2, 22.
 νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι
 τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα
 αὐτοῦ. Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερου- 17 9, 26; 11, 30.
 σαλήμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ Gal. 1, 18, 19.
 γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά 18
 μοι Σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ,
 διότι οὐ παραδέχονται σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ.
 καὶ γὰρ εἶπον Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ 19 4.
 ἡμὴν φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς
 τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ· καὶ ὅτε ἐξεχύνετο τὸ 20 7, 58; 8, 1.
 αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἡμὴν
 ἐφeskτῶς καὶ συνευδοκῶν καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια
 τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. καὶ εἶπεν πρὸς με 21 9, 15; 13, 2.
 Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε.
 Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ 22 21, 36.
 ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες Αἶρε ἀπὸ τῆς
 γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν.
 κραυγαζόντων τε αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια 23

12 ευσεβης 13 προς με 16 αυτου] του Κυριου
 18 την μαρτ. 20 εξεχειτο | συνευδ. τη ανααιρεσει
 αυτου, και 22 καθηκον 23 τε] δε

22, 23-23, 3 Πραξεις Αποστολων

- 24 καὶ κοινορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν αἶρα, ἐκέλευσεν
ὁ χιλιάρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν,
εἶπας μαστίξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῶ δι'
16, 37; 23, 27. 25 ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὥς δὲ προέ-
τειναν αὐτὸν τοῖς ἱμαῖσιν, εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα
ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ
26 ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίξαι; ἀκούσας δὲ ὁ
ἐκατοντάρχης προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν
λέγων Τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος
27 Ῥωμαῖός ἐστιν. προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν
αὐτῷ Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖός εἶ; ὁ δὲ ἔφη Ναί.
28 ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλιάρχος Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου
τὴν πολιτείαν ταύτην ἔκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος
29 ἔφη Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. εὐθέως οὖν ἀπέ-
στησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν·
καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός
ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς.
- 30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γινῶναι τὸ ἀσ-
φαλές, τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων,
ἔλυσεν αὐτόν, καὶ ἐκέλευσεν συνελθεῖν τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ συνέδριον, καὶ καταγαγὼν
22, 1. 24, 16. 23 τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς. ἀτενίσας δὲ ὁ
Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ
πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ
Jn. 18, 22, 23. 2 ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας
ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ
3 στόμα. τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν Τύπτειν
σε μέλλει ὁ Θεός, τοίχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθη-
κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κε-

Mt. 23, 27.
Ezk. 13, 10-15.
Lv. 19, 15.

24 αυτ. ο χιλ. αγεσθαι | ειπων 25 προετεινεν
26 εκατονταρχος | απηγγ. τω χιλ. | Ορα τι μ. ποιειν
27 ει συ 28 δε] τε 29 ην αυτον 30 υπο]
παρα | αυτον απο των δεσμων | ελθειν | παν] ολον | συν.
αυτων

λεύεις με τύπτεσθαι; οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν 4
 Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς; ἔφη τε ὁ Παῦλος 5 Ex. 22, 28.
 Οὐκ ᾔδεις, ἀδελφοί, ὅτι ἔστιν ἀρχιερεύς· γέγραπται
 γὰρ ὅτι Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἔρεῖς κακῶς.
 γινούς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδου- 6 4, 2; 22, 3; 26, 5.
 καίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων ἔκραζεν ἐν τῷ
 συνεδρίῳ Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι,
 υἱὸς Φαρισαίων· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως
 νεκρῶν κρίνομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος 7
 ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων,
 καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. Σαδδουκαῖοι γὰρ λέ- 8 Mt. 22, 23.
 γουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν μήτε ἄγγελον μήτε
 πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφοτέρα.
 ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες τινὲς 9 25, 26. 5, 39.
 τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διε-
 μάχοντο λέγοντες Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ
 ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ
 ἄγγελος; Πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως φοβηθεὶς 10
 ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν,
 ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβὰν ἄρπάσαι αὐτὸν
 ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν.
 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπεν 11 18, 9., 19, 21;
23, 16, 23.
 Θάρσει· ὥς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς
 Ἱερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυ-
 ρῆσαι. Γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντες 12
 συστροφὴν οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέ-
 γοντες μήτε φαγεῖν μήτε πίνειν ἕως οὗ ἀποκτεί-
 νωσιν τὸν Παῦλον. ἦσαν δὲ πλείους τεσσαεράκοντα 13
 οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι· οὔτινες 14 Jn. 18, 2, 3.

XXIII, 4 ειπον 5 (ἐστίν) | — σι 2° 6 εκραζεν |
 υι. Φαρισαιου | εγω κριν. 7 S λαλησαντος R ειποντος |
 και των Σ. 8 μεν γαρ | μηδε αγγ. 9 τινες των
 γρ.] οι γραμματεεις | αγγ., μη θεομαχωμεν. 10 γενο-
 μενης | φοβ.] ευλαβηθεις 11 Θαρσει, Πανλε· 12 ποι.
 τινες των Ιουδαιων συστρ. | πειν 13 πεποιηκοτες

- προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυ-
 τέροις εἶπαν Ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς
 μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν
 15 Παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ
 σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ὑμᾶς
 ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ
 αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν ἑτοιμοί
 16 ἔσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς
 ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ
 εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ
 17 Παύλῳ. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν
 ἑκατονταρχῶν ἔφη Τὸν νεανίαν τοῦτον ἄπαγε
 πρὸς τὸν χιλιάρχον, ἔχει γὰρ ἀπαγγεῖλαί τι αὐτῷ.
 18 ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν
 χιλιάρχον καὶ φησὶν Ὁ δέσμιος Παῦλος προσ-
 καλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίσκον
 19 ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. ἐπι-
 λαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος καὶ
 ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο Τί ἐστὶν ὃ
 20 ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; εἶπεν δὲ ὅτι Οἱ Ἰουδαῖοι
 συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὔριον τὸν
 Παῦλον καταγάγῃς εἰς τὸ συνέδριον ὡς μέλλον
 21 τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. σὺ
 οὖν μὴ πεισθῆς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν
 ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα, οἵτινες
 ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πίνειν
 ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰσιν ἑτοιμοὶ
 22 προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ μὲν
 οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον, παραγγείλας
 μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς ἐμέ.

14 ειπον

15 οπ. αυριον αυτ. κατ. προς υμ.

16 (R^m παραγενομενος,) 17 εκατονταρχων | απα-
 γαγε | τι απαγγ. 18 νεανιαν 19 (R, κατ ιδιαν
 S κατ ιδιαν,) 20 εις το συν. κατ. τον Π. | μελλοντες

21 πειν | ετ. εισι 22 νεανιαν | προς με

Καὶ προσκαλεσάμενός τινας δύο τῶν ἑκατονταρχῶν 23
 εἶπεν Ἑτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους ὅπως
 πορευθῶσιν ἕως Καισαρίας, καὶ ἱππεῖς ἑβδομή-
 κοντα καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης
 ὥρας τῆς νυκτός, ¹ κτήνη τε παραστήσαι, ἵνα ἐπι- 24
 βιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς Φήλικα
 τὸν ἡγεμόνα, γράψας ἐπιστολὴν ἔχουσιν τὸν 25
 τύπον τοῦτον Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ 26 Jk. 1, 3.
 ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. Τὸν ἄνδρα τοῦτον 27 21, 33; 21, 25.
 συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ μέλλοντα
 ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύ-
 ματι ἐξειλάμην, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν.
 βουλόμενός τε ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκά- 28 22, 30.
 λουν αὐτῷ, κατήγαγον εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν.
 ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου 29 6, 9, 18, 14, 15
 αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔχοντα
 ἔγκλημα. μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν 30 24, 8.
 ἄνδρα ἔσσεσθαι, ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρὸς σέ, παραγ-
 γείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς λέγειν πρὸς αὐτὸν
 ἐπὶ σοῦ. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ 31
 διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον
 ἤγαγον διὰ νυκτός εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα· τῇ δὲ 32
 ἐπαύριον εἰσάντες τοὺς ἱππεῖς ἀπέρχεσθαι σὺν
 αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· οἷτινες 33
 εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισαρίαν καὶ ἀναδύοντες τὴν
 ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν
 Παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ 34 22, 3.
 ποίας ἐπαρχείας ἐστίν, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ
 Κιλικίας ¹ Διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ 35

23 δυο τινας | εκατοντάρχων 25 περιεχουσιν
 27 εξειλομην αυτον 28 τε] δε | γνωμαι | κατηγ.
 αυτον | R^m - κατηγ....αυτων 29 εγκλ. εχ. 30 μελ-
 λειν εσεσθ. υπο των Ιουδαιων | λεγ. τα πρ. | SR^m σου.
 Ερρωσο. 31 δια της ν. 32 απερχ.] πορευεσθαι
 34 δε ο ηγεμων

23, 35--24, 12 Πραξεις Αποστολων

κατήγοροί σου παραγένωνται· κελεύσας ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι αὐτόν.

- 24 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ πρεσβυτέρων τινῶν καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι
2 κατὰ τοῦ Παύλου. κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ διορθωμάτων γινομένων
23, 26 ; 26, 25. 3 τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ,
4 μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλείον σε ἐνκόπτω, παρακαλῶ ἀκουσαί σε ἡμῶν συν-
17, 6. 5 τόμῳ τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινουῖντα στάσεις πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην
21, 18. 6 τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἵρέσεως, ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπέειπεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν,
23, 30. 8 παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.
9 συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα
10 οὕτως ἔχειν. Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος εὐθύμῳς
21, 17. 11 τὰ περὶ ἑμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι, δυναμένου σου ἐπιγνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι ἡμέραι δώδεκα ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλὴμ.
12 καὶ οὕτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς τινα διαλεγό-

35 ἐκελευσε τε αὐτον | — αὐτον

XXIV, 1 μετὰ των πρ. και 2 κατορθωμάτων
3 (πανταχου,) 5 στασιν 6 SR^m εκρατησαμεν και
κατα τον ημετερον νομον ηθελησαμεν κρινειν. (7) παρ-
ελθων δε Λυσιας ο χιλιάρχος μετα πολλης βιας εκ των
χειρων ημων απηγαγε, (8) κελευσας τους κατηγορους
αυτου ερχεσθαι επι σε· παρ 9 συνεθεντο 10 τε]
δε | ευθυμοτερον 11 γνωναι | ημ. η δεκαδυο | εις] εν

Πραξεις Αποστολων 24, 12-24

μενον ἢ ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν, οὐδὲ παρα- 13
 στῆσαι δύνανταί σοι περὶ ὧν νυνὶ κατηγοροῦσίν
 μου. ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν Ὁδὸν 14 5.
 ἣν λέγουσιν αἵρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ πατρώῳ
 Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς
 ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, ἐλπίδα ἔχων εἰς 15 Dn. 12, 2.
 τὸν Θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνά- Jn. 5, 23, 29.
 στασιν μέλλειν ἔσσεσθαι δικαίων τε καὶ ἀδίκων.
 ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν 16 23, 1.
 ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ
 παντός. δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων ἐλεημοσύνας 17 Ro. 15, 25, 26.
 ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσ- Gal. 2, 10.
 φοράς, ἐν αἷς εὖρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, 18 21, 27.
 οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, ¹ τινὲς δὲ ἀπὸ 19
 τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι
 καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρὸς ἐμέ. ἢ αὐτοὶ 20
 οὗτοι εἰπάτωσαν τί εὖρον ἀδίκημα στάντος μου
 ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς ἧς 21 23, 6.
 ἐκέκραξα ἐν αὐτοῖς ἐστὼς ὅτι Περὶ ἀναστάσεως
 νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἐφ' ὑμῶν. Ἀνε- 22 23, 26.
 βάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰδὼς
 τὰ περὶ τῆς Ὁδοῦ, εἶπας Ὅταν Λυσίας ὁ χι-
 λίαρχος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς·
 διαταξάμενος τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτὸν 23 27, 2.
 ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων
 αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς 24

12 επισυστασιν 13 ουτε | με δυν. | — σοι | νυν
 14 — τοις 2^ο 15 εσ. νεκρων, δικ. 16 και 1^ο] δε
 17 παρ. ελ. ποι. εις το ε. μου 18 αις] οis 19 — δε |
 προς με 20 ει τι | εν εμοι αδικ. 21 εκραξα εστ.
 εν αυτ. | εφ] υφ 22 Ακουσας δε ταυτα ο Φ. ανεβ.
 αυτ. | ειπων 23 διατ. τε | αυτον] τον Παυλον | υπηρ.
 η προσερχεσθαι αυτω.

24, 24-25, 6 Πραξεις Αποστολων

παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ ἰδίᾳ
 γυναικὶ οὔσῃ Ἰουδαία μετεπέμψατο τὸν Παῦλον,
 καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν
 25 πίστεως. διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιο-
 σύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ
 μέλλοντος ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη
 Τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν δὲ μεταλαβὼν
 26 μετακαλέσομαί σε· ἅμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρή-
 ματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου· διὸ καὶ
 πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὠμίλει αὐτῷ.
 25, 9. 27 Διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ
 Πόρκιον Φῆστον· θέλων τε χάριτα καταθέσθαι
 τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν Παῦλον
 δεδεμένον.

25 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχείῳ μετὰ τρεῖς
 ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρίας,
 24, 1. 2 ἐνεφάνισάν τε αὐτῷ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι
 τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν
 23, 15. 3 αὐτὸν αἰτοῦμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μετα-
 πέμψῃται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιούν-
 4 τες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν
 Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς
 Καισαρίαν, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκ-
 5 πορεύεσθαι· Οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησίν, δυνατοὶ
 συνκαταβάντες, εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ ἄτοπον,
 6 κατηγορεῖτωσαν αὐτοῦ. Διατρίψας δὲ ἐν
 αὐτοῖς ἡμέρας οὐ πλείους ὀκτὼ ἢ δέκα, καταβὰς
 εἰς Καισαρίαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ

24 τη γυν. αυτου | -Ιησουν 25 μελλ. εσεσθαι
 26 αμα δε και | Παυλ., οπως λυση αυτον· 27 χαριτας
 XXV, 1 επαρχια | Καισαρειας. 2 τε] δε | ο
 αρχιερευσ 4 εν Καισαρεια 5 δυν. εν υμ., φησι, |
 ατοπον] τουτω 6 -ου | -οκτω

βήματος ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. παρα- 7
 γενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ
 Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ
 καὶ βαρέα αἰτιώματα καταφέροντες, ἃ οὐκ ἴσχυον
 ἀποδείξαι, τοῦ Παύλου ἀπολογουμένου ὅτι Οὔτε 8
 εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν
 οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἤμαρτον. ὁ Φῆστος δὲ 9 24, 27.
 θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι, ἀπο-
 κριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα
 ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ἐπ' ἐμοῦ;
 εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος Ἐστὼς ἐπὶ τοῦ βήματος 10
 Καίσαρός εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους
 οὐδὲν ἡδίκηκα, ὥς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις.
 εἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά 11
 τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδὲν
 ἐστίν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδεὶς με δύ-
 ναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι.
 τότε ὁ Φῆστος συναλλάξας μετὰ τοῦ συμβουλίου 12
 ἀπεκρίθη Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα
 πορεύσῃ.

Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ 13
 βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισαρίαν
 ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον. ὥς δὲ πλείους ἡμέρας 14 24, 27.
 διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ
 κατὰ τὸν Παῦλον λέγων Ἀνὴρ τίς ἐστίν κατα-
 λελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, περὶ οὗ γενο- 15
 μένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἄρχιερεῖς
 καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ'
 αὐτοῦ καταδίκην· πρὸς οὓς ἀπεκρίθη ὅτι οὐκ 16
 ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον

7 - αυτον | αιτιαματα φερουντες κατα του Παυλου
 8 , τ. Π. απολ.]· απολ. αυτου 9 τοις Ι. θελ. |
 κρινεσθαι 10 Επι του βημ. Κ. εστ. | ηδικησα
 11 ουν] γαρ 13 ασπασομενοι 15 δικην 16 ανθρ.
 εις απωλειαν

25, 16—25 Πραξεις Αποστολων

- πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι
 τοὺς κατηγοροὺς τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ
 17 τοῦ ἐγκλήματος. συνελθόντων οὖν ἐνθάδε ἀνα-
 βολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἐξῆς καθίσας
 ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα·
 18 περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν
 18, 15. 19 ἔφερον ὧν ἐγὼ ὑπενόουν πονηρῶν, ζητήματα δέ
 τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐ-
 τὸν καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν
 20 ὁ Παῦλος ζῆν. ἀπερούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ
 τούτων ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιο πορεύεσθαι εἰς
 21 Ἱεροσόλυμα κακεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. τοῦ
 δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς
 τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι
 αὐτὸν ἕως οὗ ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα.
 I.k. 23, 8. 22 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον Ἐβουλόμην καὶ
 αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Αὐρίον, φησίν,
 Mt. 10, 18. 23 ἀκούσῃ αὐτοῦ. Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος
 τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς
 φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον
 σὺν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν
 τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου ἡχθη
 2. 7. 22, 22. 24 ὁ Παῦλος. καὶ φησιν ὁ Φῆστος Ἀγρίππα
 βασιλεῦ καὶ πάντες οἱ συνπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες,
 θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν
 Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ
 25 ἐνθάδε, βοῶντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν μηκέτι. ἐγὼ
 δὲ καταλαβόμεν μὴδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πε-
 πραχέναι, αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν

17 οὖν αὐτῶν 18 ἐπέφερον | υπεν. ἐγώ | — πονηρῶν
 20 εἰς τὴν περὶ τούτου | Ἱερουσαλημ 21 πεμψῶ
 22 Φηστ. εφη | ο δε, Αὐρ. 23 τοῖς χιλ. | ἐξ. οὐσι
 24 παν | ἐπιβοῶντες | ζῆν αὐτοῦ 25 καταλαβο-
 μένος | θαν. αὐτ. | πεπρ., καὶ

Σεβαστὸν ἔκρινα πέμπειν. περὶ οὗ ἀσφαλές τι 26
 γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ προήγαγον αὐτὸν
 ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα,
 ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψω·
 ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ 27
 τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι. Ἀγρίππας δὲ 26
 πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη Ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ
 σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν
 χεῖρα ἀπελογεῖτο Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι 2
 ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγῆμαι ἔμαν-
 τὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων σήμερον ἀπολο-
 γεῖσθαι, μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν 3
 κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων· διὸ
 δέομαι μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. Τὴν μὲν οὖν 4
 βίωσίν μου ἐκ νεότητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην
 ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν τε Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντες
 Ἰουδαῖοι, ¹ προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι 5
 μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν
 τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος. καὶ 6
 νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐπαγ-
 γελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος,
 εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα 7
 καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· περὶ
 ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ.
 τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς 8
 ἐγείρει; ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἑμαυτῷ πρὸς τὸ 9
 ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία
 πρᾶξαι· ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ 10
 πολλοὺς τε τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέ-

23, 6. Ph. 3, 5.

23, 20.

24, 15.

9-20:
9, 1-29;
22, 3-21.

25 πεμπ. αυτον. 26 σχῶ τι γράψαι
 XXVI, 1 απελ., εκτ. τ. χ. 2 μελλ. απολ. επι
 σου σημ. 3 (R^o μαλιστα,) | δεομ. σου 4 την εκ |
 -τε | παντ. οι Ιουδ. 6 εις] προς | -ημων 7 βασ.
 Αγριππα, υπο των Ιουδ. 8 (τι;) 10 -τε 1^ο |
 -εν 2^ο

26, 10-21 Πραξεις Αποστολων

- κλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβών,
 11 ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον, ¹ καὶ
 κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν
 αὐτοὺς ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμ-
 μαινόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἑξῶ
 12 πόλεις. Ἐν οἷς πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν
 μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς τῶν ἀρχιερέων,
 13 ¹ ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῖ,
 οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περι-
 λάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους·
 14 πάντων τε καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα
 φωνὴν λέγουσαν πρὸς με τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ
 Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς
 15 κέντρα λακτίζειν. ἐγὼ δὲ εἶπα Τίς εἶ, Κύριε;
 ὁ δὲ Κύριος εἶπεν Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώ-
 16 κεις. ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας
 σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὥφθην σοι, προχειρίσασθαι
 σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδές με ὧν τε
 17 ὄφθῃσομαί σοι, ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ
 18 ἐκ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε, ¹ ἀνοῖξαι
 ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέφαι ἀπὸ σκότους
 εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν
 Θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ
 κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ.
 19 Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς
 20 τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ
 πρῶτόν τε καὶ Ἱεροσολύμοις πᾶσάν τε τὴν χώραν
 τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπήγγελλον μετα-
 νοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἅξια τῆς
 21 μετανοίας ἔργα πράσσοντος. ἕνεκα τούτων με

Ezk. 2, 1. 3.

Jer. 1, 7.
1 Ch. 16, 23.

De. 33, 3.
Is. 35, 5; 42, 7. 16;
61, 1.

29, 32.
Eph. 2, 2. Col.
1, 13.

Gal. 1, 16.

Me. 3, 8.

12 οἱς καὶ πορ. | τῆς παρα 14 τε] δε | λαλουσαν
 προς με, καὶ λεγ. 15 εἶπον | — Κυριος 16 SR^m
 — με 17 — εκ 2^ο | οὐς νυν σε αποστ. 20 — τε 1^ο |
 εἰς πασαν τε

Πραξεις Αποστολων 26, 21-32

Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο
 διαχειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς ἀπὸ 22 Lk. 24, 44-47.
 τοῦ Θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἕστηκα μαρτυ-
 ρόμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων
 ὦν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι
 καὶ Μωϋσῆς, ¹ εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ 23 1 Co. 15, 20.
 ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ
 τε λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ 24
 ἀπολογουμένου ὁ Φῆστος μεγάλη τῇ φωνῇ φησιν
 Μαίνῃ, Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς
 μανίαν περιτρέπει. ὁ δὲ Παῦλος Οὐ μαίνομαι, 25
 φησίν, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σω-
 φροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. ἐπίσταται 26 Jn. 18, 20.
 γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρ-
 ρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γὰρ αὐτὸν τού-
 των οὐ πείθομαι οὐθέν· οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνία
 πεπραγμένον τοῦτο. πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίπ- 27
 πα, τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. ὁ δὲ 28 11, 26. 1 P. 4, 16.
 Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον Ἐν ὀλίγῳ με
 πείθεις Χριστιανὸν ποιῆσαι. ὁ δὲ Παῦλος 29
 Εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ
 οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς
 μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὁποῖος καὶ ἐγώ
 εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. Ἀνέστη τε 30
 ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἡ τε Βερνίκη καὶ οἱ συνκα-
 θήμενοι αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς 31
 ἀλλήλους λέγοντες ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἢ δεσμῶν
 ἄξιον πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας δὲ 32 26, 11.

21 οἱ Ἰουδ. 22 ἀπο] παρα | (SR, ἀχρι) | μαρτυ-
 ρουμενος 23 -τε 24 εφη 25 - Παυλος | αλλ
 26 αὐτον τι τουτ. | ουδεν 28 Παυλ. εφη | ποι.]
 γενεσθαι 29 Παυλ. ειπεν | μεγ.] πολλω | (SR
 , γενεσθαι) | καγω 30 Και ταυτα ειποντος αυτου,
 ανεστη ο 31 αξ. η δεσμ.

26, 32-27, 10 Πραξεις Αποστολων

τῷ Φήστῳ ἔφη Ἀπολελῦσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος
οὗτος εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

- 25, 12. 27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν
Ἰταλίαν, παρεδίδουν τὸν τε Παῦλον καὶ τινες
19, 29 ; 20, 4. 2 σπειρῆς Σεβαστῆς. ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδρα-
μυττηνῷ μέλλοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν
τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου
24, 23 ; 28, 2, 16. 3 Μακεδόνης Θεσσαλονικέως· τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχ-
θημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος
τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς
4 φίλους πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν. κακεῖθεν
ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ
5 τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, τό τε πέλαγος τὸ
κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες
6 κατήλθαμεν εἰς Μύρρα τῆς Λυκίας. Κακεῖ εὐρὼν
ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρινὸν πλέον εἰς
7 τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ἐν
ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις
γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς
τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ
8 Σαλμώνην, μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθο-
μεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας,
2 Co. 11, 25, 26.
Lv. 16, 29. 9 ὃ ἐγγὺς ἦν πόλις Λασαία. Ἰκανοῦ δὲ χρόνου
διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοῦς
διὰ τὸ καὶ τὴν Νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρ-
10 ἥνει ὁ Παῦλος ἰ λέγων αὐτοῖς Ἄνδρες, θεωρῶ
ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ
φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν

XXVII, 2 , μελλοντες | —εις 3 —τους | πορευ-
θεντα 5 κατηλθομεν | S(R) Μυρα 6 εκατονταρχος
10 φορτου

ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατον- 11
 τάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον
 ἐπείθετο ἢ τοῖς ὑπὸ Παύλου λεγομένοις. ἀνευ- 12
 θέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχει-
 μασίαν οἱ πλείονες ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι
 ἐκεῖθεν, εἴ πως δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοί-
 νικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα
 κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον. Ὑποπνεύσαντος δὲ 13
 νότου δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι,
 ἄραντες ἄσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. μετ' 14
 οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς
 ὃ καλούμενος Εὐρακύλων· συναρπασθέντος δὲ 15
 τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ
 ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. νησίον δέ τι ὑπο- 16
 δραμόντες καλούμενον Κλαῦδα ἰσχύσαμεν μόλις
 περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, ἣν ἄραντες 17
 βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· φο-
 βούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσιν, χαλά-
 σαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. σφοδρῶς δὲ 18
 χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο,
 καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου 19
 ἔριψαν. μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφαίνόν- 20
 των ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου
 ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρείτο ἐλπίς πᾶσα τοῦ
 σῶζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς τε ἀσιτίας ὑπαρχούσης 21
 τότε σταθεῖς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν Ὁδεῖ
 μὲν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι
 ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην
 καὶ τὴν ζημίαν. καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυ- 22
 μέιν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν

11 εκατονταρχος | επειθ. μαλλ. | του Π. 12 πλειους |
 κακειθεν 14 Ευροκλυδων 16 S Κλαυδην R: Καῦδα |
 μολ. ισχ. 17 συρτιν 19 ερριψαμεν 20 πασα
 ελπισ 21 τε 1^ο] δε

27, 22-34 Πραξεις Αποστολων

- 23 πλὴν τοῦ πλοίου. παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ
 νυκτὶ τοῦ Θεοῦ οὗ εἰμι, ᾧ καὶ λατρεύω, ἄγγελος
 23, 11. 24 ἰ λέγων Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ
 παραστῆναι, καὶ ἰδοὺ κεχάρισταί σοι ὁ Θεὸς
 25 πάντας τοὺς πλείοντας μετὰ σοῦ. διὸ εὐθυμεῖτε,
 ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται
 28, 1. 26 καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δέ
 27 τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαί-
 δεκάτῃ νυξ ἐγένετο διαφορομένων ἡμῶν ἐν τῷ
 Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ
 28 ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. καὶ βολί-
 σαντες εὗρον ὀργυιᾶς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστή-
 σαντες καὶ πάλιν βολίσαντες εὗρον ὀργυιᾶς
 29 δεκαπέντε· φοβούμενοί τε μή πού κατὰ τραχεῖς
 τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας
 30 τέσσαρας ἤρχοντο ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ
 ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χα-
 λασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν προ-
 φάσει ὡς ἐκ πύργου ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν,
 31 εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρα-
 τιώταις Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ,
 32 ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. τότε ἀπέκοψαν οἱ
 στρατιῶται τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ εἴασαν
 27. 33 αὐτὴν ἐκπεσεῖν. Ἀχρι δὲ οὗ ἡμέρα ἤμελλεν
 γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλα-
 βεῖν τροφῆς λέγων Τεσσαρεσκαίδεκάτην σήμερον
 ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηθὲν
 1 S. 14, 45, 2 S. 14, 11, Mt. 10, 30. 34 προσλαβόμενοι. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλα-
 βεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας
 σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρῖξ ἀπὸ

23 τη νυκτ. ταυτ. αγγελος του Θ., ου ειμ., ω κ. λ.
 29 μηπως εις τρ. | εκπεσωσιν 30 πρωρας | μελλ.
 αγκ. 32 οι στρ. απεκ. 33 εμελλ. ημ. | μηδεν
 34 προσλαβειν | απο] εκ

τῆς κεφαλῆς ἀπολείται. εἶπας δὲ ταῦτα καὶ 35 Jn. 6, 11. 1 Ti. 4, 4. Lk. 22, 19.
 λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ Θεῷ ἐνώπιον
 πάντων καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. εὐθυμοὶ δὲ 36
 γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τρο-
 φῆς. ἡμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ 37
 διακόσμαι ἐβδομήκοντα ἕξ. κορεσθέντες δὲ 38
 τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν
 σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, 39
 τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ τινα κατε-
 νόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύοντο εἰ
 δύναιντο ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. καὶ τὰς ἀγκύρας 40
 περιελόντες εἶων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες
 τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν
 ἄρτέμωνα τῇ πνεύσῃ κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν.
 περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπέκειλαν 41
 τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν
 ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας.
 Τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς 42
 δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μή τις ἐκκολυμβήσας
 διαφύγῃ· ὃ δὲ ἑκατοντάρχης βουλούμενος διασω- 43
 σαι τὸν Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλή-
 ματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν
 ἀπορίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξίεναι, καὶ 44 22-25.
 τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπὶ
 τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένετο
 πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωμεν ὅτι Μελίτη 28
 ἡ νῆσος καλεῖται. οἱ τε βάρβαροι παρείχαν οὐ 2 27, 3. 2 Co. 11, 27.

34 πεσειται 35 ειπων 37 ημεν | εν τω πλ. αι
 πασ. ψυχ. | διακ.] R^m ωσ 39 εβουλευσαντο | (S, ει
 δυναιντο,) | R^m εκσωσαι 40 αρτεμονα 41 επωκειλαν |
 βιας των κυματων 42 διαφυγοι 43 εκατονταρχος
 XXVIII, 1 επεγνωσαν | R^m Μελιτήνην 2 τε] δε |
 παρειχον

- τὴν τυχούσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν· ἄψαντες γὰρ
 πυρὰν προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν
 3 τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. συστρέψαντος
 δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων τι πλῆθος καὶ ἐπιθέντος
 ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θερμῆς ἐξελθοῦσα
 4 καθήψεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὥς δὲ εἶδον οἱ βάρ-
 βαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ,
 πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον Πάντως φονεὺς ἐστὶν ὁ
 ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης
 Mk. 16, 18. 5 ἡ Δίκη ζῆν οὐκ εἴσεν. ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας
 14, 11. 6 τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν· οἱ δὲ
 προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ κατα-
 πίπτειν ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν
 προσδοκῶντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς
 αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον αὐτὸν
 7 εἶναι θεόν. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκείνον
 ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι
 Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς ἡμέρας τρεῖς
 8 φιλοφρόνως ἐξένισεν. ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ
 Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον
 κατακέισθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ
 προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο
 9 αὐτόν. τούτου δὲ γενομένου καὶ οἱ λοιποὶ οἱ
 ἐν τῇ νήσῳ ἔχοντες ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ
 10 ἐθεραπεύοντο, οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν
 ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὰς
 χρείας.
 11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ
 παρακεχειμακώτι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρινῷ,
 12 παρασῆμψ Διοσκούροις. καὶ καταχθέντες εἰς

2 αναψαντες 3 -τι | απο] εκ 4 ελεγ. πρ.
 αλλ. 6 μεταβαλλομενοι | θεον αυτ. ειν. 7 τρ. ημ.
 8 δυσεντερια 9 δε] ουν | οι εχ. ασθ. εν τη ν.
 10 την χρειαν

Συρακούσας ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, ὅθεν 13
 περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον. καὶ
 μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι
 ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους, οὗ εὐρόντες ἀδελφούς 14
 παρεκλήθημεν παρ' αὐτοῖς ἐπιμείναι ἡμέρας ἑπτά·
 καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθαμεν. κακεῖθεν οἱ 15
 ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἤλθαν εἰς
 ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν
 Ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ
 Θεῷ ἔλαβε θάρσος. Ὅτε δὲ εἰσῆλθομεν εἰς 16 27, 3.
 Ῥώμην, ἐπετράπη τῷ Παύλῳ μένειν καθ' ἑαυτὸν
 σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.

Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι 17 23, 1.
 αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελ-
 θόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτοὺς Ἐγώ,
 ἄνδρες ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ
 ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρώοις, δέσμιος ἐξ Ἱεροσο-
 λύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων,
 οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ 18
 τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί·
 ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐπι- 19 25, 11.
 καλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὥς τοῦ ἔθνους μου
 ἔχων τι κατηγορεῖν. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν 20 26, 6, 7.
 παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι· εἵνεκεν
 γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην
 περίκειμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν Ἡμεῖς οὔτε 21
 γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,
 οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν
 ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἀξιούμεν δὲ 22 24, 14. Lk. 2, 34.
 παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς· περὶ μὲν γὰρ τῆς

13 R^m περιελοντες 14 παρ] επ | ηλθομεν
 15 εξηλθον 16 ηλθομεν | SR^m Ρωμην, ο εκατον-
 ταρχος παρεδωκε τους δεσμιους τω στρατοπεδαρχη· | τω
 δε Π. επετρ. 17 αυτον] τον Παυλον | Ανδρ. αδ., εγω
 19 κατηγορησαι 20 (R^m υμας, ιδειν) | ενεκεν 21 ειπον

28, 22-31 Πραξεις Αποστολων

αίρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστὶν ὅτι παντα-
 23 χοῦ ἀντιλέγεται. Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν
 ἦλθον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς
 ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ
 Θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τε
 τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρῶτῃ
 24 ἕως ἐσπέρας. καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγο-
 25 μένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν· ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς
 ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα
 ἓν, ὅτι Καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησεν διὰ
 Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν
 26 λέγων

Is. 6, 9. 10.
 Mt. 13, 14.
 Mk. 4, 12.
 Jn. 12, 40.

Πορεύητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν·
 Ἄκοῃ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε,
 καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε·
 27 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου,
 καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν,
 καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·
 μὴ ποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς
 καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν
 καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν,
 καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.

Ps. 67, 2; 98, 3.
 13, 46. Lk. 3, 6.

28 γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη
 τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται.
 30 Ἐνέμεινεν δὲ διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι,
 καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς
 23. 1. 3. 31 αὐτόν, κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ
 διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
 μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

22 εστ. ημ.
 23 ηκον | τα περι
 26 λεγον | ειπε 27 ιασωμαι 28 - τουτο 29 SR¹⁰
 και ταυτα αυτου ειποντος, απηλθον οι Ιουδαιοι, πολλην
 εχοντες εν εαυτοις συζητησιν. 30 Εμεινε δε ο Παυλος

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

Παῦλος δούλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπό- 1 Ac. 9, 15; 13, 2.
Gal. 1, 15.
στολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, ὃ προ- 2 Tit. 1, 2.
16, 25, 26.
επηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς
ἁγίαις¹ περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ 3 9, 5. 2 S. 7, 12.
Mt. 22, 42. 2 Ti. 2, 8.
σπέρματος Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, τοῦ ὀρισθέντος 4 Ac. 13, 33.
Υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ
ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν, δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς 5 Ac. 26, 16—18.
15, 18. Gal. 2, 7, 9.
ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ
ὀνόματος αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ 6
Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγα- 7 1 Co. 1, 2. 2 Co. 1, 1.
Eph. 1, 1.
Nu. 6, 25, 26.
πητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἁγίοις· χάρις ὑμῖν καὶ
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ 8 16, 19. 1 Th. 1, 8.
Χριστοῦ περὶ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν
καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. μάρτυς γάρ 9 Ph. 1, 8.
Eph. 1, 16.
μού ἐστίν ὁ Θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί
μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδια-
λείπτως μνεῖαν ὑμῶν ποιοῦμαι¹ πάντοτε ἐπὶ τῶν 10 Ac. 19, 21.
15, 23, 32.
προσευχῶν μου, δεόμενος εἰ πως ἤδη ποτὲ εὐδο-
θήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς
ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ 11 Ac. 28, 31.

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 1 SR Ιησ. Χρ. 6 (SR υμεις,) 7 (SR Ρωμη,) 8 περι] υπερ 9.10 (SR ποιουναι,...μου δεομενος,)

- 2 P. 1, 1. 12 χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι
 ὑμᾶς, τοῦτο δέ ἐστιν συνπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν
 διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ.
 Jn. 15, 16. 13 οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις
 προεθέμην ἔλθειν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι
 τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν
 14 καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. Ἑλληνσὶν
 τε καὶ Βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφει-
 15 λέτης εἰμί· οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ
 Ps. 119, 46. 16 ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. οὐ γὰρ
 1 Co. 1, 18, 24. Ac. 13, 46. ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον· δύναμις γὰρ Θεοῦ
 ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ
 3, 21, 22. 17 τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ
 Hab. 2, 4. ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν,
 καθὼς γέγραπται Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως
 ζήσεται.
 Jn. 16, 9. 18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ
 2 Th. 2, 12. ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν
 Ac. 14, 15-17; 17, 24-28. 19 τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, διότι τὸ
 γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ
 Ps. 19, 1. He. 11, 3. 20 Θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφάνέρωσεν. τὰ γὰρ ἀόρατα
 Job 12, 7-9. αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοού-
 μενα καθοράται, ἥ τε αἰδὶος αὐτοῦ δύναμις καὶ
 Eph. 4, 18. 21 θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους,¹ διότι
 Rev. 14, 7. γνόντες τὸν Θεὸν οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ ἡῤῥα-
 ρίστησαν, ἀλλὰ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισ-
 μοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν
 Jer. 10, 14. 22 καρδιά. φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν,
 1 Co. 1, 20. 23 καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν
 Ps. 106, 20. Dt. 4, 15-19. ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν
 Ac. 14, 16. 24 καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. Διὸ παρέδωκεν
 αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν

αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα
αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν 25 9, 5.
τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ
ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν Κτίσαντα, ὅς
ἐστὶν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. Διὰ 26
τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας·
αἱ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν
φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, ὁμοίως τε 27 I.v. 18, 22; 20, 13.
καὶ οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς
θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς
ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην
κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς
πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. Καὶ 28
καθὼς οὐκ ἔδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπι-
γνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδύκιμον νοῦν,
ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, ¹ πεπληρωμένους πάσῃ 29
ἀδικίᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου
φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστάς,
¹ καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφά- 30
νους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπει-
θεῖς, ¹ ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀνελεή- 31
μονας· οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, 32
ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν,
οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν
τοῖς πράσσουσιν.

Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε· πᾶς ὁ 2 Mt. 7, 2. Jn. 8, 7.
κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν
κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων.
οἶδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστὶν κατὰ 2
ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας.
λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ 3

24 ἐν ἑαυτοῖς 29 ἀδικ., πορνεία, πον. 31 ἀστ.,
ασπονδούς, ἀνελ.

II, 2 δε] R^m γὰρ

- τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ
 2 P. 3, 13. 4 ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ; ἢ τοῦ πλούτου τῆς
 χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς
 μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν
 5 τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει; κατὰ δὲ τὴν
 σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θη-
 σαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ
 Ps. 62, 12.
 Pr. 24, 12.
 Mt. 16, 27.
 2Co. 5, 10. Jn. 5, 29. 6 ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ὃς ἀπο-
 7 δώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· τοῖς μὲν καθ'
 ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ
 2 Th. 1, 8. 8 ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον· τοῖς δὲ ἐξ
 ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι τῇ ἀληθείᾳ πειθομένοις
 1, 16; 3, 9. 9 δὲ τῇ ἀδικίᾳ, ὀργὴ καὶ θυμός. θλίψις καὶ στε-
 νοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατ-
 εργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ
 10 Ἑλλήνος· δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ
 ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ
 Ac. 10, 54.
 1 P. 1, 17. 11 Ἑλληνι. οὐ γὰρ ἐστὶν προσωποληψία παρὰ
 12 τῷ Θεῷ. Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως
 καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον, διὰ
 Mt. 7, 21.
 1 Jn. 3, 7.
 Jn. 1, 12. 23. 13 νόμου κριθήσονται· οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου
 δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ νόμου
 Ac. 10, 35. 14 δικαιωθήσονται. ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον
 ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι
 1, 24. 15 νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσιν νόμος· οἵτινες
 ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν
 ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συνμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς
 συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν
 2 Ti. 2, 8. 16 κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, ἐν ᾗ
 ἡμέρᾳ κρίνει ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων
 κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

8 απειθ. μεν | θυμ. και οργη 13 ακρ. του νομ. |
 ποι. του νομ. 14 ποιη 16 SR εν ημ. οτε | SR^t
 κρινει | SR Ιησ. Χρ.

Εἰ δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ 17 Ja. 2, 19.
νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ¹ καὶ γινώσκεις τὸ 18 Ph. 1, 10.
θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχού-
μενος ἐκ τοῦ νόμου, πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν 19 Mt. 15, 14.
Lk. 18, 9.
εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, ¹ παιδευτὴν 20 2 Ti. 3, 5.
ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρ-
φωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ
νόμῳ· ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ δι- 21 1's. 50, 16-21.
Mt. 23, 3, 4.
δάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; ¹ ὁ 22
λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος
τὰ εἰδωλα ἱεροσυλεῖς; ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, 23
διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτι-
μάζεις; τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφη- 24 Is. 52, 5.
Ezk. 36, 20.
μεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καθὼς γέγραπται. περιτομὴ 25 Jer. 4, 4; 9, 24, 25.
μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον πράσσης· ἐὰν δὲ
παραβάτης νόμου ᾖ, ἡ περιτομὴ σου ἀκροβυστία
γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα 26 Gal. 5, 6.
τοῦ νόμου φυλάσσης, οὐχ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ
εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ 27
φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα σὲ τὸν
διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου.
οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ 28 Jn. 3, 15, 39; 7, 24.
ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή· ἀλλ' ὁ ἐν τῷ 29 Gn. 49, 8.
Dt. 30, 6.
Col. 2, 11.
κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύ-
ματι οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων
ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ. Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ 3
Ἰουδαίου, ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; πολὺ 2
κατὰ πάντα τρόπον. πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπι-
στεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. ¹ τί γάρ; εἰ 3
ἡπίστησάν τινες, μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν
τοῦ Θεοῦ καταργήσῃ; ¹ μὴ γένοιτο· γινέσθω δὲ 4

17 Εἰ δε] Ἰδε | τω νομῳ 18 (R^m Θελημα)
26 ουχι 27 (R νομου);
III, 2 R - γαρ 3 (SR γαρ,...τινες);

Ps. 116, 11.
Ps. 51, 4.

ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθάπερ
γέγραπται

“Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου
καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

5 εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν,
τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν

6 ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. ¹ μὴ γένοιτο·

7 ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; ¹ εἰ δὲ ἡ
ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσ-
σευσεν εἰς τὴν δύξαν αὐτοῦ, τί ἔτι καὶ γὰρ ὥς

6, 1. 2 8 ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; καὶ μὴ καθὼς βλασφημού-
μεθα καὶ καθὼς φασὶν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι
Ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ; ὧν τὸ
κρίμα ἔνδικόν ἐστιν.

1, 18-2, 24. 9 Τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ πάντως· προητiasά-
μεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας πάντας ὑφ’

Ps. 14, 1-3; 10 ἁμαρτίαν εἶναι, καθὼς γέγραπται ὅτι
53, 2-4.

Οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς,

11 οὐκ ἔστιν ὁ συνιῶν, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν
τὸν Θεόν·

12 πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν·

οὐκ ἔστιν ὁ ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως
ἐνός.

Ps. 5, 9.
Ps. 140, 3. 13 τάφος ἀνεψγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιούσαν,
ὡς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν·

Ps. 10, 7. 14 ὧν τὸ στόμα ἄρᾶς καὶ πικρίας γέμει·

Is. 59, 7. 8. 15 ὅξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα,

16 σύντριμμα καὶ τλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς
αὐτῶν,

17 καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.

οὐκ ἔστιν φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν 18 Ps. 36, 1.

αὐτῶν.

Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ 19 2, 12. Gal. 3, 22.
νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος
γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ· διότι ἐξ ἔργων 20 Ps. 143, 2.
νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· 7, 7. Gal. 2, 16.
διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.

Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πε- 21 Ac. 10, 43.
φανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν 1, 17.
προφητῶν, δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ 22
Χριστοῦ, εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας· οὐ γάρ
ἐστιν διαστολή· πάντες γὰρ ἡμαρτον καὶ ὕστε- 23 9, 19. 5, 2.
ροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, δικαιούμενοι δωρεὰν 24 5, 1. Eph. 2, 8.
τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ· ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἱλαστήριον 25 Lv. 16, 12-15.
διὰ πίστεως ἐν τῷ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς He. 4, 16. Eph. 1, 7.
δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προ-
γεγονότων ἁμαρτημάτων ¹ ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, 26
πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ
νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δι-
καιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. Ποῦ οὖν ἡ 27 1 Co. 1, 29, 31.
καύχησις; ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου; τῶν
ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. ¹ λογι- 28 Gal. 2, 16.
ζόμεθα γὰρ δικαιοῦσθαι πίστει ἄνθρωπον χωρὶς
ἔργων νόμου. ἢ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον; οὐχὶ 29 10, 12.
καὶ ἐθνῶν; ναὶ καὶ ἐθνῶν, ¹ εἶπερ εἰς ὁ Θεὸς 30 4, 11, 12.
ὃς δικαιοῦσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκρο-
βυστίαν διὰ τῆς πίστεως. νόμον οὖν καταρ- 31 21. 4, 3; 8, 4.
γούμεν διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ Mt. 5, 17.
νόμον ἱστάνομεν.

22 SR^m παντας και επι παντας τους 25 δια της
πιστ. (R^t, δια πιστεως,) | (SR αυτου, δια) 26 — την
28 γαρ] SR^t ουν | πιστ. δικ. 29 ουχι δε και
30 επειπερ 31 ιστωμεν

- 4 Τί οὖν ἐροῦμεν εὐρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν προ-
 2 πάτορα ἡμῶν κατὰ σάρκα; εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ
 ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα· ἀλλ' οὐ πρὸς
 3 Θεόν. ¹ τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; Ἐπίστευσεν δὲ
 Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιο-
 4 σύνην. τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται
 5 κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· τῷ δὲ μὴ ἐργα-
 ζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιούντα τὸν
 ἄσεβῃ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην,
 6 καθάπερ καὶ Δαυεὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ
 ἀνθρώπου ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς
 ἔργων
 7 Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπε-
 καλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι·
 8 μακάριος ἀνὴρ οὐ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος
 ἁμαρτίαν.
 9 ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ
 ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γάρ Ἐλογίσθη
 10 τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. πῶς οὖν
 ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ;
 11 οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ· ¹ καὶ
 σημεῖον ἔλαβεν περιτομῆς σφραγίδα τῆς δικαιο-
 σύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ
 εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι'
 ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι αὐτοῖς τὴν δικαιο-
 12 σύνην, καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτο-
 μῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἔχουσιν
 τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν
 13 Ἀβραάμ. Οὐ γὰρ διὰ νόμον ἢ ἐπαγγελία τῷ
 Ἀβραὰμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐ-

Gn. 15, 6.
Gal. 3, 6.
Ja. 2, 23.

11, 6.
Mt. 20, 7, 14.

Ps. 32, 1, 2.

Gn. 15, 6.

Gn. 17, 10, 11.

Mt. 3, 9.
1 P. 2, 21.
2 Co. 12, 18.

Gn. 18, 18;
22, 17, 18.

IV, 1 R^m —ευρηκ. | Αβρ.⁷ τον πατερα ημ. ευρ.
 2 πρ. τον Θ. 4 το οφειλ. 8 ου] SR φ 9 γαρ
 οτι 11 λογ. και αυτ. 12 εν τη ακρ.

τὸν εἶναι κόσμον, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως.
 εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις 14
 καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία· ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν 15 3, 20; 5, 13;
 κατεργάζεται· οὐ δὲ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παρά- 7, 8, 10.
 βασίς. Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, 16
 εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ
 σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ
 τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, (ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων
 ἡμῶν, καθὼς γέγραπται ὅτι Πατέρα πολλῶν ἔθνων 17 Gn. 17, 5.
 τίθεικά σε,) κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν Θεοῦ τοῦ Is. 48, 13.
 ζωοποιούντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλούντος τὰ
 μὴ ὄντα ὡς ὄντα· ὅς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι 18 Gn. 15, 5.
 ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν
 ἔθνων κατὰ τὸ εἰρημένον Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα
 σου· καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει κατενόησεν 19 Gn. 17, 17.
 τὸ ἑαυτοῦ σῶμα νεκρωμένον, ἑκατονταέτης που
 ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας·
 εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ 20 He. 11, 7, 11, 34.
 ἀπιστίᾳ, ἀλλὰ ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν
 τῷ Θεῷ¹ καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται 21
 δυνατός ἐστιν καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ 22 3. Gn. 15, 6.
 εἰς δικαιοσύνην. Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν 23 15, 4.
 μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ,¹ ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς 24 1 P. 1, 21.
 μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν
 ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, ὅς 25 Is. 53, 4, 5.
 παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη 1 Co. 15, 17.
 διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχωμεν 5 3, 24, 28; 4, 24.
 πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Is. 53, 5.

13 του κοσμ. 15, δε] γαρ 16.17 (SR Αβρααμ,
 os...ημων, (καθως...)) 19 ου κατεν. | SR^ν ηδη νενεκρ.
 20 αλλ

V, 1 SR^m εχομεν

- Eph. 3, 12.
3, 23. 2 Χριστοῦ, δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν
τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἐστήκαμεν,
καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.
- Jas. 1, 2, 3.
1 P. 1, 5-7. 3 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν,
4 εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ἡ
5 δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα· ἡ
δὲ ἐλπίς οὐ κατασχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ
ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος
- Ps. 22, 5; 25, 20.
He. 6, 18, 19. 6 Ἀγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. ἔτι γὰρ Χριστὸς ὄν-
των ἡμῶν ἀσθενῶν ἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν
7 ἀπέθανεν. μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθα-
νεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ
8 ἀποθανεῖν· συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς
ἡμᾶς ὁ Θεὸς ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν
- Ju. 3, 16.
1 Jn. 4, 10. 9 Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. πολλῶ οὖν
μᾶλλον δικαιοθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ
10 σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ
ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανά-
του τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλα-
11 γέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ· οὐ μόνον
δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν
καταλλαγὴν ἐλάβομεν.
- Gn. 2, 17; 3, 19.
6, 23. 12 Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία
εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας
ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ
13 θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον· ἄχρι
γὰρ νόμου ἀμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἀμαρτία δὲ
14 οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου· ἀλλὰ ἐβασί-
λευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ
ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς
παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος.
15 Ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως καὶ τὸ χά-

ρισμα· εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ
 πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἢ χάρις τοῦ
 Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου
 Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν.
 καὶ οὐχ ὡς δι' ἐνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δῶρημα· 16
 τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἐνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ
 χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα.
 εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβα- 17
 σίλευσεν διὰ τοῦ ἐνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν
 περισσεΐαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς
 δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν
 διὰ τοῦ ἐνός Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα οὖν ὡς δι' 18 1 Co. 15, 22.
 ἐνός παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς
 κατάκριμα, οὕτως καὶ δι' ἐνός δικαιώματος εἰς
 πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς· ὥσπερ 19 Is. 53, 11.
 γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνός ἀνθρώπου ἁμαρ-
 τωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ διὰ
 τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνός δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ
 πολλοί. νόμος δὲ παρεισήλθει ἵνα πλεονάσῃ 20 4, 15; 7, 3.
 τὸ παραπτωμα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία,
 ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, ἵνα ὥσπερ ἐβασί- 21 6, 23.
 λευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ
 χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν
 αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμένωμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα 6 3, 5-8.
 ἡ χάρις πλεονάσῃ; ἢ μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπε- 2 1 P. 4, 1.
 θάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ;
 ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν 3 Gal. 3, 27.
 Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν;
 συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς 4 1 P. 3, 21.
 τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ Col. 2, 12.
 νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτως καὶ

σατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ
τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστή-
σατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς
ἀγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, 20
ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. τίνα οὖν καρπὸν 21 Ezk. 16, 61, 63.
εἶχετε τότε; ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνησθε· τὸ γὰρ
τέλος ἐκείνων θάνατος. νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες 22 1 P. 1, 9.
ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε
τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἀγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν
αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, 23 5, 12
τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

*Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γὰρ νόμον 7
λαλῶ, ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ'
ὅσον χρόνον ζῇ; ἡ γὰρ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι 2
ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ,
κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ἄρα οὖν 3
ζῶντος τοῦ ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίζει ἐὰν γένη-
ται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἐλευ-
θέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν
μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ. ὥστε, ἀδελφοί 4 Col. 2, 14.
μον, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ
σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς
ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορή-
σωμεν τῷ Θεῷ. ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ 5 7-25. 6, 21.
παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηρ-
γεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι
τῷ θανάτῳ· νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, 6 8, 1, 2. 6, 2, 4.
ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν
ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι
γράμματος. Τί οὖν ἐροῦμεν; ὁ νόμος ἁμαρτία; 7 Ex. 20, 14, 17.
μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνω ἐν μὴ Dt. 5, 18, 21.

21 (SR τότε [S,]...επαισχυνησθε;)

VII, 2 — του νομου 6 αποθανοντος

- διὰ νόμου· τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ἤδειν εἰ μὴ
11. 5, 13. 8 ὁ νόμος ἔλεγεν Οὐκ ἐπιθυμήσεις· ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου
- 9 ἁμαρτία νεκρά. ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν,
- Ja. 1, 15. 10 ἔγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὗρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς
Lv. 18, 5.
He. 3, 13. 11 ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον· ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι'
- 1 Ti. 1, 8. 12 αὐτῆς ἀπέκτεινεν. ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ
2, 20. 13 ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία, ἵνα φανῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.
- Ps. 51, 5. 14 οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ
18. Jn. 3, 6. δὲ σάρκινός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν.
- 15 ὃ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὃ θέλω
12. 16 τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὃ μισῶ τοῦτο ποιῶ. εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύνφημι τῷ νόμῳ ὅτι
- 17 καλός. νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ
- Gn. 6, 5; 8, 21. 18 ἀλλὰ ἡ ἐνοικοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἐστιν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ
- 19 κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐ· οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλὰ ὃ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω.
- 20 εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.
- 21 εὗρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν
- 22 τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται· συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄν-

11 (R λαβ.,)

13 εγεν.] γεγоне

14 σαρκικός

17 αλλ | οικουσα

18 ου] ουχ ευρισκω

19 αλλ

20 R -εγω 1° | αλλ

θρωπον, βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν 23 Gal. 5, 17.
 μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου 1 P. 2, 11.
 καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας Ja. 4, 1.
 τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσίν μου. Ταλαίπωρος ἐγὼ 24
 ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ
 θανάτου τούτου; χάρις τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ 25 1 Co. 15, 57.
 Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ
 τῷ μὲν νοῒ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ
 ἁμαρτίας. Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν 8 31-39. 4.
 Χριστῷ Ἰησοῦ. ὁ γὰρ νόμος τοῦ Πνεύματος τῆς 2 3, 27. 7, 23. 24.
 ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν σε ἀπὸ τοῦ
 νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. τὸ γὰρ 3 Jn. 1, 14. Ph. 2, 7.
 ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκός, Ac. 13, 38;
 ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ Υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι 15, 10.
 σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινεν He. 2, 17; 4, 15.
 τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ 4 Gal. 5, 16. 25.
 νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα
 περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ 5
 σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ
 πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα τῆς 6 6, 21.
 σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος
 ζωὴ καὶ εἰρήνη. διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς 7 Mt. 12, 34.
 ἐχθρα εἰς Θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ Jn. 8, 43; 12, 39.
 ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται· οἱ δὲ ἐν σαρκὶ 8 Ja. 4, 4.
 ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. Ὑμεῖς δὲ οὐκ 9 1 Co. 3, 16; 12, 3.
 ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα
 Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις Πνεῦμα Χριστοῦ
 οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς 10 Gal. 2, 20.
 ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν, τὸ Ph. 1, 21.
 δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα 11 1 P. 4, 6.

23 SR^m — ἐν 2^ο 25 SR^t ευχαριστω R^m χάρις δε
 VIII, 1 Ἰησου, μὴ κατα σαρκα περιπατουσιν, αλλα
 κατα πνευμα. 2 σε] SR με 9 αλλ 10 δι
 αμαρτ.

τοῦ ἐγείραντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν,
ὁ ἐγείρας ἐκ νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν ζωοποιήσει
καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος
αὐτοῦ Πνεύματος ἐν ὑμῖν.

- 6, 7, 18. 12 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ
Gal. 6, 8. 13 σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. εἰ γὰρ κατὰ σάρκα
Eph. 4, 22—24. ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ πνεύματι τὰς
14 πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. ὅσοι
γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ εἰσιν
2 Ti. 1, 7. 15 Θεοῦ. οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν
Gal. 4, 5, 6. εἰς φόβον, ἀλλὰ ἐλάβετε πνεῦμα υἰοθεσίας, ἐν ᾧ
2 Co. 1, 22. 16 κράζομεν Ἀββὰ ὁ Πατήρ. αὐτὸ τὸ Πνεῦμα
συνμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμέν τέκνα
Gal. 4, 7. 17 Θεοῦ. εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι
Rev. 21, 7. μὲν Θεοῦ, συνκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συν-
2 Co. 4, 17. 18 πάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. Λογίζομαι
5, 2. γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς
Col. 3, 4. 19 ἣ γὰρ ἀποκαταδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν
Ec. 1, 2. 20 τῶν νιῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. τῇ γὰρ ματαιό-
Gn. 3, 17—19; 5, 29. τητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἐκούσα, ἀλλὰ διὰ τὸν
2 P. 3, 13. 21 ὑποτάξαντα, ἐφ' ἐλπίδι ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις
1 Jn. 3, 2. ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς
εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ
22 Θεοῦ. οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συνστε-
2 Co. 5, 2. 23 νάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν· οὐ μόνον δέ,
Gal. 5, 5. ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος
ἔχοντες ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν
2 Co. 5, 7. 24 σώματος ἡμῶν. τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπίς

11 — τον | εγειρ. τον Χρ. εκ νεκρ. ζωοπ. | R^m δια
το ενοικουν αυτου Πνευμα 14 εισ. υιοι 15 αλλ
20.21 SR, επ' ελπιδι (S, R^m ·) οτι 23 και ημ. αυτ. |
(στεν., υιοθ. απεκδ. την)

δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὁ γὰρ βλέπει τις,
 τί ἐλπίζει; εἰ δὲ ὁ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' 25
 ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ 26
 Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν·
 τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθὼς δεῖ οὐκ οἶδαμεν,
 ἀλλὰ αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς
 ἀλαλήτοις· ὁ δὲ ἑραυνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ 27 Ps. 139, 1.
 φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἐντυγ- 1 Co. 4, 5.
 χάνει ὑπὲρ ἁγίων. Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγα- 28 Eph. 1, 11; 3, 11.
 πῶσιν τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς
 κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. ὅτι οὖς προέγνω, 29 Col. 1, 18.
 καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ Υἱοῦ He. 1, 6.
 αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς
 ἀδελφοῖς· οὖς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ ἐκά- 30
 λεσεν· καὶ οὖς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν·
 οὖς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν. Τί 31 Ps. 118, 6.
 οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς Mt. 1, 22.
 καθ' ἡμῶν; ὅς γε τοῦ ἰδίου Υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, 32 Jn. 3, 16.
 ἀλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς
 οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται; τίς 33 Is. 50, 8.
 ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς ὁ δικαίων·
 τίς ὁ κατακρινῶν; Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ ἀποθανών, 34 Ps. 110, 1.
 μᾶλλον δὲ ἐγερθεῖς, ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, 1. 1 Jn. 2, 1.
 ὅς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. τίς ἡμᾶς χωρίσει 35
 ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενο-
 χωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος
 ἢ μάχαιρα; καθὼς γέγραπται ὅτι 36 Ps. 44, 22.
 2 Co. 4, 11.
 Ἕνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν,
 ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.

24 τις, τί] R^t & m², τίς SR^{m1} τις, τί και | 'ἐλπ.] R^{m2}
 ὑπομένει 26 ταις ασθενειαις | αλλ | υπερεντ. υπερ ημων
 27 ερευνων 28 R^m συνεργει ο θεος 32 αλλ
 33 (R^m δικαίων;) 34 κατακρίνων | - Ιησους | δε και |
 R εγερθ. εκ νεκρων | ος και εστιν | (R^m ημων;) 35
 Χριστου] R^m Θεου 36 ((καθως...σφαγης')) | ενεκα

8, 37-9, 11 Προς Ρωμαίους

Jn. 16, 33. 37 ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγα-
 38 πήσαντος ἡμᾶς. πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος
 οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε ἐνεστῶτα
 39 οὔτε μέλλοντα οὔτε δυνάμεις ἢ οὔτε ὑψωμα οὔτε
 βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς
 χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι,
 συνμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν
 2 Πνεύματι Ἀγίῳ, ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη καὶ
 Ex. 32, 32. 3 ἀδιάλειπτος ὁδύνη τῇ καρδίᾳ μου. ἡυχόμεν γὰρ
 ἀνάθεμα εἶναι αὐτὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ
 τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα,
 Dt. 7, 6; Ex. 4, 22; 14, 1, 2. 4 ὅτι οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῆται, ὧν ἡ υἰοθεσία καὶ ἡ
 δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ
 1, 25. Mt. 1, 1. 5 λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, ὧν οἱ πατέρες, καὶ
 Lk. 3, 23-34. Jn. 1, 1. 5 ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὧν ἐπὶ
 πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.
 2, 28. Nu. 23, 19. 6 Οὐχ οἶον δέ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.
 Gn. 21, 12. 7 οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ, οὗτοι Ἰσραὴλ. ὁ οὐδ'
 ὅτι εἰσὶν σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ'
 Gal. 4, 23. 8 Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα. τοῦτ' ἐστίν,
 οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα τοῦ Θεοῦ,
 ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς
 Gn. 18, 10. 9 σπέρμα. ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος Κατὰ
 τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ
 Gn. 25, 21. 10 υἱός. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἐνὸς
 11 κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· μήπω
 γὰρ γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ
 φαῦλον, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ Θεοῦ

38 δυν., ουτε ενεστ. ουτε μελλ.

IX, 3 αυτ. εγω αναθ. ειν. 5 (R^{m1} σάρκα.) | (R^t
 παντων, R^{m2} παντων.) 11 φαυλ.] κακον | του Θ. προθ.

μένη, ¹ οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη 12 Gal. 25, 23.
 αὐτῇ ὅτι Ὁ μέζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι· καθ- 13 Mat. 1, 2. 3.
 ἄπερ γέγραπται Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ
 Ἦσαυ ἐμίσησα.

Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικίαι παρὰ τῷ Θεῷ; 14 Pl. 32, 4.
 μὴ γένοιτο. τῷ Μωϋσεὶ γὰρ λέγει Ἐλέσω 15 Ex. 33, 19.
 ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω 16 Eph. 2, 8.
 ὃν ἂν οἰκτειρώ. ἄρα οὖν
 οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ
 ἐλεῶντος Θεοῦ. λέγει γὰρ ἡ γραφή τῷ Φαραὼ 17 Ex. 9, 10.
 ὅτι Εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν
 σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά
 μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν 18 Ex. 4, 21; 7, 3;
9, 12; 14, 4. 17.
 δὲ θέλει σκληρύνει. Ἐρεῖς μοι οὖν Τί ἔτι 19
 μέμφεται; τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέ-
 στηκεν; ὦ ἄνθρωπε, μενοῦνγε σὺ τίς εἶ ὁ ἀντ- 20 Is. 29, 16; 45, 9.
 αποκρινόμενος τῷ Θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ
 πλάσαντι Τί με ἐποίησας οὕτως; ἢ οὐκ ἔχει 21 Jer. 18, 6.
 ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ
 φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ
 εἰς ἀτιμίαν; εἰ δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν 22 Jer. 50, 25.
Is. 13, 5; 54, 16.
2, 4.
 ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατόν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν
 πολλῇ μακροθυμίᾳ σκεύη ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς
 ἀπώλειαν, καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης 23 Eph. 1, 3—12.
8, 20.
 αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν,
 οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων ἀλλὰ 24
 καὶ ἐξ ἐθνῶν; ὥς καὶ ἐν τῷ Ὠσηὲ λέγει 25 Hos. 2, 23.

Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου

καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην·

καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς Οὐ 26 Hos. 1, 10.

λαός μου ὑμεῖς,

ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος.

12 ἐρρηθη 13 καθως 15 τω γαρ Μωση 16 ελε-
 ουντος 19 ουν μοι | — γαρ 20 μενουνγε, ω ανθρ., συ
 23 R^m — και | (δοξαν·) 24 (εθνων·) 26 ἐρρηθη

9, 27-10, 6 Προς Ρωμαίους

- Is. 10, 22, 23, 11, 5. 27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ Ἐὰν ἡ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλειμμα σωθήσεται· λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς.
- Is. 1, 9. 29 καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας
Εἰ μὴ Κύριος Σαβαώθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὁμοιώθημεν.
- 10, 20. 30 Τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην κατέλαβεν δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ 10, 2, 3. 31 τὴν ἐκ πίστεως· Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον οὐκ ἔφθασεν. διὰ τί; ὅτι οὐκ Is. 8, 14. 32 ἐκ πίστεως ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων· προσέκοψαν τῷ 33 λίθῳ τοῦ προσκόμματος, καθὼς γέγραπται
Ἴδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ κατασυχυνθήσεται.
- Ac. 22, 3. 10 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν. 2 μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' 9, 31, 32. 3 οὐ κατ' ἐπίγνωσιν· ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν ζητοῦντες στηῆσαι, τῇ 4 δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ 5 πιστεύοντι. Μωϋσῆς γὰρ γράφει ὅτι τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ὁ ποιήσας ἄνθρωπος 6 ζήσεται ἐν αὐτῇ. ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη
- Is. 8, 14; 28, 16.
Mt. 21, 42, 44.
1 P. 2, 6.
- Ac. 22, 3.
- Mt. 5, 17.
He. 8, 13. Jn. 3, 18.
- Lv. 18, 5.
Gal. 3, 12.

27 καταλειμμα 28 συντεμνων εν δικαιοσυνην
οτι λογον συντετμημενον ποι. 31 δικ., εις νομ.
δικαιοσυνης 32 (R^m εργων,) S εργ. νομου | προσεκ.
γαρ 33 και πας ο

X, 1 η δεησ. η | αυτ.] του Ισραηλ εστιν 3 ιδ.
δικαιοσυνην 5 — οτι | εκ του νομου, Οτι ο ποι. αυτα |
εν αυτοις

οὕτως λέγει Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Τίς
 ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν
 καταγαγεῖν· ἢ Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; 7
 τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ἀλλὰ 8
 τί λέγει; Ἐγγὺς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί
 σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ' ἔστιν τὸ ῥῆμα
 τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς 9
 ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς
 ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ
 νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς 10
 δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σω-
 τηρίαν. λέγει γὰρ ἡ γραφή Πᾶς ὁ πιστεύων 11
 ἐπ' αὐτῷ οὐ κατασχευθήσεται. οὐ γάρ ἐστιν 12
 διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνου· ὁ γὰρ αὐτὸς
 Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπι-
 καλουμένους αὐτόν· Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται 13
 τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. πῶς οὖν ἐπικαλέ- 14
 σονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύ-
 σωσιν οὐ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσωσιν χωρὶς
 κηρύσσοντος; πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀπο- 15
 σταλῶσιν; καθάπερ γέγραπται Ὡς ὠραῖοι οἱ
 πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων ἀγαθά. Ἄλλ' οὐ 16
 πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας
 γὰρ λέγει Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;
 ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥή- 17
 ματος Χριστοῦ. ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; 18
 μενοῦνγε

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν,
 καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα
 αὐτῶν.

9 R^m ὁμολογ. το ρημα εν τ. στ. σου οτι Κυριος
 Ιησους 14 επικαλεσονται | πιστευουσιν | ακουσουσι
 15 κηρυξουσιν | καθως | ευαγγ. ειρηνην, των ευαγγελι-
 ζομενων τα αγ. 17 Χρ.] Θεου

10, 19-11, 9 Προς Ρωμαίους

10, 22, 21. 19 ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω; πρῶτος Μωϋσῆς λέγει

Ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει,
ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιστῇ ὑμᾶς.

1s. 65, 1. 20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει

Εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν,
ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν.

1s. 65, 2. 21 πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει Ὁλην τὴν ἡμέραν ἐξε-
πέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα

11 καὶ ἀντιλέγοντα. Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ
Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ
Ἰσραηλείτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς

1 K. 19, 10, 14. 2 Βενιαμείν. οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ
ὃν προέγνω. ἥ οὐκ οἶδατε ἐν Ἡλείᾳ τί λέγει ἡ
γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ;

1 K. 19, 10. 3 Κύριε, τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιασ-
τήριά σου κατέσκαψαν, καὶ γὰρ ὑπελείφθην μόνος καὶ

1 K. 19, 18. 4 ζητοῦσιν τὴν ψυχὴν μου. ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ
χρηματισμός; Κατέλιπον ἑμαυτῷ ἑπτακισχιλίους

9, 27. 5 ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ. οὕτως
οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λίμμα κατ' ἐκλογὴν

Gal. 3, 18. 6 χάριτος γέγονεν· εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων,

9, 31. 7 ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. Τί οὖν; ὁ
ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ

1s. 23, 10. 8 ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, ¹ καθάπερ
10, 29, 4. γέγραπται Ἐδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατα-

νύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ
9 μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ Δαυεὶδ
λέγει

19 ουκ εγνω Ισρ. | επ' 2ο] επι

XI, 2 (SR γραφη;...Ισραηλ,) | Ισρ., λεγων 3 και
τα θυσ. 5 λειμμα 6 γιν. χαρις. ει δε εξ εργαων,
ουκ ετι εστι χαρις· επει το εργον ουκ ετι εστιν εργον.
7 τουτου 8 καθως

Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς 13, 60, 22, 27;
35, 8.
θήραν

καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα
αὐτοῖς,

σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ 10
βλέπειν,

καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύνκαμψον.

Λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο· 11 Dt. 32, 21.
Ac. 13, 46.
10, 19.
ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς
ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. εἰ δὲ τὸ 12
παραπτώμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμος καὶ τὸ ἥττημα
αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα
αὐτῶν.

Ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς ἔθνεσιν. ἐφ' ὅσον μὲν 13
οὖν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν
μου δοξάζω, εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα 14 1 Ti. 4, 16.
καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ 15
αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ
μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ 16 Nu. 15, 17-21.
τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι.
Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ 17 Eph. 2, 11-14. 19.
ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συν-
κοινωνὸς τῆς ῥίζης τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας
ἐγένου, ¹ μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ 18 Jn. 4, 22.
κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις ἀλλὰ
ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς οὖν Ἐξεκλάσθησαν κλάδοι ἵνα 19
ἐγὼ ἐνκεντρισθῶ. καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλά- 20 12, 16.
σθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας. μὴ ὑψηλὰ
φρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ· εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν 21
κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, οὐδὲ σοῦ
φείσεται. Ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν 22 Jn. 15, 2. 4.
He. 3, 14.

12 (SR πληρ. αυτων;) 13 δε] γαρ | -ουν
17 SR^m ριζ. και της 18 αλλ 19 οι κλαδ.
20 υψηλοφρονει 21 μη πως ουδε σου φεισεται

- Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομία, ἐπὶ δὲ
 σὲ χρηστότης Θεοῦ, ἐὰν ἐπιμένῃς τῇ χρησ-
 2 Co. 3, 16. 23 τότῃτι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν
 μὴ ἐπιμένωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, ἐνκεντρισθήσονται·
 δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Θεὸς πάλιν ἐνκεντρίσαι
 24 αὐτοὺς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης
 ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς
 καλλιέλαιον, πόσω μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν
 25 ἐνκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ. Οὐ γὰρ θέλω
 ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα
 μὴ ᾗτε ἐν ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πῶρως ἀπὸ
 μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα
 26 τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σω-
 θήσεται, καθὼς γέγραπται
 "Ἦξει ἐκ Σιών ὁ Ῥυόμενος,
 ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.
 27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη,
 ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
 28 κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ
 δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας·
 29 ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις
 30 τοῦ Θεοῦ. ὥσπερ γὰρ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε
 τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ,
 31 οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπείθησαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει
 32 ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ἐλεηθῶσιν. συνέκλεισεν γὰρ ὁ
 Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθειαν ἵνα τοὺς πάντας
 33 ἐλεήσῃ. Ὡς βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ
 γνώσεως Θεοῦ· ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα
 αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.

22 πεσ. αποτομian | χρηστοτητα, εαν | επιμεινης
 23 και εκεινοι | επιμεινωσι 24 fin. (SR;) 25 εν]
 παρ' 26 και αποστρ. 30 γαρ και υμ. 31 - νυν 2°
 33 (R^{m1} πλουτ., κ. σοφ.,) | ανεξερευνητα

Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος 34 Is. 40, 13.
Job 15, 8.
Jer. 23, 18.
1 Co. 2, 16.
αὐτοῦ ἐγένετο;
ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται 35
αὐτῷ;
ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ 36
πάντα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκ- 12 6, 11, 13, 1 P. 2, 5.
Jn. 4, 24.
τιρμῶν τοῦ Θεοῦ, παραστήσαι τὰ σώματα ὑμῶν
θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν τῷ Θεῷ εὐάρεστον, τὴν
λογικὴν λατρείαν ὑμῶν· καὶ μὴ συνσχηματίζεσθε 2
τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνα-
καινώσει τοῦ νοός, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ
θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ
τέλειον.

Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι 3 1 Co. 12, 11.
Eph. 4, 7.
παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ
δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν,
ἐκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως.
καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι πολλὰ μέλη ἔχομεν, 4 1 Co. 12, 12.
τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πράξιν,
οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, τὸ 5
δὲ καθ' εἰς ἀλλήλων μέλη. ἔχοντες δὲ χαρίσ- 6
ματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα,
εἴτε προφητεῖαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πί-
στεως· ἢ εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· εἴτε ὁ 7 1 P. 4, 10, 11.
Mt. 6, 2.
2 Co. 8, 2; 9, 7.
διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ· εἴτε ὁ παρακαλῶν, 8
ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ μεταδιδούς ἐν ἀπλότητι,
ὁ προϋστάμενος ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρό-
τητι. ἢ ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστυγοῦντες 9
τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ· τῇ φιλα- 10 1 P. 1, 22.
1 Ti. 1, 5.
Am. 5, 15.
2 P. 1, 7.
Ph. 2, 3.

35 (ἢ "τις)

XII, 1 ευαρ. τω Θεω 2 νοος υμων | (SR^t Θεου το)
4 μελη πολλα 5 το] ὁ | (μελη),

12, 10-13, 4 Προς Ρωμαίους

- δελφία εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ
 Rev. 3, 15. 11 ἀλλήλους προηγούμενοι, τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί,
 Ac. 18, 25.
 1 Th. 5, 17. 12 τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, τῇ
 ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ
 He. 13, 2. 13 προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, ταῖς χρείαις τῶν
 ἀγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες.
 Mt. 5, 44.
 1 Co. 4, 12. 14 εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας, εὐλογεῖτε καὶ μὴ κατα-
 Ac. 7, 59.
 Ps. 35, 13. 15 ρᾶσθε. χαίρειν μετὰ χαιρόντων, κλαίειν μετὰ
 Pr. 3, 7; 16 κλαιόντων. τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες·
 11, 20; 15, 5. μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς
 συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς.
 Pr. 3, 4 Lxx.
 Is. 5, 21. 17 μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες· προνοού-
 1 Th. 5, 15. 18 μνοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων· εἰ δυνατόν,
 Mk. 9, 50. 19 μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ ὅτε
 He. 12, 14. 20 ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. ἀλλὰ ἐὰν πεινᾷ
 Dt. 32, 35. 21 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ,
 Lv. 19, 18. 13 ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. Πᾶσα
 Mt. 5, 39. ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω. οὐ
 13, 4. He. 10, 30. γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ, αἱ δὲ οὐσαι
 2 Th. 1, 6. 7. 2 ὑπὸ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσὶν. ὥστε ὁ ἀντιτασ-
 Pr. 25, 21. 22. 3 λήμψονται. οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος
 Mt. 5, 44. τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ ἀλλὰ τῷ κακῷ. θέλεις δὲ μὴ
 φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ, καὶ
 Ps. 82, 6. 4 ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν
 12, 19.

11 Κυριῳ] R^m καιρω 14 SR διωκ. υμας 15 και
 κλαιειν 20 αλλα εαν] εαν ουν

XIII, 1 υπο 1^ο] απο | ουσ. εξουσαι υπο του Θ.
 3 των αγαθων εργων, αλλα των κακων 4 (εστι σοι)

σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορεῖ· Θεοῦ γὰρ διά-
 κονός ἐστιν, ἕκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσ-
 σοντι. διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ 5
 τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. διὰ 6
 τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ
 Θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες.
 ἀπόδοτε πᾶσιν τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν 7 Mt. 22, 21.
 φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν
 φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν. Μηδενὶ 8 Gal. 5, 14.
 μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν· ὁ
 γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. τὸ 9 Ex. 20, 13—17.
 γάρ Οὐ μοιχεύσεις, Οὐ φονεύσεις, Οὐ κλέψεις, Οὐκ
 ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν τῷ λόγῳ
 τούτῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ Ἀγαπήσεις τὸν
 πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον 10 1 Co. 13, 4.
 κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ Mt. 22, 40.
 ἀγάπη. Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι 11 Eph. 5, 14.
 ὥρα ἤδη ὑμᾶς ἐξ ὑπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ
 ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν.
 ἡ νύξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ἀποθώ- 12 1 Jn. 2, 8.
 μεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, ἐνδυσώμεθα δὲ Eph. 5, 11.
 τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχη- 13 1 Ti. 1, 10.
 μόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις,
 μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ·
 ἀλλὰ ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, 14 Gal. 3, 27.
 καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπι-
 θυμίας.

Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβά- 14 15, 1. 1 Co. 8, 9.
 νεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. ὃς μὲν 2 Gn. 1, 29; 9, 3.
 πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα

7 αποδ. ουν 8 αγαπ. αλλ. 9 κλεψ., ου
 ψευδομαρτυρησεις, ουκ | τουτω τω λογ. | εαυτον 11 ημας
 ηδη 12 και ενδυσ. τα 14 αλλ

- Col. 2, 16. 3 ἐσθίει. ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω, ὁ δὲ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω,
- Mt. 7, 1.
Jn. 4, 11, 12. 4 ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ, δυνατεῖ γὰρ ὁ Κύριος
- Gal. 4, 10. 5 στήσαι αὐτόν. ὃς μὲν γὰρ κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν
- Gal. 2, 20.
1 Th. 5, 10.
Lk. 20, 38. 6 τῷ ἰδίῳ νοῖ πληροφορεῖσθω. ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν Κυρίῳ φρονεῖ· καὶ ὁ ἐσθίων Κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ
- Gal. 2, 20.
1 Th. 5, 10.
Lk. 20, 38. 7 Θεῷ. Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ, καὶ οὐδεὶς
- Gal. 2, 20.
1 Th. 5, 10.
Lk. 20, 38. 8 ἑαυτῷ ἀποθνήσκει· ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν,
- Ac. 17, 31.
Mt. 25, 31, 32.
2 Co. 5, 10. 9 τοῦ Κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων
- Is. 45, 23; 49, 18.
Ph. 2, 10, 11. 10 κυριεύσῃ. Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάντες
- Is. 45, 23; 49, 18.
Ph. 2, 10, 11. 11 γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Θεοῦ. γέγραπται γάρ
- Zw ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ.
- Gal. 6, 5. 12 ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει
- Mt. 15, 11.
Ac. 10, 15.
Tit. 1, 15. 13 τῷ Θεῷ. Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσ-
- Mt. 15, 11.
Ac. 10, 15.
Tit. 1, 15. 14 κομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι,
- 1 Co. 8, 11-13. 15 ἐκείνῳ κοινόν. εἰ γὰρ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός

XIV, 3 ο δε] και ο 4 δυνατος γαρ εστιν ο Θεος
5 SR — γαρ 6 φρονει, και ο μη φρονων την ημεραν,
Κυριω ου φρονει. ο εσθ. 9 και απεθ. και ανεστη και
ανεζησεν 10 Θεου] Χριστου 15 γαρ] δε

Προς Ρωμαίους 14, 15—15, 5

σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς.
 μὴ τῷ βρώματί σου ἐκείνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ
 Χριστὸς ἀπέθανεν. μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν 16 Tit. 2, 5.
 τὸ ἀγαθόν. οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ 17 Lk. 17, 20.
 βρώσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη
 καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ· ὁ γὰρ ἐν τούτῳ 18
 δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ
 δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης 19 12, 18; 15, 2.
 διώκομεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους.
 μὴ ἕνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. 20 14.
 πάντα μὲν καθαρὰ, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ
 διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν 21 1 Co. 8, 13.
 κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου
 προσκόπτει. σὺ πίστιν ἦν ἔχεις κατὰ σεαυτὸν 22
 ἔχε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ κρίνων
 ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει· ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν 23 Tit. 1, 15.
 φάγῃ κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ
 ὁ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν. Ὅφείλομεν 15 14, 1.
 δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων
 βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος 2 1 Co. 9, 19;
 ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς 10, 24, 32.
 οἰκοδομὴν· καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν· 3 Ps. 69, 9.
 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδι-
 ζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ. ὅσα γὰρ προεγράφη, 4 4, 23, 24.
 εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ἵνα διὰ 1 Co. 10, 11.
 τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν
 γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς 5 Ph. 3, 16.
 ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δώῃ ὑμῖν τὸ
 αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν,

18 ἐν τούτοις 19 SR^t διώκομεν 21 SR^m
 προσκ. ἡ σκανδαλίζεται ἡ ἀσθενεῖ 22 πιστ. εχεις;
 23 fin. R^m + xvi. 25—27
 XV, 2 ἐκ. γαρ 3 ἐπέπεσον 4 εγρ.] προε-
 γραφή | — δια 2^ο

6 ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ἡμᾶς εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ.

Mt. 15, 24.
Ac. 3, 25.

8 λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγ-

11, 30.
2 S. 22, 50.
Ps. 18, 49

9 γελίας τῶν πατέρων, τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν καὶ τῷ ὀνόματί σου

Dt. 32, 43.

Ps. 117, 1.

10 ψαλῷ. καὶ πάλιν λέγει Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ πάλιν

Αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν Κύριον,
καὶ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

Is. 11, 10.
Rev. 5, 5.

12 καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει

Ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί,
καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν.
ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν.

13 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου.

14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης τῆς γνώσεως, δυνά-

1, 5; 12, 8.

15 μενοὶ καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. τολμηροτέρως δὲ ἔγραψα ὑμῖν ἀπὸ μέρους, ὥς ἐπαναμνησκῶν ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ἀπὸ τοῦ

11, 13. Ph. 2, 17.

16 Θεοῦ ἵνα εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ

7 ημας] R^ε υμας (R,) | - του 8 γαρ] δε, Ιησουν
11 τον Κυρ., π. τα εθν., | επαινεσατε 14 - της
15 τολμηροτερον | υμιν, αδελφοι, | απο 2^ο υπο
16 Ιησ. Χρ.

Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐ-
 πρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ἔχω 17
 οὖν τὴν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν
 Θεόν· οὐ γὰρ τολμήσω τι λαλεῖν ὧν οὐ κατειρ- 18 1, 5. 2 Co. 3, 5.
 γάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν,
 λόγῳ καὶ ἔργῳ, ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, 19 Mk. 16, 17.
 ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου· ὥστε με ἀπὸ
 Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ
 πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. οὐ- 20 2 Co. 10, 15, 16.
 τως δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου
 ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον
 οἰκοδομῶ, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται 21 Is. 52, 15.

Ὅφονται οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ,
 καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν.

Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν 22 1, 13.
 πρὸς ὑμᾶς· νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς 23 1, 10, 11.
 κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν
 πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ ἱκανῶν ἐτῶν, ὡς ἂν πορεύωμαι 24 1 Co. 16, 6.
 εἰς τὴν Σπανίαν· ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος
 θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι
 ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ.
 —νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονῶν 25 Ac. 18, 21;
 τοῖς ἁγίοις. ἡνδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ 26 19, 21; 20, 22.
 Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς
 πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ἡν- 27 1 Co. 16, 1.
 δόκησαν γάρ, καὶ ὀφείλεται εἰσὶν αὐτῶν· εἰ γὰρ
 τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινωνήσαν τὰ ἔθνη,
 ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι
 αὐτοῖς. τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισά- 28 2 Co. 8, 1—4;
 9, 2, 12.

17 —την | —τον 18 λαλ. τι 19 Ἀγιου] SR^{m1}
 Θεου R^{m2}— 21 Οἷς ουκ αν. π. α., οψ. 23 ικ.]
 πολλων 24 αν] εαν | Σπαν., ελευσομαι προς υμας |
 (R (ελπιζω...εμπλησθω)) 26 ευδοκησαν 27 ευδο-
 κησαν | αυτ. εισ.

15, 28-16, 7 Προς Ρωμαίους

- μενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι'
- 1, 11. 29 ὑμῶν εἰς Σπανίαν· οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς
 ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας Χριστοῦ ἐλεύσομαι.
- 2 Co. 1, 11. 30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου
 Ph. 1, 27.
 Col. 4, 3.
 2 Th. 3, 1. ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ
 Πνεύματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευ-
- 31 χαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ
 τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἡ διακονία
 μου ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος τοῖς ἀγίοις
- 32 γένηται, ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθῶν πρὸς ὑμᾶς διὰ θελή-
- 16, 20. 33 ματος Θεοῦ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ὁ δὲ Θεὸς
 τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.
- 16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν,
 οὗσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κενχρεαῖς,
 2 ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἀγίων,
 καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήζη πράγ-
 ματι· καὶ γὰρ αὕτη προστάτις πολλῶν ἐγενήθη
 καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ.
- Ac. 18, 2. 18. 26. 3 Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συν-
 4 εργοὺς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, οἵτινες ὑπὲρ τῆς
 ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς
 οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ
- 1 Co. 16, 19. 15. 5 ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν
 ἐκκλησίαν. ἀσπάσασθε Ἐπαινετὸν τὸν ἀγαπητόν
 μου, ὃς ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀσίας εἰς Χριστόν.
- 6 ἀσπάσασθε Μαρίαν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς
- 2 Co. 8, 23. 7 ὑμᾶς. ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς
 συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές
 εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ

28 την Σπ. 29 ευλογ. του ευαγγελιου του Χρ.
 31 και ινα η | γεν. τοις αγ. 32 ελθω | και
 συναν.

XVI, 2 αὕτη | αυτ. εμου 3 Πρισκιλλαν 5 Επαί-
 νετον | Ασ.] Αχαΐας 6 Μαριάμ | υμ.] ημας

ἐμοῦ γέγοναν ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε Ἀμπλία- 8
τον τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε 9
Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ
Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. ἀσπάσασθε Ἀπελ- 10
λὴν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς
ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. ἀσπάσασθε Ἑρωδίωνα 11
τὸν συγγενὴ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρ-
κίσσου τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Τρύ- 12
φαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ.
ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητήν, ἣτις πολλὰ
ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν 13 Mk. 15, 21.
ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ
ἐμοῦ. ἀσπάσασθε Ἀσύνκριτον, Φλέγοντα, Ἑρ- 14
μῆν, Πατρόβαν, Ἑρμᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς
ἀδελφούς. ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, 15
Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν,
καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους. ἀσπάσασθε 16 1 Co. 16, 20.
ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς 1 P. 5, 14.
αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς 17 Mt. 7, 15.
τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν δι- Tit. 3, 10.
δαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ ἐκκλίνετε
ἀπ' αὐτῶν· οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Χρισ- 18 Ph. 3, 19.
τῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ τῇ ἐαντῶν κοιλίᾳ, καὶ Ezk. 13, 18.
διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσιν Col. 2, 4.
τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ 2 P. 2, 3.
εἰς πάντας ἀφίκετο· ἐφ' ὑμῖν οὖν χαίρω, θέλω 1, 8. 1 Co. 14, 20.
δὲ ὑμᾶς σοφοὺς εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους Mt. 10, 16.
δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συν- 20 15, 33.
20 Gn. 3, 16.

7 γεγορασιν 8 S Ἀμπλιαν R Ἀμπλιᾶτον
14 Ερμαν, Πατρ., Ερμην 16 — πασαι 17 εκ-
κλινετε 18 Ιησου Χρ. 19 χαιρ. ουν το εφ υμ. |
σοφ. μεν

τρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μεθ' ὑμῶν.

Ac. 16, 1, 2;
19, 22; 20, 4.
Ph. 2, 19.

21 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου,
καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγ-
22 γενεῖς μου. ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ

1 Co. 1, 14.
Ac. 19, 22.

23 γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. ἀσπάζεταιται
ὑμᾶς Γαῖος ὁ ξένος μου καὶ ὅλης τῆς ἐκκλησίας.
ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἑραστός ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως
καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

Eph. 1, 9; 3, 5, 9.
Col. 1, 26.

25 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ
εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ,
κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις

2 Ti. 1, 10.
1, 5.

26 σεσιγημένου, φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ τε γρα-
φῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου
Θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη

1 Ti. 1, 17.
Jude 25.

27 γνωρισθέντος, ἡ μόνῳ σοφῷ Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
ἀμήν.

20 R^m — Η χαρ...υμων | SR^t Ἰησ. Χριστου | υμων.
αμην. 21 Ασπαζονται 22 (R^t ἐπιστολην, εν)

23 της εκκλ. ολ. 24 SR^m Η χαρις του Κυριου ημων
Ιησου Χριστου μετα παντων υμων. αμην. 25 R^m —
vv. 25—27, cf. xiv. 23. 27 R^m — ω | SR — τωv

αιωνων

Προς Ρωμαίους εγγραφή απο Κορινθου δια Φοιβης της
διακονου της εν Κεγχραις εκκλησιας.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α

Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ 1
 διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφὸς 1 τῇ 2 6, 11. Ac. 9, 14.
 ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασ-
 μένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν
 πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν καὶ
 ἡμῶν· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς 3 Ro. 1, 7.
 ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ 4
 τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ, 1 ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν 5
 παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, καθὼς τὸ μαρ- 6
 τύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, ὥστε 7 Lk. 17, 30.
 ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκ- 2 Th. 1, 7.
 δεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Tit. 2, 13.
 Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως 8 Ph. 1, 6.
 τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου 1 Th. 3, 13; 5, 23.
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. πιστὸς ὁ Θεός, δι' οὗ 9 1 Th. 5, 24.
 ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ 1 Jn. 1, 3.
 Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνό- 10 Ph. 2, 2; 3, 16.
 ματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ
 αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα,
 ᾗτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ
 αὐτῇ γνώμῃ. ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, 11

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

I, 1 SR Ιησ. Χρ. 2 τε και 4 SR^t Θεω μου

1, 11-25 Προς Κορινθίους α'

- ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν
 12 εἰσιν. λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει
 Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, Ἐγὼ
 13 δὲ Κηφᾶ, Ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. μεμέρισται ὁ Χρισ-
 τός; μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ
 14 ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; εὐχαριστῶ ὅτι
 οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον.
 15 ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτί-
 16 σθητε. ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον.
 17 λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ
 γὰρ ἀπέστείλέν με Χριστὸς βαπτίζειν ἀλλὰ
 εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ
 κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.
 18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολ-
 λυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν
 19 δύναμις Θεοῦ ἐστίν. γέγραπται γάρ
 Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν,
 καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.
 20 ἡ ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ συζητητὴς
 τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν
 21 σοφίαν τοῦ κόσμου; ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ
 Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν,
 εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος
 22 σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι
 σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν,
 23 ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον,
 Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσιν δὲ μωρίαν,
 24 αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλη-
 25 σιν, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν. ὅτι
 τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων
 ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν

13 (R^m Χριστος.) | (R ὑμων;)
 Θεω 15 εβαπτισα 17 αλλ
 22 σημειον 23 εθν.] Ελληνισι

14 SR^c ευχ. τω
 20 κοσμ. τουτου

Προς Κορινθίους α' 1, 25-2, 7

ἀνθρώπων. Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, 26 Mt. 11, 25.
Jn. 7, 48.
Ja. 2, 1-5.
ἀδελφοί, οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ
πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· ἀλλὰ τὰ 27
μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα κατα-
σχύῃ τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου
ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα κατασχύῃ τὰ ἰσχυρά,
καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα 28
ἐξελέξατο ὁ Θεός, τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα
καταργήσῃ, ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ 29 Ro. 3, 27. Eph. 2, 9.
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν 30
Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ Θεοῦ,
δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις,
ἵνα καθὼς γέγραπται Ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ 31 Jer. 9, 23. 24.
καυχάσθω.

Καγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ 2 1, 17.
καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων
ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ. οὐ γὰρ ἔκρινά τι 2 Gal. 6, 14.
εἰδέναι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον
ἐσταυρωμένον. καγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ 3 Ac. 18, 9.
2 Co. 10, 1.
καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὁ 4
λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς
σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει Πνεύματος καὶ
δυνάμεως, ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ 5
ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ. Σοφίαν 6 Eph. 1, 17. 19.
1 Th. 1, 5.
Ph. 3, 15.
δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ
αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος
τούτου τῶν καταργουμένων· ἀλλὰ λαλοῦμεν Θεοῦ 7
σοφίαν ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν
προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν

25 SR ἀνθρ. (2^ο) ἐστι. 27 τοὺς σοφ. κατασχ.
28 SR^t Θεος, καὶ τα 29 τοῦ Θεοῦ] αὐτοῦ 30 ἡμ.
σοφ.] (R^t ἁγιασμός),
II, 1 μαρτ.] R^t μυστηριον 2 τοῦ εἰδ. τι 3 καὶ
εγώ 4 πειθ. ἀνθρωπίνης σοφ. 7 σοφ. Θεοῦ

2, 7-3, 3 Προς Κορινθίους α'

- Lk. 23, 34. 8 ἡμῶν· ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος
Jn. 2, 1.
Col. 1, 26. τοῦτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν
- Is. 64, 4. 9 Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· ἀλλὰ καθὼς
γέγραπται
"Α ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν
καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη,
ὅσα ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.
- Mt. 13, 11. 10 ἡμῖν γὰρ ἀπεκάλυψεν ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Πνεύματος·
Pr. 20, 27 (21) τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα ἐραννᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ
Lxx. 11 Θεοῦ. τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου
εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως
καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ Πνεῦμα
- Jn. 16, 13, 14. 12 τοῦ Θεοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου
ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα
1. 4. 13 εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν· ἃ
καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας
λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος, πνευματικοῖς
6. 1, 23. Jn. 8, 47; 14 πνευματικὰ συνκρίνοντες. ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος
14, 17. 14 οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία
γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γινῶναι, ὅτι πνευ-
- 1 Jn. 2, 20. 15 ματικῶς ἀνακρίνεται. ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει
μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται.
- Ro. 11, 34. 16 τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν;
Is. 40, 13. 3 ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν. Καγώ,
Jn. 16, 12. ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευμα-
τικοῖς ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ.
- 1 P. 2, 2. 2 γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρῶμα· οὐπω γὰρ ἐδύ-
He. 5, 12, 13. νασθε.
- 1, 10, 11; 11, 18. 3 Ἄλλ' οὐδὲ ἔτι νῦν δύνασθε, ἔτι γὰρ σαρκι-
κοί ἐστε. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις, οὐχὶ

9 οσα] α 10 γαρ 1^ο] SR^t δε | ο Θ. απεκ. |
Πνευματος αυτου | ερευνα 11 εγνωκ.] οιδεν
13 Πνευμ. Αγιου
III, 1 Και εγω | σαρκικοι 2 και ου | ηδυνασθε
(SR,) | ουτε 3 ερις και διχοστασιαι

σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε ;
 ὅταν γὰρ λέγῃ τις Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, 4 1, 12.
 ἕτερος δέ Ἐγὼ Ἀπολλῶ, οὐκ ἄνθρωποί ἐστε ;
 ἴ τί οὖν ἐστὶν Ἀπολλῶς ; τί δέ ἐστὶν Παῦλος ; 5 Ac. 18, 24, 27.
 διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστω ὡς ὁ
 Κύριος ἔδωκεν. ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπό- 6 Ac. 18, 4, 11.
 τισεν, ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἡῤῥξανεν· ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων 7
 ἐστὶν τι οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός.
 ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἐν εἰσιν, ἕκαστος δὲ 8 4, 5.
 τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.
 Θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί· Θεοῦ γεώργιον, Θεοῦ 9 Mt. 13, 3-9.
 οἰκοδομή ἐστε. Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ 10 Eph. 2, 20.
 τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον
 ἔθηκα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος δὲ βλε-
 πέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. θεμέλιον γὰρ ἄλλον 11 1 P. 2, 4-6.
 οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν
 Ἰησοῦς Χριστός. εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν 12
 θεμέλιον χρυσίον, ἀργύριον, λίθους τιμίους, ξύλα,
 χόρτον, καλάμην, ἡ ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν 13 4, 5.
 γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ 2 Th. 1, 8.
 ἀποκαλύπτεται, καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖον
 ἐστὶν τὸ πῦρ αὐτὸ δοκιμάσει. εἴ τις τὸ ἔργον 14
 μενεῖ ὁ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν λήμψεται· εἴ τις 15
 τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ
 σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. Οὐκ οἴ- 16 6, 19. 2 Co. 6, 16.
 दाτε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ
 ἐν ὑμῖν οἰκεῖ ; εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, 17
 φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἁγίος
 ἐστὶν, οἳτινές ἐστε ὑμεῖς.

4 ουκ ανθρ.] ουχι σαρκικοι 5 Τις ουν εστ. Παυλος,
 τις δε Απολλ., αλλ η διακ. | (εδωκεν;) 6 αλλ
 7 εστι 10 τεθεικα 11 Ιησ. ο Χρ. 12 θεμ.
 τουτον | χρυσον, αργυρον 13 (R^m, οποιον εστι,) |
 — αυτο 14 μενει | επωκοδομησε 16 οικ. εν υμ.

3, 18-4, 8 Προς Κορινθίους α'

- Rev. 3, 17, 18. 18 Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω,
- Job 5, 12, 13. 19 ἵνα γένηται σοφός. ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν. γέγραπται γάρ· Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν· καὶ πάλιν Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστίν,
- 1, 12. 22 ἢ εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα, πάντα ὑμῶν, ἢ ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστοῦ δὲ Θεοῦ. Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἀνθρώπος ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. ὧδε λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω·
- Ps. 143, 2. 4 οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύννοια, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδिकाίωμαι· ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν.
- 3, 8. 5 ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.
- Ro. 12, 3. 6 Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τό Μὴ ὑπὲρ αὐτοῦ γέγραπται, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς
- Ro. 12, 6. 7 φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἐτέρου. τίς γὰρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ
- Rev. 3, 17. Rev. 3, 21. 8 ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβὼν; ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ· ἤδη ἐπλουτήσατε· χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὁφελόν γε ἐβασιλεύσατε,

22 ὑμῶν ἐστιν
IV, 2 ὡδε] ὁ δε
φρονεῖν

6 Απολλω | α] ο | γεγρ.

ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συνβασιλεύσωμεν. δοκῶ 9 Ro. 8, 36.
He. 10, 33.
 γάρ, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους
 ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθη-
 μεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις.
 ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν 10 3, 18.
 Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς
 ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας 11 2 Co. 11, 23-27.
 καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνιτεύομεν καὶ
 κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν ¹ καὶ κοπιῶμεν 12 Ac. 18, 3; 20, 34.
1 Th. 2, 9.
9, 15. 2 Th. 3, 8.
Ro. 12, 14.
Ps. 109, 28.
 ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν· λαιδορούμενοι
 εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, ¹ δυσφημού- 13 Dt. 17, 7; 22, 24.
 μενοι παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσ-
 μου ἐγενήθημεν, πάντων περίφημα ἕως ἄρτι.
 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα 14
 μου ἀγαπητὰ νουθετῶν. ἔὰν γὰρ μυρίους παι- 15 Gal. 4, 19.
 दाγωγὸς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς
 πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγ-
 γελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν 16 11, 1.
 ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο αὐτὸ 17 Ac. 19, 22.
Ph. 2, 20 ss.
 ἐπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὃς ἐστίν μου τέκνον
 ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀνα-
 μνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
 καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω.
 ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν 18
 τινες· ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἔὰν ὁ 19 Ac. 18, 21.
Ja. 4, 15.
 Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν
 πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν· οὐ γὰρ ἐν 20 2, 4. Lk. 17, 20.
 λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει.
 τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν 21
 ἀγάπῃ πνεύματί τε πραύτητος;

9 γὰρ οτι | (SR^m κοσμω,) 11 γυμνητευομεν |
 (αστατουμεν] S, R[·]) 13 βλασφημουμενοι
 14 νουθετω. 17 SR - αυτο | τεκν. μου | SR - Ιησ.
 21 πραοτητος

- I.v. 18, 7. 3 5 "Ολως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη
 πορνεία ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὥστε γυναῖκά
 2 τινὰ τοῦ πατρὸς ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι
 ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἀρθῇ ἐκ
 Col. 2, 5. 3 μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο πράξας; ἐγὼ μὲν
 γάρ, ἀπὼν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι,
 ἥδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργα-
 Mt. 16, 19; 18, 18. 2 Co. 13, 10. 4 σάμενον ¹ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
 συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν
 1 Ti. 1, 20. 1 P. 4, 6. 5 τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ¹ παραδοῦναι
 τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός,
 ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου.
 Gal. 5, 9. 6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἶδατε ὅτι
 E.x. 12, 21; 13, 7. 1s. 53, 7. 1 P. 1, 19. 7 μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; ἐκκαθάρατε
 τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ᾗτε νέον φύραμα, καθὼς
 ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ἐτύθη
 Ex. 12, 3-20. 8 Χριστός. ὥστε ἐορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ
 μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν
 Mt. 18, 17. 2 Th. 3, 14. 9 ἄζυμοις εἰλικρινίας καὶ ἀληθείας. Ἐγραψα ὑμῖν
 10 ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, οὐ
 πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς
 πλεονέκταις καὶ ἄρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ
 2 Th. 3, 6. Tit. 3, 10. 2 Jn. 10. 11 ὠφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. νῦν δὲ
 ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι εἰάν τις ἀδελφὸς
 ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰδωλο-
 λάτρης ἢ λοῖδορος ἢ μέθυσος ἢ ἄρπαξ, τῷ
 Mk. 4, 11. 12 τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. τί γάρ μοι τοὺς ἔξω
 Dt. 13, 5; 17, 7; 23, 24. 13 κρίνειν; οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; ¹ τοὺς δὲ

V, 1 εθν. ονομαζεται 2 (R^m εστε;) | εξαρθη |
 ποιησας (Rⁱ .) 3 ως απων 4 SR Κυρ. ημων | Ιησ.
 Χριστου 1^ο 2^ο (R Ιησου, 1^ο 2^ο) 5 SR^c Κυρ. Ιησου
 7 εκκαθ. ουν | ημ. υπερ ημων 10 και ου παντ. |
 και] η | οφειλετε 11 νυνι 12 μοι και τ. |
 (R κρινετε,)

Προς Κορινθίους α' 5, 13-6, 12

ἔξω ὁ Θεὸς κρινεῖ. ἐξάρατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

Τολμᾷ τις ὑμῶν πράγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων; ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινούσιν; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; οὐκ οἶδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν, μή τιγε βιωτικά; βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε; πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. οὕτως οὐκ ἐνὶ ἐν ὑμῖν οὐδεὶς σοφός, ὃς δυνήσεται διακρίναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ; ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἡττημα ὑμῖν ἐστὶν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ τοῦτο ἀδελφούς. ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι ἄδικοι Θεοῦ βασιλείαν οὐ κληρονομήσουσιν; μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἄρσενοκοῖται οὔτε κλέπται οὔτε πλεονέκται, οὐ μέθυσοι, οὐ λοῖδοροι, οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσουσιν. καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιασθήτε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι

Rev. 3, 21.
Dn. 7, 22.

Mt. 5, 39.
1 Th. 5, 15.
1 P. 3, 9.

Gal. 5, 19-21.

Tit. 3, 3-7.

10, 23.

13 SR κρίνει (R;) | και εξαρειτε
VI, 2 - η 3 (SR κρινουμεν;) 4 (SR^m καθι-
ζεστε.) 5 ενι] εστιν | σοφ. ουδε εις | (R αυτου.)
7 εν υμ. 8 ταυτα 9 βασ. Θεου 10 ουτε μεθ. |
ου κληρον. 11 αλλ εδικ. | - Χριστου

6, 12-7, 5 Προς Κορινθίους α'

- 1 Th. 4, 3-5 13 ὑπό τινος. τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ
- 15, 15, 20. 2 Co. 4, 14. Ro. 8, 11. 14 τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι· ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἡγείρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς
- 12, 27. 15 δυνάμεως αὐτοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν; ἅρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο.
- Gn. 2, 24. 16 ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἐν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.
- Jn. 17, 21, 22. Eph. 5, 30. 2 Co. 3, 17. 17 ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἐν πνεύμα ἐστίν.
- 3, 16. 18¹ φεύγετε τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματος ἐστίν· ὁ
- 19 δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ,
- 7, 23. 1 P. 1, 18, 19. Ph. 1, 20. 20 καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν.
- 7 Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατε, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναι-
- 2 κὸς μὴ ἄπτεσθαι· διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον
- 3 ἄνδρα ἐχέτω. τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλὴν
- 4 ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος
- 5 οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ἡ γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μῆτι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν ἵνα σχολάσῃτε τῇ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἦτε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ

14 υμας 19 (R Θεου;...εαυτων,) 20 υμων,
 και εν τω πνευματι υμων, ατινα εστι του Θεου.
 VII, 1 εγρ. μοι 3 οφειλομενην ευνοιαν 4 αλλ
 1^ο 2^ο 5 σχολαζητε τη νηστεια και τη πρ. | ητε]
 συνερχεσθε

τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συν- 6
γνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγὴν. θέλω δὲ πάντας 7 Mt. 19, 12.
ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλὰ ἕκαστος
ἴδιον ἔχει χάρισμα ἐκ Θεοῦ, ὁ μὲν οὕτως, ὁ δὲ
οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν 8
αὐτοῖς ἔαν μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ· εἰ δὲ οὐκ ἐγκρα- 9 1 Tl. 5, 14.
τεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖττον γάρ ἐστιν
γαμεῖν ἢ πυροῦσθαι. τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παρ- 10 12. 25. 40.
αγγέλλω, οὐκ ἐγὼ ἀλλὰ ὁ Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ Mt. 5, 32.
ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι,—ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, 11
μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω,—καὶ
ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. τοῖς δὲ λοιποῖς 12
λέγω ἐγώ, οὐχ ὁ Κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα
ἔχει ἄπιστον, καὶ αὕτη συνενδοκεῖ οἰκεῖν μετ'
αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν· καὶ γυνή ἣτις ἔχει 13
ἄνδρα ἄπιστον, καὶ οὗτος συνενδοκεῖ οἰκεῖν μετ'
αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω τὸν ἄνδρα. ἡγίασται γὰρ ὁ 14 Ro. 11, 16.
ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ
γυνή ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ
τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἁγία ἐστιν.
εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω· οὐ δε- 15 Ro. 14, 19.
δούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφή ἐν τοῖς τοιούτοις·
ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ὑμᾶς ὁ Θεός. τί γὰρ οἶδας, 16 1 P. 3, 1.
γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ
τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς μεμέρικεν 17 20. 24.
ὁ Κύριος, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Θεός, οὕτως
περιπατεῖτω. καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
πάσαις διατάσσομαι. περιτετρημένος τις ἐκλήθη; 18

7 δε] SR^m γαρ | αλλ | χαρ. εχ. | os 1° 2° 8 αυτ.
εστιν 9 κρεισσον | γαμησαι 10 αλλ 10.11 (χωρι-
σθηναι...καταλλαγητω και) 12 εγω λεγω | αυτη
13 αυτος | αφ. αυτον 14 αδ.] ανδρι 15 SRⁱ ημας
17 εμερισεν ο θεος | θεος] κυριος

7, 18-33 Προς Κορινθίους α'

- μὴ ἐπισπᾶσθω· ἐν ἀκροβυστία κέκληταί τις;
 Gal. 5, 6; 6, 15. 19 μὴ περιτεμενέσθω. ἡ περιτομὴ οὐδέν ἐστιν,
 Ro. 2, 25. καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις
 17. 24. 20 ἐντολῶν Θεοῦ. ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ἢ ἐκλήθη,
 21 ἐν ταύτῃ μενέτω. δοῦλος ἐκλήθη; μὴ σοι με-
 λέτω· ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι,
 Eph. 6, 6, Philm. 16. 22 μᾶλλον χρῆσαι. ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος
 6, 20. 23 κληθεὶς δοῦλός ἐστιν Χριστοῦ. τιμῆς ἡγορά-
 17. 20. 24 σθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. ἕκαστος
 ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ
 Θεῷ.
 1 Ti. 1, 10. 40. 25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ
 12, 13. ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος ὑπὸ Κυρίου
 29. 10, 11. 26 πιστὸς εἶναι. Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν
 διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ
 27 τὸ οὕτως εἶναι. δέδεσαι γυναῖκί; μὴ ζῆτει λύσιν·
 Lk. 21, 23. 28 λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζῆτει γυναῖκα. ἔαν
 δὲ καὶ γαμήσῃς, οὐχ ἡμαρτες, καὶ ἔαν γήμῃ ἡ
 παρθένος, οὐχ ἡμαρτεν· θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξου-
 Ro. 15, 11. 29 σιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. Τοῦτο
 Lk. 14, 26. δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν·
 τὸ λοιπὸν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ
 30 ἔχοντες ὦσιν, καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες,
 καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγορά-
 1 Jn. 2, 15-17. 31 ζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, καὶ οἱ χρώμενοι τὸν
 κόσμον ὡς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ
 32 σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμε-
 ρίμους εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου,
 Lk. 14, 20. 33 πῶς ἀρέσῃ τῷ Κυρίῳ· ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ
 Eph. 5, 29.

18 τις ἐκλήθη; 22 ομ. καὶ ο 24 τῷ Θεῷ
 28 γαμ.] SR γήμης 29 ἀδ., ὅτι ο | (R^m ἐστὶ τὸ
 λοιπὸν, ἵνα) S το λοιπὸν ἐστίν· ἵνα | —οι 31 τῷ
 κόσμῳ τούτῳ 32 ἀρεσεῖ

Προς Κορινθίους α' 7, 33-8, 3

τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί, ¹ καὶ 34
 μεμέρισται. καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἀγαμος καὶ ἡ παρ-
 θένος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ἡ ἁγία καὶ
 τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα
 μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί.
 τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν σύμφορον λέγω, 35
 οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ
 εὐσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάσ-
 τως. Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον 36
 αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἡ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει
 γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω· οὐχ ἁμαρτάνει· γαμεί-
 τωσαν. ὃς δὲ ἔστηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ 37
 ἐδραῖος, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ
 τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ
 ἰδία καρδίᾳ, τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς
 ποιήσῃ. ὥστε καὶ ὁ γαμίζων τὴν ἑαυτοῦ παρ- 38
 θένον καλῶς ποιῇ, καὶ ὁ μὴ γαμίζων κρείσσον
 ποιήσῃ. Γυνὴ δέδεται ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ 39 Ro. 7, 2.
 ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα
 ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν Κυρίῳ. μακα- 40 26.
 ριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μένῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν
 γνώμην· δοκῶ δὲ καὶ γὰρ Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι πάντες 8 Ac. 15, 29.
 γινώσκιν ἔχομεν. ἡ γινῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη
 οἰκοδομεῖ· εἴ τις δοκεῖ ἐγνωκέναι τι, οὐπω ἔγνω 2 Gal. 6, 3.
 καθὼς δεῖ γινῶναι· εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, 3 Gal. 4, 9.

33 ἀρεσει 33.34 SR^t γυναικι. Μεμερ. (R^t και
 μεμ. και) η γυνη και η παρθενος. (R^{m1}·) η αγ. μερ.
 (R^{m2}=text) | -τω 1^ο 2^ο | ἀρεσει 35 συμφερον |
 ευπροσεδρον 37 εδρ. εν τη καρδ., μη | εν τη καρδ.
 αυτου, του τηρ. | ποιει 38 εκγαμιζων | -την εαυτ.
 παρθ. R την παρθ. εαυτου | ο δε μη εκγαμιζων | ποιει
 39 δεδ. νομω | αν. αυτης, ελ.

VIII, 2 ει δε τις δοκ. ειδεναι τι, ουδεπω ουδεν εγνωκε
 καθ.

8, 3-9, 1 Προς Κορινθίους α'

- 10, 19. Dt. 6, 4. 4 οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἶδωλον
- Ps. 92, 6. Jn. 10, 34. 5 ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς εἰ μὴ εἷς. καὶ γὰρ εἶπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς, ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι
- Mal. 2, 10. 12, 5, 6. Col. 1, 16. 6 πολλοί, ἄλλ' ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.
- 10, 27. 7 ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνώσις· τινὲς δὲ τῇ συνηθείᾳ ἕως ἄρτι τοῦ εἰδώλου ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενῆς οὔσα
- Ro. 14, 17. 8 μολύνεται. βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει τῷ Θεῷ· οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα, οὔτε
- Gal. 5, 13. 9 ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν. βλέπετε δὲ μὴ πως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται
- 10 τοῖς ἀσθενέσιν. ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σὲ τὸν ἔχοντα γνώσιν ἐν εἰδωλίῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς
- Ro. 14, 15. 11 τὸ τὰ εἰδωλόθута ἐσθίειν; ἀπόλλυται γὰρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ σῇ γνώσει, ὁ ἀδελφὸς δι' ὃν Χρισ-
- 12 τὸς ἀπέθανεν. οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν
- Ro. 14, 21. 13 ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.
- 15, 8. Ac. 26, 16; 22, 17. 9 Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐχὶ Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐώρακα; οὐ τὸ

4 Θεος ἑτερος 5 τῆς γῆς 7 συνείδησις του
 εἰδ. εως αρτι 8 παρῆστησι | οὔτε γὰρ εἰαν φ. περ., οὔτε
 εἰαν μὴ φαγ. υστ. | R περισσευομεθα 9 ἀσθενουσιν
 10 (σε) 11 καὶ ἀπολειται ο ἀσθ. ἀδελφ. ἐπὶ τῇ σῇ
 γν., δι ον | (ἀπεθανεν;)
 IX, 1 ἐλ.] ἀποστ. | ἀποστ.] ἐλευθ. | Ἰησ. Χριστον |
 εωρακα

ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ; εἰ ἄλλοις οὐκ 2 2 Co. 3, 2, 3.
 εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ
 σφραγὶς μου τῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ.
 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν ἐστίν 3
 αὕτη. μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν; 4 1k. 10, 8.
 μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιά- 5 Jn. 1, 42.
 γειν, ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ
 τοῦ Κυρίου καὶ Κηφᾶς; ἡ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρ- 6
 νάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν μὴ ἐργάζεσθαι; τίς 7
 στρατεύεται ἰδίῳις ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει
 ἀμπελῶνα καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ἡ
 τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς
 ποίμνης οὐκ ἐσθίει; μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα 8
 λαλῶ, ἡ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει; ἐν γὰρ τῷ 9 1 Pt. 25, 4.
 Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται Οὐ κημῶσεις βοῶν 1 Ti. 5, 18.
 ἀλοῶντα. μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ; ¹ ἡ δι' 10 2 Ti. 2, 6.
 ἡμᾶς πάντως λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι
 ὁφείλει ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ
 ἀλοῶν ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν 11 Ro. 15, 27.
 τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν
 τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξου- 12 Ac. 20, 34, 35.
 σίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ 13, 7. 2 Co. 11, 9.
 ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα
 στέγομεν ἵνα μὴ τινα ἐνκοπὴν δώμεν τῷ εὐαγ-
 γελίῳ τοῦ Χριστοῦ. οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ 13 Nu. 18, 8, 31.
 ἐργαζόμενοι τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ Dt. 18, 1-3.
 θυσιαστηρίῳ παρεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συν-
 μερίζονται; οὕτως καὶ ὁ Κύριος διέταξεν τοῖς τὸ 14 Lk. 10, 7. Gal. 6, 6.
 εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου

2 σφρ. της εμης αποστ. 3 αυτη εστ. 4 πειν
 6 του μη 7 εκ του καρπου 8 (SR λαλω;) | η ουχι
 και | -ου 9 φιμωσεις | (R Θεω,) 10 επ ελπ.
 οφ. | αλ. της ελπιδος αυτου μετ. επ ελπιδι. 12 εξ.
 υμων | εγκοπ. τινα 13 -τα 2ο | προσεδρευοντες

9, 14—27 Προς Κορινθίους α'

- Ac. 18, 3. 15 ζῆν·¹ ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων. οὐκ
ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί·
καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ—τὸ καύχημά
Jer. 20, 9. 16 μου οὐδεὶς κενώσει. εἰς γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ
ἔστιν μοι καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι ἐπικείται·
4, 1. 17 οὐαὶ γάρ μοι ἔστιν εἰ μὴ εὐαγγελίσωμαι. εἰ
γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων,
4, 9. 18 οἰκονομίαν πεπίστευμαι. τίς οὖν μου ἔστιν ὁ
μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ
εὐαγγέλιον, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ
Mt. 20, 26, 27. 19 μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος γὰρ ὢν
ἐκ πάντων πᾶσιν ἑμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς
Ac. 16, 3; 21, 20—23. 20 πλείονας κερδήσω· καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις
ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ
νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, μὴ ὢν αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ἵνα
Gal. 2, 3. 21 τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος,
μὴ ὢν ἄνομος Θεοῦ ἀλλ' ἔτινος Χριστοῦ, ἵνα
2 Co. 11, 29. 22 κερδάνω τοὺς ἀνόμους· ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν
Ro. 11, 14. 22 ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσιν
23 γέγονα πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. πάντα
δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συνκοινωνὸς αὐτοῦ
2 Ti. 4, 7. 24 γένωμαι. Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες
Ph. 3, 14. 24 πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς δὲ λαμβάνει τὸ βρα-
2 Ti. 2, 4, 5; 4, 8. 25 βεῖον; οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. πᾶς δὲ
1 P. 5, 4. 25 ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεῖται, ἐκείνοι μὲν
Ja. 1, 12. 25 οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ
26 ἄφθαρτον. ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδή-
Ro. 8, 13; 13, 14. 27 λως, οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων· ἀλλὰ
ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή πως
ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

15 δε ουδ. εχρησαμην τουτ. | (SR ἢ το κ.) | μ. ινα
τις κενωση 16 γαρ 3ο] δε | SR ευαγγελιζωμαι
18 μου 1ο] μοι | ευαγγελιον του Χριστου 20 — μη
ων αυτ. υπο νομ. 21 Θεω | Χριστω | κερδησω ανομ.
22 ως ασθενης | τα παντα 23 παντα] τουτο 27 αλλ

Προς Κορινθίους α' 10, 1-15

Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ 10 Ex. 13, 21; 14, 2.
 πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν ἦσαν καὶ
 πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον, καὶ πάντες 2
 εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ
 ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν 3 Ex. 16, 4, 35.
Dt. 8, 3.
 βρῶμα ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν 4 Ex. 17, 6.
 ἔπιον πόμα· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολου-
 θούσης πέτρας, ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ Χριστός, ¹ ἀλλ' 5 No. 14, 16, 23, 39.
 οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός·
 κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ταῦτα δὲ τύποι 6 No. 11, 4, 34.
 ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυ-
 μητὰς κακῶν, καθὼς κακέينوι ἐπεθύμησαν. μηδὲ 7 Ex. 32, 6.
 εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν· ὥσπερ
 γέγραπται Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ
 ἀνέστησαν παίζειν. μηδὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες 8 No. 25, 1, 9.
 αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπесαν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσι-
 τρεῖς χιλιάδες. μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Κύριον, 9 No. 21, 5, 6.
 καθὼς τινες αὐτῶν ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄψεων
 ἀπώλλυντο. μηδὲ γογγύζετε, καθάπερ τινὲς αὐτῶν 10 No. 14, 2, 36.
He. 3, 11, 17.
 ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.
 ταῦτα δὲ τυπικῶς συνέβαινεν ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ 11 1 P. 4, 7.
 πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων
 κατήντηκεν. Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ 12
 πέσῃ. πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀν- 13
 θρώπινος· πιστός δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς
 πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν
 τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι
 ὑπενεγκεῖν.

Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς 14 1 Ju. 5, 21.
 εἰδωλολατρείας. ὥς φρονίμοις λέγω· κρίνατε 15

X, 1 γαρ] δε 3 βρωμα πνευμ. 4 πομα πνευμ.
 επιον | η δε πετρ. 7 ωσπερ] ως | πειν 8 επεσον
 εν μια 9 Κυρ.] SR^m Χριστον | καθως και | απωλοντο
 10 καθως και 11 δε παντα τυποι συνεβαινον | κατην-
 τησεν 13 δυν. υμας

10, 15—30 Προς Κορινθίους α'

- Mt. 26, 27. 16 ὑμεῖς ὃ φημι. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλο-
Ac. 2, 42. γοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία ἐστὶν τοῦ αἵματος τοῦ
Χριστοῦ; τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία
12, 27. Ro. 12, 5. 17 τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; ὅτι εἷς ἄρτος,
ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ
Lv. 7, 6. 15. 18 ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ
κατὰ σάρκα· οὐχ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοι-
8, 4. 19 νωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν; ¹ τί οὖν φημι; ὅτι
εἰδωλόθυτόν τί ἐστίν; ἢ ὅτι εἰδωλόν τί ἐστίν;
Lv. 17, 7. 20 ¹ ἀλλ' ὅτι ἃ θύουσιν, δαιμονίοις καὶ οὐ Θεῷ θύουσιν·
Dt. 32, 17. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι.
Ps. 106, 37. 21 οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον
Rev. 9, 20. δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης Κυρίου μετέχειν
2 Co. 6, 15. 16. 22 καὶ τραπέζης δαιμονίων. ἢ παραζηλοῦμεν τὸν
Mal. 1, 7. 12. 23 Κύριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν; Πάντα
Dt. 32, 21. 24 ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα ἔξεστιν,
6, 12. 25 ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζη-
33. Ro. 15, 2. 26 ἄλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζη-
14, 2—10. 22. 27 τείτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ
πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντας διὰ τὴν
Ps. 24, 1. 28 συνειδήσιν· τοῦ Κυρίου γὰρ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα
I.k. 10, 8. 29 αὐτῆς. εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε
πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε
8, 7. 30 μηδὲν ἀνακρίνοντας διὰ τὴν συνειδήσιν. ἐὰν δέ
τις ὑμῖν εἴπῃ Τοῦτο ἱερόθυτόν ἐστίν, μὴ ἐσθίετε
δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνειδήσιν·
29 συνειδήσιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν
τοῦ ἑτέρου. ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται
1 Ti. 4, 4. 30 ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω,
τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;

16 του αιμ. του Χρ. εστι 17 (R^t σωμα.)
18 ουχι 19 ειδωλον | εστιν 1^ο 2^ο | (R εστιν, ἦ) |
ειδωλοθυτον 20 SR α θνει τα εθνη, δαιμ. θνει κ. ου
Θεω· 23 μοι εξ. 1^ο 2^ο 24 ετερ. εκαστος 26 γαρ
Κυρ. 27 ει δε τις 28 ειδωλοθυτον | συνειδ· του
γαρ Κυριου η γη και το πληρωμα αυτης. 30 ει δε

Προς Κορινθίους α' 10, 31-11, 13

Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, 31 Col. 3, 17.
 πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. ἀπρόσκοποι καὶ 32 Ro. 14, 13.
 Ἰουδαίοις γίνεσθε καὶ Ἑλλήσιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ
 τοῦ Θεοῦ, καθὼς καὶ γὰρ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, 33 9, 20-22.
 μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ σύμφορον ἀλλὰ τὸ τῶν
 πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν. μιμηταί μου γίνεσθε, 11 4, 16. Ph. 3, 17.
 καθὼς καὶ γὰρ Χριστοῦ.

Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς ὅτι πάντα μου μέμνησθε 2
 καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέ-
 χετε. Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς 3 3, 23. Eph. 5, 23.
 ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστὸς ἐστίν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς Gn. 3, 16.
 ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὁ Θεός. πᾶς 4 12, 10; 14, 1.
 ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς
 ἔχων κατασχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. πᾶσα δὲ 5
 γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακα-
 λύπτῳ τῇ κεφαλῇ κατασχύνει τὴν κεφαλὴν
 αὐτῆς· ἐν γὰρ ἐστίν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρμημένῃ.
 εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω· 6
 εἰ δὲ αἰσχροὺς γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι,
 κατακαλυπτέσθω. ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει 7 Gn. 1, 27; 5, 1.
 κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα
 Θεοῦ ὑπάρχων· ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρὸς ἐστίν.
 οὐ γὰρ ἐστίν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ 8 Gn. 2, 22. 23.
 ἀνδρὸς· καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν 9 1 Ti. 2, 13.
 γυναικα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. διὰ τοῦτο 10 Gn. 2, 18.
 ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
 διὰ τοὺς ἀγγέλους. πλὴν οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς 11
 οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς ἐν Κυρίῳ· ὥσπερ γὰρ 12
 ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς
 γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ. ἐν ὑμῖν 13
 αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστὶν γυναικα ἀκατα-

32 γυν. και Ιουδ. 33 συμφερον

XI, 2 υμας, αδελφοι,

3 -του

5 εαυτης

7 -η 11 αν. χ. γυν., ουτε γυν. χ. αν.

11, 13-25 Προς Κορινθίους α'

- 14 κάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι; οὐδὲ ἡ φύσις αὐτῇ διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾶ,
 15 ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν, ἡ γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾶ, δόξα αὐτῇ ἐστίν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.
22. 17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖσσον ἀλλὰ εἰς τὸ ἡσσον συνέρχεσθε.
- 1, 10-12; 3, 3. 18 πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι 19 πιστεύω. δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα 20 καὶ οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστιν κυριακὸν 21 δεῖπνον φαγεῖν· ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς 22 δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύnete τοὺς μὴ ἔχοντας; τί εἶπω ὑμῖν; ἐπαινέσω ὑμᾶς; ἐν τούτῳ οὐκ 23 ἐπαινῶ. ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ 24 νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον ἡ καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν Τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν 25 ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνήσαι, λέγων Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστίν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὅσάκις ἐὰν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.
- Mt. 26, 26-28. 23 ἐπαινῶ. ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου,
 Mk. 14, 22-24. ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ
 Lk. 22, 19, 20. 24 νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον ἡ καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν Τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.
- Ex. 24, 8. 25 ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ
 Zec. 9, 11. δειπνήσαι, λέγων Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστίν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὅσάκις ἐὰν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

14 η ουδε αυτη η φυσ. διδ. | (R εστιν;) 15 (R εστιν*) 17 κρειττον | αλλ | ηττον 18 εν τη εκκλ. 19 SR - και 2ο 22 υμιν ειπω | (SR† υμας εν τουτω;) 23 παρεδιδοτο 24 ειπε, λαβετε, φαγετε* | SR^m υμων κλωμενον 25 αν

Προς Κορινθίους α' 11, 26-12, 8

ὁσάκις γὰρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ 26 Mt. 26, 29.
 ποτήριον πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγ-
 γέλλετε, ἄχρι οὗ ἔλθῃ. ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν 27 He. 6, 6; 10, 29.
 ἄρτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως,
 ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ
 Κυρίου. δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ 28 Mt. 26, 22.
2 Co. 13, 5.
 οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου
 πινέτω· ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἑαυτῷ 29
 ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα. διὰ 30 15, 20.
Eph. 5, 14. 1 Th.
5, 6.
 τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ
 κοιμῶνται ἱκανοί. εἰ δὲ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ 31
 ἂν ἐκρινόμεθα· κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ Κυρίου 32 He. 12, 5, 6.
 παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.
 ὥστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν 33
 ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. εἴ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ 34
 ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ
 λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω 12
 ὑμᾶς ἀγνοεῖν. Οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ 2 Hab. 2, 18, 19.
 εἰδῶλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. διὸ 3 Mk. 9, 39.
1 Jn. 4, 2, 3.
Mt. 7, 21.
 γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν
 λέγει ΑΝΑΘΕΜΑ ΙΗΣΟΥΣ, καὶ οὐδεὶς δύναται
 εἰπεῖν ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ, εἰ μὴ ἐν Πνεύματι
 Ἀγίῳ. Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶν, τὸ δὲ 4 Ro. 12, 6. Eph. 4, 4.
 αὐτὸ Πνεῦμα· καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν, καὶ 5 28. Eph. 4, 11.
 ὁ αὐτὸς Κύριος· καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσιν, 6
 ὁ δὲ αὐτὸς Θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.
 ἐκάστω δὲ δίδοται ἢ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος 7 14, 28.
 πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος 8

26 αν | ποτ. τουτο | αχρις ου αν 27 αρτ. τουτον |
 — του 3ο 29 πιν. αναξιως | σωμα του Κυριου 31 δε]
 γαρ 32 (S δε, R^t δέ.) 34 ει δε
 XII, 2 — οτε 3 λεγει αναθεμα Ιησουν· | ειπειν
 Κυριον Ιησουν 6 αυτος εστι

12, 8-23 Προς Κορινθίους α'

- δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως
 9 κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, ἐτέρω πίστις ἐν τῷ αὐτῷ
 Πνεύματι, ἄλλω δὲ χαρίσματα ἱαμάτων ἐν τῷ
 14, 5. Ac. 2, 4. 10 ἐνὶ Πνεύματι, ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων,
 ἄλλω δὲ προφητεία, ἄλλω δὲ διακρίσεις πνευ-
 μάτων, ἐτέρω γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεία
 7, 7. Ro. 12, 3. Eph. 4, 7. 11 γλωσσῶν· πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ
 αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βού-
 27. 10, 17. 12 λεται. Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἔστιν καὶ
 μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος
 πολλὰ ὄντα ἐν ἔστιν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός·
 Gal. 3, 28. 13 καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα
 ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε
 δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι. καὶ πάντες ἐν Πνεύμα ἐπο-
 20. 14 τίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος
 15 ἀλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ,
 οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν
 16 ἐκ τοῦ σώματος. καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς Ὅτι οὐκ
 εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ
 17 τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. εἰ ὅλον τὸ
 σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ
 18 ἡ ὄσφρησις; νῦν δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν
 19 ἑκάστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. εἰ
 14. 20 δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; νῦν δὲ
 21 πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. οὐ δύναται δὲ ὁ
 ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ Χρεῖαν σου οὐκ ἔχω, ἢ
 πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν Χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω·
 22 ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώ-
 23 ματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν, καὶ
 ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις
 τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχή-

9 ετερω δε | ενι] αυτω 10 ετ. δε 12 εχ.
 9 πολλα | σωματ. του ενος 13 εις εν Πν. 15 (σωματος
 (2^ο);) 16 (σωματος (2^ο);) 18 νυνι 21 - ο

μονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει,
 ἡ τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρεῖαν ἔχει. ἀλλὰ 24
 ὁ Θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ
 περισσοτέραν δὸς τιμὴν, ἵνα μὴ ἡ σχίσμα ἐν 25
 τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μερι-
 μνῶσιν τὰ μέλη. καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, 26
 συνπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται μέλος,
 συνχαίρει πάντα τὰ μέλη. ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα 27
 Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. Καὶ οὓς μὲν ἔθετο 28
 ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους,
 δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα
 δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις,
 κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. μὴ πάντες ἀπό- 29
 στολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδά-
 σκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; ἡ μὴ πάντες χαρίσ- 30
 ματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις
 λαλοῦσιν; μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; ἡ ζηλοῦτε 31 14, 1.
 δὲ τὰ χαρίσματα τὰ μείζονα.

Ro. 12, 5. Eph.
5, 30.

Eph. 4, 11, 12.

Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.
 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ 13
 τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς
 ἡχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. καὶ ἐὰν ἔχω προ- 2
 φητεῖαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν
 τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε
 ὅρη μεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι.
 καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ 3
 ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καθήσομαι, ἀγάπην
 δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακρο- +
 θυμεῖ, χρηστεύεται ἡ ἀγάπη, οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη

Mt. 7, 22; 17, 20.

Mt. 6, 2

24 ἀλλ | υστερουντι 26 δοξ. εν μελ. 28 ειτα
 χαρ. 31 μειζ.] κρειττονα | (· και)
 XIII, 2 μεθιστανειν | ουδεν 3 ψωμιζω | SR^t
 καθησωμαι R^m καθησωμαι 4 (SR χρηστευεται· η
 αγαπη ου)

13, 4-14, 6 Προς Κορινθίους α'

- Zec. 8, 17 Lxx.
Ph. 2, 4, 21. 5 οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, ¹ οὐκ ἀσχημονεῖ,
οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογιζεται
- Ro. 12, 9. 6 τὸ κακόν, ¹ οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συνχαίρει δὲ
- Pr. 10, 12.
9, 12. Ro. 15, 1.
1 P. 4, 8. 7 τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα
- 8 ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε
πίπτει· εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται·
εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνώσεις, καταρ-
- 9 γηθήσεται. ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ
- 10 μέρους προφητεύομεν· ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον,
- 11 τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ὅτε ἡμῖν νήπιος,
ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογι-
ζόμεν ὡς νήπιος· ὅτε γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα
- 12 τὰ τοῦ νηπίου. βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου
ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον·
ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι
- 1 Th. 1, 3.
1 Jn. 4, 16. 13 καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. νυνὶ δὲ μένει πίστις,
ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων
ἡ ἀγάπη.
- 12, 10, 31. 14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευμα-
2 τικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. ὁ γὰρ λαλῶν
γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ Θεῷ· οὐδεὶς
3 γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· ὁ δὲ
προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ
- 4 παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. ὁ λαλῶν γλώσση
ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν
- Nu. 11, 29.
12, 10. 5 οἰκοδομεῖ. θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσ-
σais, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ
προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσais, ἐκτὸς εἰ μὴ
διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ.
- 12, 8. 6 νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσais
λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω

ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ
 διδαχῇ; ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε 7
 αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις
 μὴ δῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ
 κιθαριζόμενον; καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον σάλπιγξ 8
 φωνὴν δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον;
 οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔση- 9
 μον λόγον δώτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλού-
 μενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. τοσαῦτα 10
 εἰ τύχοι γένη φωνῶν εἰσιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν
 ἄφωνον· ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, 11
 ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν ἐν
 ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί 12 1-4.
 ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλη-
 σίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. Διὸ ὁ λαλῶν 13 12, 10.
 γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. ἐὰν γὰρ 14
 προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύ-
 χεται, ὃ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. τί οὖν 15 Eph. 5, 19.
 ἐστιν; προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι
 δὲ καὶ τῷ νοί· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ
 τῷ νοί. ἐπεὶ ἐὰν εὐλογῇς πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν 16
 τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἔρει τό Ἀμὴν ἐπὶ τῇ
 σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν· ἡ σὺ 17
 μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ
 οἰκοδομεῖται. εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, πάντων ὑμῶν 18
 μᾶλλον γλώσσαις λαλῶ· ἀλλὰ ἐν ἐκκλησίᾳ 19
 θέλω πέντε λόγους τῷ νοί μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ
 ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσση.
 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ 20 Eph. 4, 14.
 τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι Ph. 3, 12, 15.

6 η εν διδ. 8 φων. σαλπ. 10 εστιν | ουδεν
 αυτων 13 Διοπερ 16 ευλογησης τω πν. | (SR
 ευχαριστια,...οιδε;) 18 Θεω μου | λαλων 19 αλλ |
 δια του νοος μου

14, 20-34 Προς Κορινθίους α'

- DI. 28, 49.
Is. 28, 11, 12. 21 γίνεσθε. ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερο-
Ac. 2, 13. 22 γλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέρων λαλήσω τῷ λαῷ
Ac. 4, 13. 23 τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται μου, λέγει
Jn. 4, 19; 16, 8.
Is. 45, 14.
Dn. 2, 47.
Zec. 8, 23. 24 Κύριος. ὥστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν οὐ
11, 18, 20.
12, 8-10.
Eph. 4, 12. 25 τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προ-
1 Th. 5, 21.
Ac. 17, 11. 26 φητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν.
11, 3.
1 Th. 2, 12.
Eph. 5, 22, Tit. 2, 5.
Gn. 3, 16. 27 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 28 καὶ πάντες λαλώσιν γλώσσαις, εἰσέλθωσιν δὲ
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 29 ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 30 ἔὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 31 ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνα-
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 32 κρίνεται ὑπὸ πάντων, τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 33 αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 34 πρόσωπον προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 35 ὅτι Ὅντως ὁ Θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν. Τί οὖν ἐστίν,
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 36 ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ψαλμὸν ἔχει,
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 37 διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλώσσαν ἔχει,
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 38 ἑρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω.
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 39 εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 40 τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἰς διερμηνευέτω· ἐὰν
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 41 δὲ μὴ ἢ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 42 δὲ λαλείτω καὶ τῷ Θεῷ. προφηῇται δὲ δύο ἢ
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 43 τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν·
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 44 ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 45 σιγάτω. δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα πάντες προφη-
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 46 τεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν καὶ πάντες παρη-
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 47 καλῶνται. καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 48 ὑποτάσσεται· οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεὸς
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 49 ἀλλὰ εἰρήνης. Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34. 50 τῶν ἁγίων, αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγά-

21 χειλ. ετεροις 23 γλωσσ. λαλ. 25 και ουτω
 τα κρ. | ο Θεος οντως 26 εκαστ. υμων | γλ. εχ.,
 αποκ. εχ. | γενεσθω 33 αλλ | 33.34 (SR ειρηνης,
 ws...αγιων. Al) 34 γυν. υμων

τωσαν· οὐ γὰρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλὰ
 ὑποτασσέσθωσαν, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. εἰ 35
 δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας
 ἐπερωτάτωσαν· αἰσχροὺς γάρ ἐστιν γυναικὶ λαλεῖν
 ἐν ἐκκλησίᾳ. Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ 36
 ἐξηλθεν, ἥ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν; Εἴ τις 37 1 Jn. 4, 6.
 δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέ-
 τω ἃ γράφω ὑμῖν ὅτι Κυρίου ἐστὶν ἐντολή· εἰ 38
 δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖται. Ὡστε, ἀδελφοί μου, 39
 ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν μὴ κωλύετε
 γλώσσαις· πάντα δὲ εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν 40 Col. 2, 5.
 γινέσθω.

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ 15
 εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ
 ἐστήκατε, ¹ δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγ- 2 14.
 γελισάμην ὑμῖν εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ
 ἐπιστεύσατε. παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, 3 Is. 53, 8, 9.
 ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν
 ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ὅτι ἐτάφη, 4 2 K. 20, 5.
 καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς Is. 54, 7. Hos. 6, 2.
 γραφάς, ¹ καὶ ὅτι ὥφθη Κηφᾶ, εἶτα τοῖς δώδεκα· 5 Jon. 1, 17.
 ἔπειτα ὥφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφά- 6 Ps. 16, 10.
 παξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς
 δὲ ἐκοιμήθησαν· ἔπειτα ὥφθη Ἰακώβῳ, εἶτα τοῖς 7 Lk. 24, 50.
 ἀποστόλοις πᾶσιν· ἔσχατον δὲ πάντων ὥσπερ 8 9, 1.
 ἐκτρώματι ὥφθη καὶ μοί. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ 9 Eph. 2, 8.
 ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμι ἰκανὸς 1 Ti. 1, 15.
 καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν Mt. 5, 19.

34 επιτετραπται | αλλ υποτασσεσθαι 35 γυναιξιν
 εν εκκλ. λαλ. 36 (SR εξηλθεν;) 37 του Κυρ.
 εισω εντολαι 38 SR^t αγνοειτω 39 -μου | γλ.
 μη κωλ. 40 -δε
 XV, 2 (R^t σωζεσθε·) | (SR^t υμιν,) 4 τη τηρ. ημ.
 6 πλειους | δε και

15, 9-25 Προς Κορινθίους α'

- 2 Co. 11, 5, 23; 6, 1. 10 τοῦ Θεοῦ· χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ
- 11 δὲ ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ σὺν ἐμοί. εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκείνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.
- 12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγή-
γερται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις
13 νεκρῶν οὐκ ἔστιν; εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ
14 ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ Χριστὸς
οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ
- Ac. 1, 22; 5, 32. 15 καὶ ἡ πίστις ὑμῶν· εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδο-
μάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ
Θεοῦ ὅτι ἡγείρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἡγείρεν
- 3, 14. 16 εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. εἰ γὰρ νεκροὶ
14. 17 οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ
Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν,
18 ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ οἱ
19 κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. εἰ ἐν τῇ ζωῇ
ταύτῃ ἐν Χριστῷ ἡλπιότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινό-
Col. 1, 18, 11, 30. 20 τεροὶ πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνὶ δὲ
Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοι-
Gn. 2, 17-19. 21 μημένων. ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου θάνατος, καὶ
Ro. 5, 12, 18. 22 δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ὥσπερ γὰρ ἐν
τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν
20. 1 Th. 4, 16. 23 τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. Ἐκαστος
Rev. 20, 5. δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα
Dn. 2, 44. 24 οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, εἴτα τὸ
τέλος, ὅταν παραδιδῷ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ
Ps. 110, J 25 ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν
Mt. 22, 44.

10 ἀλλ | η συν εμ. 12 τινες εν υμ. 14 κενη
δε και | υμ.] R^m ημων 19 ηλπ. εσμ. εν Χρ.
20 κεκοιμ. εγενετο 21 ο θαν. 23 - του 24 παραδω

ἄχρι οὗ θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας
αὐτοῦ. ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος· 26 Rev. 20, 14; 21. 4.
| πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν 27 Ps. 8, 6.
δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δηλὸν ὅτι ἐκτὸς
τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ὅταν δὲ ὑπο- 28
ταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς
ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα,
ἵνα ᾗ ὁ Θεὸς πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐπεὶ τί ποιή- 29
σουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; εἰ ὅλως
νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ
αὐτῶν; τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; 30 Ro. 8, 36.
καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ τὴν ὑμετέραν καύ- 31 2 Co. 4, 10. 11.
χυσιν, ἀδελφοί, ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
Κυρίῳ ἡμῶν. εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν 32 Is. 22, 13.
Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρον-
ται, φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν.
μὴ πλανᾶσθε· φθείρουσιν ἡθὴ χρηστὰ ὁμιλίας 33
κακαί. ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· 34 Ro. 13, 11. Eph.
ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσιν· πρὸς ἐντροπὴν 5, 14.
ὑμῶν λαλῶ. 6, 5. Ac. 26, 8.

Ἀλλὰ ἐρεῖ τις Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ 35
δὲ σώματι ἔρχονται; ἄφρων, σὺ δ' σπείρεις, οὐ 36 Jn. 12, 24.
ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· καὶ ὁ σπείρεις, οὐ 37
τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν
κόκκον εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν· ὁ δὲ 38 Gn. 1, 11.
Θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ
ἐκάστω τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. οὐ πᾶσα 39
σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων,
ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν,

25 ου αν 27 (R^m (δηλον...παντα),) 28 Θεος
τα παντα 29 (νεκρων,...εγειρονται;) | αυτ.] των
νεκρων 31 -αδελφοι 32 (SR^m οφελος,...εγει-
ρονται;) 33 χρησθ' (S -η-) 34 λεγω 35 Αλλ
36 Αφρον 38 αυτω διδ. | το ιδ. 39 σαρξ ανθρ. |
σ. πτ.] ιχθυων

15, 39--54 Προς Κορινθίους α'

- 40 ἄλλη δὲ ἰχθύων. καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ
 σώματα ἐπίγεια· ἀλλὰ ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπου-
 41 ρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. ἄλλη
 δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη
 δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν
 42 δόξῃ. οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν.
 σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ·
 43 ^{Ph. 3, 20, 21.} σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπεί-
 44 ρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· σπεί-
 ρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν.
 Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν.
 45 <sup>Gn. 2, 7.
2 Co. 3, 6, 17.
Jn. 6, 63.</sup> οὕτως καὶ γέγραπται Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος
 Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς
 46 πνεῦμα ζωοποιοῦν. ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευμα-
 τικόν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν.
 47 ^{Gn. 2, 7.} ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος
 48 ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ. οἷος ἡ χοϊκός, τοιοῦτοι
 καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ
 49 ^{Gn. 5, 3.} οἱ ἐπουράνιοι· καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα
 τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπου-
 50 ^{6, 13.} ρανίου. Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ
 αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύναται,
 51 ^{1 Th. 4, 15, 17.} οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ἰδοὺ
 μυστήριον ὑμῖν λέγω· πάντες οὐ κοιμηθησόμεθα,
 52 <sup>Mt. 24, 31.
1 Th. 4, 16.</sup> πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, ¹ ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ
 ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίζει
 γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί, καὶ
 53 ^{2 Co. 5, 4.} ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν
 τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο
 54 ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν
 τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο

39 ἰχθ.] πτηνων 40 αλλ 44 —Εἰ· | και
 εστι σωμα πν. 47 ανθρ., ο Κυριος εξ 49 SR^t
 φορεσομεν 50 δυνανται 51 Παντες μεν ου
 54 R^m —το φθαρτ. τ. ενδ. αφθ. και

Προς Κορινθίους α' 15, 54-16, 10

ἐνδύσεται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ
γεγραμμένος Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος. ποῦ 55 Is. 25, 8.
Hos. 13, 14.
σου, θάνατε, τὸ νίκος; ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον;
τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἢ ἁμαρτία, ἢ δὲ 56 Ro. 7, 13; 6, 14.
δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος· τῷ δὲ Θεῷ χάρις 57
τῷ δίδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, 58 2 Ch. 15, 7.
Rev. 14, 13.
ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν
τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος
ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν Κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, 16 Ac. 11, 29.
2 Co. 8; 9.
Gal. 2, 10.
ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας,
οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. κατὰ μίαν σαββάτου 2 Ac. 20, 7.
ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὃ τι
ἐὰν εὐδοῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι
γίνωνται. ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκι- 3
μάσητε, δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν
τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἐὰν δὲ ἄξιον 4
ᾖ τοῦ καμῆ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται.
Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν 5 Ac. 19, 21.
διέλθω· Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι, ¹ πρὸς ὑμᾶς 6 Ro. 15, 24.
Tit. 3, 12.
δὲ τυχὸν καταμενῶ ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς
με προπέμψητε οὐ ἐὰν πορεύωμαι. οὐ θέλω γὰρ 7 Ac. 20, 2.
Ac. 18, 21.
ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν· ἐλπίζω γὰρ χρόνον
τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέψῃ.
ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς· 8 Ac. 19, 1, 10.
2 Co. 2, 12.
Col. 4, 3.
Rev. 3, 8.
θύρα γὰρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ 9
ἀντικείμενοι πολλοί. Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, 10 4, 17. Ph. 2, 20.
βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ

55 νικ.] κεντρον | θαν., το κ.] αδη, το νικος

XVI, 2 σαββατων | εαν] αν 3 (SR^t δοκιμασητε
δι επιστ.,) 4 η αξιον 6 παραμενω 7 γαρ 2^ο]
δε | επιτρεπη

16, 10-24 Προς Κορινθίους α'

6. 1 ΤΙ. 4, 12. 11 ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ γώ· μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν
- 1, 12; 3, 6. 12 μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαι-
- Ps. 31, 25 Lxx. Eph. 6, 10. 13 ρήσῃ. Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρί-
- 1, 16. Ro. 16, 5. 14 ζεσθε, κραταιοῦσθε. πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ
- Ph. 2, 29. 15 γινέσθω. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας
- 16 καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς· ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις καὶ παντὶ
- 17 τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φορτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμέτερον ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν·
- 1 Th. 5, 12. 18 ἀνέπαιψαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.
- Ac. 18, 2. 18. 26. Ro. 16, 3. 5. 19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ
- Ro. 16, 16. 2 Co. 13, 12. 1 P. 5, 14. 20 Πρίσκα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε
- Col. 4, 18. 2 Th. 3, 17. Gal. 1, 8. 9. 21 ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ
- 22 ἐμῇ χειρὶ Παύλου. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον,
- 23 ἢ τῷ ἀνάθεμα. μαρὰν ἀθά. ἡ χάρις τοῦ Κυρίου
- 24 Ἰησοῦ μεθ' ὑμῶν. ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

10 καὶ ἐγώ 15 (R ἀδελφοὶ (οἰδατε...εαυτοὺς),)
 17 Φορτουνάτου | υμετ.] υμῶν 19 ἀσπάζονται |
 Πρίσκιλλα 22 Κυρ. Ἰησοῖν Χριστον 23 SR Ἰησ.
 Χριστον 24 SR Ἰησ. ἀμην.

Προς Κορινθίους πρώτη ἐγγραφὴ ἀπο Φιλιππῶν δια
 Στεφάνου, καὶ Φορτουνάτου, καὶ Ἀχαϊκοῦ, καὶ Τιμοθεοῦ.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή- 1 1 Co. 1, 1.
 ματος Θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ
 τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις
 πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ· χάρις ὑμῖν 2 Ro. 1, 7.
 καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου
 Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου 3 Ro. 15, 5.
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν Eph. 1, 3. 1 P. 1, 3.
 καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, ὁ παρακαλῶν 4
 ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι
 ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς
 παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ
 Θεοῦ. ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ 5 Ps. 34, 19. 94, 19.
 Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισ-
 σεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. εἴτε δὲ θλιβόμεθα, 6 4, 15, 17.
 ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας· εἴτε
 παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς
 ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων
 ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν. καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία 7
 ὑπὲρ ὑμῶν, εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοὶ ἐστε τῶν πα-
 θημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ 8 Ac. 19, 23.
 θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως 1 Co. 15, 32.
 ἡμῶν τῆς γενομένης ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερ-
 βολὴν ὑπὲρ δύναμιν ἐβαρῆθημεν, ὥστε ἐξαπορη-

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

I, 1 Ιησ. Χρ. 5 — του 2^ο 6.7 σωτηρ., της
 ενεργ... πασχομεν· εἴτε παρακ., υπ. της υμ. παρακλ. και
 σωτηριας· και η ελπ. 7 ωςπερ 8 υπερ] R περι |
 γεν. ημιν | εβαρ. υπ. δυν.

1, 8-19 Προς Κορινθίους β'

- 9 θῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς
τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχέκαμεν, ἵνα μὴ
πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ
- 2 Ti. 4, 18. 10 τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· ὃς ἐκ τηλικούτου
θανάτου ἐρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύσεται, εἰς ὃν ἡλπί-
11 καμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, συνυπουργούντων καὶ
ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσ-
ώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαρι-
στηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν.
- 2, 17. He. 13, 18. 12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρ-
1 Co. 1, 17. τύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀγιότητι καὶ
εἰλικρινίᾳ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ'
ἐν χάριτι Θεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ,
13 περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἄλλα
γράφομεν ὑμῖν ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ
ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώ-
5, 12. Ph. 2, 16. 14 σεσθε, καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους,
ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ.
- 15 Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθῇσεται ἐβουλόμην πρότερον
1 Co. 16, 5, 6. 16 πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν ἵνα δευτέραν χάριν σχῆτε, καὶ
δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ
Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προ-
5, 16. 17 πεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. τοῦτο οὖν βου-
λόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἃ
βουλεύομαι κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ἢ παρ'
18 ἐμοὶ τό Ναί ναὶ καὶ τό Οὐ οὐ; πιστὸς δὲ ὁ
Θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἔστιν
19 Ναὶ καὶ Οὐ. ὁ τοῦ Θεοῦ γὰρ Υἱὸς Χριστὸς
Ἰησοῦς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ

10 ρυεταί, εἰς | R^m ἡλπικαμεν· καὶ 12 ἀπλοτητι |
— του 13 οτι καὶ εως 14 — ἡμων 2° 15 πρ.
υμ. ἐλθ. προτ. | R^m χαρὰν | ἐχητε 17 βουλευομενος
18 ἐστ.] ἐγενετο 19 γαρ του Θ. υι. | SR Ἰησ. Χρ.

Σιλουανού καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο Ναί καὶ
 Οὐ, ἀλλὰ Ναί ἐν αὐτῷ γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐπαγ- 20 Rev. 3, 14.
 γελίαι Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τό Ναί· διὸ καὶ δι' αὐτοῦ
 τό Ἀμήν τῷ Θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. ὁ δὲ 21 1 Jn. 2, 27.
 βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας
 ἡμᾶς Θεός, ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς 22 5, 5. Ro. 8, 16.
 τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις Eph. 1, 13, 14.
 ἡμῶν. Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι 23 11, 31. Ro. 1, 9.
 ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκ ἐτι
 ἦλθον εἰς Κόρινθον. οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν 24 1 P. 5, 3.
 τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς
 ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε. ἔκρινα δὲ 2 12, 21. 1 Co. 4, 21
 ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς
 ἐλθεῖν. εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐ- 2
 φραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; καὶ 3 1 Co. 5.
 ἔγραψα τοῦτο αὐτὸ ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην σχῶ
 ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας
 ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. ἐκ 4 Ac. 20, 31.
 γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα
 ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε,
 ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως
 εἰς ὑμᾶς. Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμέ λελύ- 5 1 Co. 5, 1.
 πηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας
 ὑμᾶς. ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ 6
 τῶν πλειόνων, ὥστε τοῦναντίον μᾶλλον ὑμᾶς 7
 χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μὴ πως τῇ περισ-
 σοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ 8
 ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην· εἰς τοῦτο γὰρ 9 7, 15.
 καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς

20 διο...αυτου] και εν αυτω
 και σφρ.

21.22 R Θεός,

II, 1 δε] R^m γαρ | ελθ. εν λ. πρ. υμ. 2 τις εστιν
 3 εγρ. υμιν | εχω 5 αλλ | (επιβαρω παντ.) 7 R^m
 —μαλλον 9 ει] R^m η̃

2, 9-3, 5 Προς Κορινθίους β'

- Lk. 10, 16. 10 πάντα ὑπήκοοί ἐστε. ᾧ δέ τι χαρίζεσθε, καὶ γὰρ ἐγὼ ὁ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, δι'
Lk. 22, 31. 11 ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, ἵνα μὴ πλεονεκτηθώ-
μεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα
Ac. 14, 27. 12 ἀγνοοῦμεν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ
1 Co. 16, 9. εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεψγ-
Ac. 20, 1. 13 μένης ἐν Κυρίῳ, οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί
μου τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου,
ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακε-
14 δονίαν. Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμ-
βεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς
γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ
1 Co. 1, 18. 15 τόπῳ· ὅτι Χριστοῦ εὐδία ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς
3, 5, 6. Lk. 2, 34. 16 σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, οἷς μὲν
ὁσμὴ ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὁσμὴ ἐκ
1, 12. 1 P. 4, 11. 17 ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; οὐ
γὰρ ἐσμὲν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινίας, ἀλλ' ὡς ἐκ
Θεοῦ κατέναντι Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.
5, 12. Ro. 16, 1. 3 Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ἢ μὴ
Ac. 18, 27. χρῆζομεν ὥς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς
1 Co. 9, 2. 2 ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν; ἢ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε,
ἐνγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη
καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων,
3 φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ δια-
Ex. 24, 12. κονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐνγεγραμμένη οὐ μέλανι
31, 18; 34, 1. ἀλλὰ Πνεύματι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις
Pr. 3, 3; 7, 3. ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίαις σαρκίναῖς.
Ezk. 11, 19; 36, 26. 4 Πεποιθήσιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χρισ-
Jer. 31, 33. 5 τοῦ πρὸς τὸν Θεόν. οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοί
Ro. 15, 16. ἐσμὲν λογίσασθαι τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἢ ἱκα-

10 και εγω | εγω ει τι κεχαρ., ω κεχαρ. 16 — εκ
1^ο 2^ο 17 (, ως οι πολλοι,) |, κατενωπιον του Θ.,
III, 1 η 1^ο | υμων συστατικων 3 αλλα εν |
καρδιας 5 ικ. εσμ. αφ εαυτ.

νότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἰκάνωσεν ἡμᾶς 6
 διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ
 πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ
 πνεῦμα ζωοποιεῖ. Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου 7
 ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη ἐν
 δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς
 Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν
 τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, πῶς οὐχὶ 8
 μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ;
 εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῶ 9
 μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης
 δόξῃ. καὶ γὰρ οὐ δεδοξασται τὸ δεδοξασμένον 10
 ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης
 δόξης. εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῶ 11
 μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. Ἐχοντες οὖν τοι- 12
 αὐτὴν ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα, καὶ οὐ 13
 καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσ-
 ωπον αὐτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς
 Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. ἀλλὰ 14
 ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σή-
 μερον ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει
 τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον
 ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται· ἀλλ' ἕως σήμερον 15
 ἡνίκα ἂν ἀναγινώσκηται Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ
 τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται· ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπι- 16
 στρέψῃ πρὸς Κύριον, περιαίρεται τὸ κάλυμμα. ὁ 17
 δὲ Κύριος τὸ Πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ Πνεῦμα
 Κυρίου, ἐλευθερία. ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκα- 18
 λυμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτρι-
 ζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ
 δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος.

Jer. 31, 31.
 1 Co. 11, 25.
 Ro. 7, 6. Jn. 6, 63.

Ex. 34, 30.

Gal. 3, 2. 5.

Dt. 27, 26.
 Ro. 1, 17; 3, 21.

Ex. 34, 29 ss.

Ex. 34, 33. 35.

Ro. 11, 25.

Ro. 11, 23. 26.
 Ex. 34, 34.
 Ju. 7, 39; 8, 36.
 Ro. 8, 2.
 Ex. 16, 7. 10;
 24, 17.

7 (SR γραμμασιν,) | ἐν λιθ. 9 R^m τη διακονια |
 ἐν δοξῇ 10 οὐ] οὐδε | ἐνεκεν 13 προσ. εαυτου
 14 ἀλλ | — ημερας | (SR^t μενει μῃ) | SR^t, ὅ τι 15 ἡν.
 ἀναγινωσκεται 16 δ' ἀν 17 ἐκεῖ ἐλευθ.

4, 1-13 Προς Κορινθίους β'

3, 6. 1 Co. 7, 25.

2, 17. 1 Th. 2, 5.

1 Co. 1, 18.

He. 1, 3.
Eph. 2, 2. 2 Th.
2, 11.
Col. 1, 15.

1, 24.

3, 18. Gn. 1, 3.
Is. 9, 1.

5, 1. Ac. 9, 15.

1, 8; 7, 5.

1 Co. 15, 31.

Ro. 8, 36.

Ps. 116, 10.

4 Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς
2 ἠλεήθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν, ¹ ἀλλὰ ἀπειπάμεθα
τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν
πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,
ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστάνοντες
ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώ-
3 πιον τοῦ Θεοῦ. εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ
εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν
4 κεκαλυμμένον, ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου
ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ
αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης
5 τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. οὐ γὰρ
ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν
Κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν.
6 ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν Ἐκ σκότους φῶς λάμψει,
ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν
τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ
Χριστοῦ.
7 Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρα-
κίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως
8 ἡ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· ἐν παντὶ θλιβόμενοι
ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ
9 ἐξαπορούμενοι, διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπό-
μενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι,
10 πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι
περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ
11 σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. αἰεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες
εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ
ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ
12 ἡμῶν. ὥστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ
13 ζωὴ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς

IV, 1 εκκακουμεν 2 αλλ | συνιστωντες 4 αυγ.
αυτοις 5 R^m δια Ιησου 6 (ειπων εκ) | λαμψαι |
SR Ιησου Χρ. 10 Κυριου Ιησ. (1^ο) 12 ο μεν θ.

Προς Κορινθίους β' 4, 13-5, 8

πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον Ἐπίστευσα, διὸ
 ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν,
 εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς 14 1 Co. 6, 14.
 σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. τὰ 15 1, 3-6.
 γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ
 τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς
 τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ' 16 10. Eph. 3, 16.
 εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ
 ἔσω ἡμῶν ἀνακαινύται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. τὸ 17 Ro. 8, 17, 18.
 γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως καθ'
 ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης
 κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ 18 He. 11, 1, 3.
 βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλε-
 πόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.
 οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ 5
 σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν,
 οἰκίαν ἀχειροποιήτον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
 καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν 2 Ro. 8, 23.
 τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, εἴ γε 3
 καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. καὶ 4 1 Co. 15, 53.
 γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν βαρούμενοι,
 ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι,
 ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ὁ δὲ 5 1, 22. Ro. 8, 16, 23.
 κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο Θεός, ὁ
 δὸς ἡμῖν τὸν ἄρραβῶνα τοῦ Πνεύματος. Θαρ- 6 He. 11, 13.
 ροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες
 ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου· διὰ 7 1 Co. 13, 12.
 πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἰδους· θαρ- 8 Ph. 1, 22.
 ροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ
 τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον.

14 R^m — Κυριον | συν 1°] δια 15 (R πλειονων),
 16 εκκακουμεν | εσωθεν ανακ. 17 SR θλιψ. ημων
 V, 1 (R αιωνιον,) 4 (SR^t βαρουμενοι) 5 ο και
 δους

5, 9—20 Προς Κορινθίους β'

- Ps. 39, 12. 9 διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε
Ac. 17, 31. 10 ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. τοὺς γὰρ
Ro. 2, 16; 14, 10. πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ
βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσῃται ἕκαστος τὰ
διὰ τοῦ σώματος πρὸς ᾧ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν
εἴτε φαῦλον.
4, 2. 11 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώ-
πους πείθομεν, Θεῷ δὲ πεφανερώμεθα· ἐλπίζω
δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερωῦσθαι.
3, 1. 12 οὐ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ
ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν,
ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους
13 καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ. εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ·
14 εἴτε σωφρονούμεν, ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ
Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰς
ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν· ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον·
1 Ti. 2, 6. 15 καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι
Ro. 14, 7, 8. ἑαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι
16 καὶ ἐγερθέντι. Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα
οἶδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ
Ro. 8, 1, 10. σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκουμεν.
Gal. 6, 15. Rev. 17 ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα
21, 3. 18 παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονεν καινά. τὰ δὲ πάντα ἐκ
Is. 43, 18; 65, 17. τοῦ Θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ
Ro. 5, 10. Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς
19 καταλλαγῆς, ὥς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον
καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ
παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν
Ro. 3, 24, 25. 20 λόγον τῆς καταλλαγῆς. Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν
Col. 1, 19, 20. πρεσβεύομεν ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι'
Is. 52, 7. ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ

10 φαυλ.] κακον 12 ου γαρ παλ. | μη εν] ου
14 οτι ει εις...απεθανεν, 16 ει δε και 17 καινα
τα παντα 18 δια Ιησου Χρ.

Προς Κορινθίους β' 5, 20-6, 14

Θεῷ. τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν 21 Jn. 8, 46. He. 4, 15.
ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιο- Gal. 3, 13.
σύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Συνεργοῦντες δὲ καὶ 6 1 Co. 1, 30.
1 P. 2, 22.
1, 24; 5, 20.
παρεκαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ
δέξασθαι ὑμᾶς. — λέγει γάρ 2 Is. 49, 8.
Lk. 4, 19, 21.

Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου

καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι.

ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα
σωτηρίας. — μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσ- 3
κοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία, ἢ ἀλλ' ἐν 4 4, 2.
παντὶ συνιστάνοντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι,
ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν
στενοχωρίαις, ἢ ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν 5 11, 23—27.
ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν
νηστείαις, ἢ ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, 6 1 Th. 4, 12.
ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ
ἀνυποκρίτῳ, ἢ ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει 7 1 Co. 2, 4.
Θεοῦ. διὰ τῶν ὀπλῶν τῆς δικαιοσύνης τῶν
δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, ἢ διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ 8
δυσφημίας καὶ εὐφημίας. ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς,
ἢ ὡς ἀγνοοῦμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνή- 9 4, 10, 11.
σκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ
θανατούμενοι, ὡς λυπούμενοι αἰεὶ δὲ χαίροντες, 10 Ph. 4, 12, 13.
ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν
ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες.

Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέφωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, 11 Ps. 119, 32.
ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. οὐ στενοχωρεῖσθε 12
ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις
ὑμῶν. τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις 13 1 Co. 4, 14.
λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. Μὴ γίνεσθε 14 Eph. 5, 11.
ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις. τίς γὰρ μετοχὴ δι-

6, 14-7, 7 Προς Κορινθίους β'

καιοσύνη καὶ ἀνομία, ἥ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς
 15 σκότος; τίς δὲ συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς
 16 Βελίαρ, ἥ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; τίς δὲ
 συνακατάθεσις ναῷ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ἡμεῖς γὰρ
 ναὸς Θεοῦ ἐσμεν ζῶντος· καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς ὅτι

Ἔνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐνπεριπατήσω,
 καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται
 μου λαός.

Jer. 51, 45.
 Ezk. 20, 34, 41.
 Is. 52, 11.
 Rev. 18, 4.

17 διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν
 καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος,
 καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε·
 καὶ γὰρ εἰσδέξομαι ὑμᾶς,

2 S. 7, 8, 14.
 Is. 43, 6.
 Jer. 31, 9; 32, 38.
 Hos. 1, 10.
 Am. 4, 13 Lxx.

18 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς Πατέρα,
 καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας,
 λέγει Κύριος Παντοκράτωρ.

7 ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί,
 καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ
 σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην
 ἐν φόβῳ Θεοῦ.

12, 17.
 Ac. 20, 33.
 6, 11-13.

2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἡδίκησαμεν, οὐδένα
 3 ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. πρὸς κατά-
 κρισιν οὐ λέγω· προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις
 4 ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συνζῆν. πολλή
 μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις
 ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερ-
 περισσεύομαι τῇ χαρδί ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.

Ac. 20, 1, 2.

5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν
 ἔσχηκεν ἄνεσιν ἢ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντί
 6 θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. ἀλλ'
 ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ
 7 Θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου· οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ

1, 3, 4, 2, 13.
 Ps. 113, 6; 138, 6.
 Is. 66, 2.

14 ἀνομία; τίς δε κοιν. 15 Χριστῷ | SR^t Βελίαλ
 16 ἡμ.] υμεῖς | εστε | μου] μοι 17 ἐξεληθετε
 VII, 3 ου πρ. κατακρ.

παρουσία αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἡ
 παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν
 ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον
 ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. ὅτι εἰ καὶ 8 2, 4.
 ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι·
 εἰ καὶ μετεμελόμην, βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη
 εἰ καὶ πρὸς ὦραν ἐλύπησεν ὑμᾶς, ἵν' ἡμεῖς χαίρω, οὐχ 9
 ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν·
 ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ Θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιω-
 θῇτε ἐξ ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη μετάνοιαν 10 Mt. 27, 3-5.
 εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ἐργάζεται· ἡ δὲ τοῦ Ho. 12, 17.
 κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. ἰδοὺ γὰρ 11
 αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι πόσῃν κατειρ-
 γάσατο ὑμῖν σπουδὴν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ
 ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν,
 ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνε-
 στήσατε ἑαυτοὺς ἄγνους εἶναι τῷ πράγματι.
 ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαν- 12
 τος οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ
 φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν
 πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. διὰ τοῦτο παρα- 13
 κекλήμεθα. Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν πε-
 ρισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου,
 ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων
 ὑμῶν· ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ 14
 κατησχύνθην, ἀλλ' ὥς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλή-
 σαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἐπὶ
 Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ 15 2, 9.

8 (SR μεταμέλομαι, εἰ κ. μετεμελόμην) | SR^t βλέπω
 γὰρ 8.9 (SR υμᾶς. Nyn) 10 κατεργάζεται
 11 λυπηθ. υμᾶς | ἀλλ' ἐκδικ. | ἐν τῷ πρ. 12 εἰνεκεν
 ter | σπ. ἡμῶν τὴν ὑπὲρ υμῶν 13 παρακεκλημεθα
 (R[·]) ἐπὶ τῇ παρ. υμῶν· περισσ. δε μαλλ. 14 SR ἡ
 ἐπὶ T.

7, 1b-8, 11 Προς Κορινθίους β'

περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστὶν ἀναμνησκομένου
τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὥς μετὰ φόβου καὶ
16 τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. χαίρω ὅτι ἐν παντὶ
θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

Ro. 15, 26.

8 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ
Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακε-
2 δονίας, ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεΐα
τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεΐα αὐ-
τῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἀπλότητος
3 αὐτῶν· ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ παρὰ

9, 1. Ac. 11, 29.

4 δύναμιν, αὐθαίρετοι ¹ μετὰ πολλῆς παρακλήσεως
δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς
5 διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, καὶ οὐ καθὼς ἡλπί-
σαμεν, ἀλλὰ ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ
6 καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος Θεοῦ, εἰς τὸ παρακαλέσαι
ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτως καὶ

¹ Co. 1, 5.
1 Co. 16, 1, 2.

7 ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλ'
ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ
γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν
ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε.

8 Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων
σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον

Mt. 8, 20.

9 δοκιμάζων· γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν
πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχεΐᾳ πλου-

10 τήσητε. καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ
ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ

11 καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσσι· νυνὶ δὲ
καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ
προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ

16 ουν οτι

VIII, 2 τον πλουτον 3 παρα] υπερ | (SR δυναμιν
αυθαιρ.,) 4 αγιους δεξασθαι ημας· 5 αλλ | (Θεου)
S · R .) 7 SR^t εξ υμων εν ημιν 8 ημετερας

Προς Κορινθίους β' 8, 11-9, 1

τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὼς 12 Pr. 3, 27, 28.
Mk. 12, 43.
ἐὰν ἔχη εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὼς οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ 13
ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν θλάσις· ἀλλ' ἐξ ἰσότητος
ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ 14 9, 12.
ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα
γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται
ἰσότης, ¹ καθὼς γέγραπται Ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεό- 15 Ex. 16, 18.
νασεν, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἡλαττόνησεν. Χάρις 16
δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ
ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν 17
ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος
ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐ- 18
τοῦ τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ 19 Gal. 2, 10.
καὶ χειροτονηθεῖς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος
ἡμῶν ἐν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ'
ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ προ-
θυμίαν ἡμῶν, ¹ στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς 20
μωμήσῃται ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ
ὑφ' ἡμῶν· προνοοῦμεν γὰρ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον 21 Pr. 3, 4 Lxx.
Κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. συνεπέμψα- 22
μεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν
ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ
πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς
ὑμᾶς. εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς 23 7, 13; 12, 18.
Ro. 16, 7.
ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι
ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. τὴν οὖν ἐνδείξιν τῆς 24 7, 14.
ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν
εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν
ἐκκλησιῶν. Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας 9 8, 4, 20.

12 εχη τις, ευπρ. 13 υμιν δε | (ισοτητος] S, R.)
18 R τον αδ. μετ αυτου 19 εν] συν | R - αυτου |
προθ. υμων 21 προνοουμενοι καλα 24 (SR^t, εις
αυτους R^m εις αυτους,) | SR ενδειξασθε | και εις πρ.

- τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν μοί ἐστιν τὸ
 8, 19. 2 γράφειν ὑμῖν· οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν
 ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν ὅτι Ἀχαΐα
 παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ ὑμῶν ζῆλος
 8, 24. 3 ἡρέθισεν τοὺς πλείονας. ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελ-
 φούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν
 κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον
 4 παρεσκευασμένοι ᾗτε, μή πως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν
 ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάσ-
 τους κατασχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν
 5 ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ. ἀναγκαῖον οὖν
 ἡγησάμεν παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς ἵνα προ-
 ἔλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προ-
 ἐπηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην
 εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν.
 Pr. 11, 24; 19, 17. 6 Τοῦτο δέ, ὃ σπεύρων φειδομένως φειδομένως
 καὶ θερίσει, καὶ ὃ σπεύρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ'
 Ro. 12, 8. Pr. 22, 8 lxx. 7 εὐλογίαις καὶ θερίσει. ἕκαστος καθὼς προή-
 1 Ch. 29, 17. ρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης·
 8 ἰλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός. δυνατεῖ δὲ ὁ
 Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα
 ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες
 Ps. 112, 9. 9 περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, καθὼς γέ-
 γραπται
 Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν,
 ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.
 Is. 55, 10. Hos. 10, 12. 10 ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον
 εἰς βρώσιν χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον
 ὑμῶν καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης
 1, 11; 4, 15. 11 ὑμῶν· ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλό-

IX, 2 το] ο εἰς 4 ταυτη της καυχσεως 5 προ-
 καταγγελμενην | ως 2ο] ωσπερ 7 προαιρεται
 8 δυνατος δε 10 (R βρωσιν,) | χορηγησαι, και
 πληθυναι | αυξησαι | γεννηματα

τητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ
Θεῷ. ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ 12 8, 14.
μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα
τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν
εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ· διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς δια- 13
κονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ
τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ
καὶ ἀπλότῃτι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς
πάντας, καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούν- 14
των ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ
ἐφ' ὑμῖν. Χάρις τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγῇ 15
αὐτοῦ δωρεᾷ.

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ 10 1 Co. 2, 3.
τῆςπραΰτητος καὶ ἐπεικειάς τοῦ Χριστοῦ, ὃς Gal. 5, 2.
κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ
θαρρῶ εἰς ὑμᾶς· δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆ- 2 11. 1 Co. 4, 21.
σαι τῇ πεποιθήσει ἣ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπὶ
τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα
περιπατοῦντας. Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες 3
οὐ κατὰ σάρκα στρατενόμεθα, τὰ γὰρ ὅπλα τῆς 4 Eph. 6, 13 17.
στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ
πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς καθαι-
ροῦντες ¹ καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς 5
γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν
νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐν ἐτοιμῇ 6 2, 9.
ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πλη-
ρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή· Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέ- 7
πετε. εἴ τις πέποιθεν ἐαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο
λογιζέσθω πάλιν ἐφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς
Χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς. ἐάν τε γὰρ περισσό- 8 12, 6. 1 Co. 5, 4. 5.
τερόν τι καυχῆσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἥς

14 (R αυτων,) | (SR υμων,) 15 χαρις δε
X, 1 πραοτητος 7 (SR^m βλεπετε;) | εφ] αφ | ημεις
Χριστου 8 γαρ και

10, 8-11, 3 Προς Κορινθίους β'

- ἔδωκεν ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαί-
 9 ρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, ¹ ἵνα μὴ δόξω
 1. 10 ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. ὅτι
 Αἱ ἐπιστολαὶ μὲν, φησὶν, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί,
 ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς καὶ ὁ
 13. 2. 10. 11 λόγος ἐξουθενημένος. τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦ-
 τος, ὅτι οἱοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν
 3. 1; 5. 12. 12 ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. Οὐ
 γὰρ τολμῶμεν ἐνκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς
 τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν
 ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες
 Ro. 12, 3. 13 ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιᾷσιν. ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς
 τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον
 τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεὸς μέτρου,
 14 ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικ-
 νούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς, ἄχρι
 γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
 Ro. 15, 20. 15 τοῦ Χριστοῦ· οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι
 ἐν ἁλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες αὐξανο-
 μένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι
 Ac. 19, 21. 16 κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεΐαν, εἰς τὰ
 ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἁλλο-
 Jer. 9, 23. 24. 17 τρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχήσασθαι. Ὁ δὲ
 1 Co. 1, 31. 1 Co. 4, 5. 18 καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω· οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν
 συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλὰ ὃν ὁ
 Κύριος συνίστησιν.
 11 Ὁφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἀφροσύνης·
 Eph. 5, 26. 27. 2 ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. ζήλω γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ
 ζήλῳ, ἡρμოსάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον
 Gn. 3, 4. 13. 3 ἀγνὴν παραστήσαι τῷ Χριστῷ· φοβοῦμαι δὲ μή
 πως, ὡς ὁ ὄφεις ἐξηπάτησεν Εὐάν ἐν τῇ πανουργίᾳ

8 Κυρ. ημιν εις 10 οτι αι μεν επιστ.
 12 συνιοῦσιν 13 ουχι 18 συνιστων | αλλ
 XI, 1 ηνειχσθε | της αφρ. 3 Ευαν εξηπατ.

αὐτοῦ, φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλό-
 τητος καὶ τῆς ἀγνότητος τῆς εἰς Χριστόν. εἰ 4 Gal. 1, 8. 9.
 μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν
 οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ
 οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε,
 καλῶς ἀνέχεσθε. λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερη- 5
 κέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης 6
 τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ
 φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. Ἡ ἁμαρτίαν 7
 ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε,
 ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελι-
 σάμην ὑμῖν; ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν 8 Ph. 4, 10. 15.
 ὁψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, καὶ παρὼν 9
 πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐθενός·
 τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ
 ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ ἐν παντὶ
 ἀβαρῇ ἑμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. ἔστιν 10 1 Co. 9, 15.
 ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη
 οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς
 Ἀχαΐας. διὰ τί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ Θεὸς 11
 οἶδεν. Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω 12
 τὴν ἀφορμὴν τῶν θελούντων ἀφορμὴν, ἵνα ἐν ᾧ
 καυχῶνται εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. οἱ γὰρ 13 2, 17. Ph. 3, 2.
 τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετα-
 σχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. καὶ 14
 οὐ θαῦμα· αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματί-
 ζεται εἰς ἄγγελον φωτός. οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ 15
 οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι
 δικαιοσύνης· ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα
 αὐτῶν.

Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ 16 12, 6.

3 οὕτω φθαρῇ | — και τ. αγνοτ. | τον Χρ. 4 ηνει-
 χεσθε 6 φανερωθεντες 9 ουδενος | υμ. εμαυτ.
 14 θαναμαστον

11, 16-30 Προς Κορινθίους β'

- δὲ μήγε, κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα καὶ γὼν
 17 μικρόν τι καυχήσωμαι. ὁ λαλῶ, οὐ κατὰ Κύριον
 λαλῶ, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑπο-
 18 στάσει τῆς καυχήσεως. ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται
 19 κατὰ τὴν σάρκα, καὶ γὼν καυχήσομαι. ἡδέως γὰρ
 20 ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· ἀνέχεσθε
 γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ
 τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσ-
 21 ωπον ὑμᾶς δέρει. κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι
 ἡμεῖς ἡσθενήκαμεν. ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν
 Ph. 3, 5. 22 ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ καγώ. Ἑβραῖοί εἰσιν;
 καγώ. Ἰσραηλεῖταί εἰσιν; καγώ. σπέρμα
 1 Co. 15, 10. 23 Ἀβραάμ εἰσιν; καγώ. διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν;
 παραφρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισ-
 σοτέρως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς
 Dt. 25, 3. 24 ὑπερβαλλόντως, ἐν θανάτοις πολλάκις. ὑπὸ
 Ἰουδαίων πεντάκις τεσσεράκοντα, παρὰ μίαν
 Ac. 16, 22. 25 ἔλαβον, ¹ τρὶς ἐραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς
 Ac. 14, 19. ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα·
 26 ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κιν-
 δύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ
 ἔθνων, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ,
 κινδύνοις ἐν θαλάσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις,
 6, 5. 27 ¹ κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν
 λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει
 Ac. 20, 18-21. 28 καὶ γυμνότητι· χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ ἐπίστασις
 μοι ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκ-
 1 Co. 9, 22. 29 κλησιῶν. ¹ τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς
 12, 5. 30 σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; εἰ καυ-
 χᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι.

16 μικρ. τι καγω 17 ου λαλω κατα Κυρ.
 20 υμ. εις προσ. 21 ησθενησαμεν 23 εν πληγ.
 υπερβ., εν φυλ. περισσ. 27 εν κοπω 28 επισυ-
 στασις μου

ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν, ὁ ὢν 31 1, 23.
 εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν 32
 Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως
 ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με,
 καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ 33 Ac. 9, 24, 25.
 τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ. **Καν- 12**
 χάσθαι δεῖ, οὐ συμφέρον μὲν, ἐλεύσομαι δὲ εἰς
 ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. οἶδα ἄν- 2
 θρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων,—
 εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος
 οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν,—ἄρπαγέντα τὸν τοιοῦτον
 ἕως τρίτου οὐρανοῦ. καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον 3
 ἄνθρωπον—εἴτε ἐν σώματι εἴτε χωρὶς τοῦ σώ-
 ματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν,—¹ ὅτι ἡρπάγη 4 Lk. 23, 43.
 εἰς τὸν Παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, Rev. 2, 7.
 ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιούτου 5 11, 30.
 καυχῆσομαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι εἰ
 μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις. ἐὰν γὰρ θελήσω καυχῆ- 6 10, 8; 11, 16.
 σασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ·
 φεῖδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσσεται ὑπὲρ ὃ
 βλέπει με ἢ ἀκούει ἐξ ἐμοῦ¹ καὶ τῇ ὑπερβολῇ 7 Job 2, 6.
 τῶν ἀποκαλύψεων. διὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι,
 ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατανᾶ,
 ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. ὑπὲρ 8
 τούτου τρεῖς τὸν Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποστῇ
 ἀπ' ἐμοῦ. καὶ εἶρηκέν μοι Ἀρκεί σοι ἡ χάρις μου· 9
 ἡ γὰρ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται. Ἥδιστα
 οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις, ἵνα

31 Κυρ. ημων Ιησ. Χριστου 32 την Δαμ. πολ. |
 με θελων

XII, 1 S Καυχ. δη ου συμφερει μοι· ελευσ. γαρ
 R^m Καυχ. δε ου συμφερον μεν, ελ. δε 3 χωρις] εκτος
 5 ασθεν. μου 6 ακ. τι εξ 6.7 (SR εμου. Και)
 7 (R αποκαλυψεων—) | —. διο | Σαταν 9 δυν. μου |
 τελειουται | ασθεν. μου

12, 9–20 Προς Κορινθίους β'

- Ph. 4, 13. 10 ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. διὸ
εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν
διωγμοῖς καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν
γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.
- 11, 5. 11 Τέγονα ἄφρων· ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ
γὰρ ὥφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι. οὐδὲν γὰρ
ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν
- Ro. 15, 13. 12 εἰμι. τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη
ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, σημείοις τε καὶ τέρασιν
- 11, 9. 13 καὶ δυνάμεσιν. τί γάρ ἐστιν ὃ ἡσώθητε ὑπὲρ
τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ
κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν
- 13, 1. 14 ταύτην. Ἴδου τρίτον τοῦτο ἐτοίμως ἔχω ἐλθεῖν
πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω· οὐ γὰρ ζητῶ
τὰ ὑμῶν ἀλλὰ ὑμᾶς. οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα
τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν, ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς
- Ph. 2, 17. 15 τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδα-
πανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. εἰ περισ-
16 σοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶ, ἦσσον ἀγαπῶμαι; Ἔστω
δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς· ἀλλὰ ὑπάρχων
17 πανοῦργος δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. μὴ τίνα ὦν ἀπέ-
σταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς;
- S. 6. 16 18. 18 παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν·
μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ Πνεύ-
ματι περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἔχνεσιν;
- 19 Ἡ Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα. κατ-
έναντι Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα,
10, 2. 1 Co. 4, 6. 20 ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. φοβοῦμαι
γὰρ μὴ πως ἐλθὼν οὐχ οἶους θέλω εὔρω ὑμᾶς,

10 και] SR εν 11 αφρ. καυχωμενος 12 σημ.
τε] εν σημ. 13 ηττηθητε | (εκκλησιας;...υμων')
14 -τουτο | καταν. υμων | αλλ 1^ο 2^ο 15 ει και |
αγαπων ηττον αγαπωμαι. 16 αλλ 18 Πν.]
πνευματι 19 Παλιν | (SR^m απολογουμεθα;) | κατε-
νωπιον του Θ.

Προς Κορινθίους β' 12, 20-13, 10

καὶ γὰρ εὗρεθῶ ὑμῖν οἶον οὐ θέλετε, μή πως ἔρις,
 ζήλος, θυμοί, ἐριθείαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί,
 φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· μὴ πάλιν ἐλθόντος 21 2, 1. 13, 2.
 μου ταπεινώσῃ με ὁ Θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ
 πενήθῃσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ
 μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ
 καὶ ἀσελγείᾳ ἣ ἔπραξαν. Τρίτον τοῦτο 13 Dt. 19, 15.
 ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων Mt. 18, 16.
 καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. προεῖρηκα καὶ 2 1 Ti. 5, 19.
 προλέγω, ὥς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν,
 τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι
 ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι, ἐπεὶ δοκιμὴν 3
 ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς
 ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. καὶ γὰρ 4 Ph. 2, 7, 8.
 ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως
 Θεοῦ. καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ
 ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς.
 Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς 5 1 Co. 11, 28.
 δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι
 Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι ἀδόκιμοί ἐστε.
 ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμέν 6
 ἀδόκιμοι. εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν Θεὸν μὴ 7
 ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι
 φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς
 δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὤμεν. οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ 8 1 Co. 13, 6.
 τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. χαίρομεν 9
 γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾗτε·
 τοῦτο καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. Διὰ 10 2, 3. 10, 11. 10, 8.
 τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως
 χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ Κύριος ἔδωκέν
 μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν.

20 ερεῖς, ζηλοι 21 ελθοντα με | — με
 XIII, 2 νυν γραφω τοις 4 γαρ ει εστ. | και γαρ
 και | εν] R^m συν | ζησομεθα 5 υμιν εστιν 7 ευχομαι
 8 αλλ 9 τουτο δε και 10 εδ. μοι ο Κυρ.

13,11-1,6 Προς Κορ. β' Προς Γαλατας

- Ph. 4,4. Ro. 15,43. 11 Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς
- 1 Co. 16, 20 12 τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.
- 13 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

11. 12. 1 Παῦλος ἀπόστολος, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ
- 2 Πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
- Ro. 1, 7. 3 Γαλατίας· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πα-
- 2, 20. 1 Ti. 2, 6. 4 τρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ δούτος
- Tit. 2, 14. 5 αὐτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθαι
- 1 Jn. 5, 19. 6 ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ κατὰ
- 7 τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.
- 8 Θαναμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον

11 (R^t χαιρετε.) 13 ὑμων. αμην.

Προς Κορινθίους δευτερα εγγραφη απο Φιλιππων της Μακεδονιας, δια Τιτου και Λουκα.

Inser. ΠΑΤΑΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 3 SR^t πατρ., κ. Κυρ. ημων 4 ενεστ. αι. πον.

εὐαγγέλιον, ¹ ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο· εἰ μὴ τινές εἰσιν 7 Ac. 15, 1. 24
οἱ ταρασσόντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέφαι
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς 8 1 Co. 16, 22
ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίσηται ὑμῖν παρ'
ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. ὡς 9
προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις
ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα
ἔστω.

* Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ 10 1 Th. 2, 4.
ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ ἔτι ἀνθρώποις
ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην. γνωρίζω 11
γὰρ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν
ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον· οὐδὲ γὰρ 12
ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδι-
δάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Ἦκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν 13 Ac. 26, 4-20.
τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν
ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, καὶ 14 Ac. 22, 3.
προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς
συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως
ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδό-
σεων. Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ ἀφορίσας με ἐκ 15 Ro. 1, 1. Jer. 1, 5.
Is. 49, 1.
κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος
αὐτοῦ ¹ ἀποκαλύψαι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα 16 2, 7. Mt. 16, 17.
εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ
προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, οὐδὲ ἀνῆλθον 17
εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους,
ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα
εἰς Δαμασκόν. Ἐπειτα μετὰ τρία ἔτη ἀνῆλθον 18 Ac. 9, 26.
εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορήσαι Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα
πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε· ἕτερον δὲ τῶν 19 Mt. 13, 56.

8 εὐαγγελίζεται | R^m - υμιν 1^ο 10 εἰ γὰρ ἐτι
11 γαρ] δε 12 (SR αὐτο,) 15 SR εὐδ. ο Θεος ο |
(R με,) 17 ἀλλ 18 ἐτη τρια | Κηφ.] Πιτρον

1, 19—2, 10 Προς Γαλατας

- ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελ-
 20 φὸν τοῦ Κυρίου. ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδὸν ἐνώπιον
 Ac. 9, 30. 21 τοῦ Θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ
 22 κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. ἡμην δὲ
 ἀγνοοῦμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
 23 Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ. μόνον δὲ ἀκούοντες
 ᾗσαν ὅτι Ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται
 24 τὴν πίστιν ἣν ποτε ἐπόρθει, καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ
 Ac. 15, 2. 2 τὸν Θεόν. Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν
 6, 9. 2 πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβα,
 3 συναπαρταστὰς καὶ Τίτον· ἀνέβην δὲ κατὰ ἀπο-
 κάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ
 Ac. 16, 3. 3 κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦ-
 4 σιν, μὴ πως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. ἀλλ'
 Ac. 15, 1, 24. 4 οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἕλλην ὢν, ἠναγκάσθη
 3, 1. 5 περιτμηθῆναι· διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδ-
 6 αδέλφους, οἵτινες παρεισήλθον κατασκοπῆσαι τὴν
 ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
 7 ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσουσιν· οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν
 εἷξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγε-
 8 λίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων
 εἶναί τι,—ὁποιοί ποτε ᾗσαν οὐδὲν μοι διαφέρει·
 9 πρόσωπον ὃ Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει—ἐμοὶ
 Ac. 9, 15 ; 15, 12 ; 22, 21. 7 γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο, ἀλλὰ τοῦ-
 8 ναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον
 τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς,
 9 ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περι-
 Jn. 1, 42. 9 τομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη, καὶ γνόντες
 τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς
 καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς
 ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβα κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς
 Ac. 11, 30 ; 12, 25. 10 εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν· μόνον
 τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύομεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα

αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. Ὅτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς 11
 Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι
 κατεγνωσμένος ἦν. πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινὰς 12 Ac. 11, 2.
 ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ
 ἦλθον, ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβού-
 μενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. καὶ συννυπεκρίθησαν 13
 αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρνάβας
 συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. ἀλλ' ὅτε εἶδον 14
 ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ
 εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων
 Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς καὶ οὐκ Ἰουδαϊ-
 κῶς ζῇς, πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν;
 Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρ- 15
 τωλοί, εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιоῦται ἄνθρωπος ἐξ 16
 ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Χριστοῦ Ἰησοῦ,
 καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεῦσαμεν, ἵνα
 δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ
 ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται
 πᾶσα σὰρξ. εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν 17
 Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἄρα
 Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ 18
 ἡ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην
 ἑμαυτὸν συνιστάνω. ἐγὼ γὰρ διὰ νόμον νόμῳ 19 Ro. 7, 6.
 ἀπέθανον ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρω-
 μαι· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· 20
 ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Υἱοῦ
 τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος
 ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ 21
 Θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμον δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς
 δωρεὰν ἀπέθανεν.

Ac. 15, 10, 11.
 Ro. 3, 20, 28; 4, 5;
 11, 6. Eph. 2, 8.
 Ps. 143, 2.

1, 4.
 Jn. 13, 1, 17, 23.
 1 Jn. 3, 16.

11 Κηφ.] Πετρος

14 Κηφα] Πετρω | ζῆς και

ουκ Ιουδ., τι τα

16 — δε | SR Ιησ. Χριστου (1^ο) |

SR διοτι | ου δικ. εξ εργ. ν.

18 συνιστημι

20 (Rⁱ

ζω δε, οὐκέτι)

3 Ὡς ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, οἱ
κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη
2 ἐσταυρωμένος; τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ'
ὑμῶν, ἐξ ἔργων νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ
3 ἀκοῆς πίστεως; ¹ οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξά-
4 μνοι Πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελείσθε; τοσαῦτα
5 ἐπάθετε εἰκῇ; εἴ γε καὶ εἰκῇ. ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν
ὑμῖν τὸ Πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ
6 ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; καθὼς Ἀβραὰμ
ἐπίστευσεν τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιο-
σύνην.

Gn. 15, 6.

7 Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι υἱοί
8 εἰσιν Ἀβραάμ. προῖδούσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ
πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεός, προενηγγελίσατο
τῷ Ἀβραάμ ὅτι Ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα
9 τὰ ἔθνη. ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν
10 τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου
εἰσίν, ὑπὸ κατάραν εἰσίν· γέγραπται γὰρ ὅτι
Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει πᾶσιν τοῖς
γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι
11 αὐτά. ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιούται παρὰ τῷ
Θεῷ δῆλον, ὅτι Ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.
12 ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ' Ὁ ποιήσας
13 αὐτὰ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν
ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν
κατάρα, ὅτι γέγραπται Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρε-
14 μάμενος ἐπὶ ξύλου, ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ
Ἀβραάμ γένηται ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἵνα τὴν ἐπαγ-
γελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.
15 Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω. ὁμως ἀνθρώπου

Gn. 12, 3: 18, 18.
Ac. 3, 25.

Ro. 4, 16.

Dt. 27, 26.

Hab. 2, 4. Ro. 1, 17.
He. 10, 38.Lv. 18, 5.
Ro. 10, 5.Ro. 8, 3.
2 Co. 5, 21.
Dt. 21, 23.

III, 1 εβασκ. τη αληθεια μη πειθεσθαι, | προεγρ. εν
υμιν 7 εισ. υι. 8 ευλογηθησονται 10 — οτι |
εν πασι 12 αυτα ανθρωπος 13 οτι γεγρ.] γεγρ-
γαρ 14 SR Χρ. Ιησ.

κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι 16 Gn. 12, 7; 18, 15; 17, 7; 22, 18; 24, 7.
καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λέγει Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἐνός Καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν Χριστός. τοῦτο δὲ λέγω 17 Ex. 12, 40.
διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. εἰ 18 Ro. 11, 6.
γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Θεός. Τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων χάριν προσε- 19 Ro. 5, 20. Ac. 7, 38. 53. He. 2, 2.
τέθη, ἄχρισ ἂν ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται, διαταγεῖς δι' ἀγγέλων, ἐν χειρὶ μεσίτου. ὁ δὲ 20 μεσίτης ἐνός οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ Θεὸς εἰς ἐστιν. ὁ 21 Ro. 8, 2-4.
οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὅντως ἐκ νόμου ἂν ᾦν ἡ δικαιοσύνη· ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρ- 22 Ro. 3, 9-19; 11, 32.
τίαν ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.

Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον 23 4, 3. 1 P. 1, 5.
ἐφρουρούμεθα συνκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥστε ὁ νόμος παιδαγω- 24 γὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν· ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι 25 Ro. 10, 4.
ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ 26 Jn. 1, 12. Ro. 8, 17.
ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὅσοι γὰρ 27 Ro. 6, 3. Ro. 13, 14.
εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. οὐκ ἐνὶ Ἰουδαίῳ οὐδὲ Ἑλλήνι, οὐκ ἐνὶ δούλῳ 28 Ro. 10, 12. 1 Co. 12, 13.
οὐδὲ ἐλεύθερῳ, οὐκ ἐνὶ ἄρσεν καὶ θήλῃ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς 29 7. Ro. 9, 7.

16 ἐρρηθησαν 17 Θεου εἰς Χριστον ο | ἐτη τετρ.
κ. τρ. 19 αν] ου | (R αγγελων εν) 21 αν εκ νομ.
23 (R εφρουρουμεθα,) | συγκεκλεισμενοι

- Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, κατ'
 4 ἐπαγγελίαν κληρονόμοι. Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον
 χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει
 2 δούλου κύριος πάντων ὢν, ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους
 ἐστὶν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ
 3 πατρός. οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ
 4 τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεθα δεδουλωμένοι· ὅτε
 δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν
 ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός,
 5 γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξα-
 6 γοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. Ὅτι
 δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ
 Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, κρᾶζον Ἀββᾶ
 7 ὁ Πατήρ. ὥστε οὐκέτι εἰ δούλος ἀλλὰ υἱός· εἰ
 δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος διὰ Θεοῦ.
 8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν ἐδουλεύσατε
 9 τοῖς φύσει μὴ οὖσιν θεοῖς· νῦν δὲ γνόντες Θεόν,
 μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέ-
 φετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα,
 10 οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεῦσαι θέλετε; ἡμέρας
 παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνι-
 11 αὐτοῦς. φοβοῦμαι ὑμᾶς μή πως εἰκῇ κεκοπίακα
 εἰς ὑμᾶς.
 12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι καὶ γὰρ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί,
 13 δέομαι ὑμῶν. οὐδὲν με ἡδίκησατε· ἴοιδατε δὲ
 ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν
 14 τὸ πρότερον, καὶ τὸν πειρασμὸν ὑμῶν ἐν τῇ σαρκί
 μου οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλὰ ὡς
 ἄγγελον Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.
 15 Ἡ ποῦ οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν

29 και κατ επ.

IV, 3 ημεθα] ημεν 6 ημ.] υμων 7 αλλ |
 κληρ. Θεου δια Χριστου 8 μη φυσει 9 δουλευειν
 14 υμων] μου | τον εν | αλλ 15 που] τις | ουν ην

ὅτι εἰ δυνατόν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες
 ἐδώκατέ μοι. ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀλη- 16 Am 5, 10.
 θεύων ὑμῖν; ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ 17 1.7.
 ἐκκλείσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε.
 καλὸν δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ 18
 μόνον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς, τέκνα μου, 19 1 Co. 4, 15
 οὓς πάλιν ὠδίνω μέχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς
 ἐν ὑμῖν· ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ 20
 ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.

Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν 21 9. 3, 23.
 νόμον οὐκ ἀκούετε; γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ 22 Gn. 16, 15.
 δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἓνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἓνα
 ἐκ τῆς ἐλευθέρας. ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης 23 Ro. 9, 7-9
 κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας
 διὰ τῆς ἐπαγγελίας. ἅτινά ἐστιν ἀλληγορού- 24 5, 1. Ro. 8, 15.
 μενα· αὗται γὰρ εἰσιν δύο διαθήκαι, μία μὲν ἀπὸ
 ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννώσα, ἥτις ἐστὶν
 Ἀγαρ. τὸ δὲ Ἀγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ 25
 Ἀραβίᾳ· συνστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ,
 δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ 26 He. 12, 22
 ἄνω Ἱερουσαλήμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶν
 μήτηρ ἡμῶν· γέγραπται γάρ 27 Is 54, 1.

Εὐφράνθητι, στείρα ἢ οὐ τίκτουσα,
 ῥήξον καὶ βόησον, ἢ οὐκ ὠδίνουσα·

ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς
 ἐχοῦσης τὸν ἄνδρα.

ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα 28 23.
 ἐστέ. ἀλλ' ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς 29 Gn. 21, 9
 ἐδίωκεν τὸν κατὰ Πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. ἀλλὰ 30 Gn. 21, 10, 12
 τί λέγει ἡ γραφή; Ἐκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν
 Jn. 8, 35.

15 εξορ. αν εδ. 18 δε το | (R υμας.) 19 SR
 τεκνια | αχρις | (R υμιν,) 23 δια της] R δι'
 24 αι δυο 25 δε 1ο] SR^m γαρ | R^m - Αγαρ | γαρ] δε
 26 μητ. παντων ημ. 28 υμ.] SR^t ημεις | SR^t εσμεν

- υἷον αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς
 3, 29. 31 παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. διό,
 ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα ἀλλὰ τῆς
 ἐλευθέρας.
- 4, 5. 31. 5 Τῇ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἠλευθέρωσεν·
 Ac. 15, 10. στήκετε οὖν καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε.
- 2 Co. 10, 1. 2 Ἴδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι· ἐὰν περιτέμ-
 3 νησθε Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. μαρτύ-
 4 ρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμινομένῳ
 5 ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι.
- 6, 15. 1 Co. 7, 19. 6 ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει οὔτε
 7 ἄκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.
- 1, 6. 8 Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν ἀληθείᾳ
 1 Co. 5, 6. 9 μὴ πείθεσθαι; ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦν-
 1, 7. 2 Co. 11, 15. 10 ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο
 1 Co. 1, 22. 11 κρίμα, ὅστις ἐὰν ᾔ. Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν
 Ps. 12, 5. 12 ἐτι κηρίσω, τί ἐτι διώκομαι; ἄρα κατήργηται τὸ
 1 P. 2, 16. 13 σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. Ὁφελον καὶ ἀποκό-
 Lv. 19, 18. 14 ψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς.
- 15 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί·
 16 μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί,
 17 ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. ὁ
 18 γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πεπλήρωται, ἐν τῷ
 19 Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. εἰ δέ
 20 ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ
 25. 16 ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. Λέγω δέ, Πνεύματι

30 κληρονομησι 31 διο] αρα

V, 1 Τη ελευθ. ουν η Χρ. ημ. ηλευθ., στηκ., και
 4 απο του Χρ. 7 ανεκοψε τη αληθ. 10 εαν] αν
 14 πληρουται | εαυτον 15 υπο

περιπατέιτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε.
 ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ Πνεύματος, τὸ δὲ 17 Ro 7, 15, 23.
 Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός, ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις Ja. 4, 5.
 ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἂ ἐὰν θέλητε ταῦτα ποιῆτε. 1 P. 2, 11.
 εἰ δὲ Πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. 18 Ro. 8, 14.
 φανερά δέ ἐστιν τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἅτινά ἐστιν 19 1 Co. 6, 9, 10.
 πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, ¹ εἰδωλολατρεία, 20
 φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρις, ζήλος, θυμοί, ἐριθείαι,
 διχοστασίαι, αἰρέσεις, ¹ φθόνοι, μέθαι, κῶμοι, 21 Eph. 5, 5.
 καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν καθὼς Rev. 22, 15.
 προείπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασι-
 λείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. ὁ δὲ καρπὸς 22 Eph 5, 9.
 τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη,
 μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις,
¹ πραύτης, ἐγκράτεια· κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ 23 1 Ti. 1, 9.
 ἔστιν νόμος. οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ τὴν 24 Ro. 6, 6, Col. 3, 5.
 σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς 1 P. 2, 11.
 ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν Πνεύματι, Πνεύματι καὶ 25 16. Ro. 8, 4.
 στοιχῶμεν. μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους 26 Ph. 2, 3.
 προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες. Ἀδελφοί, 6 Mt. 18, 15.
 ἐὰν καὶ προλημφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώ-
 ματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν
 τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραύτητος, σκοπῶν σε-
 αυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. Ἀλλήλων τὰ 2
 βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσετε τὸν
 νόμον τοῦ Χριστοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί τι 3
 μὴδὲν ὧν, φρεναπατᾷ ἑαυτόν. τὸ δὲ ἔργον 4 2 Co. 13, 5.
 ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτόν
 μόνον τὸ καύχημα ἔξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον·
 ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. 5 Ro. 14, 12.

17 δε αντικ. αλλ. | εαν] αν 19 εστι μοιχεια, πορν.
 20 ερεις | SR ζηλοι 21 φθον., φονοι, μ. | καθ. και
 23 πραοτης 24 - Ιησου
 VI, 1 πραοτητος 2 SR αναπληρωσατε 3 εαυτ.
 φρεν.

- 1 Co. 9, 14. 6 Κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηχοίμενος τὸν λόγον τῷ
7 κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. Μὴ πλανᾷσθε,
Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται. ὁ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄν-
Ro. 8, 13.
Jn. 6, 63; 3, 6. 8 θρῶπος, τοῦτο καὶ θερίσει· ὅτι ὁ σπείρων εἰς
τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν,
ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα ἐκ τοῦ Πνεύματος
2 Th. 3, 13. 9 θερίσει ζωὴν αἰώνιον. τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ
ἐνκακῶμεν· κειρῶ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλύο-
2 P. 1, 7. 10 μενοι. Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχουμεν, ἐργαζώμεθα
τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς
οἰκείους τῆς πίστεως.
- 11 Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ
5, 11.
Ph. 3, 18. 12 ἡμῇ χειρί. Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν
σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι,
μόνον ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ μὴ διώκωνται.
13 οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσ-
σουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι ἵνα
1 Co. 1, 31; 2, 2. 14 ἐν τῇ ὑμετέρα σαρκὶ καυχῶνται. ἐμοὶ δὲ μὴ
γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος
5, 6. 1 Co. 7, 19. 15 ἐσταύρωται καὶ γὰρ κόσμῳ. οὔτε γὰρ περιτομή
τί ἐστιν οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις.
Ps. 125, 5; 128, 6.
Ph. 3, 3. 16 καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνην
ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.
2 Co. 4, 10. 17 Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω·
ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί
μου βαστάζω.
- 18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

9 εκκακωμεν 10 εχομεν 12 μη τω στ. τ. Χρ.
13 R^m περιτετμημενοι 14 τω κοσμῳ 15 εν γαρ
Χριστῳ Ιησου ουτε περ. τι ισχυει 17 του Κυριου Ιησ.
Προς Γαλατας εγραφη απο Ρωμης.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή- 1	Ro. 1, 7. 1 Co. 1, 2. Col. 1, 1.
ματος Θεοῦ τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ]	
καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ 2	Col. 1, 2.
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ	
Χριστοῦ.	
Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου 3	2, 6.
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλόγησας ἡμᾶς ἐν	
πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν	
Χριστῷ, καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ 4	Jn. 15, 16; 17, 24. 5, 27. Ro. 8, 29.
καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώ-	
μους κατενώπιον αὐτοῦ, ἐν ἀγάπῃ ἡ προορίσας 5	Jn. 1, 12.
ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν,	
κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, ἡ εἰς 6	Mt. 3, 17. Col. 1, 13.
ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἧς ἐχαρίτωσεν	
ἡμᾶς ἐν τῷ Ἁγαπημένῳ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπο- 7	Col. 1, 14. 20. 2, 7; 3, 8. 16.
λύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν	
παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος	
αὐτοῦ, ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ 8	Col. 1, 9.
καὶ φρονήσει ἡ γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ 9	3, 9. Ro. 16, 25. Col. 1, 9.
θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν	
προέθετο ἐν αὐτῷ ἡ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώ- 10	Gal. 4, 4. Col. 1, 11.
ματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα	
ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ	
τῆς γῆς· ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκκληρώθημεν προορι- 11	Col. 1, 12. Ro. 8, 28.

Inser. ΠΑΤΑΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 1 Ιησ. Χρ. | SR^t εν Εφεσω R^m — 4 (SR^t αυτου
εν αγαπη,) 6 ης] εν η 7 τον πλουτον 8 (SR
φρονησει,) 9 (αυτω) 10 επι 1°] τε εν

- σθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος
 12 κατὰ τὴν βουλήν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ
 εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπι-
 13 κότες ἐν τῷ Χριστῷ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες
 τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σω-
 τηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε
 14 τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἀγίῳ, ὅς ἐστιν
 ἄρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς ὁπολύτρωσιν
 τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.
 15 Διὰ τοῦτο καὶ γώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς
 πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν
 16 εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν
 ὑπὲρ ὑμῶν μνεῖαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν
 17 μου, ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
 ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ
 18 ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, πεφωτισμένους
 τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέ-
 ναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ,
 τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ
 19 ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος
 τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας
 κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,
 20 ἣν ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νε-
 κρῶν, καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπου-
 21 ρανίοις¹ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ
 δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος
 ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ
 22 καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ
 τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν
 23 ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἣτις ἐστὶν τὸ σῶμα

4, 30.
Col. 1, 5, 6.

2 Co. 1, 22; 5, 5.

Col. 1, 4, 9.

Col. 1, 3.

Col. 1, 10.

Dt. 33, 3, 4.
Col. 1, 5, 11.
12, 27.2 Co. 13, 4.
Col. 1, 11; 2, 12.

Ps. 110, 1.

Col. 1, 16; 2, 10.

Ps. 8, 6. Mt. 28, 18.
4, 15. Col. 1, 18.Ro. 12, 5.
Col. 1, 19.
1 Co. 12, 27.
4, 10.

12 της δοξ. 14 os] R δ 15 Rⁱ — την αγαπην
 16 υμων, μν. υμων 18 καρδ.] διανοιας | και τις ο
 19 (R πιστευοντας,) 20 S(R) ενηργησεν | (R νεκρων
 και) | εκαθισεν

Προς Εφεσιους 1, 23-2, 12

αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πλη-
 ρουμένου. καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώ- 2 Col. 1, 21 ; 2, 13.
 μασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, ἐν αἷς ποτε περι- 2 6, 12. Tit. 3, 3.
 επατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, Jn. 12, 31.
 κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ Col. 1, 13.
 πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργούντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς
 ἀπειθείας· ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν 3 Col. 3, 6.
 ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦν-
 τες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν,
 καὶ ἤμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί·
 ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν 4
 ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς 5 Lk. 15, 24. 32.
 νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ 5, 14. Ro. 6, 13.
 Χριστῷ, — χάριτί ἐστε σεσωσμένοι, —¹ καὶ συνή- 6 Ro. 8, 10. Ph. 3, 20.
 γειρεν καὶ σπενκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν
 Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἐνδείξῃται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς 7 1, 7.
 ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάρι-
 τος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ. τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ πί- 8 Gal. 2, 16.
 στεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον·
 οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μὴ τις καυχῆσῃται. αὐτοῦ 9 1 Co. 1, 29.
 γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ 10 Tit. 2, 14.
 ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεὸς ἵνα
 ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν 11 5, 8.
 σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομέ-
 νης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, ὅτι ἦτε τῷ 12 Ro. 9, 4.
 καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι 1 Th. 4, 13.
 τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθη-
 κῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι

23 — τα.

II, 1 — υμῶν 3 ἡμεν 5 R^m ἐν τῷ Χρ. 7 τον
 υπερβαλλοντα πλουτον 8 δια της πιστ. 11 υμεις
 ποτε 12 ἐν τῷ καιρ.

2, 12-3, 5 Ἰπρος Εφεσιους

- Is. 57, 19; 52, 7.
Col. 1, 20. 13 ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς
οἳ ποτε ὄντες μακρὰν ἐγενήθητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵ-
ματι τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη
ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ μεσό-
τοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἐχθραν, ἐν τῇ
Col. 2, 14. 15 σαρκὶ αὐτοῦ | τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν
2 Co. 5, 17. καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἓνα
Col. 1, 20, 22. 16 καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκατα-
λάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ
τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἐχθραν ἐν αὐτῷ.
Is. 57, 19.
Zec. 9, 10.
3, 12. 17 καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίστατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν
18 καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς· ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν
προσαγωγὴν οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ Πνεύματι πρὸς
3, 6. He. 12, 22, 23. 19 τὸν Πατέρα. ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πά-
ρ-οικοι, ἀλλὰ ἐστὲ συνπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἰ-
Mt. 16, 18.
Is. 28, 16. 20 κεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ
τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου
Col. 2, 19. 21 αὐτοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συν-
ερμολογουμένη αὖξαι εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ,
1 P. 2, 5. 22 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικη-
τήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.
Flt. 1, 7, 13.
Col. 1, 24.
Col. 1, 25. 3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ
2 Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν—εἴ γε
ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ
3 τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν
ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα
4 ἐν ὀλίγῳ, πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι
τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ,
Col. 1, 26. 5 ὃ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν

13 εγγ. εγεν. 14 (λυσας') | (SR εχθραν εν..
αυτου,) 15 εν εαυτω | (SR ανθρωπον,) 17 -ειρη-
νην 2° 19 -εστε 2° 20 Ιησ. Χρ. 21 πασα
η οικ.

III, 3 εγνωρισε 5 εν ετερ.

ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀπο-
 στόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν Πνεύματι, εἶναι 6 2, 13, 18, 19.
 τὰ ἔθνη συνκληρονόμα καὶ σύνσωμα καὶ συνμέτο-
 χα τῆς ἐπαγγελίας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ
 εὐαγγελίου, οὗ ἐγενήθη διὰκονος κατὰ τὴν δω- 7 Col. 1, 25, 29.
 ρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι κατὰ
 τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ἐμοὶ τῷ 8 1 Co. 15, 9, 10,
 ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη,
 τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸ ἀνεξιχνίαστον
 πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ, καὶ φωτίσαι τίς ἡ οἰκονο- 9 Ro. 16, 25.
 μία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν Col. 1, 26, 27.
 αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ τῷ πάντα κτίσαντι, ἵνα 10 1 P. 1, 12.
 γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν Ro. 11, 33.
 τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποί- Col. 1, 26.
 κилος σοφία τοῦ Θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώ- 11 1, 11.
 νων ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ
 ἡμῶν, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ προσαγω- 12 Jn. 14, 6. He. 4, 16.
 γὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. διὸ 13 Ro. 5, 2.
 αἰτοῦμαι μὴ ἐνκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ Col. 1, 24.
 ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν. Τούτου χάριν 14
 κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα, ἐξ οὗ 15
 πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται,
 ἵνα δῶ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ 16 1, 7. 6, 10.
 δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ Col. 1, 11.
 εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν 17 Jn. 14, 23.
 διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ Col. 1, 23; 2, 7.
 ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, ἵνα ἐξισχύσητε 18 Col. 2, 2.
 καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλά-

6 επαγγ. αυτου εν τω Χρ. δια 7 εγενομην | την
 δοθεισαν 8 παντ. των αγ. | εν τοις εθν. | τον ανεξ.
 πλουτον 9 SR^t φωτ. παντας | οικον.] κοινωνια |
 κτισ. δια Ιησου Χριστου 11 - τω 1^ο 12 και την πρ.
 13 εκκακειν 14 πατερα του Κυριου ημων Ιησου
 Χριστου 16 δωη | τον πλουτον

3, 18-4, 12 Προς Εφεσιους

- Col. 2, 3. 19 τος καὶ μῆκος καὶ ὕψος καὶ βάθος, γινῶναί τε
τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ
Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῇτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα
τοῦ Θεοῦ.
- Col. 1, 29. 20 Ἐγὼ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκ-
περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύ-
21 ναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς
γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων· ἀμήν.
- Col. 1, 10. 4 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ
ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε,
- Col. 3, 12. 2 μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραύτητος,
μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ,
- Col. 3, 14, 15. 3 σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος
- Col. 3, 15.
Ro. 12, 5. 4 ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης· ἐν σῶμα καὶ ἐν
Πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς
- Jn. 10, 16.
1 Co. 8, 6.
1 Co. 12, 6. 5 κλήσεως ὑμῶν· εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπ-
6 τισμα· εἰς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων
- Ro. 12, 3, 6.
1 Co. 12, 11. 7 καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν. Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ
ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς
- Ps. 68, 18.
Col. 2, 15. 8 τοῦ Χριστοῦ. διὸ λέγει
Ἀναβὰς εἰς ὕψος ἤχμαλῶτευσεν αἰχμαλωσίαν,
ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις.
- Jn. 3, 13. 9 τὸ δέ Ἀνέβη τί ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη εἰς
- 10 τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; ὁ καταβὰς αὐτός
ἐστὶν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρα-
- 1 Co. 12, 28.
Ac. 21, 8. 11 νῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. καὶ αὐτὸς ἔδωκεν
τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ
εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους,
- 1 P. 2, 5.
2 Ti. 3, 17. 12 πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον δια-
κονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ,

18 βαθ. και υψ. 21 — και

IV, 2 πραοτητος 5 (R βαπτισμα,) 6 πασιν υμιν
8 SR και εδωκε 9 SR^m κατεβη πρωτον εις 12 (αγιων,)

μέχρι καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα 13 Col. 1, 28.
 τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ
 Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ
 πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα μηκέτι ὦμεν νή- 14 1 Co. 14, 20.
 πιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ He. 13, 9.
 ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβίᾳ τῶν ἀνθρώ-
 πων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδίαν τῆς πλάνης,
 ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν 15 1, 22; 5, 23.
 τὰ πάντα, ὃς ἐστὶν ἡ κεφαλὴ, Χριστός, ¹ ἐξ οὗ Col. 1, 18.
 πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συνβιβαζό- 16 Col. 2, 19.
 μενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέρ-
 γειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἐκάστου μέρους τὴν αὐξήσιν
 τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν
 ἀγάπῃ.
 Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, 17 Ro. 1, 21.
 μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περι- Col. 2, 4, 6.
 πατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, ἐσκοτω- 18 2, 12. Col. 1, 21.
 μένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἐπηλλοτριωμένοι τῆς 1 P. 1, 14.
 ζωῆς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν
 αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν,
 οἵτινες ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελ- 19 Col. 3, 5.
 γείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεο-
 νεξίᾳ. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, 20
 εἴ γε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε 21
 καθὼς ἐστὶν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, ἀποθέσθαι 22 Ro. 8, 13. Col. 3, 9.
 ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν Gal. 6, 8.
 ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας
 τῆς ἀπάτης, ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς 23 Ro. 12, 2.
 ὑμῶν ¹ καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν 24 Gn. 1, 26.
 κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι
 τῆς ἀληθείας.

14 (SR διδασκαλίας,) | (R πανουργία,) 15 ο Χρ.
 17 τα λοιπα εθνη 18 εσκοτισμενοι | (διανοια, οντες απ.)
 24 (R^t, τον κ. Θεον R^m τον κ. Θεον,)

4, 25-5, 6 Προς Εφεσιους

- Zec. 8, 16. 25 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν
Col. 3, 8. ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλ-
Ps. 4, 4. 26 λήλων μέλη. ὀργίξεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ
Ja. 1, 19, 20. 27 ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ παροργισμῷ ὑμῶν, μηδὲ
1 Th. 4, 11. 28 δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. ὁ κλέπτων μηκέτι
κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος ταῖς
ιδίαις χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ
Col. 3, 16, 17; 29 χρεῖαν ἔχοντι. πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στό-
4, 6. ματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς
πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρεῖας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς
1, 13. Is. 63, 10. 30 ἀκούουσιν. καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυ-
Col. 3, 8. 31 τρώσεως. πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ
κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν
Mt. 6, 14; 32 πάσῃ κακίᾳ. γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί,
18, 22-35. εὖσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ
Col. 3, 12, 13. Θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν. γίνεσθε οἷν
Mt. 5, 48. 5 2 μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά, ¹ καὶ περι-
Col. 3, 12. πατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν
25. Gal. 2, 20. ὑμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν
He. 10, 10. 3 καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. Πορνεία
Col. 3, 13. δὲ καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομα-
Ps. 40, 6. 4 ζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, ¹ καὶ αἰσχρο-
Ex. 29, 18. της καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπेलία, ² αὐτὴ οὐκ ἀνήκεν,
Ezk. 20, 41. 5 ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. τοῦτο γὰρ ἴστε γινώ-
4, 19. Col. 3, 5. σκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης,
Col. 3, 5. ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ
Ac. 8, 21. 6 βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς
Ro. 1, 18. ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται

26 ἐπὶ τῷ παρ. 27 μητε 28 το ἀγαθ.
ταῖς χερσὶν (et R — ιδίαις) 29 αλλ 32 υμ.]
R^m ημιν
V, 2 υμ.] ημας | ημ.] R^m υμων 3 πασα ακαθ.
4 τα ουκ ανηκοντα 5 γάρ ἐστε | ο] os
508

ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.
 μὴ οὖν γίνεσθε συνμέτοχοι αὐτῶν· ἦτε γάρ ποτε 7
 σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς 8
 περιπατεῖτε,—ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ 9
 ἀγαθῶσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ,—δοκι- 10
 μάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ, καὶ μὴ 11
 συνκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκό-
 τος, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε, ¹ τὰ γὰρ κρυφῇ 12
 γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν·
 τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανε- 13
 ροῦται· πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστιν.
 διὸ λέγει 14
 *Εγείρε, ὁ καθεύδων,
 καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν,
 καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός.
 Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς περιπατεῖτε, μὴ 15
 ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν 16
 καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν. διὰ τοῦτο 17
 μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ θέλημα
 τοῦ Κυρίου. καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ 18
 ἐστὶν ἄσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν Πνεύματι,
 λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς 19
 πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ
 ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ 20
 πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, ὑποτασσόμενοι 21
 ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ. Αἱ γυναῖκες 22
 τοῖς ἰδίῳις ἀνδράσιν ὡς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀνὴρ 23
 ἐστὶν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ Χριστὸς
 κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς σωτὴρ τοῦ σώ-

2, 11, 13. Lk. 16, 8.
 1 P. 2, 9.
 Jn. 12, 36.

17. Ro. 12, 2

Jn. 16, 8.

Ro. 1, 24.

Jn. 3, 20, 21.

14 Is. 26, 19; 60, 1.
 Ro. 13, 11.
 2, 5. Ro. 6, 13.

Mt. 10, 16.
 Col. 4, 5.

10. Ro. 12, 2.

Pr. 23, 31 Lxx.
 Lk. 21, 34.

Col. 3, 16.
 Ps. 33, 2, 3.

Col. 3, 17.

1 P. 5, 5.

Gn. 3, 16.

Col. 3, 18.

1 P. 3, 1.

1 Co. 11, 3.

Col. 1, 18.

9 φωτ.] Πνευματος 14 Εγείραι 15 πως ακρ.
 17 συνιεντες 18 (R^m πνευματι pro Πν.) 19 εν τη
 καρδ. 21 Χρ.] Θεου 22 ανδρ. υποτασσεσθε
 23 οτι ο αν. | και αυτος εστι σωτ.

- 24 ματος. ἀλλὰ ὡς ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ
 Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν
 Col. 3, 19. 25 παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καθὼς
 καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ
 Tit. 3, 5. 26 ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ
 Ps. 45, 13. 27 καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα
 2 Co. 11, 2. παραστήσῃ αὐτὸς ἑαυτῷ ἑνδοξον τὴν ἐκκλησίαν,
 μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιοούτων,
 28 ἀλλ' ἵνα ᾗ ἁγία καὶ ἄμωμος. οὕτως ὀφείλουσιν
 καὶ οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ
 ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα
 29 ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ
 σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκτρέφει καὶ θάλπει
 30 αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν, ὅτι
 31 μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ. ἀντὶ τούτου
 καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα
 καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
 Rev. 19, 7. 32 καὶ ἕσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. τὸ μυστήριον
 τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ
 33 εἰς τὴν ἐκκλησίαν. πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα
 ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς
 Col. 3, 20. 6 ἑαυτόν, ἣ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα. Τὰ
 τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ·
 Ex. 20, 12 2 τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. τίμα τὸν πατέρα σου
 καὶ τὴν μητέρα, ἣτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν
 Dt. 5, 16. 3 ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακρο-
 Col. 3, 21. 4 χρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παρ-
 Pr. 2, 2; 3, 11; 19, 18. 18, 50, 5. Dt. 6, 7, 20-25. Ps. 78, 4. 5 ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου. Οἱ δοῦλοι,
 Col. 3, 22-25. Tit. 2, 9, 10. 1 P. 2, 18. ὑπακούετε τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μετὰ φόβου

24 ἀλλ ὡς περ ἡ | τοῖς ἰδιοῖς ἀνδρ. 25 γυν. εαυτῶν
 27 αὐτος | αὐτὴν 28 — καὶ 29 ἀλλ | Χρ.] Κυριος
 29.30 ἐκκλησιαν* οτι...σωμ. αὐτου, ἐκ τῆς σαρκος αὐτου,
 καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτου. 31 πατ. αὐτου

VI, 4 ἀλλ 5 κυρ. κατὰ σάρκα

καὶ τρόμου ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ
 Χριστῷ, μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἀνθρωπ- 6
 ἄρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι Χριστοῦ ποιοῦντες τὸ
 θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εἰνοίας δου- 7
 λεύοντες ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, εἰδό- 8 2 Co. 5, 10.
 τες ὅτι ἕκαστος ἐάν τι ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο
 κομίζεται παρὰ Κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύ-
 θερος. Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς 9 Col. 4, 1.
 αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ 2 Ch. 19, 7.
 αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ Ac. 10, 34.
 προσωποληψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.
 Τοῦ λοιποῦ, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν 10 1 Co. 16, 13.
 τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν 1 Jn. 2, 14.
 πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς 11 4, 14. 2 Co. 10, 4.
 στήναι πρὸς τὰς μεθοδίας τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ 12 2, 2. Jn. 14, 30.
 ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ Col. 1, 13.
 πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς 1 P. 5, 8, 9.
 κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τούτου, πρὸς τὰ
 πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.
 διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, 13 1 K. 20, 11.
 ἵνα δυνηθῇτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ
 καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στήναι. στήτε οὖν 14 Is. 11, 5; 59, 17.
 περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ Lk. 12, 35.
 ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑπο- 1 P. 1, 13.
 δησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου 1 Th. 5, 8.
 τῆς εἰρήνης, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πο- 15 Is. 52, 7; 40 3, 9
 νηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· καὶ τὴν περικεφα- 16 1 P. 5, 9.
 λαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν 1 Jn. 5, 4.
 τοῦ Πνεύματος, ὃ ἐστιν ῥῆμα Θεοῦ, ¹ διὰ πάσης 17 1 Th. 5, 8.
 18 Is. 59, 17; 11, 4;
 49, 2; 51, 16.
 Hos. 6, 5.
 Mt. 26, 41.
 Col. 4, 2, 3.

6 του Χρ. 7 (ευνοιας,) | —ως 8 S ο εαν τι
 εκ. π. R εκ. ο εαν π. | κομειται | του Κυρ. 9 οτι
 και υμ. αντ. ο 10 Το λοιπον, αδελφοι μου 12 σκοτ.
 του αιωνος τουτ. 16 εν 1^ο] επι

6,18-1,3 Προς Εφεσίους Προς Φιλιπ.

- προσευχῆς καὶ δεήσεως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ
καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες
ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων
Col. 4, 3. 19 τῶν ἁγίων, ¹ καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος
2 Th. 3, 1
Ac. 4, 29. ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρί-
2 Co. 5, 20. 20 σαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὗ πρεσ-
Col. 4, 4. βεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς
δεῖ με λαλῆσαι.
Ac. 20, 4 21 Ἴνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί
2 Ti. 4, 12. πράσσω, πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπη-
Col. 4, 7, 8. 22 τὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ, ὃν
ἐπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ
περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.
23 Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως
1 P. 1, 8. 24 ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἡ
χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

- 1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δούλοι Χριστοῦ Ἰησοῦ
πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν
1 Co. 1, 2.
1 Ti. 3, 1, 8. 2 Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις· χάρις
Ro. 1, 7. ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Ro. 1, 8. 1 Co. 1, 4. 3 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνηα

18 (SR δεησεως προσ.) | αυτο τουτο 19 δοθειη |
(R^m μου εν παρρησια,) 21 υμ. γνωρ. 24 αφ-
θαρσια. αμην.

Προς Εφεσίους εγγραφη απο Ρωμης δια Τυχικου.

Inser. ΠΑΤΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 1 Ιησ. Χριστον

ὑμῶν, πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων 4
 ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, ἐπὶ τῇ 5
 κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς πρώ-
 τῆς ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, 6 2, 13. 1 Co. 1, 6-8
 ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτε-
 λέσει ἄχρι ἡμέρας Χριστοῦ Ἰησοῦ· καθὼς ἐστίν 7
 δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν,
 διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς
 δεσμοῖς μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει
 τοῦ εὐαγγελίου συνκοινωνούς μου τῆς χάριτος
 πάντας ὑμᾶς ὄντας. μάρτυς γάρ μου ὁ Θεός, 8 Ro. 1, 9, 2 Co. 1, 2.
 ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ
 Ἰησοῦ. καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη 9
 ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπι-
 γνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, εἰς τὸ δοκιμάζειν 10 Ro. 2, 18; 12, 2.
 ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ᾗτε εἰλικρινεῖς καὶ 1 Th. 5, 23.
 ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, πεπληρωμένοι 11 He. 5, 14.
 καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς
 δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ.

Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ 12 2 Ti. 2, 9.
 κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου
 ἐλήλυθεν, ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν 13 4, 22. Eph. 3, 1.
 Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὧ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς
 λοιποῖς πᾶσιν, καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν 14
 ἐν Κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισ-
 σοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
 λαλεῖν. Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, 15
 τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσου-
 σιν· οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν 16
 τοῦ εὐαγγελίου κείμεναι, οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας τὸν Χρισ- 17 7.

5 - της 6 SR Ιησ. Χρ. 7 - εν 3ο 8 μου
 εστιν | Ιησ. Χρ. 11 καρπων δικ. των 13 πραιτ.]
 Rm Πραιτ. 14 - του Θεου 16.17 (17.16) οι μεν
 εξ εριθ....οι δε εξ αγαπ.

1, 17—29 Προς Φιλιππησιους

- τὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἀγνώως, οἰόμενοι θλίψιν
 2, 17, 18. 18 ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου. τί γάρ; πλὴν ὅτι παντὶ
 τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς κατα-
 γγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω· ἀλλὰ καὶ
 Job 13, 16. 19 χαρήσομαι· οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται
 2 Co. 1, 11. εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπι-
 1 P. 4, 16. 20 χορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ
 τὴν ἀποκαταδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ
 αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς
 πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ
 σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου.
 Gal. 2, 20. 21 Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν
 Ro. 1, 13. 22 κέρδος. εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς
 1 K. 19, 4. 23 ἔργου, καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω. συνέχομαι
 2 Co. 5, 8. δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι
 καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι, πολλῷ γὰρ μᾶλλον κρεῖσ-
 24 στον· τὸ δὲ ἐπιμένειν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι'
 25 ὑμᾶς. καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα, ὅτι μενῶ καὶ
 παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν
 26 καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν
 περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἑμοὶ διὰ τῆς
 Col. 1, 10. 27 ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. Μόνον
 1 Th. 2, 12. 4, 3. ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε,
 ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἀκούω
 τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ
 ψυχῇ συναθροῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου,
 28 καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικει-
 μένων, ἥτις ἐστὶν αὐτοῖς ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῶν
 29 δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ· ὅτι ὑμῖν
 ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς

17 επιφέρειν 18 — ὅτι 22 (R^t σαρκι,—) |
 (ἐργου*) | (R^{m2} αἰρησομαι;) 23 δε] γαρ 24 ἐν
 τη σ. 25 συμπαραμενω 27 SR, ακουσω 28 αυτ.
 μεν εστιν | υμιν

Προς Φιλιππησιους 1, 29-2, 14

αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν,
τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον εἶδετε ἐν ἐμοὶ καὶ 30 Ac. 16, 22.
νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παρα- 2
μύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία Πνεύματος, εἴ
τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, πληρώσατέ μου τὴν 2
χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην
ἔχοντες, σύνψυχοι, τὸ ἐν φρονούντες, ¹ μηδὲν κατ' 3
ἐριθείαν μηδὲ κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινο-
φροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν,
¹ μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ 4
ἐτέρων ἕκαστοι. τοῦτο φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὃ καὶ 5
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων 6
οὐχ ἄρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλὰ 7
ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώ-
ματι ἀνθρώπων γενόμενος· καὶ σχήματι εὔρεθεὶς
ὡς ἄνθρωπος ¹ ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος 8
ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.
διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο 9
αὐτῷ τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ 10
ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων
καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πάντα γλῶσσα 11
ἑξομολογήσῃται ὅτι ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣ-
ΤΟΣ εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς.

Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπη- 12
κούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον ἀλλὰ
νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ
φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργά-
ζεσθε· Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ 13
θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. πάντα 14

30 ἰδετε

II, 1 τις 3^ο] τινα 2 ἐν] R^m αὐτο 3 κατα ἐριθ.
ἡ κενόδ. 4 ἑκαστος σκοπεῖτε | ἑκαστος 5 Τοῦτο
γὰρ φρονεῖσθω 7 ἀλλ 9 - το 1^ο 12 R^m - ὡς
13 ο Θεος

2, 14—29 Προς Φιλιππησιους

- 1, 10. Mt. 5, 14; 10, 16. 15 ποιείτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, ἵνα
Eph. 5, 8.
Dt. 32, 5.
Ac. 2, 40. γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἁμωμα
1 Th. 2, 19.
Is. 49, 4; 65, 23.
Gal. 2, 2. μέσον γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς
16 φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς
Ro. 15, 16.
2 Tl. 4, 6. ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἔμοι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ,
3, 1; 4, 4. ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἔκοπίασα.
17 Ἀλλὰ εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λει-
1 Co. 16, 10.
2 Tl. 4, 10, 16.
Gal. 4, 17. τουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συнχαίρω
18 πᾶσιν ὑμῖν· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ
1 Co. 16, 10.
2 Tl. 4, 10, 16.
Gal. 4, 17. συнχαίρετέ μοι.
19 Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως
1 Co. 16, 10.
2 Tl. 4, 10, 16.
Gal. 4, 17. πέμψαι ὑμῖν, ἵνα καὶ ἐγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ
20 ὑμῶν. οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως
21 τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει· οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυ-
22 τῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. τὴν δὲ
23 δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον
24 σὺν ἔμοι ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. Τοῦτον
1, 25. μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀφίδω τὰ περὶ ἐμέ
25 ἐξαυτῆς· πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς
4, 18. ταχέως ἐλεύσομαι. ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην
Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ
συνστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ
λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς,
26 ἵ ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν,
27 διότι ἠκούσατε ὅτι ἡσθένησεν. καὶ γὰρ ἡσθένη-
σεν παραπλήσιον θανάτῳ· ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἠλέησεν
αὐτόν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ
28 λύπην ἐπὶ λύπην σχῶ. σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμ-
ψα αὐτόν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῆτε καὶ ἐγὼ
1 Co. 16, 16.
1 Tl. 5, 17. 29 ἁλυπότερος ὦ. προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ
μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους

15 αμωμητα εν μεσω γεν. 17 Αλλ 18 το δ'
21 ου τα του | R Ιησου Χριστου 23 απιδω 26 R^m
υμ. ιδειν 27 αλλ | αυт. ηλ | επι λυπη

ἔχετε, ὅτι διὰ τὸ ἔργον Χριστοῦ μέχρι θανάτου 30
ἤγγισεν παραβουλευσάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀνα-
πληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρὸς με λει-
τουργίας.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. 3 2, 18; 4, 4.
τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν
δὲ ἀσφαλές.

Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς 2 Rev. 22, 15.
ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. ἡμεῖς γάρ 3 Ro. 2, 29.
ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ Πνεύματι Θεοῦ λατρεύοντες
καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ
πεποιθότες, καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποιθήσιν καὶ ἐν 4 2 Co. 11, 18, 22.
σαρκί. Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί,
ἐγὼ μᾶλλον· περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους 5 Ac. 26, 5.
Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμὴν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, Lk. 1, 59; 2, 21.
κατὰ νόμον Φαρισαῖος, ¹ κατὰ ζῆλος διώκων τὴν 6
ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενό-
μενος ἄμεμπτος. Ἀλλὰ ἅτινα ἦν μοι κέρδη, 7 Mt. 13, 44, 46.
ταῦτα ἤγνημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ 8
μὲν οὖν γε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ
ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου
μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι
σκύβαλα ἵνα Χριστὸν κερδήσω ¹ καὶ εὑρεθῶ ἐν 9 Ro. 3, 21, 22.
αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου,
ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δι-
καιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, τοῦ γινῶναι αὐτὸν καὶ 10 Ro. 6, 3-5.
τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ κοινωνίαν Ro. 8, 17. Gal. 6, 17.
παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφιζόμενος τῷ θανάτῳ
αὐτοῦ, εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τὴν 11 Ac. 4, 2.
ἐκ νεκρῶν. οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετε- 12 Rev. 20, 5, 6.
1 Ti. 6, 12.
Ac. 9, 6.

30 S του Χρ. R^m Κυριου | παραβουλευσαμενος
III, 3 Θεω 6 ζηλον 7 Αλλ 8 σκυβ. ειναι
10 και την κοιν. των παθ. | συμμορφουμενος 11 την
εκ] των

3, 12-4, 3 Προς Φιλιππησιους

- λείωμαι, διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ
 13 κατελήμφθην ὑπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ. ἀδελφοί,
 ἐγὼ ἑμαυτὸν οὕτω λογίζομαι κατεληφέναι· ἐν
 δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμ-
 1 Co. 9, 24. 14 προσθεν ἐπεκτεινόμενος, κατὰ σκοπὸν διώκω
 εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἁνῶ κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν
 1 Co. 2, 6. 15 Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρο-
 νῶμεν· καὶ εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ
 Gal. 6, 16. 16 Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει· πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν,
 1 Co. 11, 1. 17 τῷ αὐτῷ στοιχεῖν. Συνμιμηταί μου γίνεσθε,
 1 Th. 1, 7. 1 P. 5, 3. ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτω περιπατοῦντας
 1 Co. 1, 23. Gal. 6, 12. 18 καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. πολλοὶ γὰρ περιπα-
 τοῦσιν οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ
 κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ
 Ro. 16, 18. 19 Χριστοῦ, ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ θεὸς ἡ
 κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ
 Eph. 2, 6. Col. 3, 1. He. 12, 22. 20 ἐπίγεια φρονοῦντες. ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν
 οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ Σωτῆρα ἀπεκδεχό-
 1 Co. 15, 43. 49. 53. 21 μεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ὃς μετασχηματίζει
 τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν σύμμορφον τῷ
 σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ
 δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα.
 2 Co. 1, 14. 1 Th. 2, 19. 20. 4 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι,
 χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτως στήκετε ἐν Κυρίῳ,
 2 ἀγαπητοί. Εὐδοκίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην
 1, 27. Ps. 69, 28. I.k. 10, 20. 3 παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ. ναὶ ἐρωτῶ
 καὶ σέ, γνήσιε σύνζυγε, συναμβάνου αὐταῖς, αἵ-
 τινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ
 Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ

12 (R^t καταλαβω εφ) | υπο του Χρ. 13 ουπω]
 SR^m ου 14 εις] επι 16 στοιχ. κανονι, το αυτο
 φρονειν. 21 ημων, εις το γενεσθαι αυτο συμμ. |
 εαυτω

IV, 2 Ευωδιαν 3 ναι] και | συζυγε γνησ.

ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάν- 4 3, 1. 2 Co. 13, 11.
 τοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν 5 He. 10, 37.
 γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ Κύριος ἐγγύς. Ja. 5, 8, 9.
 μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ 6 Mt. 6, 25-34.
 τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν Col. 4, 2.
 γνωρίζεσθω πρὸς τὸν Θεόν. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ 7 1 P. 5, 7.
 Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς Ps. 145, 18.
 καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Jn. 14, 27.
 Ἰησοῦ. Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, 8 Col. 3, 15.
 ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλή,
 ὅσα εὐφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος,
 ταῦτα λογίζεσθε· ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε 9 1 Th. 5, 23.
 καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· Ro. 16, 20.
 καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 1 Co. 14, 33.
 Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ 10
 ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ
 ἐφρονεῖτε, ἡκαιρεῖσθε δέ. οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρη- 11 1 Ti. 6, 6.
 σιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης
 εἶναι. οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισ- 12 2 Co. 6, 10.
 σεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι, καὶ
 χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ
 ὑστερεῖσθαι. πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί 13 2 Co. 12, 10.
 με. πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συνκοινωνήσαντές μου 14 2 Ti. 4, 17.
 τῇ θλίψει. οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππησίοι, ὅτι 15 2 Co. 11, 9.
 ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακε-
 δονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς
 λόγον δόσεως καὶ λήμψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι,
 ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δις εἰς τὴν 16
 χρεῖαν μοι ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, 17 1 Co. 9, 11.
 ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς
 λόγον ὑμῶν. ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω· 18 Ex. 29, 18.
 πεπλήρωμαι δεξιάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ Ezk. 20, 41
 παρ' ὑμῶν, ὁσμήν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεσ- 2, 25.

4,18-1,5 Προς Φιλιπ. Προς Κολοσσαεις

- 19 τον τῷ Θεῷ. ὁ δὲ Θεός μου πληρώσει πᾶσαν
 χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν
 20 Χριστῷ Ἰησοῦ. τῷ δὲ Θεῷ καὶ Πατρὶ ἡμῶν ἡ
 δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.
 21 Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
 1, 13. 22 ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. ¹ ἀσπά-
 ζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ
 τῆς Καίσαρος οἰκίας.
 23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ
 τοῦ πνεύματος ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

- Eph. 1, 1. 1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή-
 Ro. 1, 7. 2 ματος Θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός ¹ τοῖς ἐν
 Eph. 1, 2. Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ·
 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν.
 1 Co. 13, 13. 3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ Πατρὶ τοῦ Κυρίου
 1 Th. 1, 2, 3. ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν προσ-
 Eph. 1, 16. 4 ευχόμενοι, ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν
 Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς
 1 P. 1, 4. 5 πάντας τοὺς ἁγίους ¹ διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀπο-
 Eph. 1, 13, 18. κειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε

19 τον πλουτον 23 Κυρ. ημων | του πν.] παντων |
 υμων. αμην.

Προς Φιλιππησιους εγγραφη απο Ρωμης δι Επαφρο-
 διτου.

Inser. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 1 Ιησ. Χρ. 2 (R^m Κολοσσαεις,) | ημων και
 Κυριου Ιησου Χριστου 3 και πατρι 4 ην εχ.] την

ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου ¹ τοῦ 6 1 Ti. 3, 16.
Eph. 1, 13.
 παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ
 ἐστὶν καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον καθὼς
 καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε
 τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· καθὼς ἐμάθετε 7 4, 12.
 ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὃς
 ἐστὶν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ,
 ὃ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν Πνεύ- 8
 ματι. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας 9 Eph. 1, 8s. 15-17.
Ph. 1, 9.
 ἠκούσαμεν, οὐ πανόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμε-
 νοι καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῇτε τὴν ἐπίγνωσιν
 τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει
 πνευματικῇ, περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς 10 Eph. 1, 17. 2, 10.
4, 1.
Ph. 1, 27.
 πᾶσαν ἀρεσκίαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφο-
 ροῦντες καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ,
 ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος 11 1 Co. 1, 5.
Eph. 1, 18, 19, 3, 16.
 τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακρο-
 θυμίαν, μετὰ χαρᾶς ¹ εὐχαριστοῦντες τῷ Πατρὶ 12 Eph. 1, 11, 18.
 τῷ ἱκανώσαντι ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου
 τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί· ὃς ἐρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς 13 2, 15. Lk. 22, 53.
Eph. 2, 2, 6, 12, 1, 6.
 ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν
 βασιλείαν τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ᾧ 14 Eph. 1, 7.
 ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρ-
 τιῶν· ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, 15 He. 1, 3.
2 Co. 4, 4.
1 Ti. 6, 16. Jn. 1, 18.
 πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ¹ ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη 16 Jn. 1, 3, 10.
Eph. 1, 10, 21.
 τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ
 ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες
 εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ
 εἰς αὐτὸν ἔκτισται· καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων 17 Pr. 8, 25-27.
Eph. 1, 22.

6 κοσμῳ, και ἔστι | — και αυξ. 7 καθως και | R^t
 υπερ ημων 10 περιπ. υμας | (R^m αγαθω,) | εις την
 επιγνωσιν 11 (SR μακροθυμιαν μετα χαρας·)
 12 υμ.] SR^t ημας 14 απολ. δια του αιματος αυτου
 16 τα εν τοις | τα επι

15. Eph. 1, 22; 4, 15; 5, 23. 18 καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν, καὶ αὐτὸς
Ac. 4, 2; 26, 23. ἔστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας·
Rev. 1, 5. ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα
- Eph. 1, 23; 2, 9. Jn. 1, 16. 19 γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, ὅτι ἐν αὐτῷ
Eph. 1, 7, 10; 2, 13 ss. 20 εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι¹ καὶ
1 Jn. 2, 2. δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν,
εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ
αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ
- Eph. 2, 1, 12; 4, 18. 21 ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλο-
Ro. 5, 10. τριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις
- Eph. 2, 11, 14, 16; 5, 27. 22 τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ
σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παρα-
στήσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους
- Mk. 16, 15. 23 κατενώπιον αὐτοῦ, εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει
1 Ti. 3, 16. τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι
Eph. 3, 17. He. 3, 14. ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ
κηρυχθέντος ἐν πάσῃ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν,
οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος.
- Eph. 3, 1, 13. 24 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν,
καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων
τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος
- Eph. 3, 2, 7 ss. 25 αὐτοῦ, ὃ ἐστιν ἡ ἐκκλησία,¹ ἧς ἐγενόμην ἐγὼ
διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ τὴν δο-
θεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ
- Ro. 16, 25, 26. 26 Θεοῦ, τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν
Eph. 3, 3, 5, 9, 10. αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν—νῦν δὲ ἐφανερώθη
- 1 Ti. 1, 1. 27 τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι
Ro. 16, 25. τί τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου
Eph. 3, 9, 1, 18. ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστιν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς
- Eph. 4, 13. 28 τῆς δόξης· ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες
πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρω-
πον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα

22 R^m ἀποκατηλλαγητε 23 (R πιστει,) | παση τη
κτ. 24 παθ. μου 26 νυνι 27 τις ο πλουτος | os] R ὁ

ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ· εἰς ὃ καὶ κοπιῶ 29 Ph. 4, 13.
 ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνε- Eph. 3, 7, 20.
 γουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει. Θέλω γὰρ ὑμᾶς 2
 εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν
 Λαοδικείᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἑώρακαν τὸ πρόσωπόν μου
 ἐν σαρκί, ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, 2 1, 26. Eph. 3, 18.
 συνβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πᾶν πλοῦτος
 τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν
 τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ, Χριστοῦ, ¹ ἐν ᾧ εἰσιν 3 1, 27. Is. 45, 5.
 πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπό- Pr. 2, 3, 4.
 κρυφοί. Τοῦτο λέγω ἵνα μηδεὶς ὑμᾶς παρα- Eph. 3, 19.
 λογίζεται ἐν πιθανολογίᾳ. εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ 5 1 Co. 1, 24, 30.
 ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων
 καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς
 εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν.
 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν 6 Eph. 4, 17.
 Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ¹ ἐρριζωμένοι καὶ 7 Eph. 3, 17; 2, 20, 22.
 ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι τῇ
 πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν εὐ-
 χαριστίᾳ. Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συ- 8 20. Eph. 5, 6.
 λαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης
 κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ
 στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· ὅτι 9 17. Jn. 1, 14, 16.
 ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος
 σωματικῶς, ¹ καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς 10 Eph. 1, 21.
 ἐστὶν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, ἐν ᾧ 11 1 P. 3, 21.
 καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ Ro. 2, 29.
 ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῆς σαρκός, ἐν τῇ περι-
 τομῇ τοῦ Χριστοῦ, συνταféντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπ- 12 3, 1. Ro. 6, 4.
 τισμῷ, ἵνα ὑμᾶς ὡς ἁγίους ὑμᾶς ὡς ἁγίους

28 Χρ. Ἰησου

II, 1 υπερ] περι | εωρακασι 2 συμβιβασθεντων |
 παντα πλουτον | Θεου και πατρος και του Χρ. 3 της
 γν. 4 τουτο δε | μη τις 7 βεβ. εν τη | SR^m
 περισσ. εν αυτη εν 8 (SR απατης,) 10 καὶ ἐστε
 11 σωμ. των αμαρτιων της

2, 12-3, 2 Προς Κολοσσαεῖς

- τίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως
 τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ
 νεκρῶν· καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας τοῖς παραπτώ-
 μασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνε-
 ζωοποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν
 πάντα τὰ παραπτώματα, ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν
 χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν,
 καὶ αὐτὸ ἥρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ
 τῷ σταυρῷ· ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς
 ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας
 αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω
 ἐν βρώσει καὶ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νεο-
 μηνίας ἢ σαββάτων, ἃ ἔστιν σκιά τῶν μελλόντων,
 τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς καταβρα-
 βενέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ
 τῶν ἀγγέλων, ἃ ἐόρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ φυσιοῦ-
 μενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ οὐ
 κρατῶν τὴν Κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ
 τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ
 συνβιβαζόμενον αὖξει τὴν αὖξιν τοῦ Θεοῦ.
 Εἰ ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων
 τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε
 Μὴ αἴψῃ μηδὲ γεύσῃ μηδὲ θίγῃς, ἃ ἔστιν πάντα
 εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ
 διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; ἅτινά ἐστιν λόγον
 μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ καὶ ταπεινο-
 φροσύνῃ καὶ ἀφειδία σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι
 πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός. Εἰ οὖν συνηγέρ-
 θητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός
 ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος· τὰ ἄνω φρο-

12 ἐκ των νεκρ. 13 ἐν τοις παρ. | — υμας 2^ο |
 ημ.] υμιν 15 (R^m ἀπεκδυσάμενος, τας...ἐξουσίας
 ἐδειγμ.) 16 καὶ] SR η | ρουμηνιας 18 (R^m θελων,) |
 SR^m α μη εωρακεν 20 Εἰ ουν απ. | συν τω Χρ.
 III, 1 (R ἐστιν,)

νείτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ 3 Ro. 6, 2.
 ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ.
 ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ 4 1 Co. 15, 45.
Ph. 1, 21.
Gal. 2, 20.
 ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.
 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορ- 5 Ro. 6, 6; 8, 13.
Eph. 4, 19; 5, 3. 5.
 νείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ
 τὴν πλεονεξίαν ἣτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία, δι' ἧ 6 Eph. 5, 6.
 ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ· ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιε- 7
 πατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν τούτοις· νυνὶ δὲ 8 Eph. 4, 25, 26, 31.
29; 5, 4.
 ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμόν,
 κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στό- 9 Eph. 4, 25, 22.
 ματος ὑμῶν· μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυ-
 σάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν
 αὐτοῦ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινού- 10 Eph. 4, 24. Gal.
1, 27.
 μενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος
 αὐτόν, ¹ ὅπου οὐκ ἔστι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περι- 11 Gal. 3, 28.
 τομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δούλος,
 ἐλεύθερος, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός.
 Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ 12 1 P. 2, 9.
Eph. 4, 2, 32; 5, 1.
 ἡγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα,
 ταπεινοφροσύνην, πραῦτητα, μακροθυμίαν, ¹ ἀνε- 13 Mt. 6, 14.
Eph. 4, 2, 32; 5, 2.
 χόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἕαν τις
 πρὸς τινα ἔχη μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Κύριος
 ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς· ἐπὶ πᾶσιν δὲ 14 Ro. 13, 8, 10.
Eph. 4, 3.
 τούτοις τὴν ἀγάπην, ἧ ἐστὶν σύνδεσμος τῆς
 τελειότητος. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ βρα- 15 Eph. 4, 3, 4. Ph.
4, 7.
1 Co. 12, 13, 27
 βευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε
 ἐν ἐνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ λόγος 16 Eph. 5, 19.
 τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ

4 ημων] R^m υμων 5 μελ. υμων τα 6 SR^t
 Θεου επι τους υιους της απειθειας 7 τουτ.] αυτοις
 11 τα παντα 12 (R Θεου,) | οικτιρμων | πραοτητα
 13 Κυρ.] SR^m Χριστος 14 ο] ητις 15 Χριστ.]
 Θεου 16 Χριστου] R^{m1} Κυριου R^{m2} Θεου

3, 16-4, 4 Προς Κολοσσαεις

- σοφία διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς,
 ψαλμοῖς ὕμνοις ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν τῇ χάριτι
 1 Co. 10, 31. 17 ἄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ Θεῷ· καὶ πάν
 Eph. 5, 22-6, 9. ὅ τι ἐὰν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν
 ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ
 Πατρὶ δι' αὐτοῦ.
 18-c. 4, 1: 18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς
 Eph. 5, 22-6, 9. 19 ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖ-
 1 P. 3, 7. 20 κας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. Τὰ τέκνα,
 ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ
 21 εὐάρεστόν ἐστιν ἐν Κυρίῳ. Οἱ πατέρες, μὴ
 22 ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. Οἱ
 δούλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα
 κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις ὡς ἀνθρωπάρεσ-
 κοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότητι καρδίας φοβούμενοι τὸν
 23 Κύριον. ὃ ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς
 24 τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, εἰδότες ὅτι ἀπὸ
 Κυρίου ἀπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κλη-
 Ro. 2, 11. 25 ρονομίας. τῷ Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε· ὁ γὰρ
 ἀδικῶν κομίζεται ὃ ἠδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσ-
 Lv. 25, 43. 53. 4 ωπολημψία. Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσό-
 τητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ
 ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανῷ.
 1 Th. 5, 17. 2 Τῇ προσευχῇ προσκατερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν
 Eph. 6, 18. Ph. 4, 6. 3 αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ, προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ
 Ro. 15, 30. Eph. ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου,
 6, 18. 19. 2 Th. 3, 1. λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ
 1 Co. 16, 9. 4 δέδεμαι, ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι.
 Eph. 6, 20.

16 (SR σοφία·) | (SR εαυτους ψ.) | και υμν. και ωδ. |
 (SR πνευματικαις,) | S(R) - τη | εν τη καρδια | Θεω]
 Κυριω 17 εαν] αν | και πατρι 18 τοις ιδιοις ανδρ.
 20 εστ. ευαρ. τω Κυρ. 22 (SR καρδιας,) | Κυρ.] Θεον
 23 ο] και παν ο τι 24 (SR κληρονομιας·) | τω γαρ
 Κυρ. | (SR δουλευετε.) 25 γαρ] δε | κομιεται
 IV, 1 ουρανοις

Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν 5 Eph. 5, 15, 16.
ἐξαγοραζόμενοι. ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, 6 1 Th. 4, 12.
ἄλατι ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ Eph. 4, 29. Mk.
ἀποκρίνεσθαι. 9, 50.
1 P. 3, 15.

Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ 7 Eph. 6, 21.
ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύν-
δουλος ἐν Κυρίῳ, ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ 8 Eph. 6, 22.
τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ
τὰς καρδίας ὑμῶν, σὺν Ὁνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ 9 Philm. 10.
ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὃς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν
γνωρίσουσιν τὰ ὧδε.

Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμά- 10 Ac. 19, 29; 27, 2;
λωτὸς μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, (περὶ 18, 27.
οὗ ἐλάβετε ἐντολάς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέ-
ξασθε αὐτόν,) καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰούστος, 11
οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι
παρηγορία. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, 12 1, 7.
δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος
ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα σταθῇτε
τέλειοι καὶ πεπληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι
τοῦ Θεοῦ. μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν 13
πόνον ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικίᾳ καὶ τῶν ἐν
Ἱεραπόλει. ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ 14 2 Ti. 4, 10. 11
ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν 15 Philm. 24.
Λαοδικίᾳ ἀδελφοὺς καὶ Νύμφαν καὶ τὴν κατ'
οἶκον αὐτῆς ἐκκλησίαν. καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ 16
παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ
Λαοδικέῳ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ
Λαοδικίας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. καὶ εἶπατε 17 Philm. 2.

8 γνω τα περι υμων 9 γνωριουσι 11 (SR
περιτομης) 12 -Ιησου | στητε | πεπληρωμενοι
13 εχ. ζηλον πολυν υπερ 15 SR^t Νυμφαν | S αυτου
R^t αυτων

4, 17-1, 6 Προς Θεσσαλονικείς α'

Ἀρχίππῳ Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.

1 Co. 13, 21.
2 Th. 3, 17.

18 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μετ' ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α

Ac. 15, 40;
16, 19; 17, 1, 10.
2 Th. 1, 1.

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ Πατρὶ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη.

2 Th. 1, 11.

2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνεῖαν ποιοῦμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν

1 Co. 13, 13.
Col. 1, 4, 5.

3 ἡμῶν, ἀδιαλείπτως· μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς

1 Co. 2, 5.

4 ἡμῶν, ¹ εἰδότες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, ¹ ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν

1 Co. 4, 16.
Ac. 13, 52.
2 Th. 3, 9.

6 ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ

18 νμων. αμην.

Προς Κολοσσαίς εγγραφή απο Ρώμης δια Τυχικου και Ονησιμου.

INSCR. ΠΑΤΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

I, 1 ειρηνη απο Θεου πατρος ημων και Κυριου Ιησου Χριστου 2 νμ., μν. νμων π. 4 — του 5 και εν πλ.

Προς Θεσσαλονικείς α' 1, 6-2, 8

μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου, ὥστε γενέσθαι 7 4, 10. 2 Th. 3, 9.
 ὑμᾶς τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακε- Ph. 3, 7. 1 P. 5, 3.
 δονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται 8 Ro. 1, 8.
 ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ
 καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλ' ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ
 πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελέλυθεν, ὥστε μὴ χρεῖαν ἔχειν
 ἡμᾶς λαλεῖν τι· αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλ- 9 Ac. 14, 15.
 λουσιν ὅποιαν εἰσοδὸν ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ 1 Co. 12, 2.
 πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων Jn. 17, 3.
 δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, καὶ ἀναμένειν 10 5, 9. Tit. 2, 13.
 τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἡγείρεν ἐκ Ac. 17, 31.
 τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἐκ τῆς
 ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἰσοδὸν ἡμῶν 2 1, 5. 9. 2 Th. 3, 7.
 τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, ἁλλὰ προ- 2 Ac. 16, 20—24;
 παθόντες καὶ ὑβρισθέντες καθὼς οἴδατε ἐν Φιλίπ- 17, 1—5.
 ποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλήσαι
 πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῷ
 ἀγῶνι. ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης 3
 οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας οὐδὲ ἐν δόλῳ, ἀλλὰ καθὼς 4 Jer. 11, 20.
 δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ 1 Ti. 1, 11.
 εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις Gal. 1, 10.
 ἀρέσκοντες, ἀλλὰ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας
 ἡμῶν. οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακίας ἐγενή- 5 Ac. 20, 33.
 θημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονε- Mk. 12, 40.
 ξίας, Θεὸς μάρτυς, ὅτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων 6 2 P. 2, 3.
 δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων, ὁ δυνάμενοι 7 Jn. 5, 41. 44.
 ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι· ἀλλὰ
 ἐγενήθημεν ἡπιοὶ ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς εἰαν τροφὸς
 θάλπη τὰ ἐαυτῆς τέκνα· οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν 8

7 τυπους | —εν 2^ο 8 αλλα και εν | ημ. εχ.
 10 — των 2^ο | εκ 3^ο] απο
 II, 2 αλλα και 3 ουδε 2^ο] ουτε 4 τω Θεω
 7 αλλ | R^m νηπιοι | εαν] αν 8 ιμειρομενοι

2, 8-16 Προς Θεσσαλονικεῖς α'

ἡὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς,

1 Co. 4, 12.
Ac. 20, 34.

9 διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἐγενήθητε. μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ

10 εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεός, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν

Ac. 20, 31.

11 τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, καθάπερ οἴδατε ὡς

Eph. 4, 1. Ph. 1, 27.
2 Th. 1, 5.
1 P. 5, 10.

12 ἓνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ | παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρούμενοι εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

1, 2. Gal. 1, 11.
2 Th. 2, 13.

13 Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ Θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἀληθῶς ἐστὶν λόγον Θεοῦ, ὃς

14 καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν

Ac. 2, 23; 7, 52.

15 Ἰουδαίων, τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς προφῆτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώ-

Gn. 15, 16.
Mt. 23, 32, 33.

16 ποῖς ἐναντίων, κωλύοντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. ἔφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος.

8 ευδοκουμεν | γεγενησθε 9 νυκτος γαρ και
12 μαρτυρουμενοι | περιπατησαι | R^m καλεσαντος
13 — Και (1^ο) | εστ. αληθ. 14 ταῦτά 15 τους
ιδιους πρ.

Προς Θεσσαλονικεὺς α' 2, 17-3, 8

Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' 17 Ro. 1, 11, 12.
 ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας προσώπῳ οὐ καρδίᾳ,
 περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν
 ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. διότι ἠθελήσαμεν 18
 ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ
 δῖς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. τίς γάρ 19 Ph. 2, 16; 4, 1.
 ἡμῶν ἐλπίς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως—ἢ 2 Th. 1, 4.
 οὐχὶ καὶ ὑμεῖς—ἐμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; ὑμεῖς γάρ ἐστε 20
 ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά. Διὸ μηκέτι στέ- 3 Ac. 17, 14, 15.
 γοντες ἠὲδοκῆσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις
 μόνοι, ¹ καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν 2 Ac. 16, 1-3.
 ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
 τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρα-
 καλέσαι ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν ¹ τὸ μηδένα 3 Eph. 3, 13. 2 Ti.
 σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. αὐτοὶ γὰρ 3, 12.
 οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· καὶ γὰρ ὅτε πρὸς 4 2 Th. 3, 10.
 ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν Ac. 14, 22.
 θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. διὰ 5 Ph. 2, 16.
 τοῦτο καὶ γὰρ μηκέτι στέγων ἐπεμψα εἰς τὸ γνῶναι
 τὴν πίστιν ὑμῶν, μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ
 πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.
 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν 6 Ac. 18, 5.
 καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν
 ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν
 πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ
 ἡμεῖς ὑμᾶς, ¹ διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, 7 2 Th. 1, 4.
 ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν
 διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς 8

17 (R ἐπιθυμία·) 18 διο 19 (SR καυχήσεως;...
 υμεῖς,) | Ἰησ. Χριστοῦ
 III, 1 εὐδοκῆσαμεν 2 διακ.] R^m συνεργον | Θεου
 καὶ συνεργον ἡμῶν ἐν | παρακ. υμᾶς περὶ 3 το] τῷ |
 (SR ταύταις·) | (R κείμεθα.) 7 θλιψ. καὶ αναγκ.

3, 8-4, 7 Προς Θεσσαλονικεῖς α'

- 9 στήκετε ἐν Κυρίῳ. τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνά-
μεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ
τῇ χαρᾷ ἣ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ
10 Θεοῦ ἡμῶν, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ
δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ
καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν;
2 Th. 2, 16. 11 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ Κύριος
ἡμῶν Ἰησοῦς κατευθύνει τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς
12 ὑμᾶς· ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισ-
σεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας,
Ph. 1, 10. 13 καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, | εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν
2 Th. 1, 7, 10. τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγιοσύνῃ ἔμπροσθεν
τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων
αὐτοῦ.
- 2 Th. 3, 6. 4 Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ
παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ἵνα καθὼς παρε-
λάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν
καὶ ἀρέσκειν Θεῷ, καθὼς καὶ περιπατεῖτε, ἵνα
2 περισσεύητε μᾶλλον. οἴδατε γὰρ τίνας παραγ-
γελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
5, 23. He. 10, 10. 3 Τοῦτο γὰρ ἐστὶν θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς
1 P. 1, 16. ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, | εἰδέναι
1 Co. 6, 13, 15. 4 ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγι-
Jer. 10, 25. 5 ασμῷ καὶ τιμῇ, μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ
Ps. 79, 6. 6 καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν, τὸ μὴ ὑπερ-
Ps. 94, 2. βαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἐκδικος Κύριος περὶ πάντων
τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρ-
2 Th. 2, 13, 14. 7 τυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ

8 στηκητε 11 Ιησ. Χριστος 13 Ιησ. Χριστου |
R^m αυτου. αμην.

IV, 1 Το λοιπ. | — ινα 1^ο | — καθ. και περιπ.
6 ο Κυρ.

Προς Θεσσαλονικεῖς α' 4, 7-5, 2

ἀκαθαρσία ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. τοιγαροῦν ὁ ἅθε- 8 Lk. 10, 16.
τῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν καὶ Ezk. 36, 27; 37, 14.
διδόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ὑμᾶς.
Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γρά- 9 Jn. 13, 34.
φειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοὶ ἐστε εἰς Jer. 31, 33, 34.
τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς 10 2 Th. 3, 4.
πάντας τοὺς ἀδελφούς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ.
Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν
μᾶλλον, καὶ φιλοτιμείσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσ- 11 Eph. 4, 28.
σειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς χερσὶν ὑμῶν, 2 Th. 3, 8, 12.
καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, ¹ ἵνα περιπατῆτε 12 Col. 4, 5.
εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρεῖαν 1 Co. 5, 12, 13.
ἔχητε.

Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ 13 1 Co. 15, 20.
τῶν κοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπησθε καθὼς καὶ οἱ Eph. 2, 12.
λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. εἰ γὰρ πιστεύομεν 14 Ro. 14, 9.
ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ 1 Co. 15, 3, 4, 12.
Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν
αὐτῷ. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, 15 1 Co. 15, 51;
ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν 7, 10, 23.
παρουσίαν τοῦ Κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοι-
μηθέντας· ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν 16 1 Co. 15, 23, 52.
φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ, κατα- 2 Th. 1, 7.
βήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ
ἀναστήσονται πρῶτον, ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ 17 Jn. 12, 26; 17, 24.
περιλειπόμενοι ἅμα σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα
ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα·
καὶ οὕτως πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. Ὡστε 18
παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, 5 Mt. 24, 36.
οὐ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· αὐτοὶ γὰρ ἀκρι- 2 Mt. 24, 42-44.
2 P. 3, 10.
Rev. 3, 3; 16, 15.

8 R — και | δοντα | υμ.] ημας 10 αδ. τους εν
11 ταις ιδιαις χ. 13 θελω | κεκοιμημενων 14 (R^m
κοιμηθεντας, δια)

5, 2-16 Προς Θεσσαλονικεις α'

- βῶς οἶδατε ὅτι ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ
Jer. 6, 14.
Mt. 24, 39.
Jn. 16, 21, 22.
Lk. 21, 34, 35. 3 οὕτως ἔρχεται. ὅταν λέγωσιν Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐπίσταται ὁ λεθρὸς ὥσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ
Ro. 13, 12. Eph. 5, 9. 4 ἐκφύγωσιν. ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, 5 ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃς καταλάβῃ· πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας. 6 Οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους·¹ ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ 7 νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσιν, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύνουσιν· 8 ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας· ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργὴν ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ 9 Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀποθανόντος περὶ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν 10 ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. 11 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϋισταμένους ὑμῶν ἐν 12 Κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, καὶ ἡγείσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσῶς ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. 13 εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς.¹ Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. ὁρᾶτε μὴ τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῶ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε 14 εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. Πάντοτε

1 Co. 16, 18.
1 Th. 5, 17.

2 Th. 3, 6, 11, 15.

Pr. 20, 22.
Ro. 12, 17. 1 P. 3, 9.

Ph. 4, 4.

V, 2 η ημερα 3 οταν γαρ | εφισταται 4 R^m
κλέπτας 5 - γαρ 6 ως και οι 9 αλλ
10 περι] υπερ 13 υπερ εκ περισσου 15 διωκ.
και εις

Προς Θεσσαλονικεῖς α' β' 5, 16-1, 3

χαίρετε, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, ἐν παντὶ ¹⁷
 εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ ¹⁸
 Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε, προ- ¹⁹
 φητείας μὴ ἐξουθενεῖτε· πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ ²⁰
 καλὸν κατέχετε· ἀπὸ παντὸς εἰδους πονηροῦ ἀπέ- ²¹
 χεσθε. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ²²
 ὑμᾶς ὁλοτελεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα ²³
 καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ
 τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. πιστὸς ²⁴
 ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει.
 Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. ²⁵
 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλή- ²⁶
 ματι ἀγίῳ. Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον ἀναγνώ- ²⁷
 σθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς.
 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ²⁸
 μεθ' ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκ- ¹
 κλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ Πατρὶ ἡμῶν καὶ
 Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ²
 Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ³
 ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραν-
 ξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς

21 SR^t — δε 25 R^m προσευχ. και 27 ορκίζω |
 SR^m τοις αγιοις αδ. 28 υμων. αμην.

Προς Θεσσαλονικεῖς πρώτη ἐγγραφή ἀπο Ἀθηνῶν.

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

I, 2 πατρ. ημων

1, 3-2, 2 Προς Θεσσαλονικεῖς β'

- 2 Co. 7, 4.
Rev. 1, 9.
1 Th. 2, 19;
3, 2, 7.
- 1 Th. 2, 12.
Ph. 1, 28.
Lk. 21, 36.
- Rev. 18, 6, 7.
Ro. 12, 19.
- Mt. 25, 31.
1 Th. 3, 13; 4, 16.
- Ro. 2, 8.
Is. 66, 16.
Jer. 10, 25.
Ps. 79, 6.
1 P. 4, 17.
- Is. 2, 10, 19, 21.
- 1 Th. 3, 13.
Col. 3, 4.
Ps. 69, 7;
68, 36 Lxx.
Is. 49, 3; 2, 11, 17.
- 1 Th. 1, 2, 3.
- Is. 24, 15; 66, 5.
Mal. 1, 11.
- 1 Th. 4, 13-17.
3, 17.
- 4 ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους, ὥστε αὐτοὺς ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ἐκκαυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομοιῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πάσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν
- 5 αἷς ἀνέχεσθε, ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιοθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας
- 6 τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, ¹ εἴπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς
- 7 θλίψιν ¹ καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄρεσιν μεθ' ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλίψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ ¹ ἐν πυρὶ φλογός, δίδοντας ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν Θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου
- 9 ἡμῶν Ἰησοῦ, οἵτινες δίκην τίσουσιν ὀλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης
- 10 τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πάσιν τοῖς πιστεύσασιν, ὅτι ἐπιστεῖθῃ τὸ μαρτύριον ἡμῶν
- 11 ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὃ Θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει,
- 12 ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
- 2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν
- 2 ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς μηδὲ θροεῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου.

Προς Θεσσαλονικεῖς β' 2, 3-15

μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον· ὅτι 3 1 Ti. 4, 1.
 εἰ μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκα- 1 Jn. 2, 13; 4, 3.
 λυθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς Jn. 17, 12.
 ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ 4 Dn. 11, 38.
 πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν Ezk. 28, 2.
 εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἐαυ-
 τὸν ὅτι ἔστιν Θεός. Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὢν 5
 πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; καὶ νῦν τὸ κατέχον 6
 οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ αὐτοῦ
 καιρῷ. τὸ γὰρ μυστήριον ἥδη ἐνεργεῖται τῆς 7 Ac. 20, 21.
 ἀνομίας· μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου
 γένηται. καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἀνομος, 8 Is. 11, 4.
 ὃν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στο- Job 4, 9.
 ματος αὐτοῦ καὶ καταργήσῃ τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς Rev. 19, 15, 20.
 παρουσίας αὐτοῦ, οὗ ἔστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέρ- 9 Mt. 24, 24.
 γειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις Rev. 13, 11-13.
 καὶ τέρασιν ψεύδους | καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ἀδικίας 10 2 Co. 2, 15; 4, 3.
 τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀλη-
 θείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. καὶ 11 1, 28. 2 Ti. 4, 4.
 διὰ τοῦτο πέμπει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης
 εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, ἵνα κριθῶσιν 12
 πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλὰ
 εὐδοκήσαντες τῇ ἀδικίᾳ.
 Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ 13 1, 3. Eph. 1, 4.
 πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ Dt. 33, 12.
 Κυρίου, ὅτι εἴλατο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς 1 Th. 2, 13; 4, 7.
 σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος καὶ πίστει
 ἀληθείας, εἰς ὃ καὶ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγ- 14 1 Th. 4, 7; 5, 9.
 γελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, 15 3, 6.

3 ἀνομ.] SR^t αμαρτίας 4 Θεου ὡς Θεον | ἐστὶ
 6 εαυτου 8 SR^m - Ἰησ. | SR^m ἀναλωσει 10 της
 αδ. εν τοις 11 πεμψει 12 ἀλλ | εν τη αδ.
 13 ειλετο | R^m ἀπαρχην 14 SR - και

2, 15-3, 10 Προς Θεσσαλονικείς β'

στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν.

1 Th. 3, 11-13.

16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ Θεὸς ὁ Πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, 17 παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίξαι ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.

Col. 4, 3.
1 Th. 5, 25.

3 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζεται, 2 καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων

1 Th. 5, 24.

3 ἡ πίστις. Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος, ὃς στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

1 Th. 4, 10.
2 Co. 7, 16.
Gal. 5, 10.

4 πεποιθᾶμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἂ παραγ- 5 γέλλομεν καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. Ὁ δὲ Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.

Mt. 18, 17.
Ro. 16, 17.
1 Th. 5, 14; 4, 1.

6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρελάβετε παρ'

1 Th. 2, 1; 1, 6.

7 ἡμῶν. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι

1 Co. 4, 12.
1 Th. 2, 9.
Ph. 3, 17.

8 ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, 1 οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι

Mt. 10, 10.
1 Th. 1, 6, 7.
1 Co. 4, 16.

9 πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν· οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δώμεν

Gn. 3, 19.
1 Th. 3, 4; 4, 11.

10 ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις

16 ο 3^ο] καὶ 17 στηρ. υμας | λογ. καὶ εργ.

III, 4 παραγγ. υμιν 5 - την 2^ο 6 SR Κυρ.
ημων | S παρελαβε R^t παρελαβουσαν 8 νυκτα και
ημεραν 10 (R οτι ει)

Προς Θεσσ. β' Προς Τιμ. α' 3, 10-1, 2

οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν I I 1 Th. 5, 14.
 γάρ τινες περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν
 ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους· τοῖς δὲ I 2 1 Th. 4, 11.
8.
 τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν
 Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζό-
 μενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. Ὑμεῖς δέ, I 3 Gal. 6, 9.
 ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δέ I 4 6. 1 Co. 5, 9. 11.
 τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπι-
 στολῆς, τοῦτον σημειώσθε, μὴ συναναμίγνυσθαι
 αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ· καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγείσθε, I 5 1 Th. 5, 13. 14.
 ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος I 6 1 Th. 5, 23.
 τῆς εἰρήνης δόξῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν
 παντὶ τρόπῳ. ὁ Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.
 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὃ ἐστίν I 7 2, 2. 1 Co. 16, 21.
 σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτως γράφω. ἡ I 8
 χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ
 πάντων ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ' ἐπι- 1 Col. 1, 27.
 ταγὴν Θεοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ
 τῆς ἐλπίδος ἡμῶν ¹ Τιμοθέε γνησίῳ τέκνῳ ἐν 2 Tit. 1, 4.
 πίστει· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς
 καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

12 παρακ. δια του Κυρ. ημων Ιησ. Χριστου 13 εκ-
 κακησητε 14 σημ.· και μη συναναμιγνυσθε 18 υμων.
 αμην.

Προς Θεσσαλονικεις δευτερα εγγραφη απο Αθηνων.

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

I, 1 Ιησ. Χρ. | και Κυριου Ιησ. Χρ. 2 πατρ.
 ημων

- Ac. 20, 1. 3 Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμείναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς
- 4, 7. 4 τισὶν μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν¹ μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ
- Ro. 13, 10. Gal. 5, 6. 5 τὴν ἐν πίστει· τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως
- 6, 4. 20. 6 ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, ὧν τινες ἀστο- 7 χήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἂ λέ- 8 γουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. Οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρήται, 9¹ εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κείται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνο- σίοις καὶ βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, 10 ἀνδροφόνοις,¹ πόρνοις, ἀρσενικοῖταις, ἀνδραποδι- σταῖς, ψεύταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγίαι- 11 νούσῃ διδασκαλία ἀντίκειται, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ.
- Ac. 9, 15. 1 Co. 15, 9. 10. Gal. 1, 13—16. 12 Χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἠγήσατο θέμενος 13 εἰς διακονίαν, τὸ πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν· ἀλλὰ ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν 14 ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς 15 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι· ὧν πρῶτός εἰμι 16 ἐγώ· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξῃται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἅπασαν μακρο- θυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πι-

4 ζητησεις | οικοδομian 9 πατραλwais και μη-
τραλwais 12 και χαρ. | R^m ενδυναμουντι 13 τον
προτ. | αλλ 16 πασαν

Προς Τιμοθεον α' 1, 16-2, 11

στεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Τῷ δὲ Βα- 17 Ro. 16, 27.
 σιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ ἀοράτῳ μόνῳ Θεῷ,
 τιμῇ καὶ δόξᾳ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.
 Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον 18 6, 12. Jude 3.
 Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σέ προφητείας,
 ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν,
 ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνειδήσιν, ἣν τινες 19 3, 9; 6, 10.
 ἀπώσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐνανάγησαν· ὧν 20 2 Ti. 2, 17.
 ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα 1 Co. 5, 5.
 τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι 2 Ph. 4, 6.
 δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ
 πάντων ἀνθρώπων, ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων 2
 τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον
 βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.
 τοῦτο καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος 3 1, 1; 4, 10.
 ἡμῶν Θεοῦ, ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι 4 Ezk. 18, 23.
 καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. εἰς γὰρ Θεός, 5 2 P. 3, 9.
 εἰς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος 6 Ro. 3, 29, 30.
 Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ 7 He. 12, 24.
 πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις· εἰς δ' ἐτέθην 8 Gal. 1, 4; 2, 20.
 ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, ἀλήθειαν λέγων, οὐ 9 Tit. 2, 14.
 ψεύδομαι, διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀλη- 10 2 Ti. 1, 11.
 θεΐᾳ. Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας 11 Gal. 2, 7, 8.
 ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς
 ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. Ὡσαύτως γυναῖκας ἐν 9 1 P. 3, 3-5.
 καταστολῇ κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης
 κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν καὶ χρυσίῳ ἢ
 μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, ἀλλ' ὃ πρέπει 10 5, 10.
 γυναῖξιν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν, δι' ἔργων
 ἀγαθῶν. Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μαθανέτω ἐν πάσῃ 11 Eph. 5, 22.

17 μονω σοφω Θ.

II, 1 (R παντων,)

7 λεγω εν Χριστω
 χρυσω, η

3 τουτο γαρ 5 (R ανθρωπος,)

9 ωσ. και τας γυν. | πλεγ., η

2, 11—3, 13 Προς Τιμοθεον α'

- 1 Co. 14, 34. Gn. 3, 16. 12 ὑποταγῇ· διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ
 Gn. 1, 27; 2, 7. 22. 13 αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀδὰμ
 1 Co. 11, 8, 9. 14 γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἴτα Εὐα. καὶ Ἀδὰμ οὐκ
 Gn. 3, 6. 2 Co. 11, 3. 14 γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἴτα Εὐα. καὶ Ἀδὰμ οὐκ
 ἡπατήθη, ἥ δὲ γυνὴ ἐξαπατηθεῖσα ἐν παραβάσει
 15 γέγονεν· σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν
 μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῷ μετὰ
 σωφροσύνης.
 Ac. 20, 28. 3 Πιστὸς ὁ λόγος· εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται,
 Tit. 1, 6, 7. 2 καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον
 ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλι-
 ον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν,
 3 ἢ μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, ἀλλὰ ἐπιεικῆ, ἄμαχον,
 1 S. 2, 12. 4 ἀφιλάργυρον, ἢ τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστά-
 μενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης
 5 σεμνότητος, (εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι
 οὐκ οἶδεν, πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ ἐπιμελήσεται·)
 6 ἢ μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθείς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ
 7 τοῦ διαβόλου. δεῖ δὲ καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν
 ἀπὸ τῶν ἑξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμόν ἐμπέσῃ
 8 καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. Διακόνους ὡσαύτως
 σεμνοὺς, μὴ διλόγους, μὴ οἶνω πολλῷ προσέ-
 9 χοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, ἔχοντας τὸ μυστήριον
 10 τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. καὶ οὗτοι δὲ
 δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἴτα διακονεῖτωσαν
 Tit. 2, 3. 11 ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναικας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ
 2 12 διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πάσιν. διάκονοι
 ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς
 13 προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς
 διακονήσαντες βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιούν-
 ται καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν

12 γυν. δε διδ. 13 Εὐα 14 απατηθεῖσα
 15. III 1, (R^m σωφροσύνης· πιστος ο λογος.)

III, 2 νηφαλεον 3 πληκτ., μη αισχροκερδη, αλλ
 7 δε αυτον και 11 νηφαλεους

Χριστῷ Ἰησοῦ. Ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων 1
ἐλθεῖν πρὸς σὲ τάχειον· ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα 15
εἰδῆς πὼς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἣτις
ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στυλος καὶ ἑδραίωμα
τῆς ἀληθείας. καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶν 16
τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον.

2 Ti. 2, 20.
Eph. 2, 19-22.

Jn. 1, 14, Jn. 16, 10.
Ro. 1, 4, Mk. 16, 19.

Ὃς ἐφανερώθη ἐν σαρκί,
ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι,
ὥφθη ἀγγέλοις,
ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν,
ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ,
ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις 4
καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως, προσ-
έχοντες πνεύμασιν πλάνοις καὶ διδασκαλίαις
δαιμονίων, ¹ ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστη- 2
ριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, κωλυόντων 3
γαμῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν
εἰς μετάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ
ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. ὅτι πᾶν κτίσμα Θεοῦ 4
καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας
λαμβάνομενον· ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ 5
καὶ ἐντεύξεως. Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελ- 6
φοῖς καλὸς ἔση διάκονος Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐντρε-
φόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς
διδασκαλίας ἣν παρηκολούθηκας· τοὺς δὲ βεβή- 7
λους καὶ γραῶδεις μύθους παραιτοῦ. γύμναζε δὲ
σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν. ἡ γὰρ σωματικὴ γυμ- 8
νασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος· ἡ δὲ εὐσέβεια
πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα
ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ 9

2 Ti. 3, 1. 2 P. 3, 3.
Jude 18, 1 Jn. 2, 18.

Gn. 9, 3
1 Co. 10, 30. 31.

Gn. 1, 31.
Ac. 10, 15.

1, 4; 6, 20.
2 Ti. 2, 15, 23.
Tit. 1, 14; 3, 9.

6, 6.

1, 15.

4, 9-5, 10 Προς Τιμοθεον α'

2, 3 4. 10 λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· εἰς τοῦτο γὰρ κοπιῶμεν καὶ ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστιν Σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν.

11 Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. μηδεὶς σου
Tit. 2, 15. 12 τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, 13 ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ 14 ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσ-
Ac. 6, 6; 8, 17. 2 Ti. 1, 6. 15 βυτερίου. ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου
Ro. 11, 14. 16 ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

Lv. 19, 32. 5 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξης, ἀλλὰ παρακάλει 2 ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς,¹ πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ. 3 Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. εἰ δέ τις χήρα 4 τέκνα ἢ ἕκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὖσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις· τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἀπόδεκτον ἐνώπιον 5 τοῦ Θεοῦ. ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἠλπικεν ἐπὶ Θεὸν καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν 6 καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας· ἡ δὲ 7 σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκεν. καὶ ταῦτα παράγ- 8 γελλε, ἵνα ἀνεπίλημπτοι ᾦσιν. εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν 9 πίστιν ἡρνηται καὶ ἐστὶν ἀπίστου χείρων. Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα γεγονυῖα, 10 ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή,¹ ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη,

Jer. 49, 11.
Lk. 2, 37; 18, 7.

He. 13, 2.
Jn. 13, 14.

9 (SR αξιος.) 10 γαρ και κοπ. και ονειδιζομεθα
12 αγαπ., εν πνευματι, εν π. 15 η εν πασ.
V, 4 καλον και αποδ. 5 τον Θεον 8 των οικ.
9 (εξηκοντα, γεγονυια ενος)

εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἀγίων πόδας
 ἔνυψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ
 ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. νεωτέρας δὲ χήρας παραι- 11
 τοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ,
 γαμεῖν θέλουσιν, ¹ ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην 12
 πίστιν ἠθέτησαν· ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μαυθάνουσιν 13 ^{2 Th. 3, 11.}
 περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ ἀλλὰ
 καὶ φλύαροι καὶ περιέργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέ-
 οντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνο- 14 ^{1 Co. 7, 9.}
 γονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι
 τῷ ἀντικειμένῳ λαιδορίας χάριν· ἥδη γάρ τινες 15
 ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. εἴ τις πιστὴ 16
 ἔχει χήρας, ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρεῖσθω
 ἢ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ.
 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς 17 ^{Ro. 12, 8. Ph. 2, 29.}
 ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ
 διδασκαλία. λέγει γὰρ ἡ γραφή Βοῦν ἀλοῶντα 18 <sup>Dt. 25, 4; 24, 15.
1 Co. 9, 9. Lk. 10, 7.</sup>
 οὐ φιμώσεις, καὶ Ἄξιός ἐστι ἡ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ
 αὐτοῦ. κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παρα- 19 <sup>Dt. 19, 15.
2 Co. 13, 1.
Mt. 18, 16.</sup>
 δέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων.
 Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα 20 ^{Gal. 2, 14.}
 καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. διαμαρτύρομαι 21 ^{Lk. 9, 26.}
 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν
 ἐκλεκτῶν ἀγγέλων ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προ-
 κρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. Χεῖρας 22 ^{4, 14.}
 ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις
 ἀλλοτρίαις· σεαυτὸν ἄγνόν τήρει. Μηκέτι ὕδρο- 23
 πότει, ἀλλὰ οἶνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν στόμαχον
 καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. Τινῶν ἀνθρώ- 24
 πων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν προάγουσαι εἰς
 κρίσιν, τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν· ὡσαύτως 25
 καὶ τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως

16 πιστος η πιστη 21 και Κυριου Ιησ. Χρ.
 23 αλλ | στομ. σου 25 τα καλα εργα προδ. εστι'

5, 25-6, 11 Προς Τιμοθεον α'

Eph. 6, 5. Tit. 2,
9, 10.

Philim. 16.

Gal. 1, 6-8.
2 Ti. 1, 13.

2 Ti. 3, 8; 4, 4.
Tit. 1, 14.

4, 8. Ph. 4, 11, 12.
He. 13, 5.
Ec. 5, 14.
Job 1, 21.

Pr. 30, 8.

Pr. 23, 4; 28, 22.

Eph. 5, 5.

2 Ti. 2, 22.

- 6 ἔχοντα κρυβῆναι οὐ δύνανται. Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ
ζυγὸν δούλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότης πάσης τιμῆς
ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ
2 καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῇται. οἱ δὲ πιστοὺς
ἔχοντες δεσπότης μὴ καταφρονεῖτωσαν, ὅτι ἀδελ-
φοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί
εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμ-
βανόμενοι.
3 Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. εἴ τις ἑτερο-
διδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις,
τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ
4 κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, ¹ τετύφωται, μηδὲν
ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ
λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασ-
5 φημῖαι, ὑπόνοιαι πονηραί, ¹ διαπατραριβαὶ διε-
φθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων
τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέ-
6 βειαν. ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια
7 μετὰ αὐταρκείας· οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς
τὸν κόσμον, ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα·
8 ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις
9 ἀρκεσθυσόμεθα. οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν
ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυ-
μίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες
βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώ-
10 λειαν. ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ
φίλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν
ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύνας
11 πολλαῖς. Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε Θεοῦ, ταῦτα φεύγε·
δίωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην,

25 δυναται

VI, 2 (αγαπητοι,)

3 SR nova sectio 5 παρα-

διατριβαί | ευσεβειαν. αφιστασο απο των τοιουτων.

7 δηλον οτι 11 του Θεου

ὑπομονήν, πραΰπαθίαν. ἀγωνίζου τὸν καλὸν 12 1 Co. 9, 25, 26.
 ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς,
 εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμο-
 λογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. παραγγέλλω 13 Jn. 18, 36, 37;
 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωογονοῦντος τὰ πάντα
 καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ
 Ποντίου Πειλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, τηρήσαι 14
 σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον ἀνεπίλημpton μέχρι τῆς
 ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν 15 1, 11, Rev. 17, 14.
 καιροῖς ἰδίους δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος Δυνάσ-
 της, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος
 τῶν κυριευόντων, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς 16 Ec. 33, 20.
 οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ
 ἰδεῖν δύναται· ὃ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον· ἀμήν.
 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ 17 Ps. 62, 10.
 ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἡλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδη-
 λότητι, ἀλλ' ἐπὶ Θεῷ τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα
 πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, ἁγαθοεργεῖν, πλουτεῖν 18
 ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς,
 ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ 19 Mt. 6, 20.
 μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς. Ὡς 20 4, 7. 2 Ti. 1, 14.
 Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος
 τὰς βεβήλους κenoφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς
 ψευδωνύμου γνώσεως, ἣν τινες ἐπαγγελλόμενοι 21 1, 6. 2 Ti. 2, 18.
 περὶ τὴν πίστιν ἡστόχησαν.

Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

11 πραοτητα. 12 και εκληθ. 13 Παραγγ. σοι |
 ζωοποιουντος 17 επι 2ο] εν τω | τω ζωντι, τω παρ. |
 πλουσ. παντα 19 οντως] αιωνιου 20 παρακατα-
 θεκην 21 χαρ. μετα σου. αμην.

Προς Τιμοθεον πρωτη εγγραφη απο Λαοδικειας, ητις
 εστι μητροπολις Φρυγιας της Πακατιανης.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελή-
ματος Θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ
2 Ἰησοῦ ἡ Τιμοθέε· ἀγαπητῷ τέκνῳ· χάρις, ἔλεος,
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν.

Ac. 28, 1; 24, 16.
Ph. 3, 5.

3 Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων
ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν
περὶ σοῦ μνησίαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ
4 ἡμέρας, ἵνα ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν

Ac. 16, 1.

5 δακρύων, ἵνα χαρὰς πληρωθῶ, ὑπόμνησιν λαβὼν
τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἣτις ἐνώκησεν
πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί
6 σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. Δι' ἣν
αἰτίαν ἀναμνησκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα
τοῦ Θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν

1 Th. 5, 19.
1 Ti. 4, 14.

Ro. 8, 15.

7 χειρῶν μου. οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα
δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σω-
8 φρονισμοῦ. μὴ οὖν ἐπαισχυνηθῇς τὸ μαρτύριον
τοῦ Κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμέ τὸν δέσμιον αὐτοῦ,
ἀλλὰ συνκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύ-

Tit. 3, 5.

9 ναμιν Θεοῦ, τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος
κλήσει ἁγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατὰ
ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν
10 Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, φανερω-
θεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος

Ro. 16, 26.
1 Co. 15, 55, 57.
He. 2, 14.

Inscr. ΠΑΤΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

I, 1 Ἰησ. Χριστου 3.4 (R, νυκτος και ημερας
επιπ.) 4.5 (R^m πληρωθω υπομν.) 5 λαμβανων,
Ευνεικη 9 κατ ιδ.

ἡμῶν Χριστοῦ Ἰησοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν
θάνατον φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ
τοῦ εὐαγγελίου, εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπό- I I 1 Ti. 2, 7.
στολος καὶ διδάσκαλος· δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα 12
πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ὅτι
πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν
παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν.
ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ I 3 1 Ti. 6, 3. Tit. 2, 1.
ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ· τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ I 4 1 Ti. 6, 20.
Πνεύματος Ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.
Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ I 5 4, 16.
ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστιν Φύγελος καὶ Ἑρμογένης.
δῶῃ ἔλεος ὁ Κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι I 6
πολλάκις με ἀνέψυξεν καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ
ἐπαισχύνηται, ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ σπουδαίως I 7
ἐζήτησέν με καὶ εὔρεν.—δῶῃ αὐτῷ ὁ Κύριος I 8 Jude 21.
εὔρεῖν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.—
καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησεν, βέλτιον σὺ
γινώσκεις.

Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι 2
τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ 2
διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς
ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους
διδάξαι. συνκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης 3 1, 8; 4, 5.
Χριστοῦ Ἰησοῦ. οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέ- 4
κεται ταῖς τοῦ βίου πραγματίαις, ἵνα τῷ στρατο-
λογήσαντι ἀρέσῃ. εἰ δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ 5 4, 8.
στεφανοῦται εἰ μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. τὸν 6 1 Co. 9, 7. 10.
κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μετα-
λαμβάνειν. νόει ὃ λέγω· δώσει γάρ σοι ὁ 7

10 Ἰησ. Χρ. 11 διδ. εθνῶν 14 παρακαταθήκην
15 Φυγέλλος 16 ἐπησχυνθη 17 σπουδαιότερον
II, 3 συ ουν κακοπαθησον | Ἰησ. Χρ. 7 δ] α | δωῃ

- Ro. 1, 3; 2, 16. 8 Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν. Μνημόνευε Ἰησοῦν
 1 Co. 15, 4, 20. Χριστὸν ἐγγεγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος
 2 S. 7, 12.
 Eph. 3, 1, 13. 9 Δαυεὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου· ἐν ᾧ κακοπαθῶ
 Ph. 2, 17. μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος, ἀλλὰ ὁ λόγος τοῦ
 Ph. 1, 12-14. Θεοῦ οὐ δέδεται. διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ
 Col. 1, 24. 10 τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν
 τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου.
 2 Co. 4, 11. 11 Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ
 Mt. 10, 33. 12 συνζήσομεν· εἰ ὑπομένομεν, καὶ συνβασιλεύ-
 σομεν· εἰ ἀρνησόμεθα, καὶ ἐκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς·
 Ro. 8, 2, 3. 13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι
 Nu. 23, 19. 14 γὰρ ἑαυτὸν οὐ δύναται. Ταῦτα ὑπομίμνησκε,
 1 Ti. 6, 4. Tit. 3, 9. διαμαρτυρούμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μὴ λογο-
 μαχεῖν, ἐπ' οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ
 1 Ti. 4, 6. Tit. 2, 7, 8. 15 τῶν ἀκουόντων. σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον
 Lk. 12, 42. παραστήσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον,
 1 Ti. 4, 7. 16 ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ
 1 Ti. 1, 20. 17 γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, καὶ ὁ λόγος αὐτῶν
 ὡς γάγγραινα νομὴν ἔξει· ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος
 18 καὶ Φιλητός, οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστό-
 χησαν, λέγοντες ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ
 Nu. 16, 5, 26. 19 ἀνατρέπουσιν τὴν τινων πίστιν. ὁ μέντοι στερεὸς
 Is. 26, 13; θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα
 28, 16, 17. ταύτην "Ἐγὼ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καὶ
 Jn. 10, 14. Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα
 1 Co. 3, 12. 20 Κυρίου. ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον
 σκευὴ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ
 3, 17. 21 ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν·
 21 εἰς οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται
 σκεῦος εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον, εὐχρηστον τῷ

9 ἀλλ 11 (R^t λογος Eι) 12 αρνουμεθα
 13 - γαρ 14 Θεου] SR^t Κυριου | επ] εις 18 SR^t
 την αναστ. 19 Κυριου] Χριστου 21 και ευχρη.

δεσπότη, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον.
 τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεύγε, δίωκε δὲ δι- 22 1 Ti. 6, 11; 1, 5.
 καιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν
 ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρὰς καρδίας.
 τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, 23 1 Ti. 4, 7.
 εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν μάχας· δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ 24 Tit. 1, 7.
 δεῖ μάχεσθαι ἀλλὰ ἡπιον εἶναι πρὸς πάντας,
 διδακτικόν, ἀνεξίκακον, ¹ ἐν πραύτητι παιδεύοντα 25 1 Ti. 2, 4.
 τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μή ποτε δῶῃ αὐτοῖς ὁ
 Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, καὶ 26
 ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐξω-
 γρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.
 Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις 3 1 Ti. 4, 1.
 ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί· ἔσονται γὰρ οἱ ἄν- 2 Ro. 1, 29 s3.
 θρωποι φίλαντοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερή-
 φανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι,
 ἀνόσιοι, ¹ ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, 3
 ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, ¹ προδόται, προπετεῖς, 4 Ph. 3, 19.
 τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι,
 ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν 5 Mt. 7, 15. 21.
 αὐτῆς ἡρνημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου. ἐκ 6 Ro. 2, 29.
 τούτων γὰρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ
 αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρ-
 τiais, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, ¹ πάντοτε 7 2, 23.
 μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας
 ἐλθεῖν δυνάμενα. ὃν τρόπον δὲ Ἰαννῆς καὶ 8 Ex. 7, 11. 12.
 Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, οὕτως καὶ οὗτοι
 ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι
 τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. ἀλλ' οὐ 9 1 Ti. 6, 5; 1, 12.
 προκόψουσιν ἐπὶ πλείον· ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν
 ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.

24 αλλ
 αυτου, εις)

25 πραοτητι | δω

26 (SR^m υπ

III, 6 αιχμαλωτευοντες τα γυν.

3, 10-4, 5 Προς Τιμοθεον β'

- 10 Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ
 ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ,
 Ac. 13, 50; 14, 5, 19. 11 τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, ¹ τοῖς διωγμοῖς, τοῖς
 Ps. 34, 19. παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν
 Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις· οἷους διωγμοὺς ὑπήνεγκα,
 Mt. 16, 24. 12 καὶ ἐκ πάντων με ἐρύσατο ὁ Κύριος. καὶ πάντες
 Ac. 14, 22. δὲ οἱ θέλοντες ζῆν εὖσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
 1 Ti. 4, 1. 13 διωχθήσονται. πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες
 προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώ-
 2, 2. 14 μενοι. σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης,
 Jn. 5, 39. 15 εἰδὼς παρὰ τίνων ἔμαθες, ¹ καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους
 Ps. 119, 99. ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι
 εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
 2 P. 1, 19-21. 16 πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς
 Ro. 15, 4. διδασκαλίαν, πρὸς ἐλεγμὸν, πρὸς ἐπανάρθωσιν,
 1 Ti. 6, 11. 17 πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, ¹ ἵνα ἄρτιος ᾦ
 ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν
 Ac. 10, 42. 4 ἐξηρτισμένος. Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ
 Ro. 14, 9, 10. 1 Θεοῦ καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν
 1 P. 4, 5. ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ
 Ac. 20, 20, 31. 2 καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· κήρυξον τὸν λόγον,
 ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγχον, ἐπιτίμησον,
 παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ.
 1, 13. 1 Ti. 4, 1. 3 ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσας διδασκαλίας
 οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας
 ἑαυτοῖς ἐπισωρεύουσιν διδασκάλους κνηθόμενοι
 1 Ti. 4, 7. 4 τὴν ἀκοήν, καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν
 2 Th. 2, 11. ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπή-
 2, 3. Eph. 4, 11. 5 σονται. σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον,
 ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου

10 παρηκολουθηκας 12 ευσ. ζην 14 τινος
 15 τα ιερα 16 (SR^m θεοπνευστος,) | ελεγχον
 IV, 1 (R^m Διαμαρτυρομαι,) | ενωπ.] ουν εγω εν. | και
 του Κυριου Ιησ. Χρ. | και 3°] κατα | (SR^t βασ. αυτου,)
 3 τας επιθ. τας ιδ.

πληροφόρησον. Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, 6 Ph. 2, 17.
καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν.
τὸν καλὸν ἀγῶνα ἠγωνίσμαι, τὸν δρόμον τετέ- 7 1 Co. 9, 25.
λεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα. λοιπὸν ἀπόκειται 8 1 Ti. 6, 12.
μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει Ph. 3, 14.
μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος 2, 5. 1 P. 5, 4.
κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς Ja. 1, 12.
ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. Rev. 2, 10.

Σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με ταχέως. Δημᾶς 9 2L. 1, 4.
γάρ με ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ 10 Col. 4, 14.
ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλα-
τίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν. Λουκᾶς ἐστὶν μόνος 11 Ac. 15, 37.
μετ' ἐμοῦ. Μάρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυ- Col. 4, 10.
τοῦ· ἐστὶν γάρ μοι εὐχρηστος εἰς διακονίαν. Τυ- 12 Ac. 20, 4.
χικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἐφεσον. τὸν φελόνην, 13 Eph. 6, 21. Col.
ὃν ἀπέλιπον ἐν Ἐρῳάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος 4, 7.
φέρει, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας.
Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδεί- 14 1 Ti. 1, 20.
ξατο· ἀποδώσει αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα 28. 3, 39.
αὐτοῦ· ὃν καὶ σὺ φυλάσσου· λίαν γὰρ ἀντέστη 15 Ps. 23, 4; 62, 12.
τοῖς ἡμετέροις λόγοις. Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπο- 16 Pr. 24, 12.
λογία οὐδεὶς μοι παρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με
ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν· ὁ δὲ Κύριός 17 Ps. 22, 21.
μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δι' ἐμοῦ Dn. 6, 21. 28.
τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσωσιν πάντα Ac. 23, 11;
τὰ ἔθνη, καὶ ἐρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. ῥύ- 18 27, 23.

ἵσταται με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ
σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον·
ὧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Ἀσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνη- 19 Ac. 18, 2.
σιφόρου οἶκον. Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, 20 1, 16. Ro. 16, 3.
Ac. 19, 22.
Ac. 20, 4;
21, 29.

6 της εμης αναλ. εφ. 7 τον αγ. τον καλον
14 αποδωη 15 ανθεστηκε 16 συμπαρεγενετο
17 ακουση 18 και ρυσ.

4, 20-1, 7 Προς Τιμ. β' Προς Τιτον

- Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα.
 21 | Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται
 σε Εὐβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία
 καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.
 22 Ὁ Κύριος μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ χάρις
 μεθ' ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

- 1 Παῦλος δούλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ
 Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν
 2 ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν | ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς
 αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ
 3 χρόνων αἰωνίων, ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς ἰδίους τὸν
 λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ'
 4 ἐπιταγὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, Τίτῳ γνησίῳ
 τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις καὶ εἰρήνη ἀπὸ
 Θεοῦ Πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Σωτῆρος
 ἡμῶν.
 5 Τούτου χάριν ἀπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα
 τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ
 6 πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην, | εἰ
 τίς ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα
 ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπό-
 7 τακτα. δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι
- Eph. 1, 9. 10.
 1 Ti. 1, 1. 11.
 1 Ti. 1, 2
 1 Ti. 3, 2-4
 1 Co. 4, 1.
 2 Ti. 2, 24.
 1 P. 5, 2

22 Κυρ. Ἰησους Χριστος | υμων. αμην.

Προς Τιμοθεον δευτερα, της Εφεσιων εκκλησιας
 πρωτον επισκοπον χειροτονηθεντα, εγραφη απο Ρωμης,
 οτε εκ δευτερου παρεστη Παυλος τω Καισαρι Νερωνι.

Inscr. ΠΑΤΑΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 4 και 1^ο] ελεος | και Κυριου Ιησ. Χρ. 5 κατε-
 λιπον | (SR διαταξαμην)

ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ
 πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ¹ ἀλλὰ 8
 φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον,
 ἐγκρατῆ, ¹ ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν 9 <sup>2 Ti. 1, 10
2 Ti. 4, 3.</sup>
 πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾗ καὶ παρακαλεῖν ἐν
 τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέ-
 γοντας ἐλέγχειν. Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ ἀνυπό- 10
 τακτοὶ, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ
 ἐκ τῆς περιτομῆς, ¹ οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες 11 <sup>2 Ti. 3, 6.
Jn. 10, 12. 1 P. 5, 2.</sup>
 ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἅ μὴ δεῖ
 αἰσχροῦ κέρδους χάριν. εἶπέν τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος 12
 αὐτῶν προφήτης

Κρῆτες ἀεὶ ψεύσται, κακὰ θηρία, γαστέρες
 ἀργαί.

¹ ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν 13 ^{2 Ti. 4, 2}
 ἔλεγε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ
 πίστει, μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ 14 ^{1 Ti. 4, 7.}
 ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλή-
 θειαν. πάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ 15 <sup>Mt. 15, 11.
Ro. 14, 20.</sup>
 μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ
 μεμιάνται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις.
 Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρ- 16 ^{2 Ti. 3, 5.}
 νοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς
 πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

Σὺ δὲ λάλει ἅ πρόκειται τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασ- 2 <sup>1 Ti. 6, 2.
2 Ti. 1, 13.</sup>
 καλίᾳ. πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς, 2 ^{1 Ti. 5, 1.}
 σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ
 ὑπομονῇ· πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστάσει 3 ^{1 Ti. 3, 11.}
 ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μηδὲ οἶνῳ πολλῷ
 δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, ¹ ἵνα σωφρονί- 4
 ζωσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους,

10 πολλ. και ανυποτακτοι ματ. | —της 15 παντα
 μεν | μεμιασμενοι

II, 3 , μηδε (R—,)] , μη

- Eph. 5, 22. 5 · σώφρονας, ἀγνάς, οἰκουρούς, ἀγαθάς, ὑποτασ-
 σομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ
 6 Θεοῦ βλασφημηῇται. Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως
 1 Ti. 4, 12. 7 παρακάλει σωφρονεῖν | περὶ πάντα, σεαυτὸν
 1 P. 5, 3. 8 παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδα-
 1 P. 2, 15. 8 σκαλίᾳ ἀφθορίαν, σεμνότητα, | λόγον ὑγιῇ
 ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν
 Eph. 6, 5. 1 Ti. 6, 1. 9 ἔχων λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦλον. δούλους ἰδίοις
 1 P. 2, 18. 9 δεσπότης ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους
 1, 3. 10 εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, | μὴ νοσφιζομένους,
 ἀλλὰ πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν, ἵνα
 τὴν διδασκαλίαν τὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ
 11 κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις
 Eph. 1, 4. 12 τοῦ Θεοῦ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα
 1 Jn. 2, 16. 12 ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσ-
 μικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς
 1 Co. 1, 7. 13 ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν
 Ro. 5, 2. Ph. 3, 20. 13 μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ
 μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ
 Gal. 1, 4. 1 Ti. 2, 6. 14 Ἰησοῦ, ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα λυτρώ-
 Eph. 2, 10. 14 σῇται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθάρισις
 Ps. 130, 8. 14 ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.
 Ex. 19, 5. 14 15 Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγε μετὰ
 Dt. 14, 2. 15 15 πᾶσης ἐπιταγῆς· μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.
 Psk. 37, 23. 15 3 Ὑπομίμησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς ἐξουσίαις ὑποτάσ-
 1 P. 3, 13. 3 3 σεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν
 1 P. 2, 13. 3 3 2 ἐτοιμούς εἶναι, | μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους
 Ph. 4, 5. 2 2 εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένουςπραῦτητα
 1 Co. 6, 11. 3 3 πρὸς πάντας ἀνθρώπους. Ἡμεν γάρ ποτε καὶ
 Eph. 2, 2; 5, 8. 3 3

5 οἰκουρούς · 6.7 (SR σωφρονεῖν, περὶ παντα
 σεαυτ.) 7 αδιαφθορίαν 8 (υγιῇ,) | περὶ ὑμῶν
 λεγ. φαυλ. 9 (SR υποτασσ., ἐν πασιν εὐαρ.)
 10 πιστ. πᾶσαν | -τὴν 2° 11 S ἡ σωτηρ. (R^m
 , σωτηρ.) 13 (R^m Θεου,) | (R^t ἡμῶν,) | SR Ἰησ. Χρ.
 III, 1 αρχ. καὶ ἐξ. 2 πραότητα

ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες
 ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ
 φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους.
 ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιланθρωπία ἐπεφάνη 4 2, 11. Pr. 8, 3.
 τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν 5 Eph. 2, 8, 9.
 δικαιοσύνῃ ἃ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸ Jn. 3, 5. Eph. 5, 26.
 αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιν- 2 Ti. 1, 9.
 γενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἁγίου,
 οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ 6 J1. 2, 28.
 Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ἵνα δικαιωθέντες τῇ 7 Ro. 3, 24.
 ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενηθῶμεν κατ' ἐλπίδα
 ζωῆς αἰωνίου. Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων 8 14.
 βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσιν
 καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες Θεῷ.
 ταῦτά ἐστιν καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις·
 μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔριν καὶ 9 1 Ti. 4, 7.
 μάχας νομικὰς περιῖστασο· εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς
 καὶ μάταιοι. αἵρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ 10 2 Jn. 10.
 δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπ- Mt. 18, 15, 16.
 ται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὣν αὐτοκατάκριτος. 11 1 Ti. 6, 4, 5.
 Ὅταν πέμψω Ἀρτεμῖαν πρὸς σέ ἢ Τυχικόν, 12 2 Ti. 4, 12.
 σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ
 γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν 13 Ac. 18, 24.
 καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν 1 Co. 3, 5, 6.
 αὐτοῖς λείπη. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι 14 2, 14. Eph. 4, 28.
 καλῶν ἔργων προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας 29.
 χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. Mt. 7, 19.

Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ἄσπα- 15
 σαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.

Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

5 α] ων | τον αυτου ελεον 7 γενωμεθα | (R^m, κατ
 ελτιδα,) 8 τω Θεω | τα καλα 9 SR ερει
 13 Απολλῶ 15 υμων. αμην.

Προς Τιτον, της Κρητων εκκλησιας πρωτον επισκοπον
 χειροτονηθεντα, εγραφη απο Νικοπολεως της Μακεδονιας.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

- Eph. 3, 1. 1 Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος
 ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ
 Col. 4, 17. 2 ἡμῶν ¹ καὶ Ἀπφία τῇ ἀδελφῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ
 2 Ti. 2, 3. συνστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκ-
 Ro. 1, 7. 3 κλησίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς
 ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου
 5 ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἀκούων σου
 τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν
 Ph. 1, 9. 6 Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, ὅπως
 ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γένηται ἐν
 ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστόν·
 2 Co. 7, 4. 7 χαρὰν γὰρ πολλὴν ἔσχον καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ
 ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέ-
 8 παυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. Διό, πολλὴν ἐν
 Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ
 9 ἀνῆκον, διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ,
 τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ δὲ καὶ
 Col. 4, 9. 10 δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, παρακαλῶ σε περὶ
 1 Co. 4, 15. τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς,
 Gal. 4, 19. 11 Ὁνήσιμον, ¹ τόν ποτέ σοι ἄχρηστον νυνὶ δὲ καὶ
 12 σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, ¹ ὃν ἀνέπεμψά σοι, αὐτόν,
 Ph. 2, 30. 13 τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα· ὃν ἐγὼ ἐβου-

Inscr. ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

2 αδ.] αγαπητη 4 (S μου, παντοτε R μου
 παντοτε,) 5 (R^t αγαπην,) 6 ημ.] SR^t υμιν |
 Χρ. Ιησουν 7 γαρ εχομεν πολλην 9 Ιησ. Χρ.
 10 δεσμ. μου 11 — και 1^ο 12 σοι,] (R σοι) S · συ
 δε | σπλαγχνα, προσλαβου·

λόμην πρὸς ἑμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι
 διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, χωρὶς δὲ 14 ^{2 Co. 9, 7.}
 τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ^{1 P. 5, 2.}
 ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ἢ ἄλλὰ κατὰ
 ἐκούσιον. τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς 15
 ὦραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, ^{1 Ti. 6, 2.} οὐκέτι ὡς 16
 δοῦλον ἀλλὰ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν,
 μάλιστα ἐμοί, πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ
 καὶ ἐν Κυρίῳ. εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσ- 17
 λαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἠδίκησέν σε ἢ 18
 ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγα. ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα 19 ^{Gal. 6, 11.}
 τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι ^{2 Th. 8, 17.}
 καὶ σεαυτὸν μοι προσοφείλεις. ναί, ἀδελφέ, 20 7.
 ἐγὼ σου ὀναίμην ἐν Κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ
 σπλάγχνα ἐν Χριστῷ.

Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς 21
 ὅτι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ λέγω ποιήσεις. ἅμα δὲ καὶ ἐτοί- 22 ^{Ph. 1, 25; 2, 24.}
 μαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευ-
 χῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν.

Ἀσπάζεται σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός 23 ^{Col. 1, 7; 4, 12.}
 μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ¹ Μάρκος, Ἀρίσταρχος, 24 ^{Col. 4, 10. 14.}
 Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ 25
 τοῦ πνεύματος ὑμῶν.

13 διακ. μοι 16 ἀλλ | (Κυριῳ;) 17 με] ἐμε
 18 ἐλλογει 20 Χρ.] Κυριῳ 21 α] ο 23 Ασπα-
 ζονται 25 SR^t Κυρ. ημων | SR^t υμων. αμην.

Προς Φιλημονα εγγραφη απο Ρωμης δια Ονησιμου
 οικετου.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάσαι ὁ Θεὸς
2 λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις ἑπ' ἑσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν
Υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ
3 ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας· ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς
δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων
τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ,
καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν
4 ἐν δεξιᾷ τῆς Μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, τοσοῦτω
κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώ-
5 τερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. Τίνι
γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων
Υἱός μου εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε;
καὶ πάλιν
Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς Πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται
μοι εἰς Υἱόν;
6 ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν
οἰκουμένην, λέγει
Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.
7 καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει
Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα,
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα·

Inscr. II ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I, 2 εσχατων | τους αι. εποι. 3 αυτου, δι εαυτου
καθ. ποιησ. τ. αμ. ημων 6 (R^m, παλιν,)

- πρὸς δὲ τὸν Υἱόν 8 Ps. 45, 6. 7.
 Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
 καὶ ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασι-
 λείας αὐτοῦ.
 ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· 9
 διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον
 ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.
 καὶ 10 Ps. 102, 25-27.
 Σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας,
 καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί·
 αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· 11
 καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
 καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, 12
 ὡς ἱμάτιον καὶ ἀλλαγήσονται·
 σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἰ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.
 πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶρηκέν ποτε 13 Ps. 110, 1.
 Κάθου ἐκ δεξιῶν μου
 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν
 ποδῶν σου ;
 οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς δια- 14 Dn. 7, 10.
 κονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρο- Ps. 34, 8 ; 91, 11.
 νομεῖν σωτηρίαν ; Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως 2
 προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μή ποτε παρα-
 ρυῶμεν. εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος 2 Ac. 7, 38, 53.
 ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρα- Gal. 3, 19.
 κοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς 3 10, 29. 12, 25.
 ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας ;
 ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου,
 ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, ¹ συνεπι- 4 Mk. 16, 20.
 μαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασιν 1 Co. 12, 4, 11.

8 (SR σου, ο Θεος,) | αιωνος· ραβδ. ευθ. η ραβδ. |
 αυτου] SP^t σου 9 (SR σε ο Θ.) 12 —ως
 ιματιον

II, 1 ημ. προσεχ.

καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ Πνεύματος Ἁγίου
μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν.

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν

Ps. 8, 4-6.

6 μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. διεμαρτύρατο δέ
πού τις λέγων

Τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μιμήσκη αὐτοῦ;

ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν;

7 ἡλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους,

δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν,

1 Co. 15, 27.

8 πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

ἐν τῷ γὰρ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν
αὐτῷ ἀνυπότακτον. νῦν δὲ οὐπω ὁρῶμεν αὐτῷ

Ph. 2, 8, 9.

9 τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· τὸν δὲ βραχύ τι παρ'
ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ
πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανω-
μένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσῃται

Ro. 11, 36.

10 θανάτου. Ἐπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα
καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν
ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ

Mk. 3, 34, 35.

Mt. 25, 40.

Jn. 20, 17.

11 παθημάτων τελειῶσαι. ὁ τε γὰρ ἀγιάζων καὶ
οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ

Ps. 22, 22.

12 ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων

Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου,

ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε·

Is. 8, 17. Is. 8, 18.

2 S. 22, 3.

13 καὶ πάλιν

Ἐγὼ ἔσομαι πεποιοῦς ἐπ' αὐτῷ·

καὶ πάλιν

Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός.

17. 2 Ti. 1, 10.

Jn. 12, 31.

Rev. 12, 10.

1 Co. 15, 56.

14 ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινωνήκεν αἵματος καὶ
σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχευεν τῶν
αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ
κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἐστὶν τὸν διά-

7 SR^t ἐστ. αὐτον, και κατεστησας αὐτον επι τα εργα
των χειρων σου· 8 γαρ τω 14 σαρκ. κ. αιμ.

βολον, ¹ καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανά- 15
του διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἐνοχοὶ ἦσαν δουλείας.
οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ 16 Is. 41, 8 s.
σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. ὅθεν ὥφειλεν 17 Ps. 22, 22.
κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων Ph. 2, 7.
γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν,
εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. ἐν 18 4, 15.
ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς
πειραζομένοις βοηθῆσαι.
² Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου 3 4, 14.
μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν Ἀπόστολον καὶ Ἀρ-
χιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα 2 Nu. 12, 7.
τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν ὄλῳ τῷ
οἴκῳ αὐτοῦ. πλείονος γὰρ οὗτος δόξης παρὰ 3
Μωϋσῆν ἡξίωται καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει
τοῦ οἴκου ὃ κατασκευάσας αὐτόν. πᾶς γὰρ οἶκος 4
κατασκευάζεται ὑπὸ τινος, ὃ δὲ πάντα κατασκευά-
σας Θεός. καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὄλῳ τῷ 5 Nu. 12, 7.
οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθη-
σομένων, Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· 6 Eph. 2, 19.
οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐὰν τὴν παρρησίαν καὶ τὸ Col. 1, 23.
καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν
κατάσχωμεν. Διό, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα 7 Ps. 95, 7 -11.
τὸ Ἅγιον

Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ 8 Ex. 17, 7.
παραπικρασμῷ Nu. 20, 2—5.

κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ,
οὐ ἐπείρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ 9
καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου ¹ τεσσεράκοντα ἔτη. 10
διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταύτῃ

III, 1 Χριστον Ἰησ. 3 δοξ. ουτ. 4 τα παντα
6 αὐτου | εανπερ 7—12 (Διο, (καθως...καταπ. μου')
βλεπ.) 9 επειρ. με | υμων, εδοκιμασαν με, και
10 γεν. εκεινη

καὶ εἶπον Ἄεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ·

αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου,

Nu. 14, 21-23. II ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου

Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.

12 βλέπετε, ἀδελφοί, μή ποτε ἔσται ἓν τινι ὑμῶν
καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστήναι ἀπὸ1 Th. 5, 11. 13 Θεοῦ ζῶντος, ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ'
ἐκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ τό Σήμερον καλεῖται,
ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἁμαρ-6, 11. 11, 1. 14 τίας· μέτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ γεγόναμεν, ἥνπερ
τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν

Ps. 95, 8. 7. 15 κατάσχωμεν. ἐν τῷ λέγεσθαι

Σήμερον ἂν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,

Μὴ σκληρύνῃτε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ
παραπικρασμῷ.Ex. 17, 1 ss. 16 τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; ἀλλ' οὐ
πάντες οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως;Nu. 14, 29. 1 Co. 10, 10. 17 ἰτίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσαράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς
ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ;Nu. 14, 22 s. 11. 18 τίσιν δὲ ὥμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατά-
19 παυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν; καὶ βλέ-
πομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.Ps. 95, 11. 4 φοβηθῶμεν οὖν μή ποτε καταλειπομένης ἐπαγ-
γελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ2 τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. καὶ γὰρ ἐσμεν εὐηγ-
γελισμένοι καθάπερ καὶ ἐκεῖνοι· ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν
ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ συγκεκρασμένος3, 11. Ps. 95, 11. 3 τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. Εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς
τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶρηκεν

Ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου

Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου,

14 γεγον. του Χρ.
(Μωσσεως.)

16 (τινὲς...παρεπικραναν,) |

IV, 2 S συγκεκραμενος R^t συγκεκρασμενους
3 γαρ] R^m ουν

καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενη-
θέντων. εἶρηκεν γάρ που περὶ τῆς ἐβδόμης 4 Gn. 2, 2.
οὕτως Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ· καὶ ἐν τούτῳ 5 Ps. 95, 11.
πάλιν Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.
ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, 6
καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι'
ἀπειθείαν, ¹ πάλιν τινὰ ὀρίζει ἡμέραν, Σήμερον, 7 3, 7. Ps. 95, 7. 8.
ἐν Δαυεὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς
προείρηται

Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.

εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ 8 Dt. 31, 7.
ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολεί- 9 Jos. 22, 4.
πεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ. ὁ γὰρ 10 Gn. 2, 2.
εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς Rev. 14, 13.
κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν
ιδίῳν ὁ Θεός. Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς 11 Ps. 95, 11.
ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις
ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. Ζῶν γὰρ ὁ 12 Jer. 23, 29.
λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ Is. 49, 2. Eph. 6, 17.
πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι
μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἁρμῶν τε καὶ
μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν
καρδίας· καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον 13
αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχληλισμένα τοῖς
ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. Ἔχον- 14 3, 1; 6, 20; 7, 26;
τες οὖν ἀρχιερά μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρα- 8, 1; 9, 11.
νοὺς, Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς
ὁμολογίας. (οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερά μὴ δυνά- 15 2, 17.
μενον συνπαύῃσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπει-
ρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς
ἀμαρτίας. προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας 16 1 Jn. 3, 21.
Ro. 3, 25.

τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος καὶ χάριν εὖρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

- 5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ
 4, 15. 2 ἁμαρτιῶν, μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικείται ἀσθένειαν, ¹ καὶ δι' αὐτὴν ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτως καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν περὶ
 Lv. 9, 7; 16, 6. 3 ἁμαρτιῶν. καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθὼς περ
 Ex. 28, 1. 4 καὶ Ἀαρών. Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασεν γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν

Υἱὸς μου εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε·

- c. 7. Ps. 110, 4. 6 καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει

Σὺ, ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

- Mt. 26, 39-46. 7 ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας,
 Ph. 2, 8. 8 ¹ καίπερ ὢν Υἱὸς, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν
 Is. 45, 17. 9 ὑπακοήν, καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο πᾶσιν τοῖς
 Jn. 17, 1. 5. 10 ὑπακούουσιν αὐτῷ αἷτιος σωτηρίας αἰωνίου, προσ-
 Ps. 110, 4. αγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

- II Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν, ἐπεὶ νωθοὶ γεγονότατε ταῖς ἀκοαῖς.

- 1 Co. 3, 1-3. 12 καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρό-
 1 P. 2, 2. νον, πάλιν χρειάν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τινα

16 ελεον

V, 3 δια ταυτην | υπερ αμαρτ. 4 αλλα ο καλ. |
 καθαπερ και ο Α. 9 τοις υπακ. αυτω πασ. 12 R^m
 υμας, τινα

Προς Εβραίους 5, 12-6, 11

τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ, καὶ
γεγόνάτε χρεῖαν ἔχοντες γάλακτος, οὐ στερεᾶς
τροφῆς. πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος 13 Eph. 4, 14.
λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γάρ ἐστιν· τελείων δέ 14 Ph. 1, 10.
ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἑξίν τὰ αἰσθη- Ro. 16, 19.
τήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ Gn. 2, 17.
τε καὶ κακοῦ. Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ 6
Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ 9, 14.
πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ
νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, ¹ βαπτισμῶν 2
διδασχῆν, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεως νε-
κρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. καὶ τοῦτο ποιήσο- 3
μεν, ἵνα περ ἐπιτρέπη ὁ Θεός. Ἀδύνατον γὰρ τοὺς 4 10, 26, 27.
ἅπαξ φωτισθέντας γευσασμένους τε τῆς δωρεᾶς Mt. 12, 31.
τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γεννηθέντας Πνεύ- 1 Jn. 5, 16.
ματος Ἀγίου ¹ καὶ καλὸν γευσασμένους Θεοῦ ῥῆμα 5 1 P. 2, 3.
δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, καὶ παραπεσόντας, 6
πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας
ἑαυτοῖς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζον-
τας. γῆ γὰρ ἡ πιούσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον 7 Gn. 1, 11 s.
πολλάκις ὑέτον καὶ τίκτουσα βοτάνην εὐθετον
ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει
εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ· ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας 8 Gn. 3, 17 s.
καὶ τριβόλους ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἥς τὸ
τέλος εἰς καῦσιν. Πειπίσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, 9
ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ
καὶ οὕτως λαλοῦμεν. οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπι- 10 10, 32-34.
λαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τῆς ἀγάπης ἧς
ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες
τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. ἐπιθυμοῦμεν δὲ 11 3, 14. Ph. 1, 6.

12 SR καὶ ου στ.

VI, 2 SR^t διδασχης | SR αναστ. τε 4 (SR^m φωτι-
σθεντας,) 7 πολλ. ερχ. 9 κρειττονα 10 και
του κοπου της αγ.

- ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν
 πρὸς τὴν πληροφориαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους,
 12 ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πί-
 στεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπ-
 Gn. 22, 16. 17 13 αγγελίας. Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος
 ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὁμύσαι,
 14 ὥμοσεν καθ' ἑαυτοῦ, ἰ λέγων Εἰ μὴν εὐλογῶν εὐλο-
 15 γήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε· καὶ οὕτως
 Ex. 22, 10. 16 μακροθυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. ἄν-
 θρωποι γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσιν, καὶ
 πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ
 17 ὅρκος· ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεὸς
 ἐπιδειῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ
 ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ,
 Nu. 23, 19.
 Js. 15, 23. 18 ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύ-
 νατον ψεύσασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν
 ἔχοντες οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκει-
 Lv. 16, 2. 12. 19 μένης ἐλπίδος· ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς
 ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ
 5, 6. Ps. 110, 4. 20 ἑσώτερον τοῦ καταπετάσματος, ὅπου πρόδρομος
 ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελ-
 χισεδέκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.
 Gn. 14, 17-20. 7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς
 τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὁ συναιτήσας Ἀβραὰμ
 ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ
 2 εὐλογήσας αὐτόν, ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέ-
 ρισεν Ἀβραὰμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασι-
 λεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ,
 Ps. 110, 4. 3 ὁ ἐστὶν βασιλεὺς εἰρήνης, ἰ ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγε-
 νεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος
 ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ Υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει
 4 ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος

οὗτος, ᾧ δεκάτην Ἀβραάμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθι-
 νίων ὁ πατριάρχης. καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν 5 Nu. 18, 21.
 Λευεὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν
 ἀποδεκατοῖν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἔστιν
 τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ
 τῆς ὁσφύος Ἀβραάμ· ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος 6
 ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα
 τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. χωρὶς δὲ πάσης ἀντι- 7
 λογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται.
 καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι 8
 λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. καὶ 9
 ὡς ἔπος εἰπεῖν, δι' Ἀβραάμ καὶ Λευεὶς ὁ δεκάτας
 λαμβάνων δεδεκάτῳται· ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὁσφύϊ τοῦ 10
 πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ Μελχισεδέκ. Εἰ 11 Ps. 110, 4.
18, 19.
 μὲν οὖν τελειώσις διὰ τῆς Λευειτικῆς ἱερωσύνης
 ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῆς νενομοθέτηται, τίς ἔτι
 χρεῖα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἕτερον ἀνίστα-
 σθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι;
 μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ 12
 νόμου μετάθεσις γίνεται. ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται 13
 ταῦτα, φυλῆς ἐτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς
 προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ· πρόδηλον γὰρ ὅτι 14 Gn. 49, 10.
Is. 11, 1.
 ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυ-
 λὴν περὶ ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν. Καὶ 15 Ps. 110, 4.
 περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν
 ὁμοιότητα Μελχισεδέκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, ὃς 16
 οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ
 κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. μαρτυρεῖται γὰρ 17 5, 6. Ps. 110, 4.
 ὅτι Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελ-
 χισεδέκ. ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγοῦσής 18

4 ω και δεκ. 5 αποδεκατουν 6 τον Αβρ. 9 δια
 Αβρ. | Λευτ 10 ο Μελχ. 11 επ αυτη νενομοθετητο
 14 φυλ. ουδεν περι ιερωσυνης 16 σαρκικης
 17 μαρτυρει

7, 18—8, 3 Προς Εβραίους

- ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές,
 9, 9. 19 οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ
 20 κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ. Καὶ
 καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας,—οἱ μὲν γὰρ
 Ps. 110, 4. 21 χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, ὁ δὲ
 μετὰ ὀρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν
 "Ωμοσεν Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται. Σὺ ἱερεὺς
 8, 6; 12, 24. 22 εἰς τὸν αἰῶνα· —κατὰ τοσοῦτο καὶ κρείττονος
 23 διαθήκης γέγονεν ἑγγυος Ἰησοῦς. Καὶ οἱ μὲν
 πλείονες εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ
 Ps. 110, 4. 24 κωλύεσθαι παραμένειν· ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν
 εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην·
 Ro. 8, 34. 1 Jn. 2, 1. 25 ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς
 προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν
 4, 14. 26 εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. Τοιοῦτος γὰρ
 ἡμῖν καὶ ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς, ὅσιος, ἄκακος,
 ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ
 Lv. 16, 6. 15. 27 ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· ὃς οὐκ ἔχει
 καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρό-
 τερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν,
 ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ
 Ps. 2, 7; 110, 4. 28 ἑαυτὸν ἀνενέγκας. ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθ-
 5, 1. 2. 28 ἱστήσιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ
 τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον Υἱὸν εἰς τὸν
 αἰῶνα τετελειωμένον.
 4, 14. Ps. 110, 1. 8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον
 ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου
 Nu. 24, 6. LXX. 2 τῆς Μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν ἁγίων
 λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπη-
 5, 1. 3 ξεν ὁ Κύριος, οὐκ ἄνθρωπος. Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς
 εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται·

21 αἰῶνα κατὰ τὴν ταξιν Μελχισεδεκ· 22 τοσοῦτον
 κρείττ. 26 — καὶ 1^ο 28 (R. Τιον,)

VIII, 2 καὶ οὐκ ἀνθρ.

ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ.
 εἰ μὲν οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων 4
 τῶν προσφερόντων κατὰ νόμον τὰ δῶρα· οἷτινες 5
 ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπου-
 ρανίων, καθὼς κεχρημάτισται Μωϋσῆς μέλλων
 ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν. Ὅρα γάρ φησιν, ποιήσεις
 πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ
 ὄρει· νῦν δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, 6
 ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις
 ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. εἰ 7
 γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευ-
 τέρας ἐζητεῖτο τόπος. μεμφόμενος γὰρ αὐτοὺς 8
 λέγει

Col. 2, 17.
Ex. 25, 40.

7, 22; 12, 24.
2 Co. 3, 6.

Jer. 31, 31-34.
10, 16, 17.

Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος,

καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ

ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινὴν,

οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν 9
 αὐτῶν

Ex. 19, 5, 6

ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν

ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,

ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου,

καὶ ἐξομολογήθησαν αὐτῶν, λέγει Κύριος.

ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ 10

Ἰσραὴλ

μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος,

διδούς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν,

καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτοὺς,

καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν

καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν.

καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ 11

καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων Γινώθι

τὸν Κύριον,

4 ουν] γαρ | οντων των ιερεων των | κατα τον νομ.
 5 ποιησης 6 νυνι | τετευχε 8 αυτοις 11 πολ.]
 πλησιον

8, 11-9, 10 Προς Εβραίους

ὅτι πάντες εἰδήσουσιν με

ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν.

12 ὅτι ἔλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν,

καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.

Ro. 10, 4. 13 ἐν τῷ λέγειν Καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην· τὸ
δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

9 Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη δικαιώματα λα-

Ex. 25, 23. 30. 31.

2 τρεῖς τό τε ἅγιον κοσμικόν. σκηνὴ γὰρ κατε-
σκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἡ τε λυχνία καὶ ἡ
τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται

Ex. 25, 33.

3 Ἅγια· μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ

Ex. 16, 33.

4 ἡ λεγομένη Ἅγια ἁγίων, χρυσοῦν ἔχουσα θυ-
μιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικε-
καλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος
χρυσῇ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν
ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης,

Nu. 17, 25.

Ex. 25, 16. 21.

Ex. 25, 18.

Ex. 25, 34.

5 ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβεὶν δόξης κατασκιά-
ζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν

Nu. 18, 3. 4.

6 λέγειν κατὰ μέρος. Τούτων δὲ οὕτως κατε-
σκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ
παντὸς εἰσίσιασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτε-

Ex. 80, 10.

Le. 16, 2. 14. 15.

7 λούντες, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ
μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος ὃ προσφέρει

10, 19.

8 ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, τοῦτο
δηλοῦντος τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μήπω πε-
φανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν ἔτι τῆς πρώτης

10, 1. 2.

9 σκηνῆς ἐχούσης στάσιν, ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν
καιρὸν τὸν ἐνεσθηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ
θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδη-

Le. 11, 2.

Le. 15, 18.

Nu. 19, 13.

10 σιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, μόνον ἐπὶ βρώ-
μασιν καὶ πόμασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς,

11 μικρ. αυτων
αυτων

12 αμ. αυτων και των ανομιων

IX, 1 πρωτη σκηνη

5 Χερουβιμ

9 ην] ον

10 (R μονον (επι...βαπτισμοις))

δικαιώματα σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπι-
 κείμενα. Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς II 6, 20. 10, 1.
 τῶν γενομένων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ
 τελειοτέρας σκηνῆς οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν 12
 οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος τράγων
 καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν
 ἐφάπαξ εἰς τὰ ἁγία, αἰωνίαν λύτρωσιν εὐράμενος.
 εἰ γὰρ τὸ αἷμα τράγων καὶ ταύρων καὶ σποδὸς 13 Lv. 16, 3. 14. 15.
Nu. 19, 9, 17.
 δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωνμένους ἁγιάζει
 πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσω μᾶλλον 14 1 P. 1, 18, 19.
1 Jn. 1, 7. Rev. 1, 5.
1 Co. 15, 45. 6, 1.
 τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίου
 ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ
 τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ
 λατρεύειν Θεῷ ζῶντι. Καὶ διὰ τοῦτο δια- 15 12, 24. 1 Tl. 2, 5.
 θήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενο-
 μένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ
 παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κε-
 κλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ὅπου γὰρ 16
 διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθε-
 μένου· διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μή 17
 ποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος. Ὅθεν οὐδὲ ἡ 18
 πρώτη χωρὶς αἵματος ἐνκεκαίνισται. λαληθείσης 19 Ex. 24, 3 ss.
Lv. 14, 4.
Nu. 19, 6.
 γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως
 παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ
 τῶν τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ
 ὑσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν
 λαὸν ἐράντισεν, λέγων Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς δια- 20 Ex. 24, 6—8.
Mt. 23, 23.
 θήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός. καὶ τὴν 21 Lv. 8, 15, 19.
 σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας
 τῷ αἵματι ὁμοίως ἐράντισεν. καὶ σχεδὸν ἐν 22 Lv. 17, 11.
Eph. 1, 7.

10 και δικαιωμασι σ. 11 γενομ.] SR^t μελλοντων
 12 ευρομενος 13 ταυρ. και τραγ. 14 ημ.] SR^t
 νμων | (SR ζωντι;) 17 (R^t διαθεμενος;) 18 ουδ'
 19 — τον 1^ο | — των 2^ο

9, 22-10, 5 Προς Εβραίους

- αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ
8, 5. 23 χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις. Ἀν-
ἀγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς
οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπου-
11, 12 1 Jn. 2, 1. 24 ράνια κρείττοσιν θυσίαις παρὰ ταύτας. οὐ γὰρ
εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἅγια Χριστός, ἀντίτυπα
τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν
ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν.
25 οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτὸν, ὥσπερ ὁ
ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν
1 Co. 10, 11. 26 αἵματι ἄλλοτρίῳ, ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις πα-
12 Gal. 4, 4. θεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· νυνὶ δὲ ἅπαξ ἐπὶ
συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν τῆς ἁμαρτίας
Gn. 3, 19. 27 διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. καὶ καθ'
ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν,
Is. 53, 12. 28 μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, ὡς καὶ ὁ Χριστός,
10, 10, 12, 14. ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν
Ph. 3, 20. ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται
2 Ti. 4, 8. τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.
1 P. 2, 22.
8, 5. 7, 19. 10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγα-
θῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ'
ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρουσιν
εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχο-
2 μένους τελειῶσαι· ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσ-
φερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν
ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ κεκαθαρισ-
Iv. 16, 21. 3 μένους; ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ'
11. 4 ἐνιαυτόν· ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων
Ps. 40, 6-8. 5 ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας. Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν
κόσμον λέγει

Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ
κατηρτίσω μοι·

24 ἁγια εἰσηλθ. ο Χρ.

26 νυν | -της 1°

28 -και

X, 1 R^t δυναται

2 - ουκ | κεκαθαρμενους·

ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. 6
 τότε εἶπον Ἰδοὺ ἤκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίου 7
 γέγραπται περὶ ἐμοῦ,
 τοῦ ποιῆσαι ὁ Θεὸς τὸ θέλημά σου.
 ἀνώτερον λέγων ὅτι Θυσίας καὶ προσφορὰς καὶ 8
 ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας
 οὐδὲ εὐδόκησας, αἵτινες κατὰ νόμον προσφέρονται,
 ἴ τότε εἶρηκεν Ἰδοὺ ἤκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά 9
 σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ.
 ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμέν διὰ τῆς προσ- 10 9, 12, 28.
 φορᾶς τοῦ σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. Καὶ 11 Ex. 29, 38. 1.
 πᾶς μὲν ἱερεὺς ἕστηκε καθ' ἡμέραν λειτουργῶν
 καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵ-
 τινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας· οὗτος 12 10, 14.
 δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς
 τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, τὸ λοι- 13 Ps. 110, 1.
 πὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ
 ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. μιᾷ γὰρ προσφορᾷ 14 12.
 τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους.
 Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· 15
 μετὰ γὰρ τὸ εἰρηκέναι
 Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς 16 8, 10. Jer. 31, 33.
 μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει Κύριος·
 διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν,
 καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτοὺς,
 καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν 17 Jer. 31, 34. 8, 12.
 οὐ μὴ μνησθήσομαι ἔτι. ὅπου δὲ ἄφευγες τούτων, 18
 οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.
 Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν 19 Mt. 27, 51.
 εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, ἣν ἐνε- 20 9, 8.

8 θυσίαν καὶ προσφοράν | κατὰ τὸν νομ. 9 ποι., ο
 Θεός, το 10 τοῦ Ἰησ. 11 R^m ἀρχιερεὺς 12 αὐτός
 δε | (SR^m, εἰς τὸ διηνεκὲς R^t εἰς τὸ διηνεκές,) 15 προ-
 ειρηκεναι 16 ἐπὶ τῶν διανοιών : 17 μνησθῶ

- καίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ
καταπετάσματος, τοῦτ' ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,
καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, προσερ-
χώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ
πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδή-
σεως πονηρᾶς καὶ λελουσμένοι τὸ σῶμα ὕδατι
καθαρῶ· κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος
ἀκλινῇ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγελάμενος,¹ καὶ κατα-
νοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ
καλῶν ἔργων, μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυν-
αγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρα-
καλοῦντες, καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε
ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν. Ἐκουσίως γὰρ ἁμαρ-
τανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν
τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται
θυσία, φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς
ζήλου ἐσθλείν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. ἀθε-
τήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ
δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει· πόσῳ δοκεῖτε
χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν Υἱὸν τοῦ
Θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης
κοινὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ Πνεῦμα
τῆς χάριτος ἐνυβρίσας. οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα
Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω· καὶ πάλιν Κρι-
νεὶ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ. φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν
εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος. Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ
τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολ-
λὴν ἀθλησιν ὑπερμείνατε παθημάτων, τοῦτο μὲν
ὄνειδισμοῖς τε καὶ θλύψεσιν θεατριζόμενοι, τοῦτο
δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφόμενων γεννηθέν-
τες. καὶ γὰρ τοῖς δεσμίοις συνεπαθήσατε, καὶ

22 ἐρραντισμένοι | (SR^m πονηρας·...καθαρω,) | λελου-
μενοι 29 (SR ἐνυβρίσας;) 30 ανταπ., λεγει
Κυριος· | Κυρ. κρινεῖ 34 δεσμοις μου

τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς
προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἑαυτοὺς κρείσ-
σωνα ὑπαρξίν καὶ μένουσαν. Μὴ ἀποβάλητε οὖν 35 11, 6.
τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μεγάλην μισθα-
ποδοσίαν. ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν ἵνα τὸ 36 6, 12 Lk. 21, 19.
θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες κομίσσησθε τὴν
ἐπαγγελίαν.

ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, 37 25. Is. 26, 20.
ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονίσει·
Hah. 2, 3.
Lk. 21, 28. Ja. 5, 8.

ὁ δὲ δίκαιός μου ἐκ πίστεως ζήσεται, 38 Hab. 2, 4. Ro. 1, 17.
καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ
Gal. 3, 11.
μου ἐν αὐτῷ.

ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμεν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ 39
πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

*Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, 11 3, 14. 2 Co. 5, 7.

πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. ἐν ταύτῃ 2
γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. Πίστει 3 Gn. 1.

νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ,
εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ βλεπόμενον γεγο-
νέναι. Πίστει πλείονα θυσίαν *Ἀβελ παρὰ Κάιν 4 Gn. 4, 4.
Mt. 23, 35.

προσῆνεγκεν τῷ Θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι
δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ
Θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ. Πίστει 5 Gn. 5, 24.

Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ
ἠύρίσκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός. πρὸ γὰρ
τῆς μεταθέσεως μεμαρτύρηται εὐαρεστηκέναι τῷ
Θεῷ· χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστησῆσαι· 6 7, 25; 10, 35.

πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ,
ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης
γίνεται. Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν 7 Gn. 6, 8, 9.
13-22; 7, 1.
Ro. 4, 20.
Ro. 3, 22, 24.

34 S εν εαυτοῖς R^m εαυτοῖς | κρειττονα υπ. εν ουρανοῖς
35 μισθ. μεγ. 37 χρονιει 38 SR^m — μου 1^ο

XI, 3 τα βλεπομενα 4 λαλειται 5 ευρισκετο |
μεταθ. αυτου μεμ. ευηρεστηκεναι 6 ἐστι

- μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν
 κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς
 κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν
 Gn. 12, 1. 4 8 δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. Πίστει καλού-
 μενος Ἀβραάμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τόπον ὃν
 ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν
 Gn. 23, 4; 26, 3; 35, 12. 9 μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. Πίστει παρώκησεν
 εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς
 κατοικήσας, μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συνκλη-
 10 ρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· ἐξεδέχετο
 γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνί-
 Gn. 17, 19; 21, 2. 11 τῆς καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. Πίστει καὶ αὐτὴ
 Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν
 καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο
 Ro. 4, 19. 12 τὸν ἐπαγγειλάμενον. διὸ καὶ ἀφ' ἐνὸς ἐγενήθη-
 Gn. 15, 5; 22, 17; 32, 12. σαν, καὶ ταῦτα νεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρο
 τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ
 Ps. 39, 12. 13 τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἢ ἀναρίθμητος. Κατὰ
 1 Ch. 23, 15. πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ κομισάμενοι
 Gn. 23, 4; 47, 9. τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες
 1 P. 1, 1; 2, 11. καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι
 14 καὶ παρεπιδημοὶ εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα
 λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν.
 15 καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον ἀφ' ἧς ἐξέβησαν,
 Ex. 3, 6. 16 εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι· νῦν δὲ κρείττονος
 Mk. 12, 26. 27. ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανίου. διὸ οὐκ
 ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι
 Gn. 22. 17 αὐτῶν· ἡτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν. Πίστει
 Ja. 2, 22. προσενήνοχεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος,
 καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας
 Gn. 21, 12. 18 ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι Ἐν Ἰσαὰκ

8 εἰς τον τοπον 9 εἰς την γην 11 ηλικ. ετεκεν
 12 εγεννηθησαν | ωσει αμμ. 13 κομ.] λαβοντες |
 ιδοντ., και πεισθεντες, και α. 15 εξηλθον 16 νυνι |
 (SR επουρανιου*)

κληθήσεται σοι σπέρμα, λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ 19 Ro. 4, 17.
νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ
ἐν πάραβολῇ ἐκομίσατο. Πίστει καὶ περὶ μελ- 20 Gn. 27, 27-29.
λόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν 39, 40.
Ἰσαῦ. Πίστει Ἰακώβ ἀποθνήσκων ἕκαστον 21 Gn. 48, 15, 16.
τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησεν, καὶ προσεκύνησεν Gn. 47, 31.
ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. Πίστει Ἰωσήφ 22 Gn. 50, 24.
τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐμνημόνευσεν καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετεί-
λατο. Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον 23 Ex. 2, 2.
ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ
παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ
βασιλέως. Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος 24 Ex. 2, 10, 11.
ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ, μάλ- 25
λον ἐλόμενος συνκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ
ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, μείζονα 26 Ps. 89, 50 s.;
πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν 69, 9.
τὸν ὀνειδισμόν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς 13, 13, 10, 24, 35.
τὴν μισθαποδοσίαν. Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπ- 27 Ex. 2, 15; 12, 51
τον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν
γὰρ ἀόρατον ὡς ὀρῶν ἐκαρτέρησεν. Πίστει 28 Ex. 12, 12, 13.
πεποίηκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ
αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγῃ
αὐτῶν. Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν 29 Ex. 14, 22, 27.
ὡς διὰ ξηρᾶς γῆς, ἧς πείραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι
κατεπόθησαν. Πίστει τὰ τεῖχη Ἱερειχὼ ἔπεσαν 30 Jos. 6, 20.
κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. Πίστει Ῥαὰβ ἡ 31 Jos. 2, 11, 12;
πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν, δεξαμένη 6, 17, 23.
τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης. Καὶ τί ἔτι Ja. 2, 25.
λέγω; ἐπιλείψει με γὰρ διηγούμενον ὁ χρόνος 32 Jg. 6, 11; 4, 6;
περὶ Γεδεών, Βαράκ, Σαμψών, Ἰεφθάε, Δανεῖδ 15, 20; 12, 7.
τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν, οἱ διὰ 33 Jg. 14, 6.
1 S. 17, 34. 35.
Dn. 6, 22.

20 — και 1^ο. 26. εν Αιγυπτω 29 — γης
30 επεσε 32 γαρ με | Βαρ. τε και Σ. και Ι.

11, 33—12, 3 Προς Εβραίους

πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, ἡργάσαντο
δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στό-

Dn., 3, 23—25.

34 ματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον
στόματα μαχαίρης, ἐδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας,
ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς

1 K. 17, 23.

2 K. 4, 36.

2 Mc. 6, 18—7, 42.

35 ἔκλιναν ἀλλοτρίων. ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστά-
σεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανί-
σθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν,

Jer. 20; 37; 38.

36 ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· ἕτεροι δὲ
ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ

2 Ch. 24, 21.

37 δεσμῶν καὶ φυλακῆς· ἐλιθάσθησαν, ἐπειράσθη-
σαν, ἐπρίσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον,
περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν,

38 ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ὧν
οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι
καὶ ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς.

39 Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως

40 οὐκ ἔκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, τοῦ Θεοῦ περὶ
ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς
ἡμῶν τελειωθῶσιν.

10, 36. Ro. 7, 21.

1 Co. 9, 24.

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περι-
κείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι
πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπο-
μονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα,

2, 10. Ps. 110, 1.

2 ἀφορῶντές εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τε-
λειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ
χαρᾶς ὑπέμεινεν σταυρὸν αἰσχύνης καταφρο-
νήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ

Nu. 16, 37 Lxx.

Lk. 2, 34.

3 κεκάθικεν. ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην
ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ἑαυτὸν
ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν

33 εἰργασαντο

34 μαχαιρας | ἐνεδυναμωθησαν

37 SR ἐπισθ., ἐπειρ. |

μαχαιρας 38 ἐπι] ἐν

XII, 2 ἐκαθισεν

3 εαυτ.] S αὐτον R^t εαυτους |

(SR καμητε,)

ἐκλνόμενοι. Οὕτω μέχρις αἵματος ἀντικατέ- 4
στητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, καὶ 5 Pr. 3, 11, 12.
ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς
διαλέγεται

Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου,
μηδὲ ἐκλύνῃ ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος·

δν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει, 6 Rev. 3, 19.

μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν δν παραδέχεται.

εἰς παιδείαν ὑπομένετε· ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται 7
ὁ Θεός· τίς γὰρ υἱὸς δν οὐ παιδεύει πατήρ ;
εἰ δὲ χωρὶς ἐστε παιδείας, ἥς μέτοχοι γεγόνασιν 8 Ps. 73, 14, 15.

πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοὶ ἐστε. εἴτα τοὺς 9 Nu. 16, 22.

μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτὰς
καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολὺ μᾶλλον ὑποταγησό-
μεθα τῷ Πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν ; οἱ 10

μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν
αὐτοῖς ἐπαίδεον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ
μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. πᾶσα μὲν παι- 11 2 Co. 4, 17, 18.
δεῖα πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι
ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς
δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης.

Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα 12 Is. 35, 3.

γόνατα ἀνορθώσατε, καὶ τροχιάς ὀρθὰς ποιεῖτε 13 Pr. 4, 26 Lxx.

τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ
δὲ μᾶλλον. Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ 14 Ps. 34, 14.
τὸν ἁγιασμόν, οὐ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον,
2 Ti. 2, 22.

ἐπισκοποῦντες μὴ τις ὕστερων ἀπὸ τῆς χάριτος 15 Dt. 29, 18 Lxx.
τοῦ Θεοῦ, μὴ τις ῥίζα πικρίας ἀνω φύουσα ἐνοχλῇ
Ac. 8, 23.

καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσιν οἱ πολλοί, μὴ τις 16 Gn. 25, 33, 34.

πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως
μῆς ἀπέδετο τὰ πρωτοτόκια ἑαυτοῦ. ἴστε γὰρ 17 Gn. 27, 30—40.

4 (SR αντικατεστήτε,)

7 Εἰ παιδ. υπομενετε, |

γὰρ ἐστιν 8 ἐστε κ. οὐχ υι. 9 πολλῶ 11 μὲν

10] δε 13 ποιήσατε 15 — οι 16 ἀπέδοτο | αὐτοῦ

- ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομήσαι τὴν εὐλο-
 γίαν ἀπεδοκιμάσθη, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ
 εὔρειν, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν.
- Ex. 19, 12, 16, 18. Dt. 4, 11. 18 Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ καὶ κεκαυ-
 Ex. 19, 16, 19; 20, 19. Dt. 5, 23. 19 μένῳ πυρὶ καὶ γνώφῳ καὶ ζόφῳ καὶ θυέλλῃ ἰ καὶ
 σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαν-
 τες παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον·
- Ex. 19, 13. 20 ἰ οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον Κἂν θηρίον
 Dt. 9, 19. 21 θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται· καί, οὕτω φο-
 βερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν "Ἐκφο-
 Rev. 14, 1. Gal. 4, 26. 22 βός εἰμι καὶ ἔντρομος· ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών
 Rev. 21, 2. Rev. 5, 11. 23 ὄρει καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπου-
 Lk. 10, 20. 23 ρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, πανηγύρει ἰ καὶ
 ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρα-
 νοῖς, καὶ Κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι
- 9, 15. 11, 4. Gn. 4, 10. 1 P. 1, 2. 24 δικαίων τετελειωμένων, καὶ διαθήκης νέας μεσίτη
 Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρείττον λαλοῦντι
2. 2; 10, 28. 29. 25 παρὰ τὸν Ἀβελ. Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν
 λαλοῦντα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἐξέφυγον ἐπὶ γῆς
 παραιτησάμενοι τὸν χρηματίζοντα, πολὺ μᾶλλον
- Hug. 2, 6. 26 ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι· οὐ ἡ
 φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται
 λέγων "Ἐτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω οὐ μόνον τὴν γῆν
 27 ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. τὸ δέ "Ἐτι ἅπαξ δηλοῖ
 τὴν τῶν σαλευομένων μετάθεσιν ὡς πεποιημένων,
 28 ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. Διὸ βασιλείαν
 ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι'
 ἧς λατρεύομεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ, μετὰ εὐλα-

17 (ἀπεδοκιμασθη·) 18 ψηλ. ορει, [ζοφω] σκοτω
 20 λιθοβ. η βολιδι κατατοξευθησεται 21 (R και
 ουτω) 22 (R^m αγγελων πανηγυρει,) 23 εν ουρ.
 απογεγρ. 24 κρειττονα 25 εφυγον, τον επι της
 γης | -τον 2^ο | πολλω 26 σειω 27 των σαλ.
 την μετ. 28 (R Θεω μετα) | αιδους και ευλαβειας.

Προς Εβραίους 12, 28-13, 14

βείας καὶ δέους· καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ 29 Is. 33, 14.
καταναλίσκον. Dt. 4, 24; 9, 2.

Ἡ φιλαδελφία μενέτω. ¹ τῆς φιλοξενίας μὴ 13 Jn. 13, 34. 2 P. 1, 7.
ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες Ro. 12, 13. 1 P. 4, 9.
ξενίσαντες ἀγγέλους. μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων 3 Gn. 18, 3; 19, 2, 3.
ὥς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων ὥς καὶ αὐτοὶ Mt. 25, 36.
ὄντες ἐν σώματι. Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ 4 Gal. 5, 19. 21.
ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους γὰρ καὶ μοιχοὺς κρι- Eph. 5, 5.
νεῖ ὁ Θεός. Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι 5 Dt. 31, 6. 8.
τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν Οὐ μὴ σε ἀνῶ Jos. 1, 5. 1 Ti. 6, 6.
οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω· ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς 6 Ps. 118, 6.
λέγειν

Κύριος ἐμοὶ βοηθός, οὐ φοβηθήσομαι·

τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;

Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες 7 17. 1 Co. 4, 16.
ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεω-
ροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμείσθε
τὴν πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ σή- 8 1 Co. 3, 11.
μερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. διδαχαῖς 9 Rev. 1, 17.
ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ Eph. 4, 14. 2 Co.
χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, 1, 21.
ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατοῦντες. Ἐχο- 10 Ro. 14, 17.
μεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν
ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. ὧν γὰρ 11 Lv. 16, 27.
εἰσφέρεται ζώων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ
ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα
κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. διὸ καὶ Ἰησοῦς, 12 Mt. 21, 39.
ἵνα ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω Jn. 9, 22.
τῆς πύλης ἔπαθεν. τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς 13 11, 26; 12, 2.
αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ
φέροντες· οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, 14 11, 10; 12, 22.

XIII, 4 γαρ] δε 6 και ου | (φοβηθησομαι τι π.
μ. ανθρωπος.) 8 χθες | (SR αυτος,) 9 περιφερεσθε |
SR περιπατησαντες

- Lv. 7, 12.
 2 Ch. 29, 31.
 Ps. 50, 14, 23.
 Is. 57, 19.
 Hos 14, 2.
 Ph. 4, 18.
 1 Th. 5, 12.
 Ezk. 3, 17.
 2 Co. 1, 12.
 Ac. 24, 16.
 Is. 63, 11.
 Zec. 9, 11.
 Is. 55, 3, Jer. 32, 40.
 Ezk. 37, 26.
 Jn. 10, 12.
 1 P. 2, 25.
 Ja. 1, 21.
- 15 ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. δι' αὐτοῦ
 οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ
 Θεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων
 16 τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας
 μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρε-
 17 στεῖται ὁ Θεός. Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις
 ὑμῶν καὶ ὑπέικετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ
 τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα
 μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες·
 ἀλυσιτελεῖς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.
 18 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· πειθόμεθα γὰρ ὅτι
 19 καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλον-
 20 τες ἀναστρέφεσθαι. περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ
 τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχειον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.
 21 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν
 τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι
 22 διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, ἡ κατ-
 αρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι
 τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον
 ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς
 23 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. Παρακαλῶ δὲ
 ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρα-
 κλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν.
 24 Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Τιμόθεον ἀπολελυ-
 μένον, μεθ' οὗ ἐὰν τάχειον ἔρχεται ὄψομαι ὑμᾶς.
 25 Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν
 καὶ πάντας τοὺς ἀγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ
 ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.
 26 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

15 R^m — ουν 18 πεποιθαμεν 21 SR^m παντι εργω
 αγ. [ημ.] SR^m υμιν 23 — ημων 25 SR υμων. αμην.
 Προς Εβραιους εγραφη απο της Ιταλιας δια Τιμοθεου.

ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἰάκωβος Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ 1 δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ Διασπορᾷ χαίρειν.	1 P. 1, 1. Ac. 15, 23.
Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν 2 πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, γινώσκοντες ὅτι 3 τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπο- μονήν. ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα 4 ᾗτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτεῖτω παρὰ 5 τοῦ διδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ μὴ ὀνειδί- ζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτεῖτω δὲ ἐν πίστει, 6 μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος ἕοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος ὅτι λήμψεται 7 τι παρὰ τοῦ Κυρίου, ἁνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος 8 ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Καυχάσθω δὲ ὁ 9 ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, ὁ δὲ πλού- 10 σιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. ἀνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος 11 σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσ- ῶπου αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. Μακάριος 12 ἁνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος	Ro. 5, 3—5. 1 P. 1, 6. 1 P. 1, 7. Pr. 2, 3—6. Mk. 11, 24. 2, 5. 1 P. 1, 24. Is. 40, 6, 7. Dn. 12, 12. 2 Ti. 4, 8. 1 P. 5, 4. 1 Co. 9, 25. Rev. 2, 10.

Inscr. ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
 ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

I, 7 (Κυρίου,) R^m —, S. R^t ·) 8 (δίψυχος ακατ.)

1, 12-25 Ιακωβου επιστολη

- λήμψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο
13 τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς πειραζόμενος λε-
γέτω ὅτι Ἐκ τοῦ Θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀπεί-
ραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα.
Ro. 7, 7, 8. 14 ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας
Ro. 7, 10. 15 ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος· εἴτα ἡ ἐπιθυμία
συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀπο-
16 τελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον. Μὴ πλανᾶσθε,
1 Jn. 1, 5. 17 ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ
Mt. 7, 11. πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστιν καταβαῖνον
ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔνι
Jn. 1, 13. 18 παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. βουλευθεὶς
1 P. 1, 23. ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς
ἀπαρχὴν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.
Ec. 7, 9. 19 Ἴστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. ἔστω δὲ πᾶς
ἄνθρωπος ταχύς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ
Eph. 4, 26. 20 λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν· ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς
Col. 3, 8. 21 δικαιοσύνην Θεοῦ οὐκ ἐργάζεται. διὸ ἀποθέμενοι
1 P. 2, 1. πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεῖαν κακίας ἐν πραύ-
τητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον
Mt. 7, 26. 22 σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λό-
Ro. 2, 13. γου, καὶ μὴ ἀκροαταὶ μόνον παραλογιζόμενοι
23 ἑαυτοὺς. ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν καὶ
οὐ ποιητής, οὗτος ὅμοιος ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ
24 πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ· κατ-
ενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως
2 Jn. 12. 25 ἐπελάθετο ὅποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον
Ro. 8, 2. τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὐκ
Jn. 13, 17. ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ποιητὴς
ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται.

12 ἐπηγγ. ο Κυριος 13 του Θεου 14 (SR^t
πειραζεται,) | (R^m ἐπιθυμιας,) 17 (SR ἐστι,)
19 Ωστε, αδ. μ. αγαπητοι, εστω πας 20 ου κατερ-
γαζεται 22 μον. ακρ. 25 ουτος ουκ ακρ.

Εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι, μὴ χαλιναγωγῶν 26 Ps. 34, 13.
γλῶσσαν ἑαυτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν ἑαυτοῦ,
τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. θρησκεία καθαρὰ 27
καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὕτη ἐστίν,
ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει
αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἔχετε 2 1 Co. 2, 8.
τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς
δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς συναγωγὴν ὑμῶν 2 He. 10, 25.
ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ
δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῇτι, ἐπιβλέψῃτε δὲ 3
ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ
εἶπητε Σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ
εἶπητε Σὺ στῆθι ἐκεῖ ἢ κάθου ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν
μου, οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ 4
διαλογισμῶν πονηρῶν; Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου 5 1 Co. 1, 26.
ἀγαπητοί. οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς
τῷ κόσμῳ πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους
τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν
αὐτόν; Ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ 6
πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλ-
κουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; οὐκ αὐτοὶ βλασφη- 7
μοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς;
εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γρα- 8 Lv. 19, 18.
φὴν Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν,
καλῶς ποιεῖτε· εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε, ἁμαρ- 9 Dt. 1, 17.
τίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς
παραβάται. ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσῃ, 10 Mt. 5, 19.
πταίσῃ δὲ ἐν ἐνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ 11 Ex. 20, 13. 14.
Dt. 5, 17 s.

26 θρησκος ειν. εν υμιν | εαυτ. 1^ο 2^ο] αὐτου | αλλ
II, 1 (R^m δοξης;) 2 εις την συν. 3 και επιβλ.
επι | ειπητε (1^ο) αυτω | καθ. (2^ο) ωδε υπο 4 και ου
διεκρ. 5 πτωχ. του κοσμου τουτου 10 τηρησει,
πταισει

2, 11—25 Ἰακωβου ἐπιστολὴ

- εἰπὼν Μὴ μοιχεύσης, εἶπεν καὶ Μὴ φονεύσης· εἰ
δὲ οὐ μοιχεύεις, φονεύεις δέ, γέγονας παραβάτης
1, 25. 12 νόμου. οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὡς διὰ
Mt. 5, 7; 18, 30. 13 νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. ἡ γὰρ
34; 25, 45, 46. κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· κατακαυ-
Mt. 7, 21; 21, 29. 14 χᾶται ἔλεος κρίσεως. Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί
μου, εἰς πίστιν λέγει τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχει;
15 μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; ¹ εἰς ἀδελφὸς
ἡ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι τῆς
1 Jn. 3, 17. 16 ἐφημέρου τροφῆς, εἶπη δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν
Ἵπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε,
μὴ δώτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος,
17 τί τὸ ὄφελος; οὕτως καὶ ἡ πίστις, εἰς μὴ ἔχει
Gal. 5, 6. 18 ἔργα, νεκρά ἐστὶν καθ' ἑαυτήν. ἀλλ' ἐρεῖ τις
Σὺ πίστιν ἔχεις, καὶ γὰρ ἔργα ἔχω· δείξόν μοι τὴν
πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων, καὶ γὰρ σοὶ δείξω ἐκ
Mk. 5, 7. 19 τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν. σὺ πιστεύεις ὅτι εἷς
ἐστὶν ὁ Θεός; καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια
20 πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν. θέλεις δὲ γνῶναι,
ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων
Gn. 22, 9, 10, 12. 21 ἀργὴ ἐστὶν; Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων
ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ
He. 11, 17. 22 τὸ θυσιαστήριον; βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει
τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις
23 ἐτελειώθη, καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα
Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ
Is. 41, 8. 24 εἷς δικαιοσύνην, καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε
Gn. 15, 6. Ro. 4, 3. 25 πῶς ἐξ ἔργων δικαιοῦνται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ
2 Ch. 20, 7. 26 πίστεως μόνον. ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ
Jn. 8, 39. Ro. 4, 12. 27
He. 11, 31. 28
Jos. 2, 4, 15; 6, 17. 29

11 μοιχευσεις, φονευσεις δε 13 ανιλεως | και
κατακ. 15 εαν δε αδ. | λειπ. ωσι 17 εργα εχη
18 χωρις] εκ | εργ. σου, καγω δειξω σοι | μου τ. πιστ.
μου 19 S ο Θ. εις εστι· R^m εις Θ. εστι 20 αργη]
νεκρα 22 (SR^m ετελειωθη;) 24 ορ. τοινυν |
(μονον;)

1ακωβου επιστολη 2, 25-3, 10

ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους
καὶ ἑτέρα ὁδῶ ἐκβαλοῦσα; ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα 26 17.
χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις
χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστιν.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, 3 1, 19.
εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα λημψόμεθα. πολλὰ 2 1, 26.
γὰρ πταίμεν ἅπαντες· εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,
οὗτος τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ
ὅλον τὸ σῶμα. εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς 3
εἰς τὰ στόματα βάλλομεν εἰς τὸ πείθεσθαι
αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγο-
μεν. ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα καὶ 4
ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν ἐλαννόμενα, μετάγεται ὑπὸ
ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος
βούλεται· οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος 5
ἐστὶν καὶ μεγάλα αὐχεῖ. ἰδοὺ ἡλίκον πῦρ ἡλικὴν
ὑλὴν ἀνάπτει· καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὃ κόσμος τῆς 6
ἀδικίας, ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν
ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα
τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς
γεέννης. πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πε- 7
τεινῶν ἔρπετῶν τε καὶ ἐναλίῳν δαμάζεται καὶ
δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, τὴν δὲ 8
γλῶσσαν οὐδεὶς δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων·
ἀκατάστατον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου. ἐν 9
αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Κύριον καὶ Πατέρα, καὶ
ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ'
ὁμοίωσιν Θεοῦ γεγονότας· ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος 10
ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρή, ἀδελφοί

Mt. 15, 11. 18. 19;
12, 36. 37.

Ps. 140, 3.

Gn. 1, 27.

26 χωρὶς των εργ.

III, 3 εἰ δὲ] ἰδου, | εἰς 2^ο] πρὸς 4 σκληρ. ανεμ. |
οπου αν | βουληται 5 μεγαλαινχει | Ἰδ., ολιγον π.
6 αδικιας. ουτως η | (R^t πυρ...αδικιας η R^{m1} πυρ, ο
κ. τ. αδικιας...ημων η R^{m2} πυρ· ο κ. τ. αδικιας, η γλ.,...
ημων η) 8 δυν. ανθρ. δαμ. | ακατασχετον 9 Κυρ.]
Θεον

3, 10—4, 6 Ιακωβου επιστολη

- 11 μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς
12 αὐτῆς ὁπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν; μὴ
δύναται, ἀδελφοί μου, συκῇ ἐλαίας ποιῆσαι ἡ
ἄμπελος σῦκα; οὔτε ἄλυκὸν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.
13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δειξάτω ἐκ
τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι
14 σοφίας. εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν
ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύ-
15 δεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ
σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυ-
16 χικὴ, δαιμονιώδης· ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία,
17 ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. ἡ
δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστιν, ἔπειτα
εἰρηνικὴ, ἐπιεικής, εὐπειθής, μεστή ἐλέους καὶ
18 καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ἀνυπόκριτος. καρ-
πὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς
ποιοῦσιν εἰρήνην.
- 4 Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ
ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομέ-
2 νων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ
ἔχετε· φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε
ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε. οὐκ ἔχετε
3 διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμ-
βάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς
4 ὑμῶν δαπανήσητε. μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι
ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστιν; ὅς
ἐὰν οὖν βουλευθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς
5 τοῦ Θεοῦ καθίσταται. ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ
γραφὴ λέγει Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα
6 ὃ κατώκισεν ἐν ἡμῖν; μέζονα δὲ δίδωσιν χάριν·
- 12 ουτε αλυκ.] ουτως ουδεμια πηγη αλυκ. και
15 αλλ 17 αδιακρ. και αν. 18 δε της δικ.
IV, 1 — ποθεν 2° 2 (πολεμειτε) S, R. | ουκ εχετε
δε | (R υμας.) 4 Μοιχοι και μοιχ. | εαν] αν 5 (R^t
λεγει; προς) | SR^m κατωκησεν | (R^{m2} ημιν.)

διὸ λέγει Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, τα-
πεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. ὑποτάγητε οὖν τῷ 7 Eph. 6, 12.
Θεῷ· ἀντίστητε δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται 1 P. 5, 8, 9.
ἀφ' ὑμῶν· ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγίσει ὑμῖν. 8 Zec. 1, 3.
καθαρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε Is. 1, 16.
καρδίας, δίψυχοι. ταλαιπωρήσατε καὶ πενήθη-
σατε καὶ κλαύσατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος 9
μετατραπήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. τα- 10 1 P. 5, 6.
πεινώθητε ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.
Ἰ Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί. ὁ κατα- 11
λαλῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
καταλαλεῖ νόμον καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον
κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτῆς. εἰς 12 Mt. 7, 1.
ἐστὶν νομοθέτης καὶ κριτῆς, ὁ δυνάμενος σῶσαι Ro. 2, 1; 14, 4.
καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων τὸν
πλησίον;

* Ἀγε νῦν οἱ λέγοντες Σήμερον ἢ αὔριον 13 Pr. 27, 1.
πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ποιήσομεν
ἐκεῖ ἐνιαυτὸν καὶ ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν·
οἷτινες οὐκ ἐπίστασθε τῆς αὔριον ποία ἢ ζωὴ 14 Lk. 12, 20.
ὑμῶν· ἀτμὶς γάρ ἐστε ἢ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, Ps. 39, 5, 11.
ἐπειτα καὶ ἀφανιζομένη· ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς 15 Ac. 18, 21.
Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσομεν καὶ ποιή-
σομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν 16
ταῖς ἀλαζονίαις ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη
πονηρά ἐστίν. εἰδοῦτι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ 17 Lk. 12, 47. Ro.
ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν. * Ἀγε νῦν οἱ 5 14, 23.
πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαι- I. k. 6, 21.

7 - δε | (R υμων.) 8 εγγιει 9 μεταστροφητω
10 του Κυρ. 11 η] και 12 SR ο νομοθ. | - και
κριτ. | - δε | ει, ος κρινεις τον ετερον; 13 ενιαυτ. ενα
14 S(R) επιστ. το της | (αυριον] S·R.) | ποια γαρ (SR
υμων;) | εστε] εστιν | και] δε 15 ζησωμεν,

- Mt. 6, 19. 2 πωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σπητόβρωτα
- Pr. 18, 27. 3 γέγονεν, ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. ἐθησαυρίσατε
- Lv. 19, 13.
Dt. 24, 14, 15.
Mal. 3, 5. Is. 5, 9.
Job 31, 38-40. 4 ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμνησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀφυστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαὼθ εἰσεληλύθαν.
- Lk. 16, 19, 25.
Jer. 12, 3. 5 ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.
- Pr. 3, 34 LXX.
Hos. 1, 6 LXX. 6 κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.
- Dt. 11, 14.
Jl. 2, 23.
Zec. 10, 1.
Jer. 5, 24.
Lk. 21, 19.
He. 10, 36. 7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ
- He. 10, 25.
1 Th. 2, 16;
3, 13. 8 ἕως λάβῃ προῖμον καὶ ὄψιμον. μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηριξάτε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ
- Mt. 5, 12. 9 παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικεν. μὴ στενάζετε, ἀδελφοί, κατ' ἀλλήλων ἵνα μὴ κριθήτε· ἰδοὺ ὁ
- Dn. 12, 12.
Ps. 103, 8; 111, 4.
Job 1, 21, 22. 10 κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί, τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἱ ἐλάλησαν ἐν
- Mt. 5, 34-37. 11 τῷ ὀνόματι Κυρίου. ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομείναντας· τὴν ὑπομονὴν Ἰωβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίου εἶδετε, ὅτι πολὺς πλάγχθος ἐστὶν
- 12 ὁ Κύριος καὶ οἰκτιρῶν. Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτω δὲ ὑμῶν τό Ναὶ ναί, καὶ τό Οὐ οὐ, ἵνα μὴ ὑπὸ

V. 4 απεστερημενος | εἰσεληλυθασιν 5 ws εν ημ.
7 εωαν λ. νετον πρωῖμον κ. ο. 9 κατ αλλ., αδ. |
κατακριθητε | - ο 10 της κακοπ., αδ. μου, και | - εν
11 υπομενοντας 12 R^m τὸ ναί, ναι κ. τὸ οὐ, ου

Ἰακωβου ἐπιστολὴ Πέτρου α' 5, 12-1, 2

κρίσιν πέσητε. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσ- 13 Ps. 50, 15.
ευχέσθω· εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω. ἀσθενεῖ τις 14 Col. 3, 16.
ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Mk. 6, 13.
ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλεί-
ψαντες ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. καὶ ἡ 15 Mk. 16, 18.
εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ
αὐτὸν ὁ Κύριος· καὶ ἁμαρτίας ἥ πεποιηκώς,
ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐξομολογεῖσθε οὖν ἀλλήλοις 16
τὰς ἁμαρτίας, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων,
ὥπως ἰαθῇτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνερ-
γουμένη. Ἡλείας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, 17 1 K. 17, 1.
καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ Lk. 4, 25.
οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ Ac. 14, 15.
μῆνας ἕξ· καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς 18 1 K. 18, 42.
ὑετὸν ἔδωκεν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν
αὐτῆς. Ἀδελφοί μου, εἰάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ 19 Gal. 6, 1.
ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, γινώ- 20 Ps. 51, 13.
σκετε ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης Pr. 10, 12.
ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου καὶ 1 P. 4, 8.
καλύψει πληθὺς ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ Α

Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς 1 Ja. 1, 1.
παρεπιδήμοις Διασποράς Πόντου, Γαλατίας, Καπ-
παδοκίας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας, ¹ κατὰ πρόγνωσιν 2 Ro. 8, 29.
Θεοῦ Πατρός, ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν He. 12, 24.
καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.

14 αλειψ. αυτον 16 — ουν | τα παραπτωματα |
ευχεσθε 19 — μου 20 SR^ε γνωσκειτω | SR — αυτου 2^ο

Inscr. ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

23. Jn. 1, 18. 3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ
 ἐλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωσαν δι'
 Col. 1, 12. 4 ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κλη-
 ρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον,
 Jn. 10, 28; 17, 11. 5 τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς¹ τοὺς ἐν δυνάμει
 Ro. 5, 3. 4. 1 Co. 2, 5. Θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν
 Gal. 3, 23. 6 ἐτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. ἐν ᾧ
 5, 10. He. 12, 11. ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον λυπηθέντες ἐν
 Ja. 1, 2. 7 ποικίλοις πειρασμοῖς, ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς
 Pr. 17, 3. πίστεως πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου,
 Mal. 3, 3. δια πυρὸς δὲ δοκιμαζομένον, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον
 Ro. 2, 7. 10. καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ
 Ja. 1, 8. 8 Χριστοῦ. ὃν οὐκ ἰδόντες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι
 Jn. 17, 20; 20, 29. μὴ ὀρῶντες πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ
 2 Co. 5, 7. 2 Ti. 4, 8. 9 ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῳ, κομιζόμενοι τὸ
 Ro. 6, 22. 10 τέλος τῆς πίστεως σωτηρίαν ψυχῶν. περὶ ἧς
 Mt. 13, 17. σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηραύνησαν προφῆται
 Lk. 10, 24. οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες,
 Ps. 22. Is. 53. 11 ἔραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν
 Lk. 24, 26. αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς
 Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας.
 X Eph. 3, 10. 12 οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ὑμῖν δὲ διηκόνουν
 Lk. 2, 13. αὐτά, ἀλλ' νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελι-
 σαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἀποσταλέντι
 ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ᾧ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρα-
 κύψαι.
 Lk. 12, 35. 13 Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας
 Eph. 6, 14. ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερο-
 μένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ.

I, 4 υμ.] ημας
 τερον | τιμ. κ. δοξ.
 10 εξηρευνησαν
 ημιν

6 δεον εστι
 8 ειδοτες
 11 ερευνωντες

7 πολυ τιμω-
 9 πιστ. υμων
 12 υμιν 1^ο]

- ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς 14 Ro. 12, 2.
 πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ 15 Eph. 2, 8; 4, 17.
 κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι
 ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, διότι γέγραπται 16 Lv. 11, 44; 19, 2
 "Ἄγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιος. καὶ εἰ Πατέρα ἐπι- 17 Ps. 89, 26.
 καλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα κατὰ Jer. 3, 19.
 τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας Mal. 1, 6.
 ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, εἰδότες ὅτι οὐ φθαρ- 18 Mt. 6, 9.
 τοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς μα- Ro. 2, 11.
 ταίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, ἀλλὰ 19 Is. 52, 3.
 τιμίῳ αἵματι ὡς ἁμνοῦ ἁμώμου καὶ ἁσπίλου 1 Co. 6, 20; 7, 23.
 Χριστοῦ, προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσ- 20 4, 3.
 μου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτου τῶν χρόνων Is. 53, 7. He. 9, 14.
 δι' ὑμᾶς ¹ τοὺς δι' αὐτοῦ πιστοὺς εἰς Θεὸν τὸν 21 Ro. 16, 25, 26.
 ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, Eph. 1, 4.
 ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς Θεόν. Jn. 14, 6.
 Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς 22 Ro. 4, 24.
 ἀληθείας εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καρ- Col. 1, 27.
 δίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, ἀναγεγεννη- 23 1 Jn. 5, 1.
 μένοι οὐκ ἐκ σποράς φθαρτῆς ἀλλὰ ἀφθάρτου Dn. 6, 26.
 διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ καὶ μένοντος. διότι Jn. 1, 13. Ja. 1, 18.
 24 Is. 40, 6, 7.
πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, Ja. 1, 10, 11.
 καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος χόρτου.
ἐξηράνθη ὁ χόρτος,
 καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν.
 τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα. 25 Is. 40, 8.
 τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.
 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον 2 Eph. 4, 22.
 καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλα- Ja. 1, 21.
 λιάς, ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον 2 1 Co. 3, 2.
 He. 5, 12, 13.
 Mt. 18, 3.

16 εσ.] γενεσθε | αγιος ειμι 20 εσχατων
 21 πιστευοντας 22 αληθ. δια Πνευματος | SR^m εκ
 καθαραι καρδ. 23 μεν. εις τον αιωνα 24 αυτης]
 ανθρωπου | ανθ. αυτου εξεπ.

γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς

Ps. 34, 8.

3 σωτηρίαν, εἰ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος.

Ps. 118, 22.

Is. 28, 16.

Mt. 21, 42.

Ac. 4, 11.

Eph. 2, 21, 22.

9. Ro. 12, 1.

4 πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοδοκιμασμένον παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκ-

5 τὸν ἔντιμον, καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς εἰς ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους Θεῷ

Is. 28, 16.

Ro. 9, 33.

6 διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. διότι περιέχει ἐν γραφῇ

Ἰδοὺ τίθῃμι ἐν Σιών λίθον ἐκλεκτὸν ἀκρογωνιαίον ἔντιμον,

καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνηθῇ.

Ps. 118, 22.

Mt. 21, 42.

7 ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν· ἀπιστοῦσιν δὲ λίθος ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος

8 ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας¹ καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου· οἱ προσκόπτουσιν τῷ

9 λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν· ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασιλείον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον,

λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμασ-

10 τὸν αὐτοῦ φῶς· οἳ ποτε οὐ λαός, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ, οἱ οὐκ ἡλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες.

11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵ-

12 τινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες δοξάσωσιν τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς.

13 Ὑποτάγητε πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον· εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι,¹ εἴτε ἡγε-

II, 2 — εἰς σωτ. 3 εἰπερ 5 (SR¹ πνευματικος,) | — εἰς | τῷ Θεῷ 6 Διο καὶ περ. ἐν τῇ γρ. | SR ἀκρογ., ἐκλ. 7 ἀπειθοῦσι | λίθον 8 (R^m προσκοπτουσι,) | 12 ἐποπτευσαντες 13 Ὑποτ. οὖν

μόνιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν
 κακοποιῶν ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· ὅτι οὕτως 15 3, 16.
 ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιούντας
 φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν·
 ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς 16 Gal. 5, 13.
 κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς Θεοῦ δούλοι.
 πάντας τιμῆσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπάτε, τὸν 17 Ro. 12, 10.
 Θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε. Οἱ οἰκέται, 18 Pr. 24, 21.
 ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ
 μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς
 σκολιοῖς. τοῦτο γὰρ χάρις εἰ διὰ συνείδησιν 19 Mt. 22, 21.
 Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. ποῖον 20 Eph. 6, 5, Tit. 2, 9.
 γὰρ κλέος εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι
 ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιούντες καὶ πάσχον-
 τες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεῶ. εἰς 21 Mt. 16, 24.
 τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν Jn. 13, 15.
 ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα
 ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ· ὅς ἁμαρτίαν 22 Is. 53, 9, Jn. 8, 46.
 οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὗρεθῇ δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· 2 Co. 5, 21.
 ὅς λαιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδορεῖ, πάσχων οὐκ 23
 ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· ὅς 24 Is. 53, 12.
 τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι
 αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενό-
 μενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μῶλωπι
 ἰάθητε. ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενοι, ἀλλὰ 25 Is. 53, 6, Ezk. 34, 5.
 ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν Ποιμένα καὶ Ἐπίσκοπον
 τῶν ψυχῶν ὑμῶν. Ὁμοίως γυναῖκες, ὑποτασσό- 3 Eph. 5, 22.
 μεναι τοῖς ἰδίῳ ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες
 ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν
 ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται, ἐποπτεύ- 2 2, 12.
 σαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀναστροφήν ὑμῶν.

14 εκδικ. μεν

16 δουλ. Θεου

24 μωλ. αυτου

25 πλανωμενα | αλλ

III, 1 αι γυν. | κερδηθησονται

- Is. 3, 18-24.
1 Ti. 2 9. 3 ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἑξῶθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ
περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος,
4 ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ
ἀφθάρτῳ τοῦ πραέως καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὃ
5 ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελής. οὕτως γάρ
ποτε καὶ αἱ ἅγαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσai εἰς
Θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις
Gn. 18, 12.
Pr. 3, 26. 6 ἀνδράσιν, ὡς Σάρρα ὑπήκουσεν τῷ Ἀβραάμ,
κύριον αὐτὸν καλοῦσα· ἥς ἐγενήθητε τέκνα ἀγα-
θοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν.
Eph. 5, 25. 7 Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνοικοῦντες κατὰ γνώσιν ὡς
ἀσθενεστέρω σκεύει τῷ γυναικείῳ, ἀπονέμοντες
τιμὴν ὡς καὶ συγκληρονόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς
Ro. 12, 16. 8 τὸ μὴ ἐνκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. | Τὸ δὲ
τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι,
Mt. 5, 44.
1 Th. 5, 15.
2, 23. 9 εὐσπλαγχνοι, ταπεινόφρονες, ¹ μὴ ἀποδιδόντες
κακὸν ἅντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἅντὶ λοιδορίας,
τοῦναντίον δὲ εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε
ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε.
Ps. 34, 12-16.
Ja. 1, 26. 10 ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν
καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς
παυσάτω τὴν γλῶσσαν ἀπὸ κακοῦ
καὶ χεῖλη τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον,
11 ἐκκλινάτω δὲ ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν,
ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν·
12 ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους
καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν,
πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιούντας κακά.
13 Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ

4 πραεος 5 εἰς] ἐπὶ τον 5.6 (R^m ἀνδρασιν
(ὡς...τέκνα), ἀγαθ.) 7 (γνώσιν, ὡς...γυναικειῳ
ἀπον.) | συγκληρονόμοι | ἐκκοπτεσθαι 8 ταπ.] φιλο-
φρονες 9 εὐλογ., εἰδοτες 10 γλῶσσ. αὐτου |
χειλη αὐτου 11 -δε 12 οτι οι οφθ.

ζηλωταὶ γένησθε; ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιο- 14 Mt. 5, 10.
 σύνην, μακάριοι. τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε 2, 20.
 μηδὲ παραχθῆτε, Κύριον δὲ τὸν Χριστὸν ἀγιάσατε 15 Is. 8, 13.
 ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἔτοιμοι ἀεὶ πρὸς ἀπολο- 1, 3, 13.
 γίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν
 ὑμῖν ἐλπίδος, ἀλλὰ μετὰ πραύτητος καὶ φόβου, 16 2, 12.
 συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλῆσθε
 καταισχυρθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν
 ἐν Χριστῷ ἀναστροφὴν. κρείττον γὰρ ἀγαθοποι- 17 14, 2, 20.
 οῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πάσχειν
 ἢ κακοποιούντας. ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ 18 2, 21-24.
 ἁμαρτιῶν ἀπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα Ro. 6, 10. Eph.
 ὑμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ 2, 18.
 ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι· ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυ- He. 9, 28; 10, 10.
 λακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ἀπειθήσασιν 19 4, 6.
 ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία ἐν 20 Gn. 7, 7, 17.
 ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν
 ὀλίγοι, τοῦτ' ἔστιν ὁκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι'
 ὕδατος. ὁ καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει 21 Eph. 5, 26.
 βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ He. 10, 22.
 συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεόν, δι'
 ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ 22 Eph. 1, 20, 21.
 Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑποταγέντων αὐτῷ Ps. 110, 1.
 ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων, Χριστοῦ Col. 1, 16.
 οὖν παθόντος σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν X
 ὀπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν σαρκὶ πέπαυται ἁμαρ-
 τίας, εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις ἀλλὰ 2 1 Jn. 2, 16, 17.

13 [ζηλ.] μιμηται 15 Χρ.] Θεον | ὑμῶν. ἔτοιμοι
 δε αει 16 — ἀλλα | καταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς
 κακοποιῶν, καταισχ. 17 θελει 18 απεθ.]
 SRⁱ επαθε | υμ.] SR ημας | τω πνευμ. 20 απαξ
 εξεδεχετο | ολιγαι | (οκτω, ψ. διεσ.) 21 ο | ω | ημας
 22 του Θεου

IV, 1 παθ. υπερ ημων | παθ. εν σαρκι | R^m αμαρ-
 τιαις

θελήματι Θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιώσαι

Eph. 2, 2. 3. Tit.
3, 3.

3 χρόνον. ἀρκετὸς γὰρ ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τὸ βούλημα τῶν ἐθνῶν κατειργάσθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις,

4 πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις. ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς

Ac. 10, 42.
Ro. 14, 9. 10.
2 Ti. 4, 1.

5 ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες· οἱ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἐτοίμως ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ

3, 19.
Ro. 8, 10.
1 Co. 5, 5.

6 νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι.

1 Co. 10, 11.
1 Jn. 2, 18.

7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν. σωφρονήσατε

Pr. 10, 12.
1, 22. Ja. 5, 20.
1 Co. 13, 7.

8 οὖν καὶ νήψατε εἰς προσευχάς· πρὸ πάντων τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῇ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη

He. 13, 2.

9 καλύπτει πλήθος ἁμαρτιῶν· φιλόξενοι εἰς ἀλλή-

Lk. 12, 42.

10 λους ἄνευ γογγυσμοῦ· ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ

Ro. 3, 2. 12, 7.
1 Co. 10, 31.

11 οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ· εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἧς

χορηγεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζεται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

1, 6. 7.

12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει.

πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένην, ὡς ξένου ὑμῖν

Ac. 5, 41. Ja. 1, 2.
Ro. 8, 17.
2 Ti. 2, 12.

13 συμβαίνοντος, ἀλλὰ καθὼς κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ

Χριστοῦ παθήμασι χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῇτε ἀγαλλιώμενοι.

2, 20. Ac. 5, 41.
Ps. 89, 50. 51.
Is. 11, 2.

14 εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι

τὸ τῆς δόξης καὶ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς

15 ἀναπαύεται. μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς

3 γαρ ημιν ο | χρον. του βιου το θελημα | κατερ-
γασασθαι 7 εις τας πρ. 8 παντ. δε τ. | η αγαπη
καλυψει 9 γογγυσμων 14 αναπαυεται· κατα
μεν αυτους βλασφημεται, κατα δε υμας δοξαζεται.

ἢ κλέπτῃς ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριεπίσκοπος·
 εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω 16 Ac. 11, 26.
 δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ. ὅτι ὁ καιρὸς 17 Ph. 1, 20.
 τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ·
 εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπει-
 θούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ; καὶ εἰ ὁ δίκαιος 18 Ezk. 9, 6.
 μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φα-
 νείται; ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα 19 Jer. 25, 29.
 τοῦ Θεοῦ πιστῷ Κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς
 ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιίᾳ. 2 Th. 1, 8.

Πρεσβυτέρους οὖν ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συν- 5 2 Jn. 1. Ro. 8, 17.
 πρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθη-
 μάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι
 δόξης κοινωνός, ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον 2
 τοῦ Θεοῦ, μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ ἐκουσίως κατὰ
 Θεόν, μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, ἢ μηδ' 3
 ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινό-
 μενοι τοῦ ποιμνίου· καὶ φανερωθέντος τοῦ Ἀρ- 4
 χιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἁμαράντινον τῆς δόξης
 στέφανον. Ὁμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσ- 5
 βυτέροις· πάντες δὲ ἀλλήλοις τὴν ταπεινοφρο-
 σύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνους
 ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.

Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ 6
 Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, ἢ πᾶσαν τὴν μέ- 7
 ριμναν ὑμῶν ἐπιδίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ
 μέλει περὶ ὑμῶν. Νήψατε, γρηγορήσατε. ὁ 8
 ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος
 περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπιεῖν· ᾧ ἀντίστητε 9

Ac. 11, 26.
Ph. 1, 20.Ezk. 9, 6.
Jer. 25, 29.
2 Th. 1, 8.Pr. 11, 31.
Lk. 28, 31.

Ps. 31, 5.

2 Jn. 1. Ro. 8, 17.
Rev. 1, 9.Jn. 10, 12. 21, 16.
Philim. 14. Tit.1, 11.
Ac. 20, 28.
1 Ti. 3, 2-7.2 Co. 1, 24.
Tit. 2, 7.
Ph. 3, 17. 1 Th. 1, 7.2, 25. He. 13, 20.
1 Co. 9, 25.
2 Ti. 4, 8.Eph. 5, 21.
Pr. 3, 34 Lxx.
Mt. 23, 12.
Jn. 13, 4. 14.
Ja. 4, 6.Job 22, 29.
Ja. 4, 10.Ps. 55, 22.
Mt. 6, 25. Ph. 4, 6.1 Th. 5, 6.
Lk. 18, 3. Ja. 4, 7.

Eph. 6, 11-13.

15 αλλοτριεπισκοπος 16 ονομ.] μερει 19 ως
 πιστω | ψυχ. εαυτων
 V, 1 ουν] τους 2 SR^t Θεου, επισκοποουντες | αλλ |
 SR^m — κατα Θεον 5 (R^m αλληλοις.) | αλληλ. υπο-
 τασσομενοι, 8 γρηγορησατε, οτι ο | R τινα (?) | καταπιη

στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθη-
μάτων τῇ ἐν τῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπι-
10 τελείσθαι. Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ
καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν
Χριστῷ, ὀλίγον παθόντας αὐτὸς καταρτίσει,
11 στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει. αὐτῷ τὸ κρά-
τος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

He. 13, 22. 12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς
λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ
ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ,
13 εἰς ἣν στήτε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι
14 συνεκλεκτὴ καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου. ἀσπάσασθε
ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης.

Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῷ.

ΠΕΤΡΟΥ Β

1 Συμεὼν Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῖς ἰσοτίμον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν
δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ
2 Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν
ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.
3 Ὡς τὰ πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ
τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδορημένης διὰ τῆς

9 - τω 10 υμ.] ημας | Χρ. Ιησου | καταρτισαι
υμας, στηριξαι, σθενωσαι | S θεμελιωσαι R^t — 11 αυτω
η δοξα και το 12 (R Θεου') | εστηκατε 14 Χρ.
Ιησου. αμην.

Inscr. ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

I, 1 R^t Συμων

2.3 (R ημων· ως)

3 - τα 1°

ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς ἰδίᾳ δόξῃ καὶ
 ἀρετῇ, δι' ὧν τὰ τίμια καὶ μέγιστα ἡμῖν ἐπαγ- 4
 γέλματα δεδωρήται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας
 κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν τῷ κόσμῳ
 ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν 5
 πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ
 πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν
 γνῶσιν, ἑν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ 6
 τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ
 τὴν εὐσέβειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλα- 7
 δελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην.
 ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ 8
 ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ
 Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν· ᾧ γὰρ 9
 μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλὸς ἐστὶν μυωπάζων,
 λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ
 ἁμαρτιῶν. διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε 10
 βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλήσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι·
 ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε.
 οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ 11
 εἵσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Διὸ μελλήσω αἰεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνήσκειν περὶ 12
 τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ
 παρουσίᾳ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον 13
 εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν
 ὑπομνήσει, εἰδὼς ὅτι ταχινὴ ἐστὶν ἡ ἀπόθεσις 14
 τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν
 Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι· σπουδάσω δὲ 15
 καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον
 τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. οὐ γὰρ σε- 16

Gal. 5, 6. 22.
Jude 3.

Gal. 6, 10.

1 Jn. 2, 9. 11.

Jn. 3, 5; 10, 7.

Jude 5.

2 Co. 5, 1.

Jn. 21, 18, 19.

3 SR^m ημας δια δοξης και αρετης
 κ. τιμ. R τιμ. ημ. κ. μεγ. | -τω
 12 ουκ αμελησω υμ. αι

4 S μεγ. ημ.
 9 (SR εστι,)

- σοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρί-
σαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες
Mt. 17, 5. 17 τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ
Θεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης
αὐτῷ τοιαῦδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης Ὁ
Υἱός μου ὁ ἀγαπητός μου οὗτός ἐστιν, εἰς ὃν ἐγὼ
18 εὐδόκησα,—καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἤκού-
σαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθείσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν
19 τῷ ἀγίῳ ὄρει. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προ-
φητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς
λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα
διαναγὰς καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρ-
20 δίαῖς ὑμῶν· τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα
προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται·
2 Ti. 3, 16, 17. 21 οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη προφητεία
ποτέ, ἀλλὰ ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι
ἐλάλησαν ἀπὸ Θεοῦ ἄνθρωποι.
- 2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ,
ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες
παρεισάξουσιν αἵρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγορά-
σαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες
Is. 52, 5. 2 ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν· καὶ πολλοὶ ἐξακολου-
θήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς
Ro. 16, 18. 3 τῆς ὀλθηείας βλασφημηθήσεται· καὶ ἐν πλεονεξία
2 Co. 8, 5. 3 πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ
1 Th. 2, 5. 3 κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἄργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν
Gn. 6. 4 οὐ νυστάζει. εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτη-
Jude 6. 4 σάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειροῖς ζόφου ταρ-
3, 6. Gn. 8, 18. 5 ταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους, καὶ

17 Οὐτ. εστ. ο υι. μ. ο αγαπ., εἰς 18 τω ορει. τω
αγ. 21 ποτε προφ. | αλλ | απο] οι αγιοι

II, 2 ασελγ.] απωλειαι 4 SR^m σειραις | τετηρη-
μενους

ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε
δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν, κατακλυσμὸν κόσ-
μῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ 6 Gn. 19, 24.
Jude 7.
Γομόρρας τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν,
ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς, | καὶ 7
δίκαιον Λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσ-
μων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρύσατο,—βλέμ- 8 Ezk. 9, 4.
ματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς
ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις
ἐβασάνιζεν,—οἶδεν Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασ- 9 1 Co. 10, 13.
Rev. 3, 10. Jude 6.
μοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως
κολαζομένους τηρεῖν, μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω 10 Jude 7, 8, 16.
σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μiasμοῦ πορευομένους καὶ
κυριότητος καταφρονούντας. τολμηταὶ αὐθάδεις,
δόξας οὐ τρέμουνσιν βλασφημοῦντες, | ὅπου ἄγ- 11 Jude 9.
γελοι ἰσχυροὶ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ φέ-
ρουσιν κατ' αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον
κρίσιν. οὗτοι δέ, ὡς ἄλογα ζῶα γεγεννημένα 12 Jude 10.
φυσικὰ εἰς ἄλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν
βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ φθαρή-
σονται, | ἀδικούμενοι μισθὸν ἀδικίας· ἡδονὴν 13 Jude 12.
ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφὴν, σπῖλοι καὶ μῶμοι
ἐντρυνφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχού-
μενοι ὑμῖν, ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχα- 14
λίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας, δελεάζοντες
ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλε-
ονεξίας ἔχοντες, κατάρas τέκνα· καταλείποντες 15 Nu. 22, 7
Rev. 3, 14.
Jude 11
εὐθεῖαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ
ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βεώρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας
ἡγάπησεν, ἔλεγχον δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας· 16 Nu. 22, 23.

5 ἀλλ 10 (R τολμηται,) 12 φυσ. γεγενν. |
αυτ. καταφθαρῆσονται 13 ἀδικ.] κομιζόμενοι | Rⁱ αγα-
παις 14 πλεονεξίαις 15 , καταλιποντες την ευθ. |
SR^m Βοσορ,

- ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξά-
μενον ἐκώλυσεν τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν.
- Jude 12, 13. 17 οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνδρῳ καὶ ὁμίχλαι ὑπὸ
λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους
- Jude 16. 18 τετῆρηται. ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγό-
μενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις
τοὺς ὀλίγως ἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ ἀνα-
- Jn. 8, 34. 19 στρεφομένους, ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι,
Ro. 6, 16. αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ὃ γάρ τις
- Mt. 12, 45. 20 ἡττηται, τούτῳ δεδούλωται. εἰ γὰρ ἀποφυγόντες
τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Κυρίου
καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν
ἐμπλακέντες ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα
- Lk. 12, 47. 48. 21 χεῖρονα τῶν πρώτων. κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ
Jude 3. ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἣ ἐπιγνω-
σιν ὑποστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας
- Pr. 26, 11. 22 ἐντολῆς. συμβέβηκεν αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς
παροιμίας Κύν ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα,
καὶ Ὑς λουσαμένη εἰς κυλισμὸν βορβόρου.
- 1, 13. 3 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω
ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει
- Jude 17. 2 τὴν εἰλικρινῇ διάνοιαν, μνησθῆναι τῶν προειρη-
μένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ
τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ Κυρίου
- 1 Ti. 4, 1. 3 καὶ Σωτῆρος, ¹ τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι
Jude 18. ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐν ἐμπαιγ-
μονῇ ἐμπαίκεται κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας αὐτῶν
- 1 Pt. 5, 10. 4 πορευόμενοι ¹ καὶ λέγοντες Ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγ-
Pzk. 12, 22. Mt. 24, 48.

17 καὶ ὁμ.] νεφελαι | σκοτ. εἰς αἰωνα 18 ἐν
ἀσελγ. | τοὺς ὄντως ἀποφυγόντας 19 τούτῳ καὶ δεδ.
20 R^m Κυρ. ἡμῶν 21 ἐπιστρέψαι 22 συμβ. δε |
(R καὶ vs) | κύλισμα
III, 2 ὑμ.] ἡμῶν 3 ἐσχατου | — ἐν ἐμπαιγ. | ἰδ.
αὐτ. ἐπιθ.

γελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ
 πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ'
 ἀρχῆς κτίσεως. λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο 5 Mt. 24, 38.
Gn. 1, 2. 6. 9.
Ps. 24, 2.
 θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἑκπαλαι καὶ γῆ ἐξ
 ὕδατος καὶ δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ Θεοῦ
 λόγῳ, δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεῖς 6 2, 5. Gn. 7, 21.
 ἀπώλετο· οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ 7 10.
 λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν πυρὶ τηρούμενοι εἰς
 ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀν-
 θρώπων. Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, 8 Ps. 90, 4.
 ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὥς χίλια
 ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὥς ἡμέρα μία. οὐ βραδύνει 9 Hab. 2, 3. 1 Ti. 2, 4.
 Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδυτῆτα
 ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ὑμᾶς, μὴ βουλό-
 μενός τινος ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς με-
 τάνοιαν χωρῆσαι. Ἦξει δὲ ἡμέρα Κυρίου ὥς 10 1 Th. 5, 2. 3.
7. Mt. 24, 29. 35.
Rev. 20, 11.
 κλέπτῃς, ἐν ᾗ οἱ οὐρανοὶ ῥοιζήδον παρελεύσονται,
 στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται, καὶ γῆ καὶ τὰ
 ἐν αὐτῇ ἔργα εὐρεθήσεται. Τούτων οὕτως πάν- 11
 των λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν
 ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, προσδοκῶντας 12 Is. 34, 4.
Jude 5.
 καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ
 ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται
 καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται· καινοὺς δὲ 13 Is. 65, 17; 66, 22.
Rev. 21, 1. 27.
 οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα
 αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.
 Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε 14 1 Co. 1, 7. 8.
Jude 24.
 ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ,
 καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν 15 Ro. 2, 4.
1 Co. 3, 10.
 ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς
 Παῦλος κατὰ τὴν δοθείσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν

7 (S , πυρι R πυρι,) 9 ο Κυρ. | υμ.] ημας
 10 δε η ημ. | κλεπτ. εν νυκτι, | λυθησονται | ευρ.] SR^t
 κατακαησεται 11 ουτως] ουν 12 (τηκεται;)
 15 αυτω δοθ.

3, 15—1, 4 Πιτρον β' Ιωαννου α'

- 16 ὑμῖν, ὡς καὶ ἐν πάσαις ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν αἷς ἐστὶν δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώ-
 Mk. 13, 5. 9. 33. 17 λειαν. Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ,
 Jude 25. 18 αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος.

ΙΩΑΝΟΥ Α

- Jn. 1, 1. 14. 1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ Λόγου τῆς ζωῆς,—
 Jn. 1, 4. 2 καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦν πρὸς τὸν Πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν,—
 3 ὃ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν. καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾗ πεπληρωμένη.

16 πασ. ταις επιστ. | αις] οis
 αμην.

18 SR αιωνος.

Inser. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
 ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

I, 1 (S)R^m λογου pro Λογ. 3 — και 2^ο 4 ημεις]
 υμιν | ημ.] SR^m υμων

Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' 5 Ja. 1, 17.
αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς
ἔστιν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία.
Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ 6 2, 4 Jn. 3, 21.
καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ
οὐ ποιούμεν τὴν ἀλήθειαν· ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ 7 He. 9, 14.
Rev. 1, 5; 7, 14.
περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινω-
νίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ
Υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.
ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς 8
πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν 9 Pr. 28, 13.
ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ
δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάριση
ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ 10
ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιούμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος
αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. Τεκνία μου, ταῦτα 2 Ro. 8, 34. He. 7, 25
Jn. 14, 16.
γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἐάν τις
ἁμάρτη, Παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα,
Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· καὶ αὐτὸς ἱλασμός 2 Col. 1, 20.
Jn. 11, 51 s.
ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν
ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ
κόσμου. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐγνώ- 3
καμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.
ὁ λέγων ὅτι Ἐγνώκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς 4 1, 8
αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστίν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ
ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν 5 Jn. 14, 21. 23.
5, 3.
λόγον ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετε-
λείωται. Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ
ἐσμεν· ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς 6 Jn. 13, 15.
ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς οὕτως περι-
πατεῖν.
Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, 7 Jn. 13, 34.
Mt. 5, 17.

ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἔστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε.

Ro. 13, 12.
Jn. 13, 34;
15, 10, 12.

8 πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ἔστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται

4, 20.

9 καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν

Ro. 14, 13, 15.
Jn. 11, 9.

10 ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστιν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον

Jn. 11, 10; 12, 35.

11 ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστιν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν

1 Co. 6, 11.

12 τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν, τέκνια,

1, 1. Jn. 1, 1.

13 ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγινώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν.

Eph. 6, 10.

14 ἔγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγινώκατε τὸν Πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγινώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἔστε καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν

Ja. 4, 4.

15 ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. εἰάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ

Pr. 27, 20.
Ja. 4, 16.
Tit. 2, 12.

16 Πατρὸς ἐν αὐτῷ· ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ

Mt. 7, 21.
1 P. 4, 2.

17 τοῦ Πατρὸς, ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἔστιν. καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Mt. 24, 5, 24.
1 P. 4, 7.
1 Co. 10, 11.

18 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἔστιν, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκουμεν ὅτι ἐσχάτη

ώρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξήλθαν, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ 19 Ac. 20, 30.
 ἡμῶν· εἰ γὰρ ἐξ ἡμῶν ἦσαν, μεμενέκεισαν ἂν 1 Co. 11, 19.
 μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν
 πάντες ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ 20 27.
 τοῦ Ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντες. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν 1 Co. 2, 15.
 ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀληθείαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε
 αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ
 ἔστιν. Τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἄρνού- 22
 μενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός
 ἐστὶν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ
 τὸν Υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱὸν οὐδὲ τὸν 23 4, 15. Jn. 5, 2
 Πατέρα ἔχει· ὁ ὁμολογῶν τὸν Υἱὸν καὶ τὸν Πατέρα 15, 23.
 ἔχει. ὑμεῖς ὁ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. 24 7.
 ἔαν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ
 ὑμεῖς ἐν τῷ Υἱῷ καὶ ἐν τῷ Πατρὶ μενεῖτε. καὶ 25
 αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο
 ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ταῦτα ἔγραψα 26
 ὑμῖν περὶ τῶν πλανῶντων ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς τὸ 27 20. Jn. 14, 28.
 χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ 16, 13.
 χρεῖαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὥς τὸ Jer. 31, 34.
 αὐτοῦ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ
 ἀληθές ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς
 ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ. Καὶ νῦν, τεκνία, 28 3, 2; 4, 17.
 μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἔαν φανερωθῇ σχώμεν παρ-
 ρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ
 παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἔαν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν, 29 3, 7. 10.
 γινώσκετε ὅτι καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην
 ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.
 *Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ Πατὴρ 3 5, 20. Jn. 1, 12.
 ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμέν. διὰ τοῦτο Jn. 16, 3.

19 ἐξήλθον | γαρ ης. εξ ημ... 20 SR^t οιδ. παντα.
 23 — ο ομολ...εχει 24 Υμ. ουν ο 25 R^m επηγγ.
 υμιν 27 εν υμ. μεν. | αυτου 2^ο] αυτο | (SR^m ψευδος*) |
 μενειτε 28 εαν] οταν | εχωμεν 29 — και

III, 1 —, και εσμεν

- 2, 28. Ro. 8, 17. 2 Co. 3, 18. Ph. 3, 21. Col. 3, 4. Ex. 94, 29. 2 Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἶδαμεν ὅτι ἐὰν φανερωθῇ ὁμοιοὶ αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς
 3 ἐστίν. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἐαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστιν.
 Mt. 7, 23. 4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ,
 Is. 53, 4. 5. 9. 1 P. 2, 24. 5 καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἄρῃ, καὶ
 Ro. 6, 14. 6 ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν
 2, 29. 7 αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. Τεκνία, μηδεὶς πλατῶν ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός
 Jn. 8, 44. 8 ἐστίν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν· ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.
 6. 5, 18. 9 Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται.
 10 ἐν τούτῳ φανερά ἐστίν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν
 Jn. 13, 34; 15, 12. 11 τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους·
 Gn. 4, 8. 12 οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια.
 Mt. 5, 11. Jn. 15, 18, 19. 13 Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.
 2, 11. Jn. 5, 24. 14 ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελ-

φούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. πᾶς 15 Mt. 5, 21, 22.
 ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν, Jn. 8, 44.
 καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν
 αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν. Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν 16 Jn. 13, 1. 15, 13.
 τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν Gal. 2, 20.
 αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν
 ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θείναι. ὃς δ' ἂν ἔχη τὸν 17 4, 20. Dt. 15, 7.
 βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
 χρεῖαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ'
 αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;
 Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ τῇ γλῶσσῃ, 18 Ja. 1, 22; 2, 15, 16.
 ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. ἐν τούτῳ γινώσόμεθα 19
 ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ
 πείσομεν τὴν καρδίαν ἡμῶν ὅτι ἐὰν καταγινώσκη 20
 ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς
 καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. Ἀγαπητοί, 21 Ro. 5, 1. 2. He
 ἐὰν ἡ καρδία μὴ καταγινώσκη, παρρησίαν ἔχο- 4, 16.
 μεν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβά- 22 Mk. 11, 24.
 νομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν
 καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη 23 Jn. 6, 29; 15, 17.
 ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι
 τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν
 ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν· καὶ ὁ 24 4, 13. Ro. 8, 9.
 τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς
 ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν
 ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ 4 1 Th. 5, 21.
 δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, Mt. 7, 15.
 ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν

14 μη αγαπ. τον αδελφον 16 τιθεναι 18 τεκν.
 μου | -τη | αλλ εργω 19 Και εν τ. γινωσκομεν |
 τας καρδιας ημων· 20 οτι 1^ο] R ὅ τι 21 η καρδ.
 ημων | SR κατ. ημων 22 απ] παρ

- 1 Co. 12, 3. 2 κόσμον. Ἐν τούτῳ γινώσχετε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστίν· καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστίν ἡδη. Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστίν ὁ ἐν ὑμῖν
- 2, 18. Jn. 8, 17. 3 ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἐστίν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.
- Mt. 12, 29. 4 ἡδη. Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστίν ὁ ἐν ὑμῖν
- Jn. 15, 19. 5 ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἐστίν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.
- Jn. 8, 47. 6 αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἐστίν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.
- 2, 29. 7 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ.
- Jn. 3, 16. 8 ἡ ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ.
- 2, 2. 9 ἐν τούτῳ ἐστίν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήκαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστίν. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν
- Mt. 18, 33. 10 ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστίν. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν
- Jn. 1, 18. 11 ἀγαπᾶν. Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστίν. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν
- 3, 24. Ro. 5, 5. 12 ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστίν. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν

ἡμῖν. καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι 14 Jn. 3, 17.
 ὁ Πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν Υἱὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου.
 ὃς ἐὰν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ 15 5, 5.
 Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ
 Θεῷ. καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν 16 8.
 τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς
 ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ
 μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει. Ἐν τούτῳ τε- 17 2, 28.
 τελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν
 ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς
 ἐκεῖνός ἐστιν καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.
 φόβος οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία 18
 ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλα-
 σιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ
 ἀγάπῃ. Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος 19
 ἠγάπησεν ἡμᾶς. ἐὰν τις εἴπῃ ὅτι Ἀγαπῶ τὸν 20
 Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν.
 ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακεν,
 τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακεν οὐ δύναται ἀγαπᾶν.
 καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ 21 Mk. 12, 31-33.
 ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς 5 4, 15, 16.
 ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν 1 P. 1, 22, 23.
 γεννήσαντα ἀγαπᾷ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ.
 ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ 2
 Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς
 αὐτοῦ ποιῶμεν. αὕτη γάρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ 3 Jn. 14, 15, 23, 24.
 Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. καὶ αἱ Mt. 11, 30.
 ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσὶν, ὅτι πᾶν τὸ γεγεν- 4 Jn. 16, 33.
 νημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον. καὶ αὕτη

15 εαν] αν 16 —μενει 2^ο 19 αγαπ. αυτον
 20 SR^m εωρ. πως δυν. αγαπαν;
 V, 1 SR αγαπα και τον 2 .ποι.] τηρωμεν
 3 (SR εισιν.)

- 4, 4. 5 ἔστιν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις
 6 ἡμῶν. τίς ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ
 πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;
 Jn. 19, 34, 35. 6 οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος,
 Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν
 τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι· καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστίν
 7 τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐστὶν ἡ ἀλήθεια.
 8 ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες, τὸ Πνεῦμα καὶ
 τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν.
 Jn. 5, 32, 36;
 8, 18. 9 εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν,
 ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη
 ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, ὅτι μεμαρτύρηκεν
 10 περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν
 τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ. ὁ μὴ
 πιστεύων τῷ Θεῷ ψεύστην πεποιήκεν αὐτόν, ὅτι
 οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρη-
 11 κεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν
 ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἡμῖν,
 Jn. 3, 36. 12 καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. ὁ ἔχων
 τὸν Υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν Υἱὸν τοῦ
 Jn. 20, 31. 13 Θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν
 ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον, τοῖς πιστεύου-
 14 σιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ αὕτη
 ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐάν
 τι αἰτῶμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν.
 Jn. 14, 13; 16, 23. 15 καὶ ἐὰν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὁ ἐὰν αἰτῶμεθα,
 οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾔτήκαμεν ἀπ'

5 R τις δε 6 Ιησ. ο Χρ. | —εν 3° 7.8 μαρτυ-
 ρουντες εν τω ουρανῳ, ο Πατηρ, ο Λογος, και το Ἅγιον
 Πνευμα· και ουτοι οι τρεις εν εἰσι. (8) και τρεις εἰσιν
 οι μαρτυρουντες εν τη γῇ, το Πν. 9 οτι 2°] ην
 10 εν εαυτω 11 ημ. ο Θεος 13 υμιν τ. π. εἰς το
 ον. του υι. τ. Θ., ινα εἰδ. οτι ζ. εχ. αι., και ινα πιστευητε
 εἰς το ονομα του υιου του Θεου. 14 (SR ημων)
 15 εαν 2°] αν | απ] παρ

αὐτοῦ. Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ, καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ τηρεῖ αὐτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. οἶδαμεν δὲ ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

Mt. 12, 31.
He. 6, 4-6.

3, 9. Jn. 17, 15.

Gal. 1, 4.
Jn. 8, 47.

Jn. 17, 3. Ro. 9, 5.

1 Co. 10, 14

ΙΩΑΝΟΥ Β

Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, ἡ διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις ἔλεος εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Πατρός, καὶ παρὰ Ἰησοῦ

1 P. 5, 1. 3 Jn. 1.

16 (R^m αἰτησῇ καὶ) | (R^t ζῶνι τοῖς) 18 τηρ.
εαυτὸν 20 γινώσκωμεν | (R αληθινόν,) | καὶ ἡ ζ.
21 εαυτοὺς | εἰδώλων. αμην.

Inscr. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

3 ημ.] υμων | παρα Κυριου Ιησ.

Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

4 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὔρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλά-

1 Jn. 2, 7. 5 βομεν παρὰ τοῦ Πατρὸς. καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὥς ἐντολὴν γράφω σοι καινὴν, ἀλλὰ ἣν εἶχαμεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους.

6 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· αὕτη ἡ ἐντολή ἐστίν, καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε.

1 Jn. 2, 18; 4, 1-3. 7 ὅτι πολλοὶ πλάνοι ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος.

Gal. 4, 11. 8 βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολέσητε τὴν ἡργασίαν

1 Jn. 2, 23. 9 μεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε. πᾶς ὁ προάγων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ Θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ, οὗτος καὶ

2 Th. 3, 6. 3 Jn. 8. 10 τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν ἔχει. εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ

1 K. 13, 17. 11 λέγετε· ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.

3 Jn. 13. 12 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἐβουλήθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω γενέσθαι πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν πεπληρωμένη ᾖ. Ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

5 εἰχομεν | 6 εστ. η εντ. 7 εισηλθον | 8 απο-
λεσωμεν | S(R') ειργασαμεθα R^m ειργασασθε | απολα-
βωμεν | 9 προαγ.] παραβαινων | διδ. του Χριστου,
ουτος | 11 γαρ λεγ. | 12 ηβουληθην | γεν.] ελθειν |
R χαρα υμων | η πεπληρ. | 13 εκλεκτης. αμην.

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ

Ὁ πρεσβύτερος Γαίῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ 1 2 Jn. 1.
ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὐχομαί σε εὖο- 2
δοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ
ψυχή. ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν 3 2 Jn. 4.
καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν
ἀληθείᾳ περιπατεῖς. μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω 4
χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ ἀληθείᾳ
περιπατοῦντα. Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν 5
ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τοῦτο ξένους, οἱ 6 Tit. 3, 13.
ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας,
οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ.
ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθαν μηδὲν λαμ- 7
βάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν 8
ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώ-
μεθα τῇ ἀληθείᾳ.

Ac. 20, 35.
1 Co. 9, 12, 15.
He. 13, 2.
2 Jn. 10.

Ἐγραψά τι τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρω- 9
τεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς.
διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ 10
ποιεῖ λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ
ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται
τοὺς ἀδελφούς καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ
ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει.

Ἀγαπητέ, μὴ μίμου τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ 11 1 Jn. 3, 6, 9.
ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν· ὁ
κακοποιῶν οὐχ ἑώρακεν τὸν Θεόν. Δημητρίῳ 12 Jn. 19, 35 ; 21, 24.

Inscr. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΤΡΙΤΗ.

4 R^m χαριν | -τη 5 τουτο] εις τους 6 ονομ.
αυτου εξηλθον | εθων 8 απολαμβανειν 9 -τι
11 ο δε κακ.

μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστίν.

- 2 Jn. 12. 13 Πολλὰ εἶχον γράψαι σοι, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ
14 μέλανος καὶ καλάμου σοι γράφειν· ἐλπίζω δὲ
εὐθέως σε ἰδεῖν, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλή-
15 σομεν. Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι.
ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

ΙΟΥΔΑ

- Mt. 13, 55. 1 Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ
Ἰακώβου, τοῖς ἐν Θεῷ Πατρὶ ἡγαπημένοις καὶ
2 P. 1, 2. 2 Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς. ἔλεος
ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη.
1 Ti. 1, 18. 3 Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γρά-
2 P. 1, 5; 2, 21. φειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας,
ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπα-
γωνίζεσθαι τῇ ἀπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἀγίοις
Gal. 2, 4. 4 πίστει. παρεισεδύησαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ
2 P. 2, 18. πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσε-
βεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς
ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον Δεσπότην καὶ Κύριον
Nu. 14, 35. 5 ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι. Ὑπο-
1 Co. 10, 5. μνήσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ἀπαξ πάντα,
2 P. 1, 12. ὅτι Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας τὸ

12 υπ | οιδατε
14 ιδ. σε

13 γραφειν, αλλ | γραψαι

Inscr. ΙΟΥΔΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

1 ηγαπ.] ηγιασμενοι 3 - ημων 4 Παρεισε-
δυσαν | χαριν | δεσπ. (R^m ,)] + Θεον 5 ειδ. υμας απ.
τουτο, οτι | SR^t ο Κυριος R^m ο Ιησους

δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν, ἀγ- 6 Gn. 6. Jn. 8, 44.
2 P. 2, 4. 9.
 γέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν
 ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν
 μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τε-
 τήρηκεν· ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ 7 Gn. 19, 4--25.
2 P. 2, 6, 10.
 αὐτὰς πόλεις, τὸν ὁμοιον τρόπον τούτοις ἐκ-
 πορνεύσασαι καὶ ἀπελθούσαι ὀπίσω σαρκὸς
 ἐτέρας, πρόκεινται δείγμα πυρὸς αἰωνίου δίκην
 ὑπέχουσαι. Ὅμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνια- 8 2 P. 2, 10.
 ζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσιν, κυριότητα δὲ
 ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. Ὁ δὲ 9 Dn. 12, 1.
Zec. 3, 2.
2 P. 2, 11.
 Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινό-
 μενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ
 ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ
 εἶπεν Ἐπιτιμῆσαι σοι Κύριος. οὗτοι δὲ ὅσα 10 2 P. 2, 12.
 μὲν οὐκ οἶδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς
 ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθεί-
 ρονται. οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καὶν ἐπο- 11 Gn. 4, 8.
Nu. 31, 16; 16, 22.
2 P. 2, 15.
 ρεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ
 ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορὲ ἀπώ-
 λοντο. Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν 12 Ezk. 34, 8.
2 P. 2, 13, 17.
 σπιλάδες συνευχόμενοι ἀφόβως, ἑαυτοὺς ποι-
 μαίνοντες, νεφέλαι ἄνδρσι ὑπὸ ἀνέμων παραφερό-
 μεναι, δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δις ἀποθανόντα
 ἐκριζωθέντα, κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρί- 13 Is. 57, 20.
2 P. 2, 17.
 ζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται,
 οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται.
 Ἐπροφῆτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ 14 Gn. 5, 21.
Dt. 33, 2.
Zec. 14, 5.
 Ἀδὰμ Ἐνὼχ λέγων Ἴδου ἦλθεν Κύριος ἐν ἀγlaίς
 μυριάσιν αὐτοῦ, ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ 15 Mt. 25, 31.
 ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς περὶ πάντων τῶν

7 τουτ. τροπ. | (SR^t, πυρος αιωνιου R^m π. αιωνιου,)
 9 αλλ 12 - οι | (R, αφοβως εαντ. ποιμ.) | περι-
 φερομεναι (SR^t) | (SR ακαρπα,) | (R εκριζ.) 13 (R
 αισχ.) | εις τον αι. 14 Προεφητευσε | μυρ. αγ.
 15 εξελεγξαι | ασεβ. αυτων περι

- ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἡσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ
- 2 P. 2, 10, 18. 16 ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. Οὗτοί εἰσιν γογγυσταὶ μεμφίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν.
- 2 P. 3, 2. 17 Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ
- 1 Ti. 4, 1. 18 Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἔλεγον ὑμῖν
2 P. 3, 3. Ἐπ' ἐσχάτου τοῦ χρόνου ἔσονται ἐμπαίκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν.
- 1 Co. 2, 14. 19 Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, Πνεῦμα
Col. 2, 7. 20 μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες
1 Th. 5, 11. ἑαυτοὺς τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει, ἐν Πνεύματι
- 21 Ἀγίῳ προσευχόμενοι, ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου
- 22 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. καὶ οὓς
- Am. 4, 11. 23 μὲν ἐλεᾶτε διακρινομένους ἰ σώζετε ἐκ πυρὸς ἀρ-
Zec. 3, 2 ss. πάζοντες, οὓς δὲ ἐλεᾶτε ἐν φόβῳ, μισοῦντες καὶ
Ja. 5, 19, 20. τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.
Rev. 3, 4.
- 1 Th. 5, 23. 24 Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταιίστους
Ph. 1, 10. καὶ στήσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἁμώμους
2 P. 3, 14.
- Ro. 16, 27. 25 ἐν ἀγαλλιάσει, μόνῳ Θεῷ Σωτῆρι ἡμῶν διὰ Ἰησοῦ
1 Ti. 1, 17. Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν δόξα μεγαλωσύνη κρά-
2 P. 3, 18. τος καὶ ἐξουσία πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος καὶ νῦν καὶ εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

16 (SR γογγυσται,) 18 υμιν, οτι εν εσχατω
χρονω | R - του 19 αποδ. εαυτους 20 τη αγ.
υμ. π. εποικ. εαυτ. 22 ελεειτε διακρινομενοι·
23 S ους δε εν φοβω σωζ., εκ του πυρ. αρπαζ., μισ.
R ους δε σωζ. (cet ut text) 25 μονω σοφω Θ. |
- δια I....ημων | δοξα και μεγ. | - προ παντ. τ. αι.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΟΥ

Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ 1 19. Dn. 2, 28, 29.
 ὁ Θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι
 ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγ-
 γέλου αὐτοῦ, τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάνη, ¹ ὃς ἔμαρ- 2 9. 6, 9.
 τύρησεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδεν. Μακάριος ὁ ἀναγι- 3 22, 7. 22, 10.
 νώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφη-
 τείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα· ὁ
 γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

Ἰωάνης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ 4 8. Ex. 3, 14, 15.
 Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὄντος καὶ ὁ ἦν
 καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ Πνευμάτων 5 Is. 41, 4.
 ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ 3, 1; 5, 6.
 Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν
 νεκρῶν καὶ ὁ ἀρχὼν τῶν βασιλείων τῆς γῆς. Τῷ 6 Ps. 89, 27, 37;
 ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἁμαρ- Is. 40, 2.
 τιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν 3, 14. Jn. 18, 37.
 ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὐτοῦ, 18. Col. 1, 18.
 αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν 19, 16. 7, 14.
 αἰώνων· ἀμήν. Ἴδου ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, 7 He. 9, 14.
 καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐ- 8, 10. 1 P. 2, 5, 9.
 5, 10. 1 P. 2, 5, 9.
 Ex. 19, 6. Is. 61, 6.
 Dn. 7, 13.
 Zec. 12, 10. 12, 14.
 Jn. 19, 37.
 Lk. 23, 28, 27.

Inser. ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ
 ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

I, 1 (R^t Θεος δεῖξαι...αυτου, α) 2 οσα τε ειδε
 4 απο του ο | α εστιν εν. 5 εκ των νεκρ. | αγαπη-
 σαντι | SR^m λουσαντι | εκ] απο 6 βασιλεις και ιερ. |
 R^m —των αιωνων

τὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πάσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναί, ἀμήν.

Ex. 8, 14. Is. 41, 4.
Am. 4, 13 Lxx.
4. 4, 6; 21, 6.

8 Ἐγὼ εἰμι τὸ Ἀλφα καὶ τὸ Ὠ, λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ Παντοκράτωρ.

9 Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συνκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ.

10 ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος

11 λεγούσης Ὁ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἐπτά ἐκκλησίαις, εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδελφίαν καὶ εἰς Λαοδι-

20 12 κίαν. Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἐπτά

Ezk. 1, 26; 8, 2;
9, 2. 11 Lxx.
2, 1. Dn. 7, 13.
Dn. 10, 5. 6.

13 λυχνίας χρυσᾶς, καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν ὅμοιον υἱὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιε-

Dn. 7, 9; 10, 6.
2, 18; 19, 12.

14 ζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσᾶν· ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον λευκὸν ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ

Ezk. 1, 24; 43, 2.
2, 18.

15 πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένης, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς

Jg. 5, 31.
20. 2, 1.
2, 12. 16; 19, 15.

16 φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἑπτά, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὁξεία ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις

8. 17. 2, 8; 22, 13.

8 Α | Ω, αρχη και τελος | Κυριος (R^m ,) ο Θεος] ο
Κυριος 9 ο και αδ. | και εν τη βασ. | υπομ. Ιησ.
Χριστου | και δια την μαρτ. Ιησ. Χριστου 11 λεγουσης,
Εγω ειμι το Α και το Ω, ο πρωτος και ο εσχατος· και,
Ο | —επτα | εκκλ. ταις εν Ασια, 12 ελαλησε
13 των επτα λ. | SR^t νιω R^m Τιω | χρυσην 14 ως
1^ο] ωσει | (SR ερ. λευκον,) 15 πεπυρωμενοι
16 αὐτ. χειρι

Αποκαλυψις Ιωαννου 1, 16-2, 6

αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπ' ἐμέ λέγων 17 Is. 44, 6; 48, 12. Dn. 8, 18; 10, 15-19.

Μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος

καὶ ὁ Ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι 18

εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλείς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾧδου. γράψον οὖν ἃ εἶδες 19 Is. 48, 6 Lxx. Dn. 2, 29.

καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει γενέσθαι μετὰ ταῦτα. τὸ 20

μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς· οἱ

ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσιν, καὶ αἱ λυχναὶ αἱ ἑπτὰ ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσιν. Mal. 2, 7. Dn. 2, 29.

Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον 2 1, 13, 16, 20.

Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ

λυχνιῶν τῶν χρυσῶν Οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν 2 9, 13, 19. 3, 1. 8, 15. 1 Jn. 4, 1.

κόπον καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνη

βαστάσαι κακοὺς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας

ἑαυτοὺς ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσὶν, καὶ εἶδες αὐ-

τοὺς ψευδεῖς· καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάστασας 3

διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπίακες. ἀλλὰ 4

ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην

ἀφῆκες. μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκες, καὶ 5 16, 22. 3, 3, 19.

μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον· εἰ δὲ

μή, ἔρχομαί σοι καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ

τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανόησης. ἀλλὰ 6 15. Ps. 139, 21.

17 ἐπεθηκε | αὐτου χειρα | λεγ. μοι 18 αιωνων·

αμην· | αδ. και του θαν. 19 - ουν | ἃ εἰσι | γινεσθαι

20 ους] ων | και αι επτα λυχ. as ειδες, επτα

II, 1 S της Εφεσινης R τω εν Εφεσω 2 κοπ.

σου | επειρασω τους φασκοντας ειναι αποστ. 3 και

εβαστ. και υπομ. εχ., και δια το ονομα μου κεκοπιακας

και ου κεκμηκας. 4 Αλλ | αφηκας 5 S εκπεπτωκας

R πεπτωκας | σοι ταχυ

- τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαιτῶν,
 7 ἃ καὶ γὼ μισῶ. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ
 Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω
 αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἐστὶν ἐν τῷ
 Παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ.
 8 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας
 γράψον
 Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο
 9 νεκρὸς καὶ ἔζησεν. Οἶδά σου τὴν θλίψιν καὶ τὴν
 πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν
 ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἐαυτούς, καὶ
 10 οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. μὴ
 φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. ἰδοὺ μέλλει βάλλειν
 ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε,
 καὶ ἔξετε θλίψιν ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι
 θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.
 11 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς
 ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ
 θανάτου τοῦ δευτέρου.
 12 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας
 γράψον
 Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστο-
 13 μον τὴν ὀξεῖαν. Οἶδα ποῦ κατοικεῖς. ὅπου ὁ
 θρόνος τοῦ Σατανᾶ. καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου,
 καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ ἐν ταῖς ἡμέ-
 ραις Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς μου, ὃς
 ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ Σατανᾶς κατοικεῖ.
 14 ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦν-
 τας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκεν τῷ Βαλάκ

7 εν μεσω του παραδεισου (R^m παραδεισω pro Παρ.)
 8 S της εκκλησ. Σμυρναιων R τω εν Σμ. εκκλ. 9 σου
 + τα εργα και | πλουσιος δε ει | - εκ 10 Μηδεν φ. |
 βαλειν εξ υμ. ο διαβ. | R^m πειρασθητε και εχητε
 13 Οιδα τα εργα σου, και που | ημ. εν αις | (R μαρτ.
 μου,) | - μου 4° | κατοικ. ο Σατ. 14 τον Βαλακ

βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, φα-
γεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. οὕτως ἔχεις καὶ σὺ 15 6.
κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαιτῶν ὁμοίως.
μετανόησον οὖν· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ 16 12, 1, 16.
πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόμα-
τός μου. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα 17 Ps. 78, 24.
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ Is. 62, 2; 65, 15.
τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆ- 3, 12.
φον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν
γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας 18 Dn. 10, 6.
γράψον 1, 14, 15.

Τάδε λέγει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες
αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ 19
τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν
καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσ-
χατα πλείονα τῶν πρώτων. ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ 20 4, 14.
ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ, ἣ λέγουσα ἐαν- 1 K. 16, 31.
τὴν προφήτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἑμοὺς 2 K. 9, 22.
δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα· καὶ 21 Nu. 25, 1, 2.
ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανόησῃ, καὶ οὐ θέλει
μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. ἰδοὺ βάλλω 22
αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ'
αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανόησου-
σιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς· καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς 23 Ps. 7, 9; 62, 12.
ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ· καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ Jer. 11, 20; 17, 10.
ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐραυνῶν νεφροὺς καὶ

15 R - των | ομοιως] ο μισω 16 - ονν 17 αυτω
φαγειν απο του | οιδ.] εγνω 19 διακ., και την πιστ. |
και τα εσχ. 20 Αλλ | σου ολιγα | αφ.] eas | R^m
γυναικα σου | Ιεξαβηλ, την λεγουσαν | προφ., διδασκειν
και πλανασθαι εμ. | ειδ. φαγ. 21 μετανοηση εκ της
πορν. αυτης, και ου μετενοησεν. 22 ιδ. εγω | μετα-
νοησωσιν | αυτης 2^ο] S αυτων R^m αυτων 23 ερευνων

2, 23-3, 5 Αποκαλυψις Ιωαννου

καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα

24 ὑμῶν. ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θουατεί-
ροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες
οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν,

3, 11. 25 οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος· ¹ πλὴν ὃ ἔχετε

Ps. 2, 8. 26 κρατήσατε ἄχρι οὗ ἂν ἤξω. Καὶ ὁ νικῶν καὶ
ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ

12, 5. 27 ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν
ράβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντρί-

Ps. 2, 8, 9. 28 βεται, ὡς καὶ γὰρ εἶληφα παρὰ τοῦ Πατρὸς μου,

3, 6, 13, 22. 29 καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωῒνον. Ὁ ἔχων
οὓς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

5, 6. 1, 16. 3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας
γράψον

Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ Πνεύματα τοῦ
Θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας Οἶδά σου τὰ ἔργα,

19. Ezk. 34, 4. 2 ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ. γίνου
γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλον
ἀποθανεῖν· οὐ γὰρ εὗρηκά σου ἔργα πεπληρω-

1 Th. 5, 2. 3 μένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μου· μνημόνευε οὖν πῶς
16, 15.
Mt. 24, 43. εἶληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει καὶ μετανόησον.
ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσης, ἤξω ὡς κλέπτης, καὶ οὐ

Jude 23. 4 μὴ γνῶς ποίαν ὥραν ἤξω ἐπὶ σέ. ἀλλὰ ἔχεις
ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ

ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν

5 λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. Ὁ νικῶν οὕτως περι-
βαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἑξαλείψω

το ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ὁμο-
λογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς μου

24 τοῖς 1^ο] καὶ | καὶ οἰτινες | βάθη | βαλω 27 (R^m
σιδηρα* ὡς...κεραμικα,)

III, 1 ὅτι το ον. 2 στηριζον | μελλει | SR^m σου
τα εργα | - μου 3 ηξω επι σε ὡς 4 - αλλα | καὶ
εν Σ. 5 ουτος | εξομολογησομαι

καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. Ὁ ἔχων οὖς 6
ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφίᾳ ἐκκλησίας 7
γράψον

Is. 22, 22.
Job 12, 14.

Τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν
κλεῖν Δαυεῖδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ
κλείων καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει. Οἶδά σου τὰ ἔργα· 8
ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἡνεωγμένην, ἣν
οὐδεὶς δύναται κλείσαι αὐτήν· ὅτι μικρὰν ἔχεις
δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ
ἡρνήσω τὸ ὄνομά μου. ἰδοὺ διδῶ ἐκ τῆς συνα- 9
γωγῆς τοῦ Σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰου-
δαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδοὺ
ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἥξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν
ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἡγά-
πησά σε. ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς 10
μου, καὶ γὰρ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασ-
μοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης
ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.
ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ 11
τὸν στέφανόν σου. Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦ- 12
λον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ
ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ
Θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου,
τῆς καινῆς Ἱερουσαλὴμ ἣ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου
τὸ καινόν. Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα 13
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

1 Co. 16, 9.

2, 9.
Is. 60, 14; 49, 23;
45, 14; 66, 23;
43, 4.

13, 10. He. 10, 36.
Lk. 21, 19.
2 Ti. 2, 12.

1, 3; 2, 5. 2, 10.

Ezk. 48, 35.
Is. 62, 2; 65, 15.
Gal. 2, 9.
14, 1; 22, 4.
21, 2. 19, 12.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικίᾳ ἐκκλησίας 14
γράψον

Ps. 89, 37.
Pr. 8, 22.
1, 5. Jn. 1, 3.
Col. 1, 15.

7 κλειδα του Δ. | κλειει, και κλειει 8 (R εργα
(ιδου...αυτήν), οτι) | ανεωγμενην | ην] και 9 διδωμι |
ηξωσι | προσκυνησωσιν 11 Ιδου ερχ. 12 η κατα-
βαινει 14 της εκκλ. Λαοδικεων

3, 14-4, 2 Αποκαλυψις Ιωαννου

Τάδε λέγει ὁ Ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ

- 2, 2. Ro. 12, 11. 15 ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ¹ Οἶδά σου
τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. ὅφελον
16 ψυχρὸς ᾗς ἢ ζεστός. οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ
οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ
17 στομάτός μου. ὅτι λέγεις ὅτι Πλούσιός εἰμι καὶ
πεπλούτηκα καὶ οὐδὲν χρειάν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας
ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς
18 καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός, συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι
παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα
πλουτήσης, καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ καὶ
μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνῃ τῆς γυμνότητός σου, καὶ
κολλούριον ἐγκρίσαι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέ-
19 πῃς. ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω.
20 ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. Ἴδου ἔστηκα ἐπὶ τὴν
θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς
μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς
αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ'
21 ἐμοῦ. Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ
ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς καὶ γὰρ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα
22 μετὰ τοῦ Πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. Ὁ
ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
κλησίαις.

- Ex. 19, 16. 24. 4 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἡνεωγμένη
Dn. 2, 29.
1, 10. 19.
ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα
ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγων Ἀνάβα
ὦδε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα.
2 εὐθέως ἐγενόμην ἐν Πνεύματι· καὶ ἰδοὺ θρόνος
ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθή-

15 ης] ειhs 16 ψυχρ. ουτε ζεστ. 17 ουδενος
18 ἐγχρισον 19 ζηλωσον
IV, 1 λεγουσα | (R^m γενεσθαι. μετα ταυτα) 2 και
ευθ. | επι του θρονου

μενος, καὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσ- 3
 πιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ ἱρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου
 ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ. καὶ κυκλόθεν τοῦ 4
 θρόνου θρόνους εἴκοσι τέσσαρας, καὶ ἐπὶ τοὺς
 θρόνους εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημέ-
 νους περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ
 ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. καὶ 5
 ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ
 καὶ βρονταί· καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι
 ἐνώπιον τοῦ θρόνου, αἱ εἰσιν τὰ ἑπτὰ Πνεύματα
 τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα 6
 ὑαλίνῃ ὅμοια κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου
 καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσερα ζῶα γέμοντα ὀφ-
 θαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν. καὶ τὸ ζῶον τὸ 7
 πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον
 μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχων τὸ πρόσωπον
 ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῶ
 πετομένῳ. καὶ τὰ τέσσερα ζῶα, ἐν καθ' ἓν αὐ- 8
 τῶν ἔχων ἀνὰ πτέρυγας ἕξ, κυκλόθεν καὶ ἕσθωθεν
 γέμουσιν ὀφθαλμῶν· καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν
 ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες

Ezk. 1, 26-28.

Is. 24, 23.
3, 4; 5, 10.

Ex. 19, 16.
Ezk. 1, 13.
8, 5; 11, 19;
16, 18.
1, 4. Zec. 4, 2.

Ezk. 1, 5, 18, 22, 26;
10, 1. Is. 6, 1.

Ezk. 1, 10; 10, 14.

Is. 6, 2, 3; 41, 4.
Ezk. 1, 18; 10, 12.
Am. 4, 13 Lxx.
Ex. 3, 14.

Ἅγιος ἅγιος ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντο-
 κράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.

Καὶ ὅταν δώσουσιν τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ 9
 εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ τῷ ζῶντι
 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, πεσοῦνται οἱ εἴκοσι 10
 τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ
 τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς

Is. 6, 1. Ps. 47, 8.
Dn. 4, 34; 6, 26;
12, 7.

5, 14.

3 ἡν ομοι. | σαρδινῳ | ομοια 4 θρονοι εικ. και
 τεσσαρες | θρον. ειδον τους εικ. και τεσσ. | και εσχον επι
 5 βροντ. και φων. | α] αι 6 - ως 7 εχον |
 ανθρωπος | πετωμενω 8 - τα | εν αυτων] εαυτο |
 ειχον | (εξ κυκλοθεν,) | γεμοντα | λεγοντα 9 επι του
 θρονου 10 εικ. και τεσσ.

- ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος,
 4, 7. 3 καὶ ἐξῆλθεν νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. Καὶ ὅτε
 ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ
 4 δευτέρου ζώου λέγοντος Ἔρχου. καὶ ἐξῆλθεν
 ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν
 ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ
 ἵνα ἀλλήλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα
 4, 7. 5 μεγάλη. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν
 τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος Ἔρχου.
 καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθή-
 μενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
 6 καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων
 ζώων λέγουσαν Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς
 χοίνικες κριθῶν δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν
 4, 7. 7 οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφρα-
 γίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου
 8 ζώου λέγοντος Ἔρχου. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος
 χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα
 αὐτῷ Ὁ Θάνατος, καὶ ὁ Ἄιδης ἠκολούθει μετ'
 αὐτοῦ, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρ-
 τον τῆς γῆς, ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ
 καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.
 8, 5; 14, 18; 16, 7. 9 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον
 ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγ-
 μένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρ-
 10 τυρίαν ἣν εἶχον. καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ
 λέγοντες Ἔως πότε, ὁ Δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀλη-
 θινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν

Hos. 13, 14.
 Ezk. 5, 12; 14, 21;
 29, 5; 33, 27;
 34, 28.
 Jer. 15, 3.

Zec. 1, 12.
 Ps. 79, 5, 10.
 1Pt. 32, 43.
 18, 10. Gn. 4, 10.
 2 K. 9, 7.
 Hos. 4, 1.

2 επ αυτω 3 την δευτ. σφρ. | SR^m Ερχ. και
 βλεπε 4 (R αλλος.) | επ αυτω | εκ] S απο R^m -
 σφαξωσι 5 την τριτ. σφρ. | SR^m Ερχ. και βλεπε |
 επ αυτω 6 - ως | κριθης 7 λεγουσαν | SR^m Ερχ.
 και βλεπε 8 ακολουθεῖ | αποκτ. επι το τετ. της γης
 10 εκραζον | και ο αλ. | εκ] απο

Αποκαλυψις Ιωαννου 6, 10-7, 2

κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκάστω 11 3, 4, 5; 7, 9, 13, 14.
στολὴ λευκή, καὶ ἔρρεθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσων- Mt. 23, 32.
ται ἔτι χρόνον μικρόν, ἕως πληρωθῶσιν καὶ οἱ
σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλ-
λοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. Καὶ εἶδον 12 Is. 13, 10.
ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμὸς Ezk. 32, 7, 8.
μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκ- Jl. 2, 30, 31.
κος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, Lk. 21, 25.
καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, 13 Is. 34, 4; 13, 10.
ὡς συκὴ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου
μεγάλου σειομένη, καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς 14
βιβλίον ἐλίσσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ
τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. καὶ οἱ βασιλεῖς 15 Ps. 48, 4; 2, 2.
τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ Is. 24, 21; 34, 12.
πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δούλος καὶ ἐλεύ- Jer. 4, 29.
θερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς Is. 2, 10, 19, 21.
τὰς πέτρας τῶν ὀρέων, καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν 16 Hos. 10, 8.
καὶ ταῖς πέτραις Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε Is. 6, 1. Ps. 47, 8.
ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρό- Lk. 23, 30.
νου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀρνίου, ὅτι ἦλθεν ἡ 17 Jl. 2, 11, 31.
ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῶν, καὶ τίς δύναται Zeph. 1, 14, 18.
σταθῆναι; Mal. 3, 2. Ro. 2, 5.

Μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶ- 7 Ezk. 7, 2; 37, 9.
τας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας Dn. 7, 2. Zec. 6, 5.
τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ Mt. 24, 31.
ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε
ἐπὶ πᾶν δένδρον. καὶ εἶδον ἄλλον ἀγγελὸν ἀνα- 2
βαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδα
Θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς

11 εδοθησαν εκαστοις στολαι λευκαι | εως ου | S πλη-
ρωσονται R^m πληρωσωσι | αποκτεινεσθαι 12 και
ιδου, σεισμ. | -ολη 13 μεγ. ανεμ. 14 ειλίσσόμενον
15 πλουσ., και οι χιλ. | ισχ.] δυνατοι | και πας ελευθ.
17 αυτου

VII, 1 Και μετα ταυτα | παν] R τι 2 αναβαντα

7, 2—10 Αποκαλύψις Ιωαννου

- Ezk. 9, 4. 6. 3 τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι
 τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ἰ λέγων Μὴ ἀδική-
 σητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ
 δένδρα, ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ
 14, 1. 3. 4 ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. Καὶ ἤκουσα τὸν
 ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἑκατὸν τεσσαερά-
 κοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ
 πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ.
 5 ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισ-
 μένοι,
 ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες,
 6 ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες,
 7 ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Λευεὶ δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ δώδεκα χιλιάδες,
 8 ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ δώδεκα χιλιάδες,
 ἐκ φυλῆς Βενιαμὲν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισ-
 μένοι.
 6, 11. 9 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, ὃν ἀριθ-
 μῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους
 καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἑστῶτες ἐνώ-
 πιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, περι-
 βεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοῖνικες ἐν ταῖς
 1s. 6, 1. Ps. 47, 8. 10 χερσὶν αὐτῶν· καὶ κρᾶζουσιν φωνῇ μεγάλῃ λέ-
 12, 10. γοντες
 Ἡ σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ
 τῷ θρόνῳ καὶ τῷ Ἀρνίῳ.

3 αχρὶς ου σφρ. 4 (ρμδ') 5—8 (ιβ' κτλ.)
 χιλ. ἐσφραγισμενοι κτλ. 7 Ἰσαχαρ 9 ἠδυνατο
 περιβεβλημενοι 10 κρᾶζοντες | ἐπὶ τοῦ θρόνου

Αποκαλυψις Ιωαννου 7, 11-8, 3

καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἰστήκεισαν κύκλῳ τοῦ 11 5, 11. 11, 16.
 θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων
 ζώων, καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσ-
 ωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, λέγοντες 12 5, 12.

Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ
 ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ
 ἡ ἰσχὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰώνων· ἀμήν.

Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων 13

μοι Οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς

λευκὰς τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον; καὶ εἶρηκα 14

αὐτῷ Κύριέ μου, σὺ οἶδας. καὶ εἶπέν μοι Οὗτοί

εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης

καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν

αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου. διὰ τοῦτό εἰσιν 15

ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν

αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ

ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐ-

τούς. οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, 16

οὐδὲ μὴ πέση ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα,

ὅτι τὸ Ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ 17

αὐτοὺς καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγᾶς ὕδα-

των· καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν

ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

Καὶ ὅταν ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην, 8

ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμίωρον. καὶ εἶδον 2

τοὺς ἑπτὰ ἄγγέλους οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐστήκα-

σιν, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. Καὶ 3

ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιασ-

τηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ

θυμιάματα πολλά, ἵνα δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν

Dn. 12, 1.
 Gn. 49, 11.
 3, 10. Mt. 24, 21.
 He. 9, 14.

Is. 6, 1. Ps. 47, 8.
 11, 19; 14, 15. 17;
 15, 5. 8; 16, 1;
 21, 3. 22.

Is. 49, 10.

Ezk. 34, 23.
 Jer. 2, 13; 31, 16.
 5, 6. Ps. 23, 2.
 21, 4. Is. 26, 8.

Zec. 2, 13.
 Hab. 2, 20.
 Mt. 24, 31.

Am. 9, 1.
 5, 8.

11 εστηκεσαν | επεσον | επι προσωπον 14 - μου |
 αυτας] στολας αυτων 17 ζωσας | εκ] απο

VIII, 1 οτε | ημιωριον 3 επι το θυσιαστηριον | δωση

8, 3-12 Αποκαλυψις Ιωαννου

- Ps. 141, 2. 4 τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς
 τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ
 Lv. 16, 12. 5 χειρὸς τοῦ ἁγγέλου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. καὶ εἴ-
 Ezk. 19, 16. ληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτόν, καὶ ἐγέμισεν αὐ-
 Ezk. 10, 2. τὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν
 εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ
 6 ἀστραπαὶ καὶ σεισμός. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι
 οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἠτοίμασαν αὐτοὺς
 ἵνα σαλπίσωσιν.
 Ezk. 38, 22. 7 Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένετο χάλαζα
 J1. 2, 30. καὶ πῦρ μεμιγμένα ἐν αἵματι καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν
 Ex. 9, 23-26. γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὸ τρί-
 τον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς
 Jer. 51, 25. 8 κατεκάη. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισεν·
 Ex. 7, 20, 21. καὶ ὥς ὄρος μέγα πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν
 θάλασσαν· καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης
 9 αἷμα, καὶ ἀπέθανεν τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν
 ἐν τῇ θαλάσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον
 Is. 14, 12. 10 τῶν πλοίων διεφθάρησαν. Καὶ ὁ τρίτος ἄγ-
 Dn. 8, 10. γελος ἐσάλπισεν· καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὥς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν
 ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς
 11 τῶν ὑδάτων. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται
 Ὁ Ἄψινθος. καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων
 εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον
 6, 12. Ex. 10, 21. 12 ἐκ τῶν ὑδάτων ὅτι ἐπικράνθησαν. Καὶ ὁ τέ-
 тарτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐπλήγη τὸ
 τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ
 τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον
 αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνη τὸ τρίτον αὐτῆς,
 καὶ ἡ νύξ ὁμοίως.

5 φων. και βροντ. 6 — οι 2° | εαυτους 7 πρωτ.
 αγγελος | — εν | — και το τρ. τ. γης κατ. 9 διεφθαρη
 10 — των 2° 11 — Ο | γινεται | — των 2° 12 φαινη

Αποκαλυψις Ιωαννου 8, 13-9, 9

Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀετοῦ πετομένου 13 14, 6. 9, 12;
11, 14; 12, 12.
ἐν μεσουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ Οὐαὶ
οὐαὶ οὐαὶ τοῖς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν
λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων
τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ εἶδον 9 8, 10. 20, 1.
ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν,
καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσ-
σου. καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ 2 Gn. 19, 28.
Ex. 19, 18.
Jl. 2, 2. 10.
ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου
μεγάλης, καὶ ἐσκοτώθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἄηρ ἐκ τοῦ
καπνοῦ τοῦ φρέατος. καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλ- 3 Ex. 10, 13. 15.
θον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία
ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ 4 Ezk. 9, 4.
7, 3.
ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀδικήσουσιν τὸν χόρτον τῆς
γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ
τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφρα-
γίδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων. καὶ ἐδόθη 5
αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα
βασανισθῶσονται μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς
αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄν-
θρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν 6 Job 3, 21.
1. K. 23, 30.
οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ εὕρῃσουσιν
αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ φεύγει·
ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν 7 Jl. 2, 1.
ἀκρίδων ὅμοιοι ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον,
καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι
χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀν-
θρώπων, καὶ εἶχαν τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, 8 Jl. 1, 6.
καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, ¹ καὶ εἶχον 9 Jl. 2, 5.

13 ενος αγγελου πετωμενου | τοις κατοικουσιν
IX, 2 εσκοτισθη 3 αυταις 4 αυταις | αδικησωσι |
ανθρ. μονους | μετωπ. αυτων 5 αυταις | βασανισθωσι
6 ου μη] ουχ | R ευρωσιν | φευζεται 7 ομοια ιππ.
8 ειχον

9, 9-19 Αποκαλυψις Ιωαννου

- θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν
 πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων πολ-
 19. 10 λῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ ἔχουσιν οὐράς
 ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς
 αὐτῶν ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώ-
 1. 11 πους μῆνας πέντε. ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα
 τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου, ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστί
 Ἀβαδδών, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει
 8, 13; 11, 14. 12 Ἀπολλύων. Ἡ Οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἰδοὺ
 ἔρχεται ἔτι δύο Οὐαὶ μετὰ ταῦτα.
 8, 3. Ex. 30, 1-3. 13 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἤκουσα
 φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιασ-
 Gn. 15, 18. 14 τηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, λέγοντα
 Dt. 1, 7. Jos. 1, 4. τῷ ἔκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα Λῦσον
 16, 12. τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ
 8, 7-12. 15 ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. καὶ ἐλύθησαν οἱ
 τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν
 καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνω-
 16 σιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. καὶ ὁ ἀριθμὸς
 τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ δυσμυριάδες μυ-
 17 ριάδων· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως
 εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθη-
 μένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ
 ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν
 ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομά-
 των αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θείον.
 18 ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ
 τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ
 καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν
 19 στομάτων αὐτῶν. ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν

9 (R αρματων,) 10 σκορπ., και κεντ. ην εν | και
 η εξ. 11 Και εχ. εφ αυτων 12 ερχονται
 13 R - τεσσαρων 14 λεγουσαν | ος ειχε 16 - των |
 δυο μυριαδες | και ηκ. 18 απο] υπο | - πληγων | και
 εκ τ. καπν. και εκ τ. θ. 19 αι γαρ εξουσιαι αυτων εν

τῷ στόματι αὐτῶν ἐστὶν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐ-
 τῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔχουσai
 κεφαλὰς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. καὶ οἱ λοιποὶ 20 Is. 2, 8, 20; 17, 8.
 τῶν ἀνθρώπων, οἱ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς Dn. 5, 4, 23.
 πληγαῖς ταύταις, οὐδὲ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων Ps. 115, 4; 135, 15.
 τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσουσιν τὰ 16, 9, 11, 21.
 δαιμόνια καὶ τὰ εἰδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ 1 Co. 10, 20.
 καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε
 βλέπειν δύνανται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν,
 καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ 21 2 K. 9, 22.
 τῶν φαρμακικῶν αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐ-
 τῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν. Καὶ εἶδον 10 5, 2, 4, 3.
 ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ-
 ρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλῃν, καὶ ἡ ἱρις ἐπὶ
 τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς
 ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός,
 καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἡνεωγ- 2 5, 1.
 μένον. καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν
 ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς,
 καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκάται. 3
 καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς
 ἑαυτῶν φωνάς. Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρον- 4
 ταί, ἤμελλον γράφειν· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ λέγουσαν Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ
 βρονταί, καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. Καὶ ὁ ἄγγελος, 5
 ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς
 γῆς, ἤρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐ-
 ρανόν, καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας 6

Is. 2, 8, 20; 17, 8.
 Dn. 5, 4, 23.
 Ps. 115, 4; 135, 15.
 16, 9, 11, 21.
 1 Co. 10, 20.

Jer. 25, 30.
 Hos. 11, 10.
 Am. 1, 2.

Dn. 8, 26; 12, 4, 9.

Dt. 32, 40.

Gn. 14, 19, 22.
 Neh. 9, 6.
 Ex. 20, 11.
 Ps. 146, 6.
 6, 11. Dn. 12, 7.

19 εἰσι | — και εν τ. ουρ. αυτ. 20 ουδε] S ουτε
 R ου | προσκυνησωσι | και ειδ. | δυναται 21 R φαρ-
 μάκων

X, 1 — η | επι της κεφαλης, και το 2 ειχεν |
 ανεωγμενον | επι την θαλασσαν | επι την γην 4 βροντ.
 τας φωνας εαυτων, εμελλον | λεγ. μοι | αυτα] ταυτα
 5 — την δεξιαν

10, 6-11, 4 Αποκαλυψις Ιωαννου

- τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκ ἔστι, ¹ ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθῃ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισεν τοὺς ἑαυτοῦ δούλους
- 8 τοὺς προφῆτας. Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσαν μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσαν Ὑπαγε λάβε τὸ βιβλίον τὸ ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης
- 9 καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ λέγει μοι Λάβε καὶ κατὰφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ
- 10 ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό,
- 11 ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. καὶ λέγουσίν μοι Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς. Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, λέγων Ἐγείρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον
- 2 καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξωθεν καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσαράκοντα δύο.
- 3 καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα περι-
- 4 βεβλημένοι σάκκους. Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι

6 R^m — και την θαλ. κ. τα εν αυτη | ουκ εσται επι
7 αλλα | και τελεσθη | τοις εαυτ. δουλοις τοις προφηταις
8 λαλουσα, λεγουσα | βιβλαριδιον | — του 2^ο 9 απηλ-
θον | αυτω, Δος 11 λεγει

XI, 1 ραβδω· και ο αγγελος εισηκει λεγ. | Εγειραι
2 εξωθεν 1^ο] εσωθεν | εξωθεν 2^ο] εξω

καὶ αἱ δύο λυχναὶ αἱ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τῆς
 γῆς ἐστῶτες. καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, 5 2 K. 1, 10.
2 S. 22, 3.
Jer. 5, 14.
 πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατ-
 εσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις θελήσῃ
 αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι.
 οὗτοι ἔχουσιν τὴν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, 6 1 K. 17, 1.
Ex. 7, 17. 19. 20.
1 S. 4, 8.
 ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας
 αὐτῶν, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων
 στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν
 πάσῃ πληγῇ ὅσακις ἐὰν θελήσωσιν. καὶ ὅταν τε- 7 Dn. 7, 3. 7. 21.
13, 1. 7; 17, 8.
 λέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ
 ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσῃ μετ' αὐτῶν πό-
 λεμον καὶ νικήσῃ αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς.
 καὶ τὸ πτώμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πό- 8 16, 19. Is. 1, 9. 10.
1 K. 13, 34.
 λεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς
 Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν
 ἐσταυρώθη. καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ 9
 φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτώμα αὐτῶν
 ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν
 οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνήμα. καὶ οἱ κατοι- 10 Ps. 105, 38.
 κοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ
 εὐφραίνονται, καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι
 οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοι-
 κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέ- 11 Ezk. 37, 5. 10.
Gn. 15, 12.
 ρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσηλθεν
 ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν,
 καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας
 αὐτούς. καὶ ἤκουσαν φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐ- 12 2 K. 2, 11.

4 και δυο λ. | Κυρ.] Θεου | εστωσαι 5 θελη | αυτ.
 θελη 6 -την 1° | βρεχη υετ. εν ημεραις αυτ. της
 προφ. | -εν 7 πολ. μετ αυτων 8 τα πτωματα |
 -της 2° | αυτων 2° | ημων 9 βλεψουσιν | τα πτωματα
 (1°) | αφησουσι | μνηματα 10 χαροῦσιν | ευφρανθη-
 σονται 11 εισηλθ. επ αυτους | επεσεν 12 φωνην
 μεγαλην

11, 12—19 Αποκαλυψις Ιωαννου

- ρανού λεγούσης αὐτοῖς Ἀνάβατε ὧδε· καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.
- 13 αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.
- 14 Ἡ Οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδὸν ἡ Οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἔσάλπισεν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγοντες
- 15 Ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
- 16 καὶ οἱ ἑκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι, οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καθημένοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν
- 17 τῷ Θεῷ, λέγοντες
- 18 Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ᾄων, ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας· καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.
- 19 καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ

Ezk. 38, 19. 20.
Dn. 2, 19.

15. 9, 12. 12, 12.
Dn. 2, 44;
7, 14. 27.
Zec. 14, 9.
Ex. 15, 18.
Ob. 21.
Ps. 2, 2; 10, 16;
22, 28.

4, 4. 10. 7, 11.
Am. 4, 13 Lxx.
Ex. 3, 14. Is. 41, 4.
4, 8; 18, 8.

15, 1. Ro. 2, 5.
1^a 2, 1. 5, 12;
46, 6; 99, 1;
115, 13.
Am. 3, 7.
Dn. 9, 6. 10.
Zec. 1, 6.

1 K. 8, 1. 6.
2 Ch. 5, 7.
Ex. 9, 24; 19, 16.
15, 5. 4, 6.

12 λεγουσαν | Αναβητε
αι βασιλειαι
17 ην και ο ερχομενος
μεγαλους
 15 λεγουσαι, Εγενοντο
16 εικ. και τεσσ. | R οἱ...καθηνται
18 R τους μικρους κ. τους
19 — ο 2^ο

Αποκαλυψις Ιωαννου 11, 19-12, 10

αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμός καὶ χάλαζα μεγάλη.

Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ 12 περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, 2 καὶ κράζει ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. καὶ 3 ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων πυρρὸς μέγας, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα, καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον 4 τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκῃ τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. καὶ ἔτεκεν υἱόν, ἄρσεν, ὃς 5 μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ζῆθι ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς 6 τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα. Καὶ ἐγένετο πόλε- 7 μος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, καὶ 8 οὐκ ἴσχυσαν, οὐδὲ τόπος εὑρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ 9 ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ Ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. καὶ 10 ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν

Is. 66, 7.
Mic. 4, 10.
9. Dn. 7, 7.

Dn. 8, 10.

Is. 66, 7.
19, 15. Ps. 2, 9.

Mt. 2, 13.
11, 2, 3.

Dn. 10, 13. 21;
12, 1.

Lk. 10, 18.
Jn. 12, 31.
Gn. 3, 1. 14.
Zec. 3, 1. 2.

11, 15.
Job 1, 11.
Zec. 3, 1.
Lk. 22, 31.

XII, 2 — καὶ 2^ο 3 μεγ. πυρρ. | διαδ. επτα
4 R ἔστηκεν 5 υιον αρρενα | — προς 2^ο 6 — ἐκεῖ 1^ο
7 του πολ.] επολεμησαν | κατα του δρ. 8 ουτε
10 λεγ. εν τω ουρ.

12, 10-18 Αποκαλυψις Ιωαννου

- Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ
 ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία
 τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγωρ
 τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς
 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός.
 καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ
 Ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐ-
 τῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν
 ἄχρι θανάτου. διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οὐ-
 ρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· οὐαὶ τὴν
 γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβο-
 λος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς
 ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.
 13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν,
 14 ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα ἣτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενα. καὶ
 ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ αἱ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ
 τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν
 τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ και-
 ροὺς καὶ ἡμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως.
 15 καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφεις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω
 τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν πο-
 16 ταμοφόρητον ποιήσῃ. καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ
 γυναικὶ, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ
 κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ
 17 τοῦ στόματος αὐτοῦ. καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ
 τῇ γυναικὶ, καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ
 τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούν-
 των τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρ-
 18 τυρίαν Ἰησοῦ· καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς
 θαλάσσης.

Ro. 8, 37. 11
17. 7, 14

Is. 44, 23; 49, 13. 12

Dn. 7, 25; 12, 7. 6

14, 12. 19, 10.
1 Jn. 5, 10.
13, 7. Gn. 3, 15.

10 κατεβληθη | κατηγορος | κατηγ. αυτων 12 οι
 ουρ. | ουαι τοις κατοικουσι την 13 αρρενα 14 - αι
 15 οπ. της γυν. εκ του στ. αυτ. | ταυτην 17 του Ιησ.
 Χριστου 18 Και εσταθην (inc. cap. xiii).

Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, 13 11. 7; 17, 3. 9. 12
Dn. 7, 7.
ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ ἐπὶ τῶν
κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κε-
φαλὰς αὐτοῦ ὀνόματα βλασφημίας. καὶ τὸ θηρίον 2 Dn. 7, 4 6.
12, 3.
ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ
ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος.
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ
καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. καὶ 3 17, 8.
μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς
θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἔθερα-
πεύθη. καὶ ἐθαυμάσθη ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θη-
ρίου, ¹ καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι, ὅτι ἔδωκεν 4
τὴν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ
θηρίῳ λέγοντες Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ, καὶ τίς
δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; καὶ ἐδόθη αὐτῷ 5 Dn. 7, 8. 11. 25.
11, 2; 12, 6. 14.
στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη
αὐτῷ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσεράκοντα δύο.
καὶ ἤνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας πρὸς 6
τὸν Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν
σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας.
καὶ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων 7 11, 7. Dn. 7, 21.
καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ
πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος.
καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες 8 Dn. 12, 1.
Ps. 69, 28.
Is. 53, 7.
12, 12. 3, 5. 17, 8.
ἐπὶ τῆς γῆς, οὗ οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ
ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου τοῦ ἐσφαγ-
μένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Εἴ τις ἔχει οὖς, 9

XIII, 1 κεφ. επτα κ. κερ. δεκα | ονομα 2 αρκτου
3 και ειδον μιαν | —εκ | εθαυμασεν 4 τον δρακοντα
ος εδ. εξ. | προσ. το θηριον | —και 3° 5 εξ. πολεμον
ποι. 6 βλασφημιαν | και τους 7 R^m —και εδοθη
(1°)...αυτους | πολ. ποι. | —και λαον 8 αυτω | οὐ]
ων | τα ονοματα εν τη βιβλω | —του 2° | (R^m εσφαγ-
μενου,)

13, 9-18 Αποκαλυψις Ιωαννου

- Jer. 15, 2. Mt. 26, 52. 14, 12. 10 ἄκουσάτω. εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. Ὡδέ ἐστιν ἡ
- 36, 13. Mt. 7, 15. 11 ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχεν κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων.
2. 4. 5. 7. 12 καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου
- Mt. 24, 24. 2 Th. 2, 9. 10. 1 K. 18, 24-39. 13 αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν εἰς τὴν γῆν
- Dt. 13, 2-4. 19, 20. 14 ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ,
- Dn. 3, 5. 6. 15 ὃς ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρης καὶ ἔζησεν. καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ποιήσῃ ἵνα ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσωσιν τῇ εἰκόνι τοῦ
- 19, 20. 16 θηρίου ἀποκτανθῶσιν. καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δώσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν,
- 17 καὶ ἵνα μὴ τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ
- 17, 9. 15, 2. 1 K. 10, 14. Ezr. 2, 13. 18 τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὡδε ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ

10 εἰς αἰχμ. 10] αἰχμ. συναγει | μαχαира 1020
12 κατοικ. εν αυτ. | προσκυνησωσι 13 καταβαιν. εκ
του ουρ. 14 ος] ο | μαχαιρας 15 αυτω] R αυτη |
(R πνευμα,) | R^m θηριου· κ. ποιησει | -ινα 20 | εαν]
αν | την εικονα | ινα αποκτ. 16 δωση | των μετωπων
17 χαρ. η το 18 τον νουν

Αποκαλυψις Ιωαννου 13, 18—14, 7

θηρίου· ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν. καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ ἑξακόσιοι ἑξήκοντα ἕξ.

Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ τὸ Ἄρνιον ἐστὸς ἐπὶ τὸ 14 <sup>Ezk. 9, 4.
7, 4. 3, 12.</sup>
ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα
τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ
τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν
μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐ- 2 <sup>Ezk. 1, 24; 43, 2.
1, 15.</sup>
ρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν
βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ὡς κι-
θαρωδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν.
καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου 3 <sup>Ps. 33, 3; 40, 3;
96, 1; 98, 1;
144, 9; 149, 1.
Is. 42, 10.
5, 9.</sup>
καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσ-
βυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν
εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες,
οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. οὗτοί εἰσιν οἱ μετὰ 4 <sup>2 Co. 11, 2.
Eph. 5, 27.
5, 9.</sup>
γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν.
οὗτοι οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ Ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ.
οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ
τῷ Θεῷ καὶ τῷ Ἀρνίῳ, καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν 5 <sup>Ps. 32, 2.
Is. 53, 9.
Zeph. 3, 13.</sup>
οὐχ εὐρέθη ψεύδος· ἅμωμοί εἰσιν.

Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἐν με- 6 ^{8, 13.}
σουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγε-
λίσαι ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ
πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν,
λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ Φοβήθητε τὸν Θεὸν καὶ 7 <sup>Ex. 20, 11.
Ps. 146, 6.</sup>
δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως
αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρα-
νὸν καὶ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων.

18 SR^t χξς' R^m χις'

XIV, 1 — το 1^ο | εστηκος | — το ον. αυτ. και 2 η
φωνη ην] φωνην | — ως 3^ο 3 SR ως ωδην | ηδυνατο
4 ουτοι εισιν οι ακ. 5 ψευδ.] δολος | αμ. γαρ εισ.
ενωπιον του θρονου του Θεου. 6 πετωμενον | ευαγγ.
τους κατοικουντας επι | — επι 3^ο 7 λεγοντα

14, 8—15 Αποκαλυψις Ιωαννου

- 8 Καὶ ἄλλος ἄγγελος δεύτερος ἠκολούθησεν λέγων
Dn. 4, 30.
18, 2. Is. 21, 9.
Jer. 51, 7, 8. "Ἐπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἣ ἔκ τοῦ οἴνου
τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικεν πάντα
9 τὰ ἔθνη. Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθη-
13, 12—17.
Mt. 10, 28. σεν αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Εἴ τις προσ-
κυνέει τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμ-
βάnei χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ
10 τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου
Is. 51, 17.
Ps. 75, 8.
Gn. 1, 24.
Ezk. 38, 22.
16, 19. Jer. 25, 15.
19, 20. τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου
ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσε-
ται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον ἀγγέλων ἁγίων καὶ
11 ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου. καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισ-
μοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει, καὶ οὐκ
ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυ-
νούντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ
τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.
12 Ὡδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες
13, 10. 12, 17. τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ.
13 Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης
Is. 57, 2. He. 4, 10.
1 Co. 15, 58. Γράψον Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀπο-
θνήσκοντες ἀπάρτι. ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα
ἀναπαήσονται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα
αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.
14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκὴ, καὶ ἐπὶ
τὴν νεφέλην καθήμενον ὅμοιον υἱὸν ἀνθρώπου,
ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν
15 καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. Καὶ ἄλλος
Jl. 3, 13. ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν φωνῇ
μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης Πέμψον

8 Ὁ ἄλλος ἀγγ. Ῥ ἄλλ., δευτ. ἀγγ. | Βαβ. ἡ πόλις
ἡ μεγ., ὅτι ἐκ | —τα 9 Καὶ τριτ. ἀγγ. | τὸ θηρ.
προσκ. 10 τῶν ἀγ. ἀγγ. 11 ἀναβ. εἰς αἰ. αἰ.
12 — ἡ | ὡς οἱ τηρ. 13 λεγ. μοι | (Ῥ^ῃ ἀποθνήσκοντες.
Ἀπ' ἀρτι ναί) | ἀναπαύονται | γὰρ] δε 14 καθημενος
ὅμοιος υἱῷ (Ῥ^ῃ Υἱῷ) 15 μεγ. φωνῇ

τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα
θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. καὶ 16
ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπανον
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. Καὶ 17
ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ
οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ. Καὶ 18 Ἰλ. 3, 13.
10.
ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ὁ
ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησεν φωνῇ
μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ λέγων
Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ καὶ τρύγησον
τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἠκμασαν
αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ 19 19, 15.
δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησεν τὴν
ἀμπελον τῆς γῆς καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ
θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τὸν μέγαν. καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς 20 Ἰλ. 3, 13.
Is. 63, 3.
ἐξώθεν τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς
ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων, ἀπὸ σταδίων
χιλίων ἑξακοσίων.

Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα 15 Lv. 26, 21.
6, 17, 12, 1. 3.
11, 18.
καὶ θαυμαστόν, ἄγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς
ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυ-
μὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλί- 2 4, 6. 13, 15, 18.
5, 8.
νην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ
θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ
ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ τὴν
θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας τοῦ
Θεοῦ. καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ 3 Dt. 32, 4. Jos. 14, 7
Am. 4, 13 Lxx.
Ex. 15, 1. 11;
34, 10.
Ps. 111, 2;
139, 14; 145, 17
Jer. 10, 6. 7.
δούλου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ Ἀρνίου, λέ-
γοντες

Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ
Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ

15 ἦλθε σοι ἡ ὥρα του θ. 16 ἐπι την νεφελην
18 - ο | φωνη] κραυγη 19 S(R) την μεγαλην 20 ἐξω
XV, 2 εικ. αυτου και εκ του χαραγματος αυτου, εκ
του αρ. 3 - του 1^ο

15, 3-16, 4 Αποκαλυψις Ιωαννου

- Ps. 86, 9.
Mal. 1, 11.
- 4 αἱ ὁδοί σου, ὁ Βασιλεὺς τῶν ἐθνῶν· τίς οὐ μὴ φοβηθῇ, Κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου; ὅτι μόνος ὁσιος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δι-
καιώματά σου ἐφανερώθησαν.
- Ex. 40, 34.
11, 19.
- 5 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τῆς
6 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς.
- 1.v. 26, 21.
Ezk. 28, 13.
1, 13.
- 7 καὶ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ ἄγγελοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
- 4, 6-8. 14, 10.
- 8 καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ
16 πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων. Καὶ ἤκουσα μεγά-
λης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις Ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ
2 τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώ-
πους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ
3 τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. Καὶ ὁ δεῦτερος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ
4 ζωῆς ἀπέθανεν, τὰ ἐν τῇ θαλάσῃ. Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποτα-
μοὺς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο
- 1.v. 26, 21.
Ex. 40, 34.
1 K. 8, 10.
Is. 6, 4. Ezk. 44, 4.
- Is. 66, 6.
Ps. 69, 24.
Jer. 10, 25.
Zeph. 3, 8.
15, 7.
- Dt. 28, 35.
Ex. 9, 10, 11.
- Ex. 7, 17-21.
- Ex. 7, 19-24.
Ps. 78, 44.

3 ἐθν.] S αγων R^t αιωνων 4 φοβ. σε | δοξαση
5 και ιδου ην. 6 - οι 2° | R^t λιθον | καθ. και λαμπρ.
8 ηδυνατο

XVI, 1 φων. μεγ. | εκχεατε | -επτα 2° 2 εις] επι
επι] εις | τη εικ. αυτ. προσκ. 3 δευτ. αγγελος | ζωσα |
-τα 4 τριτ. αγγελος | και εις τας | R^m εγενοντο

αἷμα. Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων 5
λέγοντος Δίκαιος εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὁ "Όσιος, ὅτι
ταῦτα ἔκρινας, ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν 6
ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς δέδωκας πείν· ἄξιοί
εἰσιν. Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος 7
Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ἀληθινὰ καὶ
δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεεν 8
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ
καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. καὶ ἔκαν- 9
ματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασ-
φήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος τὴν
ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόη-
σαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεεν 10
τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου·
καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ
ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, καὶ 11
ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν
πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ
μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ ὁ ἕκτος 12
ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν
μέγαν Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ,
ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ
ἀνατολῆς ἡλίου. Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ 13
δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ
ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα
τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι· εἰσὶν γὰρ πνεύματα 14
δαιμονίων ποιῶντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ
τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν
αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας τῆς μεγάλης

Ps. 119, 137;
147, 17.
Ex. 3, 11. Dt. 32, 4.
Is. 41, 4.
Is. 49, 26.
Ps. 79, 3.

Am. 4, 13 Lxx.
Ps. 19, 9;
119, 137.
9, 13, 19, 2.

11. 21. 9, 20, 21.

Ex. 10, 21.
Is. 8, 21, 22.

9. Dn. 2, 19.

Gn. 15, 18.
Dt. 1, 7. Jos. 1, 4.
Is. 11, 15, 16;
41, 2, 25; 44, 27.
Jer. 50, 38.

12, 9. 13, 1.
13, 11. Ex. 8, 3.
1 K. 22, 21-23.

Am. 4, 13 Lxx.
13, 13. 19, 19.

5 Δικ., Κυριε, ει | ην και ο | (SR^t εκρινας· R^m
εκρινας.) 6 εδωκας πειν | αξιοι γαρ 7 ηκ.
αλλου εκ του 8 τετ. αγγελος 9 -την 10 πεμπτ.
αγγελος | εμασσωντο 12 εκτ. αγγελος | SR τον Ευφρ. |
ανατολαν 13 ακαθ. ομοια βατραχοις 14 δαιμονων
της γης και της οικ. | -τον | ημ. εκεινης της

16, 14-17, 3 Αποκαλυψις Ιωαννου

- 3, 18. 1 Th. 5, 2. 15 τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. Ἴδου ἔρχομαι ὡς κλέπτῃς· μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέ-
 2 K. 9, 27; 23, 29. Jg. 5, 19, 31. 16 πωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστί
 Zec. 12, 11. 17 Ἀρμαγεδὼν. Καὶ ὁ ἔβδομος ἐξέχεεν τὴν φιά-
 Is. 66, 6. 18 καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ ἄνθρωπος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικούτος
 Ex. 19, 16. Dn. 12, 1. 19 σεισμὸς οὕτω μέγας. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπесαν. καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ
 4, 5; 8, 5; 11, 19. 20 θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ πᾶσα νῆσος
 Dn. 4, 30. Is. 51, 17. 21 ἔφυγεν, καὶ ὄρη οὐχ εὐρέθησαν. καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐ-
 Jer. 25, 15. 11, 8. 14, 10. 22 πολλῶν, μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ
 6, 14; 20, 11. 23 οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς
 Jer. 51, 13. 15, 1. 17 Καὶ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων Δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνῆς τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδάτων
 Is. 23, 17. 14, 8; 18, 3. 2 οἱ πολλοὶ, μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ
 Dn. 7, 7. 13, 1. 3 οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς

16 Αρμαγεδδων 17 εβδ. αγγελος | επι] εις | εκ] απο | ναου του ουρανου απο | (R Γεγονε') 18 φων. κ. βρ. κ. αστρ. | R^t ανθρωποι εγενοντο S οι ανθρ. εγ. 19 επесон

XVII, 1 λεγ. μοι | επι των υδ. των π. 2 εκ του οιν. τ. π. αυτ. οι κατ. τ. γην

ἔρημον ἐν Πνεύματι. καὶ εἶδον γυναῖκα καθη-
 μένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμοντα ὀνόματα
 βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα
 δέκα. καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν 4 Ezk. 28, 13, 16.
Jer. 51, 7.
 καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ
 τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν
 ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς γέμον βδελυγμάτων καὶ τὰ 5
 ἀκάθαρτα τῆς πορνείας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τὸ 5 2 Th. 2, 7.
14, 8; 16, 19.
Dn. 4, 30.
 μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, μυστήριον,
 ΒΑΒΥΛΩΝ Η ΜΕΓΑΛΗ, Η ΜΗΤΗΡ
 ΤΩΝ ΠΟΡΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΔΕΛΥΓΜΑΤΩΝ
 ΤΗΣ ΓΗΣ. καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν 6 18, 24.
 ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος
 τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. Καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν
 αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος 7
 Διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγὼ ἐρῶ σοι τὸ μυστήριον
 τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος
 αὐτὴν τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ
 δέκα κέρατα. τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ 8 Dn. 7, 3; 12, 1.
Ps. 69, 28.
13, 1, 2, 13, 3, 3, 5.
 ἔστιν, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ
 εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει· καὶ θαυμασθήσονται οἱ
 κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ
 ὄνομα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς
 κόσμου, βλεπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν καὶ οὐκ
 ἔστιν καὶ παρέσται. Ὡδε ὁ νοῦς ὃ ἔχων σοφίαν. 9 13, 18. 13, 1.
 αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ἑπτὰ ὄρη εἰσὶν, ὅπου ἡ γυνὴ
 κάθηται ἐπ' αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς ἑπτὰ εἰσιν·
 οἱ πέντε ἔπεσαν, ὃ εἷς ἔστιν, ὃ ἄλλος οὕπω 10

3 γεμον ονοματων 4 ην] η | πορφυρα και κοκκινω |
 χρυσω | χρυσ. ποτ. | (R^t βδελυγματων,) | και ακαθαρτητος
 πορν. 5 (R^t γεγρ., ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ,) 7 σοι ερω
 8 - το 1^ο | SR^t υπαγειν | θαυμασονται | τα ονοματα |
 βλεποντες | ο τι | και περ εστιν . 9 ορη εισ. επτα
 10 και ο εις εστιν

17, 10--18, 2 Αποκαλυψις Ιωαννου

- ἦλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μέναι.
8. 19, 20 11 καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστιν, καὶ ἐκ τῶν ἐπτά ἐστιν, καὶ εἰς
- 18, 1. 12 ἀπώλειαν ὑπάγει. καὶ τὰ δέκα κέρατα αὐτοῦ εἶδες
Dn. 7, 20, 24. δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὐπω ἔλαβον, ἀλλὰ ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν
- 13 λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν αὐτῶν
- 14 τῷ θηρίῳ διδώσιν. οὗτοι μετὰ τοῦ Ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ τὸ Ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι Κύριος κυρίων ἐστὶν καὶ Βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ
1. Is. 8, 7. 15 μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. Καὶ
Jer. 47, 2; 51, 13. λέγει μοι Τὰ ὕδατα αὐτοῦ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται,
- 12, 13, 18, 8. 16 λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ γλώσσαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα αὐτοῦ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην, καὶ ἡρμηωμένην ποιήσουσιν αὐτήν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτήν κατακαύσουσιν ἐν πυρί· ὁ γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι
- 10, 7. 17 τελεσθήσονται οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἐστὶν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων Ἐπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυ-
- Ps. 2, 2; 89, 27. 18
18, 10.
10, 1. Ezk. 43, 2.
Dn. 4, 30.
Is. 13, 21; 21, 9; 34, 11, 14.
Jer. 9, 11; 50, 39; 51, 8.

12 ἀλλ 13 καὶ τὴν ἐξ. εαυτων | διαδιδωσουσιν
16 καὶ 2^ο] ἐπι 17 τελεσθη τα ρηματα του
XVIII, 1 Καὶ μετὰ | — αλλον 2 ἐν ισχυϊ, φωνη
μεγαλη λεγ. | δαιμονων

λακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου,
 ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς 3
 πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
 μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ
 τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνου αὐτῆς ἐπλούτησαν.
 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέ- 4
 γουσαν Ἐξέλθατε ὁ λαὸς μου ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ
 συνκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ
 τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε· ὅτι ἐκολ- 5
 λήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ,
 καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς.
 ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν, καὶ διπλώ- 6
 σατε τὰ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ
 ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν·
 ὅσα ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον 7
 δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. ὅτι ἐν τῇ
 καρδίᾳ αὐτῆς λέγει ὅτι Κάθημαι βασίλισσα καὶ
 χήρα οὐκ εἰμὶ καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω· διὰ τοῦτο ἐν 8
 μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ
 πένθος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται·
 ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. καὶ 9
 κλαύσουσιν καὶ κόψονται ἐπ' αὐτήν οἱ βασιλεῖς τῆς
 γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες,
 ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς,
 ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βα- 10
 σανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες Οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις
 ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ
 ἦλθεν ἡ κρίσις σου. καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς 11
 κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν ἐπ' αὐτήν, ὅτι τὸν γόμον

Is. 23, 17.
 Jer. 25, 15, 27;
 51, 7.
 Nah. 3, 4.

Is. 48, 20; 52, 11.
 Jer. 50, 8;
 51, 6, 9, 45.

Gn. 18, 20, 21.
 Jer. 51, 9.

Ps. 137, 8.
 Jer. 50, 15, 29.
 2 Th. 1, 6.

Jer. 50, 29.
 Is. 47, 7, 8.

Is. 47, 9.
 Jer. 50, 34.
 17, 16.

Ezk. 26, 16;
 27, 30, 33, 35.
 Ps. 48, 4 Lxx.
 Is. 23, 17, 17, 2.

Dn. 4, 30.
 Ezk. 26, 17.
 14, 8. Is. 21, 9.
 Jer. 51, 8.

Ezk. 27, 36, 31.

3 R^{m2} — του οινου | SR^{m1} πεπωκε R^{t&m2} πεπτωκαν
 4 Εξελθετε εξ αυτ., ο λαος μ. | και ινα μη λαβ. εκ τ. πλ.
 αυτ. 5 ηκολουθησαν 6 απεδ. υμιν | τα 1^ο αὐτῇ
 7 εαυτην | — οτι 2^ο 8 R^m — Κυριος | κρινων
 9 κλαουσονται αυτην κ. κοψ. επ αυτη 10 (μεγαλη
 Βαβυλων,) | οτι εν μια 11 επ αυτη

18, 11—19 Αποκαλυψις Ιωαννου

- Ezk. 27, 12, 13, 22. 12 αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ μαργαριτῶν καὶ βυσσίνου καὶ πορφύρας καὶ σιρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ
- Ezk. 27, 13. 13 καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου, καὶ κιννάμωμον καὶ ἄμωμον καὶ θυμιάματα καὶ μύρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ σίτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων καὶ ῥεδῶν
- 14 καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. καὶ ἡ ὁπώρα σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλετο
- Ezk. 27, 36, 31. 15 ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὐρήσουσιν. οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισ-
- 17, 4. 16 μοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες Οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ
- Is. 23, 14. 17 μαργαρίτῃ, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος. καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν
- Ezk. 27, 32. 18 ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν ¹ καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέ-
- Is. 34, 10. 19 γοντες Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; ¹ καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες Οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότη-

12 μαργαριτου | βυσσου | σιρικοῦ 13 κινναμωμον |
 — και αμωμον 14 — σου 1^ο | ψυχ. σου | απωλ.]
 απηλθεν | S ου μη ευρησης αυτα R αυτα ου μη ευρη-
 σουσιν 16 και λεγ. | R — εν | χρυσω | μαργαριταις
 17 κυβ., και πας επι των πλοιων ο ομιλος, και ν. 18 R
 εκραξαν | βλεπ.] ορωντες 19 R εκραξαν | — τα

τος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη. Εὐφραίνου 20 Dt. 32, 43.
 ἐπ' αὐτῇ, οὐρανὸν καὶ οἱ ἄγιοι καὶ οἱ ἀπόστολοι Is. 44, 27.
 καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα Jer. 51, 48.
 ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. Καὶ ἦρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς 21 Ezk. 26, 21.
 λίθον ὡς μύλινον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θά- Dn. 4, 30.
 λασσαν λέγων Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βα- Jer. 51, 63, 64.
 βυλῶν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι. καὶ 22 Is. 24, 8.
 φωνὴ κιθαρωδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ Ezk. 26, 13.
 σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς
 τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὐρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι,
 καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, ¹ καὶ 23 Jer. 7, 34; 16, 9;
 φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνῃ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ 25, 10.
 νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι. Is. 23, 8; 47, 9.
 ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστάνες τῆς γῆς,
 ὅτι ἐν τῇ φαρμακίᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ
 ἔθνη, καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων 24 Jer. 51, 49.
 εὐρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς. 6, 10; 17, 6;
 Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην 19 Mt. 23, 35, 37.
 ὁχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων Ps. 104, 35 (1).
 Ἰσ. 11, 15.
 Ἀλληλουῖα· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ
 δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅτι ἀληθινὰ καὶ 2 2 K. 9, 7.
 δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινεν τὴν Ps. 19, 9;
 πόρνην τὴν μεγάλην ἣτις ἔφθειρεν τὴν γῆν 119, 137.
 ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα 16, 7, 6, 10.
 τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. Dt. 32, 43.
 καὶ δεύτερον εἶρηκαν Ἀλληλούϊα· καὶ ὁ καπνὸς 3 Ps. 104, 35.
 αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ 4 Is. 34, 10.
 ἔπесαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ
 τέσσερα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τῷ καθ-

20 ἐπ αὐτην | —καὶ οἱ 2^ο 21 μύλον 22 R^m
 —πάσης τεχνίτης 23 φανῇ 24 R αἱματα
 XIX, 1 Καὶ μετὰ | οχλ. πολλ. μεγ. | λεγοντος | δοξα
 καὶ ἡ τιμὴ καὶ | δυν. Κυριῷ τῷ Θεῷ 2 ἐκ τῆς χειρ.
 4 ἐπесον | εἰκ. καὶ τεσσ.

19, 4-12 Αποκαλυψις Ιωαννου

Ps. 22, 23; 115, 13;
134, 1; 135, 1.

ημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες Ἀμήν, Ἀλληλουϊα.

5 καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα

Αἰνεῖτε τῷ Θεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐ-
τοῦ, οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ
μεγάλοι.

Dn. 10, 6.
Ezk. 1, 24; 43, 2.
Ps. 93, 1; 97, 1;
93, 1; 104, 35.
Am. 4, 13 Lxx.
11, 15, 17.

6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν
ὕδατων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν,
λεγόντων

Ἀλληλουϊα, ὅτι ἐβασίλευσεν Κύριος ὁ Θεὸς

Ps. 118, 24.
21, 2, 9.

7 ἡμῶν ὁ Παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ἀγαλ-
λιώμεν, καὶ δώσομεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι
ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ

Ps. 45, 14, 15.
Is. 61, 10.

8 ἡτοίμασεν ἑαυτήν, καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περι-
βάληται βύσσινον λαμπρὸν καθαρὸν· τὸ γὰρ
βύσσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστίν.

Lk. 14, 15.

9 Καὶ λέγει μοι Γράψον Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον
τοῦ γάμου τοῦ Ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι

22, 8, 9.
Ac. 10, 25, 26.
12, 11, 17.

10 Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ Θεοῦ εἰσιν. καὶ ἔπειτα
ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ.

καὶ λέγει μοι Ὅρα μή· σύνδουλός σου εἰμι καὶ
τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν

Ἰησοῦ· τῷ Θεῷ προσκύνησον. ἡ γὰρ μαρτυρία

Ezk. 1, 1.
Ps. 96, 13.
6, 2, 1, 5; 3, 14.
Is. 11, 4, 5.

11 Ἰησοῦ ἐστὶν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. Καὶ

εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεωγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος

λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν καλούμενος

Πιστὸς καὶ Ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει

Dn. 10, 6.
1, 14; 2, 18, 3, 12.

12 καὶ πολεμεῖ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ φλόξ πυρός,

καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά,

ἔχων ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ

4 ἐπὶ τοῦ θρόνου 5 ἀπο] ἐκ | τοῦ Θεοῦ | καὶ οἱ
φοβ. αὐτ., καὶ οἱ 6 — ἡμῶν 7 ἀγαλλιωμεθα, καὶ
δώμεν | (εαυτην.) 8 καθ. καὶ λαμπρ. | ἐστὶ τῶν αγ.
9 εἰσι τοῦ Θεοῦ 10 ἐπεσον | τοῦ Ἰησ. 1^ο 2^ο 11 ἀνεωγ-
μενον | R^m — καλουμενος 12 ὡς φλοξ

Αποκαλυψις Ιωαννου 19, 12-20

αὐτός, καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον 13 Is. 63, 1, 2. Jn. 1, 1.
αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ὁ Λόγος
τοῦ Θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ 14 17, 14.
ἠκολούθει αὐτῷ ἐφ' ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι
βύσσινον λευκὸν καθαρόν. καὶ ἐκ τοῦ στόματος 15 12, 5. Ps. 2, 9.
αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ
πατάξῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν
ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ
οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντο-
κράτορος. καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν 16 Dt. 10, 17.
μῆρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον ΒΑΣΙΛΕΥΣ Dn. 2, 47.
ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΤΡΙΟΣ ΚΤΡΙΩΝ. 17, 14. 1 Tl. 6, 15.

Καὶ εἶδον ἓνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, 17 Ezk. 39, 4. 17-20.
καὶ ἔκραξεν ἐν φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσιν τοῖς
ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι Δεῦτε
συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ Θεοῦ, ἵνα 18 6, 15.
φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων
καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν
καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευ-
θέρων τε καὶ δούλων καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων.
Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς 19 Ps. 2, 2.
καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι 17, 12-14.
τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου 16, 14, 16.
καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη 20 Gn. 19, 24.
τὸ θηρίον καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ Is. 30, 33.
ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνη- Ezk. 38, 22.
σεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ 13, 1. 13, 11-17.
τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶντες 20, 10.
ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς Dn. 7, 11, 26.

13 R^t ρεραντισμενον | καλεῖται 14 καὶ καθ.
15 πατασση | θυμ. καὶ της 16 το ον. 17 -εν 2^ο |
πετωμενοις | Δευτε καὶ συναγεσθε | δειπν. του μεγαλου
Θεου 18 R επ αυτοις | (SR παντων,) | - τε
19 - τον 20 μετα τουτου

19, 20-20, 8 Αποκαλυψις Ιωαννου

- Ezk. 89, 17, 20. 21 τῆς καιομένης ἐν θεῷ. καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάν-
θησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου
τῇ ἐξελεύσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα
τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.
- 9, 1. 2 P. 2, 4. Jude 6. 20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν
2 μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ ἐκράτησεν
τὸν δράκοντα, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὃς ἐστὶν Διάβο-
λος καὶ Ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη,
3 καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν
καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ
ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· μετὰ
4 ταῦτα δεῖ λυθῆναι αὐτὸν μικρὸν χρόνον. Καὶ
εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ κρίμα
ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων
διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ
τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα
ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ
ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια
5 ἔτη. οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι
τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ
6 πρώτη. μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ
ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος
θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ
Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ'
7 αὐτοῦ τὰ χίλια ἔτη. Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ
χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς
8 αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν
- Gn. 3, 1. Zec. 3, 1. 12, 9. 2 Th. 2, 9, 10. Du. 7, 9, 22, 27. Lk. 22, 30. 1 Co. 6, 2. 1 Co. 15, 23. 1 Th. 4, 16. Is. 61, 6, 5, 10. Ezk. 7, 2; 33, 2. Ezk. 38, 9, 16.

20 την καιομενην εν τωθειω 21 εκπορευομενη
XX, 1 κλειδα 2 τον οφιν τον αρχαιον | -Ο (3°)
3 εκλ. αυτον | τα εθνη επι | και μετα | αυτ. λυθ. 4 τω
θηριω ουτε τη εικονι | μετωπ. αυτων | -του 2° | τα
χιλια 5 οι δε λοιπ. | ανεζησαν εως τελ. 6 ο θαν.
ο δευτ. | SR^t -τα

ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γῶγ καὶ Μαγῶγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν 9
ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην· καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς· καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη 10
εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθίσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Hab. 1, 6.
Jer. 11, 15; 12, 7.
Ps. 87, 2; 78, 68.
2 K. 1, 10.
Ezk. 38, 22; 39, 6.
Zec. 12, 9.

Gn. 19, 24.
Ezk. 38, 22.
19, 20. 14, 10. 11.

Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτὸν οὗ ἀπὸ τοῦ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς 12
μικρούς, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἡνοιχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἡνοιχθη, ὃ ἐστὶν τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ 13
ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἄιδης ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἄιδης ἐβλήθη- 14
σαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερός ἐστιν, ἡ λίμνη τοῦ πυρός. καὶ εἴ τις 15
οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. Καὶ εἶδον 21
οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐ-

Is. 6, 1.
Dn. 2, 35; 7, 9.
Ps. 114, 7. 3.
Mt. 25, 31-46.
2 P. 3, 7. 10. 12.

Ps. 28, 4; 62, 12.
69, 28.
Jer. 17, 10.
Dn. 7, 10.
3, 5. Ph. 4, 3.
Ro. 2, 6.

Jn. 5, 28, 29.

1 Co. 15, 26. 55.

Dn. 12, 1.
Ps. 69, 28.
19, 20. Mt. 25, 41.

Is. 65, 17; 66, 22.
2 P. 3, 13.
20, 11.

8 και τον Μαγ. | - τον 2° | - αυτων 9 εκυκλωσαν |
SR^m πυρ απο του Θεου εκ 10 - και 3° 11 λευκ.
μεγ. | επ αυτου | - του 12 νεκρ., μικρ. και μεγ. |
θρονου] Θεου | ηνεωχθησαν | βιβλ. αλλο ηνεωχθη 13 τους
εν αυτη νεκρ. | τους εν αυτοις νεκρ. 14 ουτ. εστ. ο
δευτ. θανατος. | - η λιμνη τ. πυρος

21, 1-9 Αποκαλυψις Ιωαννου

Is. 52, 1; 61, 10.
He. 11, 10, 16.
He. 12, 22. Gal.
4, 26.

19, 7, 8.

Zec. 2, 10. Is. 8, 8.
Ezk. 37, 27; 48, 35.
2 Ch. 6, 18.

7, 17.
Is. 25, 8; 35, 10;
65, 19, 17.
Jer. 31, 16.

Is. 6, 1; 43, 19.
Ps. 47, 8.
4, 2; 5, 1.
2 Co. 5, 17.

Is. 55, 1.
Zec. 14, 8.
1, 8. 22, 17.

2 S. 7, 14.
Ps. 89, 26.
2, 7. Zec. 8, 8.

Gn. 19, 24.
Is. 30, 33.
Ezk. 33, 22.
He. 10, 38, 39.
22, 15. 20, 14.

Lv. 26, 21.
15, 1. 6. 7. 19, 7.

- ρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν, καὶ ἡ θάλασσα
2 οὐκ ἔστιν ἔτι. καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερου-
σαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην
3 κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς
μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ
τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ'
αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς
4 ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν ἔσται, καὶ ἐξαλείψει πᾶν δά-
κρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ
ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος
5 οὐκ ἔσται ἔτι· ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθαν. καὶ
εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ Ἰδοὺ καινὰ
ποιῶ πάντα. καὶ λέγει Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ
6 λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοὶ εἰσιν. καὶ εἶπέν μοι
Γέγοναν. ἐγὼ τὸ Ἀλφα καὶ τὸ Ὠ, ἡ ἀρχὴ καὶ
τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς
7 τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ὁ νικῶν κληρονο-
μήσει ταῦτα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεὸς καὶ αὐτὸς
8 ἔσται μοι υἱός. τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ
ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ πόρνοις καὶ
φαρμακοῖς καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσιν τοῖς
ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιο-
μένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἐστὶν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.
9 Καὶ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν
ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τῶν γεμόντων τῶν ἑπτὰ

XXI, 1 S παρηλθε R απηλθον 2 Και εγω
Ιωαννης ειδ. τ. πολ. τ. αγ., Ιερ. καιν., (R^m αγ. Ιερ.,
καιν.) καταβ. απο του Θ. εκ του ουρ. 3 θρονου]
ουρανου | εστ. μετ αυτ., SR^t + Θεος αυτων. 4 εξαλ.
ο Θεος | εκ] απο | R - οτι | απηλθον 5 επι του
θρονου | παντα ποιω | λεγ. μοι | (R^m Γραψον οτι Ουτοι) |
αληθ. κ. πιστ. 6 Γεγονε | εγω ειμι το Α και το Ω
7 ταυτα] παντα | ο υιος 8 τοις δε δειλ.] δειλ. δε |
φαρμακευσι | εστι δευτ. θαν. 9 ηλθ. προς με εις των
τας γεμουσας

πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ
λέγων Δεῦρο, δείξω σοι τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα
τοῦ Ἀρνίου. καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν Πνεύματι ἐπὶ 10 Is. 52, 1.
ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν Ezk. 40, 2.
τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐ- Mt. 4, 8.
ρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. 11 3. 23. Is. 58, 8;
ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ 60, 1. 2. 19.
ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι. ἔχουσα τεῖχος μέγα καὶ 12 Ezk. 48, 31-35.
ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς
πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγε-
γραμμένα, ἃ ἔστιν τῶν δώδεκα φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.
ἀπὸ ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ πν- 13
λῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ
δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως 14
ἔχων θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα
ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου.
Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν μέτρον κάλαμον 15 Ezk. 40, 3. 5.
χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυ-
λῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. καὶ ἡ πόλις 16 Ezk. 48, 16;
τετράγωνος κείται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον τὸ 48, 16. 17.
πλάτος. καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλᾶμῳ
ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ τὸ
πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστίν. καὶ ἐμέτρη- 17
σεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαεράκοντα τεσσά-
ρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὃ ἔστιν ἀγγέλου.
καὶ ἡ ἐνδῶμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἰασπισ, καὶ 18
ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ.
οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ 19 Is. 54, 11. 12.
τιμίῳ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἰασπισ,

9 του αρν. την γυν. 10 επι] επ | πολ. την
μεγαλην, την 11 και ο φ. 12 εχουσαν τε τειχ. |
εχουσαν | φυλ. των υι. 13 απο 1^ο] απ | - και 1^ο 2^ο 3^ο
14 εχον] επ αυτ.] εν αυτοις | - δωδεκα 2^ο 15 - μετρον
16 αυτης τοσουτον εστιν οσ. και το | σταδιους 18 Και
ην η ενδομησις | ομοια 19 και οι θεμ.

21, 19—22, 3 Αποκαλυψις Ιωαννου

- ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέ-
 20 τος σμάραγδος, ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος
 σάρδιον, ὁ ἑβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλ-
 λος, ὁ ἑνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος,
 ὁ ἐνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἁμέθυστος.
 22, 2. 21 καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται· ἅν-
 εἰς ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου.
 καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς
 22 ὕαλος διανυγής. Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ·
 ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς
 23 ἐστίν, καὶ τὸ Ἄρνιον. καὶ ἡ πόλις οὐ χρειαν
 22, 5. Is. 24, 23; 60, 1. 6. 10, 13. 19, 20. ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν
 αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ
 24 ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ Ἄρνιον. καὶ περιπατήσουσιν
 τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς
 25 γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν· καὶ οἱ
 22, 5. Is. 60, 11. Zec. 14, 7. πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νύξ γὰρ
 26 οὐκ ἔσται ἐκεῖ· καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν
 27 τιμὴν τῶν ἔθνων εἰς αὐτήν. καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ
 Is. 52, 1. Du. 12, 1. Ps. 60, 28. 20, 15. Ph. 4, 3. εἰς αὐτήν πᾶν κοινὸν καὶ ὁ ποιῶν βδέλυγμα καὶ
 ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς
 22 ζωῆς τοῦ Ἀρνίου. καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ὕδατος
 Gn. 2, 9; 3, 22. Ezk. 47, 1. 7. Zec. 14, 8. ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ
 2 τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου. ἐν μέσῳ
 τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν
 καὶ ἐκεῖθεν ξύλον ζωῆς ποιοῦν καρποὺς δώδεκα,
 κατὰ μῆνα ἕκαστον ἀποδιδούν τὸν καρπὸν αὐτοῦ,
 καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἔθνων.
 3 καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι. καὶ ὁ θρόνος

20 σαρδιος 21 διαφανης 23 φαιν. εν
 αυτη | (R^m και ο λυχν. αυτης,) 24 και τα εθνη των
 σωζομενων εν τω φωτι αυτης περιπ. | δοξ. και την τιμην
 αυτ. 27 κοινουν και ποιουν
 XXII, 1 μοι καθαρων ποτ. 1.2 (R^t αρνιου, εν...
 αυτης.) 2 εκειθ.] εντευθεν | μηνα ενα εκ. 3 κατα-
 ναθεμα

τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ
 δούλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ, καὶ ὀφνούνται 4
 τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν
 μετώπων αὐτῶν. καὶ νῦν οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ οὐκ 5
 ἔχουσιν χρεῖαν φωτὸς λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου,
 ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει ἐπ' αὐτούς, καὶ βασι-
 λεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ps. 17, 15; 42, 2
 21, 3. 3, 12.
 Mt. 5, 8.

Is. 60, 19.
 21, 26. 5, 10.
 Dn. 7, 18, 27.

Καὶ εἶπέν μοι Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ 6
 ἀληθινοί, καὶ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων
 τῶν προφητῶν ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ
 δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει.
 καὶ Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς 7
 λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.
 καὶ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα. καὶ 8
 ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμ-
 προσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύνοντός
 μοι ταῦτα. καὶ λέγει μοι Ὅρα μὴ· σύνδουλός 9
 σου εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ
 τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου·
 τῷ Θεῷ προσκύνησον. Καὶ λέγει μοι Μὴ 10
 σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου
 τούτου· ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. ὁ ἀδικῶν 11
 ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπανθήτω ἔτι, καὶ
 ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος
 ἁγιασθήτω ἔτι. Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός 12
 μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἐστὶν
 αὐτοῦ. ἐγὼ τὸ Ἀλφα καὶ τὸ Ὠ, ὁ πρῶτος καὶ ὁ 13
 ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. μακάριοι οἱ 14
 πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία

Dn. 2, 28.
 Nu. 27, 16.
 1, 1. 1 Co. 14, 32.

Is. 40, 10.
 12, 20. 8, 11; 1, 3.

19, 10.

10, 4.
 Dn. 8, 26; 12, 4.
 1, 3.

Dn. 12, 10.

Ps. 28, 4; 62, 12.
 Jer. 17, 10.
 7, 3, 11.
 Is. 40, 10. Ro. 2, 6.

Is. 44, 6; 48, 12.
 1, 17. He. 13, 8.

Gn. 2, 9; 3, 22;
 49, 11.

5 ετι] εκει | χρεϊαν ουκ εχ. λυχν. | φωτιζει αυτους
 6 — ο 1° | (R Κυριος,...προφητων,) | πνευμ. των] αγιων
 7 — και 8 Και εγω | βλεπ. ταυτα κ. ακ. 9 σου γαρ
 ειμι 10 ο καιρ. γαρ] οτι ο καιρ. 11 ρυπων ρυπω-
 σατω | δικ. δικαιωθητω ετι 12 Και ιδου | εργ. αυτου
 εσται 13 εγω ειμι το Α και το Ω, αρχη και τελ., ο πρ.
 κ. ο εσχ. 14 Μακ. οι ποιουντες τας εντολας αυτου, ινα

22, 14-21 Αποκαλυψις Ιωαννου

αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν

21, 8, 27.
1 Co. 6, 9, 10.

15 εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ
φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ
εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος.

1, 1, 1, 2.
Is. 11, 1, 10.
5, 5. Lk. 1, 78.

16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρ-
τυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγὼ
εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαυεὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ
λαμπρὸς ὁ πρωῒνός.

Zec. 14, 8.
21, 6. Ro. 8, 29.
Is. 55, 1. Jn. 7, 37.

17 Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν
Ἔρχου. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω Ἔρχου. καὶ
ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς
δωρεάν.

15, 1, 6.
Dt. 4, 2; 12, 32;
29, 20.

18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους
τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἐάν τις
ἐπιθῇ ἐπ' αὐτά, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς
πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· καὶ
ἐάν τις ἀφῇ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς
προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ Θεὸς τὸ μέρος
αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως
τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ
τούτῳ.

Gn. 2, 9; 8, 22.

20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα Ναί, ἔρχομαι ταχύ.
Ἀμὴν, ἔρχου Κύριε Ἰησοῦ.

21 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάντων.

15 ἐξω δε | πας ο φ. 16 γεν. του Δ. | λαμπρ.
καὶ ορθρινος. 17 Ερχ. 1^ο 2^ο] Ελθε | ελθετω, καὶ ο
θελ. λαμβανετω το υδ. 18 Συμμαρτυρουμαι γαρ
παντι ακ. | επιτιθη προς ταυτα | -τω 2^ο 19 αφαιρη |
του βιβλ.] βιβλου | αφαιρησει | του ξυλου] βιβλου | και
των γεγρ. εν βιβλ. 20 αμην, ναι ερχου 21 Κυρ.
ημων | SR^m Ιησ. Χριστου | παντ.] S παντ. υμων R^t των
αγιων | SR αμην.

ΤΕΛΟΣ.

THE HOLY LAND IN THE TIME OF OUR SAVIOUR

Edited by
Sir C.W. Wilson & C. F. F. S. Col. Conder & E.
and the Rev. W. Wright, D.D.
for the
British & Foreign Bible Society

Roman Miles
10 5 0 10 20 30
• Cities of the Decapolis
— Roman Roads

A map to illustrate the ACTS AND EPISTLES

Edited by
SIR WILLIAM CURRIE, Col. Quartermaster
and the Rev. W. W. W. W.

Printed & Published by the Society
for the Propagation of the Gospel
in Foreign Parts, 25, Abchurch Lane, London, E.C. 4

© Crown Copyright, 1900

THE ENIGMS OF JERUSALEM

By the Rev. J. H. P. ...

Scale of Miles 0 1 2 3

MODERN JERUSALEM

By the Rev. J. H. P. ...

Scale of Miles 0 1 2 3

MODERN PALESTINE

showing the PHYSICAL FEATURES

Edited by
SIR C. WILSON & H. E. K. COLCOMERIE
and the Rev. W. WRIGHT D.D.
for the
BRITISH FOREIGN BIBLE SOCIETY

English Miles

0 10 20 30

Land below Sea level

Over 300 ft

Sea from 0-100 fathoms

below 100 "

Railways

